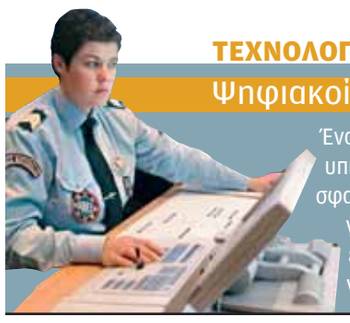

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ Σελ. 43

Ψηφιακοί ντετέκτιβ

Ένα σημαντικό όπλο στην υπηρεσία των αρχών ασφαλείας για δίωξη του εγκλήματος. Συσχετίζουν ευρήματα και κατευθύνουν τις έρευνες.

ΜΟΔΑ Σελ. 31

Κλασική αξία

Οι περισσότεροι σχεδιαστές στράφηκαν σε κλασικές λύσεις, αποφεύγοντας τις εξεζητημένες γραμμές. Κι αυτό εξαιτίας των προβλημάτων που προκάλεσε η παγκόσμια οικονομική κρίση.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Κυριακή 14 Φεβρουαρίου 2010

www.kathimerini.com.cy

Έτος 2ο ▪ *Αρ. φύλλου 68*

Κυπριακή Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα

€ 1,50 (ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ) - € 2,80 (ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ)

ONLINE ενημέρωση
kathimerini.com.cy
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό

Κινήσεις ισορροπίας από Χριστόφια

Στόχος η διατήρηση των συμμάχων του, ώστε να μην αποκτήσει ο ΔΗΣΥ πλεονέκτημα συμμαχιών εξουσίας

Σε πολιτικές εξισώσεις για γερούς λύτες καλείται να δώσει απαντήσεις μέχρι την Τρίτη, οπόταν και θα συναντηθεί με τον Μάριο Καρογιάν, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Πέραν της απόφασης για αντικατάσταση των υπουργών της ΕΔΕΚ, ο κ. Χριστόφιας καλείται να βρει τη χρυσή τομή που από τη μια θα ικανοποιεί τους μεν και τους δε στο ΔΗΚΟ και από την άλλη θα κρατάει σε κοντινή απόσταση την ΕΔΕΚ. Ο Πρόεδρος θέλει να διατηρήσει τους συμμάχους του όσο το δυνατόν πιο κοντά του, ώστε να αποφύγει την πολιτική απομόνωση της Αριστεράς και να μη δώσει στον ΔΗΣΥ το πλεονέκτημα στο παιχνίδι των συμμαχιών για την εξουσία. Μέχρι στιγμής, πάντως, ο κ. Χριστόφιας φαίνεται να μην έχει καταστήσει κοινωνούς των σκέψεών του ούτε και στενούς του συνεργάτες στο Προεδρικό. Εν αναμονή των αποφάσεων Χριστόφια βρίσκεται και το ΑΚΕΛ, το οποίο επί του παρόντος επιλέγει να ασκεί κριτική μόνο στην ηγεσία της ΕΔΕΚ, θεωρώντας πως η απόφαση για αποχώρηση από την κυβέρνηση δεν βρίσκει ευρεία ανταπόκριση στη βάση του κόμματος του Γιαννάκη Ομήρου. **Σελ. 4**

ΣΗΜΕΡΑ

Στις διαπραγματεύσεις μένουν εξ ανάγκης

Οικονομία και ευρωπαϊκά θέματα στη στενή ατζέντα Χριστόφια-Ταλάτ τον Φεβρουάριο και Μάρτιο, ενώ οι συνομιλίες τον Απρίλιο μάλλον θα μπουν σε ομιχλώδες τοπίο, με τον Έρογλου πιθανότατα να κάθεται απέναντι από τον Χριστόφια. **Σελ. 5**

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Κάποιοι φοβούνται μήπως πετύχει ο διάλογος

«**Εκείνοι που** δεν επιθυμούν λύση στη βάση ομοσπονδίας προσπαθούν πάντα να βρουν δικαιολογίες για να ξεσπάσουν», λέει σε συνέντευξή του στην «Κ» ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας. **Σελ. 10**

ΠΥΡΗΝΙΚΑ

Παίγνια πολέμου Ιράν και Ισραήλ

Το ιδιαίτερα επικίνδυνο σενάριο για αεροπορικό βομβαρδισμό των πυρηνικών εγκαταστάσεων του Ιράν από το Ισραήλ επανέρχεται στο προσκήνιο, μετά την ανακοίνωση του καθεστώτος της Τεχεράνης για εμπλουτισμό ουρανίου σε ποσοστό κατάλληλο για την κατασκευή πυρηνικής βόμβας. **Σελ. 19**

ΥΓΕΙΑ-ΑΚΟΗ

Τα αφτιά σας και... τα μάτια σας

Εάν δυσκολεύεστε να ακούσετε τα λεγόμενα των συνδαιτυμόνων σας ή χρειάζεται να αυξήσετε την ένταση της τηλεόρασης, μην παραμελήσετε να επισκεφθείτε γιατρό, γιατί ενδεχομένως να «χάνετε» την ακοή σας. **Σελ. 24**

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Ολυμπία Δουκάκη: Δεν άλλαξα το όνομά μου

«Νιώθω Ελληνίδα, είμαι Ελληνίδα», λέει στην «Κ» η διάσημη ηθοποιός Ολυμπία Δουκάκη, η οποία βρίσκεται στην Κύπρο για να διδάξει σε σεμινάριο, αφού προηγουμένως επισκέφθηκε την Ελλάδα. Στις ΗΠΑ τής πρότειναν να αλλάξει, για εμπορικούς λόγους, το όνομά της και εξηγεί γιατί το αρνήθηκε. **Τέχνες και Γράμματα, σελ. 25**

Άγγιγμα παράδοσης και χρώμα κεφιού

CNPP

Καρναβαλιστές και ερωτευμένοι, Αποκριά και Λεμεσός, έχουν σήμερα την τιμητική τους. Χρώματα και φαντασία, μουσικές και γέλια και κυρίως χαρούμενα παιδάκια. Καλή καρδιά κι από χρόνου!

Φθάνει η ώρα του λογαριασμού για την Ελλάδα

Αγωνία στις αγορές, σκληρά μέτρα

Το μήνυμα είναι σαφές: Η ώρα του λογαριασμού για την ελληνική οικονομία και – κατ' επέκταση – κοινωνία έφτασε. Οι Ευρωπαίοι εταίροι παρέχουν την απαραίτητη φραστική στήριξη στη χώρα, αλλά επιμένουν ότι: α) Απαιτείται η λήψη και νέων μέτρων, πέραν αυτών που έχουν ήδη ανακοινωθεί από την κυβέρνηση, β) χρειάζεται να εφαρμοσθούν κατά γράμμα όλα όσα προβλέπονται στο αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, για να ισχύσει η δέσμευσή τους ότι, αν χρειασθεί, θα χορηγήσουν στην Ελλάδα οικονομική ενίσχυση. Εννοείται ότι δεν έχει ανακοινωθεί ποσό, αλλά ούτε και τρόπος χορήγησης αυτής της βοήθειας, αν και όποτε δοθεί. Τώρα, το ενδιαφέρον μετατίθεται στο αυριανό Eurogroup και στο EcoFin της Τρίτης. Το ελληνικό ζήτημα σχεδόν θα μονοπωλήσει τις δύο συνεδριάσεις, ενώ οι ανακοινώσεις που θα γίνουν θα σηματοδοτήσουν την κίνηση των αγορών, που βρίσκονται σε κατάσταση νευρικής αναμονής. **Σελ. 16, 17, 18 και Οικονομική, σελ. 7**

Κρίσιμο διήμερο από αύριο σε Eurogroup και EcoFin

Σιζόπουλος: Συντηρούμε τις γέφυρες με το ΑΚΕΛ

Στόχος οι βουλευτικές

Παρά το «βελούδινο διαζύγιο», οι γέφυρες επικοινωνίας της ΕΔΕΚ με το ΑΚΕΛ θα πρέπει να συντηρηθούν, καθότι δεν αποκλείεται το ενδεχόμενο νέας συνεργασίας, σύμφωνα με τον πρώτο αντιπρόεδρο του Κινήματος, κ. Μαρίνο Σιζόπουλο. «Δεν θα είμαστε αντιπολίτευση», δηλώνει χαρακτηριστικά και θεωρεί ως επόμενο στόχο του Κινήματος τις βουλευτικές εκλογές του 2011. **Σελ. 6**

Σοφοκλέους: Γυρίζουμε σελίδα

Συντεταγμένος με την απόφαση της ΕΔΕΚ παρά τη διαφωνία του δηλώνει, επίσης σε συνέντευξη στην «Κ», ο δεύτερος αντιπρόεδρος του Κινήματος, κ. Σοφοκλής Σοφοκλέους. **Σελ. 6**

Τα λάθη που εξόργισαν τον ΔΗΣΥ

Γιατί η Πινδάρου κορύφωσε την κριτική που ασκεί στον Πρόεδρο

Χίλιοι και ένας μοιάζουν να είναι σήμερα οι λόγοι της κορύφωσης της κόντρας της Πινδάρου με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Το ποτήρι φαίνεται να ξεχείλισε έπειτα από την επίσκεψη του Μπαν Κι Μουν στην Κύπρο, μετά την οποία ο ΔΗΣΥ ανέμενε όχι μόνο εντατικοποίηση των συνομιλιών, αλλά και επέκτασή τους επί όλων των βασικών πτυχών του κυπριακού προβλήματος. Στενός συνεργάτης του Νίκου Αναστασιάδη δεν δίστασε να πει πως «η κυβέρνηση σέρνει τα πόδια της» και να προχωρήσει μάλιστα ένα βήμα παραπέρα, εκφράζοντας την εκτίμηση πως, σε περίπτωση αδιεξόδου, τα Ηνωμένα Έθνη και η διεθνής κοινότητα «θα χαστουκίσουν τη δική μας πλευρά». Τον δικό της σημαντικό ρόλο στην οριστική ρήξη στις σχέσεις έπαιξε και η απουσία επικοινωνίας του Δημήτρη Χριστόφια με τον Νίκο Αναστασιάδη. **Σελ. 7**

Τεχνολογικό χάσμα γενεών

Η εκπληκτική εξοικείωση των σημερινών παιδιών με την τεχνολογία πολλές φορές κάνει τους γονείς τους να αισθάνονται αναλφάβητοι και βεβαίως δημιουργεί μέγα χάσμα μεταξύ των γενεών. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας διαμορφώνει νέους κώδικες επικοινωνίας, ενώ υπάρχουν παιδιά που θεωρούν τους φίλους που αποκτούν μέσω διαδικτύου εξίσου σημαντικούς όσο και τους... αληθινούς. **Σελ. 11**

THE ASSOCIATED PRESS

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Δύσκολος χειμώνας

Το Κυπριακό μπαίνει ήδη σε ένα ομιχλώδες τοπίο μετά από 18 μήνες διαπραγματεύσεων και ενόψει ψηφοφορίας στα κατεχόμενα, με τις προοπτικές, μετά τον Απρίλη, να μην είναι ευδιάκριτες. Μετά την αποχώρηση του Κ.Σ. ΕΔΕΚ από τη συγκυβέρνηση, όλοι οι πολιτικοί σχηματισμοί φαίνεται να κρατούν στο πηλίκο το Κυπριακό και ανασυντάσσονται αρχίζοντας να σκέφτονται τις βουλευτικές και τις δημοτικές εκλογές του 2011. Ο καθείς θα μετρά πλέον τα εκλογικά του κουκκιά κι όλοι μαζί θα μελετούν τις προοπτικές συμμαχιών και συνεργασιών με απώτερο ορίζοντα τις προεδρικές του 2013. Στο μεταξύ, η κυπριακή οικονομία συνεχίζει να βρίσκεται σε κάμψη και να δοκιμάζεται, κυρίως εξαιτίας των εξωγενών πιέσεων από τη διεθνή οικονομική κρίση. Το απευκταίο σενάριο, να πάθουμε ό,τι και η Ελλάδα, προκαλεί τρόμο ακόμα και να το σκέφτεται κανείς, όμως δεν είναι εντελώς απομακρυσμένο. Εν μέσω όλων αυτών των πραγματικοτήτων, φαίνεται να απουσιάζει από την πολιτική μας ηγεσία η διάθεση νηφάλιου διαλόγου για συλλογική αντιμετώπιση του δύσκολου χειμώνα που βιώνει ο τόπος.

Εκπλήξεις διαστάσεων στον δρόμο των Όσκαρ

Κλίμα επισφάλειας και μια ρευστή ατμόσφαιρα αποτυπώνουν έντονα οι ταινίες που είναι υποψήφιες για τα βραβεία Όσκαρ. Οι περισσότερες από αυτές δεν καταφεύγουν πια σε παραδοσιακές αξίες για σιγουριά και δεν αφηγούνται αυτάρεσκα ιστορίες για επίγειους παραδείσους, αλλά για την Αμερική του πολέμου στο Ιράκ, της οικολογικής κρίσης και της εποχής Ομπάμα. Τα φαβορί του τελικού της 7ης Μαρτίου, το Avatar και το «The Hurt Locker», κυλούν σαν παραισθήσεις. **Τέχνες και Γράμματα, σελ. 29 και περιοδικό «Κ»**

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ «ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ» ΤΗΣ «Κ»

ΚΛΕΪΤΟΝ ΚΡΟΥΖ

«Αντέχω για ακόμα δυο χρόνια»

Ο 34χρονος Βραζιλιάνος προκαλεί αυτούς που μιλάνε για την ηλικία του να κοιτάξουν τα χιλιόμετρα που διανύει. Περιμένει την ΑΕΛ να του ανανεώσει το συμβόλαιο.

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Δύσκολη η συγκατοίκηση

Ο Μούσλιν έχασε το έρεισμα στα αποδυτήρια, ενώ κύμα αμφισβήτησης υπάρχει και εντός του Δ.Σ. Προβληματίζονται οι παράγοντες για την αντίδραση των παικτών σε περίπτωση αποκλεισμού από το κύπελλο.

ΑΠΟΕΛ

Η ατυχία των τραυματισμών

Ο Αντριάν Σικόρα είναι η όγδοη περίπτωση σοβαρού τραυματισμού την τελευταία δεκαετία. Ξαναθυμόμαστε τις περιπτώσεις των Τσαούς, Βακουφτσή, Ντι Πιέτι, Σατσιά, Καψή και Παουλίστα.

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ

«Αυστριακά» πέδιλα για την Κύπρο

Η Σοφία και ο Χριστόφορος Παπαμιχαλόπουλος, εκπρόσωποι της Κύπρου στους Αγώνες, ζουν μόνιμα και προπονούνται στην Αυστρία τα τελευταία χρόνια, αφού απ' εκεί κατάγεται η μητέρα τους.

kathimerini.com.cy/sport Κάθε μέρα, κάθε λεπτό **ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ**

ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Γράφει ο **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ**

Τα πράγματα είναι απλά

Στην Κύπρο είναι μάταιο να επιχειρείς σύνθετες αναλύσεις, για να ανακαλύψεις τι κρύβεται πίσω από μια πομπώδη πολιτική απόφαση. Τα πράγματα είναι τόσο απλά και συχνά τόσο προσωπικά, που είναι δύσκολο να το πιστέψεις, όταν δεις την αλήθεια γυμνή. Ρώτησα την Τετάρτη έναν καλό φίλο, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής της ΕΔΕΚ, τι ώθησε τον κ. Ομήρου να δράσει τόσο ακαριαία, ώστε το κόμμα να αποχωρήσει από την κυβέρνηση Χριστόφια. Η απάντησή του, ομολογώ, με εξέπληξε: «Ο Γιαννάκης χρειαζόταν προεδρική σημασία, στοργή και αγάπη. Μην το γελάς αυτό. Αντί αυτού, η πολιτική του νοημοσύνη δέχθηκε χαστούκι, με τη δήλωση Χριστόφια για τα κονιορτοποιημένα μυαλά. Τόσο απλά».

Στο πλαίσιο αυτό, ας δούμε λοιπόν πού οδηγούμαστε από δω κι εμπρός. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας, μετά την αποχώρηση της ΕΔΕΚ, απαντώντας στις ενστάσεις Ομήρου για την εκ περιτροπής προεδρία, τη διασταυρωμένη ψήφο και την παραμονή 50 χιλιάδων εποίκων, ήταν διαφωτιστικός: «Σε ό,τι αφορά στο Κυπριακό, δεν θεωρώ ότι υπάρχουν χάσματα προσεγγίσεων όπως δημόσια παρουσιάζονται. Καμία εξέλιξη δεν υπήρξε το τελευταίο χρονικό διάστημα στις διαπραγματεύσεις επί των θεμάτων που εκδηλώθηκαν διαφωνίες, για να δικαιολογείται λήψη απόφασης για αποχώρηση από την κυβέρνηση». Και πρόσθεσε: «Δυστυχώς, δεν βρισκόμαστε τόσο κοντά στη λύση όσο ισχυρίζονται διάφοροι παράγοντες στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Εργαζόμαστε όμως για λύση και η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη»... Αυτό απλά μεθερμηνεύεται ως «ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι» στο Κυπριακό. Ιδιαίτερα μετά τον Απρίλη. Από τη στιγμή λοιπόν που σε μερικές βδομάδες δεν θα υπάρχει το εμπόδιο του Κυπριακού ή θα είναι δευτερευούσης σημασίας, ο Πρόεδρος Χριστόφιας ενδεχομένως δίκαια να ερωτά τον κ. Ομήρου πού πάει τώρα π' ανθίζουν τα κλαριά και βγάζει η πολιτική μήτρα κάλπες...

Στο ερώτημα Χριστόφια προστίθεται και αυτό των διαφωνούντων, με την αποχώρηση από το κυβερνητικό σχήμα, Εδεκιτών: «Τι θα κάμει η ΕΔΕΚ τρία χρόνια μακριά από την εξουσία;». Πιθανότερη απάντηση από πλευράς Ομήρου είναι: «Να ετοιμαστούμε για τις επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις». Τουτέστιν, βουλευτικές και δημοτικές εκλογές το 2011 και προεδρικές το 2013. Είναι καλύτερα για ένα μικρό κόμμα να κατέρχεται σε εκλογές όντας στην κυβέρνηση ή μακράν της εξουσίας; Θα το δείξει ο χρόνος και οι συμμαχίες που μπορεί να πετύχει, σύμφωνα με υψηλά ιστάμενο στέλεχος της ΕΔΕΚ. Μέλος της Κεντρικής Επιτροπής, από την άλλη, εκτιμά ότι ένα 65% του κόμματος δεν προκρίνει συμμαχίες με τον ΔΗΣΥ, τουτέστιν θα επιστρέψουν για συνεργασία στο ΑΚΕΛ. Άρα η έξοδος της ΕΔΕΚ έστρωσε απλά το χαλί στον κ. Κάρογιαν, για να πάει την Τρίτη στο Προεδρικό; Μάλλον.

Απλά είναι, επίσης, τα πράγματα σε ό,τι αφορά την απόφαση του ΔΗΚΟ να αναστείλει για μια βδομάδα τη συζήτηση στο Εκτελεστικό του Γραφείο, για το αν θα μείνουν ή θα φύγουν από τη συγκυβέρνηση. Μόλις βγήκε η ΕΔΕΚ από το δωμάτιο εξουσίας, το ΔΗΚΟ διά του εκπροσώπου του δήλωσε ότι «έγνοια μας δεν είναι ποιες ή πόσες θέσεις θα πάρουμε, αλλά το πώς μπορούμε να επιβάλουμε τις στρατηγικές και τις θέσεις μας στα μεγάλα θέματα που απασχολούν τον τόπο, τις διαφωνίες μας στο Κυπριακό, καθώς και τον καλύτερο συντονισμό». Άρα, αφού επιδιώκουν καλύτερο συντονισμό, δεν θα πάνε πουθενά. Εξίσου απλά φαίνονται τα πράγματα και από την πλευρά του ΑΚΕΛ, αφού προσφάτως ο Άντρος Κυπριανού είχε δηλώσει ότι κάποιοι υποσκάπτουν τον Πρόεδρο Χριστόφια, ώστε να μην επανεκλεγεί το 2013. Άρα η επανεκλογή Χριστόφια είναι κορυφαίος μεν, θεμιτός δε, στόχος του κόμματος.

Στις απλοϊκές αυτές προσεγγίσεις δεν περιλάβαμε τον ΔΗΣΥ και τις επιδιώξεις του, διότι ως το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης θεωρούμε ότι αυτονόητα ο στόχος του είναι η κατάκτηση της εξουσίας με κάθε νόμιμο μέσο.

Η καταληκτική όλων εξήγηση περί της γλυκείας χώρας Κύπρου, όπως θα έλεγε και ο Λεόντιος Μαχαιράς, φανερώνει ότι κυρίαρχο ζήτημα στη ζωή των Κυπρίων δεν είναι το Κυπριακό – που κατέληξε να είναι μέγας βραχνάς στην απρόσκοπτη διαδρομή της πολιτικής διαπλοκής, αλλά η νομή της εξουσίας. Νόμιμης και παράνομης. Στις ελεύθερες περιοχές και στις κατεχόμενες.

Τόσο απλά!

paraschosa@kathimerini.com.cy

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

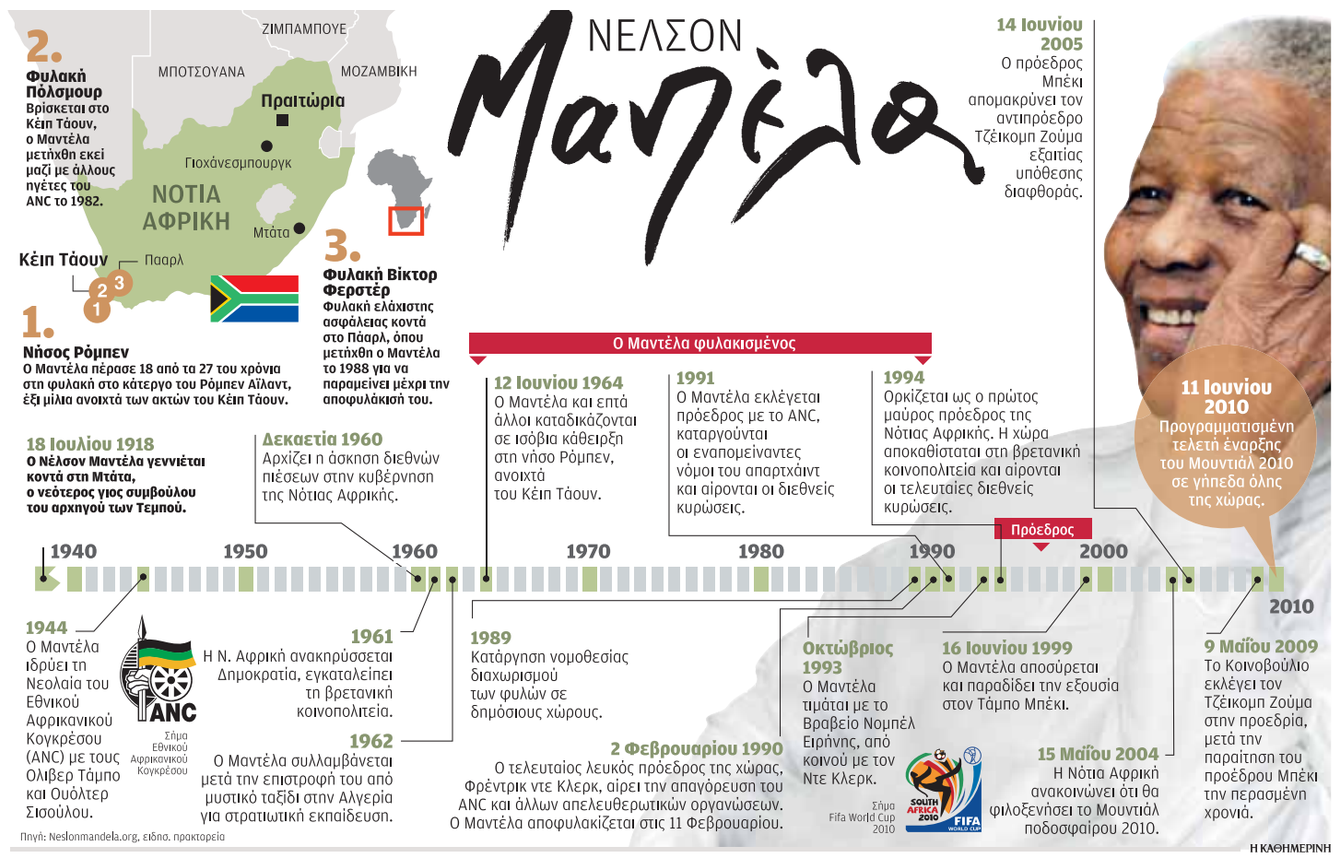

Η απελευθέρωση ενός συμβόλου

Η 20ή επέτειος από την αποφυλάκιση του Μαντέλα βρίσκει τη Ν. Αφρική με τεράστιες ανισότητες

Η μορφή του Νέλσον Μαντέλα, που βρίσκεται σε μπλούζες, κοσμήματα και αναμνηστικά δώρα, γνωρίζει αυτές τις ημέρες νέα εμπορική επιτυχία χάρη στην 20ή επέτειο της αποφυλάκισής του. Ελάχιστοι θυμούνται πια τον νεαρό, σκληρό δικηγόρο, λάτρη της πυγμαχίας και ηγετικό στέλεχος της ένοπλης αντιστασιακής οργάνωσης στο ρατσιστικό καθεστώς του απαρτχάιντ. «Ο Μαντέλα έγινε άγιος στη νήσο Ρόμπεν, ένα πανίσχυρο σύμβολο κατά της καταπίεσης, της απομόνωσης. Η πολυετής φυλάκιση πολιτικού συμβόλου έχει την ικανότητα να το αναβαπτίσει. Κάθε κακό του χαρακτηριστικό σβήνεται και οι αρετές του πολλαπλασιάζονται στα μάτια του κοινού», λέει η Ομπρεϊ Ματσικί, καθηγήτρια Πολιτικών Επιστημών στο Γιοχάνεσμπουργκ.

Δεκαέξι χρόνια μετά τη διεξαγωγή των πρώτων πολυφυλετικών εκλογών στη Νότια Αφρική και την ανάδειξη του Μαντέλα στην προεδρία, η χώρα συνεχίζει να νιώθει την ανάγκη για ένα σύμβολο ενότητας και ανεκτικότητας σε μια κοινωνία διχασμένη από την ανισότητα. Πέρυσι, ο ΟΗΕ υιοθέτησε παγκόσμια «Ημέρα Νέλσον Μαντέλα» με στόχο την προώθηση του εθελοντισμού, ενώ σήμερα η κινηματογραφική ταινία του Κλιντ Ιστγουντ «Ινβίκτους», που έχει προταθεί για Οσκαρ, εξαίρει το ρόλο του Μαντέλα στην κατάρρευση του απαρτχάιντ. Η αποφυλάκιση του Μαντέλα, όμως, που οδήγησε τη χώρα στη δημοκρατία, δεν πέτυχε να γεφυρώσει το οικονομικό χάσμα. «Οι προσδοκίες στις αρχές της δεκαετίας του 1990 ήταν μεγάλες. Αυτό το αίσθημα παρήλθε ανεπιστρεπτί. Οι πολίτες αναρωτιούνται σήμερα τι κάνει ακριβώς το ANC, εκτός από το να προσφέρει ακριβά αυτοκίνητα στα στελέχη του και να τους αποδίδει τεράστιους μισθούς;» αναρωτιέται ο αναλυτής του ινστιτούτου διεθνών σχέσεων της χώρας Μολέτσι Μπέκι. Την επέτειο της απελευθέρωσης του Μαντέλα αξιοποίησε την περασμένη Πέμπτη ο πρόεδρος Τζέικομπ Ζούμα, με τη βαρυσήμαντη ομιλία που εκφώνησε για την κατάσταση του έθνους. Μίλησε για τα καυτά προβλήματα της κοινωνίας της Νότιας Αφρικής, όπως τη δεινή κατάσταση της δημόσιας παιδείας, την ενδημική φτώχεια και την αυξανόμενη εγκληματικότητα. Η νίκη του ANC στις εκλογές του 1994 και η ρωμαλέα ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας οδήγησαν στη δημιουργία νέας μαύρης μεσαίας τάξης. Η Νότια Αφρική εμφανίζει, όμως, σήμερα ένα από τα μεγαλύτερα χάσματα μεταξύ πλούσιων και φτωχών στον κόσμο, με την ανεργία να βρίσκεται σταθερά στο 30%, περίπου 5,7 εκατομμύρια κατοίκους της χώρας να είναι φορείς του ιού HIV του AIDS και την αστυνομία να καταγράφει καθημερινά κατά μέσον όρο 50 ανθρωποκτονίες. Η οργή των κατοίκων στις παραγκουπόλεις ξέσπασε σε βίαιες ταραχές πέρυσι, που υποχρέωσαν τον πρόεδρο Ζούμα να δεσμευθεί σε μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής ανισότητας.

«Στις 11/02/1990, ο Νέλσον Μαντέλα πέρασε την πύλη της φυλακής του στη Νότιο Αφρική, προσφέροντας στον κόσμο ελπίδα. Ήταν ένα από τα σπάνια γεγονότα που μας είχαν πείσει ότι η ανθρώπινη φύση θα μπορούσε να αλλάξει και ότι ορισμένες κρίσεις δεν ήταν αμφισβήτησες» γράφει ο Independent και συνεχίζει: «Είκοσι χρόνια μετά, ο κόσμος χρειάζεται μια νέα στιγμή σαν αυτήν του Μαντέλα. Κάποιοι φαντάζονταν ότι θα ζούσαμε την εποχή του θριάμβου της παγκοσμιοποίησης. Να όμως που τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν έτσι. Η απελευθέρωση του Μαντέλα και η κατάρρευση του κομμουνισμού στην ανατολική Ευρώπη είχαν τότε προαναγγείλει τον θρίαμβο της Δημοκρατίας. Σήμερα, η ελευθερία πλήττεται και η καταπίεση έχει επιστρέψει σε πολλές περιοχές του κόσμου. Πριν από έναν χρόνο, η ορκωμοσία Ομπάμα θεωρήθηκε μια νέα περίπτωση Μαντέλα, με την έννοια ότι ένας Αφροαμερικανός θα έδινε λύσεις στα προβλήματα των ΗΠΑ. Τα πράγματα όμως δεν έγιναν έτσι. Ο φυλετισμός επέστρεψε και η Ε.Ε. αντιμετωπίζει τη μεγαλύτερη κρίση από συστάσεώς της, ενώ στη Μέση Ανατολή τα πάθη και οι θρησκείες δηλητηριάζουν τους πάντες και τα πάντα».

Ο ΦΙΛΙΣΤΩΡ

Επιλογή: **ΜΙΧΑΛΗΣ Ν. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΣ**

49 χρόνια πρίν στην «Κ» *14.ΙΙ.1961*

ΕΛΛΑΣ - ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ: Λονδῖνον, 13. – Ἡ ἄφιξις ἐνταῦθα τοῦ Ἕλληνος Πρωθυπουργοῦ κ. Κωνσταντίνου Καραμανλῆ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Εὐαγγέλου Ἀβέρωφ, χαρακτηρίζεται ὡς γεγονὸς ἐξαιρετικῆς πολιτικῆς σημασίας καὶ διὰ τὴν ἀναζωπύρησιν τῶν πατροπαραδότων δεσμῶν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν διαμόρφωσιν τῆς καταστάσεως εἰς τὴν Ν.Α. Εὐρώπην, τὴν Βαλκανικὴν καὶ τὴν Μ. Ἀνατολὴν ἐν ὄψει μάλιστα τῶν σημαντικῶν ζυμώσεων καὶ ἀνακατατάξεων ποὺ συντελοῦνται τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς ὁλόκληρον τὸν εὐρωπαϊκὸν χῶρον. Ἡ προσφώνησις τοῦ Βρεταννοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Μὰκ Μίλλαν εἰς τὸν σταθμὸν τῆς Βικτωρίας ὅπου, ὑποδεχόμενος τὸν κ. Καραμανλῆν, εἶπεν ὅτι ἡ ἡμέρα τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς «εἶναι πράγματι μία μεγάλη ἡμέρα», κρίνεται γενικῶς ὡς ἐντελῶς ἀσυνήθους ἐγκαρδιότητος. Εἶναι, προσέθεσε, μεγάλη χαρὰ διότι ὁ Ἕλλην πρωθυπουργὸς ἐπεσκέφθη τὴν Μ. Βρεταννίαν καὶ μεγάλη εὐκαιρία διὰ τὸν κ. Μὰκ Μίλλαν νὰ τὸν ὑποδεχθῇ. Αἱ ἐγκάρδιοι αὐταὶ φράσεις σπανίζουν εἰς τὸ αὐστηρὸν καὶ ἐπιφυλακτικὸν λεξιλόγιον τῆς βρεταννικῆς πολιτικῆς καὶ τῆς διπλωματίας. Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις εἶναι ὅτι ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ἀναζωογονήσεως τῆς ἑλληνοαγγλικῆς φιλίας ἀρχίζει νὰ γίνεται πραγματικότης ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς παρουσίας τοῦ Ἕλληνος πρωθυπουργοῦ εἰς τὴν ἀγγλικὴν πρωτεύουσαν.

7η ΗΜΕΡΑ

Με άριστα το 10

Γράφει **Ο ΣΠΟΝΔΟΦΟΡΟΣ**

1 **Στον Γιαννάκη** – κονιορτοποιημένο – Ομήρου. Τα «πήρε στο κρανίο» για τη συμπεριφορά του Προέδρου προς το πρόσωπό του και έφυγε από την κυβέρνηση. Το πρόβλημά του όμως τώρα είναι πού να πάει, μιας και πλησιάζουν δημοτικές και βουλευτικές εκλογές και ο Γιαννάκης θα βράζει μόνος στο ζουμί του. Αν έφευγε πριν εξασφαλιστεί η σύνταξη των υπουργών του, να τον παραδεχτώ. Τώρα που τους προίκισε ο Χριστόφιας, δεν μετρούν οι παλικαρισμοί.

2 **Στον κ. Σουλτς,** επικεφαλής των σοσιαλιστών στο Ευρωκοινοβούλιο. Είναι στα πόδια του εν λόγω κυρίου που σφάζονταν ΕΔΕΚ και ΔΗΚΟ στις προηγούμενες ευρωεκλογές. Ο αθεόφοβος κ. Σουλτς θέλησε να υποδείξει στον Γιαννάκη πώς να χειρίζεται το Κυπριακό. Θα ρίξω τα μαλλιά μου πίσω...

3 **Στους κυρίους** της Eurocypria και των Κυπριακών Αερογραμμών. Είναι ίσως οι πλέον κακομαθημένοι υπάλληλοι της χώρας και σίγουρα οι πιο φωνακλάδες. Θέλουν να τους πληρώνουμε τα προνόμια, για να ταξιδεύουν δωρεάν και μάλιστα να απαιτούν (ο φίλος του φίλο του πληρώματος) να κάθονται και στο business class και αυτοί και όλο τους το σόι (έτυχε πρόσφατα να γίνεται μπροστά μας το «upgrade»). Είναι σαν να απαιτούν οι υπάλληλοι της ΑΗΚ να μην πληρώνουν ρεύμα. Κλείστε το και φωνάξτε του Βγενόπουλου.

4 **Στην Ελλάδα**, η οποία κατάφερε το ακατόρθωτο, να ρίξει την αξία του ευρώ. Οι Γάλλοι και οι Γερμανοί την ευγνωμονούν, γιατί θα αυξηθούν οι εξαγωγές τους, αλλά θα τους κοστίσει κατιτίς, για να σωθεί η Ψωροκώσταινα. Όποιος αγαπά, πληρώνει.

Το σπίτι του Big Brother: Κλείνονται μέσα για τις συνεδρίες του Εθνικού και μετά πλακώνονται στις κάμερες για την τηλεθέαση.

5 **Στον Γιωργάκη Παπανδρέου**. Άφησε την Ελλάδα να γλιστρήσει στο χείλος του γκρεμού, για να μπορεί αναπόσπαστος και χωρίς αντιδράσεις να τα ξηλώσει όλα και να κόψει τις αμαρτίες αλόγιστων δαπανών που ξεκίνησαν από τον πατέρα του. Τουλάχιστον να τα φτιάξει σωστά, για να αξίζουν τα διεθνή ρεζιλίκια που έχουμε σήμερα.

6 **Στον Νεοκλή Συλικιώτη**. Ως άλλος Ρομπέν των Δασών, τα έβαλε με τους σωματεμπόρους – λέει – και έχει καταφέρει να μειώσει «αισθητά» το πρόβλημα της εμπορίας γυναικών. Αν είναι αλήθεια, θα σου στήσει άγαλμα ο Κυπριακός Σύνδεσμος Απατημένων από Ρωσίδες. Αν είναι φουμάρα που μας πουλά, ξεφτιλίζεται και γελά και το παρδαλό κατσίκι. Δηλαδή, υπουργέ μου, αν πάμε απόψε με φίλους σε καμπαρέ, δεν θα βρούμε γυναίκες; Και αν βρούμε και τους δώσουμε λεφτά, δεν θα έρθουν μαζί μας;

7 **Στην οικονομία** της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία κατέγραψε άνοδο, βγαίνοντας και επίσημα από το τούνελ της ύφεσης. Η ανάκαμψη θα είναι αργή και επώδυνη, αλλά το μέλλον όλων μας είναι εξασφαλισμένο. Κάποιοι που ήθελαν αναβολή της ένταξής μας στο ευρώ πρέπει να απολογηθούν δημόσια, έστω και αν κυβερνούν τώρα. Όχι μόνο θα είχαμε την τύχη της πτωχευμένης σήμερα Ισλανδίας, αλλά στην περίπτωσή μας δεν θα ασχολείτο κανείς να μας σώσει.

Νικολά Σαρκοζί

ΕΙΠΕ

Στηρίζουμε την Ελλάδα.

ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΠΕΙ

Η Κάρλα τρελαίνεται για Μύκονο και χωριάτικη.

8 **Στην Ευρωβουλή** και το υπέρ της Κύπρου ψήφισμά της. Το Ευρωκοινοβούλιο σιγά, αλλά σταθερά, μετεξελίσσεται σε λίκνο της ευρωπαϊκής δημοκρατίας και πεδίο διεργασιών και συνθέσεων που καταλήγουν υπέρ των λαών που αποτελούν την Ένωση. ΕΟΚ-ΝΑΤΟ, το ίδιο συνδικάτο...

9 **Στις αεροπορικές εταιρείες** Olympic Air και Aegean, οι οποίες, εκτός απροόπτου, ενώνονται εις σάρκα μίαν. Μπροστά στην κρίση και στον ανταγωνισμό ανάγκα και οι θεοί πείθονται. Κατά τα άλλα, στην Κύπρο χρειαζόμαστε δύο αεροπορικές εταιρείες.

10 **Στο Εθνικό Συμβούλιο**. Είναι το καλύτερο reality της κυπριακής τηλεόρασης και μάλιστα σε πανεθνικό δίκτυο. Κλείνονται οι παίκτες στο σπίτι πάνω στον λόφο της Λευκωσίας, βγάζουν τα μάτια τους και μετά εμφανίζονται στις τηλεοράσεις, κάνοντας κατινιές ο ένας στον άλλον, για να κερδίσουν τηλεθέαση. Ο Γιαννάκης άλλαξε στρατόπεδο στο σπίτι, για να δημιουργήσει ενδιαφέρον στο παιχνίδι και να ανέβει η θεαματικότητα. Συντονιστής του παιχνιδιού ο Καρεκλάς και παραγωγός ο Λουκ. Η Φραντζέσκα Μελά τους λείπει.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας «Η Καθημερινή» Α.Ε. - Έκδοση Εντύπων - Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης»

Πρόεδρος Δ.Σ.: **ΚΩΣΤΑΣ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΣ** ■ Διευθύνων Σύμβουλος: **ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ** ■ Αρχισυντάκτης: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**
Υπεύθυνος Οικονομικού: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΡΣΙΑΝΗΣ** ■ Υπεύθυνος Καλλιτεχνικού: **ΚΩΣΤΑΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ** ■ Υπεύθυνος Ατελιέ: **ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ**

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδότης: **ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗΣ** ■ Διευθυντής: **ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ**

Παγώστε τον χρόνο με το Στεγαστικό μας Δάνειο

Σταθερό Επιτόκιο 3,50% για 5 χρόνια.
Συνολικό Ετήσιο Ποσοστό Επιβάρυνσης (Σ.Ε.Π.Ε.)
3,46%,
που συμπεριλαμβάνει όλες τις χρεώσεις και έξοδα.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στο **800 00 800** ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας **www.bankofcyprus.com**

Στεγαστικό Δάνειο με σταθερό επιτόκιο για 5 χρόνια 3,50%.

Στη συνέχεια Euribor 6 μηνών + 2,20%. Σ.Ε.Π.Ε. 3,46%.

- Περίοδος αποπληρωμής 15-40 χρόνια
- Περίοδος χάριτος μέχρι και 2 χρόνια
- Δικαίωμα αναστολής δόσης μέχρι και 2 φορές τον χρόνο χωρίς οποιαδήποτε έξοδα
- Διαμόρφωση δόσης ανάλογα με τις οικονομικές σας δυνατότητες

Το Συνολικό Ετήσιο Ποσοστό Επιβάρυνσης έχει υπολογιστεί στις 26/01/2010 για δάνειο €100.000, με 20 χρόνια αποπληρωμή, σταθερό επιτόκιο 3,50% για 5 χρόνια και ακολούθως Euribor 6 μηνών (0,966%) + 2,20 = 3,166%. Έξοδα διευθέτησης 0,5% + έξοδα ετοιμασίας συμβολαίων €70 και με δόση για τα πρώτα 5 χρόνια €581,19 και για τα υπόλοιπα 15 χρόνια ενδεικτική δόση €567,96. Η πιο πάνω τιμολόγηση ισχύει για μόνιμους κατοίκους Κύπρου για ιδιοκατοίκηση. Η χορήγηση των διευκολύνσεων υπόκειται στην παραχώρηση από τον αιτητή ικανοποιητικών για την Τράπεζα εμπράγματων εξασφαλίσεων.
Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της και να αποσύρει το σχέδιο ανά πάσα στιγμή.
Το επιτόκιο και η δόση αποπληρωμής του στεγαστικού δανείου δύναται να τροποποιούνται από τον ενυπόθηκο πιστωτή από καιρού εις καιρόν.
Διατρέχετε τον κίνδυνο να χάσετε την ακίνητη περιουσία σας αν δεν πληρώνετε κανονικά τις δόσεις της υποθήκης ή οποιουδήποτε άλλου δανείου το οποίο είναι εξασφαλισμένο με υποθήκη πάνω στην ακίνητη ιδιοκτησία σας.

Τράπεζα Κύπρου

Οι έξι όροι του ΔΗΚΟ προς τον Πρόεδρο

Ο Μάριος Καρογιάν πάει στο Προεδρικό αναμένοντας από τον Δημήτρη Χριστόφια να ανταποκριθεί στα αιτήματα του κόμματός του

Της **ΡΟΝΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ**

Στη συνάντηση του Προέδρου Χριστόφια και του προέδρου του ΔΗΚΟ, Μάριου Καρογιάν, μεθαύριο Τρίτη, επενδύουν Προεδρικό και Δηκοϊκοί για το μέλλον της συνεργασίας του κόμματος με την κυβέρνηση. Η συνάντηση του Μάριου Καρογιάν με τον Δημήτρη Χριστόφια γίνεται υπό τη σκιά της αποχώρησης της ΕΔΕΚ από το κυβερνητικό σχήμα και των πιέσεων που δημιουργήθηκαν μετά από αυτή την απόφαση, τόσο στο ΔΗΚΟ, όσο και στην κυβέρνηση. Το Προεδρικό δεν επιθυμεί να δει ακόμα ένα κόμμα να εγκαταλείπει την κυβέρνηση, καθώς, όπως μας έλεγαν αρμόδιες πηγές, μια τέτοια εξέλιξη δεν δίνει τα σωστά μηνύματα ούτε στο εξωτερικό ούτε και στο εσωτερικό, ιδιαίτερα σε σχέση με τις προσπάθειες που καταβάλλει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας για λύση του Κυπριακού. Και όσον αφορά την εσωτερική διακυβέρνηση, όμως, αποχώρηση και του ΔΗΚΟ από το κυβερνητικό σχήμα αφήνει μόνον τον Πρόεδρο Χριστόφια με το ΑΚΕΛ.

Από την άλλη, στο ΔΗΚΟ είναι μεν ξεκάθαρο το τι αναμένουν να ακούσουν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη συνάντηση στο Προεδρικό, υπάρχει ωστόσο προβληματισμός εάν αποχώρηση αυτή τη στιγμή του ΔΗΚΟ από τη συγκυβέρνηση θα φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα για το κόμμα. Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ, Μάριος Καρογιάν, θα κατευθυνθεί προς το Προεδρικό την ερχόμενη Τρίτη, μεταφέροντας συγκεκριμένα αιτήματα στον Πρόεδρο Χριστόφια. Ο κ. Καρογιάν, σύμφωνα με πληροφορίες μας από πηγή προσκείμενη στον πρόεδρο του κόμματος, απορρίπτει εκ των προτέρων τη λογική που αναπτύχθηκε τελευταίως, ότι το ΔΗΚΟ θα ζητήσει ή θα ικανοποιηθεί με την ανάληψη ενός ή δύο επιπρόσθετων υπουργείων και άρα γι' αυτό θα παραμείνει στην κυβέρνηση. Για το ΔΗΚΟ, σύμφωνα με την ίδια πηγή, προϋπόθεση για να παραμείνει στην κυβέρνηση θα αποτελέσει η ικανοποίηση των εξής αιτημάτων:

- Άτομο που προέρχεται από το ΔΗΚΟ να διοριστεί στη διαπραγματευτική ομάδα για το Κυπριακό.
- Να αποσύρει ο Πρόεδρος Χριστόφιας τις προτάσεις του για εκ περιτροπής προεδρία και για παραμονή 50.000 εποίκων.
- Να υπάρχει εκ των προτέρων διαβούλευση για ζητήματα και θέσεις που αφορούν τα κεφάλαια του Κυπριακού.
- Να υπάρξει καλύτερος συντονισμός ΔΗΚΟ-κυβέρνησης.
- Να γίνονται τακτικές συναντήσεις του προέδρου του ΔΗΚΟ με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.
- Το ΔΗΚΟ να συνδιαμορφώνει μαζί με την κυβέρνηση τις αποφάσεις που αφορούν τα μεγάλα ζητήματα του τόπου, όπως η οικονομία, η παιδεία, η άμυνα.

Είναι τα πιο πάνω που θα μεταφέρει ο Μάριος Καρογιάν στον Δημήτρη Χριστόφια στην κρίσιμη συνάντηση που θα έχουν, και από την ικανοποίηση ή μη αυτών των αιτημάτων θα εξαρτηθεί και η διαμόρφωση της εισηγητικής πρότασης του προέδρου του ΔΗΚΟ πρώτα προς το Εκτελεστικό Γραφείο και στη συνέχεια προς την Κεντρική Επιτροπή του κόμματος. Πριν από τη συνάντηση Καρογιάν-Χριστόφια θα συνέλθει η Γραμματεία του κόμματος, ενώ το απόγευμα της ίδιας μέρας, μετά δηλαδή τη συνάντηση Καρογιάν-Χριστόφια, σε συνεδρία του Εκτελεστικού Γραφείου θα αποτιμήσουν τα αποτελέσματα της συνάντησης του Προεδρικού. Στη συνέχεια, ο Μάριος Καρογιάν θα διαμορφώσει την εισηγητική του πρόταση προς την Κεντρική Επιτροπή, το Σώμα δηλαδή που θα πάρει και την τελική απόφαση κατά πόσον το ΔΗΚΟ θα παραμείνει ή όχι στην κυβέρνηση. Η Κεντρική Επιτροπή θα συνέλθει είτε το ερχόμενο Σάββατο είτε τη μεθεπόμενη Τρίτη.

Οι δύο τάσεις στο ΔΗΚΟ άρχισαν ήδη να διαμορφώνουν την άποψή τους για το τι πρέπει να πράξει το κόμμα. Η μία τάση, αυτή των λεγόμενων σκληρών, λέει χωρίς περιστροφές ότι εάν δεν ικανοποιηθούν όλα τα αιτήματα του ΔΗΚΟ, τότε το κόμμα θα πρέπει άμεσα να αποχωρήσει από την κυβέρνηση. Η άλλη πλευρά εκτιμά πως τα αιτήματα του ΔΗΚΟ μπορούν να ικανοποιηθούν, πως υπάρχει έδαφος συνεννόησης με το Προεδρικό, και προκρίνουν όπως το ΔΗΚΟ παραμείνει στην κυβέρνηση. Πάντως, ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ αφήνει να νοηθεί ότι παίρνει πάνω του όλο το παιχνίδι, από τη συνάντηση με τον Πρόεδρο Χριστόφια μέχρι και την εισήγησή του στην Κεντρική Επιτροπή, διαμηνύοντας ότι και η άλλη πλευρά θα πρέπει να δείξει… καλή θέληση και κατανόηση. Ιδιαίτερα επειδή είναι γνωστό ότι ο ίδιος τάσσεται υπέρ της συνέχισης της συγκυβέρνησης, σε ανανεωμένη όμως βάση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

ΚΑΤΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ αφήνει να νοηθεί ότι παίρνει πάνω του όλο το παιχνίδι, από τη συνάντηση με τον Πρόεδρο Χριστόφια μέχρι και τη δική του εισήγηση στην Κεντρική Επιτροπή, διαμηνύοντας ότι και η άλλη πλευρά θα πρέπει να δείξει... καλή θέληση.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΛΟΚΑΣΙΔΗΣ

Ένας διορισμός δεν θα λύσει τα προβλήματα

ΚΥΠΕ

Ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΚΟ δήλωσε στην «Κ» πως το κόμμα θα πρέπει να επικεντρωθεί στα ζητήματα που είναι κρίσιμα για τη σχέση του με την κυβέρνηση. Το Κυπριακό και η διαχείρισή του είναι τα κύρια ζητήματα που έχουν ουσιαστικά οδηγήσει στην επιδείνωση της συνεργασίας, είπε και πρόσθεσε: «Είναι υποχρέωση του ΔΗΚΟ να θέσει ως προτεραιότητα αυτά τα ζητήματα, εάν πρόκειται να συνεχιστεί η συνεργασία. Η σχέση ΔΗΚΟ-κυβέρνησης θα πρέπει από παθητική να μετατραπεί σε σχέση συνδιαχείρισης των ζητημάτων». Η εκ περιτροπής προεδρία και η παραμονή 50.000 εποίκων είναι για τον κ. Κολοκασίδη τα κατ' αρχήν ζητήματα, ενώ σημειώνει και θέματα της δομής της ομοσπονδίας που προέκυψαν μέσα από την ανάγνωση των κειμένων των θέσεων για τα κεφάλαια στο Κυπριακό και προσθέτει: «Εάν το ΔΗΚΟ δεν εξασφαλίσει διασφαλίσεις επί αυτών των κρίσιμων ζητημάτων και δεχθεί προσφορές τύπου ανάληψης νέων υπουργείων, θα αποποιείται τη θεμελιακή του υποχρέωση για προάσπιση των εθνικών ζητημάτων».

Για τον κ. Κολοκασίδη, ένας διορισμός μέλους στη διαπραγματευτική ομάδα δεν θα λύσει τα προβλήματα, ενώ σημαντική θεωρεί την εκ των προτέρων διαβούλευση στα θέματα του Κυπριακού και όχι την εκ των υστέρων ενημέρωση. Σε περίπτωση που δεν εξασφαλιστούν αυτά, το ΔΗΚΟ δεν θα έχει άλλη επιλογή παρά να προχωρήσει σε ρήξη, καταλήγει ο Γιώργος Κολοκασίδης.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΟΤΣΗΣ

Να μην ξεγελάσει ο ένας τον άλλο

ΚΥΠΕ

«Το ΔΗΚΟ αναμένει από τον Πρόεδρο Χριστόφια να δείξει κατά πόσον έχει αντιληφθεί τις ανησυχίες, τους προβληματισμούς και τις θέσεις του ΔΗΚΟ. Αναμένει να δει με ποιον πρακτικό τρόπο θα διαμορφώνεται για αυτή την κυβέρνηση η επιρροή που πρέπει να έχει ένα κόμμα όπως το ΔΗΚΟ», δήλωσε στην «Κ» ο Άγγελος Βότσης και πρόσθεσε: «Το ΔΗΚΟ διεκδικεί επιρροή, ρόλο και ευθύνη στη διαχείριση του Κυπριακού, καθώς και στα εσωτερικά ζητήματα. Η μπάλα βρίσκεται στο στρατόπεδο του Προέδρου Χριστόφια για να δει κατά πόσον θέλει να ικανοποιήσει αυτό το κόμμα. Σε καμία περίπτωση δεν συζητούμε για υπουργεία στο ΔΗΚΟ. Δεν συζητούμε βολέματα και καρέκλες. Θα πάρουμε τις αποφάσεις μας λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις του Προέδρου Χριστόφια, του κομματικού σκηνικού όπως διαμορφώνεται, και με βάση τα συμφέροντα του τόπου. Το ΔΗΚΟ θα πρέπει να καταφέρει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη οι θέσεις και οι εκτιμήσεις του στο εθνικό θέμα. Θεωρώ ότι πρέπει να υπάρξει ειλικρινής συζήτηση του Προέδρου Χριστόφια με τον πρόεδρο του ΔΗΚΟ και όχι να προσπαθήσει να ξεγελάσει ο ένας τον άλλον. Εάν οι δικές μας προσδοκίες δεν συμβαδίζουν ή βρίσκονται στην ίδια τουλάχιστον κατεύθυνση με αυτά που σκέφτεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, τότε δεν μπορούμε να προχωρήσουμε με τη συνεργασία», κατέληξε ο κ. Βότσης.

ΑΘΗΝΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

Κρίσιμες οι ώρες, προέχει η αξιοπιστία

ΚΥΠΕ

«Θεωρώ ότι οι ώρες είναι κρίσιμες και σημαντικές. Θα πρέπει ως κόμμα να διατηρήσουμε την αξιοπιστία μας», δήλωσε στην «Κ» η βουλευτής Λεμεσού Αθηνά Κυριακίδου και πρόσθεσε πως «όλα είναι ανοιχτά». «Το ΔΗΚΟ δεν είναι με ανταλλάγματα που στηρίζει τους συνεργάτες του, αλλά στη βάση αρχών και πολλές φορές με κόστος. Κάθε κόμμα δρα αυτόνομα και στη βάση των αποφάσεων των συλλογικών του οργάνων και η αξιοπιστία κάθε κόμματος κρίνεται διαχρονικά. Όλοι μας κρινόμαστε και θα κριθούμε από τον κυπριακό λαό για τις συμπεριφορές μας», κατέληξε η Αθηνά Κυριακίδου.

Σε τεντωμένο σχοινί ο κ. Χριστόφιας

Στόχος του να ικανοποιήσει τους όρους του ΔΗΚΟ, αλλά να έχει και την ΕΔΕΚ από κοντά

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Πολλές είναι οι πολιτικές εξισώσεις που καλείται να λύσει ο Δημήτρης Χριστόφιας μέχρι την Τρίτη, οπότε και θα δεχτεί στο Προεδρικό Μέγαρο τον Μάριο Καρογιάν. Μια εξίσωση είναι η ικανοποίηση των έξι όρων που τίθενται από το ΔΗΚΟ ώστε να παραμείνει στην κυβέρνηση. Μια δεύτερη είναι ο διορισμός δύο νέων υπουργών, προς αντικατάσταση των Εδεκιτών Νικολαΐδη και Πολυνείκη, οι οποίοι να έχουν συνάφεια με το αριστερό κομμάτι της ΕΔΕΚ. Η δυσκολότερη όμως εξίσωση που καλείται να λύσει ο Πρόεδρος είναι να βρει τις ισορροπίες εκείνες που θα κρατήσουν το ΔΗΚΟ στη συγκυβέρνηση, με τους λιγότερους δυνατούς τριγμούς, αλλά και την ΕΔΕΚ «κοντά στα κάρβουνα», σύμφωνα με άνθρωπο του στενού προεδρικού περιβάλλοντος. Κι αυτό καθώς μέχρι να ολοκληρωθεί η προεδρική του θητεία απομένουν τρία χρόνια και μεσολαβούν και δύο εκλογικές αναμετρήσεις (βουλευτικές και δημοτικές εκλογές την άνοιξη και τον χειμώνα του 2011), ενώ παράλληλα ο Δημήτρης Χριστόφιας δεν υποτιμά – παρά τη χρονική απόσταση – το μεγάλο στοίχημα των προεδρικών του 2013. Ο Πρόεδρος λοιπόν θέλει πάση θυσία να διατηρήσει τους συμμάχους του ζεστούς και όσο το δυνατόν πιο κοντά του – ασχέτως αν οι σχέσεις τους κατά καιρούς περνούν και μέσα από μεγάλα κύματα. Έτσι πετυχαίνει ταυτόχρονα δύο στόχους: Αποφεύγει την πολιτική απομόνωση της Αριστεράς και δεν δίνει στον ΔΗΣΥ το πλεονέκτημα να αποκτήσει πρώτο λόγο στο παιχνίδι των συμμαχιών για την εξουσία.

ΑΚΕΛ: Με άλλο μάτι βλέπει την ηγεσία της ΕΔΕΚ και με άλλο τη βάση

ΑΠΕ

Ο Πρόεδρος θέλει να διατηρήσει τους συμμάχους του ζεστούς και όσο το δυνατόν πιο κοντά του, ώστε να αποφύγει την πολιτική απομόνωση της Αριστεράς και να μη δώσει στον ΔΗΣΥ το πλεονέκτημα να αποκτήσει τον πρώτο λόγο στο παιχνίδι των συμμαχιών για την εξουσία.

Πάντως, παρά τον μεγάλο βαθμό δυσκολίας που έχουν οι πολιτικές εξισώσεις που καλείται να λύσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όπως πληροφορείται η «Κ», δεν έχει ακόμα ανοίξει τα χαρτιά του ούτε στον στενό κύκλο των συνεργατών του στο Προεδρικό Μέγαρο. Η αυριανή Καθαρά Δευτέρα και το αποτέλεσμα της συνάντησης με τον Μάριο Καρογιάν, μεθαύριο Τρίτη, θα είναι καθοριστικά για το τι θα ξημερώσει την Τετάρτη!

Συγκεκριμένα, στη σύνοδο του Υπουργικού Συμβουλίου της Τετάρτης, το σίγουρο είναι ότι ο Πρόεδρος θα τιμήσει τους δύο υπουργούς της ΕΔΕΚ που αποχωρούν από το κυβερνητικό σχήμα, για τις υπηρεσίες που προσέφεραν, και εκτός απροόπτου θα ανακοινώσει τον διορισμό των δύο νέων μελών του Υπουργικού Συμβουλίου.

Οι όροι του ΔΗΚΟ

Σε ό,τι αφορά τους έξι όρους που θέτει το ΔΗΚΟ για συνέχιση της κυβερνητικής συνεργασίας, πληροφορίες θέλουν τον Πρόεδρο να ικανοποιεί το κόμμα διορίζοντας πρόσωπο της εμπιστοσύνης Καρογιάν στη διαπραγματευτική ομάδα για το Κυπριακό. Το αίτημα για εκ των προτέρων διαβούλευση για ζητήματα και θέσεις που αφορούν τα κεφάλαια του Κυπριακού, αναμένεται να ικανοποιηθεί τόσο μέσω του ατόμου στη διαπραγματευτική ομάδα όσο και μέσω απευθείας επαφών με τον κ. Καρογιάν.

Δεν θεωρείται ότι θα υπάρξει δυσκολία στην εξεύρεση κοινής συνισταμένης στα άλλα τρία αιτήματα του ΔΗΚΟ, δηλαδή για καλύτερο συντονισμό μεταξύ ΔΗΚΟ και κυβέρνησης, για τακτικές συναντήσεις Καρογιάν-Χριστόφια και για συνδιαμόρφωση των αποφάσεων που αφορούν τα μεγάλα ζητήματα του τόπου, όπως η οικονομία, η παιδεία και η άμυνα.

Ο μοναδικός σκόπελος που αρχικά φαίνεται να υπάρχει είναι το αίτημα του ΔΗΚΟ να αποσύρει ο Πρόεδρος από τις διαπραγματεύσεις την εκ περιτροπής προεδρία και την παραμονή 50.000 εποίκων. Ωστόσο, το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις φαίνεται να κινούνται ήδη σε βραδείς ρυθμούς, πλησιάζοντας σε τέλμα, ίσως δώσει στον Πρόεδρο την έξοδο διαφυγής που αναζητά ώστε να μη χρειαστεί να λύσει την τελευταία αυτή εξίσωση.

Πάντως, συνεργάτης του Προέδρου – ο οποίος γνωρίζει πολύ καλά τον τρόπο που ο Δημήτρης Χριστόφιας σκέφτεται, ζυγίζει τα πράγματα και κατορθώνει να κινείται, συχνά πάνω σε λεπτές ισορροπίες – μας είπε ότι το έργο του Προέδρου να περπατήσει σε τεντωμένο σχοινί είναι αυτή τη φορά εξαιρετικά δύσκολο, αλλά όχι ακατόρθωτο, διότι «και πείρα έχει και αντοχή και κυρίως υπομονή».

Ανοικτές πόρτες αφήνει το ΑΚΕΛ στην ΕΔΕΚ

Με ψυχραιμία αλλά και με τα μάτια στραμμένα στην ενότητα αντιμετωπίζουν στο ΑΚΕΛ τις εξελίξεις μετά την αποχώρηση της ΕΔΕΚ από την κυβέρνηση. Αν και το ζήτημα της πλήρωσης των υπουργικών θέσεων που άδειασαν, μετά τις παραιτήσεις Νικολαΐδη-Πολυνείκη, είναι υψίστης σημασίας για το κόμμα, ουδείς φαίνεται να έχει πληροφόρηση για τις προθέσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Πολλά αναμένεται να ξεκαθαρίσουν στη συνάντηση που θα έχουν αυτή την εβδομάδα οι Δημήτρης Χριστόφιας και Μάριος Καρογιάν. «Στόχος πάντως είναι η συνέχιση της συνεργασίας αυτής», δήλωσε στην «Κ» αξιωματούχος του ΑΚΕΛ, προσθέτοντας πως θα βρεθούν και οι τρόποι για να καλυφθούν οι αδυναμίες που ενδεχομένως να υπάρχουν αυτή τη στιγμή.

Με διαφορετική προσέγγιση αντιμετωπίζουν στο ΑΚΕΛ την αποχώρηση της ΕΔΕΚ, καθώς εμφανής είναι ο διαχωρισμός που γίνεται μεταξύ του τι θέλει η ηγεσία και του τι η βάση του κόμματος των σοσιαλιστών.

«Η ΕΔΕΚ έπρεπε να παραμείνει στην κυβέρνηση και να συνεχίσει την προσφορά της», είπε στην «Κ» αξιωματούχος της Εζεκία Παπαϊωάννου, ο οποίος ωστόσο άφησε να νοηθεί πως το ΑΚΕΛ δεν θα κλειδώσει την πόρτα που άνοιξε αποχωρώντας από το κυβερνητικό σχήμα η ΕΔΕΚ. «Βιάστηκαν να φύγουν», μας είπε χαρακτηριστικά, για να προσθέσει πως, εάν η ΕΔΕΚ έμενε και επέλεγε να συζητήσει τα προβλήματα, «τότε θα τα βρίσκαμε».

Για το ΑΚΕΛ πάντως η απόφαση της ηγεσίας της ΕΔΕΚ δεν βρίσκεται σε ακολουθία με τη βούληση της βάσης του κόμματος, γεγονός που, όπως μας λέχθηκε, καταδεικνύεται και από σχετικές εσωτερικές σφυγμομετρήσεις που έχουν γίνει. «Δεν θέλω να αναμιχθώ στα εσωτερικά της ΕΔΕΚ, αλλά έχω την εντύπωση πως με αυτή την απόφαση που έλαβαν, στην πορεία των πραγμάτων θα έχουν πρόβλημα», τόνισε το μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ.

Πιο αυστηρή είναι η ανάλυση της κατάστασης που γίνεται στο ΑΚΕΛ σε σχέση με τις επιλογές της ηγεσίας. Δεν είναι λίγα μάλιστα τα στελέχη του κόμματος που μιλούν για μία φυσιολογική εξέλιξη, που επήλθε λόγω της γενικότερης στάσης που τήρησε το κόμμα του Γιαννάκη Ομήρου στα δύο χρόνια της διακυβέρνησης Χριστόφια. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται μάλιστα και στο γεγονός ότι στη διετία αυτή η ηγεσία της ΕΔΕΚ δεν κατάφερε να εντοπίσει τίποτε το θετικό. Στάση που, όπως θεωρούν, δεν αφορά μόνο το Κυπριακό αλλά και την εσωτερική διακυβέρνηση.

Παρά την κριτική πάντως που ασκείται στην ηγεσία της ΕΔΕΚ, αυτό που όλοι στο ΑΚΕΛ τονίζουν είναι πως, στο πλαίσιο της προσπάθειας για οικοδόμηση της ενότητας, θα συνεχίσουν να κτίζουν γέφυρες συνεργασίας και συνεννόησης.

Έτσι κι αλλιώς, η Κύπρος σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα αρχίσει να μπαίνει και στην κυριολεξία σε προεκλογικές διεργασίες, οι οποίες και εξυπακούονται συνεργασίες και συνασπισμούς μεταξύ κομμάτων…

Μένουν στο τραπέζι για να μη φύγουν

Οικονομία και ευρωπαϊκά θέματα στη στενή ατζέντα Χριστόφια-Ταλάτ τον Φεβρουάριο και Μάρτιο

Του **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Συνεχίζουν αναμένοντας τον Έρογλου. Κάπως έτσι θα μπορούσε κάποιος να αναγνώσει τις τελευταίες κινήσεις των δύο ηγετών στο τραπέζι των συνομιλιών και κατ' επέκταση να προδιαγράψει τις εξελίξεις στο Κυπριακό το αμέσως επόμενο διάστημα, μέχρι και τον Απρίλιο, οπόταν και αναμένεται να υπάρξει αλλαγή φρουράς στα κατεχόμενα. Με τα σημερινά δεδομένα, ο Ντερβίς Έρογλου – ο μόνος Τ/κ πολιτικός που έχει ανοικτά ταχθεί εναντίον όλων των σχεδίων λύσης – εμφανίζεται ως κάτι περισσότερο από επικρατέστερος για να αναδειχθεί σε νέο ηγέτη των Τ/κ.

Σε εδαφικό, περιουσιακό και εγγυήσεις, ο Χριστόφιας μάλλον θα έχει απέναντί του τον Έρογλου

Η μόνη ελπίδα που διατηρεί ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ για να μπορέσει να ξαναμπεί με αξιώσεις στη διεκδίκηση της «προεδρίας», είναι να πείσει τους Τ/κ ψηφοφόρους για την ύπαρξη προόδου. Να εμφανιστεί – εκ νέου – ως ο άνθρωπος που μπορεί να επανενώσει την Κύπρο και να δώσει στην κοινότητά του προοπτικές εξόδου από τα αδιέξοδα στα οποία την έχει οδηγήσει η παρατεταμένη οικονομική κρίση. Για τον λόγο αυτό προβάλλει εαυτόν λέγοντας «είμαι ο ηγέτης λύσης για τους Τουρκοκυπρίους» (βλ. «Κ» 07/02/10). Την ίδια όμως στιγμή, δείχνει απρόθυμος να κάνει ουσιαστικές κινήσεις στις διαπραγματεύσεις για να μην κατηγορηθεί – παραμονές «εκλογών» – για υποχωρήσεις. Είναι έως και αδύνατο να πείσει πλέον κι αυτούς τους οπαδούς του ότι όντως επιτεύχθηκε «σημαντική πρόοδος στις διαπραγματεύσεις», όπως διαφημίστηκε κατά την εδώ παρουσία του Μπαν Κι Μουν. Χαρακτηριστική είναι η παραδοχή Ταλάτ στην «Κ», όταν ρωτήθηκε για την ουσία της «σημαντικής προόδου»: «Εννοώ ότι η κατάσταση είναι πλέον ώριμη και με πολύ λίγη προσπάθεια μπορούμε να φτάσουμε σε συμφωνία επί διαφόρων ζητημάτων».

Σπεύδει βραδέως

Την απαισιοδοξία για ύπαρξη θεαματικών εξελίξεων κατά το διάστημα μέχρι τον Απρίλιο επιτείνουν και οι ενέργειες του Προέδρου Χριστόφια, από τον οποίο φαίνεται να εγκαταλείπεται οριστικά το ορόσημο Απριλίου και να τίθεται πλέον ως προτεραιότητα η διατήρηση της έστω και κουτσουρεμένης συγκυβέρνησης και η βελτίωση της οικονομίας. Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι ο Πρόεδρος θεωρεί πως, πέρα από κάποιες περαιτέρω συγκλίσεις σε οικονομία και ευρωπαϊκά θέματα, τα περιθώρια για επίτευξη προόδου είναι ανύπαρκτα.

Παράλληλα, ο Δημήτρης Χριστόφιας είχε ενδοιασμούς για τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων μέχρι τον Απρίλη, όπως επιβεβαίωσε στην «Κ» ο ίδιος ο κ. Ταλάτ, «διότι θεωρεί ότι όντας εγώ υποψήφιος πρόεδρος, δεν θα μπορέσω να λειτουργώ ελεύθερα και να είμαι ευέλικτος κατά τις διαπραγματεύσεις».

Την Παρασκευή ανακοινώθηκε επισήμως από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο ότι η τ/κ πλευρά αποδέκτηκε τις τέσσερις ημερομηνίες που πρότεινε ο Πρόεδρος Χριστόφιας για συναντήσεις με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, στο πλαίσιο των απευθείας συνομιλιών για το Κυπριακό.

Ετσι, κατόπιν συνεννόησης με τα Ηνωμένα Εθνη, έγιναν αποδεκτές οι ημερομηνίες 24 Φεβρουαρίου, 4 Μαρτίου, 16 Μαρτίου και 30 Μαρτίου.

Σχεδόν συμφωνία

Πάντως, όσον αφορά στη διακυβέρνηση, οι δύο πλευρές φαίνεται να βρίσκονται πολύ κοντά σε συνολική συμφωνία, επιβεβαιώνοντας εν μέρει και τις αρχικές εκτιμήσεις ότι το έγγραφο που είχε κατατεθεί λίγο πριν το πρώτο τριήμερο των εντατικών από τ/κ πλευράς αποτελούσε στην ουσία διαπραγματευτική κίνηση με στόχο τα επικοινωνιακά κέρδη. Οι συγκλίσεις είναι ευρύτατες και συνοψίζονται ως εξής:

- Ο Ε/κ και ο Τ/κ εκπρόσωπος, οι οποίοι θα εναλλάσσονται στην προεδρία και αντιπροεδρία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, θα εκλέγονται απευθείας από τους πολίτες με παράλληλη στάθμιση της ε/κ ψήφου στην εκλογή του εκπροσώπου της τ/κ κοινότητας. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει οριστική συμφωνία όσον αφορά το ποσοστό στάθμισης της ε/κ ψήφου (η ε/κ πρόταση προέβλεπε στάθμισή της στο 20%, ενώ η τ/κ πλευρά, στο έγγραφο που κατέθεσε, υποστήριζε πως αυτή θα πρέπει να περιορίζεται κατά τον πρώτο γύρο στο 10%), η εντύπωση που έχει διαμορφωθεί είναι ότι το ποσοστό στάθμισης δεν είναι ανάμεσα στα θέματα για τα οποία η τ/κ πλευρά θα επιμείνει μέχρι τέλους.
- Ο Ε/κ και ο Τ/κ εκπρόσωπος θα εναλλάσσονται στην προεδρία με αναλογία 4:2 (τέσσερα χρόνια Ε/κ Πρόεδρος και δύο χρόνια Τ/κ), όπως προνοείτο στο Σχέδιο Ανάν.
- Οι δύο κοινότητες θα εκπροσωπούνται στο Υπουργικό Συμβούλιο με αναλογία 8:5. Η τ/κ πλευρά, στο έγγραφο που είχε καταθέσει λίγο πριν την εντατικοποίηση των συνομιλιών, είχε ζητήσει εκπροσώπηση με 5 από τους 12 υπουργούς, ενώ η ε/κ ευνοούσε διατήρηση των ποσοστών του τελικού Σχεδίου Ανάν, όπου η εκπροσώπηση ήταν με αναλογία 6:3 αλλά με δικαίωμα ψήφου για το σύνολο των υπουργών (στο Σχέδιο Ανάν μόνο 6 από τους 9 υπουργούς είχαν δικαίωμα ψήφου – 4 Ε/κ και 2 Τ/κ – με τους άλλους τρεις να έχουν ρόλο παρατηρητή).
- Για τη λήψη αποφάσεων στο Υπουργικό θα είναι αναγκαία η στήριξη δύο τουλάχιστον υπουργών από κάθε κρατίδιο. Έχει αποσυρθεί από μέρους των Τ/κ η απαίτησή τους για δικαίωμα βέτο στους Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο.
- Η συμμετοχή των δύο κοινοτήτων θα είναι ισάριθμη στην Άνω Βουλή και με αναλογία 75:25 στην Κάτω Βουλή. Οι Τ/κ επιμένουν ότι, όπως και στο Σχέδιο Ανάν, θα πρέπει να υπάρχει ειδική συμμετοχή Τ/κ στη λήψη των αποφάσεων της Κάτω Βουλής, κάτι που δεν βρίσκει κάθετα αντίθετη την ε/κ πλευρά, η οποία όμως επιθυμεί όπως αυτή περιορίζεται σε χαμηλά επίπεδα.
- Σημαντικές συγκλίσεις έχουν επιτευχθεί και όσον αφορά τις αρμοδιότητες της κεντρικής κυβέρνησης και των κρατιδίων, με την τ/κ πλευρά να αναγνωρίζει ότι θα πρέπει να επεκταθούν σε σχέση με αυτές που κατέγραφε στο πρόσφατο έγγραφό της. Ανοικτό παραμένει το θέμα του «κατάλοιπου» της εξουσίας, με την τ/κ πλευρά να επιμένει ότι αυτό θα πρέπει να ανήκει στα συνιστώντα κρατίδια και την ε/κ να μην παρουσιάζεται αρνητική σε κάτι τέτοιο αλλά να υποστηρίζει ότι αυτό θα πρέπει να αποφασιστεί αφού πρώτα θα υπάρχει οριστική κατάληξη όσον αφορά τις αρμοδιότητες της κεντρικής κυβέρνησης.
- Συμφωνία έχει επιτευχθεί και όσον αφορά το FIR, το οποίο θα αποτελεί ομοσπονδιακή αρμοδιότητα. Οι Τ/Κ επιμένουν, όμως, ότι θα πρέπει να υπάρχουν δύο κέντρα ελέγχου πτήσεων, κάτι που η ε/κ πλευρά αντιμετωπίζει με σκεπτικισμό. Δεν θεωρείται, όμως, ζήτημα που θα χαλάσει μια τελική συμφωνία.

Οι κύριες διαφωνίες στο κεφάλαιο της διακυβέρνησης εστιάζονται στην απαίτηση της τ/κ πλευράς τα κρατίδια να διατηρούν δικαίωμα να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες σε όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων τους και όπως οι τέσσερεις βασικές ελευθερίες (με σημαντικότερη αυτή της εγκατάστασης) επεκταθούν και συμπεριλάβουν και τους Τούρκους υπηκόους. Από τα Η.Ε. και την Ε.Ε. εκφράζεται πάντως η πεποίθηση ότι κυρίως το δεύτερο σημείο έχει κατατεθεί για καθαρά διαπραγματευτικούς λόγους.

ΕΡΑ

Στις 3 Σεπτεμβρίου 2008, Χριστόφιας και Ταλάτ έμπαιναν σ' έναν νέο γύρο διαπραγματεύσεων, εκφράζοντας την προσδοκία ότι μπορούσαν να οδηγήσουν την Κύπρο σε επανένωση. Μετά από 18 μήνες, συζητούν υπό τη σκιά αυτού που φαίνεται ως αναπόφευκτο: Στην καρέκλα απέναντι από τον κ. Χριστόφια, από τον Απρίλη να κάθεται ο Έρογλου.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΑΚΟΜΗ

Πώς ξεχείλισε το ποτήρι στις σχέσεις ΔΗΣΥ – Προεδρικού. **Σελ. 7**

αγορά εισιτηρίων online / web check-in / ηλεκτρονικά ψώνια

CYPRUS AIRWAYS
ξέρουμε γιατί πετάτε

Μ' ένα κλικ,
είσαι εδώ.

ΛΟΝΔΙΝΟ

DELEMA / McCANN ERICKSON

Ταξίδια όπως τα θες, όταν τα θες!

Επισκεφθείτε τώρα τη νέα αναβαθμισμένη ιστοσελίδα μας cyprusair.com και αγοράστε το ηλεκτρονικό σας εισιτήριο εύκολα και άμεσα.

Απολαύστε γρήγορη πρόσβαση σε πολλές άλλες πρωτοποριακές ηλεκτρονικές υπηρεσίες όπως web check-in, υπηρεσία ενημέρωσης πτήσης με SMS, έκδοση ηλεκτρονικού εισιτηρίου, πληροφορίες άφιξης/αναχώρησης πτήσεων και ηλεκτρονικά ψώνια.

cyprusair.com

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Λάβετε μέρος στο διαδικτυακό μας διαγωνισμό για να κερδίσετε εισιτήρια στους μαγευτικούς προορισμούς Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Λονδίνο, Παρίσι και Ρώμη.

Καλή τύχη λοιπόν και... καλοτάξιδα!

Συντηρούμε τις γέφυρες με το ΑΚΕΛ

Μαρίνος Σιζόπουλος: Είναι άκαιρη η ανακίνηση του θέματος συνένωσης του ενδιάμεσου χώρου

Συνέντευξη στον **ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Οι γέφυρες συνεργασίας με το ΑΚΕΛ παραμένουν από πλευράς ΕΔΕΚ, όσο κι αν οι διαφωνίες με την πολιτική στο Κυπριακό οδήγησαν στην έξοδο από την κυβέρνηση, όπως δηλώνει ο πρώτος αντιπρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, Μαρίνος Σιζόπουλος. Επαναλαμβάνει ότι η καταγγελία της συνεργασίας στηρίχθηκε σε θέσεις αρχών και τονίζει ότι στον πολιτικό ορίζοντα υπάρχει τώρα ο σταθμός των βουλευτικών εκλογών, με την ΕΔΕΚ να θέτει ως στόχο την αύξηση της εκλογικής της δύναμης. Ο κ. Σιζόπουλος υποστηρίζει ότι οι διαφωνίες της ΕΔΕΚ με την πολιτική του ΔΗΣΥ στο Κυπριακό είναι πολύ πιο μεγάλες από τις διαφωνίες με τις θέσεις του ΑΚΕΛ και του Προέδρου της Δημοκρατίας.

-Ήταν ακαριαία η απόφαση της ΕΔΕΚ για αποχώρηση. Ποια ήταν η σταγόνα που έκανε το ποτήρι να ξεχειλίσει;

Ουσιαστικά δεν ήταν σταγόνα. Από την πρώτη στιγμή που ο Πρόεδρος είχε εμπλακεί στη διαδικασία των απευθείας συνομιλιών, υπήρχε μια συστηματική και μόνιμη αξιολόγηση της πορείας των διαπραγματεύσεων. Σε όλες τις περιπτώσεις δεν διστάσαμε από την αρχή να εκφράσουμε με εντιμότητα τις διαφωνίες μας και να κάνουμε συγκεκριμένες προτάσεις για διόρθωση. Δυστυχώς δεν υπήρξαν εκείνες οι ενέργειες που να μας πείθουν ότι λαμβάνονται σοβαρά υπόψη αυτές οι υποδείξεις.

> *Το δικαίωμα της διαφωνίας της ΕΔΕΚ στην κυβερνητική πολιτική είχε κατοχυρωθεί με τη συμφωνία υποστήριξης του κ. Χριστόφια στον β΄ γύρο*

-Έγινε κάτι τις τελευταίες μέρες που παγίωσε αυτή τη διάσταση;

Σαφώς. Από τη μια ήταν η επίσκεψη του γ.γ. του ΟΗΕ, η ξαφνική παρουσίαση δήθεν προόδου που να δικαιολογεί την άφιξη του γ.γ. του ΟΗΕ, από την άλλη η προσπάθεια για ενίσχυση του κ. Ταλάτ στα Κατεχόμενα και τέλος το γεγονός ότι, παρ' όλες τις υποδείξεις μας, με την ολοκλήρωση του κύκλου των εντατικών συνομιλιών ο Πρόεδρος όχι μόνον δεν απέσυρε τις προτάσεις για τους εποίκους, την εκ περιτροπής προεδρία και τη σταθμισμένη ψήφο, αλλά αντίθετα επέμενε και τις κατέγραψε σαν μόνιμες θέσεις της δικής μας πλευράς.

- Ο Πρόεδρος αντιτάσσει σ' αυτό την αρχή που συμφωνήθηκε με την άλλη πλευρά και τα Ηνωμένα Έθνη, ότι τίποτα δεν συμφωνείται, εάν δεν συμφωνηθούν όλα.

Και στο παρελθόν, παρόλο που ίσχυε αυτή η αρχή, γιατί μας έμεινε η διζωνική, οι έποικοι, η εκ περιτροπής προεδρία και άλλες παραχωρήσεις; Εξάλλου, με την καταψήφιση του Σχεδίου Ανάν, ό,τι περιλαμβανόταν σ' αυτό θεωρείται ότι δεν ισχύει.

-Πιστεύετε όμως ότι είναι δυνατόν οι συνομιλίες να ξεκινούν από μηδενικό σημείο; Και ο μ. Τάσσος Παπαδόπουλος έλεγε ότι από νομικής πλευράς το Σχέδιο Ανάν είναι νεκρό, από την άλλη όμως αναγνώριζε ότι τέτοιου είδους σχέδια δεν εξαφανίζονται.

Έχω την εντύπωση ότι ορισμένα ζητήματα αρχών, στα οποία η δική μας πλευρά δεσμεύεται με συγκεκριμένες αποφάσεις, θα έπρεπε να είχαν τηρηθεί. Ειδικά για το θέμα των εποίκων, θέλω να τονίσω ότι υπάρχει η ρητή δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας, στην επιστολή που ενεχείρισε στην ΕΔΕΚ μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου των προεδρικών εκλογών, ότι θα αγωνιστεί για την απομάκρυνση των εποίκων. Να υπενθυμίσω επίσης ότι αυτή η διατύπωση υπάρχει και στο κοινό ανακοινωθέν του Εθνικού στη συνεδρίαση του περασμένου Σεπτέμβρη. Άρα, λογικά ο Πρόεδρος θα έπρεπε να είχε αποσύρει τη συγκεκριμένη πρόταση.

-Μπορούσε να το κάνει;

Πιστεύω ότι δόθηκαν οι ευκαιρίες, για να το πράξει. Και στην περίπτωση κατά την οποία η τουρκική πλευρά απέσυρε προτάσεις που είχε καταθέσει στα θέματα της οικονομίας, αλλά και στην περίπτωση κατά την οποία η τουρκοκυπριακή πλευρά κατέθεσε προτάσεις που ετοιμάστηκαν από την Άγκυρα. Θέσεις οι οποίες απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες από τη δική μας πλευρά. Κι όμως, ο Πρόεδρος δεν απέσυρε τις δικές του, όπως του είχαμε εισηγηθεί.

-Σας έδωσε την εντύπωση ο Πρόεδρος ότι επεδίωκε σύγκρουση μαζί σας, ότι ήθελε να σας διώξει από τον κυβερνητικό συνασπισμό;

Δεν μπορώ να ισχυριστώ κάτι τέτοιο. Πιστεύω ότι δεν έλαβε υπόψη ή τουλάχιστον δεν έλαβε υπόψη στον βαθμό που θα έπρεπε τις προτάσεις που κατά καιρούς του απευθύναμε. Θα πρέπει επίσης να πω ότι σαν συνεργαζόμενα κόμματα δεν είχαμε την αίσθηση ότι πραγματικά υπολόγιζε τις απόψεις μας και πολύ περισσότερο να λάμβανε υπόψη του τις θέσεις και τις προτάσεις μας πριν από τη διαμόρφωση των δικών του τελικών θέσεων.

-Ο ίδιος αντιτάσσει το επιχείρημα ότι έναντί του η ΕΔΕΚ δεν ήταν δημιουργικός εταίρος και ότι επί δύο χρόνια πολιτευόταν ως να βρίσκεται στην αντιπολίτευση.

Νομίζω ότι αυτή ήταν μια ατυχής δήλωση από πλευράς του Προέδρου. Ο καθένας θα μπορούσε να διαπιστώσει ότι η ΕΔΕΚ λειτούργησε δημιουργικά και στα θέματα της εσωτερικής διακυβέρνησης, παρόλο που αυτά τα ζητήματα δεν είχαν τεθεί από πλευράς ΕΔΕΚ στην προτεραιότητα της τελικής απόφασης για έξοδο από το κυβερνητικό σχήμα, γι' αυτό και δεν αναφέρθηκαν καθόλου στη σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής. Θα πρέπει όμως να υπενθυμίσω ότι ειδικά για τα θέματα της εσωτερικής διακυβέρνησης υπήρχε μια συμφωνία, ότι εμείς στηρίζαμε στον β΄ γύρο τον κ. Χριστόφια, με βάση το δικό του πρόγραμμα και σε περίπτωση εκλογής του θα καλούμασταν να τον στηρίξουμε σε εκείνες τις θέσεις του προγράμματος, με τα οποία συμφωνούσαμε. Εκεί που διαφωνούσαμε διατηρούσαμε το δικαίωμα να διατυπώνουμε την άποψή μας και να καταθέτουμε τις δικές μας προτάσεις. Σε πάρα πολλές περιπτώσεις επιδιώξαμε να έχουμε σύγκλιση και είχαμε ζητήσει τη δημιουργία ενός άτυπου συντονιστικού οργάνου μεταξύ των τριών συνεργαζομένων κομμάτων, όπου να συζητούνται όλα τα σοβαρά θέματα πριν την κατάθεση νομοσχεδίων στη Βουλή, ενώ όπου ήταν αδύνατον να υπάρξει γεφύρωση των διαφορετικών θέσεων, να βρίσκονται τρόποι σωστής διαχείρισης της διαφωνίας. Αυτό δυστυχώς δεν έγινε ποτέ.

-Τώρα που είπατε συντονιστικό όργανο, ας πάμε στις καταγγελίες που διατύπωσε το ΑΚΕΛ περί ύπαρξης ενός συντονιστικού κέντρου που κατηύθυνε τις αντιπολιτευτικές βολές εναντίον του Προέδρου της Δημοκρατίας. Υπήρχε κάτι που μπορείτε να μας πείτε;

Εκείνο που μπορώ να σας πω είναι ότι από πλευράς ΕΔΕΚ δεν υπήρχε συμμετοχή σε τέτοιες ενέργειες. Δεν μας αφορά. Αντίθετα, εμείς με τη στάση και τη συμπεριφορά μας προσπαθούσαμε να ενισχύσουμε τη διαπραγματευτική θέση του Προέδρου. Ακόμη και τώρα εκτιμούμε ότι η απομάκρυνσή μας από την κυβέρνηση, πέρα από το γεγονός ότι ήταν μια πράξη ευθύνης, ειλικρίνειας, ήθους και εντιμότητας, που συμβάλλει στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών έναντι των πολιτικών, ήταν και ένα ζήτημα εντιμότητας απέναντι στον ίδιο τον Πρόεδρο. Διαπιστώσαμε ότι δεν μπορούμε να διαφωνούμε σε τόσο σημαντικά ζητήματα, ιδιαίτερα στο κορυφαίο ζήτημα που είναι το εθνικό και να εξακολουθούμε να παραμένουμε στο κυβερνητικό σχήμα.

-Έπρεπε να περάσουν δύο χρόνια, για να αντιληφθείτε ότι οι ουσιαστικές διαφωνίες που έχετε στο Κυπριακό ως ΕΔΕΚ με την πολιτική του ΑΚΕΛ και του Προέδρου, εκ των πραγμάτων θα εκδηλώνονταν κάποια στιγμή στην πορεία των διαπραγματεύσεων; Μήπως παραδοξότητα δεν ήταν το διαζύγιο, αλλά ο γάμος;

Δεν είχαμε πολλές επιλογές. Από τη στιγμή που ο υποψήφιος που υποστηρίξαμε στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών απέτυχε να εκλεγεί, αναγκαστικά τη δεύτερη Κυριακή θα έπρεπε να κάνουμε επιλογή μεταξύ των δύο ανθυποψηφίων. Θεωρήσαμε ότι με τον Δημήτρη Χριστόφια αυτά που μας συνδέουν είναι πολύ περισσότερα από αυτά που μας χωρίζουν.

-Το πιστεύετε και σήμερα αυτό;

Βεβαίως. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο επιχειρήσαμε να έχουμε σύγκλιση. Η θέση και η στάση της ΕΔΕΚ άνοιξε την προοπτική εκλογής του κ. Χριστόφια στην Προεδρία. Η άμεση, καθολική και αποφασιστική στήριξή του από την ΕΔΕΚ τού έδωσε την προοπτική της επιτυχίας στον δεύτερο γύρο, την ώρα που άλλες πολιτικές δυνάμεις αμφιταλαντευόντουσαν.

-Υπάρχει κάτι που θα μπορούσατε σαν ΕΔΕΚ σε σημαντικά ζητήματα βρίσκονται πιο κοντά στον ΔΗΣΥ παρά στο ΑΚΕΛ. Σας θυμίζω το θέμα της ένταξης στον Συνεταιρισμό για την Ειρήνη και γενικότερα στον τρόπο αντίκρισης των ευρωπαϊκών ζητημάτων, αλλά και θέματα οικονομίας. Το ίδιο συνέβη και σε θέματα που προκάλεσαν σύγκρουση, όπως τα βιβλία της Ιστορίας, η μείωση της στρατιωτικής θητείας. Βλέπουμε την ΕΔΕΚ να κινείται προς πιο Δεξιές κατευθύνσεις;

Διαφωνώ με αυτή την προσέγγιση. Ιδιαίτερα στο κορυφαίο ζήτημα που είναι το Κυπριακό, οι διαφορές μας και οι διαφωνίες μας με τις θέσεις που η επίσημη ηγεσία του ΔΗΣΥ προβάλλει, βρίσκονται σε ακόμη μεγαλύτερη απόσταση και σε ακόμη πιο μεγάλη διαφωνία σε σχέση με τις θέσεις που προέβαλλε και προβάλλει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Το χάσμα μεταξύ των δικών μας θέσεων στο Κυπριακό και των θέσεων που διατυπώνει η ηγεσία του ΔΗΣΥ είναι πολύ μεγαλύτερο. Μπορεί σε ορισμένα ζητήματα να υπάρχει μεγαλύτερη προσέγγιση ενδεχομένως με θέσεις που προβάλλει ο ΔΗΣΥ, όμως αυτό δεν είναι δυνατόν να επιφέρει συνεργασία. Όπως αντίστοιχα, σε περισσότερα ζητήματα υπάρχει προσέγγιση με θέσεις που διατυπώνει το ΑΚΕΛ, κυρίως σε θέματα κοινωνικής πολιτικής. Ως εκ τούτου, η επιλογή που έγινε το 2008, στη βάση πολιτικών όρων, κατεδείκνυε ότι η απόσταση των δικών μας θέσεων με τις θέσεις που διατύπωνε τότε ο υποψήφιος πρόεδρος του ΑΚΕΛ, κ. Χριστόφιας, ήταν πολύ μικρότερη από τις θέσεις που διατύπωνε τότε ο υποψήφιος του ΔΗΣΥ, κ. Κασουλίδης. Εξάλλου ας μη ξεχνάμε ότι και με το ΑΚΕΛ, παρά τις κατά καιρούς διαφωνίες μας, υπήρξαν περίοδοι αγαστής συνεργασίας τόσο στον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης όσο και σε κοινοβουλευτικό και σε κυβερνητικό επίπεδο.

-Αυτή τη στιγμή υπάρχει μια συνεργασία μεταξύ ΑΚΕΛ, ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ σε επίπεδο τοπικής αυτοδιοίκησης. Να υποθέσουμε ότι θα συνεχιστεί αυτή η συνεργασία ή νομίζετε ότι οι γέφυρες έχουν τιναχθεί οριστικά;

Όχι, δεν πιστεύουμε ότι οι γέφυρες έχουν τιναχθεί. Από τη δική μας πλευρά επιδιώξαμε μια διαδικασία βελούδινου διαζυγίου, αν μου επιτρέπεται αυτός ο όρος. Δεν πρόκειται από την πλευρά τη δική μας να γκρεμίσουμε τις γέφυρες επικοινωνίας και συνεργασίας. Δεν πρόκειται, πέρα από την αποχώρηση των δύο υπουργών της ΕΔΕΚ από την κυβέρνηση, η όλη στάση μας απέναντι στο κυβερνητικό έργο να διαφοροποιηθεί. Θα συνεχίσουμε να πολιτευόμαστε με τον ίδιο ακριβώς τρόπο.

-Θα είστε αντιπολίτευση;

Δεν θα είμαστε αντιπολίτευση. Όπου συμφωνούμε με την κυβέρνηση, θα είμαστε μαζί και δίπλα, για να την ενισχύουμε. Όπου όμως διαφωνούμε, θα είμαστε στην άλλη πλευρά και θα διατυπώνουμε τις απόψεις μας με ευπρέπεια, με εποικοδομητικό τρόπο και θετικές προτάσεις. Ως εκ τούτου, η πρόθεσή μας δεν είναι να γκρεμίσουμε γέφυρες επικοινωνίας. Δεν αποκλείουμε στο μέλλον να υπάρξει ξανά συνεργασία κάτω από διαφορετικές συνθήκες, σε διαφορετική βάση, η οποία να είναι πιο αξιόπιστη, πιο έγκυρη και πιο καρποφόρα από αυτήν που υπήρχε αυτό το διάστημα.

ΦΩΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

«Δεν θα είμαστε αντιπολίτευση, θα στηρίζουμε την κυβέρνηση όπου συμφωνούμε και θα την επικρίνουμε, όταν η πολιτική της συγκρούεται με τις θέσεις μας», δηλώνει ο πρώτος αντιπρόεδρος της ΕΔΕΚ, Μαρίνος Σιζόπουλος.

Επόμενος σταθμός οι βουλευτικές εκλογές

-Πιστεύετε ότι θα έχει κόστος για την ΕΔΕΚ η απόφαση αποχώρησης; Πώς ξημερώνει η επόμενη μέρα για τους σοσιαλδημοκράτες;

Αναμφίβολα ο επόμενος σταθμός είναι οι βουλευτικές εκλογές, σε 15 περίπου μήνες, τον Μάιο του 2011.

-Στις ευρωεκλογές η ΕΔΕΚ κατάφερε να περάσει τον πήχη που έθεσε. Θεωρώ ότι το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών οφείλεται στο ότι το κόμμα παρουσίασε ενότητα, συγκρότηση, ενιαίο πολιτικό λόγο, ενθουσιασμό, συγκεκριμένο στόχο και προπάντων αξιοπιστία. Εάν λοιπόν και τώρα ακολουθήσουμε την ίδια συνταγή, είμαι αισιόδοξος ότι η ΕΔΕΚ μπορεί να καταγράψει ποσοστά υψηλότερα από τις προηγούμενες ευρωεκλογές. Και αυτός θα πρέπει να είναι ο στόχος. Θεωρώ ότι είναι λάθος για το κόμμα να γίνει δέσμιο οποιουδήποτε συγκεκριμένου εκλογικού ποσοστού, όμως, από την άλλη, ο στόχος θα πρέπει να είναι ένα ποσοστό ψηλότερο από εκείνο που είχαμε στις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές και ευρωεκλογές.

-Η αποχώρηση της ΕΔΕΚ επαναφέρει το ζήτημα της συνένωσης του ενδιάμεσου χώρου. Είναι γνωστό ότι παραμένει στο ψυγείο η πρόταση της ΕΔΕΚ προς το ΔΗΚΟ. Πιστεύετε ότι, εάν αυτό γίνει, θα πρέπει να γίνει στη βάση του «όχι» στο δημοψήφισμα για το Σχέδιο Ανάν όπως υποστηρίζει ο κ. Λυσσαρίδης ή στη βάση ιδεολογικών συγκλίσεων όπως υποστηρίζει ο κ. Ομήρου;

Από τον Μάρτιο του 2008 η ΕΔΕΚ έχει καταθέσει συγκεκριμένη ολοκληρωμένη πρόταση, η οποία κάλυπτε όλο το φάσμα μιας τέτοιας προοπτικής και δεν νομίζω ότι θα πρέπει να την επαναλάβουμε. Εάν και εφόσον θα υπάρξει πρόοδος, αυτό επαφίεται στο ΔΗΚΟ, το οποίο θα πρέπει να απαντήσει στην πρόσκληση, για να διαφανεί εάν υπάρχει προοπτική. Ως εκ τούτου, πιστεύω ότι το θέμα αυτό είναι άκαιρο να ανακινηθεί.

-Η πρόσκληση ισχύει και προς το ΕΥΡΩΚΟ και προς τους Οικολόγους;

Η πρόσκληση απευθυνόταν προς το ΔΗΚΟ και πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι, για να είναι αξιόπιστη η οποιαδήποτε προσπάθεια συνένωσης αυτού του χώρου, εξυπακούεται ότι θα πρέπει να συμμετέχουν αυτά τα δύο κόμματα. Το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ. Άρα, λοιπόν, εάν δεν συμμετέχουν αυτά τα δύο κόμματα, κατά τη γνώμη μου η προσπάθεια θα είναι θνησιγενής.

Συντεταγμένος με την απόφαση της ΕΔΕΚ παρά τη διαφωνία του ο Σ. Σοφοκλέους

Βάζει στην άκρη συμπεριφορές που τον πλήγωσαν και στέκεται στο καλό του κινήματος

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Απόλυτα έτοιμος να συστρατευθεί για το καλό του τόπου με την απόφαση της ΕΔΕΚ για αποχώρηση από τη συγκυβέρνηση, παρά τη διαφωνία που εξέφρασε ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής, παρουσιάστηκε, μιλώντας στην «Κ», ο αντιπρόεδρος του κινήματος Σοφοκλής Σοφοκλέους. Τονίζει ότι δεν ψάχνει αυτοδικαίωση και αφήνει στην άκρη τις πικρίες που ενδεχομένως να έμειναν. Ξεκαθαρίζει πάντως ότι στο μέλλον δεν θα ανεχθεί υβριστικές συμπεριφορές για το πρόσωπό του, όπως αυτές που όπως λέει υπήρξαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίας τη Δευτέρα από μέρους του αναπληρωτή προέδρου του κόμματος.

-Πώς βλέπετε να προχωρά πλέον το κόμμα μετά την απόφαση για αποχώρηση από την κυβέρνηση;

Ενωμένο το κόμμα θα πρέπει να δώσει τον καλύτερό του εαυτό, πρώτα και πάνω από όλα για την πατρίδα αλλά και για το κίνημα. Αυτό που έχει σημασία είναι η επόμενη ημέρα και να αποδείξουμε στην πράξη τον σεβασμό μας στην απόφαση της πλειοψηφίας της Κεντρικής Επιτροπής και να δώσουμε τη μάχη για την πατρίδα μας.

-Λογικά ο παράγοντας της επόμενης ημέρας ήταν στο μυαλό σας όταν δηλώνατε ενώπιον της Κεντρικής Επιτροπής ότι δεν έπρεπε να αποχωρήσει η ΕΔΕΚ από την κυβέρνηση. Θεωρείτε λοιπόν ότι από εδώ και πέρα θα προκύψουν επιπρόσθετα προβλήματα στο κόμμα λόγω αυτής της απόφασης;

Όπως απαίτησα τον σεβασμό της αντίθετης άποψης, έτσι απαιτώ και από τον ίδιο μου τον εαυτό να σεβαστεί την άποψη που έχει πλειοψηφήσει στην Κεντρική Επιτροπή. Αυτό θα πράξω λοιπόν. Κατέθεσα την προσωπική μου άποψη, όμως σημασία δεν έχει η αυτοδικαίωση, καθώς αυτό θα ήταν καταστροφικό για το κόμμα εάν το επιδιώκε κανείς. Σημασία έχει να δικαιώσουμε τα οράματα της παράταξης, που είναι η διεκδίκηση μιας λύσης που να είναι δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική.

-Το ερώτημα δεν αφορούσε τόσο τον τομέα της προσωπικής σας δικαίωσης, αλλά είχε να κάνει με ενδεχόμενα προβλήματα που θα προκύψουν από το γεγονός ότι για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα η ΕΔΕΚ θα βρίσκεται μακριά από την εξουσία.

Στόχος μας ποτέ δεν ήταν η εξουσία για χάρη της εξουσίας. Στόχος μας ήταν και είναι να είμαστε χρήσιμοι για την πατρίδα και για τον τόπο. Ξεκαθάρισε ένα πολιτικό σκηνικό και δεν μας φοβίζει η απομάκρυνση από την εξουσία. Στόχος είναι να δώσουμε αυτά που οφείλουμε στον τόπο και στο τέλος της ημέρας από τα αποτελέσματα αυτής της προσπάθειας είναι που θα κριθούμε.

-Δηλαδή ποιο είναι το στοίχημα για την ΕΔΕΚ;

Το στοίχημα για την ΕΔΕΚ είναι οι απόψεις και οι θέσεις της να βοηθήσουν στην προοπτική λύσης του κυπριακού προβλήματος. Θα πρέπει δηλαδή να στηρίξουμε από τη μία τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στα θέματα στα οποία συμφωνούμε, αλλά από την άλλη να αποτελέσουμε τροχοπέδη στην κατρακύλα του Κυπριακού.

-Σε προσωπικό επίπεδο είσαστε ενοχλημένος από το κλίμα που επικράτησε έναντί σας από κάποια στελέχη λόγω της στάσης που αποφασίσατε να τηρήσετε;

Η πολιτική πρέπει να υποτάσσει το συναίσθημα και την όποια πικρία. Η πικρία και το συναίσθημα πρέπει να παραμερίζονται όταν προέχει το πολιτικό συμφέρον του τόπου. Είναι κακός σύμβουλος. Θέλω όμως να επαναλάβω ότι κατέθεσα πολιτικές απόψεις. Κατέθεσα τις θέσεις μου στο κίνημα σε μία διαδικασία διαμόρφωσης και συνδιαμόρφωσης της τελικής απόφασης. Αντί τούτου, δέχθηκα προσωπική ύβρη και προσωπική επίθεση. Εάν πραγματικά ισχύει αυτό που είπε ο συναγωνιστής μου, ότι δηλαδή το αποσύρει, τότε η θέση μου είναι «ο γέγονε γέγονε». Εάν όμως επαναληφθεί, τότε πραγματικά επιφυλάσσομαι για να δοθεί απάντηση.

ΑΠΕ

«Για εμένα δεν έχει σημασία η αυτοδικαίωση», τόνισε στην «Κ» ο Σ. Σοφοκλέους.

Ξεχείλισε το ποτήρι στις σχέσεις ΔΗΣΥ-Προεδρικού

Φόβο ότι στο ορατό ενδεχόμενο αδιεξόδου στις συνομιλίες, τα Ηνωμένα Εθνη θα ρίξουν την ευθύνη στην Κυβέρνηση εκφράζει η Πινδάρου

Του **ΝΙΚΟΥ ΠΡΟΚΟΜΜΕΝΟΥ**

Στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, και στους χειρισμούς του στο Κυπριακό, από την ημέρα της ανάληψης των καθηκόντων του, επιρρίπτουν στον ΔΗΣΥ την απόλυτη ευθύνη για την απώλεια της στήριξης που του παρείχε το μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης. Άνθρωπος του στενού περιβάλλοντος του Νίκου Αναστασιάδη άνοιξε τα χαρτιά του στην «Κ» και ανέλυσε τους λόγους που οι κινήσεις του Δημήτρη Χριστόφια δεν απολαμβάνουν πλέον της στήριξης του ΔΗΣΥ.

«Θέλω από την αρχή να επισημάνω κάτι», είπε χαρακτηριστικά, για να τονίσει πως όλο αυτό τον καιρό ο ΔΗΣΥ παρέμεινε σταθερός στις θέσεις και επισημάνσεις του προς το Προεδρικό Μέγαρο. Αυτό που ενδεχομένως να κλιμακώθηκε, πρόσθεσε, είναι η ένταση και το ύφος. «Στα πρώτα στάδια της διακυβέρνησης κάναμε τις διαπιστώσεις μας, δώσαμε την αναγκαία περίοδο χάριτος, στηρίξαμε, αλλά στην πορεία δεν είχαμε άλλη επιλογή από το να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους», επεσήμανε. Μέσα από ποια πορεία όμως έφθασαν στο σημερινό σημείο οι σχέσεις του ΔΗΣΥ με το Προεδρικό; Ποια θεωρούν στην Πινδάρου τα μεγαλύτερα λάθη του Δημήτρη Χριστόφια; Ζητήσαμε από τον αξιωματούχο του ΔΗΣΥ τη δική του ανάλυση και τοποθέτηση για τα ουσιαστικά λάθη που, όπως πιστεύουν, έκανε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

«Μας περιμένουν χειρότερα χαστούκια από ό,τι το 2004»

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Αντί να συνεχίσει και να εντατικοποιήσει τις συνομιλίες επί όλων των κεφαλαίων, ο Χριστόφιας τις τελευταίες δύο εβδομάδες κρύβεται, τόνισε στην «Κ» στενός συνεργάτης του Νίκου Αναστασιάδη.

«Σέρνει τα πόδια της»

Από την κουβέντα με τον στενό συνεργάτη του Νίκου Αναστασιάδη δεν αργήσαμε να διαπιστώσουμε πως το ποτήρι της διαφωνίας του ΔΗΣΥ με τους χειρισμούς του Προέδρου είχε γεμίσει εδώ και καιρό. Εκείνο όμως που το έκανε να ξεχειλίσει είναι αυτά που ο Πρόεδρος Χριστόφιας έκανε, ή καλύτερα απέφυγε να κάνει, τις τελευταίες δύο εβδομάδες και πιο συγκεκριμένα από την επίσκεψη του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο μέχρι σήμερα.

«Η πλευρά μας, από την επομένη της αναχώρησης του γ.γ., ξεκίνησε να σέρνει τα πόδια της», είπε χαρακτηριστικά, για να προσθέσει πως κατά την εκτίμηση του ΔΗΣΥ «δεν είναι αρκετές για πρόοδο οι συναντήσεις που θα γίνουν μέχρι την αναγκαία διακοπή για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας στα κατεχόμενα».

Κατά την άποψη του ΔΗΣΥ, αυτό που θα έπρεπε να είχε γίνει μετά την επίσκεψη, ήταν η κορύφωση και εντατικοποίηση των διαπραγματεύσεων επί όλων των κεφαλαίων.

«Χτυπά το καμπανάκι»

Άλλος ένας βασικός λόγος της κορύφωσης της αντιπαράθεσης του Νίκου Αναστασιάδη με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τις τελευταίες ημέρες, για τις εξελίξεις στο Κυπριακό αφορά, όπως μας λέχθηκε, την επόμενη ημέρα της διακοπής των συνομιλιών και του επερχόμενου αδιεξόδου.

«Το συμπέρασμα του προέδρου του κόμματος, το οποίο μάλιστα είναι αποδεκτό από όλους, είναι ότι τα πράγματα οδεύουν σε αδιέξοδο και – το χειρότερο – ότι η ευθύνη για αυτό το αδιέξοδο δεν θα είναι ξεκάθαρα πάνω στην τουρκική πλευρά», επεσήμανε ο αξιωματούχος του ΔΗΣΥ.

Στο αίτημά μας για στοιχειοθέτηση αυτής της άποψης, επεσήμανε πως τόσο για τα Ηνωμένα Έθνη όσο και για την υπόλοιπη διεθνή κοινότητα, στην περίπτωση αδιεξόδου, αυτό που θα μετρήσει είναι η συμπεριφορά των δύο πλευρών πριν από την ψηφοφορία στα κατεχόμενα για την ανάδειξη του νέου ηγέτη της τουρκοκυπριακής κοινότητας. «Από τη μία ο Ταλάτ και η τουρκική πλευρά που δηλώνει ότι διαφοροποίησε την αρχική θέση περί τερματισμού τον Γενάρη και ότι πλέον προτεραιότητα είναι η συνέχιση του διαλόγου μέχρι τέλους. Το ίδιο μήνυμα στέλνει και η Τουρκία. Τόσο τα Ηνωμένα Έθνη όσο και η διεθνής κοινότητα αυτό ζητούν. Αυτή εξάλλου ήταν και η δική μας δέσμευση έναντι του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών», τόνισε χαρακτηριστικά.

Η εσωτερική κατανάλωση

Αιτιολογώντας την άποψη του ΔΗΣΥ ότι, σε περίπτωση αδιεξόδου, τα Ηνωμένα Έθνη θα ζητήσουν ευθύνες και από τη δική μας πλευρά, ο αξιωματούχος του ΔΗΣΥ επικαλέστηκε και τη γενικότερη προσπάθεια του Προέδρου Χριστόφια να ικανοποιήσει τους εταίρους του στην κυβέρνηση, ασχέτως, όπως επεσήμανε, της τελικής αποχώρησης της ΕΔΕΚ.

«Τι να αναμένει κάποιος από τα Ηνωμένα Έθνη, όταν η ίδια η κυβέρνηση, για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης και για να πείσει τους εταίρους της, δηλώνει πως αυτός που μετακινήθηκε είναι ο Ταλάτ», διερωτήθηκε, για να προσθέσει σε αυστηρό ύφος πως αυτή τη φορά η διεθνής κοινότητα θα είναι πιο αμείλικτη από ό,τι ήταν το 2004.

Προχωρώντας μάλιστα ένα βήμα παραπέρα, έδωσε και το παράδειγμα της πρόσφατης συνεδρίας του Εθνικού Συμβουλίου, στην οποία, όπως είπε, «σε δεκάδες περιπτώσεις, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κοιτάζοντας στα μάτια τους Μάριο Καρογιάν και Γιαννάκη Ομήρου, είπε πως δεν υπάρχει σημαντική πρόοδος». Δεν παρέλειψε στη συνέχεια να εκφράσει και το πολιτικό παράπονο πως, όταν με την ολοκλήρωση της συνεδρίας «ο Νίκος Αναστασιάδης έλεγε το ίδιο ακριβώς πράγμα, ότι δηλαδή δεν διαπιστώνεται σημαντική πρόοδος, τον κατηγόρησαν για μηδενισμό».

Οι λόγοι της διαφωνίας

- Μη συνέχιση των εντατικών συνομιλιών
- Ευθύνη από ξένους στην κυβέρνηση
- Μη στελέχωση της διαπραγματευτικής ομάδας
- Ανεπαρκής συνεννόηση με Ελλάδα
- Μη εμπλοκή της Ε.Ε. στη διαδικασία
- Ο φόβος της αντίδρασης των εταίρων

Η απουσία επικοινωνίας του Δημήτρη Χριστόφια με τον Νίκο Αναστασιάδη

Συνεχίζοντας την ανάλυση των λόγων της κορύφωσης της διαφωνίας του ΔΗΣΥ με το Προεδρικό, ο αξιωματούχος της Πινδάρου στάθηκε και στην απουσία επικοινωνίας ανάμεσα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον Νίκο Αναστασιάδη. Απουσία επικοινωνίας η οποία ξεκίνησε από την αρχή της διακυβέρνησης Χριστόφια και συνεχίστηκε παρά τα πολλά παράπονα που εκφράστηκαν όλους αυτούς του μήνες από τον ΔΗΣΥ. Ο αξιωματούχος της αντιπολίτευσης έδωσε μάλιστα το παράδειγμα πρόσφατης σχετικής δήλωσης του γ.γ. του ΑΚΕΛ ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πάντα ενημέρωνε τον Νίκο Αναστασιάδη, πριν αυτός μεταβεί στις συνεδρίες του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος.

«Αυτό που ο κ. Κυπριανού ξέχασε να πει είναι πως πάντα ο Νίκος Αναστασιάδης ήταν αυτός που σήκωνε το τηλέφωνο και τους ζητούσε να τον ενημερώσουν ή να του δώσουν κάποιο σημείωμα με θέσεις λόγω της συνόδου του ΕΛΚ ή κάποιας άλλης σημαντικής επαφής που θα είχε με κάποιο Ευρωπαίο ηγέτη», είπε. Διευκρίνισε όμως πως, αν ήταν σωστή η πολιτική του Προέδρου της Δημοκρατίας, δεν θα υπήρχε πρόβλημα από αυτή τη στάση του Δημήτρη Χριστόφια. «Από τη στιγμή όμως που οι χειρισμοί είναι λανθασμένοι, τότε μας βάζουν σε πολύ δύσκολη θέση και δεν μπορούμε να τους στηρίξουμε», κατέληξε.

Οι διαχρονικές διαφωνίες

Ίσως και με φορτικό τρόπο, ο υψηλόβαθμος αξιωματούχος του ΔΗΣΥ τόνιζε κατά τη διάρκεια της συζήτησης που είχαμε μαζί του ότι είναι λάθος να θεωρήσει κάποιος πως ο ΔΗΣΥ άλλαξε στην πορεία τις απαιτήσεις και την κριτική που ασκεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. «Όμως ποτέ δεν εισακουστήκαμε», είπε, για να παραθέσει καταλήγοντας και με επιγραμματικό τρόπο τα ζητήματα στα οποία ο Δημήτρης Χριστόφιας επέλεξε να αγνοήσει τον ΔΗΣΥ, με αποτέλεσμα η σχέση και η στήριξη να φτάσουν στο σημερινό σημείο:

«Δεν ενέπλεξε βαθιά στη διαδικασία την Ε.Ε., δεν ενίσχυσε τη διαπραγματευτική ομάδα, δεν συνεργάστηκαν και δεν ενημέρωναν όπως θα έπρεπε την Ελλάδα, νόμισαν πως ό,τι και να έκαναν εμείς θα τους στηρίζαμε, είχαν αλλεργία στη διαβούλευση μαζί μας για να μην τους παρεξηγήσουν οι εταίροι τους, δεν έλαβαν υπόψη τον παράγοντα του χρόνου, δεν άκουσαν τις παραινέσεις μας για την ανάγκη επιπρόσθετων κινήσεων και δεν εκτίμησαν σωστά τις επιπτώσεις από την επικείμενη εκλογή Έρογλου στην ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας».

Σημάδια έντονων πολιτικών ανατροπών στα Κατεχόμενα

Με τη συμβολή της Άγκυρας αλλάζει ο χάρτης στην τ/κ σκηνή

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Οι εξελίξεις των τελευταίων εβδομάδων, καθώς και οι νέες ζυμώσεις που λαμβάνουν χώρα στα Κατεχόμενα, μόλις μερικές εβδομάδες πριν από τη διαδικασία για ανάδειξη νέου Τουρκοκύπριου ηγέτη, μας επιτρέπουν να εστιάσουμε την προσοχή μας στην πολυδιάστατη ανασυγκρότηση της τ/κ πολιτικής σκηνής. Τα τελευταία εικοσιτετράωρα, στην κατεχόμενη πλευρά της Κύπρου δρομολογούνται εξελίξεις, οι οποίες ενδέχεται να αλλάξουν τα δεδομένα στην πολιτική ζωή των Τ/κ.

Όλες οι τελευταίες εξελίξεις σηματοδοτούν την ανασυγκρότηση του πολιτικού σκηνικού των Τ/κ. Σε αυτή την ανασυγκρότηση τρεις παράγοντες διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο: Το τέλος των παραδοσιακών ιδεολογικών συγκλίσεων, ο καθοριστικός ρόλος της Άγκυρας και οι νέες ζυμώσεις στο πολιτικό πεδίο. Όλοι αυτοί οι παράγοντες συσχετίζονται άμεσα με το αποτέλεσμα των «εκλογών» του Απριλίου, καθώς και με το πολιτικό μέλλον του Ντερβίς Έρογλου.

Τον τελευταίο καιρό ο γηραιός Τ/κ πολιτικός Ραούφ Ντενκτάς δείχνει έστω και εμμέσως ότι δεν είναι τόσο κοντά στον Έρογλου όσο θα ανέμενε κανείς. Αίσθηση προκάλεσε, μάλιστα, το γεγονός ότι ο Ρ. Ντενκτάς επικρότησε τους χειρισμούς Ταλάτ στις διαπραγματεύσεις. Ο υιός του, Σερντάρ Ντενκτάς, ως ηγέτης του Δημοκρατικού Κόμματος δηλώνει ότι αποκλείει τη συνεργασία με τον Ντερβίς Έρογλου και τους συνεργάτες του και ότι θεωρεί μια πολύ θετική εξέλιξη την ανεξάρτητη υποψηφιότητα του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Ο Τουργκάι Αβζί ανακοινώνει ότι το κόμμα του θα εξετάσει την υποψηφιότητα του κ. Ταλάτ. Ντενκτάς (πατήρ και υιός), Αβτζί και Ταλάτ στην ίδια εικόνα…

Η ανάγνωση της παραπάνω εικόνας μάς επιτρέπει να κατανοήσουμε ότι οι παραδοσιακές πολιτικές γραμμές ιδεολογικής σύγκρουσης στην τ/κ πλευρά βαίνουν προς εξαφάνιση. Οι νέες πρωτοβουλίες της Άγκυρας και όλες οι εξελίξεις που έλαβαν χώρα μετά το 2004 επιτρέπουν πλέον στους τ/κ πολιτικούς παράγοντες να επισκιάσουν πολλά συγκρουσιακά στερεότυπα: Αριστερά-Δεξιά, «συνεργάτες των Ρωμιών» και «εθνοσωτήρες…». Τα πολιτικά σλόγκαν του παρελθόντος πλέον χάνονται στο βάθος του χρόνου, ενώ αναδύονται νέες πολιτικές ζυμώσεις.

Το τέλος των παραδοσιακών ιδεολογικών συγκλίσεων, ο καθοριστικός ρόλος της Τουρκίας και οι νέες ζυμώσεις στο πολιτικό πεδίο

Μερικές ημέρες προτού ο Ντερβίς Έρογλου ανακοινώσει την υποψηφιότητά του για την ηγεσία των Τ/κ, η Άγκυρα πραγματοποίησε μια αιφνιδιαστική κίνηση. Κάλεσε τον εσωκομματικό του αντίπαλο, Ταχσίν Ερτουγρούλογλου, στην Άγκυρα. Ο κ. Ερτουγρούλογλου συναντήθηκε με τον πρωθυπουργό της Τουρκίας, Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν, αλλά και με τον αντιπρόεδρο της τουρκικής κυβέρνησης, Τζεμίλ Τσιτσέκ. Αν και δεν γνωρίζουμε το περιεχόμενο των συναντήσεων, οι Τ/κ πολιτικοί αναλυτές στο σύνολο τους συμφωνούν ότι η Άγκυρα καταβάλλει προσπάθειες για να «ανασυγκροτήσει την τ/κ Κεντροδεξιά».

Άλλωστε, η πολιτική πορεία του κ. Τσιτσέκ υπογραμμίζει αυτή την επισήμανση: Κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες ο κ. Τσιτσέκ διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην ανάδυση της σύγχρονης τουρκικής Δεξιάς. Στο παρελθόν ήταν συνοδοιπόρος του Τουργκούτ Οζάλ, σήμερα είναι σύντροφος του κ. Ερντογάν. Έχει πλούσια εμπειρία από την οικοδόμηση του χώρου της Δεξιάς.

Ο κ. Ερτουγρούλογλου είναι μια προσωπικότητα η οποία καταβάλλει προσπάθειες στο εσωτερικό του Κόμματος Εθνικής Ενότητας να προωθήσει την προσέγγιση του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης του Τ. Ερντογάν.

Το προηγούμενο διάστημα έχει ανακοινώσει ότι μετά την αποχώρηση του Ντερβίς Έρογλου θα θέσει την υποψηφιότητά του για ανάληψη της ηγεσίας του κόμματος. Τα τ/κ ΜΜΕ συμφωνούν στο γεγονός ότι ο κ. Ερτουγρούλογλου είναι πλέον «ο επόμενος πρωθυπουργός της ΤΔΒΚ». Το γεγονός ότι λίγες ημέρες μετά τη συνάντηση με τον Ερτουγρούλογλου η Άγκυρα κάλεσε τον Τουργκάι Αβτζί δείχνει ότι η Άγκυρα αναζητεί νέες κατευθύνσεις στον χώρο της Δεξιάς της τ/κ πολιτικής.

EPA

Ρευστό παραμένει το πολιτικό κλίμα στα Κατεχόμενα, παραμονές της ψηφοφορίας για ανάδειξη νέου ηγέτη της τ/κ κοινότητας. Ο Ταλάτ ποντάρει στο Κυπριακό και ο Έρογλου στην οικονομία.

Ο Ταλάτ ανοίγει τα χαρτιά του

Την περασμένη εβδομάδα ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ συναντήθηκε με τρία τ/κ κόμματα, το Δημοκρατικό Κόμμα, το Κόμμα Κοινωνικής Δημοκρατίας και το Κόμμα Ελευθερίας και Μεταρρυθμίσεων. Στο τέλος των συναντήσεών του ακούστηκε το ίδιο μήνυμα: «Όχι υποστήριξη στον Ντερβίς Έρογλου, αποδοχή ή υποστήριξη της ενδεχόμενης ανεξάρτητης υποψηφιότητας του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ». Με λίγα λόγια, ο κ. Ταλάτ έχει εξασφαλίσει ήδη την έμμεση υποστήριξη των δυο κομμάτων της τ/κ Δεξιάς και ενός εκ των κομμάτων της τ/κ Αριστεράς. Τα τ/κ ΜΜΕ ήδη κάνουν λόγο για ανατροπή στο πολιτικό σκηνικό.

Η επόμενη μέρα για Έρογλου

Όσοι αναλυτές βιάστηκαν να «ανακηρύξουν» την επικράτηση του Ντερβίς Έρογλου στις «εκλογές» του Απριλίου, συμφωνούν στο γεγονός ότι ο Τ/κ πολιτικός είναι αντιμέτωπος με πολλά εμπόδια. Σε περίπτωση ήττας, διακυβεύεται το πολιτικό του μέλλον. Σε περίπτωση επικράτησης, κινδυνεύει να χάσει τον έλεγχο του κόμματός του. Ο ίδιος συμφωνεί με την ύπαρξη αυτού του κινδύνου. Την προηγούμενη εβδομάδα σε Τ/κ δημοσιογράφο δήλωσε χαρακτηριστικά το εξής: «Δεν θέλω να σκεφτώ ποιος θα με διαδεχθεί στην προεδρία του κόμματος και στην "πρωθυπουργία"». Η επόμενη ημέρα για τον κ. Έρογλου είναι γεμάτη προβληματισμούς...

Διαβάστε στο **www.kathimerini.com.cy** *Δραματικά διαφορετικό το «πρόσωπο» του καρκίνου των πνευμόνων σε γυναίκες και άντρες.*

Το μυαλό του κ. Ομήρου

Η φράση του Προέδρου της Δημοκρατίας ότι τα περί κονιορτοποίησης της βάσης των συνομιλιών είναι στο μυαλό του κ. Ομήρου, ήταν, ως αναφέρουν οι πηγές του Ιανού, εκείνο που εδραίωσε οριστικά πλέον στο μυαλό του προέδρου των σοσιαλδημοκρατών το ενδεχόμενο αποχώρησης από τη συγκυβέρνηση. Η αντίστροφη μέτρηση άρχισε προ δεκαημέρου και ο κ. Ομήρου, αφού διαβουλεύθηκε κατ' ιδίαν με τους επικεφαλής του Κινήματος και αντελήφθη ότι συμφωνούν με την πρόθεσή του, ειδοποίησε τους δύο Εδεκίτες υπουργούς να είναι έτοιμοι για τη μεγάλη έξοδο. Το περασμένο σαββατοκύριακο έκλεισε το τηλέφωνό του και εξαφανίστηκε από προσώπου γης, ενόψει της δύσκολης μέρας που θα ξημέρωνε.

• • • •

Τα πήρε στο κρανίο

Τη Δευτέρα το μεσημέρι ο κ. Ομήρου είχε συνάντηση με την ηγετική ομάδα της ΕΔΕΚ. Στο meeting πήρε μέρος και ο επικοινωνιολόγος κ. Κώστας Παναγόπουλος, ο οποίος συμβούλευσε τους σοσιαλδημοκράτες να προτάξουν ως μείζον ζήτημα της αποχώρησης την αξιοπιστία του Κινήματος και την ηθική πλευρά του ζητήματος. Ο κ. Ομήρου ζήτησε από τα κορυφαία στελέχη της ΕΔΕΚ να τον στηρίξουν στην Κ.Ε. και, με οδηγίες Παναγόπουλου, το βάρος της επικοινωνιακής διαχείρισης φορτώθηκε στους ώμους των Μαρίνου Σιζόπουλου, Δημήτρη Παπαδάκη και Αντώνη Κουταλιανού. Ο κοριός του Ιανού μαθαίνει ότι δύο κορυφαία στελέχη της ΕΔΕΚ, αντί να βρίσκονται στο meeting της Δευτέρας, βρίσκονταν στα στούντιο του ΡΙΚ. Ο λόγος για τους Σοφοκλή Σοφοκλέους και Αντώνη Κουταλιανό. Η απουσία του πρώτου κατεγράφη ως αδικαιολόγητη, ενώ του δεύτερου είχε τις ευλογίες του προέδρου του Κινήματος. Κι αυτό διότι, ως γνωστόν, ο κ. Σοφοκλέους είχε ταχθεί κατά της αποχώρησης από τη συγκυβέρνηση, γεγονός το οποίο ενόχλησε τον κ. Ομήρου, ο οποίος, όπως μαθαίνει ο Ιανός, του τηλεφώνησε ενώπιον όλων και του έψαλε τα εξ αμάξης.

• • • •

Με τον ασυμμάζευτο

Είναι χρόνια μέλος της Κεντρικής Επιτροπής της ΕΔΕΚ και τα λέει πάντοτε έξω από τα δόντια. Για κάποιους στην ΕΔΕΚ θεωρείται ο φευγάτος, για άλλους το άλλοθι και για κάποιους τρίτους ο ασυμμάζευτος. Όπως και να έχουν τα πράγματα, είναι μια πολύ καλή πηγή για να μάθει κανείς τι πραγματικά παίχτηκε κάθε φορά. Όταν την Τετάρτη μάς κέρασε καφέ, κάτσαμε κι ακούγαμε. Ήταν απολαυστικός για άλλη μια φορά. «Η ΕΔΕΚ είναι πλέον ένα κόμμα που χρειάζεται να είναι κοντά στην εξουσία, εκεί που παράγεται φρέσκο πολιτικό οξυγόνο, για να ζει και να προχωρεί. Πού θα πάει τώρα τρία χρόνια μακριά από τον αναπνευστήρα; Το ΔΗΚΟ είναι ένας εμπορικός συνεταιρισμός, ο οποίος δύσκολα θα φύγει από την κυβέρνηση, ειδικά τώρα που φύγαμε εμείς και οι ευκαιρίες για αποκόμιση κέρδους πολλαπλασιάζονται. Διότι μην ξεχνάτε ότι, όταν μιλάμε για κέρδος από την εξουσία, στην αντίληψη ενός εμπορικού συνεταιρισμού είναι ξεκάθαρο τι εννοείται». Αυτά ως πρώτη δόση μέχρι που έφτασε ο καφές.

• • • •

Δεύτερη δόση

Η πορεία της ΕΔΕΚ στο ζήτημα της αναζήτησης λύσης, κατά τον «ασυμμάζευτο», δεν είναι μόνο αδιέξοδη αλλά και εκτός της σοσιαλδημοκρατικής σύγχρονης αντίληψης και πορείας, σε σχέση με το ΠΑΣΟΚ και την Ευρωπαϊκή Σοσιαλιστική Ομάδα, αλλά και σε σχέση με τα Ηνωμένα Έθνη. «Είμαστε ούτε λίγο ούτε πολύ εναντίον της λύσης χωρίς να εισηγούμαστε λύση». Λέει ακόμα ότι οι λόγοι που οδήγησαν την ηγεσία της ΕΔΕΚ στην έξοδο δεν χρήζουν και σπουδαίας πολιτικής ανάλυσης, όμως είναι δικαιολογημένοι, διότι οι Ακελικοί είναι ξεροκέφαλοι και δεν ακούνε. «Τους λέγαμε να φωνάζουν τον Γιαννάκη στο Προεδρικό Μέγαρο, έστω για κουβέντα, αλλά αυτοί νόμιζαν πως θέλαμε να τους πουλήσουμε πνεύμα. Τώρα; Τι γίνεται τώρα; Τρέξετε τρέξε μικρούλη;».

• • • •

Ατομικό δικαίωμα

«Η ΕΔΕΚ είναι κόμμα στου οποίου την Κεντρική Επιτροπή μπορείς να ακούσεις μέχρι και αρλούμπες. Το ζήτημα όμως είναι ότι σου δίνεται η δυνατότητα να μιλήσεις και να πεις την άποψή σου, έστω κι αν αυτή είναι ακραία ή αντίθετη με την άποψη της συντριπτικής πλειοψηφίας. Το πρόβλημα με τους συντρόφους της Εζεκία Παπαϊωάννου είναι ότι έχουν μια Κεντρική Επιτροπή από έμμισθους, οι οποίοι απλώς θα συγκατανεύσουν στις "σοφές" (άσχετα αν κάποτε είναι φτωχές) αναλύσεις και θέσεις του εργοδότη τους. Αν τώρα που έγινε Πρόεδρος ο Χριστόφιας ξεπερνούσε το σύνδρομο να θέλει να μας μετατρέψει όλους σε "συντρόφους των λαϊκών οργανώσεων" και να μας κάνει να ακούμε χωρίς να μιλάμε, και άκουγε και λίγο ο ίδιος και μετά να μιλά, τότε θα έμενε στην ιστορία. Διότι θα έλυνε το Κυπριακό και θα άλλαζε και προς το καλύτερο την κυπριακή κοινωνία. Φυσικά δεν μπορώ να τον κριτικάρω περισσότερο διότι σέβομαι τα ανθρώπινα δικαιώματα, γι' αυτό και γνωρίζω ότι η αυτοκτονία είναι ατομικό δικαίωμα και ποιος είμαι εγώ για να του το στερήσω...»

• • • •

Του χάλασε η σούπα

Όταν λοιπόν οι Εδεκίτες μιλούν περί αυτοκτονίας Χριστόφια, δίνουν και ως παράδειγμα τα όσα είπε ο Πρόεδρος – περί κονιορτοποίησης – για τον Ομήρου και έκαναν τον Γιαννάκη να τα πάρει στο κρανίο. Μάλιστα, όπως εξήγησε στη στήλη πηγή του Εθνικού Συμβουλίου, οι προσπάθειες του Προέδρου Χριστόφια να κρατήσει στη ζωή τη συγκυβέρνηση ήταν όντως φιλότιμες. Στην τελευταία δε συνεδρίαση του Εθνικού, φρόντισε να επαναλάβει φορτικά ότι καμία πρόοδος στις συνομιλίες δεν έχει επιτευχθεί, κοιτάζοντας κάθε φορά προς την πλευρά των εταίρων του. Οι προσπάθειές του όμως έπεσαν τελείως στο κενό, μετά την κονιορτοποίηση στα μυαλά Ομήρου. Εκνευρισμένος λοιπόν από την εξέλιξη, ο Πρόεδρος ανακοίνωσε και δημόσια τη μη ύπαρξη σημαντικής προόδου στις συνομιλίες. Ο Ντάουνερ, όπως μαθαίνουμε, ακόμη προσπαθεί να καταλάβει τι άλλαξε σε μερικά εικοσιτετράωρα.

• • • •

Δεν τον εμπιστεύονται

Οι σκληροί του ΔΗΚΟ δεν θεωρούν ότι με τον διορισμό στη διαπραγματευτική ομάδα από τον Πρόεδρο Χριστόφια ανθρώπου για λογαριασμό του ΔΗΚΟ (πιθανότατα του διπλωμάτη Νίκου Αιμιλίου) κλείνει το θέμα της ικανοποίησης των όρων του κόμματος από τον Πρόεδρο. Θέλουν ο Πρόεδρος να αποσύρει ό,τι κατέθεσε στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με τα οποία οι ίδιοι δεν συμφωνούν. Από την άλλη, είναι εκ των προτέρων τσαντισμένοι με τον Μάριο Καρογιάν γιατί πιστεύουν ότι την Τρίτη στο Προεδρικό θα πάει και θα κολοκυνθίσει τους όρους του ΔΗΚΟ και θα «συμπράξει» με τον Χριστόφια. Την ίδια στιγμή, θεωρούν πολιτικά ανήκουστο για ένα κόμμα που μετέχει σε έναν κυβερνητικό συνασπισμό να δηλώνει εκ προοιμίου ότι δεν θέλει άλλο υπουργείο. Γιατί δηλαδή, διερωτήθηκε ένας των εσωκομματικών αντιπάλων του Καρογιάν; Για να δείξει ο κ. Καρογιάν ότι είναι υπεράνω; Προσπαθεί να εξαγοράσει κύρος «πουλώντας» το ΔΗΚΟ;

• • • •

Ευρωπαϊκά τύμπανα

Μου προκάλεσε έκπληξη όταν, τρώγοντας όσπρια ένα μεσημέρι μετά την αποχώρηση της ΕΔΕΚ από τη συγκυβέρνηση, άκουσα στο διπλανό τραπέζι του μαγέρικου ένα στέλεχος του Ευρωπαϊκού Κόμματος να μουρμουρά για τον πρόεδρό του: «Μα είναι δυνατόν να βγαίνει κάθε βράδυ στην τηλεόραση και να πρέπει να τις διαβάζει από το χαρτί, δυο κουβέντες που έχει να πει; Δυστυχώς ο Νίκος (Κουτσού) παροπλίστηκε λόγω ασθενείας και μείναμε με τα κακέκτυπα», είπε. Και τα έλεγε μεγαλοφώνως και χωρίς να κομπιάζει, φανερό ότι άρχισαν κι αλλού να χτυπούν (προεκλογικά) τύμπανα πολέμου.

• • • •

ΣΚΙΤΣΟ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗ. apetroulakis@kathimerini.gr

Μάχες και γαργάρες

Και πάλιν θα εμφανιστεί ως αιρετικός ο Ιανός σε ό,τι αφορά όλους εκείνους τους πανηγυρισμούς σχετικά με το ψήφισμα του Ευρωκοινοβουλίου αναφορικά με την έκθεση προόδου της Τουρκίας για το 2009. Ναι, καλή και χρυσή η αναφορά στην Αμμόχωστο και στην άμεση αποχώρηση των κατοχικών στρατευμάτων και μπράβο και στους ευρωβουλευτές μας που έδωσαν τις μάχες τους στις Βρυξέλλες (μ' αρέσει πολύ όταν το ακούω πρωινιάτικα στα ραδιόφωνα, διότι το λένε με ένα ύφος ως εάν να πολεμούσαν στο Αφγανιστάν, ένα πράμα). Μπράβο δε και στα κόμματα που χαιρέτισαν την είδηση προσπαθώντας το καθένα να οικειοποιηθεί κι ένα κομματάκι της επιτυχίας (θεμιτό, κόμματα είναι). Δεν άκουσα όμως ούτε τους Εδεκίτες, που έφυγαν από την κυβέρνηση, ούτε πολύ περισσότερο τους Δηκοϊκούς της σκληρής γραμμής να κατακεραυνώνουν το ψήφισμα διότι αναφέρεται σε λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας χωρίς να κάνει λόγο σε «σωστό περιεχόμενο»... Α, και την αναφορά στο άνοιγμα του κεφαλαίου της ενέργειας για την Τουρκία, μήπως την κάνανε γαργάρα οι δικοί μας ή μου φαίνεται;

• • • •

Αεροδρόμιο για σνομπ

Εκεί στο news stand του αεροδρομίου κάποιος πρέπει να βάλει μια τάξη και μια λογική. Βαρεθήκαμε να απαντάμε τηλέφωνα αγανακτισμένων ανθρώπων που ψάχνουν να βρουν ντόπιες εφημερίδες και ιδιαίτερα περιοδικά και δεν βρίσκουν. Δεν γίνεται να αντιμετωπίζεται με τόσο αρνητισμό και σνομπισμό ο εγχώριος Τύπος, ειδικά από την ώρα που αποδεδειγμένα ο κόσμος τον ζητά. Ένα δικό μας περιοδικό, δέκα ξένα! Και να πεις πως τα αγοράζει και κανένας... Απούλητα μένουν. Μάλλον την έχουν δει κοσμοπολίτες χωρίς αιτία οι διοικούντες το αεροδρόμιο. Και χωρίς λόγο. Οι αφίξεις τουριστών δείχνουν ότι ο ένας μήνας είναι χειρότερος από τον προηγούμενο. Καιρός είναι για κάποιους να σταματήσουν να θεωρούν ότι το μονοπώλιο επιτρέπει αλαζονεία και η αγορά αστείες προσπάθειες χειραγώγησης. Και πριν να πάρουν αποφάσεις, κάποιοι πρέπει να σκέφτονται πως και τα ΜΜΕ είναι βιομηχανία που στην Κύπρο δίνει ψωμί σε πολλές εκατοντάδες οικογένειες. Δείτε το ως άνθρωποι μιας χώρας που ζει τις συνέπειες μια σκληρής οικονομικής κρίσης και όχι σαν ανέγγιχτοι από κοινωνικά και καιρικά φαινόμενα. Επειδή ταξιδεύουμε συχνά, θα παρακολουθούμε και θα επανέλθουμε.

Γράφει **Ο ΙΑΝΟΣ**

Γράφει **Η ΔΡΑΚΟΥΝΑ**

EX - PARTE

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Εδώ να μείνεις, διότι και να φύγεις δεν έγινε και τίποτα

Μέσω της στήλης θέλω να διαμαρτυρηθώ που όλες οι hot and spicy ειδήσεις συμβαίνουν τις Δευτέρες και πρέπει να περιμένω μέχρι το σαββατοκύριακο για να τις σχολιάσω. Παρακαλούνται όποιοι άλλοι σκέφτονται να αποχωρήσουν από την κυβέρνηση, να το πράξουν Πέμπτη πρωί. Ευχαριστώ.

Συνεχίζω με τον καιρό.

Σοκ και μεγάλη έκπληξη έχει προκαλέσει η απόφαση του Κόμματος της Εθνικής Ενότητας ΕΔΕΚ να αποχωρήσει από την κυβέρνηση. Η είδηση έπεσε σαν κεραυνός εν αιθρία στους ανυποψίαστους πολίτες, οι οποίοι μέχρι σήμερα ήταν μάρτυρες της αρμονικής σχέσης και της αγαστής συνεργασίας των κομμάτων της συγκυβέρνησης. Τίποτα απολύτως δεν προμήνυε τη διακοπή της πιο πετυχημένης συνεργασίας των τελευταίων χρόνων και την αποχώρηση των δύο υπουργών νευραλγικής σημασίας από τα Υπουργεία τους.

Ok, η πλάκα τελειώνει εδώ.

Ειδικά στο Υπουργείο Γεωργίας, από την Τρίτη βρίσκονται μέσα σε βαρύ κλίμα πένθους για την απώλεια. Οι κλητήρες του Υπουργείου είναι κλειδωμένοι στα γραφεία τους και αρνούνται να βγουν αν δεν επιστρέψει ο υπουργός που τόσο αγάπησαν. Στο δε άλλο Υπουργείο, σε ένδειξη συμπαράστασης, η Eurocypria αποφάσισε να αναστείλει τις εργασίες της και να καθηλώσει τα αεροπλάνα της. Όλα συνηγορούν στο ότι οι πολίτες θέλουν την ΕΔΕΚ πίσω στη συγκυβέρνηση.

Από το πρωί της Τρίτης, η πλειοψηφία των πολιτών βρισκόταν στους κεντρικούς δρόμους των πόλεων, απαιτώντας με μαζικές διαδηλώσεις την ανάκληση της απόφασης για αποχώρηση. Ο Δήμος Λεμεσού σκέφτηκε να αναβάλει τις εκδηλώσεις για το καρναβάλι, σε ένδειξη πένθους. Τελευταία στιγμή άλλαξαν γνώμη, είχαν ήδη αγοραστεί οι καρναβαλίστικες στολές και τα καταστήματα που τις πωλούν δεν κάνουν refund. Ο δε Αλεξάντερ Ντάουνερ μετά βίας συγκρατείται από τους οικείους του (2 secretaries, 5 λειτουργούς του ΟΗΕ, τη σύζυγό του και το σκυλάκι του ράτσας κανίς) να μην παραιτηθεί και να επιστρέψει πίσω στη χώρα του Crocodile Dundee που τόσο πεθύμησε.

Τα ΜΜΕ έχουν ήδη αποκαλύψει ότι για την αποχώρηση αυτή πρέπει να ευθύνονται οι σκοτεινές ενδοτικές δυνάμεις, που θέλουν να κάμψουν το ηθικό και το αγωνιστικό μας φρόνημα, συρρικνώνοντας τις πατριωτικές δυνάμεις. Σίγουρα πίσω από την απόφαση αυτή κρύβεται πίεση από μυστικές υπηρεσίες ξένων δυνάμεων που ανακατώνονται στα εσωτερικά της χώρας μας και θέλουν να επαναφέρουν το Σχέδιο Αμάν.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Σε ένα καλό reality show, όλοι οι συντελεστές δικαιούνται δέκα λεπτά φήμης.

Εντάξει, υπόσχομαι πραγματικά να σταματήσω την πλάκα εδώ.

Πριν μερικούς μήνες, όταν πλησίαζαν οι εκλογές στην Ελλάδα, είχα γράψει για τις διαφορές που έχει το κοινοβουλευτικό σύστημα της Ελλάδας με το προεδρικό σύστημα που έχουμε εδώ στην Κύπρο. Στο κοινοβουλευτικό σύστημα, θυμίζω, ο πρωθυπουργός αναγκαστικά πρέπει να έχει την ψήφο εμπιστοσύνης της Βουλής (άμα δεν έχει πλειοψηφία δεν μπορεί να κάνει τίποτε, πρέπει ανά πάσα στιγμή να υπάρχει πρωθυπουργός με πλειοψηφία στη Βουλή). Στην Κύπρο, ο Πρόεδρός μας είναι εντελώς ανεξάρτητος από τη Βουλή. Για τα πέντε χρόνια της θητείας του, δεν πά' να χάσει όλους τους βουλευτές που τον υποστηρίζουν, δεν πά' να πισωγυρίσει εφτά φορές από το πρόγραμμα που συμφώνησε με τα συγκυβερνώντα κόμματα, δεν μπορεί να μετακινηθεί. Τα κόμματα αυτά μπορεί να αποχωρήσουν. Ο Πρόεδρος θα τους κουνήσει το μαντήλι.

Εξηγώντας λίγο πώς λειτουργεί το σύστημά μας, προσπάθησα να εξηγήσω γιατί κατά τη γνώμη μου δύσκολα αποχωρεί ένα συνεργαζόμενο κόμμα από μια κυβέρνηση στην Κύπρο. Διότι και να φύγει, δεν αλλάζει τίποτα. Άσε που χάνουν και τους υπουργούς της επιρροής τους.

Μόνο έκπληξη (για να μην πω γέλιο) μπορεί λοιπόν να προκαλέσει οποιαδήποτε ανάλυση του στυλ, επειδή αποχώρησε η ΕΔΕΚ από την κυβέρνηση και ενδεχομένως στο μέλλον και το ΔΗΚΟ, ο Πρόεδρος έχασε το έρεισμά του, δεν έχει πια πλειοψηφία και πρέπει να σταματήσει οτιδήποτε κάνει προς οποιαδήποτε κατεύθυνση (συνομιλίες, εσωτερικό, οικονομική πολιτική κτλ.). Hello! Θυμάστε που όλοι δυσανασχετούσαν που ο Δημήτρης Χριστόφιας επέμενε τόσο πολύ στη «συνεργασία» του με τον Τάσσο Παπαδόπουλο;

Τροχός είναι και γυρίζει.

Στο παράλληλο σύμπαν

Μεταφερόμαστε τώρα σε ένα παράλληλο σύμπαν. Μια άλλη διάσταση. Στη διάσταση αυτή, η ΕΔΕΚ εκπροσωπεί το 76% του λαού. Είναι βασικά το μεγαλύτερο κόμμα. Απολαμβάνει ενισχυμένη πλειοψηφία, σαρώνει με ευκολία όλες τις εκλογικές αναμετρήσεις και, το σημαντικότερο, δεν χρειάστηκε ποτέ να συνεργαστεί με άλλο κόμμα προκειμένου να αναλάβει καθήκοντα εξουσίας. Τα άλλα κόμματα την παρακαλούν, αλλά η ΕΔΕΚ δεν τα έχει ανάγκη. Σε αυτό το παράλληλο σύμπαν, οι πολίτες δεν γνωρίζουν τι σημαίνει «ρυθμιστικός ρόλος κόμματος». Κανένας δεν ρυθμίζει τίποτε. Η ΕΔΕΚ κυβερνά (EDEK rules, όπως θα έλεγαν και στα αγγλικά).

Ποια θα μπορούσε να ήταν η πολιτική της κυβέρνησης ΕΔΕΚ αν είχε πλειοψηφική παντοδυναμία;(Είναι φυσικά ρητορική η ερώτηση, δεν μπορούμε να ξέρουμε στα σίγουρα, εξού και είμαστε σε παράλληλο σύμπαν. Μπορούμε να εξετάσουμε μόνο διάφορες πολιτικές που υποστήριξαν over the years και να δούμε, αν όντως υλοποιούνταν, τι θα άλλαζε)

1. Η εμμονή στη διατήρηση της Εθνικής Φρουράς και η θέση ότι πραγματικά εξυπηρετεί κάποιο σκοπό, σημαίνει ότι η στράτευση στο παράλληλο σύμπαν είναι υποχρεωτική και συνεχής για όλους τους άντρες ηλικίας 18-50 χρονών. Στο παράλληλο σύμπαν η Κύπρος είναι μια απέραντη και πανίσχυρη Εθνική Φρουρά, όπου το εθνικό μας φρόνημα είναι ψηλό και ενισχυμένο (τουλάχιστον στα λόγια).

2. Έχει υποβληθεί εκ νέου η πολυπόθητη παραγγελία των πυραύλων S-300, που τους έχουν άχτι από την εποχή του Γλαύκου Κληρίδη. Η παραγγελία βέβαια είναι αναβαθμισμένη για να περιλαμβάνει το νέο updated version των πυραύλων, με Intel Pentium, Windows Vista και GPS. Η ένταση που έχει δημιουργηθεί στην περιοχή δεν ενοχλεί την κυβέρνηση. Χαϊδεύει το κουμπάκι εκτόξευσης των πυραύλων και νιώθει ασφαλής. Σε περίπτωση ανάγκης, μας έχουν υποσχεθεί βοήθεια οι Παλαιστίνιοι και η Λιβύη. Και οι δύο πολύ reliable σύμμαχοι.

3. Έχουν δοθεί οικονομικά κίνητρα για ενίσχυση του σκυροδέματος των κατοικιών, μέσα στα πλαίσια της πολιτικής «Κάνε το σπίτι σου κάστρο, τώρα με κρατική επιχορήγηση». Τα άτομα που κατοικούν σε ακριτικές περιοχές μπορούν, αν θέλουν, να αλλάξουν το επίθετό τους σε... Ακρίτας φυσικά (καλά εντάξει, αυτό είναι δικό μου).

4. Οι συνομιλίες φυσικά και έχουν διακοπεί. Προ πολλού. Όταν κατατέθηκαν οι πρώτες προτάσεις της τουρκικής πλευράς. Φυσικά και είναι απαράδεκτες, μη συζητήσιμες και εκτός πλαισίου, λογικής ή αισθήματος δικαίου. Ως εκ τούτου, οι συνομιλίες διακόπηκαν διά παντός. Είναι ηλίου φαεινότερο ότι η Τουρκία είναι αδιάλλακτη, οι έποικοι πρέπει να φύγουν, όλοι οι ξένοι διαμεσολαβητές είναι με το μέρος της Τουρκίας και αναξιόπιστοι, επομένως η «πολιτικά υπεύθυνη και ηθικά ορθή» απόφαση είναι να σταματήσουμε να το κουράζουμε. Σειρά να μιλήσουν θα έχουν τα όπλα και τα αναβαθμισμένα οπλικά μας συστήματα. Τι τα φέραμε άλλωστε;

5. Ο αγώνας συνεχίζεται και είναι μακροχρόνιος. Ψάχνουν όλοι τη «διαδικασία που θα οδηγήσει στη συνολική διευθέτηση του Κυπριακού, όπως αυτή είναι συμφωνημένη διαχρονικά μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων και υποστηρίζεται σταθερά από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μια ολοκληρωμένη μέθοδο αποτελεσματικής διαπραγμάτευσης που θα έχει ως βάση τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου του '77 και '79, όλα τα σχετικά ψηφίσματα του ΟΗΕ και τις αρχές πάνω στις οποίες θεμελιώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η λύση πρέπει να συνάδει με αυτές τις συμφωνίες, ψηφίσματα και αρχές. Στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης θα πρέπει να αποκλείονται ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα, επιδιαιτησία και επαναφορά του αποτελέσματος της προηγηθείσας επιδιαιτησίας που οδήγησε στο Σχέδιο Ανάν 5. Η λύση, που πρέπει απαραίτητα να τεθεί ενώπιον του λαού σε δημοψήφισμα, θα πρέπει να είναι προϊόν συμφωνίας». Και συνεχίζουν να ψάχνουν...

Καλά, μην απελπίζεστε. Στο παράλληλο σύμπαν έχουν συμβεί και καλά πράγματα:

- Ο Δώρος Λοΐζου έχει ανακηρυχτεί εθνικός μας ποιητής, λαμβάνοντας την αναγνώριση που του αξίζει.
- Έχουν καταργηθεί όλες οι λεωφόροι που παραπέμπουν στο όνομα «Γρίβας».
- Το ιστορικό του πραξικοπήματος και το ποιοι πραγματικά ευθύνονται για αυτό διδάσκεται στα σχολεία (δεν βελτιώθηκε όμως οτιδήποτε άλλο από το syllabus).

-Οι πολίτες έκαναν στροφή προς το έντεχνο τραγούδι. Λίγο το 'χεις;

http://drakouna.blogspot.com

ΣΤΗ NOVA

ΚΑΤΩ ΟΙ ΤΙΜΕΣ

value pack	cinema +value	sports +value	full pack	LTV / Alfa
~~€27.50~~ €15.50	~~€32.50~~ €23.60	~~€34.50~~ €23.60	~~€45.70~~ €33.17	Σύνδεση μόνο με LTV & Alfa €32.52
με LTV / Alfa	με LTV / Alfa	με LTV / Alfa	με LTV / Alfa	
~~€51.95~~ €41.33	~~€58.33~~ €49.43	~~€60.33~~ €49.43	~~€71.53~~ €59.00	

ΠΑΝΩ ΤΟ ΥΠΕΡΘΕΑΜΑ

- Επιλογές σε περισσότερα από 200 κανάλια
- Οι πιο πρόσφατες κινηματογραφικές επιτυχίες σε πρώτη τηλεοπτική προβολή
- Βραβευμένες δημοφιλείς σειρές, ντοκιμαντέρ, reality, ειδήσεις, μουσικά, lifestyle
- Ελληνικό Πρωτάθλημα Superleague μέχρι το 2012
- Κορυφαία πρωταθλήματα και διοργανώσεις σε όλα τα αθλήματα
- Τα ποιοτικότερα παιδικά προγράμματα σε 4 κανάλια
- Υπηρεσία υποτιτλισμού και μεταγλώττισης
- Δυνατότητα αναβάθμισης σε όποιο πακέτο επιθυμείτε
- Πεντακάθαρη ψηφιακή λήψη σε κάθε σημείο της Κύπρου

Οι μειωμένες τιμές ισχύουν για όλους, υφιστάμενους και νέους συνδρομητές

Όλες οι τιμές συμπεριλαμβάνουν Φ.Π.Α.
Όλα τα πιο πάνω πακέτα αναφέρονται σε μηνιαία συνδρομή και δεν συμπεριλαμβάνουν κόστος εξοπλισμού και εγκατάστασης

MULTICHOICE CYPRUS

nova cyprus

22 00 22 00

Κάποιοι φοβούνται μήπως επιτύχουν οι διαπραγματεύσεις

Γιώργος Βασιλείου: Εκείνοι που δεν επιθυμούν λύση στη βάση ομοσπονδίας προσπαθούν πάντα να βρουν δικαιολογίες για να ξεσπάσουν

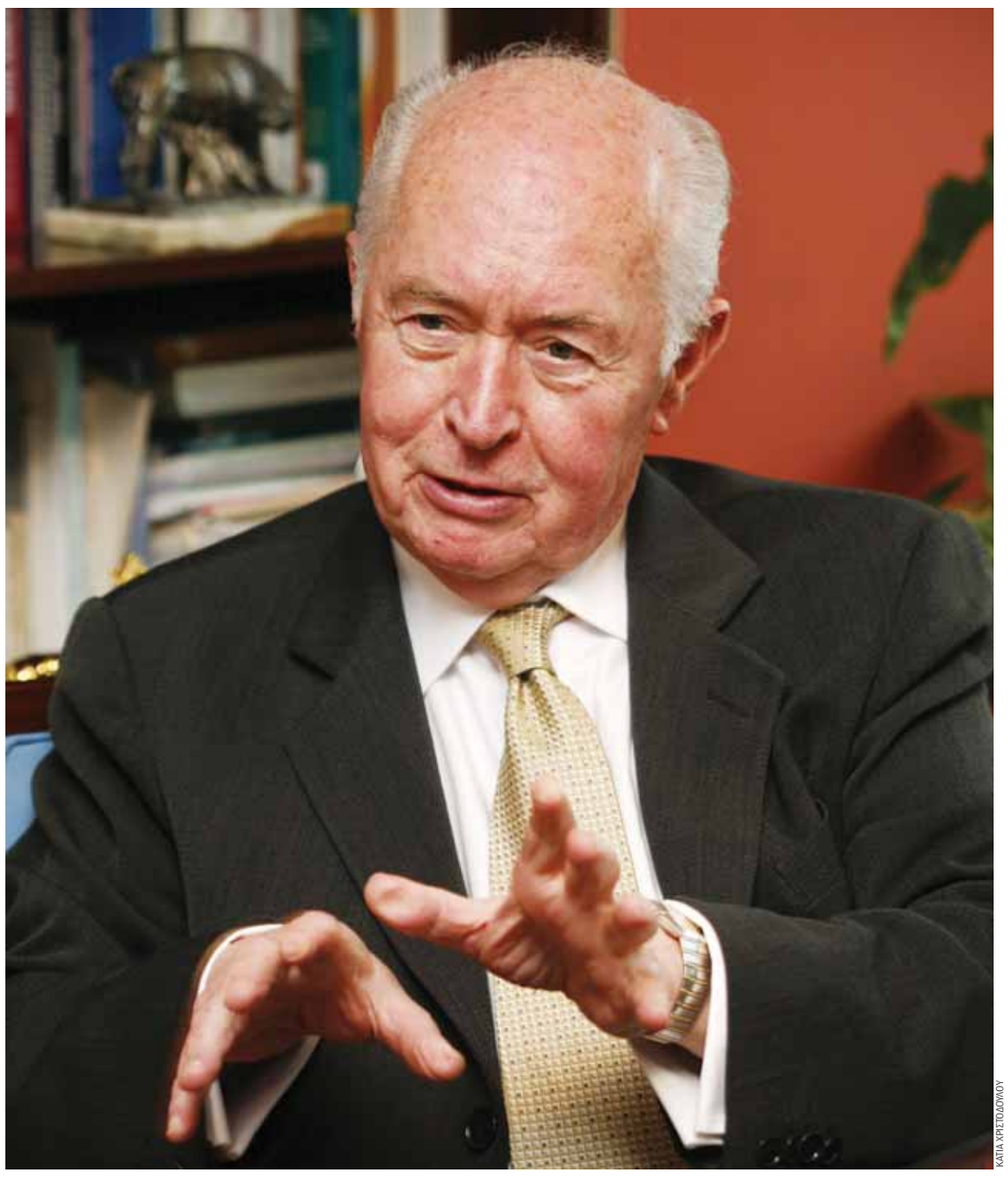

ΚΑΤΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Δεν νομίζω ότι ο Δημήτρης Χριστόφιας είχε ψευδαισθήσεις όσον αφορά τα όρια και τις δυνατότητες του Ταλάτ να διαπραγματευτεί», δηλώνει ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κ. Γιώργος Βασιλείου.

Συνέντευξη στον **ΑΝΤΩΝΗ ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ**

Την πεποίθησή του ότι οι δύο ηγέτες είναι καταδικασμένοι να φτάσουν στη λύση του Κυπριακού επαναλαμβάνει ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Γιώργος Βασιλείου. Σε συνέντευξή του στην «Κ», τονίζει ότι οι διαφωνίες μεταξύ των πρώην και νυν συγκυβερνώντων είναι τέτοιες που σε οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης αυτή η «συγκατοίκηση» θα ήταν αδιανόητη. Ο κ. Βασιλείου αποτιμά θετικά την επίσκεψη Μπαν Κι Μουν, ενώ αποδίδει τις όποιες αντιδράσεις στο γεγονός ότι κάποιοι δεν επιθυμούν λύση στη βάση ομοσπονδίας και ψάχνουν τρόπο να υποσκάψουν τις όποιες προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή.

-Πώς είδατε κατ' αρχήν την επίσκεψη του Μπαν Κι Μουν στην Κύπρο και πώς κρίνετε τα αποτελέσματά της;

Όσον αφορά το πρώτο μέρος της ερώτησης, η απάντηση είναι ξεκάθαρη: Το γεγονός ότι ο γ.γ. βρήκε τον χρόνο – ιδίως αυτή την περίοδο με τόσα ανοικτά μέτωπα στον κόσμο – να επισκεφθεί την Κύπρο, είναι πολύ σημαντικό. Και στέλνει ξεκάθαρα το μήνυμα ότι τόσο τα Η.Ε. όσο και η διεθνής κοινότητα απαιτούν από εμάς να φτάσουμε στη λύση του Κυπριακού. Για να κρίνει κάποιος το αποτέλεσμα της επίσκεψης, θα πρέπει πρώτα να προσδιορίσει τι ανέμενε από αυτήν. Αν κάποιος ανέμενε παραδείγματος χάριν από τον γ.γ. ότι θα ερχόταν στην Κύπρο για να καταδικάσει την τουρκική εισβολή και κατοχή και να κατακεραυνώσει την Τουρκία, σίγουρα θα απογοητεύτηκε. Αν ανέμενε ότι θα υπήρχε μια θεαματική πρόοδος, επίσης το αποτέλεσμα μπορεί να θεωρηθεί απογοητευτικό, παρόλο που για κάποιον που παρακολουθεί από κοντά τα πράγματα είναι ξεκάθαρο ότι δεν υπήρχαν εξελίξεις που να δικαιολογούν τέτοιες προσδοκίες. Έχω την άποψη ότι η επίσκεψη έδωσε την απαιτούμενη ώθηση στις προσπάθειες λύσης, οι δύο πλευρές δεσμεύτηκαν, παρά την έναρξη της λεγόμενης «προεκλογικής» εκστρατείας, σε συνέχιση των συνομιλιών και, υπό αυτό το πρίσμα, κρίνω τα αποτελέσματά της ως θετικά.

-Γιατί θεωρείτε ότι υπήρξε τέτοια αντίδραση εκ μέρους των κομμάτων για την επίσκεψη του γ.γ., την εμπλοκή του οποίου υποτίθεται ότι εμείς επιθυμούμε, και ποια μηνύματα στέλνουμε στο εξωτερικό ως κοινότητα που διαχρονικά επιδίωκε τη διεθνοποίηση του Κυπριακού και που συνεχώς επικαλείται τα ψηφίσματα των Η.Ε.;

Ο πολιτικός κόσμος της Κύπρου είναι, κακά τα ψέματα, χωρισμένος στα δύο. Υπάρχουν τα κόμματα που, ανεξαρτήτως αν το παραδέχονται ή όχι, είναι ξεκάθαρα ενάντια στη λύση της ομοσπονδίας και υπάρχουν και τα μεγάλα κόμματα, το ΑΚΕΛ και ο ΔΗΣΥ, μαζί με τους ΕΔΗ και άλλες μικρές ομάδες, που είναι υπέρ της ομοσπονδιακής λύσης και ενδιαφέρονται ώστε να υπάρξει πρόοδος. Εκείνοι που δεν επιθυμούν λύση στη βάση ομοσπονδίας προσπαθούν πάντα να βρουν δικαιολογίες για να ξεσπάσουν. Ο ιστορικός του μέλλοντος δεν θα μπορεί παρά να εκπλαγεί από την οξύτητα με την οποία κάποιοι αντιμετωπίζουν την οποιαδήποτε προσπάθεια λύσης. Η έντ-

> *«Ο ιστορικός του μέλλοντος δεν θα μπορεί παρά να εκπλαγεί από την οξύτητα με την οποία κάποιοι αντιμετωπίζουν την οποιαδήποτε προσπάθεια λύσης»*

ταση με την οποία εκφράζονται, η τόσο ωμή ανάμειξη του ίδιου του Αρχιεπισκόπου, δείχνουν κατά την άποψή μου τον φόβο ότι μπορεί οι διαπραγματεύσεις να επιτύχουν. Και θέλουν πάση θυσία να τις υποσκάψουν.

-Τι μήνυμα στέλνουμε ως κοινότητα που υποτίθεται ότι επιδιώκει διεθνοποίηση του Κυπριακού, με αυτού του είδους τις αντιδράσεις;

Σίγουρα αντιδράσεις σαν αυτές είναι ζημιογόνες. Περισσότερο ζημιογόνα όμως είναι η αντίληψη που εδραιώνεται στο εξωτερικό, ότι υπάρχει μια σημαντική μερίδα του πολιτικού κόσμου της Κύπρου που είναι ενάντια στη λύση ομοσπονδίας, ενάντια στις συμφωνίες κορυφής, και που βρίσκει προφάσεις ώστε να διασφαλιστεί ότι οι όποιες προσπάθειες θα καταλήξουν σε αποτυχία.

-Ήδη και εντός του ΑΚΕΛ καταγράφεται μία απαισιοδοξία όσον αφορά την εξέλιξη των συνομιλιών. Θα μπορούσε κάποιος να πει ότι τα αποτελέσματα μετά από 70 τόσες συναντήσεις επιβεβαιώνουν αυτούς που επέμεναν ότι η εμμονή του Προέδρου σε λύση κυπριακής ιδιοκτησίας ήταν αυτοπική; Ίσως τελικά και ο ίδιος ο Χριστόφιας να επένδυσε περισσότερο απ' όσο θα έπρεπε στον παράγοντα Ταλάτ;

Δεν νομίζω ότι ο Δημήτρης Χριστόφιας είχε ψευδαισθήσεις όσον αφορά τα όρια και τις δυνατότητες του Ταλάτ να διαπραγματευτεί. Όλοι γνωρίζουμε ότι η Τουρκία είναι εκείνη που παίζει τον καθοριστικό ρόλο όσον αφορά τις θέσεις που κατατίθενται στο τραπέζι. Αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε κάτι πολύ σημαντικό. Η βασική προπαγάνδα ενάντια στο Σχέδιο Ανάν, ο κύριος λόγος για τον οποίο η μεγάλη πλειοψηφία του κόσμου ψήφισε κατά, δεν ήταν διότι θεώρησε ότι το Σχέδιο δεν ανταποκρίνετο στις προσδοκίες της, αλλά διότι πέρασε ένα απλό σύνθημα: «Αυτή δεν είναι λύση στην οποία καταλήξαμε εμείς, αλλά λύση την οποία μας επέβαλαν οι ξένοι». Άρα όποιος και να ήταν Πρόεδρος και επιθυμούσε επανέναρξη των συνομιλιών θα έπρεπε να είναι πολύ προσεκτικός ώστε να πείσει ότι αυτή τη φορά είναι οι δύο ηγέτες που θα βρουν τη λύση μεταξύ τους. Αυτό δεν πάει να πει ότι η πλευρά μας αρνείται τη συνδρομή των Η.Ε. με την κατάθεση ιδεών και προτάσεων.

-Θα το θέσω αλλιώς: Υπήρξε από μέρους μας επαρκής αξιοποίηση του ρόλου των Η.Ε. και της Ε.Ε.;

Είναι πολύ δύσκολο να τοποθετηθεί κάποιος στο συγκεκριμένο θέμα. Υπάρχει μια παράνοια όσον αφορά τον ρόλο των Η.Ε. Βλέπεις τις αντιδράσεις που προκλήθηκαν από την επίσκεψη του γ.γ. στην Κύπρο και τις συνεχείς επιθέσεις στον ειδικό αντιπρόσωπο Αλεξάντερ Ντάουνερ, παρόλο που ο ίδιος έκανε τεράστια προσπάθεια για να μη δείξει ότι παρεμβαίνει.

-Ίσως σε αυτό να συνέτεινε και η στάση της κυβέρνησης; Η δήλωση π.χ. του Προέδρου ότι το θέμα Ντάουνερ τέθηκε εκεί όπου έπρεπε, δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί ως υιοθέτηση από μέρους της κυβέρνησης των επιθέσεων που δεχόταν από τα άλλα κόμματα;

Ο Ντάουνερ γνωρίζει ότι έχει τη στήριξη του Προέδρου και αυτό το ξέρω από πρώτο χέρι. Από εκεί και πέρα, ίσως να έπρεπε να είχε αποφύγει κάποιες δηλώσεις που μπορεί να φαίνονταν επικριτικές προς το πρόσωπο του ειδικού απεσταλμένου του ΟΗΕ. Δυστυχώς στην πολιτική πολλές φορές υπάρχουν και κινήσεις τακτικής.

Αδιανόητη στην Ευρώπη τέτοια «συγκατοίκηση»

-Θεωρείτε ότι η προσπάθεια διατήρησης της συγκυβέρνησης από πλευράς Δημήτρη Χριστόφια είχε επιπτώσεις στις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού; Θα ήταν ποτέ δυνατή η λύση με ΔΗΚΟ και ΕΔΕΚ στη συγκυβέρνηση;

Είναι ανέφικτο να πιστεύουμε ότι το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ θα συμφωνήσουν σε μια λύση ομοσπονδίας. Θεωρώ όμως ότι η παρουσία τους στη συγκυβέρνηση δεν επηρέασε την ουσία των συνομιλιών.

-Αυτή τη βδομάδα είχαμε την αποχώρηση της ΕΔΕΚ, με τον Πρόεδρο να την καλεί να μείνει. Το ΔΗΚΟ παραμένει προς το παρόν, δηλώνοντας ότι διαφωνεί. Τι εικόνα στέλνει μια κυβέρνηση στην οποία οι διαφωνίες είναι συνεχείς, και μάλιστα σ' ένα τόσο σημαντικό θέμα;

Σε οποιαδήποτε άλλη χώρα της Ευρώπης θα ήταν αδιανόητο. Μου είναι πολύ δύσκολο να φανταστώ ότι μεταξύ των κομμάτων θα υπήρχαν τόσο ου-

> *Είναι ανέφικτο να πιστεύουμε ότι το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ θα συμφωνήσουν σε μια λύση ομοσπονδίας*

σιαστικές διαφορές και θα έμεναν στη συγκυβέρνηση. Ο Χριστόφιας, όμως, διεκδίκησε και κέρδισε τις εκλογές με τη στήριξη του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ και ενώ ήταν γνωστές οι μεταξύ τους διαφωνίες στο Κυπριακό. Άρα η αποχώρηση ή όχι από τη συγκυβέρνηση ήταν και είναι θέμα των δύο κομμάτων.

-Θεωρείτε ότι η μη κατάθεση των σημείων που είχε καταγράψει το Εθνικό Συμβούλιο για αλλαγές στο Σχέδιο Ανάν ήταν λάθος;

Από τη στιγμή που είπαμε ότι απορρίψαμε το Σχέδιο λόγω κάποιων σημείων, κανονικά θα έπρεπε να προχωρήσουμε στην κατάθεση των σημείων αυτών, δεχόμενοι το Σχέδιο ως βάση. Αυτό δεν έγινε διότι ο Τάσσος Παπαδόπουλος, ασχέτως του τι δήλωνε, δεν δεχόταν το Σχέδιο ούτε ως βάση λύσης. Αντιθέτως, υπήρχε όλη αυτή η προπαγάνδα που είχε να κάνει με το ποσοστό απόρριψης του Σχεδίου. Αφού αυτό δεν έγινε επί Τάσσου και με το κλίμα που εν τω μεταξύ είχε δημιουργηθεί, ήταν τρομερά δύσκολο για τον επόμενο Πρόεδρο να αποδεχθεί το Σχέδιο και να ζητήσει συζήτηση επ' αυτού.

-Πριν από έξι περίπου μήνες, σε συνέντευξή σας, είχατε πει ότι οι δύο ηγέτες είναι καταδικασμένοι να φτάσουν σε λύση. Μετά και από τις τελευταίες εξελίξεις στις συνομιλίες, συνεχίζετε να το πιστεύετε;

Ναι. Πιστεύω ότι ασχέτως του πώς εξελίσσονται οι συνομιλίες, οι δύο ηγέτες είναι καταδικασμένοι να φτάσουν σε λύση, διότι σε διαφορετική περίπτωση αυτό θα αποβεί εις βάρος και των δύο. Μπορεί ετεροχρονισμένα μεν, αλλά θα είναι εις βάρος τους.

ΑΡΘΡΟ / *Του* **ΤΑΚΗ ΚΑΜΠΥΛΗ**

Το βήμα του κυπριακού στρατού

Ο Τεύκρος Παύλου αυτοκτόνησε ξημερώματα της 9ης Οκτωβρίου σε φυλάκιο της Εθνικής Φρουράς. Ηταν 17 χρόνων (και επτά μηνών), είχε περάσει στο Κυπριακό Πανεπιστήμιο αλλά είχε γίνει αποδεκτή η αίτησή του και από τη Φυσική Σχολή της Χαϊδελβέργης, που ήταν και ο μεγάλος του πόθος.

Ηθελε να πάει στην Εθνική Φρουρά. Κι αυτό έχει τη σημασία του, διότι, βλέπετε, ο κυπριακός στρατός έχει μείνει σε πολλά σημεία εκεί όπου ήταν ο ελληνικός πριν από 20 - 25 χρόνια, ίσως και περισσότερα. Η θητεία είναι υποχρεωτική, δεν υπάρχει αναβολή και διαρκεί 25 μήνες. Και στο εσωτερικό της Εθνικής Φρουράς, πολλοί υποστηρίζουν, η εκπαίδευση γίνεται ακόμη με τρόπους ακραία ισοπεδωτικούς σε κάθε ατομικότητα.

Είναι τέτοιο το συνολικό βάρος της θητείας στην Κύπρο ώστε περίπου το 30% των στρατευσίμων κάθε χρόνο παίρνει απαλλαγή ή αναβολή για ψυχολογικούς λόγους. Ενας στους τρεις!

Το ξέρουν αυτό στην Κύπρο (έτσι αιτιολογεί η κυβέρνηση Χριστόφια την απόφασή της να μην υλοποιήσει την προεκλογική της δέσμευση για μείωση της θητείας). Αλλά τώρα οι γονείς του Τεύκρου θέτουν και ένα συνολικότερο ερώτημα: «Γιατί πρέπει να έχουμε τον στρατό που έχουμε;». Εννοούν ότι αντί να αλλάξει η κοινωνία (η νέα της γενιά) μήπως πρέπει να αλλάξει ο στρατός;

Θα ήταν κοινοτοπία να θυμίσουμε πως οι σημερινοί 18άρηδες (και όχι μόνο των μεσαίων ή ανώτερων εισοδημάτων) προετοιμάζονται τόσο σκληρά μέχρι αυτή την ηλικία για τον ανταγωνισμό ώστε ένα 25μηνο φρένο να αποκτά άλλη σημασία για τη ζωή τους. Και βέβαια ζουν σε ένα περιβάλλον όπου, αν μη τι άλλο, οι δυνατότητες έκφρασής τους είναι περισσότερες από ποτέ. Δεν νομίζω ότι υπήρξαν άλλοι 18άρηδες τόσο τυχεροί όσο οι σημερινοί. (Και οι αυριανοί επίσης μπορεί να είναι οι πιο τυχεροί). Η ατομικότητά τους έχει σήμερα περισσότερο χώρο (έστω και ψηφιακό) και οι επιλογές τους είναι περισσότερες. Από αυτήν την πραγματικότητα ο νέος καλείται να παρουσιαστεί και να περάσει σε μιαν άλλη. Η οποία, όσο πιο ξένη είναι από την πραγματικότητά του, άλλο τόσο πιο δύσκολο είναι να την αποδεχθεί. Δεν γίνεται να απαιτείς να ζήσει στο 1970. Δεν το γνωρίζει το 1970 ο σημερινός 18άρης. Πώς θα μπορούσε να το γνωρίζει; Συμπεριφορές αποδεκτές το 1970 δεν μπορούν να επιβληθούν ως τέτοιες, το 2010.

Ξαφνικά, λοιπόν, εντάσσεσαι (πρώτα ως αριθμός μητρώου και μετά ως φυσικό πρόσωπο) σε ομάδες. Καλείσαι να ενσωματωθείς σε αυτές ενίοτε και με φυσική βία (κάποια περιστατικά με ξυλοδαρμούς στην εκπαίδευση συγκεκριμένης μονάδας συζητήθηκαν πρόσφατα στην Κύπρο). Και να παραμένεις για 25 μήνες π.χ. σε σκοπιά της διαχωριστικής γραμμής και να παραγγέλνεις φαγητό από το «φαστφουντάδικο», αλλά ο ντιλίβερι είναι Τουρκοκύπριος!

Ταυτόχρονα, το βλέπεις, ο ανταγωνισμός με τους συνομηλίκους σου αγριεύει κι αν θες να σπουδάσεις όπως ο Τεύκρος, πρέπει να βιαστείς. Ούτως ή άλλως ως 18άρης προτιμάς να «γυρίσεις» στο 2010 όπου ζούσες πριν παρουσιαστείς. Το διευκρινίζουμε: Το ζήτημα δεν είναι αν ο στρατός είναι καλός ή κακός, αλλά τι στρατό χρειαζόμαστε. Και το πώς πρέπει να είναι αυτός ο στρατός. Αυτό θέτουν στην Κύπρο οι γονείς του Τεύκρου.

Αλλωστε, ο στρατός έχει αλλάξει πολλές φορές μέχρι τώρα. Και σε σχέση με την κοινωνία και στο εσωτερικό του. Ηταν άλλη η σημασία της ισχύος του στους Βαλκανικούς Πολέμους και άλλη είναι σήμερα. Ο ίδιος ο στρατός, ως ο συλλογικότερος (υποχρεωτικός) «μηχανισμός» της κοινωνίας μας πέρασε από διάφορες φάσεις. Περισσότερο ισχυρή η πολιτική του παρουσία κάποτε, ανίσχυρη σήμερα. Αυτό αντισταθμίζεται από την άνοδο του κοινωνικού κύρους του στρατού. Ο «καραβανάς» δεν υπάρχει πια, στη θέση του υπηρετούν όλο και περισσότεροι ένστολοι μορφωμένοι τεχνοκράτες. Είναι ένστολοι επαγγελματίες. Ο ελληνικός στρατός, σημειώνει ο ιστορικός Τάσος Σακελλαρόπουλος, «άλλο ειδικό βάρος είχε πριν ή μετά από πολεμικές αναμετρήσεις, άλλο σε πολιτικά ασταθείς εποχές και άλλο σε περιόδους μακράς ειρήνης και δημοκρατίας όπως σήμερα. Παραδείγματος χάριν, το ευρύτερο όραμα μιας κοινωνίας, όπως η Μεγάλη Ιδέα, μόνον ο στρατός θα μπορούσε να το πραγματώσει. Ο μεγάλος στόχος, το όραμα διευκόλυναν και την ενσωμάτωση των "κληρωτών" στις τάξεις του. Οσο οι πολεμικές μνήμες ξεθωριάζουν τόσο πιο δύσκολο είναι να βρεθεί ένας "υπεράνω" μηχανισμός ενσωμάτωσης».

Το μεγάλο όραμα σήμερα δεν είναι η ένοπλη απελευθέρωση εδαφών – που απαλύνει ακόμη και την ισοπέδωση της ατομικότητας εντός στρατεύματος. Ο στρατός σήμερα λειτουργεί μάλλον ως μια (έστω αποφασιστική) δήλωση της υστάτης επιλογής μας. Από κυρίαρχος πολιτικά, έχει πλήρως ενσωματωθεί στο πολιτικό μας σύστημα.

Οι επαγγελματίες αναβαθμίζονται σε αναλογία και σε επένδυση, σε σχέση με τους «κληρωτούς». Οι συνθήκες διαβίωσης των τελευταίων επίσης έχουν αναβαθμιστεί. Η διάρκεια της θητείας έχει μειωθεί και η τάση συνεχίζεται. Είναι η προσαρμογή του στρατού στο νέο του ρόλο αφού αυτές είναι οι απαιτήσεις της –εκάστοτε– νέας γενιάς.

Η καθολικότητα μερικών αποφάσεων, όπως παραδείγματος χάριν ότι ο «πόλεμος» έχει διαγραφεί από το λεξιλόγιό μας, επαναπροσδιορίζουν στην πολιτειακή ιεραρχία τη θέση του στρατού αλλά και το ειδικό κύρος του. Η κοινή αντίληψη περί της ρουσφετολογίας και της σπατάλης εντός του στρατεύματος έχει υποσκάψει κι άλλο το κοινωνικό του κύρος – ίσως και άδικα μερικές φορές.

Κάποτε ο Πλαστήρας κέρδιζε τον στρατό του με το σπαρτιάτικο παράδειγμά του, σήμερα ο «Μαύρος Καβαλάρης» δεν θα είχε θέση στο στράτευμα. Ο νέος «Πλαστήρας» σήμερα θα κέρδιζε σε άλλα πεδία, όχι με τη συμμετοχή του στη ζωή του φαντάρου αλλά με την επιστημονική του αρτιότητα και τις διοικητικές του δυνατότητες. Αλλωστε, σήμερα ο φαντάρος δεν εμπνέεται από αξίες εντός στρατεύματος αλλά από αξίες υπεράνω στρατεύματος.

Το γεγονός είναι ότι σήμερα στην ελληνική ή στην κυπριακή κοινωνία, ο στρατός παίζει νέο ρόλο. Και γι' αυτό πρέπει να αλλάξει και «εντός», να προσαρμοστεί. Ο κληρωτός χρειάζεται πολλά περισσότερα για να πεισθεί, όσο πιο ξένα είναι από τη ζωή του αυτά στα οποία τον καλούν να ενταχθεί και δη για 25 μήνες.

Ο ελληνικός στρατός δείχνει να το αντιλαμβάνεται. Ο κυπριακός;

Info

- **Πιερ Μπλαν** «Ο διαμελισμός της Κύπρου», Αθήνα 1998, εκδ. Ολκός
- **Καίσαρα Π. Μαυράτσα** «Εθνική Ομοψυχία και Πολιτική Ομοφωνία», Αθήνα 2003, εκδ. Κατάρτι
- **Νιαζί Κιζιλγιουρέκ** «Κύπρος: Το αδιέξοδο των εθνικισμών», Αθήνα 1999, εκδ. Μαύρη Λίστα
- **Νίκου Κρανιδιώτη** «Ανοχύρωτη Πολιτεία» (τόμοι 2), Αθήνα 2000, εκδ. Εστία

EPA

Τα ηλεκτρονικά μαθαίνουν στα παιδιά άλλους κώδικες επικοινωνίας. Συχνά θεωρούν ότι οι διαδικτυακοί φίλοι είναι εξίσου πολύτιμοι με τους παιδικούς.

Το χάσμα γενεών είναι τεχνολογικό

Μια αποκαλυπτική έρευνα που πραγματοποίησε το ινστιτούτο Pew

Του **BRAD STONE**

Ενιωσα μεγάλη έκπληξη όταν η μόλις δύο ετών κόρη μου έδειξε το Kindle μου και είπε «το βιβλίο του μπαμπά». Ενα παιδί, που μόλις άρχισε να μιλάει, αποκάλυψε το πελώριο χάσμα που μας χωρίζει από τους νεότερους. Αναγνώρισε το Kindle ως το μέσο που θα αντικαταστήσει τα έντυπα. Η ηλεκτρονική συσκευή είναι δική μου, αλλά ακόμα δεν έχω εξοικειωθεί με την ιδέα. Η ζωή μας, ποιος μπορεί να το αρνηθεί αυτό, θα διαμορφωθεί από τις νέες τεχνολογίες, όπως το Kindle, ο νέος υπολογιστής της Apple, και τα υπερ-έξυπνα κινητά τηλέφωνα. Το παιδί μου θα γνωρίσει τον κόσμο από τα ηλεκτρονικά βιβλία, τις βιντεοδιασκέψεις μέσω Skype και τα παιχνίδια που μπορεί ακόμα και σήμερα να παίξει στο iphone. Σίγουρα θα δει τον κόσμο πολύ διαφορετικά από τους γονείς της.

Τα δεκάχρονα

Ομως, ακόμα και για δεκάχρονα παιδιά αυτή η τεχνολογία είναι καινούργια. Πιστεύω ότι η γενιά της κόρης μου θα διαφέρει ακόμα και από αυτούς που την περνούν μόλις λίγα χρόνια. Και οι ερευνητές υποστηρίζουν πως η τεχνολογία, που εξελίσσεται με ταχύτατους ρυθμούς, θα δημιουργήσει μικροχάσματα γενεών. Κάθε ηλικιακή ομάδα επηρεάζεται διαφορετικά από τα νέα τεχνολογικά εργαλεία στα οποία έχει πρόσβαση τα πιο κρίσιμα χρόνια της ανάπτυξής της. Οι νεότεροι θα έχουν παράξενες προσδοκίες από τον κόσμο. Το τρίχρονο παιδί είναι τόσο εξοικειωμένο με την οθόνη αφής του iphone, ώστε όποτε πλησιάζει φορητό κομπιούτερ, θα προσπαθεί να το θέσει σε λειτουργία ακουμπώντας τα δάκτυλά του πάνω στη οθόνη. Από την άλλη, όταν η τετράχρονη ανιψιά μου έλαβε ως δώρο Χριστουγέννων ένα Zhou Zhou χάμστερ, προσπάθησα να της εξηγήσω ότι είναι ένα ρομπότ με ικανότητες αποφυγής εμποδίων. «Οχι», μου απάντησε με βεβαιότητα, «είναι ζωάκι». Αυτές οι μικροδιαφορές ανάμεσα στις γενιές είναι πιο ορατές στην επικοινωνία και στις επιλογές διασκέδασης των διαφόρων ηλικιακών ομάδων. Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε πέρυσι το ινστιτούτο Pew, οι έφηβοι στέλνουν περισσότερα μηνύματα από τους 20άρηδες (68% έναντι 59%) και παίζουν περισσότερο παιχνίδια στο Ιντερνετ (78% έναντι 50%).

THE ASSOCIATED PRESS

Τα παιδικά μάτια σπανίως ξεκολλούν από το κομπιούτερ.

Τα σημερινά παιδιά θα δουν τον κόσμο πολύ διαφορετικά από τους γονείς τους

Ο δρ Μιζούκο Ιτο του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών Μελετών υποστηρίζει ότι παιδιά που παίζουν περισσότερες ώρες ιντερνετικά παιχνίδια, όπως π. χ. το Club Penguin και το Moshi Monsters, δυσκολεύονται να ξεχωρίσουν ανάμεσα στους φίλους του Διαδικτύου και τους πραγματικούς τους. Η κοινωνική επαφή μέσω του Ιντερνετ είναι γι' αυτά εξίσου ευχάριστη με την πραγματική. Γενικά συμμετέχουν ενεργά σε δραστηριότητες που τα διασκεδάζουν.

Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι τα παιδιά είναι πιο δημιουργικά από τις παλιότερες γενιές και ότι δεν γίνονται εύκολα στόχοι των διάφορων διαφημιστικών εκστρατειών.

Μια ακόμα σημαντική διαφορά είναι ότι τα μικρότερα παιδιά μπορούν να κάνουν πολλά πράγματα ταυτόχρονα.

Μελέτες που πραγματοποιήθηκαν από τον δόκτορα Ρόζεν δείχνουν ότι παιδιά ηλικίας από 16 έως 18 ετών μπορούν να κάνουν ακόμα και επτά διαφορετικά πράγματα την ίδια στιγμή. Είναι πολύ αμφίβολο εάν η νεότερη γενιά θα καταφέρει να εστιάσει το ενδιαφέρον της σε ένα μόνον πράγμα, όπως π. χ. στα μαθήματα...

THE NEW YORK TIMES

Φοβισμένοι οι μεγάλοι, αλλά απόλυτα εξοικειωμένοι οι νεότεροι

Οι πολύ νεαροί μπορεί να μεγαλώσουν με εξαιρετικά συγκεχυμένη έννοια του ιδιωτικού βίου και της ανάγκης να προστατευθεί. Η ιδέα ενός τηλεφώνου ή οποιασδήποτε άλλης συσκευής που θα γνωρίζει διαρκώς το ακριβές σημείο στο οποίο βρισκόμαστε και μπορεί μάλιστα να μας δώσει τις ακριβείς γεωγραφικές συντεταγμένες του, μπορεί να προκαλεί φόβο στους πιο μεγάλους, αλλά οι νεότεροι είναι απόλυτα εξοικειωμένοι μαζί του.

Μάλιστα, οι πιο εξοικειωμένοι με το Διαδίκτυο αλλά και οι χρήστες κινητών θεωρούν αυτές τις συσκευές δεύτερη φύση και συχνά περιμένουν ότι κάθε άλλη μηχανή μπορεί να τους δώσει τις ίδιες πληροφορίες. Και η αλήθεια είναι ότι τα νεότερα παιδιά που μεγαλώνουν –ενώ οι πλοηγοί και τα συστήματα προσδιορισμού θέσης μέσω δορυφόρου εξελίσσονται– δεν θα βρεθούν ποτέ στη ζωή τους εκτός δικτύου.

Χωρίς δισταγμό

Μάλιστα, είναι πολύ πιθανό ότι μελλοντικά θα περιμένουν να ενημερώνονται για τις προσφορές ενός μαγαζιού, παραδείγματος χάρη, ενόσω περνούν έξω από τη βιτρίνα του ή θα περιμένουν ότι οι φίλοι τους θα μπορούν να τους βρίσκουν κάθε στιγμή σε οποιοδήποτε σημείο και αν βρίσκονται. Αλλωστε, όσοι έχουν εντρυφήσει περισσότερο στη νέα τεχνολογία, όπως αυτή διαμορφώνεται με τη μορφή των μπλογκ και των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης και άλλων, δεν έχουν τον παραμικρό δισταγμό να αποκαλύπτουν σε γνωστούς και αγνώστους πτυχές του προσωπικού τους βίου.

EUROKINISSI/THE ASSOCIATED PRESS

Απόλυτα εξοικειωμένα με την τελευταία λέξη της τεχνολογίας τα μειράκια. Το χάσμα ανάμεσα στις γενιές όλο και μεγαλώνει.

«Ανθρωποι με διαφορά ηλικίας δύο, τρία ή τέσσερα χρόνια έχουν εντελώς διαφορετικές εμπειρίες από την τεχνολογία», αναφέρει η Λι Ρεΐνι, διευθύντρια του ερευνητικού κέντρου για το πρόγραμμα «Ιντερνετ και Αμερικανική Ζωή», του ινστιτούτου Pew. «Οι φοιτητές συχνά αδυνατούν να κατανοήσουν τι ακριβώς κάνουν τα αδέλφια τους που πάνε στο γυμνάσιο, που με τη σειρά τους δεν καταλαβαίνουν τι ακριβώς κάνουν τα πιο μικρά παιδιά. Οι διαφορές μεταξύ των ηλικιακών ομάδων αυξάνονται».

«Εάν είναι μια τεχνολογία με την οποία έχεις μεγαλώσει, νιώθεις άνεση πολύ μεγαλύτερη από κάποιον που πρέπει να τη μάθει εξαρχής ή πολύ περισσότερο να ξεμάθει αυτά που γνώριζε μέχρι εκείνη τη στιγμή», εξηγεί

Δεν είναι σαφές κατά πόσο αυτές οι διαφορές μεταξύ παιδιών και εφήβων τελικά θα σβήνουν καθώς οι μεγαλύτεροι θα υιοθετούν τα νέα τεχνολογικά μέσα ή αν αυτές οι διαφορές θα μεγαλώσουν τα χάσματα ανάμεσα στις διαφορετικές γενιές.

Ομως τα παιδιά, οι έφηβοι και οι νεαροί ενήλικοι που βρίσκονται στο επίκεντρο της τεχνολογικής εξέλιξης θα έχουν και πολλά κοινά σημεία. Δεν θα διστάζουν να μοιραστούν τις λεπτομέρειες της ιδιωτικής τους ζωής, θα βρίσκονται σε διαρκή επαφή με τους φίλους τους μέσω κάποιας διαδικτυακής συσκευής ή εφαρμογής, θα αγοράζουν εικονικά αγαθά και πάντα θα ελπίζουν στη δημιουργία μιας υπερσυσκευής που θα τα κάνει όλα. Θα πιστεύουν ότι ο ηλεκτρονικός αναγνώστης σαν το Kiddle είναι ακριβώς το ίδιο με το βιβλίο και πως οι γονείς τους τελικά δεν έχουν καμία επαφή με την εξέλιξη των πραγμάτων.

MTN Triple

Κινητή, σταθερή και διαδίκτυο όλα σ' ένα πακέτο!

1 μήνα ΔΩΡΕΑΝ συνδρομή**

Με μόνο €55/μήνα συνδέεσαι με:

- Pay Monthly MTN 350
- 2 αριθμούς σταθερής τηλεφωνίας
- Broadband Home1 (1Mbps / 256kbps) ADSL

Και επωφελείσαι με:

- Ενιαίο Τιμολόγιο
- Την υπηρεσία MTN Mobile Broadband 5GB με μόνο €15 το μήνα συμπ. ΦΠΑ (προαιρετικό).

+ φορητοί υπολογιστές σε επιχορηγημένες τιμές

LENOVO S10e mini

μόνο €199

Το LENOVO S10e από €419 στην ειδική τιμή των €199 ή έκπτωση αξίας €135 σε οποιοδήποτε φορητό υπολογιστή.

*Διαθέσιμο μόνο στα καταστήματα Γερμανός.
*Τα πιο πάνω θα προσφέρονται με 18μηνα συμβόλαια.
** Η προσφορά ισχύει για συνδέσεις μέχρι 28 Φεβρουαρίου.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ

MTN OFFICIAL SPONSOR

SOUTH AFRICA 2010 FIFA WORLD CUP

Πενήντα λεπτά

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΑΜΠΙΤΣΗ**

Τόσα περίπου χρειάζομαι κάθε πρωί, για να διανύσω μια απόσταση 14 χιλιομέτρων και να μεταβώ στη δουλειά μου, αφού αφήσω στο μέσον της διαδρομής την κόρη μου στο σχολείο της. Η μόνη διαφορά είναι τις Τετάρτες, οπότε ο χρόνος περιορίζεται κατά δέκα περίπου λεπτά, λόγω του ωραρίου της Δημόσιας Υπηρεσίας. Όπως, προφανώς, έχετε παρατηρήσει, κάθε Τετάρτη η τροχαία κίνηση είναι πιο αραιή, επειδή οι εργαζόμενοι στη Δημόσια Υπηρεσία προγραμματίζουν να είναι αδειούχοι αυτή την ημέρα της εβδομάδας, που το ωράριο στη Δημόσια Υπηρεσία επιμηκύνεται ως τις 6 μ.μ.

Ας επιστρέψουμε όμως στην καθημερινή πρωινή διαδρομή. Σκεφτήκατε ποτέ πόσα πράγματα συμβαίνουν στα δικά σας λεπτά κάθε πρωί που μεταβαίνετε στην εργασία σας; Πρώτα απ' όλα έχετε τη δυνατότητα άμεσης ενημέρωσης για ό,τι συμβαίνει στην Κύπρο και στον κόσμο.

Με όποιον ραδιοφωνικό σταθμό και αν είστε συντονισμένοι, θα έχετε την ευκαιρία να ενημερωθείτε, ακούγοντας δελτία ειδήσεων και να οξύνετε την κρίση σας, ακούγοντας πολιτικές και κομματικές αναλύσεις, διαπληκτισμούς και συζητήσεις. Και αν όλα αυτά δεν σας αρέσουν, μπορείτε να συντονιστείτε με μια συχνότητα που μεταδίδει μουσική. Αν μάλιστα την επέλεξε κάποιος με γνώσεις και μεράκι, τότε θα έχετε την ευκαιρία η μέρα σας να ξεκινήσει με περισσότερη όρεξη.

Εν τω μεταξύ, δίπλα σας, στο άλλο αυτοκίνητο, ένας άλλος οδηγός κάνει περίπου τα ίδια πράγματα. Σε μερικά αυτοκίνητα μπορείτε να διακρίνετε δύο πρόσωπα. Αυτοί είναι πιο τυχεροί. Εκτός από την οικονομία που κάνουν, επειδή η εργασία τους τούς επιτρέπει να συνταξιδεύουν, έχουν και την ευχέρεια να σχολιάζουν τα όσα ακούνε στις ειδήσεις, να καλαμπουρίζουν, να συζητούν καθημερινά οικογενειακά και προσωπικά προβλήματα, να φιλοσοφούν για τη ζωή, για το Κυπριακό και τόσα άλλα. Αν πάλι οι επιβάτες είναι τρεις ή τέσσερεις, πράγμα εξαιρετικά σπάνιο, τότε μπορεί να τους δείτε να χειρονομούν κιόλας, γεγονός που φανερώνει τη ζωηράδα των συζητήσεών τους. Μερικοί, πάλι, επιλέγουν την ώρα του καθημερινού πηγαινέλα να κάνουν τα τηλεφωνήματά τους, επαγγελματικά και προσωπικά, για να εξοικονομούν έτσι πολύτιμο χρόνο.

Εσείς, εν τω μεταξύ, έχετε συνειδητοποιήσει πόσο τυχερός είστε; Πρώτα απ' όλα έχετε τη δυνατότητα να βρεθείτε μόνος με τον εαυτό σας. Να φιλοσοφήσετε και να διαλογιστείτε για τις υπαρξιακές σας έγνοιες και τους προβληματισμούς σας. Να κάνετε τους αναστοχασμούς σας για την καθημερινότητά σας, για τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά σας. Να βάλετε σε τάξη τις σκέψεις σας, να επιλύσετε νοερά τα οικονομικά σας προβλήματα, να σκεφτείτε εκείνο το ταξίδι που όλο λογαριάζατε να κάνετε και συνεχώς το αναβάλλετε, να υποσχεθείτε ξανά στον εαυτό σας πως πρέπει να κάνετε δίαιτα, να μελαγχολήσετε και να ευθυμήσετε, να προγραμματίσετε την ατζέντα της ημέρας, της εβδομάδας, αλλά και του μήνα.

Με όλα αυτά, θα ήθελα τώρα να σας ρωτήσω. Γιατί παραπονιέστε που δεν έχουμε δημόσιες συγκοινωνίες; Αν είχαμε, θα τις χρησιμοποιούσαμε σε καθημερινή βάση; Μας διαφεύγει μήπως πως έχουμε τη νοοτροπία όλοι οι Κύπριοι την ώρα της εργασίας μας να διεκπεραιώνουμε και τις προσωπικές μας υποθέσεις, στην τράπεζα, στη Δημόσια Υπηρεσία και αλλού; Μήπως δεν είναι γι' αυτό που θέλουμε το αυτοκίνητό μας να είναι σταθμευμένο σε απόσταση που να το βλέπουμε και να μπορούμε να το χρησιμοποιούμε ανά πάσα στιγμή;

Όπως και να το κάνουμε, έχουμε μια ερωτική σχέση με το αυτοκίνητό μας, την οποία, όλα αυτά τα χρόνια, οι ιθύνοντες φρόντισαν να την ενισχύσουν, αφήνοντας τις πόλεις και την ύπαιθρο χωρίς συγκοινωνίες της προκοπής. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι δρόμοι μας γέμισαν με αυτοκίνητα, τα δυστυχήματα κατάντησαν μάστιγα, οι οικογενειακοί προϋπολογισμοί υποφέρουν από την αγορά και συντήρηση δύο και τριών αυτοκινήτων, σε βαθμό που ο Κύπριος να κόβει πολλές δαπάνες, ακόμα και ζωτικής σημασίας, για να μπορεί να συντηρεί τις αυτοκινητοβιομηχανίες της Ιαπωνίας, της Γερμανίας και πολλών άλλων χωρών.

Τέλος, θα μπορούσε κάποιος να αναρωτηθεί: Τι θα τα κάνουμε τα μέσα μαζικής κυκλοφορίας; Αυτά τα έχουν κάτι ξενέρωτοι, οι οποίοι, σαν μπουν στο λεωφορείο ή στο τρένο, σπαταλούν τον χρόνο τους διαβάζοντας βιβλία και εφημερίδες. Να γιατί το ποσοστό των Σκανδιναβών που διαβάζουν εφημερίδες ανέρχεται στο 77%. Ενώ εμείς, που δεν έχουμε δημόσιες συγκοινωνίες, δεν ξεπερνούμε το 20%. Όταν, όμως, θα αποκτήσουμε, θα βελτιωθεί η φιλαναγνωσία, όπως και η αισιοδοξία για το αύριο.

Φιλόλογος, lampitsis.p@cytanet.com.cy

Να προχωρήσει αταλάντευτα ο Πρόεδρος

Του **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ**

Υπό το βάρος της πίεσης που υφίσταται ο Πρόεδρος, αφήνεται να αιωρείται στην ατμόσφαιρα ότι μάλλον δεν θα προχωρήσει στον νέο εντατικό κύκλο συνομιλιών που ζητά ο Ταλάτ. Θα ήταν μέγιστο πολιτικό σφάλμα. Είναι εδώ ακριβώς που χρειάζεται να επιδείξει ηγετική στάση. Και μόνο με μια τέτοια στάση θα καταξιωθεί έναντι της ιστορίας, προχωρώντας αταλάντευτα στην πορεία προς τη λύση. Οποιαδήποτε οπισθοδρόμηση ή και ολιγωρία αυτή τη στιγμή θα θεωρηθεί ως υποχώρηση με στόχο τον κατευνασμό του ΔΗΚΟ, ώστε, μαζί ίσως και με μερικές άλλες αντιπαροχές, να κρατηθεί το κόμμα αυτό στη συγκυβέρνηση.

Οι σημαντικές συγκλίσεις που έχουν επιτευχθεί, με ουσιώδεις μετακινήσεις της τουρκικής πλευράς από προηγούμενες σκληρές θέσεις της, στέλνουν σαφές μήνυμα ότι η τουρκική πλευρά –για την ακρίβεια η τουρκική κυβέρνηση και ο Ταλάτ, γιατί δεν είναι βέβαιο αν ισχύει αυτό και για τον Έρογλου– είναι αποφασισμένη να καταγράψει θετικά βήματα για τη λύση ή –αν δεν επιτευχθεί λύση– να επιτύχει πλήρη απενοχοποίηση. Υπό το φως αυτής της συγκυρίας, είναι ακατανόητη η κρίση που ενέσκηψε στο εσωτερικό μας μέτωπο και πολύ περισσότερο ο αχρείαστος θόρυβος που προκάλεσε η ηγεσία της ΕΔΕΚ με την επιλογή ειδικά αυτής της στιγμής να βγει στο…αντάρτικο! Και χειρότερη η κλιμάκωση της απειλής από το ΔΗΚΟ, ένα κόμμα με κύρια ιδεολογία την εξουσία, το οποίο κραδαίνει διαρκώς τον υποτιθέμενο ρυθμιστικό του ρόλο –που κακώς του τον δίνουν τα δύο μεγάλα κόμματα– για να εκβιάσει τον Πρόεδρο σε οπισθοχώρηση, σε μια στιγμή που, για πρώτη φορά, διαγράφεται, αμυδρή ακόμα, η ελπίδα για τη λύση.

Ο Πρόεδρος δεν έχει άλλη επιλογή από το να προχωρήσει απερίσπαστος σε περισσότερη ακόμα –αν χρειαστεί– εντατικοποίηση της διαπραγματευτικής διαδικασίας, ώστε να εξαντληθεί και το τελευταίο χρονικό και πολιτικό περιθώριο για εξεύρεση λύσης πριν τον Απρίλη. Δεδομένου ότι οι πτυχές της οικονομίας και της Ε.Ε. έχουν ήδη συζητηθεί εξαντλητικά στις ομάδες εργασίας, ότι το περιουσιακό έχει συζητηθεί και στο επίπεδο των ηγετών και έχει γίνει επεξεργασία εναλλακτικών επιλογών, και δεδομένου ότι τα εναπομένοντα θέματα –εδαφικό, ασφάλεια, εγγυήσεις– είναι απλώς θέματα λήψης πολιτικών αποφάσεων, δεν είναι τόσο απομακρυσμένη –αν την πιάσουμε από τα κέρατα– η προοπτική της λύσης. Αν μάλιστα λάβουμε υπόψη ότι η περίπτωση Έρογλου θα λειτουργήσει πιθανότατα όπως η περίπτωση Ντενκτάς το 2004 –με τη διαφορά ότι ο Έρογλου θα έχει νωπή τη λαϊκή εντολή– τότε βλέπουμε πόσο τρέχει ο χρόνος, καθώς και πόσο ισχνό θα φαντάζει το άλλοθι που δεν θα μπορούμε πειστικά να επικαλεστούμε, γιατί αφήσαμε –με δική μας υπαιτιότητα θα μας πουν– πολύτιμο χρόνο να χαθεί ανεκμετάλλευτος.

Διάβασα πολύ προσεκτικά τη γραπτή δήλωση του προέδρου του ΔΗΣΥ μετά το Εθνικό Συμβούλιο, όπως και το κείμενο της ομιλίας του στην Αθήνα, μπροστά σε ένα δύσκολο ακροατήριο. Εκείνο που αποκόμισα, διαβάζοντας και ανάμεσα στις γραμμές, είναι πως, αν ο Δημήτρης Χριστόφιας κινηθεί με αποφασιστικότητα προς την κατεύθυνση που έχει διαγραφεί πιο πάνω, θα έχει τη στήριξη του Νίκου Αναστασιάδη, όσο κι αν ο τελευταίος θα συνεχίζει –ως αντιπολίτευση– να ασκεί κριτική για προηγούμενους χειρισμούς ή για παραλείψεις ή και να σφυροκοπά ακόμα για την εσωτερική διακυβέρνηση.

Αν ο Δημήτρης Χριστόφιας είναι, όπως εξακολουθεί να διακηρύσσει, απόλυτα αφοσιωμένος στην υπόθεση της λύσης –εξάλλου ως Πρόεδρος λύσης διεκδίκησε την προεδρία και ως τέτοιο τον εξέλεξε ο λαός–, τότε δεν έχει παρά να αφήσει πίσω του τις κραυγές των επαγγελματιών του πατριωτισμού και τις κλαγγές των ψευδεπίγραφων ρυθμιστικών τους ρόλων, και να προσέλθει –χθες– σε νέα, όσο χρειαστεί, εντατική διαπραγμάτευση, με στόχο τη λύση χθες! Γιατί αύριο θα είναι αργά.

Εκκλησία και Πολιτική

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ**

Οι συνεχείς παρεμβάσεις-δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου, οι απόψεις που εξέφρασε ο Μητροπολίτης Πάφου Γεώργιος σε πρόσφατη τηλεοπτική παρουσίαση, καθώς και οι συνεχείς και συστηματικές διανομές από την Ιερά Αρχιεπισκοπή φυλλαδίων πολιτικού περιεχομένου για το εθνικό μας θέμα, εγείρουν το ερώτημα κατά πόσον η Εκκλησία δικαιούται να εκφράζει πολιτικό λόγο.

Η Εκκλησία της Κύπρου διατηρούσε παραδοσιακά, από τον καιρό της Τουρκοκρατίας, πέρα από τον θρησκευτικό της ρόλο, και ρόλο εθναρχικό. Αυτό, άλλωστε, της αναγνωριζόταν και από τον σουλτάνο, που έδινε στους αρχιεπισκόπους το δικαίωμα να ομιλούν εκ μέρους του ορθόδοξου λαού, ενώ είχαν και τον ρόλο του φοροεισπράκτορα. Ήταν η εποχή που ο τόπος βρισκόταν υπό κατοχή, δεν λειτουργούσαν άλλοι θεσμοί εκπροσώπησης του λαού, πλην της διαδικασίας εκλογής επισκόπων και αρχιεπισκόπου, και δεν υπήρχαν κοινοβουλευτικά πολιτικά κόμματα.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Φθάσαμε, όμως, στο 1960, οπότε η Κύπρος κατέστη ανεξάρτητο κράτος, μέλος των Ηνωμένων Εθνών, με αναγνωρισμένες και λειτουργούσες πολιτικές/κομματικές ομάδες και παρατάξεις, με εκλεγμένους βουλευτές, Πρόεδρο και Υπουργικό Συμβούλιο. Για όλα τα θέματα που απασχολούν τον λαό υπάρχουν τώρα οι πολιτικοί εκπρόσωποί του για να τα χειρισθούν.

Οι ορθοί ή λανθασμένοι χειρισμοί από την εκλεγμένη πολιτική ηγεσία υπόκεινται στην επιδοκιμασία ή την επίκριση από τον λαό με διάφορους τρόπους και κατά τις εκλογικές διαδικασίες. Κάθε πολίτης και κάθε ιερωμένος, ιερέας, επίσκοπος ή αρχιεπίσκοπος, υπό την ιδιότητά τους ως «πολίτες», έχουν και δικαίωμα λόγου και δικαίωμα ψήφου.

Όμως το ερώτημα που εγείρεται σήμερα, από τη δημιουργία του κράτους μας το 1960 και εντεύθεν, είναι κατά πόσον η Εκκλησία ως θεσμός και οι ιεράρχες μας ως εκπρόσωποι της Εκκλησίας διατηρούν και τον ρόλο/προνόμιο να ομιλούν εκ μέρους του χριστεπώνυμου λαού για θέματα που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του κράτους. Η ανάγκη για Εθνάρχη και Εθναρχεύουσα Εκκλησία έπαψε από τη στιγμή που τους ρόλους αυτούς τους ανέλαβε ο λαός, οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποί του και τα πολιτικά κόμματα, συμπεριλαμβανομένου και του θεσμού του Εθνικού Συμβουλίου.

Κάνει, επομένως, κατάχρηση του ρόλου της σήμερα η Εκκλησία, που, επειδή είναι δικτυωμένη μέσω των ιερών ναών και ο λόγος της ακούγεται και επηρεάζει πολλούς, ενεργεί ως κομματάρχης και ασχολείται με την πολιτική επί του εθνικού θέματος. Δεν αποτελεί δικαιολογία ότι ένα μέρος της Κύπρου είναι υπό κατοχή και επομένως το απαιτούν οι συνθήκες να συνεχίζει τον παραδοσιακό της ρόλο. Ενώ σίγουρα απαιτείται η μεγαλύτερη δυνατή ομοφωνία στον χειρισμό ενός τόσο σημαντικού εθνικού θέματος, δηλ. πώς να απαλλαγούμε από την παρουσία του τουρκικού στρατού, αυτό είναι θέμα της κυβέρνησης, του Εθνικού Συμβουλίου, των πολιτικών κομμάτων και σε τελευταία ανάλυση των πολιτών ως ψηφοφόρων. Παρεμβάσεις από την Εκκλησία για τους χειρισμούς που θα φέρουν τη λύση δεν δικαιολογούνται πια.

Άλλος είναι ο ρόλος της Εκκλησίας σ' αυτή τη δύσκολη στιγμή για εξεύρεση της σωστής και αποτελεσματικής λύσης: Να προσεύχεται ώστε το Άγιο Πνεύμα να φωτίζει την ηγεσία μας και το Εθνικό Συμβούλιο για να καταλήγουν στις ορθές αποφάσεις, και να καλεί τον λαό σε ομοψυχία και ομόνοια γύρω από την εκλεγμένη πολιτική ηγεσία του. Να προάγει τη συμφιλίωση και την ηρεμία ανάμεσα στον λαό και όχι να σπέρνει τη διχόνοια με κομματικές τοποθετήσεις ενάντια σε ό,τι επιλέγει ο εκλεγμένος εκπρόσωπός μας στις συνομιλίες.

Ο ισχυρισμός του Άγιου Πάφου ότι η Εκκλησία «ομιλεί την αλήθεια» είναι καταχρηστικός. Μόνο για τα θρησκευτικά θέματα εφαρμόζεται εκείνο που είπε ο Χριστός: «…και ο λόγος μου αλήθεια». Στην πολιτική και στο εθνικό θέμα δεν χωρούν δογματισμοί. Μόνο στα θρησκευτικά θέματα η γνώμη των πολλών δεν αποτελεί κατ' ανάγκη και την αλήθεια! Η αλήθεια στην πολιτική είναι σχετική και θα την κρίνει ο λαός στο δημοψήφισμα. Ούτε και η θέση ότι «αν ο λαός αποδεχθεί την "ορθή" άποψη της Εκκλησίας, εκ των πραγμάτων θα ομονοήσει» ισχύει. Αν νομίζουν οι ιεράρχες μας ότι η άποψή τους είναι η ορθή και η σωτήρια, ας την πουν ως άτομα, και όχι καταχρώμενοι της ιδιότητάς τους ως εκπρόσωποι του Θεού επί της Γης!

Ο κ. Γιώργος Δ. Χριστοδουλίδης είναι μέλος της Γραμματείας των Ενωμένων Δημοκρατών.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Οδική ασφάλεια και γονείς

Τα οδικά δυστυχήματα αυξάνονται με δραματικό ρυθμό κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών. Οι νέοι σε ηλικία οδηγοί κινδυνεύουν περισσότερο να εμπλακούν σε τροχαία, σε σύγκριση με μεγαλύτερους σε ηλικία οδηγούς οχημάτων.

Επιβάλλεται να δοθεί έμφαση στους νέους οδηγούς κατά τη λήψη μέτρων πρόληψης και μείωσης των οδικών δυστυχημάτων. Ο ρόλος των γονιών στη διαπαιδαγώγηση των νέων σε θέματα της οδικής ασφάλειας θεωρείται καθοριστικός. Μέτρα τα οποία λαμβάνονται από την πολιτεία και την Αστυνομία, όπως τα τιμωρητικά μέτρα, η βελτίωση του συγκοινωνιακού δικτύου και η αποτελεσματικότερη σήμανση δεν θεωρούνται επαρκή.

Η διαπαιδαγώγηση σε θέματα οδικής ασφάλειας επιβάλλεται να αρχίζει από τα πρώτα στάδια της μόρφωσης των παιδιών και όχι από την εφηβεία. Οι γονείς οφείλουν να εισάγουν τα παιδιά τους από πολύ μικρή ηλικία στους κινδύνους του οδικού δικτύου, στην ανάπτυξη οδικής συνείδησης και στην οικοδόμηση νοοτροπίας και συμπεριφοράς της υπεύθυνης οδήγησης. Η έγκαιρη και μακροχρόνια εμπλοκή των γονιών στην απόκτηση απαραίτητων εμπειριών και εφοδίων κατά την οδήγηση θεωρείται αποτελεσματικό μέτρο.

Οι γονείς οφείλουν να προωθούν το άριστο παράδειγμα και να δείχνουν στα παιδιά τους ότι και οι ίδιοι εφαρμόζουν αυτά που διδάσκουν. Η συμπεριφορά των γονιών κατά την οδήγησή τους επιβάλλεται να είναι ορθή, διότι τα παιδιά μιμούνται και θεωρούν ως πρότυπο τους γονείς τους. Είναι σημαντικό οι γονείς να χρησιμοποιούν τη ζώνη ασφαλείας, να μη μιλούν στο κινητό όταν οδηγούν, να μην καταναλώνουν αλκοόλ όταν οδηγούν και να διδάσκουν στα παιδιά τους ότι, όταν στο μέλλον θα οδηγούν, δεν πρέπει να αποσπάται η προσοχή τους από οτιδήποτε.

Αποτελεί χρέος των γονιών να εφαρμόζουν τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε τα παιδιά τους να έχουν υπεύθυνη και ώριμη συμπεριφορά ως οδηγοί. Η ταχύτητα, η έλλειψη εμπειρίας, η νυκτερινή οδήγηση, η ανεπαρκής κρίση σε θέματα οδικής ασφάλειας, η ελλιπής εκπαίδευση, η κούραση, η αρνητική επιρροή από φίλους τους, η επιδεξιομανία, η κατανάλωση αλκοόλ, η μη χρήση ζώνης ασφαλείας αποτελούν παράγοντες που αυξάνουν τον κίνδυνο οδικών δυστυχημάτων στους νέους. Οι γονείς οφείλουν να ενημερώνουν τα παιδιά τους πάνω σε συνεχή βάση για αυτούς τους κινδύνους.

Ο περιορισμός της οδήγησης κατά τη νύκτα από νέους οδηγούς θεωρείται απαραίτητο μέτρο, αφού η νυκτερινή οδήγηση απαιτεί περισσότερες δεξιότητες. Οι γονείς οφείλουν να προετοιμάζουν τα παιδιά τους να μην παρασύρονται από άλλους νέους οδηγούς, οι οποίοι επιδίδονται σε επικίνδυνες συμπεριφορές. Επίσης κατά την αγορά οχημάτων, οι γονείς πρέπει να θέτουν ως προτεραιότητά τους τον υψηλότερο βαθμό ασφάλειας.

Οι γονείς έχουν ευθύνη και υποχρέωση απέναντι στα παιδιά τους και σε ολόκληρη την κοινωνία να διαπαιδαγωγήσουν αποτελεσματικά τα παιδιά τους σε θέματα οδικής ασφάλειας, με σκοπό την πρόληψη και μείωση των οδικών δυστυχημάτων.

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Π. ΚΑΣΑΠΗΣ
Μέλος της Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων, ΔΗΚΟ

Θέλω διακοπές! και το Πάσχα
5ήμερο / 1 - 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
Κέρκυρα από €655*
Πράγα 4ήμερο / 1 - 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ από €469
5ήμερο / 1 - 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ από €519
Ντουπάι 4ήμερο / 2 - 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ από €525
Οι τιμές είναι ανά άτομο και περιλαμβάνουν αεροπορικό εισιτήριο, διαμονή με πρόγευμα, μεταφορές και φόρους αεροδρομίων. Στην Πράγα και Ντουπάι περιλαμβάνεται μισή μέρα ξενάγηση.
*Για Κέρκυρα ζητήστε το αναλυτικό πρόγραμμα.
LOUIS TOURS
www.louistravel.com.cy
77 77 85 55

ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ της Louis Cruises
8ήμερη κρουαζιέρα + διανυχτέρευση στο Μιλάνο
ΜΟΡΟΚΟ - ΙΣΠΑΝΙΑ
ΓΕΝΟΒΑ - ΜΑΣΣΑΛΙΑ - ΤΑΓΓΕΡΗ - ΚΑΖΑΜΠΛΑΝΚΑ - ΚΑΝΤΙΘ - ΚΑΡΤΑΧΕΝΑ - ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ - ΓΕΝΟΒΑ
24/3-2/4
Αναχώρηση από Γένοβα
ΑΠΟ €966
Οι τιμές είναι ανά άτομο σε δίκλινη καμπίνα και περιλαμβάνουν, αεροπορικό εισιτήριο Λάρνακα-Μιλάνο-Λάρνακα, μεταφορές από αεροδρόμιο-λιμάνι-αεροδρόμιο, διανυχτέρευση στο Μιλάνο σε ξενοδοχείο 4*, φόρους και λιμενικά έξοδα.
LOUIS TOURS
www.louistravel.com.cy
77 77 85 55

Η Εταιρεία G.A.I. Papanicolaou Blinds Ltd ζητά να προσλάβει
1.Υπεύθυνο Λογιστηρίου
Προσόντα:
Πτυχίο LCC Higher
Προηγούμενη πείρα 3-4 χρόνια σε λογιστήριο.
2.Βοηθό Λογιστηρίου
Προσόντα:
Γνώσεις Λογιστικής και χρήσης Ηλεκτρονικών Υπολογιστών
Προηγούμενη πείρα θα θεωρηθεί ως επιπρόσθετο προσόν.
Μισθός Αναλόγως Προσόντων
Προσφέρονται όλα τα ωφελήματα
Οι ενδιαφερόμενοι παρακαλούνται να επικοινωνήσουν στο 22878875 ή να στείλουν βιογραφικό στο info@papanicolaoublinds.com
Papanicolaou blinds
info@papanicolaoublinds.com

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΤΕΓΗ
ΖΗΤΟΥΝ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥΣ
ΟΙΚΟΠΕΔΑ & ΚΤΗΜΑΤΑ
ΔΙΑΦΟΡΑ
Τηλέφωνο αυτόματης χρέωσης κρατήσεων:
Τηλέφωνο κρατήσεων: 22472500 Φαξ: 22472550
Email: mikresaggelies@kathimerini.com.cy
90034210
€5.12 ανά κλήση + Φ.Π.Α.
Η νέα εφημερίδα της Κυριακής
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο πολιτικός μας πολιτισμός

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΗΛΙΑΔΗ**

Ανιδιοτελής φίλος της Κύπρου, ο αείμνηστος πρέσβης Μιχάλης Δούντας, χαρακτηρίζοντας την ηγεσία του Μακαρίου και ειδικά τη σχέση του με τον λαό, έλεγε πως «ήγε τον λαό, αλλά και ήγετο από τον λαό». Είναι αλήθεια πως καμιά κυβέρνηση και καμιά πολιτική δεν μπορεί να μακροημερεύσει και να καρπίσει, αν δεν έχει εξασφαλισμένη πλατιά λαϊκή συγκατάθεση και συναίνεση.

Αυτή την απλή αλήθεια αγνόησε επιδεικτικά ο Πρόεδρος Χριστόφιας. Ο... εξ ορισμού λαϊκός ηγέτης λειτουργεί ερήμην και σε διάσταση με τη λαϊκή βούληση. Σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο (ΑΝΤ1, 2/2), το 77,4% του λαού αντιτίθεται στην προσφορά του («προς τον φίλο Μεχμέτ Αλί»!) για παραμονή 50.000 εποίκων! Το 72,6% απορρίπτει ασυζητητί την πρότασή του για εκ περιτροπής προεδρία (που οι Τούρκοι φρόντισαν να κλειδώσουν μέσω του γ.γ. των Η.Ε.)! Το 80,2% του λαού εναντιώνεται στις παρεκκλίσεις από το ευρωπαϊκό κεκτημένο! Αυτή η λαϊκή βούληση, που ένας υποψιασμένος πολιτικός δεν χρειάζεται δημοσκόπηση για να την αντιληφθεί, τον Πρόεδρο Χριστόφια δεν τον αφορά!!!...

Αυτή την αυτοκρατορική νοοτροπία υιοθέτησε και με τους εταίρους του στην κυβέρνηση. Κι ενώ συχνά επικαλείται την ανάγκη ενότητας (εννοώντας... να ενωθούν όλοι γύρω του), αγνόησε και αγνοεί κάθε άποψη ή αίτημα, ακόμα και τις δεσμεύσεις που ανέλαβε, παραμένοντας αδιάφορος και προσβλητικός έναντί τους και χειριζόμενος το Κυπριακό σύμφωνα μόνο με το ένστικτό του!

Οι όποιες απόψεις των εταίρων πέφτουν συνεχώς στο κενό. Από την πρώτη μέρα άρχισαν οι επιφυλάξεις, οι έντονες διαμαρτυρίες, οι συγκρουσιακές διατυπώσεις των διαφωνιών. Η διαφοροποίηση αρχίζει με τη συγκρότηση της διαπραγματευτικής ομάδας, όπου διόρισε τα πιο επίλεκτα μέλη της πλατφόρμας του «ναι» και την εγκατάλειψη της συμφωνίας της 8ης Ιουλίου και έφτασε στις καλούμενες συγκλίσεις και στην εκτίμηση αν επιτεύχθηκε ή όχι πρόοδος στις διαπραγματεύσεις.

Το κλίμα στο εσωτερικό μέτωπο είναι κάκιστο. Τελικά, το μόνο που κατάφερε ο Πρόεδρος είναι να τους ενώσει όλους εναντίον του. Ο ΔΗΣΥ, αφού διαπίστωσε ότι ήταν φιάσκο... η προεδρία λύσης, έπαψε πια να παριστάνει την αντιπολίτευση, αλλά να είναι! Η ΕΔΕΚ αποχώρησε ήδη από την κυβερνητική συνεργασία και τοποθετείται απέναντι στον Πρόεδρο. Φυσιολογικά, έπεται η αποχώρηση ολόκληρης της ηγεσίας του ΔΗΚΟ, αφού το μεγαλύτερο μέρος της, όπως και η βάση του κόμματος, έχει εδώ και καιρό απομακρυνθεί από τις προεδρικές επιλογές. Η αποχώρηση του ΔΗΚΟ κατέστη τώρα μονόδρομος. Ακόμη και το «επιχείρημα» του ρυθμιστικού ρόλου, πως εντός της συνεργασίας υπάρχει δυνατότητα επηρεασμού, ενώ όντας εκτός όχι, κατάντησε τετριμμένο. Δηλαδή, αν δεν ήταν εντός τα τελευταία δύο χρόνια, θα είχαν γίνει ακόμη πιο γενναιόδωρες προσφορές; Ο υπολογιστικός συλλογισμός ότι... ούτως ή άλλως εκλεγομένου του Έρογλου θα διακοπεί η διαπραγμάτευση, οπότε δεν θα υπάρχει πεδίο τριβής και διαφωνίας με τον Πρόεδρο, συνιστά εξευτελισμό για την αξιοπρέπεια του κόμματος. Η δε εξαγγελθείσα συνάντηση Χριστόφια-Καρογιάν, για να συζητήσουν τη βελτίωση του επικοινωνιακού επιπέδου και «να κάνει το κόμμα τον λογαριασμό του», μάλλον να ρίξει στάχτη στα μάτια στοχεύει, παρά να αντιμετωπίσει το πρόβλημα που είναι ουσία και όχι επικοινωνία.

Όμως, όλοι ξέρουμε ότι στο ΔΗΚΟ επιπολάζει εδώ και χρόνια μια μικρή ομάδα εθισμένων κρατικοδίαιτων στελεχών με ισχυρές προσβάσεις που δεν θυσιάζει τη μέθη της εξουσίας. Ωσαύτως, υπάρχει πάντα και ο Μάρκος Κυπριανού, ο οποίος έχει κάθε λόγο να μη θέλει διαζύγιο ΔΗΚΟ-Προέδρου, όχι μόνο γιατί θα μείνει χωρίς ρόλο, αλλά και γιατί θα πάει χαμένη η ευφυής προεκλογική στρατηγική, όπου το Υπουργείο Εξωτερικών ήταν σίγουρο, όποιος κι αν εκλεγόταν Πρόεδρος – εκτός από τον Τάσσο Παπαδόπουλο!...

Το ΔΗΚΟ έχει τώρα την ευκαιρία να καταξιωθεί. Προέβλεψε το σημερινό αδιέξοδο, όταν ο Πρόεδρος ονόμαζε τη χημεία του με τον Ταλάτ «σαφή βάση διαπραγμάτευσης»! Τώρα καλείται να καταθέσει τη δικαίωσή του, αποχωρώντας από τη κυβερνητική συνεργασία.

ΑΠΕ

Κάποιοι ετοιμάζουν υπουργικό κοστούμι...

Η διακινδύνευση της βολεμένης κοινωνίας

Του δρος **ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Η αντίδραση που δημιουργείται από μερίδα της ελληνοκυπριακής κοινωνίας στη διαπίστωση ότι συνεχώς υφαίνονται εις βάρος της πλεκτάνες και συνωμοσίες, καθώς επίσης στον καταλογισμό ευθυνών σε τρίτους και σε ξένες δυνάμεις, ήταν και συνεχίζει δυστυχώς να είναι κάκιστος τρόπος αντιμετώπισης και κατανόησης της ωμής και ψυχρής πραγματικότητας.

Χρειάζεται να αξιολογηθούν συνισταμένες και παράμετροι που θα μπορούσαν να καθορίσουν ένα βιώσιμο και ασφαλές μέλλον των δύο κοινοτήτων στην κοινή πατρίδα τους. Χρειάζονται οραματιστές πολίτες και διορατικοί πολιτικοί, οι οποίοι και θα μπορούσαν να βλέπουν μόνο μπροστά, χωρίς όμως ποτέ να παραβλέπουν τα λάθη και τις παραλείψεις του παρελθόντος που οδήγησαν στην τραγική κατάσταση που βρίσκεται σήμερα η μαρτυρική πατρίδα μας.

Δεν χρειάζονται πλέον νικητές και ηττημένοι

Θα πρέπει να ξεπεραστεί το φαινόμενο της αδυναμίας της ορθολογικής αποσαφήνισης των στρατηγικών στόχων. Σίγουρα τα τραγικά γεγονότα του προδοτικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής έχουν καθορίσει πλέον και έχουν σημαδέψει την όποια μελλοντική σχέση συνύπαρξης μεταξύ των δύο πλευρών. Οι Συμφωνίες Κορυφής επίσης θεμελιώνουν την οριοθέτηση των παραχωρήσεων και των συμβάσεων. Το ερώτημα είναι αν θέλουμε ενωμένοι και από κοινού ν' αντιμετωπίσουμε τις νέες καταστάσεις και προκλήσεις του μέλλοντος ή εντελώς ξεχωριστά και απομονωμένοι να αναπολούμε το όποιο παρελθόν, το οποίο δυστυχώς δεν κατορθώσαμε να το διαφυλάξουμε και να το αναδομήσουμε μέσα από συνθήκες ομαλής συμβίωσης και συνύπαρξης.

Η μη κατανόηση του κυπριακού προβλήματος με τις σημερινές του παραμέτρους και διαστάσεις που προσλαμβάνει τα τελευταία 36 χρόνια με τις καθημερινές αλλαγές σε πολυδιάστατο επίπεδο είναι μια ματαιοπονία. Με το ν' αποφεύγουμε ν' αντιμετωπίσουμε και να κατανοήσουμε την πραγματικότητα, τότε δεν θα μπορέσουμε ποτέ μας ν' αντιμετωπίσουμε και ν' αντιπαλέψουμε το γεγονός αυτό.

Το Κυπριακό θα μπορούσε να παραλληλισθεί μ' ένα αποτέλεσμα μιας συνεχούς διαμάχης μεταξύ δύο ανθρώπων, οι οποίοι, χωρίς να υπολογίσουν τις όποιες μελλοντικές παρενέργειες που θα έχουν για τις γενιές που αντιπροσωπεύουν, αλλά και τις ερχόμενες γενεές που θα επακολουθήσουν, συγκρούσθηκαν, ματώθηκαν, πόνεσαν και τέλος τραυματίσθηκαν ανεπανόρθωτα. Ημιπαράλυτοι όπως είναι προσπαθούν να κερδίσουν όσο το δυνατόν περισσότερα, αναπολώντας και οι δύο τι είχαν και τι έχασαν, δεν μπορούν να το χωνέψουν και να συμβιβαστούν, δεν μπορούν να κατευνάσουν τα πνεύματα και να δώσουν τα χέρια ειρηνικά και να υποσχεθούν ο ένας στον άλλο ότι «ποτέ δεν πρέπει να αφήσουν να επαναληφθεί η ίδια κατάσταση».

Η κυπριακή κοινωνία ψάχνει εναγωνίως για διορατικούς, οραματιστές Κύπριους πολιτικούς που θα προσπαθήσουν να ξεπεράσουν τον εαυτό τους και τα συμφέροντα της φυλής τους και να προσπαθήσουν να εξυπηρετήσουν τις κοινές ανησυχίες, τους φόβους και τις διακινδυνεύσεις και των δύο πλευρών. Θα πρέπει να υπάρξει μία αμοιβαία αλληλοκατανόηση και συναντίληψη για ικανοποίηση και εξυπηρέτηση του γενικού καλού, του κοινού οφέλους. Δεν χρειάζονται πλέον νικητές και ηττημένοι. Φθάνει πια να έχουμε τον πόνο και το δάκρυ της προσφυγιάς και της αδικίας.

Μέσα στα πλαίσια ωρίμασης και σοφίας, ας βρούμε τους συνδέσμους φιλίας που θα μπορούσαν να μας ενώνουν, παρά να μας αφήνουν στη δίνη της διαχρονικότητας και της οριστικής διχοτόμησης. Άλλωστε η ιστορική αλήθεια, όσο πικρή και άδικη κι αν φαντάζει, μας διδάσκει να φτιάχνουμε και ν' ανοικοδομούμε ένα ευοίωνο μέλλον, χωρίς ν' αναπολούμε και ν' αναπολούμε το όποιο παρελθόν.

Ο δρ Ελευθέριος Αντωνίου είναι οικονομολόγος και κοινωνιολόγος.

Χωρίς αυτοπεποίθηση

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ**

Η αποχώρηση της ΕΔΕΚ από το κυβερνητικό σχήμα προκαλεί σωρεία συζητήσεων που εστιάζονται στο γιατί έκανε πράξη μια προδιαγεγραμμένη κίνηση σήμερα το σοσιαλιστικό κόμμα, στο αν υπάρχει ένα οργανωμένο σχέδιο αποσταθεροποίησης της κυβέρνησης και η αποχώρηση ήταν το πρώτο βήμα. Συζητείται η ορθότητα των πρωτοβουλιών που έχει πάρει ο Πρόεδρος γύρω από το Κυπριακό κυρίως, αλλά και η ευρύτερη συμπεριφορά του απέναντι στα συνεργαζόμενα με αυτόν κόμματα, αλλά και τα μη συνεργαζόμενα (ΔΗΣΥ) που του στάθηκαν για πολύ μεγάλο διάστημα.

Ο ΔΗΣΥ έχει σκληρύνει τη στάση του μπροστά στα προφανή αδιέξοδα που μας οδήγησε ο κ. Χριστόφιας, αφήνοντας πίσω την παρεξηγήσιμη προηγούμενη αναστολή του να υπηρετήσει τον ρόλο της πραγματικής αντιπολίτευσης. Το ΔΗΚΟ, δε, φαίνεται να έχει για πρώτη φορά από την εκλογή Χριστόφια το πάνω χέρι και να βρίσκεται μπροστά σε ένα πολύ ενδιαφέρον δίλημμα: Θα πάει να ζητήσει και να πάρει όλα αυτά που ήθελε από έναν αδύναμο σήμερα Πρόεδρο ή θα φύγει και αυτό, εκπληρώνοντας το δικό του προδιαγεγραμμένο βήμα; Μέσα σε όλα αυτά, έχουν ανασυρθεί οι συμφωνίες μεταξύ πρώτου και δεύτερου γύρου, ενώ το ΑΚΕΛ άρχισε να θυμάται την ιστορική του προσπάθεια να τα έχει καλά με τα κόμματα του κέντρου, μπας και τα «καλάρει» λίγο με το παρελθόν, αφού με το παρόν μάλλον αποτυγχάνει οικτρά.

Πρόθεσή μου δεν είναι να ασχοληθώ με όλα αυτά, αλλά με ένα άλλο φαινόμενο που μάλλον περνά σχεδόν απαρατήρητο. Το γιατί δηλαδή η αποχώρηση της ΕΔΕΚ έχει προκαλέσει τόσο κλυδωνισμό στην κυβέρνηση και τις προϋποθέσεις για δημιουργία φαινομένου «ντόμινο» αρνητικών γεγονότων για τον Δημήτρη Χριστόφια.

Αν ανατρέξουμε στη μικρή ιστορία της δημοκρατίας μας, δύο αποχωρήσεις κομμάτων είχαμε σε μη προεκλογικές περιόδους. Η πρώτη, αυτή που προέκυψε από την καταγγελία του «μνημονίου προγράμματος» από τον Σπύρο Κυπριανού αρχές του '80 με την εκδίωξη του ΑΚΕΛ και η δεύτερη, η αποχώρηση της ΕΔΕΚ από τη δεύτερη κυβέρνηση Κληρίδη. Καμία, ωστόσο, από τις αποχωρήσεις αυτές δεν έφερε τον τότε Πρόεδρο σε θέση αδυναμίας, όπως συμβαίνει σήμερα. Αντιθέτως, Κυπριανού και Κληρίδης μάλλον ενδυναμώθηκαν και κυβέρνησαν με αρκετά μεγάλη επιτυχία από μόνοι τους.

Το πρόβλημα λοιπόν τώρα δεν είναι αυτή καθαυτή η απόφαση της ΕΔΕΚ να φύγει, αλλά το γιατί ο Δημήτρης Χριστόφιας είναι τόσο ευάλωτος απέναντι σε τέτοια φαινόμενα. Και άποψή μου είναι ότι αυτή η αδυναμία προέρχεται από την έλλειψη αυτοπεποίθησης και την αποφυγή ανάληψης ευθύνης που χαρακτηρίζει τη διακυβέρνησή του.

Από την πρώτη στιγμή το ΑΚΕΛ ανέλαβε το πηδάλιο του τόπου, διατυμπανίζοντας ότι δεν συμφωνεί με το σύστημα που καλείται να διαχειριστεί. Από την πρώτη στιγμή ήταν προφανές ότι ο κ. Χριστόφιας δεν αντέχει ούτε καν την ιδέα να κυβερνήσει από μόνος του, ενώ ταυτόχρονα ήταν έκδηλο ότι δεν έχει σε ιδιαίτερη υπόληψη τη γνώμη των κομμάτων που τον εξέλεξαν. Από την πρώτη στιγμή ο κ. Χριστόφιας πέταξε στον κάλαθο το «Σχέδιο Β', να συνεννοηθεί δηλαδή με τον Συναγερμό, παρά την εμμονή του ΔΗΣΥ να τον εκλιπαρεί σχεδόν για 20 μήνες.

Από την πρώτη στιγμή, δε, μέχρι σήμερα, το ΑΚΕΛ και ο Δημήτρης Χριστόφιας δεν βγήκαν ποτέ ενεργά και με παρρησία να στηρίξουν τις επιλογές τους. Είτε στο Κυπριακό είτε στα εσωτερικά ζητήματα. Αντιθέτως, παθητικά και με έντονο το «σύνδρομο Ξανθόπουλου», για ό,τι γίνει, ρίχνουν την ευθύνη κάπου αλλού. Φταίει ο καπιταλισμός, ο Παπαδόπουλος, ο Κληρίδης, οι 30-40 φασίστες της Χρυσής Αυγής, ο φανταστικός εγκέφαλος που απεργάζεται τη φυσική εξόντωση του Προέδρου, η «άτιμη» κοινωνία... Και όπου δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένος, αποδίδουμε οποιοδήποτε αντίλογο σε προσπάθεια «μείωσης» του Προέδρου ...

Μετά τον Σπύρο Κυπριανού, που η δημοκρατία μας ωρίμασε, είχαμε τρεις Προέδρους: Τον Γιώργο Βασιλείου, τον Γλαύκο Κληρίδη και τον Τάσσο Παπαδόπουλο. Και οι τρεις τους, ανεξάρτητα αν συμφωνούσες μαζί τους ή όχι, έδειχναν στους πολίτες καθημερινά ότι ξέρουν τι θέλουν και γιατί το θέλουν. Υπερασπίζονταν τις επιλογές τους και απαντούσαν ευθέως στους επικριτές τους. Ο καθένας ένιωθε τουλάχιστον μια σιγουριά ότι αυτός που τον κυβερνά έχει την υπευθυνότητα και την αυτοπεποίθηση να αναλάβει την ευθύνη των πράξεών του. Σήμερα; Ποια αυτοπεποίθηση εκπέμπει άραγε ένας Πρόεδρος που δεν ανέλαβε την ευθύνη καμιάς πράξης του και διαλαλεί ότι τρέμει στην ιδέα να κυβερνήσει μόνος;

www.sophocleous.info

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ένα ποίημα και μια φωτογραφία

Του **ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΑΒΡΑΑΜ**

Το σημερινό άρθρο είναι συνέχεια του προηγούμενου που έφερε τον τίτλο «Ήρθαν ντυμένοι "φίλοι" οι εχθροί μου», τίτλος παρμένος από έναν στίχο του Οδυσσέα Ελύτη από «Το Άξιον εστί».

Πάντοτε οι ποιητές και οι λογοτέχνες, αλλά και ευρύτερα οι άνθρωποι της τέχνης αποτύπωναν μέσα από το έργο τους και τις πολιτικές συνθήκες της εποχής τους. Πάντοτε επίσης έπαιρναν θέσεις και ανάλογα με την κοσμοθεωρία και την κοινωνικοπολιτική τους τοποθέτηση εμπλέκονταν με τον δικό τους τρόπο στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα. Πολλοί από αυτούς αντλούσαν την έμπνευσή τους από εθνικούς και ταξικούς αγώνες, από παγκόσμιες και τοπικές επαναστατικές πράξεις, από θυσίες ηρωικών ανθρώπων και λαών που αγωνίζονταν ενάντια στο άδικο, το άνισο, το άσχημο και το υβριστικό. Δίπλα μου έχω ένα ποίημα και μια φωτογραφία ενός μεγάλου ποιητή, που με έβαλαν στον πειρασμό να τα συνθέσω, να τα αναλύσω, να καταγράψω την αντίθεσή τους, η οποία έχει νομίζω την αντανάκλασή της στην ιστορία της πατρίδας μας από την εποχή του 50 μέχρι σήμερα.

Το ποίημα είναι η «Σαλαμίνα της Κύπρος» του Γιώργου Σεφέρη, γραμμένο το 1953 στην Κύπρο. Η φωτογραφία είναι από το αρχείο του δημοσιογράφου Αβδελόπουλου που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «Πολίτης». Είναι τραβηγμένη το 1959 στο αεροδρόμιο του Λονδίνου. Ο διπλωμάτης Γιώργος Σεφεριάδης (Σεφέρης) κρατάει από το μπράτσο τον πρωθυπουργό Κωνσταντίνο Καραμανλή που έχει δίπλα του τον Ευάγγελο Αβέρωφ. Όλοι βρίσκονταν στο Λονδίνο για την υπογραφή των Συμφωνιών Ζυρίχης-Λονδίνου.

Στο ποίημά του ο Σεφέρης, που ίσως πολλοί να μη γνωρίζουν ότι ήταν πολιτικός και διπλωμάτης, προβάλλει την ελληνικότητα της Κύπρου από τα αρχαία και βυζαντινά χρόνια και στιγματίζει την αποικιοκρατική πολιτική των Άγγλων, τους οποίους αποκαλεί σε κάποιο σημείο ειρωνικά «φίλοι του άλλου πολέμου», που προσπαθούν με κάθε τρόπο να αλλοτριώσουν την εθνοϊστορική, εθνοπολιτισμική και εθνοπολιτική συνείδηση των Κυπρίων. Προβλέπει την εξέγερση των Ελλήνων της Κύπρου και είναι σίγουρος για την τελική νίκη. Στο τέλος του ποιήματός του ο Σεφέρης ως πολιτικός παίζει με τη λογική και το συναίσθημα, με τον ρεαλισμό και την επιθυμία, με το εφικτό και το ευκταίο. Έθεσε μάλιστα ερωτήματα διαχρονικά, τα οποία δεν σταματούμε να βάζουμε στους εαυτούς μας και σήμερα. Γράφει ο ποιητής το 1953: «Τη γνώμη των δυνατών ποιος θα μπορέσει να τη γυρίσει / ποιος θα μπορέσει ν' ακουστεί; / Καθένας χωριστά ονειρεύεται και δεν ακούει το βραχνά των άλλων». Γνώστης της διεθνούς πολιτικής και των κανόνων επιβολής του Δικαίου των Ισχυρών πάνω στους αδύνατους και βλέποντας την ανυπαρξία ή την αδυναμία της διεθνιστικής αλληλεγγύης, ο Σεφέρης μεταφέρει εδώ και τους προβληματισμούς που υπήρχαν τότε στην Κύπρο και Ελλάδα σε σχέση με τη μορφή του αγώνα και τις πιθανότητες της έκβασής του. Συνειδητοποιεί τις φωνές της λογικής και της σύνεσης. Δεν παραγνωρίζει ως πολιτικός τον πολιτικό ρεαλισμό. Ωστόσο, βλέπει σε αυτόν φυγομαχία και ηττοπάθεια που πνίγουν το αίσθημα του δικαίου, την αγωνιστική διάθεση και τις ψυχικές δυνάμεις του λαού. Έχοντας συμμάχους τον Θεό ως τιμωρό της ύβρης και αιώνιο γεννήτορα της ελπίδας, αλλά και την ιστορία με τις αγωνιστικές παραδόσεις του έθνους, ταυτίζει τον αγώνα των ολιγάριθμων και αδύναμων Κυπρίων ενάντια στους πολυάριθμους και πανίσχυρους Άγγλους με τον αγώνα των αρχαίων Ελλήνων ενάντια στους Πέρσες κατακτητές που συνετρίβησαν στη ναυμαχία της Σαλαμίνας το 480 π.Χ. Απαντά λοιπόν με αισιοδοξία και στίχους νικηφόρους ο Σεφέρης-ποιητής στον Σεφέρη-πολιτικό, που έθετε το ερώτημα «τη γνώμη των δυνατών ποιος θα μπορέσει να τη γυρίσει;»: «Ναι, όμως ο μαντατοφόρος τρέχει / κι όσο μακρύς κι αν είναι ο δρόμος του, θα φέρει / σ' αυτούς που γύρευαν ν' αλυσοδέσουν τον Ελλήσποντο / το φοβερό μήνυμα της Σαλαμίνας / Φωνή Κυρίου επί των υδάτων / Νήσος τις έστι».

Ποιος όμως τελικά νίκησε; Νικήσαμε πράγματι, όπως τότε που οι Έλληνες νίκησαν τους Πέρσες στην αρχαία Σαλαμίνα; Διώξαμε τους Άγγλους; Πετύχαμε την Ένωση; Έτρεξε ο δικός μας μαντατοφόρος να φωνάξει τη μεγάλη μας νίκη ή ο δικός τους για να αναγγείλει τη μεγάλη τους ήττα;

Την απάντηση την δίδει η φωτογραφία του αγκαλιασμένου ποιητή με τον Καραμανλή. Ο ποιητής της Σαλαμίνας της Κύπρος ήταν παρών στις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου. Ήταν μάλιστα από τους διπλωμάτες που πριν την κάθοδο του Καραμανλή στο Λονδίνο, μαζί με τον Άγγελο Βλάχο και τον Δημήτριο Μπίτσιο προσπαθούσαν να πείσουν τον Μακάριο και τα μέλη της κυπριακής αντιπροσωπείας να αποδεχθούν τον συμβιβασμό της Συμφωνίας της Ζυρίχης ως της μόνης εφικτής λύσης του Κυπριακού. Μιας συμφωνίας συμβιβασμών για καθαρά γεωπολιτικούς λόγους, τους οποίους προσπάθησα να επεξηγήσω στο προηγούμενό μου άρθρο.

Η αντίθεση ανάμεσα στο ποίημα και στη φωτογραφία του Σεφέρη είναι ενδεικτική της ιστορίας μας των τελευταίων 60 χρόνων. Δείχνει την αντίθεση ανάμεσα στο ευκταίο και το εφικτό...

Δρ Φιλοσοφίας,
rodo@primehome.com

Δύο χρόνια μετά: Το μετάνιωσαν;

Του **ΕΥΤΥΧΗ ΒΑΡΔΟΥΛΑΚΗ**

Σε λίγες μέρες συμπληρώνονται δύο χρόνια από την εκλογή Χριστόφια στην προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στην εκλογή εκείνη, ο κ. Χριστόφιας, αν και υποστηρίχθηκε από κόμματα που το άθροισμα των ποσοστών τους ξεπερνούσε το 61%, τελικώς εξελέγη με ποσοστό λίγο πάνω από 53%.

Το 35% των ψηφοφόρων του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ διαφώνησε με τις επιλογές των κομματικών ηγεσιών και ψήφισε τον κ. Κασουλίδη, παρά τις δραματικές πιέσεις που τους ασκήθηκαν και παρά την έως τότε πρόσφατη συνεργασία ΑΚΕΛ-ΔΗΚΟ-ΕΔΕΚ που διευκόλυνε μια νέα προσέγγιση.

Δύο χρόνια μετά, η πάλαι ποτέ πανίσχυρη τριμερής συνεργασία που πλειοψήφησε σε δύο εκλογές μοιάζει με σκορποχώρι που δικαιώνει τον σκεπτικισμό των ψηφοφόρων και διαψεύδει τις προσδοκίες των ηγεσιών του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ για στήριξη στον κ. Χριστόφια.

Η μεν ΕΔΕΚ πρόσφατα αποχώρησε από την κυβέρνηση, στην οποία σχεδόν από την πρώτη μέρα ασκούσε σκληρή κριτική. Ο ίδιος ο κ. Χριστόφιας δήλωσε ότι η ΕΔΕΚ περισσότερο ως αντιπολίτευση συμπεριφέρονταν, παρά ως συγκυβέρνηση.

Το δε ΔΗΚΟ, με αφορμή (και) την κριτική που ασκείται στον Πρόεδρο Χριστόφια, έχει διχαστεί εσωτερικά, σε σημείο που πλέον αμφισβητείται τόσο η συνοχή όσο και η αξιοπιστία του. Οι φυσικοί και πολιτικοί επίγονοι του Τάσσου Παπαδόπουλου που πρωτοστάτησαν στην εκλογή Χριστόφια, κόντρα στην επιθυμία της πλειοψηφίας των στελεχών του κόμματος, όπως τουλάχιστον είχε εκφραστεί τις πρώτες ώρες μετά το αποτέλεσμα του α΄ γύρου, είναι εκείνοι που σήμερα ασκούν την εντονότερη κριτική στον νυν Πρόεδρο! Από την άλλη, η επίσημη ηγεσία υπό τον κ. Καρογιάν, η οποία τελικώς «εσύρθη» να υποστηρίξει μια λύση που δεν ήθελε, προσπαθεί να ισορροπήσει ανάμεσα στις υποχρεώσεις ενός κυβερνητικού εταίρου και στην ανάγκη για εσωκομματική ηρεμία.

Οι αποφάσεις των υποστηρικτών του κ. Χριστόφια μοιάζουν περισσότερο με ομολογία λάθους, παρά με καλόπιστη κριτική στα πλαίσια μια ισχύουσας συμμαχίας.

Το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ μοιάζουν εγκλωβισμένοι σε επιλογές που δεν πίστευαν και μάλλον μετάνιωσαν

Το ερώτημα, συνεπώς, που τίθεται δυο χρόνια μετά είναι απλό: Οι ηγεσίες του ΔΗΚΟ και της ΕΔΕΚ μετάνιωσαν ή όχι που στήριξαν τον κ. Χριστόφια; Αν η απάντηση είναι «ναι», τι σκοπεύουν να κάνουν και πώς σκέφτονται να προχωρήσουν στην αναγκαία αυτοκριτική τους; Αν η απάντηση είναι «όχι», πιστεύουν ότι με την έως σήμερα στάση τους διευκολύνουν το έργο της κυβέρνησης που οι ίδιοι εξέλεξαν; Και με ποια αξιοπιστία άραγε θα εισηγηθούν στο μέλλον μια νέα συνεργασία με το ΑΚΕΛ, όταν οι προηγούμενες αυτοαναιρέθηκαν με τόσο εμφατικό τρόπο;

Ας πάμε, όμως, και λίγο παραπέρα...

Δεδομένου ότι ευθεία απάντηση στο παραπάνω ερώτημα δεν θα λάβουμε, η επιλογή για την ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ, στο άμεσο μέλλον μοιάζει με μονόδρομο που οδηγεί στη συγκρότηση ενός τρίτου εκλογικού πόλου. Από πουθενά όμως δεν προκύπτει πώς ο πόλος αυτός θα μπορούσε να γίνει πλειοψηφικός ή έστω να μπει σε επιλογές β΄ γύρου. Συνεπώς, τόσο η ΕΔΕΚ όσο και το ΔΗΚΟ, είτε με τον ένα τρόπο είτε με τον άλλο, θα κληθούν να πάρουν ξανά αποφάσεις με ποιον θα πάνε και ποιον θα αφήσουν.

Μόνο που αυτή τη φορά δεν θα μπορούν να παραστήσουν την «πολύφερνη νύφη». Η πίεση προς τις κομματικές ηγεσίες θα είναι πολύ μεγαλύτερη, καθώς η προηγούμενη εμπειρία δημιουργεί σοβαρά ερωτηματικά για το κατά πόσον θα μπορέσουν να ελέγξουν ξανά τους ψηφοφόρους τους...

Ο δρόμος προς τις επόμενες εκλογικές αναμετρήσεις είναι μακρύς και οι εξελίξεις – κυρίως λόγω πιθανών εξελίξεων στο Κυπριακό – απρόβλεπτες. Μια ενδεχόμενη λύση θα δημιουργούσε ένα εντελώς νέο πολιτικό τοπίο, οπότε όλα αυτά μοιάζουν με ασκήσεις επί χάρτου.

Όμως, παρά την αναγκαία αυτή επισήμανση, το πολιτικό τοπίο σήμερα είναι ξεκάθαρο: Το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ μοιάζουν εγκλωβισμένοι σε επιλογές που δεν πίστευαν και μάλλον μετάνιωσαν.

Ο ΔΗΣΥ χρειάζεται να ισορροπήσει καλύτερα ανάμεσα στην υπευθυνότητα και στον πολιτικό «κυνισμό» και φυσικά να αναδείξει μια ξεκάθαρη ατζέντα διαφοροποίησης από το ΑΚΕΛ. Συνολικά, όμως, μοιάζει πιο κατασταλαγμένος στη στρατηγική του. Παρά τους κινδύνους που εγκυμονούν οι τόσο πρόωρες προβλέψεις, ο χρόνος φαίνεται να λειτουργεί ξεκάθαρα υπέρ της κυπριακής Κεντροδεξιάς.

Σύμβουλος στρατηγικής και επικοινωνίας
vardoulakis@stratego.gr

Ο «Τιτανικός»

Του **ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ**

Μέχρι τον περασμένο Οκτώβριο είχαμε έναν καπετάνιο ο οποίος γνώριζε αρκετό καιρό πριν πως κυβερνούσε τον «Τιτανικό» αλλά δεν έκανε ουσιαστικά τίποτα γι' αυτό. Οταν ορισμένοι υπουργοί του «ούρλιαζαν» κυριολεκτικά πως δεν είναι δυνατόν να ξοδέψει το κράτος 60 εκατομμύρια ευρώ για εκλογικά επιδόματα σε δημοσίους υπαλλήλους για τις ευρωεκλογές, τον έπεισαν πως «δεν γίνεται· πρέπει να τα δώσουμε γιατί θα ξεσπκωθούν όλοι». Ηταν ένα σχετικά μικρό ποσό και μια «μικρή» στιγμή. Εδειχνε όμως πως ο κ. Καραμανλής δεν πήρε ποτέ το τιμόνι στα χέρια του για να αποτρέψει το μοιραίο. Ακόμη και προς το τέλος, όταν ήξερε καλύτερα από όλους μας πού πήγαινε το καράβι, λειτούργησε σαν να μην τρέχει τίποτα. Την μια ήταν οι ευρωεκλογές που ήθελε να κερδίσει, την άλλη κάποιος υπουργός που αρνείτο να υπακούσει στην εντολή για περικοπές.

Η ευθύνη του κ. Καραμανλή είναι τεράστια και η ιστορία θα είναι σκληρή μαζί του. Ανθρωποι που δεν είχαν καμία σχέση με τη Ρηγίλλης τον πίστεψαν και τον ψήφισαν το 2004 γιατί τον άκουσαν να υπόσχεται την επανίδρυση του κράτους, το συμμάζεμα της σπατάλης, τον περιορισμό της διαφθοράς. Τίποτα από όλα αυτά δεν συνέβη. Το κράτος μεγάλωσε, αποκτήσαμε νέες άχρηστες υπηρεσίες τύπου αγροφυλακής και το χρέος διογκώθηκε. Επί των ημερών του, και των ημερών Αλογοσκούφη, συνέβη άλλωστε και το παγκοσμίως παράδοξο: να αυξάνεται το ΑΕΠ αλλά όχι τα κρατικά έσοδα.

Κάποιοι θα ισχυρισθούν πως ο κ. Καραμανλής έκανε το καθήκον του έναντι της ιστορίας όταν μας ανακοίνωσε πέρυσι στη ΔΕΘ ποια μέτρα είναι αναγκαία. Κάποιοι άλλοι το βρίσκουν εξαιρετικά κυνικό να μην έχεις κάνει τίποτα σχετικό στην πράξη και να αρνείσαι να αναλάβεις το πολιτικό κόστος των περικοπών για τους λίγους μήνες που σου απέμεναν στην εξουσία.

Αυτά ως προς την ευθύνη του κ. Καραμανλή. Ο κ. Παπανδρέου πάλι παραμένει μυστήριο γιατί άργησε τόσο πολύ να καταλάβει ότι παρέλαβε τον «Τιτανικό». Ξένοι οικονομολόγοι του είχαν εξηγήσει πως «καλύτερα ίσως να δηλώσεις ότι χρεοκοπείς και να επαναδιαπραγματευθείς το χρέος σου», ο κ. Προβόπουλος του είχε εξηγήσει την κατάσταση και όλοι οι έμπειροι συνομιλητές του από την «αγορά» του εξηγούσαν πόσο καταστροφική μπορεί να ήταν η συμβολή της κ. Κατσέλη στην κατάρτιση του οικονομικού του προγράμματος. Τους αγνόησε όλους, μας δήλωσε πως «λεφτά υπάρχουν» και παγιδεύθηκε σε μια παρατεταμένη άρνηση για την ανάγκη να ακολουθήσει «το μοντέλο Καραμανλή».

Ολα αυτά τέλειωσαν στο Νταβός και ένα μεσημέρι Κυριακής στο Μαξίμου, όταν οι τραπεζίτες που κάλεσε στο γραφείο του εξήγησαν (οι περισσότεροι) ότι τα ψέματα τελείωσαν και πως το ελληνικό τραπεζικό σύστημα δεν άντεχε πολλές ακόμη ημέρες με τα spreads πάνω από αυτά της Αιγύπτου. Ο κ. Παπανδρέου βγήκε από την «άρνηση» και πήρε τις αποφάσεις του. Είναι γνωστό πως όταν αποφασίσει ότι κάτι είναι σωστό, το υπηρετεί με πείσμα.

Το πρόβλημα είναι πως, επειδή άργησε πολύ, η διάσωση του σκάφους έχει καταστεί εξαιρετικά περίπλοκη υπόθεση. Τα κύματα είναι τεράστια, κανείς δεν έχει δοκιμασμένο σχέδιο εξόδου από τη θύελλα και αυτοί που ήλθαν για να σε σώσουν ζητούν πολλά. Το χειρότερο όμως που μπορεί να σου συμβεί σε μια τέτοια κατάσταση είναι να ανακαλύψεις πως το πλήρωμά σου δεν είναι εκπαιδευμένο ή ψυχικά έτοιμο για αυτό που ζει. Και κατά πολλούς εκεί θα είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που θα αντιμετωπίσει ο πρωθυπουργός: την παντελή έλλειψη ικανού πολιτικού προσωπικού που μπορεί να διαχειρισθεί την επίλυση συσσωρευμένων παθογενειών, αμαρτιών και σπατάλης δεκαετιών.

Η αφύπνιση της Ευρώπης

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΣΗ**

Το ευρώ δεν θα είχε γεννηθεί αν δεν είχε γίνει δεκτή η ρήτρα της μη διάσωσης των κρατών της ζώνης του. Τον Οκτώβριο 1990, η Σύνοδος Κορυφής της Ρώμης, αποφάσιζε τη σύγκλιση, τον Δεκέμβριο, διακυβερνητικής συνδιάσκεψης με θέμα τη δημιουργία του ευρώ. Η Γερμανία είχε θέσει τρεις αμετακίνητες προϋποθέσεις. Η κεντρική τράπεζα να είναι ανεξάρτητη, να απαγορεύεται να αγοράζει κρατικούς τίτλους και να συμφωνηθεί ρήτρα μη διάσωσης κράτους-μέλους του ενιαίου νομίσματος. Με αυτά δεδομένα, άρχισε η συνδιάσκεψη στο Μάαστριχτ, Δεκέμβριο 1990, ολοκληρώθηκε Δεκέμβριο 1991, οι αποφάσεις της υπογράφηκαν Φεβρουάριο 1992 -η Οικονομική και Νομισματική Ενωση (ΟΝΕ) δημιουργήθηκε, γεννήθηκε το ευρώ.

Η Ελλάδα θα γινόταν η Lehman Brothers μιας πρωτόγνωρης κρίσης ομολόγων, κρίσης των κρατών. Η κρίση του 2008 θα φαινόταν περιορισμένης έντασης

Το κενό ήταν φανερό. Η ΟΝΕ «κούτσαινε» καθώς ουσιαστικά ήταν μόνον Νομισματική, απουσίαζε η κοινή δημοσιονομική πολιτική. Υποκαταστάθηκε από την θέσπιση δύο δημοσιονομικών κανόνων, το έλλειμμα να μην υπερβαίνει το 3% και το χρέος το 60% του ΑΕΠ. Εξι έτη αργότερα, ήρθε το Σύμφωνο Σταθερότητας για να συνδέσει αυτούς τους κανόνες με την συγκυρία, να τους προσδώσει ελαστικότητα ώστε να υπάρχει δυνατότητα άσκησης ανακυκλικής πολιτικής σε περιόδους ύφεσης και επαναφοράς εντός κριτηρίων σε εύλογο χρόνο. Πολλοί πρόβλεπαν ότι το ευρώ δεν μπορούσε να υπάρξει. Ομως, υπήρξε. Αλλοι (και νομπελίστες...) ότι το ευρώ θα αποτύγχανε. Κι όμως, πέτυχε.

Τώρα, η ευρωζώνη δοκιμάστηκε στον πιο αδύνατο κρίκο της, την Ελλάδα. Αν «έσπαγε» η Ελλάδα, άρχιζε το ντόμινο της μεγάλης καταστροφής. Οι γερμανικές τράπεζες θα πλήρωναν βαρύτατο κόστος –μόνο η Hypo Real Estate, που κρατικοποιήθηκε για να σωθεί το 2008, θα έχανε 4 δισ. που έχει τοποθετήσει σε ελληνικούς τίτλους και η κ. Μέρκελ θα έπρεπε να την ενισχύσει με 100 δισ. ευρώ για να την (ξανα)σώσει. Μετά την Ελλάδα, στόχοι θα ήταν Πορτογαλία και Ισπανία. Τα ομόλογα αυτών των τριών κρατών που βρίσκονται στα χαρτοφυλάκια τραπεζών άλλων ευρωπαϊκών χωρών ανέρχονται σε 800 δισ. ευρώ –εκ των οποίων 100 δισ. έχουν ολλανδικές τράπεζες και μεγάλο ποσοστό γερμανικές και γαλλικές. Η ευρωζώνη θα κατέρρεε. Η κρίση εύκολα θα μεταπηδούσε στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού. Η Ελλάδα θα γινόταν η Lehman Brothers μιας πρωτόγνωρης κρίσης ομολόγων, κρίσης των κρατών, συγκριτικά με την οποία η κρίση του 2008 θα φαινόταν περιορισμένης έντασης.

Δεκαοκτώ χρόνια μετά την ΟΝΕ, η ρήτρα της μη διάσωσης υποχωρεί, όπως φαίνεται από την πολιτική στήριξη του ευρώ, εν μέσω δημοσιονομικής κρίσης μελών της ευρωζώνης.

Η Ευρώπη αφυπνίζεται, η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση δεν ηττήθηκε. Αντιθέτως, οι διαδικασίες της, έχοντας προχωρήσει αθόρυβα στην πράξη, τώρα «διεκδικούν» την θεσμική ομπρέλα που θα τους επιτρέψει να διευρυνθούν. Νομισματική ενοποίηση χωρίς δημοσιονομική ενοποίηση, είναι προβληματική. Οικονομική ολοκλήρωση χωρίς πολιτική ολοκλήρωση, παραμένει προβληματική. Η απόφαση της Συνόδου Κορυφής αποτελεί τομή, γιατί η συγκρότηση ενός μηχανισμού στήριξης του ευρώ θα είναι ένα μεγάλο βήμα. Μπορεί να στηριχθεί στο άρθρο 122 της Συνθήκης της Λισαβόνας, που προβλέπει την συνδρομή σε κράτος, εφόσον συμβαίνουν γεγονότα που είναι έξω από τον έλεγχό του –όπως θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η επίθεση των διεθνών τοκογλύφων. Ενας τέτοιος μηχανισμός, δεν θα διασώσει την Ελλάδα -μόνον. Θα ανοίξει τον δρόμο στην περαιτέρω ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Kostas.kallitsis@yahoo.com

Τι ξέρουν οι ξένοι;

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Χωρίς αμφιβολία, οι Ελληνες πολίτες φέρουμε μεγάλο μέρος της ευθύνης για την κρίση που μας απειλεί: συμπράξαμε όλοι με τα πολιτικά κόμματα και τις συνδικαλιστικές ηγεσίες στην παγίδευσή μας σε έναν ψεύτικο κόσμο όπου πιστεύαμε ότι δεν ισχύει κανένας νόμος - ηθικός, οικονομικός, της Ευρωπαϊκής Ενωσης, της λογικής κ. ο. κ. Αλλά η τιμωρία που έρχεται είναι διπλά άδικη: αφενός, η πλειονότητα των Ελλήνων δεν χάρηκε τα προνόμια που η άφρονη ανοχή της προσέφερε σε διάφορες μειοψηφίες· αφετέρου, οι βλοσυροί εταίροι μάς λοιδορούν και δεν μπορούν να κατανοήσουν ότι τα πρώτα θύματα της υπόθεσης παραμένουν οι ίδιοι οι Ελληνες.

Σε δηλώσεις των πολιτικών τους, αλλά κυρίως από σχόλια αναγνωστών σε ιστοσελίδες εφημερίδων, είναι φανερό ότι οι Ευρωπαίοι εταίροι μας έχουν τη χειρότερη γνώμη για τους Ελληνες. Ο μέρμηγκας Γερμανός δεν θέλει με καμία δύναμη να δει τα δικά του χρήματα να πηγαίνουν για τη διάσωση του τζίτζικα Ελληνα. Η εικόνα της Ελλάδας έχει υποστεί τεράστιο πλήγμα και είναι άγνωστο πώς και πότε θα αναστραφεί.

Τι βλέπουν, λοιπόν, οι ξένοι; Ενα έλλειμμα ίσο με το 12,7% του ΑΕΠ και δημόσιο χρέος στο 112%. Αλλά δεν είναι μόνο οι αριθμοί που προκαλούν - είναι και οι διαδηλώσεις υπέρ της διατήρησης του δικαιώματος σε υπερβολικά πρόωρες συντάξεις και σε διάφορα «μπόνους», όπως μεταφράζονται τα επιδόματα. Αυτό που δεν βλέπουν οι ξένοι είναι ότι οι προκλητικές περιπτώσεις κρύβουν την πραγματικότητα. Οι ξένοι δεν γνωρίζουν ότι ενώ το 40% έως 50% του μισθού του Ελληνα πάει σε φόρους και ασφαλιστικές εισφορές, οι παροχές είναι πενιχρές έως ανύπαρκτες. Οι συντάξεις των πολλών είναι χαμηλότατες σε σχέση με τις κρατήσεις· οι ελλείψεις στη δημόσια παιδεία αναγκάζουν τους γονείς να χρυσοπληρώνουν φροντιστήρια για τα παιδιά τους· όταν αρρωσταίνουν, αναγκάζονται πάλι να πληρώσουν για να εξασφαλίσουν ανθρώπινες συνθήκες περίθαλψης· πληρώνουν ακριβά διόδια σε κάκιστες «εθνικές οδούς» · ζουν μέσα σε σκουπίδια, ρύπανση και γενική ανοργανωσιά· τρομάζουν μπροστά στο όλο και πιο οργανωμένο έγκλημα· ανέχονται την ύπαρξη προνομιούχων μειοψηφιών (μόνο τα «ευγενή» Ταμεία που χρηματοδοτούνται από φόρους υπέρ τρίτων να αντιπαραθέσουμε με το ΙΚΑ βλέπουμε το κοινωνικό απαρτχάιντ σε όλο του το μεγαλείο) · δουλεύουν όλοι για να συντηρούν έναν δημόσιο τομέα που, μαζί με συντάξεις, καταβροχθίζει το 50% της οικονομίας και πνίγει κάθε προσπάθεια ανάπτυξης, την ώρα που οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα είναι έρμαια της ανασφάλειας και της αυθαιρεσίας.

Σε πολλούς κρίσιμους τομείς οι Ελληνες πληρώνουν περισσότερα απ' ό,τι άλλοι Ευρωπαίοι και απολαμβάνουν λιγότερα

Εν ολίγοις, σε πολλούς κρίσιμους τομείς οι Ελληνες πληρώνουν περισσότερα απ' ό, τι άλλοι Ευρωπαίοι και απολαμβάνουν λιγότερα. Και όμως, στην προσωπική τους ζωή είναι πολύ πιο «μέρμηγκες» απ' ό, τι οι επικριτές τους: το χρέος των ελληνικών νοικοκυριών είναι ίσο με το 48,6% του ΑΕΠ, όταν των Αμερικανών είναι 96%, ενώ το χρέος ελληνικών νοικοκυριών και ιδιωτικών επιχειρήσεων μαζί είναι ίσο με το 87% του ΑΕΠ, όταν στη Βρετανία είναι 288% και στην Ευρώπη των 27 είναι 157%. Δηλαδή, με λιγότερα διαθέσιμα χρήματα, οι Ελληνες αναγκάζονται να πληρώνουν γι' αυτά που άλλοι λαοί έχουν ως δεδομένα, και πάλι είναι λιγότερο χρεωμένοι. Η χαμηλή παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα οφείλεται στο εχθρικό κράτος, στην έλλειψη συντονισμού σε κάθε επίπεδο, στον εγωισμό της κάθε ομάδας που λειτουργεί εναντίον του συνόλου και στη γενικευμένη αδιαφορία και φαυλότητα ενός πολιτικού συστήματος που βασίζεται στην υστερόβουλη αυθαιρεσία και στον εκμαυλισμό ομάδων.

Αν ήξεραν οι ξένοι με τι παλεύει ο μέσος Ελληνας πολίτης, θα τον έβλεπαν με άλλο μάτι - κάτι ανάμεσα σε δέος και συμπόνια. Αλλά αν οι ίδιοι οι Ελληνες νοιάζονταν για το μέλλον τους, δεν θα είχαν φθάσει εδώ - η χώρα τους να τους εξαπατά συνεχώς και να τους εκθέτει αδίκως ως απατεώνες.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ

Η οικονομία, θύμα των κομματικών εγκλημάτων

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΡΑ**

Αμβλυνση και στρέβλωση της δημοκρατικής συνείδησης, σύγχυση για το τι σημαίνει (ή δεν σημαίνει) «δημοκρατία»: Είναι το δραματικό επακόλουθο, ο καρπός ο «εις θάνατον», από την εγκατάλειψη της Παιδείας στον έλεγχο του συντεχνιακού «αποδομισμού» τα τελευταία τριάντα έξι χρόνια.

Πρόκειται για έμπρακτη καθολικευμένη ανοχή του ολοκληρωτισμού: Η ελλαδική κοινωνία όχι απλώς δεν αντιδρά, δεν οργίζεται, δεν ανησυχεί, αλλά θεωρεί πια αυτονόητες τις μεθόδους και πρακτικές της παρανομίας και αυθαιρεσίας, αυτονόητη τη βία που ασκούν τα οργανωμένα συμφέροντα.

Το μεγάλο κατόρθωμα των πιο μεγάλων από τα μεγάλα συμφέροντα είναι ότι έχουν εξασφαλίσει την αποκλειστικότητα σφετερισμού των σφραγίδων και των θυρεών της Αριστεράς, έτσι ώστε να μπορούν να λανσάρουν ωμό φασισμό σε «προοδευτική» συσκευασία χωρίς καμιά κοινωνική αντίδραση. Αφιόνισαν τη μεταπολιτευτική ελλαδική κοινωνία με την αυτονόητη βεβαιότητα ότι η απειλή του ολοκληρωτισμού έρχεται μόνο σαν επανάληψη του παρελθόντος, μόνο από μια πατριδοκάπηλη Δεξιά, αποκλείεται ο φασισμός να παραμονεύει στη βουλιμική ιδιοτέλεια των καπήλων της Αριστεράς.

Μπορεί λοιπόν να αγανακτούσαν οι έμποροι, οι μεταφορείς και οι ξενοδόχοι με τις φάλαγγες τεθωρακισμένων του εγχώριου «στρατού κατοχής» που κρατούσαν σε ομηρεία, για τόσες μέρες, τη χώρα. Αλλά τα κόμματα, ο Τύπος, τα κανάλια ούτε που διενοούντο να ψελλίσουν τη λέξη «φασισμός». Μάλλον έδιναν δίκιο στους ιδιοκτήτες των πανάκριβων τρακτέρ, μάλλον θεωρούσαν αυτονόητο δικαίωμα των διαμαρτυρομένων να καταργούν σαν κουρελόχαρτο το Σύνταγμα, να βάζουν ατιμώρητα τη χώρα στον «γύψο». Σύσσωμη η υπερευαίσθητη στην προάσπιση των «δημοκρατικών ελευθεριών», διανόηση δικαίωνε τον γκανγκστερικό εκβιασμό σαν μορφή «πάλης» – όπως εξωράισε και την ποδηγετημένη κτηνωδία του «Δεκέμβρη των κρυστάλλων», πέρυσι, σαν εκπληκτική αποκάλυψη της «ωριμότητας» των νέων.

Η ηδονή να καταστρέφεις οτιδήποτε ανήκει σε άλλον, προκειμένου να εκδικηθείς που δεν είναι όλα υποταγμένα στο εγώ σου, γεννιέται σαν σαδιστική απαίτηση όταν η συλλογικότητα, συνειδητά ή ανεπίγνωστα, έχει υιοθετήσει την αλογία στον καταμερισμό του κοινωνικού πλούτου. Δεν μπορεί να υπάρξει δημοκρατία (συνύπαρξη ως άθλημα σχέσεων κοινωνίας), αν δεν μπορεί ο πολίτης να έχει προφανή την απάντηση στο ερώτημα: γιατί ο άλλος και όχι εγώ. Σε αυτή την απάντηση στοχεύουν οι προσπάθειες (όπου και όταν αναλαμβάνονται) για αξιοκρατία, έλεγχο της ποιότητας, καταξίωση της άμιλλας.

ΕΡΑ

Εξωθείται η κοινωνία να σταθεί ενεργά αντίπαλη στην «ανάταξη» της οικονομίας

Στην Ελλάδα τη μεταπολιτευτική, οι πολιτικοί μας άρχοντες έχουν επίσημα υιοθετήσει την άρνηση των προϋποθέσεων της δημοκρατίας: την αλογία στην κατανομή του πλούτου, την αρχή της επιβολής του ισχυροτέρου. Ισχυρότερος σήμερα είναι όποιος μπορεί να εκβιάσει τον σύνολο πληθυσμό: Να διαθέτει θηριώδες τρακτέρ, κομματικό μηχανισμό με καλοπληρωμένα επαγγελματικά στελέχη, αδίστακτη συντεχνιακή στρατηγική εκβιασμών.

Η ισχύς δεν ελέγχεται από τη λειτουργία θεσμών, από αρχές «κοινωνικού συμβολαίου». Μετριέται η ισχύς (και ομαδοποιείται για να διαβαθμιστεί) με μέτρο το ατομικό εισόδημα. Και το εισόδημα στο Ελλαδιστάν είναι, κατά κανόνα, άσχετο με την παραγωγικότητα, τη δημιουργική ικανότητα, την εργατικότητα, την ευσυνειδησία – δεν είναι οι απολαβές συνάρτηση των ταλέντων, της καλλιέργειας, της κατακτημένης ποιότητας. Η οικονομική ισχύς εξαρτάται από τη διαπλοκή με κομματικούς μηχανισμούς, την εκμετάλλευση της ψηφοθηρικής ιδιοτέλειας επαγγελματιών της πολιτικής, τη μετοχή σε συνδικάτα υψηλής ικανότητας εκβιασμών.

Ο διεθνής εξευτελισμός που ζούμε αυτές τις ημέρες, η διαπόμπευση της Ελλάδας σε πλανητικό επίπεδο, έχει απλώς αφορμή την οικονομική χρεοκοπία της χώρας, τον παράφρονα επί δεκαετίες υπερδανεισμό που μαγνήτισε τους κερδοσκόπους. Πραγματική αιτία, εξόφθαλμη, είναι η αλογία και ανομία στον δημόσιο βίο, το κοινωνικό μπάχαλο που δημιούργησε το ολοκληρωτικό καθεστώς της κομματοκρατίας, η κατάργηση της δημοκρατίας από τα κόμματα. Στην οικονομική χρεοκοπία (που μοιάζει αυτή τη φορά εντελώς αδιέξοδη) μας οδήγησε η εξάλειψη κάθε αξιοκρατίας, το ανεξέλεγκτο των συμπεριφορών και της ποιότητας, δηλαδή: ο αμοραλισμός των «κομμάτων εξουσίας», ο φασισμός των καπήλων της Αριστεράς.

Τι εξωφρενικότερο θέλουμε να δούμε; Σε μια χώρα όπου το μέγιστο των δημόσιων εσόδων προέρχεται από τη φορολόγηση μισθωτών και συνταξιούχων και το ολίγιστο από τη φορολόγηση επιχειρηματιών και ελεύθερων επαγγελματιών, η «σοσιαλιστική» κυβέρνηση ξεκινάει την «ανάταξη» της οικονομίας με «πάγωμα» μισθών και συντάξεων, μαζί με αύξηση της έμμεσης φορολογίας! Επιτέλους, για τις φοροαπαλλαγές των οικονομικά ισχυρών μπορούν να επικαλούνται τη λογική της εύνοιας προς τους παραγωγούς πλούτου απαραίτητου για την ανάπτυξη. Αλλά για την ωμή, ιταμή, αδικαιολόγητη ανισότητα αμοιβών στον δημόσιο τομέα ποια λογική μπορούν να επικαλεστούν; Αυτή είναι το κυρίως σκάνδαλο που εξωθεί την κοινωνία να σταθεί ενεργά αντίπαλη σε μέτρα προκλητικής προχειρότητας για «ανάταξη» της οικονομίας.

Οι δεκαέξι (16) κατ' έτος μισθοί των υπαλλήλων της Βουλής. Οι εξωφρενικές οικονομικές «εξασφαλίσεις» όσων εργάζονταν στην πρώην «Ολυμπιακή». Οι μυθικές μισθολογικές προνομίες των διορισμένων σε οργανισμούς λιμένων και σιδηροδρόμων. Οι ιλιγγιώδεις αποδοχές των κομματικών παρακεντέδων στην ΕΡΤ, στα διοικητικά συμβούλια των αναρίθμητων εταιρειών του Δημοσίου, σε θέσεις «ειδικών συμβούλων» στα υπουργεία. Οι μισθοί των δικαστικών καθορισμένοι ετσιθελικά από τους ίδιους. Οι ληστρικές «προμήθειες» από τις αγορές ιατροφαρμακευτικού υλικού στα νοσοκομεία. Τα αστρονομικά κονδύλια για την ενίσχυση των πολιτικών κομμάτων και των επαγγελματικών ποδοσφαιρικών ομάδων. Και άλλες, πάμπολλες, ανάλογες περιπτώσεις συνιστούν την αλογία και ανομία που αν δεν εξαλειφθούν με συνέπεια, η απαιτούμενη για την οικονομική ανάκαμψη κοινωνική συνοχή θα παραμείνει ανέφικτη.

Αυτή την ώρα, ο αμοραλισμός ή ο φασισμός της κομματικής ιδιοτέλειας είναι το πρώτο και επείγον πρόβλημα. Το φάσμα της απειλής να αρχίσουν οι λεηλασίες καταστημάτων και σπιτιών έρχεται δεύτερο.

Η κατάκτηση της ισονομίας

Του **ΠΑΣΧΟΥ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

Για δεύτερη φορά το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων επικύρωσε το αυτονόητο και καταδίκασε την Ελλάδα. Την περασμένη Πέμπτη, απεφάνθη ότι, παρά τον συντεχνιασμό των βουλευτών, δεν νοείται σε δημοκρατική χώρα το 2010 να μην αίρεται η ασυλία βουλευτών, όταν μηνύονται ή κατηγορούνται για αδικήματα εκτός των καθηκόντων τους.

Η βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Μιλένα Αποστολάκη βρέθηκε προ ετών σε μια πικρή δικαστική διαμάχη με τον τέως σύζυγό της. Μέρος αυτής αφορούσε και την επιμέλεια του παιδιού τους. Ο τέως σύζυγός της υπέβαλε μήνυση κατά της βουλευτού για παραβίαση της δικαστικής απόφασης που ρύθμιζε την επικοινωνία με το παιδί του. Μέχρις εδώ η υπόθεση ήταν ιδιωτική και θα έπρεπε να παραμείνει ιδιωτική, αν δεν παρενέβαινε η Βουλή. Ομως οι τριακόσιοι, κατά τη συνήθη συντεχνιακή λογική τους, αρνήθηκαν την άρση της βουλευτικής ασυλίας της κ. Αποστολάκη, παρά το γεγονός ότι το αδίκημα για το οποίο κατηγορείτο είναι παντελώς άσχετο με τα κοινοβουλευτικά της καθήκοντα. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάσισε το αυτονόητο: η άρνηση της Βουλής να άρει την ασυλία της παραβίασε το δικαίωμα πρόσβασης στη Δικαιοσύνη ενός πολίτη (Σ. Σ.: η απόφαση –και αυτό έχει τη δική του σημασία– ελήφθη με πλειοψηφία 6 - 1. Εξαίρεση, φυσικά, ήταν ο Ελληνας δικαστής, ο κ. Σπύρος Φλογαΐτης).

Αυτή είναι η δεύτερη καταδίκη της Ελλάδος για την άρνηση άρσης βουλευτικής ασυλίας. Η πρώτη ήταν πιο χαρακτηριστική. Ενας πολίτης μήνυσε τον βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστα Τασούλα για κατάχρηση εξουσίας κατά την περίοδο που ο τελευταίος ήταν δήμαρχος Κηφισίας. Η Βουλή αρνήθηκε δύο φορές να άρει την ασυλία του κ. Τασούλα, αλλά αυτό δεν είναι το πιο σημαντικό. Ο βουλευτής μήνυσε τον μηνυτή του για συκοφαντική δυσφήμιση και ψευδή καταμήνυση. Το τραγελαφικό είναι ότι το δικαστήριο «δικαίωσε» τον βουλευτή. Ο πολίτης καταδικάστηκε για ψευδή καταμήνυση, σε μια μήνυση που δεν εκδικάστηκε ποτέ επειδή η Βουλή αρνήθηκε την άρση της ασυλίας. Με άλλα λόγια, ο πολιτικός κόσμος δεν έστειλε στην ελληνική κοινωνία μόνο το σύνηθες μήνυμα ότι οι βουλευτές είναι υπεράνω του νόμου, αλλά, σε συνεργασία με την ελληνική Δικαιοσύνη, μάς είπε: «Ξέρεις ποιοι είμαστε εμείς, ρε; Οποιος ανακατεύεται με βουλευτή, εκτός από κλαμένος, θα φύγει και δαρμένος».

Οι πολιτικοί αρχηγοί οφείλουν να προστατεύσουν την τιμή του πολιτικού κόσμου

Δυστυχώς, στη χώρα μας το αυτονόητο είναι ακόμη υπό διεκδίκηση. Οταν στη Βρετανία καλείται ένας πρώην πρωθυπουργός να καταθέσει για καθαρά πολιτικές αποφάσεις, όπως ήταν ο πόλεμος στο Ιράκ, στην Ελλάδα ακόμη και οι οικογενειακές υποθέσεις της κ. Αποστολάκη καλύπτονται από την ασυλία της Βουλής. Ενώ στη Γαλλία, ο πρώην πρωθυπουργός Ντομινίκ ντε Βιλπέν λογοδοτεί στη Δικαιοσύνη έπειτα από μήνυση για συκοφαντική δυσφήμιση, στην Ελλάδα οι βουλευτές όχι μόνο δεν πάνε στο δικαστήριο, αλλά μπορούν να καταδικάσουν και τους μηνυτές τους.

Η εξωφρενική αυτή προνομία των βουλευτών δυστυχώς κατοχυρώνεται συνταγματικά και δεν μπορεί να αλλάξει παρά μόνον στην επόμενη αναθεώρηση. Στο ενδιάμεσο, όμως, οι πολιτικοί αρχηγοί οφείλουν να προστατεύσουν την τιμή και την υπόληψη του πολιτικού κόσμου, κάτι που, δυστυχώς, δεν απασχολεί τη συντεχνία των βουλευτών. Οφείλουν να θέσουν ζήτημα διαρκούς κομματικής πειθαρχίας στους βουλευτές τους, ζητώντας τους να αίρουν αυτόματα την ασυλία για ζητήματα που δεν άπτονται των κοινοβουλευτικών τους καθηκόντων. Επιτέλους, κάποτε πρέπει να κατακτήσουμε την ισονομία σ' αυτόν τον τόπο. Εκτός κι αν οι πολιτικοί έχουν αμέριστη εμπιστοσύνη στη Δικαιοσύνη, πλην των προσωπικών τους υποθέσεων.

ΦΑΛΗΡΕΥΣ / *Του* ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΣΙΜΑΤΗ

Ο Αντώνης Σαμαράς, η στρατιά του Μπρανκαλεόνε και η «νέα μεταπολίτευση»

Υπάρχουν δύο ειδών τραγωδίες στη ζωή, έλεγε ο Τζορτζ Μπέρναρντ Σο. Η μία είναι να μην πραγματοποιηθεί ποτέ η επιθυμία της καρδιάς σου. Η άλλη είναι να πραγματοποιηθεί. Οι συνομιλητές του Αντώνη Σαμαρά, που συμφωνούν με τον αφορισμό του Ιρλανδού συγγραφέα, θα σας πουν ότι ο πρόεδρος της Ν.Δ. διατρέχει τον κίνδυνο να καταλήξει στη δεύτερη κατηγορία...

Πρώτα απ' όλα, επειδή ο ίδιος έχει πλήρη επίγνωση ότι ανεδείχθη στην ηγεσία της Ν.Δ. ακριβώς κατά την περίοδο που το σύστημα καταρρέει εκ των έσω και προς τα έσω. Χρησιμοποιεί μάλιστα έναν όρο της μηχανικής (κλάδου της φυσικής), που υιοθετήθηκε στην πολιτική ανάλυση από τους μελετητές της κατάρρευσης του σοβιετικού μοντέλου: την «ένρηξη», δηλαδή την αντίθετη διαδικασία της έκρηξης. «Χρεοκόπησε το σύστημα της μεταπολίτευσης», πιστεύει ο Α. Σαμαράς και εννοεί «το τέλος του οικονομικού μοντέλου που αναδιένειμε τα δανεικά των προηγουμένων γενεών στις επόμενες», όπως επίσης «το τέλος του πολιτικού συστήματος που συγκέντρωνε την εξουσία στην υδροκέφαλη κορυφή, κατακερμάτιζε τις αρμοδιότητές της παντού και έφτιαχνε αυτοδιοικητικά συστήματα χωρίς πόρους». Για όλους αυτούς τους λόγους, υποστηρίζει ότι χρειάζεται «μια νέα μεταπολίτευση, χρειάζεται αλλαγή υποδείγματος».

Στην εικόνα αυτή, ας προστεθεί και η διαπίστωση ότι η Ν.Δ. έχει μπροστά της μια ερημο να διασχίσει και, τότε, οι επιλογές του Σαμαρά ως προς την πολιτική που σχεδιάζει να εφαρμόσει ακούγονται λογικές: Απορρίπτει τη «δομική αντιπολίτευση» που εισήγαγε το ΠΑΣΟΚ στη δεκαετία του 1970, δηλαδή την τυφλή άρνηση κάθε πλευράς της κυβερνητικής πολιτικής· απορρίπτει ομοίως και την τεμπέλικη «στρατηγική του ώριμου φρούτου», την επινόηση του Γιάννη Λούλη, την οποία (για προφανείς λόγους...) ακολούθησε ακρίτως η Ν.Δ. από τα μέσα της δεκαετίας του 1990. Ο Σαμαράς επιλέγει να αντιπαρατεθεί στην κυβέρνηση με ένα μείγμα στήριξης και σύγκρουσης, μέσα από το οποίο θα διαμορφωθεί σταδιακά η ατζέντα της Ν.Δ.

Ωραία όλα αυτά και, οπωσδήποτε, δείχνουν άνθρωπο που αντιλαμβάνεται τη δυσκολία του ρόλου του και δεν αντιμετωπίζει το καθήκον του με επιπολαιότητα. Ηγείται όμως ενός κόμματος, του οποίου η στελέχωση από απόψη ποιότητος θυμίζει την... Armata Brancaleone - για όσους θυμούνται την έξοχη κωμωδία του Μάριο Μονιτσέλι με τον Βιτόριο Γκάσμαν. Περιστοιχίζεται από ανθρώπους των οποίων η εικόνα στην τηλεόραση σε κάνει αμέσως να αλλάζεις κανάλι. Οσο για την κοινοβουλευτική ομάδα, αυτή, κατά την γλαφυρά διατύπωση ενός στελέχους, «είναι λουμπεναριό», κατά την διατύπωση ενός άλλου, «ρεμπέτ ασκέρ». Είναι χαρακτηριστικό αυτό που συνέβη μόλις την περασμένη Πέμπτη: Η Ν.Δ. υπέβαλε αίτημα ονομαστικής ψηφοφορίας για τη ρύθμιση με την οποία αυξάνεται η φορολογία των καυσίμων. Οταν το προεδρείο διάβασε τα ονόματα των 18 που είχαν υπογράψει το αίτημα, αρκετοί εξ αυτών απουσίαζαν, με αποτέλεσμα η πρόταση να απορριφθεί. (Να μην ξεχάσω, τέλος, την διόλου αμελητέα απειλή της Ντόρας, η οποία τον περιμένει στη γωνία, όπως η ίδια λέει ευθέως στους συνομιλητές της...)

Εντούτοις, υπάρχει και ένας άλλος κόσμος, του οποίου η φωνή δεν διαπερνά τον κλοιό που έχουν φτιάξει γύρω από τον Σαμαρά οι συνήθεις κόλακες και διάφοροι πονηροί, που ποντάρησαν στο τελευταίο άλογο και τώρα γυρεύουν να εξαργυρώσουν την επιταγή. Ο κόσμος αυτός υποστήριξε τον Σαμαρά πέρυσι στις 29 Νοεμβρίου, τείνει όμως να απογοητευθεί από τους συμβιβασμούς, που απειλούν το όραμα της «νέας μεταπολίτευσης» και στους οποίους φαίνεται να ενδίδει ο πρόεδρος της Ν.Δ. Η ανησυχία του κόσμου αυτού συμπυκνώνεται στα λόγια διακεκριμένου νομικού, ο οποίος διετέλεσε και βουλευτής: «Κάποιος πρέπει να πει στον Σαμαρά ότι, όπως έδειξε με το παράδειγμά του ο Κωνσταντίνος Καραμανλής το 1974, ο ηγέτης, όταν μάλιστα έχει περάσει μέσα από την έρημο, δεν χρωστάει τίποτε και σε κανέναν!» Το ζήτημα είναι να βρει τον τρόπο να το δείξει κιόλας...

EUROKINISSI

Δεν της φαίνεται, είναι όμως υπουργός...

Πέτρος Καλβοκορέσσης

Στις 5 Φεβρουαρίου πέθανε σε ηλικία 97 ετών ένας σημαντικός Ελληνας του εξωτερικού, το όνομα του οποίου δεν σημαίνει τίποτε -δυστυχώς- για τους περισσότερους Ελληνες του εσωτερικού. Οι Times, στην ολοσέλιδη νεκρολογία που του αφιέρωσαν, γράφουν ότι «για ελάχιστους ανθρώπους θα μπορούσε να ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι υπήρξαν τόσο εντυπωσιακά καλλιεργημένοι όσο ο Πέτρος Καλβοκορέσσης ή ότι ο κύκλος της ζωής τους περιέλαβε τέτοια ποικιλία ενδιαφερόντων και σταδιοδρομιών».

Γεννημένος το 1912 στο Καράτσι, ανήκε σε πλούσια οικογένεια Ελλήνων βαμβακεμπόρων, καταγόμενη από τη Χίο. Σπούδασε στο Ιτον (όπου στις εισαγωγικές εξετάσεις κατετάγη δεύτερος) και Ιστορία στο Κολέγιο Μπέιλιολ της Οξφόρδης, από το οποίο αποφοίτησε με άριστα. Δικηγόρος το επάγγελμα, υπηρέτησε στον πόλεμο ως αξιωματικός της RAF και αποστρατεύθηκε ως αντισμήναρχος. Αργότερα ξεχώρισε για το έργο του στη μελέτη των διεθνών σχέσεων και υπήρξε στέλεχος του φημισμένου Βασιλικού Ινστιτούτου Διεθνών Υποθέσεων (Chatham House) από το 1949 ώς το 1970. Ηταν επιμελητής -κατά μεγάλο μέρος και συγγραφέας- της «Ετήσιας Επισκόπησης των Διεθνών Υποθέσεων».

Διέπρεψε, επίσης, στον εκδοτικό χώρο· πρώτα ως διευθυντής του οίκου Chatto & Windus, το διάστημα 1954 - 1965, αργότερα ως διευθυντής και μετέπειτα εκδότης και διευθύνων σύμβουλος του οίκου Penguin. Η αποχώρησή του από εκεί το 1973, λόγω διαφωνιών με τους νέους ιδιοκτήτες του εκδοτικού οίκου, σήμαινε για πολλούς το τέλος της παλιάς σχολής εκδοτών στον χώρο του βιβλίου και την επικράτηση των τεχνοκρατών του μάρκετινγκ. Διακρίθηκε και για τον αγώνα του υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, είτε ως μέλος Επιτροπής του ΟΗΕ για την Καταπολέμηση των Διακρίσεων και την Προστασία των Μειονοτήτων είτε ως πρωτεργάτης, το 1961, στη δημιουργία της Διεθνούς Αμνηστίας.

Στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ανήκε στην ελίτ των αξιωματικών που ήσαν εγκατεστημένοι στο Μπλέτσλι Παρκ και διαχειρίζονταν το μεγαλύτερο μυστικό του πολέμου: την αποκρυπτογράφηση των σημάτων με τα οποία επικοινωνούσαν οι Γερμανοί. Ο ίδιος ήταν επικεφαλής του τμήματος που είχε την ευθύνη της αξιολόγησης των σημάτων της Λουφτβάφε. Αργότερα, συμμετείχε στην ομάδα των νομικών που ετοίμασε το κατηγορητήριο στη Δίκη της Νυρεμβέργης, μάλιστα μεταξύ των μαρτύρων που εξέτασε προσωπικώς ήταν και ο στρατάρχης φον Ρούνστεντ. Η εμπειρία της Νυρεμβέργης και ιδίως «ο ενστικτώδης αντισημιτισμός της Δεξιάς», τον οποίο ανακάλυψε εκεί, ήταν αυτό που έστρεψε τις πεποιθήσεις προς τη σοσιαλδημοκρατική Αριστερά, χωρίς ωστόσο ποτέ να μετακινηθεί από τις φιλελεύθερες αρχές του.

Πάντα υπερήφανος για την καταγωγή του ο Πέτρος Καλβοκορέσσης, του άρεσε να αυτοπροσδιορίζεται ως «Ελληνας Εγγλέζος». Το παράδειγμα του δημιουργικού βίου του διδάσκει εμάς τους συμπατριώτες του τι μπορεί να πετύχει ένας άνθρωπος, όταν η ζωή τού προσφέρει περισσότερες ευκαιρίες από ό,τι στους άλλους και, εφόσον, ο ίδιος έχει αρχές...

Ψηφίς

Τη σκηνή την αφηγείται αυτόπτης και εγώ την καταγράφω ως ψηφίδα στη γενικότερη εικόνα της καταστροφής. Στις 17 Οκτωβρίου 2008, στη συνάντηση που είχε ο τέως πρωθυπουργός (εκείνος που είχε την τρίτη τετραετία στο τσεπάκι του, όπως έλεγαν οι πιστοί του...) με τον Ζαν Κλοντ Τρισέ, ο πρόεδρος της ΕΚΤ έβγαλε ένα διάγραμμα, που παρουσίαζε την κατακόρυφη άνοδο του μισθολογικού κόστους στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια και το έδειξε στον τότε πρωθυπουργό της Ελλάδος. Εδώ, ο λόγος στον αυτόπτη: «Ο δικός μας δεν είπε τίποτε. Κοιτούσε... Ξέρεις, με εκείνο το χαμένο βλέμμα που είχε όταν του έδειχναν τον χάρτη με τις πυρκαγιές». Το γεγονός υποθέτω ότι συνέβαλε στην απόφασή του να αποδράσει με τις εκλογές, ώστε να παραμείνει ως... χρυσή εφεδρεία για το μέλλον!

kassimatis@kathimerini.gr

Ermes Group

ΑΝΟΙΚΤΑ ΤΗΝ
ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ
15 Φεβρουαρίου

Τα πολυκαταστήματα **DEBENHAMS,**
τα καταστήματα **PEACOCKS** και **NEXT**
και τα μεγαλοκαταστήματα
SUPERHOME CENTER DIY σε όλες
τις πόλεις, καθώς επίσης και τα καταστήματα
του Συγκροτήματος που βρίσκονται
στο **The Mall of Cyprus**
και στο **The Mall of Engomi,**
θα είναι **ανοικτά την Καθαρά Δευτέρα.**

Κλειστά θα παραμείνουν:

• Το πολυκατάστημα Debenhams Avenue στη Λευκωσία και τα καταστήματα Next Λάρνακας, Πάφου, Μακαρίου και Κόροιβος.

• Κλειστά επίσης τα καταστήματα Zako, Miss Sixty, Scandia, Domex και Glow Λήδρας.

Για αναλυτικό ωράριο λειτουργίας τηλεφωνήστε στο 22 365000 ή επισκεφθείτε το www.ermes.com.cy.

DEBENHAMS department stores | next | CORTEFIEL | PEACOCKS | oviesse | Glow | Zako | SUPERHOME CENTER | Scandia | DOMEX

Πιο σκληρά μέτρα εδώ και τώρα

Σχέδιο το οποίο επεξεργάζονται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Το Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ) και η πορεία των spreads

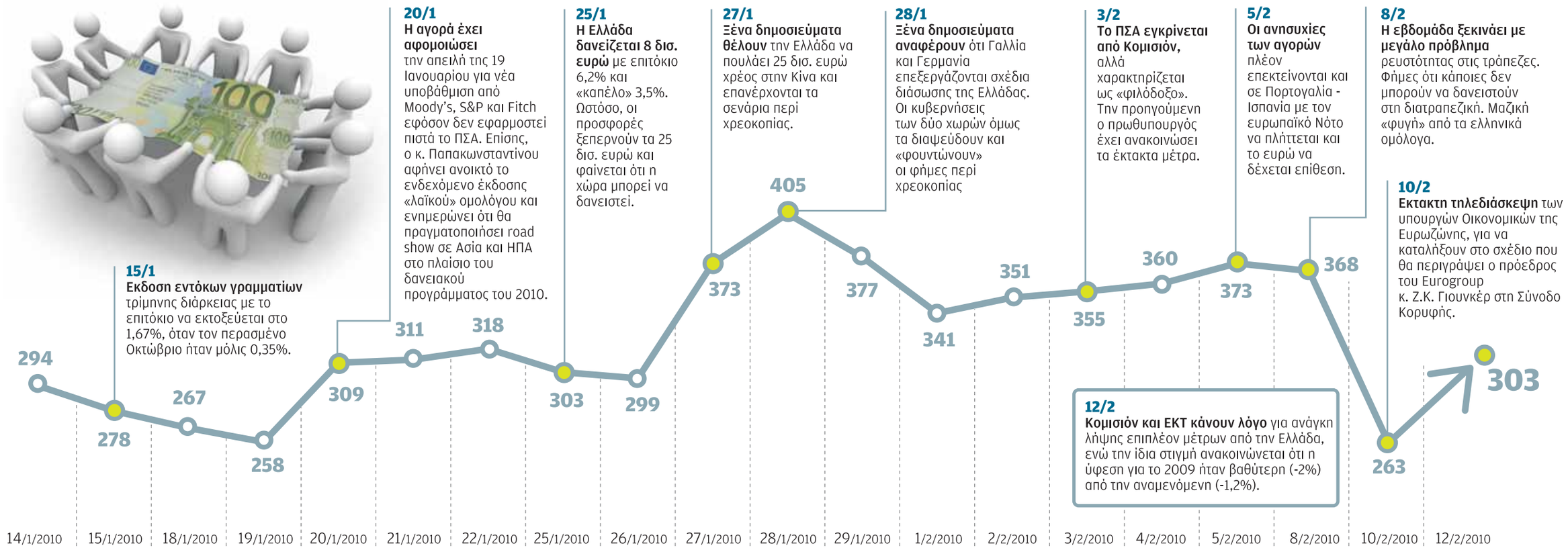

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Νέα σκληρά μέτρα, τα οποία επεξεργάζονται ήδη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο θα υποχρεωθεί να εφαρμόσει άμεσα η Ελλάδα υπό την απειλή ότι σε αντίθετη περίπτωση η Ε.Ε. θα την αφήσει αβοήθητη στις διαθέσεις των αγορών.

Η ανακοίνωση την Παρασκευή των στοιχείων για το ΑΕΠ του 2009, τα οποία ανέτρεψαν το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο είχε βασιστεί το Πρόγραμμα Σταθερότητας, ήταν η αφορμή που περίμεναν στις Βρυξέλλες και τη Φραγκφούρτη για να θέσουν θέμα αλλαγής στο κείμενο των συστάσεων που θα απευθύνει το Ecofin στην Ελλάδα την Τρίτη 16 Φεβρουαρίου και το οποίο είχε συμφωνηθεί το προηγούμενο διάστημα με την ελληνική πλευρά.

Με εκείνο το κείμενο, η χώρα μας όφειλε να εφαρμόσει το Πρόγραμμα Σταθερότητας και να πάρει πρόσθετα μέτρα εάν χρειαστεί. Η Κομισιόν και η ΕΚΤ θεωρούσαν έτσι κι αλλιώς ότι οι στόχοι του ΠΣΑ είναι φιλόδοξοι και οι πιθανότητες να επιτευχθούν χωρίς συμπληρωματικά μέτρα, περιορισμένες.

Αυτό φαινόταν άλλωστε καθαρά και στην ανακοίνωση της Συνόδου Κορυφής, την Πέμπτη. Το γεγονός ότι η μείωση του ΑΕΠ του 2009 ήταν μεγαλύτερη από ό,τι αρχικώς εκτιμάτο, σημαίνει ότι και η ανάκαμψη του 2010 θα είναι μικρότερη, άρα τα έσοδα λιγότερα και το έλλειμμα μεγαλύτερο.

Το συμπέρασμα για την Κομισιόν και την ΕΚΤ είναι απλό: απαιτούνται περισσότερα μέτρα τώρα.

Από την Πέμπτη, ήδη, αλλά κυρίως την Παρασκευή, άρχισαν πυρετώδεις διαπραγματεύσεις στο τρίγωνο Βρυξέλλες - Φρανκφούρτη - Αθήνα σχετικά με την τροποποίηση του κειμένου των συστάσεων του Ecofin. «Δεν υπάρχει πλέον ο κίνδυνος αποκλίσεων. Οι αποκλίσεις είναι γεγονός», είπε στην «Κ» αρμόδιος κοινοτικός παράγοντας. Αντικείμενο των διαπραγματεύσεων είναι δύο σημεία των συστάσεων. Το άρθρο 2Β και το άρθρο 4. Στο κείμενο που είχε συμφωνηθεί και το οποίο έχει στη διάθεσή της η «Κ», στο άρθρο 2Β το Ecofin αναφέρει ότι «δεδομένων των κινδύνων που σχετίζονται με τους στόχους για το έλλειμμα και το χρέος (...) η Ελλάδα θα πρέπει να είναι έτοιμη να λάβει πρόσθετα μέτρα για να διασφαλίσει την δημοσιονομική προσαρμογή». Στο άρθρο 4, το Ecofin καλεί την Ελλάδα να παρουσιάσει έως τις 16 Μαρτίου τα μέτρα που θα πάρει εάν χρειαστεί (if needed).

Οι αλλαγές που προτείνονται κινούνται στην κατεύθυνση της λήψης των μέτρων «άμεσα» και όχι «εάν χρειαστεί», ενώ το άρθρο 2(Β) θα ενσωματώσει τις αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής όπου θα αναφέρονται συγκεκριμένα πρόσθετα μέτρα, τα οποία θα εισηγηθούν η Κομισιόν και η ΕΚΤ σε συνεργασία με το ΔΝΤ. Η ελληνική πλευρά διατυπώνει αντιρρήσεις και σύμφωνα με εκτιμήσεις κοινοτικών παραγόντων είναι πολύ πιθανό το τελικό κείμενο να διαμορφωθεί στο Eurogroup, το βράδυ της Καθαράς Δευτέρας. Αντικείμενο της διαπραγμάτευσης είναι επίσης και το ποια θα είναι τα πρόσθετα μέτρα.

Η ΕΚΤ και το ΔΝΤ που έχουν πλέον καθοριστικό ρόλο στη διαδικασία της επιτήρησης έχουν ταχθεί υπέρ της κατάργησης του 14ου μισθού, του δώρου του Πάσχα για τους συνταξιούχους και την αύξηση των συντελεστών του ΦΠΑ. Οι σχετικές προτάσεις είχαν μεταφερθεί και στον πρωθυπουργό κ. Γ. Παπανδρέου εδώ και αρκετούς μήνες, αλλά και πρόσφατα, μετά τη Σύνοδο του Νταβός. Τότε απορρίφθηκαν. Τώρα πια, η διαπραγματευτική θέση της Ελλάδας έχει αδυνατίσει. Εάν οι Ευρωπαίοι αφήσουν, έστω, και να εννοηθεί ότι η χώρα μας δεν συμμορφώνεται, θα ισοδυναμούσε με χρεοκοπία.

Ασφαλιστικό

Επίσης, με τις συστάσεις εκτός των μέτρων του ΠΣΑ και όσων ανακοίνωσε στη συνέχεια η κυβέρνηση, θα ζητείται η σταδιακή αύξηση των θεσμοθετημένων ορίων ηλικίας και όχι ο μέσος όρος ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών (όπως σχεδιάζει η κυβέρνηση), καθώς και ο υπολογισμός των συντάξεων με βάση τις εισφορές όλου του εργασιακού βίου.

Επιπλέον ζητείται η μείωση του προσωπικού στον στενό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, με περαιτέρω μείωση του αριθμού των συμβασιούχων και η εφαρμογή του κανόνα μια πρόσληψη για κάθε πέντε συνταξιοδοτήσεις.

Στόχοι

Για πρώτη φορά, το Ecofin δεν αρκείται να θέσει τους στόχους για το έλλειμμα και το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, αλλά και σε απόλυτα μεγέθη. Ετσι, το έλλειμμα θα πρέπει να υποχωρήσει το 2010 στο 8,7% του ΑΕΠ και να μην υπερβαίνει τα 21,27 δισ. ευρώ. Αντίστοιχα το χρέος δεν πρέπει να αυξηθεί άνω των 22,24 δισ. ευρώ. Με αυτόν τον τρόπο επιχειρεί να προλάβει ενδεχόμενη προσπάθεια δημιουργικής λογιστικής. Τέλος, καταγράφει αναλυτικά όλη τη διαδικασία ελέγχων, καθώς και τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στις εκθέσεις προόδου.

Και τοποθέτηση τοποτηρητή

Η τοποθέτηση Ευρωπαίου τοποτηρητή στην Αθήνα, ο οποίος θα ελέγχει στενά την πορεία των δημοσιονομικών μεγεθών και την εφαρμογή των μέτρων που θα συμφωνηθούν με την Ελλάδα σε περίπτωση που ζητήσει οικονομική βοήθεια από την Ευρωζώνη είναι μια μόνο από τις πολλές παραμέτρους του εν πολλοίς άγνωστου ακόμη σχεδίου διάσωσης. Ενός σχεδίου που πιθανόν δεν θα δημοσιοποιηθεί ούτε τη Δευτέρα, μετά το Eurogroup, γεγονός που δοκιμάζει τα νεύρα των αγορών και κρατά υψηλά τα spreads των ομολόγων.

Η απόφαση της Συνόδου Κορυφής την προηγούμενη Πέμπτη δεν ασχολήθηκε με τις λεπτομέρειες του σχεδίου. Απλώς διατύπωσε μια πολιτική δέσμευση ότι η Ε.Ε. θα στηρίξει την Ελλάδα εάν χρειαστεί και η δέσμευση αυτή ισχύει στο μέτρο και τον βαθμό που η χώρα μας θα λάβει πρόσθετα μέτρα που θα της υποδείξουν η Κομισιόν, η ΕΚΤ και το ΔΝΤ. Οι τρεις οργανισμοί θα παρακολουθούν και την εφαρμογή τους. Με την υπόσχεση για στήριξη και την εφαρμογή μέτρων και επιτήρησης από την ΕΚΤ και το ΔΝΤ -η Κομισιόν είναι απαξιωμένη- η Γερμανία προσδοκά ότι δεν θα χρειαστεί να παίξει τον ρόλο του σωτήρα ούτε της Ελλάδας ούτε κανενός άλλου νοτιοευρωπαίου εταίρου.

Σε περίπτωση, όμως, που η Ελλάδα ζητήσει την ενεργοποίηση του σχεδίου, τότε η Ε.Ε. (ουσιαστικά η Γερμανία και η Γαλλία) θα ζητήσουν κι άλλα μέτρα. Ενα εξ αυτών πιθανόν να είναι και η τοποθέτηση ενός τοποτηρητή, που θα παρακολουθεί την πιστή εκτέλεση της συμφωνίας.

Φήμες θέλουν τον κ. Λουκά Παπαδήμο στον ρόλο του τοποτηρητή.

Θα παρακολουθεί την πιστή εκτέλεση των δημοσιονομικών μεγεθών και την εφαρμογή των μέτρων

Τα περί Ευρωπαίου κομισάριου φέρεται να ανέφερε ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών Β. Σόιμπλε, ενημερώνοντας τα κορυφαία στελέχη των κομμάτων του κυβερνητικού συνασπισμού. Σύμφωνα με τις ίδιες πληροφορίες, ο κ. Σόιμπλε δήλωσε πως ο καταλληλότερος σε αυτό τον ρόλο είναι ο αντιπρόεδρος της ΕΚΤ κ. Λουκάς Παπαδήμος. Ο κ. Παπαδήμος είναι ένα πρόσωπο που χαίρει ιδιαίτερης εκτίμησης στην Ευρώπη και στη Γερμανία και η συμμετοχή του στο σχέδιο διάσωσης θα συνέβαλε στο να κάμψει τις αντιδράσεις όσων διαφωνούν. Επίσης, ως Ελληνας θα γινόταν αποδεκτός ευκολότερα από την ελληνική πλευρά. Ωστόσο, ο κ. Παπαδήμος είπε σε συνεργάτες του ότι δεν τον ενδιαφέρει κάτι τέτοιο. Επιπλέον, δεν του έγινε ποτέ τέτοια κρούση και όταν ρώτησε σχετικά τον κ. Σόιμπλε, ο ίδιος αρνήθηκε ότι είπε ποτέ κάτι τέτοιο.

Δεδομένου ότι η θητεία του κ. Παπαδήμου στην ΕΚΤ τελειώνει το Μάιο, κατά καιρούς φήμες τον θέλουν υποψήφιο για διάφορες θέσεις. Το τελευταίο διάστημα επανήλθαν στο προσκήνιο σενάρια σύμφωνα με τα οποία ο κ. Παπαδήμος θα αναλάβει καθήκοντα αντιπροέδρου της κυβέρνησης με αρμοδιότητα την οικονομία.

Ενας άλλος υποψήφιος για τη θέση του κομισάριου φέρεται να είναι ο ελληνικής καταγωγής ευρωβουλευτής κ. Γιώργος Χατζημαρκάκης. Ανήκει στο κόμμα των Γερμανών Φιλελευθέρων που συμμετέχει στον κυβερνητικό συνασπισμό και το οποίο έχει τις περισσότερες επιφυλάξεις ως προς τη διάσωση της Ελλάδας.

Στρατηγική πόλωσης επιλέγουν Μέγαρο Μαξίμου και Ρηγίλλης

Του **Κ. Π. ΠΑΠΑΔΙΟΧΟΥ**

Το 2004, μετά τη βαριά ήττα του ΠΑΣΟΚ, που το απομάκρυνε από την εξουσία ύστερα από έντεκα ολόκληρα χρόνια, ο κ. Γ. Παπανδρέου ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης επέλεξε για σχετικά μακρό διάστημα στρατηγική ήπιων τόνων, καθώς η κοινή γνώμη ήταν ακόμη «οργισμένη» με τα πεπραγμένα των κυβερνήσεων Σημίτη, κυρίως κατά τη δεύτερη τετραετία της πρωθυπουργίας του. Το ίδιο περίπου είχε πράξει και ο κ. Κ. Καραμανλής μετά την έστω οριακή ήττα της Ν.Δ. στην εκλογική αναμέτρηση του 2000.

Σήμερα, τέσσερις μόλις μήνες μετά τις εκλογές του περασμένου Οκτωβρίου, το πολιτικό σκηνικό που τείνει να διαμορφωθεί είναι εντελώς διαφορετικό: Η λέξη «συναίνεση» παρότι χρησιμοποιείται ακόμη συχνά κατά τη ρητορική του κ. Γ. Παπανδρέου και του κ. Αντ. Σαμαρά μοιάζει γράμμα κενό, καθώς το Μέγαρο Μαξίμου και Ρηγίλλης εμφανίζονται να επενδύουν στην πόλωση, για διαφορετικούς βεβαίως λόγους.

Ο πρωθυπουργός βρίσκεται αντιμέτωπος με τη διαχείριση μιας μείζονος οικονομικής κρίσης που τον οδήγησε, έστω με καθυστέρηση και παλινωδίες μηνών, στη λήψη σκληρών μέτρων στα πεδία της εισοδηματικής πολικής και της φορολογίας. Μάλιστα, μετά τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου την περασμένη Πέμπτη στις Βρυξέλλες, όλοι στο κυβερνών κόμμα προεξοφλούν πως στις αρχές Μαρτίου θα ακολουθήσει ένα νέο «τσουνάμι» επώδυνων αποφάσεων με τη σφραγίδα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Με αφορμή την κρίση, η κυβέρνηση επιρρίπτει την ευθύνη για το οικονομικό αδιέξοδο στη διακυβέρνηση της Ν.Δ.

Ως εκ τούτου, μια στρατηγική μετωπικής αντιπαράθεσης με τη Ν.Δ. συνιστά για τον κ. Γ. Παπανδρέου μονόδρομο, προκειμένου να εξέλθει από την πολιτική στενωπό των επόμενων μηνών με τις μικρότερες δυνατές απώλειες. Πόσω μάλλον, που όπως αναφέρει κορυφαίος υπουργός που συνομίλησε με τον πρωθυπουργό πριν ο τελευταίος αναχωρήσει την Τετάρτη για την κρίσιμη συνάντηση με τον Γάλλο Πρόεδρο κ. Νικολά Σαρκοζί στο Παρίσι, «ο Παπανδρέου είναι έτοιμος να λάβει τα όποια μέτρα του ζητηθούν άμεσα, με την ελπίδα το 2011 να απορροφήσει τη φθορά που θα έχουν προκαλέσει στο προφίλ του οι αναμενόμενες κοινωνικές εντάσεις του τρέχοντος έτους».

Η στρατηγική πόλωσης που επιλέγει το Μέγαρο Μαξίμου είναι εξάλλου ήδη ορατή από τις κινήσεις του κ. Γ. Παπανδρέου και των επιτελών του. Ο πρωθυπουργός και οι κορυφαίοι υπουργοί με κάθε ευκαιρία επιρρίπτουν αποκλειστικά στη διακυβέρνηση της Ν.Δ. την ευθύνη για το οικονομικό αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει η χώρα. Επίσης, το Μέγαρο Μαξίμου βρίσκεται, σύμφωνα με πληροφορίες, στο «παρά ένα» της απόφασης να ζητήσει τη σύσταση Εξεταστικής Επιτροπής για την οικονομία, προκειμένου να στοιχειοθετήσει ευθύνες της προηγούμενης κυβέρνησης για το κλίμα αναξιοπιστίας που υπάρχει στις Βρυξέλλες για τη χώρα, καθώς και για την εκτόξευση του ελλείμματος στο 12,7%.

ΑΠΕ

Γ. Παπανδρέου και Αντ. Σαμαράς, για διαφορετικούς λόγους, επενδύουν πλέον στην πόλωση.

Ο ανωτέρω σχεδιασμός βρισκόταν μάλιστα στο συρτάρι του κ. Γ. Παπανδρέου από τα τέλη του περασμένου χρόνου, όταν ενόψει των επερχόμενων μέτρων αποφασίστηκε, παρά τις ενστάσεις μερίδας συνεργατών του, η ενεργοποίηση των Εξεταστικών Επιτροπών για τις υποθέσεις Siemens, Βατοπεδίου, «Γερμανός» και των δομημένων ομολόγων, ακριβώς προκειμένου να δημιουργηθεί ένα συγκρουσιακό σκηνικό με τη Ν.Δ., που επιπροσθέτως θα δημιουργούσε ρήγματα στο εσωτερικό του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Μάλιστα, με τη στρατηγική πόλωσης, ο πρωθυπουργός ευελπιστεί ότι θα ελέγξει και τις όποιες φυγόκεντρες τάσεις δημιουργηθούν στο εσωτερικό του κυβερνώντος κόμματος εξαιτίας των οικονομικών μέτρων, στα οποία αναμένεται να υπάρξει αντίδραση από το λεγόμενο «λαϊκό ΠΑΣΟΚ».

Ομως, για τους δικούς του λόγους, ανάλογη τακτική έχει αποφασίσει να υιοθετήσει, σύμφωνα με πληροφορίες και ο κ. Σαμαράς. Δεν είναι τυχαίο εξάλλου ότι εσχάτως το «μότο» του προέδρου της Ν.Δ. είναι πως «συναίνεση δεν σημαίνει λευκή επιταγή», αλλά και ότι από το βήμα της Βουλής έσπευσε να προαναγγείλει ότι ως πρωθυπουργός δεν θα τροποποιήσει, αλλά θα καταργήσει, τον προωθούμενο από την κυβέρνηση νόμο για χορήγηση ιθαγένειας στους μετανάστες.

Η επιλογή του κ. Σαμαρά να ανεβάσει τους τόνους της αντιπαράθεσης εδράζεται, κατά τις ίδιες πηγές, σε τρεις παραδοχές.

Πρώτον, εάν η Ρηγίλλης αποφύγει να σηκώσει το γάντι του κ. Γ. Παπανδρέου στο πεδίο της οικονομίας, υπάρχει ο κίνδυνος τα εκρηκτικά ελλείμματα της τρέχουσας περιόδου να την «κατατρέχουν» πολιτικά επί χρόνια, όπως είχε συμβεί για το ΠΑΣΟΚ με το χρηματιστήριο.

Δεύτερον, η υιοθέτηση ενός μοντέλου συναινετικής αντιπολίτευσης είναι προφανές πως δεν συμβάλει στην ανάταξη του ηθικού της εκλογικής βάσης του κόμματος, που όπως προκύπτει από τις δημοσκοπήσεις παραμένει εν πολλοίς αποσυσπειρωμένη.

Τρίτον, στο επιτελείο του κ. Σαμαρά φαίνεται να έχει επικρατήσει η αντίληψη ότι το εύρος των μέτρων που έλαβε και πιθανότατα θα κληθεί να λάβει η κυβέρνηση είναι τέτοιο, που η φθορά της θα είναι ραγδαία. Με άλλους λόγους, οι επόμενοι κρίσιμοι για την οικονομία μήνες θα συνοδευτούν από μεγάλες πολιτικές εντάσεις, ενώ στο ανωτέρω συγκρουσιακό τοπίο είναι βέβαιο ότι θα προστεθούν και οι κοινωνικές αντιδράσεις στα μέτωπα που έχει ήδη ανοίξει η κυβέρνηση με την εισοδηματική πολιτική, το φορολογικό νομοσχέδιο και τις αλλαγές στο ασφαλιστικό.

Πώς βιώνει την κρίση όλος ο Νότος

Εγκριτοι δημοσιογράφοι από Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία και Ιρλανδία γράφουν στην «Κ» για την εμπειρία της Ελλάδας και των χωρών τους

Του **ΝΙΚΟΥ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Αν και η Ελλάδα μονοπωλεί τα πρωτοσέλιδα του διεθνούς Τύπου εδώ και αρκετές εβδομάδες, οι περισσότεροι οικονομικοί αναλυτές επισημαίνουν ότι η χώρα μας δεν αποτελεί τη μοναδική πηγή ανησυχίας για τη σταθερότητα στην Ευρωζώνη. Εξίσου σοβαρούς κινδύνους φαίνεται να εγκυμονεί και η κατάσταση που διαμορφώνεται στην Πορτογαλία, την Ισπανία και την Ιταλία. Με μία γερή δόση ειρωνείας μάλιστα, ορισμένοι Ευρωπαίοι εταίροι μας μάς κατατάσσουν στην ειδική κατηγορία των «γουρουνιών», ακρωνύμιο που σχηματίζεται από τα αρχικά των παραπάνω κρατών στα αγγλικά (PIGS – Portugal, Italy, Greece, Spain). Στην προκειμένη περίπτωση, η λέξη γουρούνια ίσως και να γράφεται με δύο «ι», αφού στην ίδια ομάδα υψηλού κινδύνου συμπεριλαμβάνεται συχνά και η Ιρλανδία.

Εγκριτοι δημοσιογράφοι από τα κράτη αυτής της κατηγορίας έγραψαν στην «Κ» και όλοι τους συμφωνούν ότι τα δημοσιονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε είναι πράγματι σοβαρά, ανεξάρτητα από τις υπερβολές εκείνων που εικάζουν ότι επίκειται άμεση χρεοκοπία. Μάλιστα, ο Victor de la Serna, αναπληρωτής διευθυντής της ισπανικής εφημερίδας El Mundo, υπογραμμίζει ότι όσοι κινδυνολογούν εκμεταλλεύονται τις αδυναμίες μας, κάτι που θα έπρεπε να θεωρούμε αναμενόμενο. Ούτως ή άλλως, προσθέτουν ο διευθυντής σύνταξης της Repubblica, Massimo Giannini, και ο αρχισυντάκτης των Irish Times, John McManus, οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε είναι πραγματικές και όχι αποκυήματα της φαντασίας των κερδοσκόπων. Επομένως, οι κυβερνήσεις του Νότου οφείλουν να λάβουν άμεσα μέτρα, αφού από αυτό θα εξαρτηθεί η δυνατότητα αναχρηματοδότησης του δημοσίου χρέους τους. Σύμφωνα, πάντως, με τον Sergio Anibal, αρχισυντάκτη στην πορτογαλική Publico, η διαπιστωμένη πλέον αδυναμία μικρών κρατών να αποκρούσουν μόνα τους επιθέσεις κερδοσκόπων κατέστησε απαραίτητη και την παρέμβαση της Ε.Ε. στη Σύνοδο Κορυφής της Πέμπτης.

Victor de la Serna, El Mundo

Η Ελλάδα είναι ειδική περίπτωση

Η κατάσταση που διαμορφώνεται με τα κρατικά ομόλογα είναι ιδιαίτερα εύθραυστη. Πιο άμεσα από όλους κινδυνεύει η Ελλάδα, λόγω του μεγάλου εξωτερικού της χρέους. Ωστόσο, η περίπτωση της Ισπανίας εμπνέει μεγαλύτερη ανησυχία λόγω του μεγέθους της οικονομίας της. Πρόκειται για δύο ξεκάθαρα διαφορετικές περιπτώσεις. Από τη μια πλευρά έχουμε μία μικρή οικονομία με μεγάλο πρόβλημα και από την άλλη, μία μεγάλη οικονομία με όχι τόσο τεράστιο πρόβλημα, το οποίο όμως ενδέχεται να επιδεινωθεί σημαντικά.

Σε ό,τι αφορά τη χώρα μου, δεν είμαι καθόλου ικανοποιημένος με την αντίδραση της κυβέρνησης Θαπατέρο στην κρίση, η οποία φαίνεται να αδιαφορεί για τις συνέπειες που θα έχει το αυξανόμενο κόστος εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους. Την περασμένη Τρίτη, ο κ. Θαπατέρο δήλωσε ότι δεν είναι διατεθειμένος να περικόψει τις λεγόμενες «κοινωνικές δαπάνες». Φαίνεται να μην αντιλαμβάνεται την ασφυξία που θα υποστούν οι επόμενες γενιές από το χρέος που θα τους κληροδοτήσουμε.

Αυτοί που επιτίθενται στην Ευρωζώνη απλώς προστατεύουν τις επενδύσεις τους.

Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, τα προβλήματά της είναι τόσο βαθιά και τόσο ειδικά, που όλοι φαίνεται να συμφώνησαν ότι η έκτακτη επιχείρηση διάσωσής της, με ταυτόχρονη επιβολή επιτήρησης από κοινοτικούς ελεγκτές στα δημόσια οικονομικά της, είναι η λιγότερο επώδυνη λύση. Αν όμως το μοντέλο αντιμετώπισης της ελληνικής περίπτωσης γενικευθεί, τότε θα απειληθεί η σταθερότητα της Ευρωζώνης, καθώς όλο και περισσότεροι θα ζητούν διάσωση. Κάτι τέτοιο είναι άδικο για όσους ήταν φειδωλοί στις δαπάνες τους και πρόσεχαν τα δημόσια οικονομικά τους.

Εν κατακλείδι, η μεγάλη αδυναμία της Ευρωζώνης είναι ότι υπάρχει μία κεντρική τράπεζα, αλλά πολλές εθνικές κυβερνήσεις που δρουν διαφορετικά και όχι πάντοτε αποτελεσματικά. Οι κερδοσκόποι που επιτίθενται στην Ευρωζώνη απλώς προστατεύουν τις επενδύσεις τους, οι οποίες κινδυνεύουν από την ανευθυνότητα ορισμένων κυβερνήσεων. Επίσης, με τη στάση τους δείχνουν ότι η Ευρωζώνη κινδυνεύει. Ας μην πυροβολούμε όμως τον αγγελιαφόρο.

* Ο Victor de la Serna είναι αναπληρωτής διευθυντής της εφημερίδας El Mundo, Ισπανία.

REUTERS/JOHN KOLESIDIS

Πολλοί φοβούνται ότι αν η ελληνική κυβέρνηση δεν λύσει το δημοσιονομικό της πρόβλημα, θα υπάρξει φαινόμενο ντόμινο και σε άλλες χώρες, με απρόβλεπτες συνέπειες για το ευρώ.

Massimo Giannini, Repubblica

Εξαπολύουν επίθεση στην Ευρωζώνη

Αυτή τη στιγμή, οι αγορές δοκιμάζουν τη σταθερότητα στην Ευρωζώνη. Οι διακυμάνσεις που βλέπουμε στην αγορά ομολόγων και ασφαλίστρων, αλλά και οι κινήσεις των αμερικανικών hedge funds αποδεικνύουν ότι οι κερδοσκόποι έχουν εξαπολύσει επίθεση στο ενιαίο νόμισμα. Είναι όμως κάτι φυσιολογικό, με δεδομένες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι χώρες της Βαλτικής, η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Ιρλανδία. Πρόκειται για δυσκολίες πραγματικές, όχι φανταστικές. Οπότε, η φασαρία γύρω από τα κρατικά ομόλογα στη Νότια Ευρώπη είναι κατά τη γνώμη μου δικαιολογημένη.

Ιδιαίτερα η δημοσιονομική κατάσταση της Ελλάδας συνιστά απειλή για τη σταθερότητα του ενιαίου νομίσματος. Αν η ελληνική κυβέρνηση δεν λύσει το πρόβλημα, τότε θα έχουμε φαινόμενο ντόμινο και σε άλλες χώρες, με απρόβλεπτες συνέπειες για το ευρώ. Ας θυμηθούμε τι έγινε το 1992, όταν οι κερδοσκόποι επιτέθηκαν στη λίρα Αγγλίας και στη συνέχεια στη λιρέτα Ιταλίας. Γι' αυτό ακριβώς και η απόφαση που λήφθηκε την Πέμπτη στη διάρκεια της Συνόδου Κορυφής ήταν απόλυτα ορθή. Αντιθέτως, η εναλλακτική λύση της άμεσης οικονομικής στήριξης με την παροχή μετρητών θα ήταν πολύ επικίνδυνη, καθώς θα δημιουργούσε «ηθικό πρόβλημα»: θα σηματοδοτούσε δηλαδή ότι οποιοσδήποτε μπορεί να παραβεί τους κανόνες, έχοντας το κεφάλι του ήσυχο ότι θα παρέμβουν οι εταίροι του για να τον σώσουν. Αν υπερίσχυε αυτή η νοοτροπία, θα σηματοδοτούσε το τέλος της νομισματικής ένωσης.

Οι ηγέτες της Ε.Ε. δεν έκρυψαν και πάλι ότι είναι διχασμένοι και ότι η νομισματική ένωση δεν είναι και πολιτική ένωση.

Από την άλλη πλευρά, έγινε και ένα λάθος: με τη φημολογία των προηγούμενων ημερών για πακέτο διάσωσης, οι Βρυξέλλες δημιούργησαν προσδοκίες στις αγορές, τις οποίες στη συνέχεια διέψευσαν. Ετσι, ενίσχυσαν το κλίμα ασάφειας, κάτι που θα έχει αντίκτυπο και στις αγορές. Οι ηγέτες της Ε.Ε. δεν έκρυψαν και πάλι ότι είναι διχασμένοι και ότι η νομισματική ένωση δεν είναι και πολιτική ένωση. Αυτό είναι και το σημαντικότερο πρόβλημα της Ε.Ε. σήμερα.

Σε ό,τι αφορά τη χώρα μου, είναι θαύμα που για πρώτη φορά δεν βρίσκεται στο μάτι του κυκλώνα. Το χρέος μας είναι τεράστιο, αλλά σταθερό και το έλλειμμά μας βρίσκεται υπό έλεγχο. Και όλα αυτά, χωρίς να κάνει τίποτα η κυβέρνηση Μπερλουσκόνι, η οποία απλώς παρακολούθησε τις δραματικές εξελίξεις τριγύρω μας, χωρίς να λάβει μέτρα προστασίας. Περιμένουν απλώς να περάσει η καταιγίδα. Αν και δεν συμφωνώ με αυτήν τη στάση, οφείλω να παραδεχθώ ότι οι περισσότεροι αναλυτές θεωρούν πλέον ότι το «ι» στη λέξη γουρούνια, αναφέρεται στην Ιρλανδία και όχι την Ιταλία.

* Ο Massimo Giannini είναι διευθυντής σύνταξης της εφημερίδας Repubblica, Ιταλία.

John McManus, Irish Times

Εκεί που είστε, ήμασταν...

Η κατάσταση που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα είναι παρόμοια με εκείνη που αντιμετώπισε η Ιρλανδία πριν από έναν χρόνο. Η κυβέρνησή μας είχε μία συγκεκριμένη άποψη για το εύρος των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε η χώρα, η οποία όμως ήταν αναντίστοιχη με την πολύ πιο «σκοτεινή» εικόνα που είχαν αποκομίσει οι αγορές. Στο τέλος, αποδείχθηκε ότι οι αγορές ομολόγων ήταν αυτές που είχαν δίκιο. Ούτως ή άλλως όμως, η κυβέρνηση εξαρτάτο από αυτές για τον δανεισμό της και όφειλε να τις καθησυχάσει με κάθε κόστος. Κάτι ανάλογο συμβαίνει και με την Ελλάδα σήμερα, ενώ θεωρώ ότι είναι πολύ πιθανό να συμβεί και με την Πορτογαλία, την Ισπανία και την Ιταλία, αν και σε μικρότερη ίσως κλίμακα.

Οπωσδήποτε, ενδεχόμενη στάση πληρωμών από την Ελλάδα θα δημιουργούσε προβλήματα στο ευρώ, τα οποία όμως σε καμία περίπτωση δεν θα ήταν ανυπέρβλητα, αν τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης επιδείξουν την αναγκαία πολιτική βούληση για την εξεύρεση λύσης. Τα προβλήματα της Ελλάδας είναι μία δοκιμασία για την πολιτική και οικονομική σταθερότητα της Ευρώπης. Την ώρα που γράφονταν αυτές οι γραμμές, η απάντηση της Ε.Ε. σε αυτήν τη δοκιμασία δεν είχε καταστεί σαφής. Αυτό που διαφαίνεται είναι ότι οι μεγάλες δυνάμεις της Ευρωζώνης δεσμεύτηκαν να εγγυηθούν για τις υποχρεώσεις της Ελλάδας, με την προϋπόθεση ότι αυτή θα ακολουθήσει μία συγκεκριμένη οδό προσαρμογής και συμμόρφωσης με κανόνες της νομισματικής ένωσης. Επί της ουσίας, το μήνυμα που πέρασε την Πέμπτη ήταν ότι αν και κάθε κράτος-μέλος είναι πρωταρχικά υπεύθυνο για την οικονομική του πολιτική, οι Ευρωπαίοι εταίροι αποδέχονται de facto ότι είναι συνυπεύθυνοι και συναρμόδιοι. Αυτό το ξέραμε από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, αλλά τώρα έγινε ακόμη πιο σαφές.

Οι Ευρωπαίοι εταίροι αποδέχονται ότι είναι συνυπεύθυνοι και συναρμόδιοι για την οικονομική πολιτική του κάθε κράτους-μέλους.

Σε ό,τι αφορά τη σημερινή κατάσταση της Ιρλανδίας, πρέπει να παραδεχθώ ότι η κυβέρνηση ψήφισε τρεις αυστηρότατους προϋπολογισμούς, με τους οποίους σταθεροποιήθηκε το έλλειμμα. Θα χρειαστούν άλλοι δύο για να ικανοποιήσουμε τα κριτήρια του Μάαστριχτ. Τα μέτρα απολαμβάνουν της στήριξης της κοινής γνώμης, η οποία τα θεωρεί αναγκαία, όπως και την αναμόρφωση του τραπεζικού συστήματος. Παραμένει αμφίβολο όμως αν οι πολίτες θα κάνουν άλλα δύο χρόνια υπομονή. Καμία οικονομία άλλωστε δεν αναπτύχθηκε με περιοριστικά μέτρα και η Ιρλανδία δεν θα είναι η πρώτη που θα το πετύχει. Ελπίζουμε ότι βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητά μας, θα επανέλθουμε σε αναπτυξιακούς ρυθμούς. Η Ελλάδα δεν έχει άλλη επιλογή από το να ελπίζει το ίδιο.

* Ο John McManus είναι αρχισυντάκτης στην εφημερίδα Irish Times, Ιρλανδία.

Sergio Anibal, Publico

Να μην έχουν ανάγκη τους κερδοσκόπους

Οι αγορές συνήθως υπερβάλλουν, είτε θετικά είτε αρνητικά στις εκτιμήσεις τους. Αυτό συνέβη και με τα spreads και τα ασφάλιστρα των ομολόγων της Ελλάδας, της Πορτογαλίας και της Ισπανίας, τα οποία δεν αντανακλούν ούτε την πραγματική κατάσταση των δημόσιων οικονομικών, ούτε και το πραγματικό επίπεδο κινδύνου για κήρυξη στάσης πληρωμών. Η περίπτωση της Νότιας Ευρώπης είναι διαφορετική από της Ισλανδίας ή της Αργεντινής, καθώς το ισχυρό μας νόμισμα μας προστατεύει. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν και δημοσιονομικά προβλήματα, τα οποία χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Το ζητούμενο αυτή τη στιγμή είναι να καθησυχαστούν οι αγορές. Ετσι, το αρχικό ελληνικό πρόβλημα θα διαχυθεί σε ολόκληρη την Ευρωζώνη. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τότε που ήλθαν στην επιφάνεια τα προβλήματα της Ελλάδος, οι αγορές άρχισαν να τιμωρούν και την Πορτογαλία, την οποία και στιγμάτισαν ως μέλος των λεγόμενων PIGS. Οι πολίτες ένιωσαν άμεσα τις επιπτώσεις της διεύρυνσης των spreads και στην δική τους τσέπη. Η κυβέρνηση αντέδρασε επισπεύδοντας τη λήψη μέτρων για τη μείωση του δημοσίου ελλείμματος, όπως το πάγωμα των μισθών. Εντούτοις, μικρές χώρες όπως η Πορτογαλία και η Ελλάδα δεν μπορούν να αναχαιτίσουν τις επιθέσεις των κερδοσκόπων. Το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να διασφαλίσουν ότι δεν θα βρεθούν στην ανάγκη τους. Πώς θα γίνει αυτό; Με το να μην εξαρτώνται από ξένα δανεικά. Μέχρι σήμερα δεν το είχαν καταφέρει και έτσι η Νότια Ευρώπη βρέθηκε στην παγίδα τους.

Μετά την Ελλάδα, οι αγορές άρχισαν να τιμωρούν και την Πορτογαλία

Δυστυχώς, η αντίδραση της Ε.Ε. μέχρι σήμερα δεν ήταν ικανοποιητική. Τα συγκεχυμένα μηνύματα που δίνονταν μέχρι και τη Σύνοδο Κορυφής της Πέμπτης επέτειναν τη σύγχυση στις αγορές, με άμεσο αντίκτυπο στο κόστος δανεισμού. Αντιθέτως, η λογική που φαίνεται να πρυτανεύει από εδώ και στο εξής είναι ότι τα αδύναμα μέλη της Ευρώπης μπορούν να βασίζονται στην προστασία των Ευρωπαίων εταίρων τους, αλλά ταυτόχρονα καμία κυβέρνηση δεν θα πρέπει να αυταπατάται ότι μπορεί να επιδείξει ανευθυνότητα, χωρίς να υπολογίζει το κόστος των πράξεών της.

* Ο Sergio Anibal είναι αρχισυντάκτης στην εφημερίδα Publico, Πορτογαλία.

Το χρυσό brand name διεσύρθη διεθνώς

Εδώ και περίπου τρεις μήνες, το όνομα της Ελλάδος έχει κυριολεκτικώς διασυρθεί διεθνώς λόγω της ομολογίας παραποίησης των στατιστικών της στοιχείων και της δημοσιονομικής κατάστασής της. Είναι εντυπωσιακή η πληθώρα των αρνητικών δημοσιευμάτων του ξένου Τύπου, αλλά και των δηλώσεων αξιωματούχων άλλων χωρών, οι οποίοι επιμένουν να διευκρινίζουν πως «δεν είμαστε Ελλάδα».

Οι επιπτώσεις από το αρνητικό brand name έχουν ήδη γίνει αισθητές στην ελληνική αγορά. Ελληνες επιχειρηματίες οι οποίοι συμμετέχουν σε παρουσιάσεις στο εξωτερικό (road shows) ή τηλεδιασκέψεις με διεθνείς αναλυτές, αναφέρουν πως βομβαρδίζονται με ερωτήσεις για το αν η Ελλάδα θα χρεοκοπήσει ή πώς είναι δυνατόν να παραποιεί τοσο πολύ τα στοιχεία για την οικονομία. Αξίζει να σημειωθεί πως οι ξένοι επενδυτές συχνά λειτουργούν με την ψυχολογία του «κοπαδιού σε πανικό», πως δηλαδή οι υπεύθυνοι για επενδύσεις ή συναλλαγές στην Ελλάδα επηρεάζονται άμεσα από τα δημοσιεύματα και τις δηλώσεις, φοβούνται μην κατηγορηθούν για το γεγονός ότι αγνόησαν όλες τις σχετικές προειδοποιήσεις για την Ελλάδα, και βρίσκονται υπό άμεση παρακολούθηση των ανωτέρων τους και των ειδικών τμημάτων αξιολόγησης ρίσκου.

Πέραν τούτου, όμως, υπάρχει ένα σοβαρότατο ζήτημα, που αφορά τη γενικότερη φήμη της χώρας, πέραν των αγορών και των επενδυτών. Η Ελλάδα δημιούργησε το 2004 ένα πολύτιμο κεφάλαιο αξιοπιστίας με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, που κέρδισαν τις εντυπώσεις διεθνώς.

Τώρα μοιάζει, όχι απλώς να έχει χάσει αυτό το κεφάλαιο, αλλά να έχει αποκτήσει το χειρότερο brand name για μια ευρωπαϊκή χώρα. Οταν ο πρωθυπουργός της χώρας παραδέχεται εν μέσω συμβουλίου κορυφής της Ε.Ε. πως είναι «η πλέον διεφθαρμένη χώρα» και σωρεία εκπροσώπων άλλων χωρών αποδύονται σε εκστρατείες για να πείσουν ότι «δεν είναι σαν την Ελλάδα», αυτό σημαίνει ότι το brand της χώρας έχει φθαρεί απελπιστικά.

Είπαν και έγραψαν για την Ελλάδα

5/2
Χοσέ Μανουέλ Καμπά
υπουργός Εσωτερικών Ισπανίας
«Η οικονομία μας είναι επίσης μεγαλύτερη της Ελλάδας, πιο διαφοροποιημένη, και λόγω όλων των επενδύσεων που κάναμε τα τελευταία χρόνια πιο ανταγωνιστική».

7/2
«Ελ Παΐς»
κεντρικός πρωτοσέλιδος τίτλος της ισπανικής εφημερίδας
«Ο Θαπατέρο πραγματοποιεί πολιτική στροφή για να ξορκίσει το "ελληνικό φάντασμα"»

9/2
Ανιβαλ Καβάκου Σίλβα
δεξιός πρόεδρος της Πορτογαλίας
«Οι οικονομικοί δείκτες και η πορεία μας είναι αντικειμενικά καλύτεροι από της Ελλάδας. Δεν είμαστε κατά κανέναν τρόπο συγκρίσιμοι»

9/2
Νάιτζελ Φάρατζ
Βρετανός ευρωσκεπτικιστής ευρωβουλευτής, στην Ευρωβουλή
«Καημένη Ελλάδα, παγιδευμένη στην οικονομική φυλακή του ευρώ. Καημένη Ελλάδα παγιδευμένη σε μια σύγχρονη φυλακή των λαών, από την οποία δεν φαίνεται να υπάρχει διέξοδος. Αυτό που χρειάζεται η Ελλάδα κ. Μπαρόζο, είναι υποτίμηση και όχι σαδομονεταρισμό. Ενας Θεός ξέρει, τι θα τους έκανε αυτό».

10/2
L.A. Times
«Η Ελλάδα αντιμετωπίζει ένα σπαρτιάτικο μέλλον»

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τα προβλήματα των «στιγματισμένων»

Από τα πέντε «στιγματισμένα» μέλη της Ευρωζώνης, η Ελλάδα είναι αναμφίβολα εκείνη που βρίσκεται στην πιο δύσκολη θέση. Ωστόσο, στελέχη γερμανικών τραπεζών έχουν επανειλημμένως τονίσει ότι το ενιαίο νόμισμα θα ήταν σε θέση να αντέξει μία πιθανή χρεοκοπία της χώρας μας, η οποία, λόγω του μεγέθους της, δεν είναι σε θέση να το αποσταθεροποιήσει από μόνη της. Το ίδιο πιθανώς να ισχύει και για την Πορτογαλία, της οποίας το έλλειμμα εκτοξεύθηκε στο 9,3% του ΑΕΠ το 2009, ενώ η οικονομία της συρρικνώθηκε κατά 2,9%. Αν η Πορτογαλία και η Ελλάδα αφεθούν στη μοίρα τους, όμως, είναι σχεδόν βέβαιο ότι το ευρώ θα απολέσει οριστικά την εμπιστοσύνη των αγορών και η επόμενη που θα δεχθεί καταστροφική επίθεση κερδοσκόπων θα είναι η Ισπανία, η οποία και συγκαταλέγεται στις πέντε μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης. Εξάλλου, το κοινό χαρακτηριστικό που συνδέει τις δύο χώρες της Ιβηρικής με τη δική μας είναι ότι με την υιοθέτηση του κοινού νομίσματος έχασαν μεγάλο μέρος της ανταγωνιστικότητάς τους απέναντι στη Γερμανία, καθώς οι μισθοί αυξήθηκαν πολύ περισσότερο από ό,τι στην υπόλοιπη βόρεια Ευρώπη. Η ανάπτυξη που γνώρισαν τα τελευταία χρόνια στηρίχθηκε κυρίως στον δανεισμό και την κατανάλωση. Οπως ήταν αναμενόμενο, η χρηματοπιστωτική κρίση και το συνεπακόλουθο κλείσιμο της στρόφιγγας από τις τράπεζες αποτέλεσαν βόμβα στα δημοσιονομικά τους θεμέλια.

Παρόμοια είναι και η εικόνα στην Ιρλανδία, όπου η κατάρρευση των τιμών των ακινήτων και η κρίση των τραπεζών γονάτισαν τον λεγόμενο «Κελτικό Τίγρη». Εντούτοις, η υιοθέτηση πρωτοφανών μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής από την κυβέρνηση του Δουβλίνου καθησύχασε τις αγορές, οι οποίες εκτιμούν ότι η Ιρλανδία ίσως και να έχει διαφύγει τον κίνδυνο. Αν και τίποτε από τα παραπάνω δεν ισχύει για την Ιταλία, το δυσθεώρητο χρέος της αποτελεί μόνιμη πηγή ανησυχίας, γεγονός που αρκεί για να την κατατάξει στην κατηγορία των «γουρουνιών».

Ν. Χ.

Το παρασκήνιο της βοήθειας προς Ελλάδα από Ευρώπη

Οι συνομιλίες Γ. Παπανδρέου με Α. Μέρκελ, Νικολά Σαρκοζί και Χέρμαν Βαν Ρομπέι

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Στις 19 Νοεμβρίου 2009, οι Ευρωπαίοι ηγέτες συμφώνησαν στις Βρυξέλλες ότι ο κ. Χέρμαν Βαν Ρομπέι είναι το καταλληλότερο πρόσωπο για την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Εκείνο το βράδυ ο πρωθυπουργός κ. Γ. Παπανδρέου, στη σύντομη ενημερωτική συνάντηση που είχε με τους Ελληνες δημοσιογράφους, ανέφερε ότι η άποψή του για τον μέχρι πρότινος Βέλγο ομόλογό του ήταν εξαιρετική. Τις θερμές κουβέντες του κ. Παπανδρέου για τις ικανότητες του κ. Βαν Ρομπέι, οι παρευρισκόμενοι -ελλείψει μάλιστα επαρκούς εικόνας για τα πεπραγμένα του- εξέλαβαν ως τυπική φιλοφρόνηση για τον πρώτο πρόεδρο της Ε.Ε. Την Πέμπτη, όταν οι ηγέτες των 27 κλείστηκαν στη βιβλιοθήκη Solvay, προκειμένου να επικυρώσουν ουσιαστικά τις πρωτοβουλίες του γαλλογερμανικού άξονα για τη σωτηρία της Ελλάδας, πολλοί κατάλαβαν τι εννοούσε τον προηγούμενο Νοέμβριο ο κ. Παπανδρέου.

Το πρωί της Πέμπτης για μία ώρα και 45 λεπτά, λίγο πριν ξεκινήσει η επίσημη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ο κ. Παπανδρέου μαζί με τον κ. Βαν Ρομπέι, την καγκελάριο της Γερμανίας κ. Αγκελα Μέρκελ και τον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας κ. Νικολά Σαρκοζί συναντήθηκαν στο γραφείο του Φλαμανδού πολιτικού, προκειμένου να συμφωνήσουν στη διαμόρφωση μιας κοινής δήλωσης.

Καθένας από τους ηγέτες είχε μαζί του και από έναν τεχνικό σύμβουλο. Εξω από το γραφείο τον πρωθυπουργό περίμεναν, εκτός από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο κ. Γ. Πεταλωτή, ο Γ.Γ. του Σώματος Οικονομικών Εμπειρογνωμόνων κ. Γ. Ζανιάς και δύο ακόμη συνεργάτες του πρωθυπουργού.

Πίσω από τις κλειστές πόρτες της αίθουσας ο κ. Βαν Ρομπέι, δεν σταμάτησε καθόλου να προσπαθεί να πείσει τόσο την κ. Μέρκελ όσο και τον κ. Σαρκοζί ότι δεν υπάρχει χώρος για σημαντικές διαφωνίες. Βέβαια, με δεδομένο ότι η πρωινή σύσκεψη της Πέμπτης, ήταν απλά το αποκορύφωμα της κοινής και δεδομένης γαλλογερμανικής πρωτοβουλίας για τη διάσωση της ελληνικής οικονομίας, ουσιαστικά απέμεναν οι λεπτομέρειες. Είναι ενδεικτικό ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, δεν υπήρξε ούτε μια διαφωνία για τη φύση της επιτήρησης, δηλαδή την πρωτοκαθεδρία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, ενός θεσμού ο οποίος βρίσκεται σαφώς έξω από το ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Ορισμένες πηγές αναφέρουν ότι η Γερμανίδα καγκελάριος δεν διαφώνησε με την εκδήλωση πολιτικής στήριξης στην Ελλάδα, έθεσε όμως ως απαρέγκλιτο όρο την υιοθέτηση συμπληρωματικών μέτρων.

Η διατύπωση αυτή, στη δήλωση που λίγο αργότερα διάβασε ο κ. Βαν Ρομπέι («including adopting additional measures –συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης επιπρόσθετων μέτρων»), θεωρείται βέβαιο ότι αποτελεί όρο της γερμανικής πλευράς, ενώ προς αυτή την κατεύθυνση συμφώνησε και ο μετέπειτα προσερχόμενος στη σύσκεψη πρόεδρος της ΕΚΤ κ. Ζαν-Κλοντ Τρισέ. Ο κ. Σαρκοζί από την πλευρά του, μετά βέβαια την ένθερμη υποδοχή που επιφύλαξε στο Παρίσι για τον Ελληνα πρωθυπουργό, και τις διαβεβαιώσεις που έλαβε για μείωση του ελλείμματος στο 4%, δεν είχε ιδιαίτερες ενστάσεις όσον αφορά το περιεχόμενο της δήλωσης.

Οι πρωτεργάτες της συμφωνίας στήριξης της ελληνικής οικονομίας Αγκελα Μέρκελ, Νικολά Σαρκοζί και Χέρμαν Βαν Ρομπέι.

AP

Η δήλωση

Απαντες οι παρευρισκόμενοι ηγέτες συμφώνησαν, έπειτα από έντονη πίεση του κ. Παπανδρέου, ότι η κοινή δήλωση πρέπει να κλείσει με έναν τρόπο ο οποίος θα διαψεύδει, ότι η ελληνική κυβέρνηση έχει ζητήσει με οποιοδήποτε τρόπο, οικονομική στήριξη. Στο μέσον της σύσκεψης, στην αίθουσα εισήλθαν επίσης ο πρόεδρος της Κομισιόν κ. Ζοζέ Μπαρόζο και ο κ. Τρισέ, ο οποίος μάλιστα είχε φθάσει εσπευσμένα από την Αυστραλία. Η είσοδος του κ. Μπαρόζο στη σύσκεψη ανέβασε τη θερμοκρασία. Ο πρόεδρος της Κομισιόν επανέλαβε εκ νέου την κατηγορία για τα ψεύτικα στατιστικά της Ελλάδας, προκαλώντας τον εκνευρισμό του κ. Παπανδρέου, ο οποίος ουσιαστικά κατηγόρησε τον κ. Μπαρόζο ότι εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκπλήρωνε επαρκώς τα καθήκοντά της, δεν θα έφτανε η Ελλάδα σε αυτό το σημείο. Μόλις τελείωσε η συνάντηση, οι κ. Ρομπέι και Μπαρόζο ενημέρωσαν για τα αποτελέσματα τον Ισπανό πρωθυπουργό και προεδρεύοντα της Ε.Ε. αυτό το εξάμηνο κ. Χοσέ Θαπατέρο, καθώς επίσης και τον κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ, επικεφαλής του Eurogroup. «Υπάρχουν σοβαρές λεπτομέρειες όσων συμφωνήθηκαν στη συνάντηση αυτή και δεν περιλαμβάνουν σε καμία περίπτωση χρήματα», ανέφεραν μετά το τέλος της συνάντησης κύκλοι προσκείμενοι στην ελληνική κυβέρνηση.

Τι θα συζητηθεί Δευτέρα και Τρίτη στις Βρυξέλλες

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ

«Για νομικούς λόγους, για συνταγματικούς λόγους και για λόγους αρχής, οι Γερμανοί είναι απολύτως αντίθετοι στην παροχή οικονομικής βοήθειας» προς την Ελλάδα, παραδέχθηκε διπλωμάτης την Πέμπτη το βράδυ, λίγες ώρες μετά τη λήξη του άτυπου Ευρωπαϊκού Συμβουλίου . Η γερμανική άρνηση αποκάλυψε το χάσμα μεταξύ των ευρωπαϊκών πρωτευουσών για το πώς πρέπει να αντιμετωπιστεί η κρίση που απειλεί όχι μόνο την Ελλάδα, αλλά πιθανότατα και το ίδιο το ευρώ.

Τη Δευτέρα και την Τρίτη οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης και των «27» θα κληθούν να αποφασίσουν τι μορφή θα λάβει, αν χρειαστεί, η «συντονισμένη και αποφασιαστική δράση» που υποσχέθηκαν να αναλάβουν «προκειμένου να εξασφαλιστεί η οικονομική σταθερότητα της Ευρωζώνης». Είναι σαφές ότι οι αγορές περιμένουν περισσότερες λεπτομέρειες από τους Ευρωπαίους ηγέτες προκειμένου να σταματήσουν να ποντάρουν στη χρεοκοπία της Ελλάδος, εκτιμούσαν την περασμένη Πέμπτη οικονομικοί αναλυτές.

Σύμφωνα με πληροφορίες, προς το παρόν, υπάρχει διχογνωμία μεταξύ των υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης για το πώς θα πρέπει να εγγυηθούν για τη σταθερότητά της. Ωστόσο, δύο είναι οι λύσεις που συγκεντρώνουν τις περισσότερες πιθανότητες.

Η πρώτη περίπτωση είναι οι υπουργοί των «16», να συμφωνήσουν στον συλλογικό δανεισμό της Ελλάδας. Δηλαδή να δημιουργήσουν ένα «άτυπο ταμείο» στο οποίο θα έχουν πρόσβαση οι χώρες-μέλη που δέχονται κερδοσκοπικές επιθέσεις. Ο πρόεδρος του Eurogroup κ. Ζαν-Κλοντ Γιουνκέρ έχει δηλώσει ότι υπάρχει πολιτική συμφωνία μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης για παρέμβαση όταν κρίνεται αναγκαίο, αλλά θα πρέπει να οριστικοποιηθεί τη Δευτέρα.

Οπότε θα διαπιστωθεί και το κυριότερο: πόσα χρήματα θα διαθέσει η κάθε χώρα. Οι Γερμανοί, δήλωσε χθες από το Παρίσι ο κ. Γιουνκέρ, δεν ήταν εύκολο να συμφωνήσουν, κυρίως λόγω εσωτερικών προβλημάτων, σε αντίθεση με τη Γαλλία που δεν αντιμετωπίζει τα ίδια προβλήματα. Πλέον όμως υπάρχει συμφωνία Γαλλίας και Γερμανίας, δήλωσε την Παρασκευή ο κ. Γιουνκέρ.

Η δεύτερη πιθανότητα είναι κράτη-μέλη να αγοράσουν ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου μέσω τραπεζών τους. Η έκδοση ευρωομολόγων πρέπει να θεωρείται τελείως απίθανη.

Είναι πλέον ευρέως αποδεκτό ότι η χρηματοπιστωτική κρίση αποκάλυψε τις αδυναμίες της Ευρωζώνης. Ξεσκέπασε τη διαφορά οικονομικής φιλοσοφίας των μελών της που μοιραία τα οδηγεί σε διαφορετικές επιλογές και διαφορετικά αποτελέσματα. Από τη μια πλευρά είναι η Γερμανία, με βασική προτεραιότητα τη σταθερότητα του νομίσματός της, του ευρωπαϊκού μάρκου θα έλεγε κανείς. Στην αντίπερα όχθη βρίσκεται η Γαλλία που συχνά πυκνά δεν διστάζει να παραβεί τους όρους του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Θα μπορούσε κανείς να το ονομάσει και Σύμφωνο Γερμανίας (Σταθερότητας) και Γαλλίας (Ανάπτυξης). Οι χώρες της Ευρωζώνης βρίσκονται σήμερα σε μια από τις δύο όχθες του Συμφώνου είτε από συνειδητή επιλογή είτε από ανάγκη, επειδή οι επιλογές χρόνων μοιραία τις οδήγησαν στη σημερινή τους θέση.

Η Ελλάδα συνειδητά επέλεξε να βρεθεί απέναντι από τη Γερμανία και δεν μπορεί να την ψέξει γι' αυτό. Ουσιαστικά πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα που δεν απευθύνουν δημόσια οι Ευρωπαίοι ηγέτες, αλλά δεν διστάζουν να κάνουν οι περισσότεροι Ευρωπαίοι πολίτες. «Γιατί η Ευρώπη πρέπει να πληρώσει για τους φόρους εκατομμυρίων Ελλήνων που αρνούνται να πληρώσουν τους φόρους τους στην ίδια τους τη χώρα επί τόσα χρόνια;».

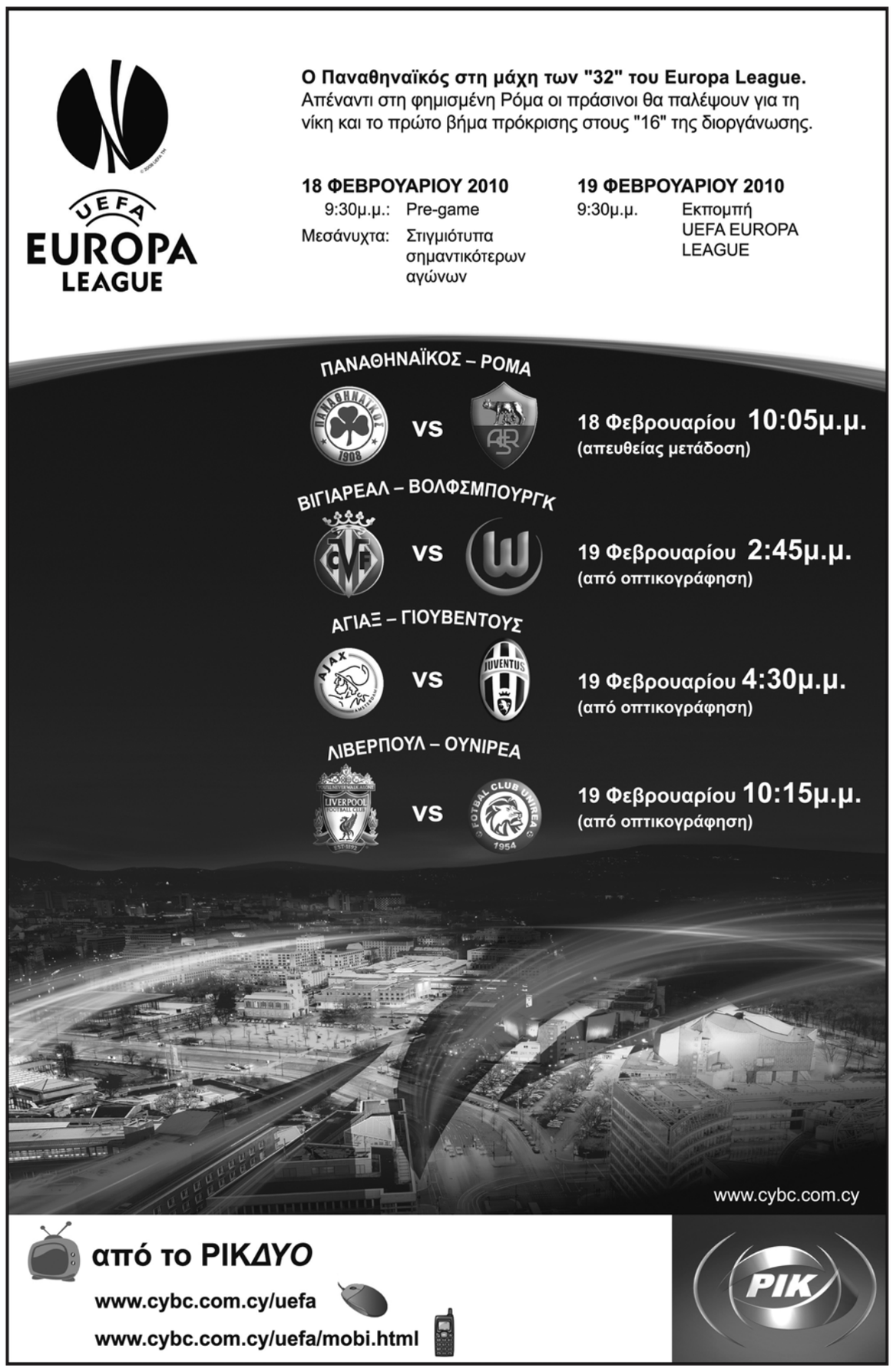

Τρία μεγάλα στοιχήματα για το Ιράν

Η προσπάθεια του Ομπάμα να συνομιλήσει με τον Ιρανό πρόεδρο για τα πυρηνικά

Του **DAVID E. SANGER**

Υιοθετώντας την τακτική των αυξημένων οικονομικών πιέσεων, δίχως να αποσύρει την προοπτική της στρατιωτικής λύσης, ο Μπαράκ Ομπάμα θέτει τρία μεγάλα στοιχήματα στο πλαίσιο της προσπάθειας να πείσει την ιρανική ηγεσία για την αναγκαιότητα της διαπραγμάτευσης αναφορικά με το πυρηνικό της πρόγραμμα. Επειτα από ένα χρόνο κατά τη διάρκεια του οποίου οι επαφές με τους Ιρανούς δεν απέφεραν τα αναμενόμενα από τον Λευκό Οίκο αποτελέσματα, τα στοιχήματα αυτά θα κρίνουν το μέλλον της δεύτερης φάσης της εμπλοκής του Αμερικανού προέδρου με την Τεχεράνη.

Το πρώτο στοίχημα του Ομπάμα είναι να πετύχει εκεί όπου ο προκάτοχός του, Τζορτζ Μπους, απέτυχε: να εξασφαλίσει τη διεθνή συναίνεση για κυρώσεις επώδυνες σε βαθμό ικανό να πείσουν τη διαιρεμένη ιρανική ηγεσία πως οι πυρηνικές της φιλοδοξίες δεν αξίζουν το τίμημα. Η υπόθεση, ωστόσο, περιπλέκεται και αυτό διότι ο πρόεδρος των ΗΠΑ οφείλει να λάβει υπόψη ότι οι νέες κυρώσεις μπορεί να συντρίψουν το αντικυβερνητικό κίνημα, το οποίο εμφανίζεται έτοιμο να βγει και πάλι στους δρόμους.

Το επόμενο βήμα των ΗΠΑ είναι η επιβολή κυρώσεων με στόχο να αναγκάσουν την Τεχεράνη να διαπραγματευθεί

Το δεύτερο στοίχημά του σχετίζεται με τους Κινέζους. Το Πεκίνο πρέπει να πειστεί ότι οι κυρώσεις αποτελούν σαφώς καλύτερη προοπτική από την αστάθεια και τη μείωση της παγκόσμιας πετρελαϊκής παραγωγής, που θα προκαλέσει μια πιθανή επιδρομή του Ισραήλ στις πυρηνικές εγκαταστάσεις του Ιράν. Οι σύμβουλοι του Ομπάμα παραδέχονται ότι οι ελπίδες συμφωνίας με την Κίνα είναι, στην παρούσα τουλάχιστον φάση, λιγοστές.

Τέλος, ο Αμερικανός ηγέτης καλείται να πείσει τους Ισραηλινούς ότι οι μονομερείς στρατιωτικές ενέργειες δεν αποτελούν ενδεδειγμένες λύσεις. Προς το παρόν, ο Ισραηλινός πρωθυπουργός, Μπέντζαμιν Νετανιάχου φέρεται να πιστεύει ότι οι κυρώσεις μπορούν να οδηγήσουν σε κατάρρευση την αδύναμη –κατά την άποψή του– ιρανική κυβέρνηση. Εν τούτοις, η πρόσφατη ανακοίνωση του Ιράν περί επίσπευσης της διαδικασίας εμπλουτισμού σε επίπεδα κοντά σ' εκείνα που απαιτούνται για την παραγωγή πυρηνικού όπλου, ενδέχεται να ανατρέψει τους υπολογισμούς των Ισραηλινών.

Οι επιλογές

«Το επόμενο βήμα είναι οι κυρώσεις», είπε ευθέως την περασμένη Τρίτη ο κ. Ομπάμα, λίγο πριν το υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ κατονομάσει αρκετές εταιρείες που ανήκουν ή σχετίζονται με τους Φρουρούς της Επανάστασης – τις επίλεκτες, δηλαδή, δυνάμεις του Ιράν που επιβλέπουν την ανάπτυξη του πυρηνικού προγράμματος και παραδοσιακά προστατεύουν το θεοκρατικό καθεστώς. «Προς το παρόν μοιάζουν να έχουν κάνει τις επιλογές τους, αν και η πόρτα παραμένει ανοικτή», πρόσθεσε με νόημα ο ίδιος.

Οι ανάγκες της εσωτερικής πολιτικής, σε συνδυασμό με αυτές της στρατηγικής στο διεθνές στερέωμα, κρύβονται πίσω από την έμφαση του Μπαράκ Ομπάμα στην προσέγγιση του «διπλού δρόμου» – την ενίσχυση, με απλά λόγια, του μάταιου διπλωματικού ανοίγματος με την απειλή ενός νέου γύρου κυρώσεων. Ο Λευκός Οίκος, βέβαια, δεν αναφέρεται δημόσια στα επιμέρους στοιχεία της νέας του στρατηγικής. Σε αυτά συγκαταλέγεται η τοποθέτηση συστοιχιών πυραύλων στα «φιλικά» προς τις ΗΠΑ κράτη του Περσικού Κόλπου, καθώς και η εντατικοποίηση της δράσης των μυστικών υπηρεσιών κατά του πυρηνικού προγράμματος των Ιρανών.

Κατηγορίες

Την ίδια στιγμή, πάντως, οι σύμβουλοι του Ομπάμα προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τις κατηγορίες εις βάρος του Αμερικανού προέδρου όσον αφορά την αποκαλούμενη από τους επικριτές του «αφελή προσέγγιση του ιρανικού ζητήματος». Αυτοί, λοιπόν, υποστηρίζουν ότι ο Ομπάμα έχει πλέον τη δυνατότητα να ασκήσει πραγματική πίεση στους Ιρανούς. Παρ' όλα αυτά, ο οικονομικός αποκλεισμός μιας χώρας δεν συνεπάγεται απαραίτητα και αλλαγή πλεύσης από τους ηγέτες της. Η Βόρειος Κορέα, η Κούβα και η Μιανμάρ αποτελούν τρανά παραδείγματα της αποτυχίας των οικονομικών κυρώσεων.

THE NEW YORK TIMES

Με δηλώσεις του ο πρόεδρος του Ιράν, Μαχμούντ Αχμεντινετζάντ, προκάλεσε πάλι τη Δύση, διακηρύσσοντας ότι η Τεχεράνη μπορεί, αν και εφόσον το επιθυμεί, να αποκτήσει άμεσα το δικό της πυρηνικό όπλο.

AFP

Αχμεντινετζάντ: Είμαστε πυρηνική δύναμη

Των **ALAN COWELL - MICHAEL SLACKMAN**

Την ώρα που οι δυνάμεις ασφαλείας συγκρούονταν για πολλοστή φορά με τους πολιτικούς του αντιπάλους, ο πρόεδρος του Ιράν, Μαχμούντ Αχμεντινετζάντ διατυμπάνιζε ότι η χώρα ήδη παράγει ποσότητα ουρανίου εμπλουτισμένη σ' ένα επίπεδο της τάξεως του 20%, και προκαλούσε τη Δύση διακηρύσσοντας ότι η Τεχεράνη μπορεί, αν και εφόσον το επιθυμεί, να αποκτήσει άμεσα το δικό της πυρηνικό όπλο. «Το Ιράν», επανέλαβε με στόμφο, «αποτελεί πλέον πυρηνική δύναμη». Οχι τυχαία, ο κ. Αχμεντινετζάντ επέλεξε την 31η επέτειο της ισλαμικής επανάστασης προκειμένου να ανακοινώσει τα περί «σημαντικής προόδου» στον τομέα της πυρηνικής τεχνολογίας. Το σκηνικό της ομιλίας του Ιρανού προέδρου στο κέντρο της Τεχεράνης, όπου το φανατισμένο πλήθος φώναζε απειλητικά συνθήματα κατά των ηγετών του αντιπολιτευτικού κινήματος, αντανακλά τον πρωταγωνιστικό ρόλο του πυρηνικού προγράμματος στην εσωτερική πολιτική, καθώς η Τεχεράνη αντιμετωπίζει τη σοβαρότερη κρίση από την πτώση του σάχη Μοχάμεντ Ρέζα Παχλαβί το 1979.

Τη στιγμή των δηλώσεων του Ιρανού προέδρου υπήρχαν διαδηλώσεις, πυροβολισμοί και «αργοπορία» του Ιντερνετ

Οσο ο κ. Αχμεντινετζάντ απευθυνόταν στους αγανακτισμένους υποστηρικτές της κυβέρνησης, οι φίλα προσκείμενες στην αντιπολίτευση ιστοσελίδες ανέφεραν επιθέσεις της αστυνομίας εναντίον διαδηλωτών, χρήση δακρυγόνων και σποραδικούς πυροβολισμούς.

Ο Ιρανός πρόεδρος αρνήθηκε, βεβαίως, ότι η Τεχεράνη προσβλέπει στην ανάπτυξη πυρηνικών όπλων. «Οταν λέμε ότι δεν μας ενδιαφέρει η προοπτική της παραγωγής πυρηνικής βόμβας, το εννοούμε», τόνισε την περασμένη Πέμπτη. Παρ' όλα αυτά, ο κ. Αχμεντινετζάντ δεν παρέλειψε να προσθέσει ότι «αν πραγματικά επιθυμούσαμε να παραγάγουμε τη βόμβα θα το ανακοινώναμε».

Καταμέτρηση ισχύος

Η επέτειος είχε εδώ και καιρό προσλάβει χαρακτήρα άτυπης καταμέτρησης της ισχύος του κ. Αχμεντινετζάντ και των αντιπάλων του. Πέραν της καταστολής, οι Αρχές επιβράδυναν το Ιντερνετ από το βράδυ της Τετάρτης και περιόρισαν σημαντικά τις υπηρεσίες αποστολής γραπτών μηνυμάτων μέσω κινητών τηλεφώνων. Παράλληλα, η κυβέρνηση ενέκρινε την αναστολή λειτουργίας του Gmail, της υπηρεσίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Google. Στόχος των συγκεκριμένων μέτρων ήταν να καταστεί αδύνατη η επικοινωνία μεταξύ των υποστηρικτών της αντιπολίτευσης και συνεπώς η διοργάνωση διαδηλώσεων διαμαρτυρίας.

Ιστοσελίδα της αντιπολίτευσης, πάντως, ανέφερε ότι η αστυνομία άνοιξε πυρ εναντίον ομάδας υποστηρικτών της αντιπολίτευσης που συμμετείχαν σε «αντι-διαδήλωση» στο κέντρο της Τεχεράνης.

Αλλη ιστοσελίδα της ιρανικής αντιπολίτευσης αποκάλυψε ότι οι δυνάμεις ασφαλείας επιτέθηκαν στον εκ των ηγετών του «πράσινου κινήματος» –όπως είναι γνωστό το κίνημα κατά του κ. Αχμεντινετζάντ– Μεχντί Καρουμπί.

THE NEW YORK TIMES

Μήπως θα πρέπει να συμβιβαστούμε με την Τεχεράνη;

Του **DAVID CLARK***

Πυρηνικό κράτος χαρακτήρισε το Ιράν ο πρόεδρος Μαχμούντ Αχμεντινετζάντ, ανακοινώνοντας τον εμπλουτισμό ουρανίου σε ποσοστό 20% την Πέμπτη, με αφορμή τον εορτασμό της 31ης επετείου της ισλαμικής επανάστασης. Η δήλωσή του αυτή αναζωπύρωσε την ανησυχία της διεθνούς κοινότητας και ειδικότερα του Ισραήλ.

Τον Ιούνιο του 2006, άρθρο των New York Times αποκάλυπτε τις ισραηλινές προθέσεις. Σύμφωνα με την έγκυρη εφημερίδα, περισσότερα από 100 ισραηλινά F-15 και F-16 συμμετείχαν σε ασκήσεις πάνω από την Ανατολική Μεσόγειο και στον ελληνικό εναέριο χώρο, με στόχο την προσομοίωση επιχείρησης βομβαρδισμού, που θα περιλάμβανε και εναέριο ανεφοδιασμό σε καύσιμα. Σύμφωνα με αξιωματούχους του Πενταγώνου, η ισραηλινή άσκηση είχε σκοπό, εκτός από την επιχειρησιακή προετοιμασία της αεροπορίας της χώρας, να προειδοποιήσει τα κράτη της Δύσης, το ισραηλινό κοινό, αλλά και το Ιράν για ενδεχόμενη αποφασιστική κίνηση κατά των πυρηνικών φιλοδοξιών της ισλαμικής δημοκρατίας.

Ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Νετανιάχου γνωρίζει, όμως, καλά ότι ο πρόεδρος Ομπάμα ουδέποτε θα ενέκρινε τέτοια επιχείρηση και για το λόγο αυτό δεν πρόκειται να επαναλάβει το σφάλμα του προκατόχου του, Εχούντ Ολμερτ, που δέχθηκε αρνητική απάντηση από τον τότε πρόεδρο Μπους, όταν του αποκάλυψε τα μυστικά σχέδια του Ισραήλ για βομβαρδισμό των ιρανικών εγκαταστάσεων.

Ακόμη και ο Τζορτζ Μπους δεν μπόρεσε να αγνοήσει τις ιδιαίτερα επικίνδυνες συνέπειες που θα είχε μία ισραηλινή επίθεση, με αναμενόμενη έκρηξη του αντιαμερικανισμού στη Μέση Ανατολή, την πολιτική αποσάθρωση των μετριοπαθών φωνών στον αραβικό κόσμο, την αναβίωση της Αλ Κάιντα, την ενίσχυση των Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν και -ίσως η πιο επικίνδυνη εξέλιξη- το κλείσιμο των Στενών του Ορμούζ και η διακοπή της διακίνησης πετρελαίου προς τη Δύση.

Υπάρχουν επίσης και πολλοί καλοί λόγοι, που μας κάνουν να πιστέψουμε ότι μία τέτοια επιχείρηση βομβαρδισμού θα αποτύγχανε να καθυστερήσει το ιρανικό πυρηνικό πρόγραμμα. Εχοντας αντλήσει χρήσιμα διδάγματα από την επιτυχημένη επιχείρηση του Ισραήλ κατά του ιρακινού αντιδραστήρα του Οσιράκ το 1981, το Ιράν απέκρυψε, έθαψε, διαμοίρασε και προστάτευσε τις πυρηνικές του εγκαταστάσεις σε υπόγεια θωρακισμένα καταφύγια. Ακόμη και αν τα ισραηλινά τζετ με τις διατρητικές τους βόμβες χτυπήσουν τους «σωστούς» στόχους, παρότι αυτοί βρίσκονται στα όρια της ακτίνας δράσης της ισραηλινής αεροπορίας, οι ζημιές θα μπορούσαν να αποκατασταθούν σχετικά γρήγορα.

Υπάρχουν λόγοι που μας κάνουν να πιστεύουμε ότι μία επιχείρηση βομβαρδισμού θα αποτύγχανε να καθυστερήσει το ιρανικό πρόγραμμα.

Το αποτέλεσμα θα ήταν ένα πυρηνικό Ιράν, ριζοσπαστικοποιημένο από τον πόλεμο και απαλλαγμένο από κάθε διάθεση διεθνούς συνεννόησης.

Η ώρα είναι κατάλληλη για τους ηγέτες της Δύσης, ώστε να αποφασίσουν μήπως θα ήταν προτιμότερο να συμβιβασθούν με την ιδέα ενός πυρηνικού Ιράν. Πολλοί υποστηρίζουν ότι μία ισραηλινή επιχείρηση βομβαρδισμού θα ήταν ευκταία, καθώς το ιρανικό καθεστώς «διακρίνεται από τη μεσσιανική και αποκαλυπτική του στάση, που δοξάζει τον θάνατο. Ο φανατισμός της ηγεσίας του τοποθετεί τον ιδεολογικό ζήλο πάνω από την ίδια την έννοια της αυτοπροστασίας», όπως είχε χαρακτηριστικά πει ο Μπέντζαμιν Νετανιάχου πριν από λίγους μήνες.

Ενας από τους σημαντικότερους λόγους, για τους οποίους πρέπει να απορρίψουμε την άποψη αυτή, είναι ότι ούτε οι ίδιοι οι Ισραηλινοί δεν πιστεύουν σε αυτήν. Οπως διηγείται ο Τρίτα Πρασί στο βιβλίο του «Προδοτική Συμμαχία» (Treacherous Alliance), η ηγεσία του Ισραήλ απέδειξε κατά το παρελθόν ότι είναι πρόθυμη να παραβλέψει την αντισημιτική ρητορική της Τεχεράνης, επιδιώκοντας τη σύναψη ευκαιριακών συμμαχιών μαζί της. Το πιο καλό παράδειγμα της στάσης αυτής είναι ο ρόλος που έπαιξε το Ισραήλ στη συμφωνία Ιράν-Κόντρα, που αφορούσε την αποστολή οπλικών συστημάτων στο Ιράν σε αντάλλαγμα της απελευθέρωσης Αμερικανών ομήρων στον Λίβανο, ενώ και ο Νετανιάχου ακολούθησε τέτοια πολιτική, κατά την πρώτη του θητεία στην πρωθυπουργία στα τέλη της δεκαετίας του 1990.

Κανείς δεν θέλει να δει το Ιράν να αποκτά πυρηνικά όπλα και γι' αυτό τον λόγο, η επιβολή εμπορικών κυρώσεων είναι μία καλή μέθοδος.

** Ο David Clark είναι αρθρογράφος της εφημερίδας, The Guardian, ενώ υπήρξε σύμβουλος της βρετανικής κυβέρνησης.*

Αναποτελεσματική η δομή της Ε.Ε.

Πώς προήλθε το ρήγμα μεταξύ Αμερικής και Ευρώπης – Η κυβέρνηση Ομπάμα ζητεί να αναλάβουν οι ευρωπαϊκές χώρες τις ευθύνες τους

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ**

Προβληματισμό έχουν δημιουργήσει στην κυβέρνηση Ομπάμα η θολή δομή εξουσίας της Ε.Ε. που χαρακτηρίζεται από συνεχή διαβούλευση και αδυναμία λήψης αποφάσεων, αλλά και η εκτίμηση ότι η Ευρώπη δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις των καιρών και δεν επωμίζεται τα βάρη που της αναλογούν. «Για το ταγκό χρειάζονται δύο. Αλλά συχνά έχουμε την αίσθηση ότι οι φίλοι μας της Ε.Ε. αδυνατούν να ανέβουν στην πίστα και μας αφήνουν να χορέψουμε μόνοι μας», τόνισε στην «Κ» με δηκτικό ύφος Αμερικανός αξιωματούχος.

Η κυβέρνηση Ομπάμα θεωρεί ότι η Ευρώπη πρέπει να αναλάβει μεγαλύτερο μέρος τους κόστους αλλά και των ευθυνών γύρω από τη δική της ασφάλεια αλλά και της Δύσης γενικότερα. Η προσέγγιση αυτή φέρνει στην επιφάνεια το υπαρξιακό δίλημμα της Γηραιάς Ηπείρου η οποία από τη μια επαναπαύεται στην αμερικανική προστασία, αλλά από την άλλη επιχειρεί να αποστασιοποιηθεί από την υπερδύναμη, θέτοντας τις δικές της προτεραιότητες.

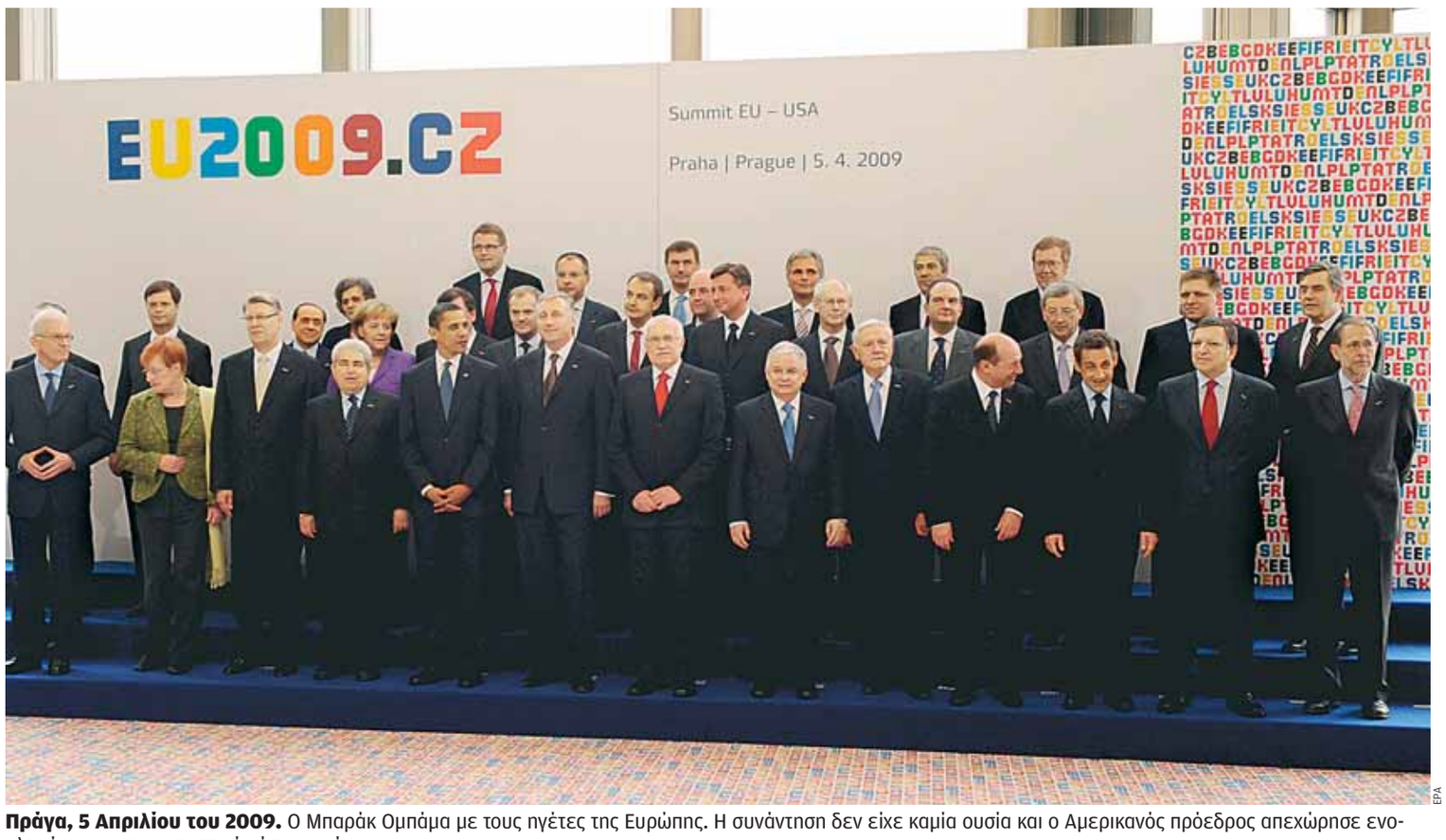

EPA

Πράγα, 5 Απριλίου του 2009. Ο Μπαράκ Ομπάμα με τους ηγέτες της Ευρώπης. Η συνάντηση δεν είχε καμία ουσία και ο Αμερικανός πρόεδρος απεχώρησε ενοχλημένος για το ουσιαστικό χάσιμο χρόνου.

Κύριε πρόεδρε...

Η σχέση με μια ένωση ανεξαρτήτων χωρών, μικρών και μεγάλων, που η κάθε μια έχει τις δικές της ιδιαιτερότητες συχνά προκαλεί εκνευρισμό στους Αμερικανούς. Πολλές φορές μάλιστα η εικόνα που δημιουργείται δεν είναι καθόλου κολακευτική. Τον Φεβρουάριο του 2005, λίγο μετά την επανεκλογή του, ο Τζορτζ Μπους μετέβη στις Βρυξέλλες για μια σύνοδο του ΝΑΤΟ και παράλληλα επισκέφθηκε την έδρα της Ε.Ε. και συναντήθηκε με τους «27». Σύμφωνα με διπλωμάτη δυτικής χώρας που ήταν παρών, «οι Ευρωπαίοι ηγέτες έσπρωχναν ο ένας τον άλλον για το ποιος, κρατώντας το λάβαρο της ενωμένης Ευρώπης, θα μιλήσει πρώτος στον Μπους. Ακόμη και ο Σιράκ που είχε πρωτοστατήσει κατά του πολέμου στο Ιράκ».

Η κατάσταση ήταν ίσως χειρότερη στην επόμενη συνάντηση που είχαν οι «27» με Αμερικανό πρόεδρο η οποία

> *«Για να χορέψουν ταγκό χρειάζονται δύο. Αλλά συχνά οι φίλοι μας της Ε.Ε. αδυνατούν να ανέβουν στην πίστα και μας αφήνουν να χορέψουμε μόνοι».*

έλαβε χώρα τον περασμένο Απρίλιο, στην Πράγα. Λόγω της δημοφιλίας του Μπαράκ Ομπάμα όλοι ήθελαν να βρεθούν δίπλα του. Η συνάντηση δεν είχε καμία ουσία και ο Αμερικανός πρόεδρος απεχώρησε ενοχλημένος για το ουσιαστικό χάσιμο χρόνου.

Δεν είναι τυχαίο ότι κατά την επόμενη συνάντηση ΗΠΑ - Ε.Ε., στις 3 Νοεμβρίου στην Ουάσιγκτον, ο κ. Ομπάμα επέλεξε να μη συμμετάσχει καν στο γεύμα εργασίας, στέλνοντας τον αντιπρόεδρο Μπάιντεν. Αλλωστε, λίγες ώρες νωρίτερα, είχε υποδεχθεί στο Οβάλ Γραφείο την Αγκελα Μέρκελ με την οποία είχε συνάντηση ουσίας.

Μάλιστα, η σουηδική προεδρία δεν είχε κρύψει τότε την ενόχλησή της για την ταυτόχρονη παρουσία της κ. Μέρκελ στην Ουάσιγκτον η οποία επισκίασε τη σύνοδο ΗΠΑ - Ε.Ε.».

Ο εκάστοτε Αμερικανός πρόεδρος προτιμά να συνδιαλέγεται με τον καγκελάριο της Γερμανίας, τον πρόεδρο της Γαλλίας και τον πρωθυπουργό της Βρετανίας, καθώς οι συνομιλητές είναι ισχυροί, λαμβάνουν αποφάσεις, και διαθέτουν ευελιξία, κάτι που, δυστυχώς, δεν συμβαίνει στο επίπεδο της Ε.Ε.

Ποιος πρόεδρος της Ε. Ε.;

Η ατυχής απόφαση των «ισχυρών» της Ευρώπης να συμφωνήσουν στον χαμηλότερο κοινό παρονομαστή και να αναδείξουν ως πρόεδρο της Ε. Ε. τον άγνωστο πρώην πρωθυπουργό του Βελγίου, σε συνδυασμό με τη σύγχυση που επικρατεί γύρω από τη διεθνή εκπροσώπηση της Ε.Ε. πλήττουν την αξιοπιστία του ευρωπαϊκού εγχειρήματος.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η απόφαση του Μπαράκ Ομπάμα να μη συμμετάσχει στη σύνοδο κορυφής ΗΠΑ - Ε.Ε. την οποία η προεδρεύουσα Ισπανία επέμεινε να φιλοξενήσει τον Μάιο στη Μαδρίτη, παρότι η συνθήκη της Λισσαβώνας προβλέπει ότι οι συναντήσεις με τρίτες χώρες θα γίνονται πλέον στις Βρυξέλλες.

Οι ΗΠΑ και οι άλλες σημαντικές δυνάμεις του πλανήτη δεν έχουν σαφή εικόνα για το εάν υπερισχύει η άποψη του νέου προέδρου της Ε.Ε., του εκάστοτε προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του προέδρου της Ευρ. Επιτροπής. Εάν ως πρόεδρος της Ε.Ε. είχε επιλεγεί ο Τόνι Μπλερ ή ο Γκέρχαρντ Σρέντερ, στα μνία της ενωμένης Ευρώπης θα βρισκόταν μια αναγνωρίσιμη ηγετική προσωπικότητα παγκοσμίου βεληνεκούς και τα πράγματα θα ήταν ξεκάθαρα. Τώρα, στο τηλεφώνημα του Μπαράκ Ομπάμπα ποιος «πρόεδρος» θα απαντήσει; Ο Ρομπέι, ο Θαπατέρο ή ο Μπαρόζο; Ή μήπως η βαρώνη Αστον;

Εκνευρισμός για τη START

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ. Ο Λευκός Οίκος αρνείται κατηγορηματικά ότι η αντιπαράθεση ΗΠΑ - Ρωσίας για την αντιπυραυλική ασπίδα επιβραδύνει την καίρια πυρηνική συμφωνία με τη Μόσχα.

Είχε προηγηθεί η οξεία κριτική της Μόσχας και ο ισχυρισμός ότι το ΝΑΤΟ εξακολουθεί να αποτελεί απειλή για τη Ρωσία.

Ενα χρόνο μετά την ανάληψη της προεδρίας, ο Ομπάμα ελπίζει ότι η αντικατάσταση της συνθήκης START για τη μείωση των στρατηγικών όπλων, η ισχύς της οποίας έχει εκπνεύσει αλλά και η συνεργασία της Μόσχας στο ζήτημα του Ιράν θα νομιμοποιήσει την απόφασή του για τοποθέτηση των ρωσοαμερικανικών σχέσεων σε νέα βάση.

Την περασμένη Τρίτη, όμως, ο αρχηγός των ρωσικών ενόπλων δυνάμεων, στρατηγός Νικολάι Μακάροφ, προκάλεσε εκνευρισμό στην Ουάσιγκτον, υπογραμμίζοντας ότι οι συνομιλίες για τη START έχουν κολλήσει στο ζήτημα της αντιπυραυλικής ασπίδας.

Τόσο το Στέιτ Ντιπάρτμεντ όσο και ο Λευκός Οίκος επιχείρησαν να υποβαθμίσουν τις υπόνοιες για νέες ρωγμές στις σχέσεις των δύο πρώην ψυχροπολεμικών αντιπάλων.

Μόλις την περασμένη εβδομάδα, ο Ρώσος πρόεδρος Ντμίτρι Μεντβέντεφ υπέγραψε έγγραφο, στο οποίο παρουσιαζόταν ως βασική στρατιωτική απειλή η προσπάθεια του ΝΑΤΟ να παγκοσμιοποιήσει τις λειτουργίες του κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου.

Στον αντίποδα ο Ομπάμα, παρά την ασάφεια για τη θέση της Κίνας στη σχετική συζήτηση για επιβολή κυρώσεων σε βάρος του ΟΗΕ, εξέφρασε την ίδια ημέρα την ικανοποίησή του από τη ρωσική στάση.

ΠΗΓΗ: AFP

Επικοινωνώντας με **350.000** επισκέπτες στα καλύτερα ξενοδοχεία της Κύπρου

Τεύχος 19 | Χειμώνας 09-10

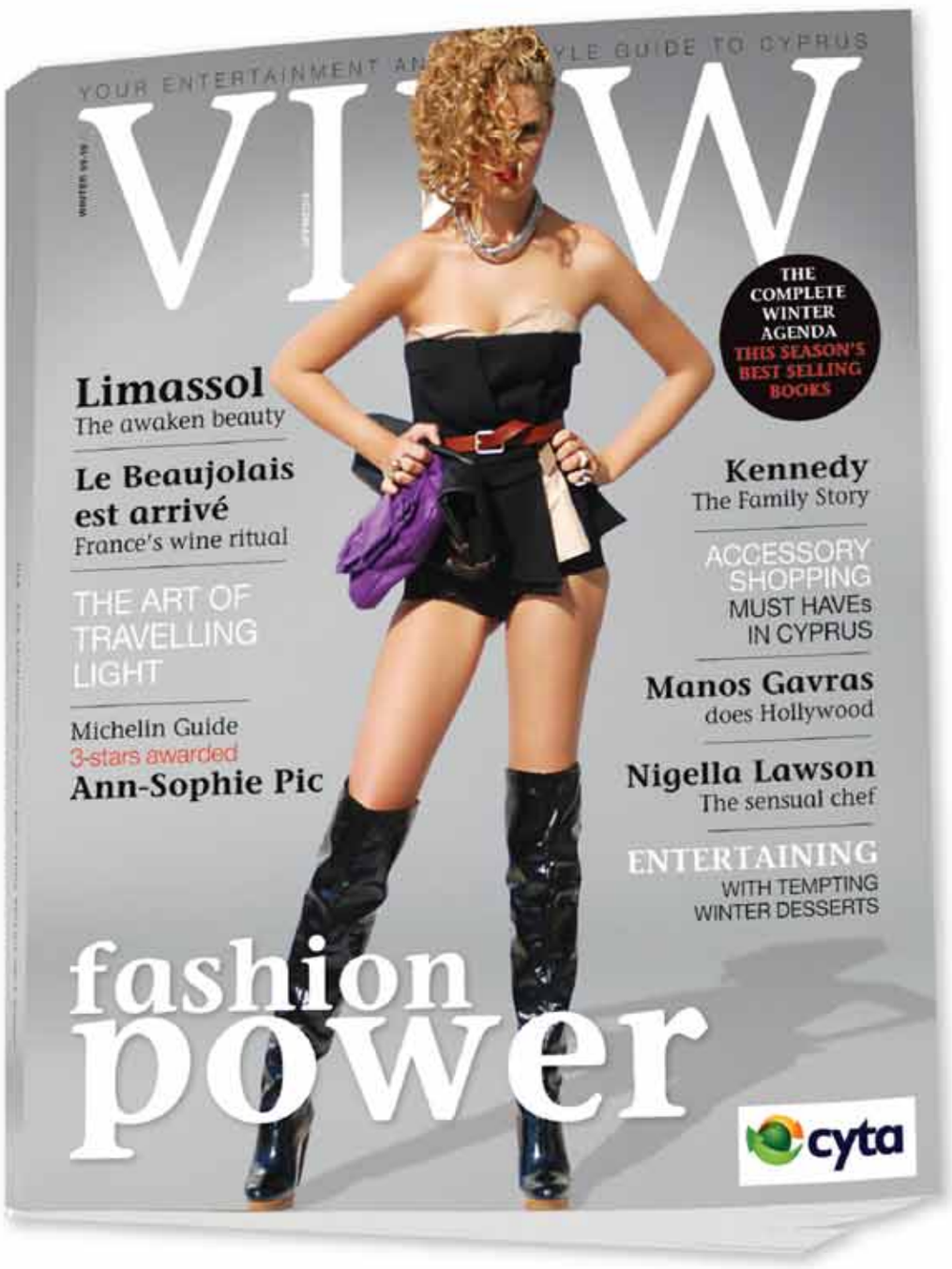

ALMYRA
ANASS
AZIA RESORT
CAPO BAY
COLUMBIA BEACH
COLUMBIA RESORT
CORAL BAY
CYPRIA BAY
FOUR SEASONS
GRECIAN BAY
GRECIAN PARK
GRECIAN SANDS
HILTON CYPRUS
HILTON PARK
LONDA
NAPA MERMAID
NAPA PLAZA
PALM BEACH
SANDY BEACH
THALASSA

Η Κύπρος που θέλουμε να δείχνουμε!

Οπαδοί του Κόμματος των Περιφερειών πανηγυρίζουν τη νίκη του Βίκτορ Γιανουκόβιτς στην προεδρία της Ουκρανίας.

EPA

Τέλος η «πορτοκαλί επανάσταση»

Ο νέος πρόεδρος Βίκτορ Γιανουκόβιτς, ετοιμάζεται να κόψει τα δεσμά της Γιούλια Τιμοσένκο με την εξουσία στην Ουκρανία

Του ανταποκριτή μας στη ΜΟΣΧΑ
ΑΧΙΛΛΕΑ ΠΑΤΣΟΥΚΑ

Νέα γραμμή στην πορεία της χώρας τους αποφάσισαν να χαράξουν οι Ουκρανοί, αναδεικνύοντας πρόεδρο τον Βίκτορ Γιανουκόβιτς. Πέντε χρόνια από την περιβόητη «πορτοκαλί επανάσταση», ο ηγέτης του Κόμματος των Περιφερειών πήρε τη ρεβάνς από τους άλλοτε «πορτοκαλί» συντρόφους, Γιούσενκο και Τιμοσένκο, για εκείνη τη νίκη που έως σήμερα διατείνεται πως οι δυο τους, μαζί με τις «πλάτες» της Δύσης, είχαν υφαρπάξει.

Σε αυτά τα χρόνια συνέβησαν γεγονότα που άλλα κράτη πιθανότατα δεν θα γνωρίσουν σε όλη τους την Ιστορία. Πριν καλά καλά συμπληρωθούν τα πρώτα γενέθλια της «πορτοκαλί επανάστασης», οι δύο πρωτεργάτες της, ο απερχόμενος πρόεδρος Βίκτορ Γιούσενκο και η πρωθυπουργός της χώρας, έφτασαν στο σημείο να μην ανταλλάσσουν ούτε «καλημέρα», ενώ οι συγκρούσεις τους όσο περνούσε ο καιρός ξεπερνούσαν κάθε όριο.

Ταυτόχρονα με τη δική τους διαμάχη, η χώρα άρχισε να σύρεται σε αλλεπάλληλες κοινοβουλευτικές εκλογές και η παραπαίουσα οικονομία να βυθίζεται. Σε αυτό το φόντο οι πολιτικές συμμαχίες μεταμορφώνονταν με πρωτοφανείς ρυθμούς.

Αγχώδης νίκη

Κορυφαίο παράδειγμα, η συνεργασία Γιούσενκο-Γιανουκόβιτς, η οποία έφερε για λίγους μήνες τον τελευταίο στην πρωθυπουργία, πριν τον ανατρέψει η Τιμοσένκο. Μέσα από αυτό το νοσηρό παιχνίδι φτάσαμε στην αγχώδη νίκη του Γιανουκόβιτς επί της Τιμοσένκο με μόλις 3,48 ποσοστιαίες μονάδες διαφοράς ή 887.928 ψήφους, γεγονός που έκανε έγκυρους αναλυτές να μιλήσουν για ήττα της «πορτοκαλί επανάστασης» και όχι για νίκη Γιανουκόβιτς.

Η οριακή επικράτηση Γιανουκόβιτς προκάλεσε στην πρωθυπουργό της χώρας και αιώνια εχθρό του, Γιούλια Τιμοσένκο, το πρώτο προσωπικό και πολιτικό της «μπλακ άουτ».

Το γεγονός πως μέσα σε δύο εβδομάδες από τον πρώτο στον δεύτερο γύρο έκανε τον άθλο ανεβάζοντας τα ποσοστά της κατά είκοσι ποσοστιαίες μονάδες, χωρίς ωστόσο να καταφέρει να κόψει πρώτη το νήμα, σε συνδυασμό με τη σαφέστατη ανακοίνωση των παρατηρητών πως η εκλογική διαδικασία υπήρξε άψογη, της προκάλεσε ψυχρολουσία.

Μιλώντας την Πέμπτη σε δημοσιογράφους ανακοίνωσε πως θα προσβάλει το αποτέλεσμα των εκλογών στα δικαστήρια. Ενας αγώνας που -σύμφωνα με εκτιμήσεις- είναι μάταιος, καθώς ακόμα και στην όχι ιδιαίτερα πιθανή περίπτωση που επαναληφθεί η εκλογική διαδικασία στα τμήματα που υποστηρίζει πως έγιναν παρατυπίες, οι ψήφοι της και πάλι δεν επαρκούν. Ο μεγαλύτερος φόβος της αυτή τη στιγμή κρύβεται στο ενδεχόμενο ο νεοεκλεγείς πρόεδρος να την «ανατρέψει» από πρωθυπουργό. Ο Γιανουκόβιτς ήδη, σε μετεκλογική του δήλωση, ζήτησε να εγκαταλείψει τη θέση της αυτοβούλως.

Το εγχείρημα Γιανουκόβιτς να κόψει όλα τα δεσμά της Τιμοσένκο με την εξουσία δεν αναμένεται να είναι ιδιαιτέρως δύσκολο, καθώς αρκετοί βουλευτές της Νάσα Ουκραΐνα, του κόμματος του Γιούσενκο, φαίνεται να οδεύουν προς το Κόμμα των Περιφερειών.

Η οριακή επικράτηση του προέδρου Βίκτορ Γιανουκόβιτς προκάλεσε στην πρωθυπουργό και «αιώνια» εχθρό του Γιούλια Τιμοσένκο προσωπικό και πολιτικό σοκ.

AP PHOTO

Πρωταρχικό του μέλημα η ενεργειακή συνεργασία με τη Μόσχα

Χαλί στην Γκαζπρόμ

Ανοίγοντας ορισμένα από τα χαρτιά του σχετικά με το μέλλον της χώρας, δεν έκρυψε πως πρωταρχική σημασία αποτελεί η ενεργειακή συνεργασία με τη Μόσχα. Για τον λόγο αυτό, μιλώντας στην ουκρανική τηλεόραση, έστρωσε το χαλί στην Γκαζπρόμ, προσκαλώντας την να επενδύσει στην αναβάθμιση του ουκρανικού δικτύου μεταφοράς φυσικού αερίου. Συγκεκριμένα, ο Γιανουκόβιτς τόνισε πως εάν επιτευχθεί αύξηση της παροχετευτικής δυνατότητας κατά 80 δισ. κ.μ., η Ρωσία δεν θα χρειαστεί να εισέλθει στη διαδικασία κατασκευής των αγωγών North Stream και South Stream, οι οποίοι παρακάμπτουν τη χώρα του. Μάλιστα δεν παρέλειψε να κατηγορήσει την ενεργειακή πολιτική της προηγούμενης κυβέρνησης, η οποία οδήγησε τη χώρα στον κίνδυνο «να καθίσει πάνω σε έναν άδειο αγωγό». Δίνοντας μια γεύση για τις κατευθύνσεις της ουκρανικής εξωτερικής πολιτικής, δήλωσε πως σκοπεύει να συναντηθεί με τους ηγέτες της Ρωσίας, των ΗΠΑ και της Ε.Ε. με σκοπό τη χάραξη νέας πολιτικής στις διμερείς σχέσεις, ενώ αναφερόμενος στην ευρωπαϊκή προοπτική της Ουκρανίας τόνισε ότι θα συνεχίσει να εργάζεται πάνω στη συνθήκη συνεργασίας, ξεκαθαρίζοντας ωστόσο πως προτεραιότητα έχει η συνεργασία της χώρας του με τη Ρωσία και τις χώρες της ΚΑΚ. Σε συνέντευξη που παραχώρησε στο CNN, ξεκαθάρισε πως δεν είναι μαριονέτα του Κρεμλίνου, ενώ για το ενδεχόμενο ένταξης της χώρας του στο ΝΑΤΟ επανέλαβε πως η απόφαση αυτή μπορεί να παρθεί μόνο μέσω δημοψηφίσματος.

Στο εσωτερικό της χώρας, ο Γιανουκόβιτς είναι αντιμέτωπος με έναν κυκεώνα προβλημάτων. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού αγγίζει το 12% και το ενδεχόμενο να μη βρεθούν χρήματα για την καταβολή μισθών και συντάξεων είναι ορατό, την ίδια στιγμή που το ΔΝΤ έχει παγώσει τον δανεισμό του στην Ουκρανία, με αποτέλεσμα να μελετάται η πιθανότητα να τυπώσουν χαρτονομίσματα, κάτι που θα έχει ως αποτέλεσμα την περαιτέρω εκτίναξη του πληθωρισμού.

Η σιδηρά κυρία Αννα Γκέρμαν

«Η γυναίκα αυτή είναι τα μάτια, τα χέρια και τα αυτιά του Γιανουκόβιτς». Με την καυστική, πλην απολύτως ακριβή αυτή δήλωση, η πρωθυπουργός Γιούλια Τιμοσένκο περιέγραψε την Αννα Γκέρμαν, αυτήν που κρύβεται πίσω από κάθε κίνηση του Βίκτορ Γιανουκόβιτς, χωρίς την οποία είναι βέβαιο πως όχι πρόεδρος της Ουκρανίας δεν θα είχε κατορθώσει να εκλεγεί, αλλά η πολιτική του καριέρα θα είχε τελειώσει πολλά χρόνια πριν. Γεννημένη στην πόλη Λβοβ της Δυτικής Ουκρανίας, σπούδασε δημοσιογραφία στο πανεπιστήμιο της πόλης. Από το 2004 είναι εκπρόσωπος Τύπου του Γιανουκόβιτς και επικεφαλής της υπηρεσίας Τύπου. Στο άκουσμα της είδησης πως η Γκέρμαν πέρασε στο στρατόπεδο του Γιανουκόβιτς οι περισσότεροι συνάδελφοί της υπέστησαν ένα σοκ. Αρκετοί ήταν εκείνοι που υποστήριξαν πως ένας από τους λόγους που την επέλεξε ο Γιανουκόβιτς ήταν για να αποκτήσει πρόσβαση και στους ψηφοφόρους της δυτικής Ουκρανίας. Οσοι τη γνωρίζουν καλά, δεν διστάζουν να πουν πως είναι χαρισματικότερη της Τιμοσένκο, καθώς είναι σε θέση να ελέγχει άριστα τα συναισθήματά της. Από τότε που εξελέγη βουλευτής εργάζεται περισσότερες από δεκατέσσερις ώρες την ημέρα. Οι φορές που τον έχει σώσει από την πολιτική αυτοκτονία είναι πολλές. Η σημαντικότερη, όταν πριν από δύο εβδομάδες τον απέτρεψε να λάβει μέρος στο ντιμπέιτ με την Τιμοσένκο, κάτι που αν τελικά είχε συμβεί, όπως φάνηκε από τη μικρή διαφορά ψήφων, θα τον είχε οδηγήσει στην ήττα.

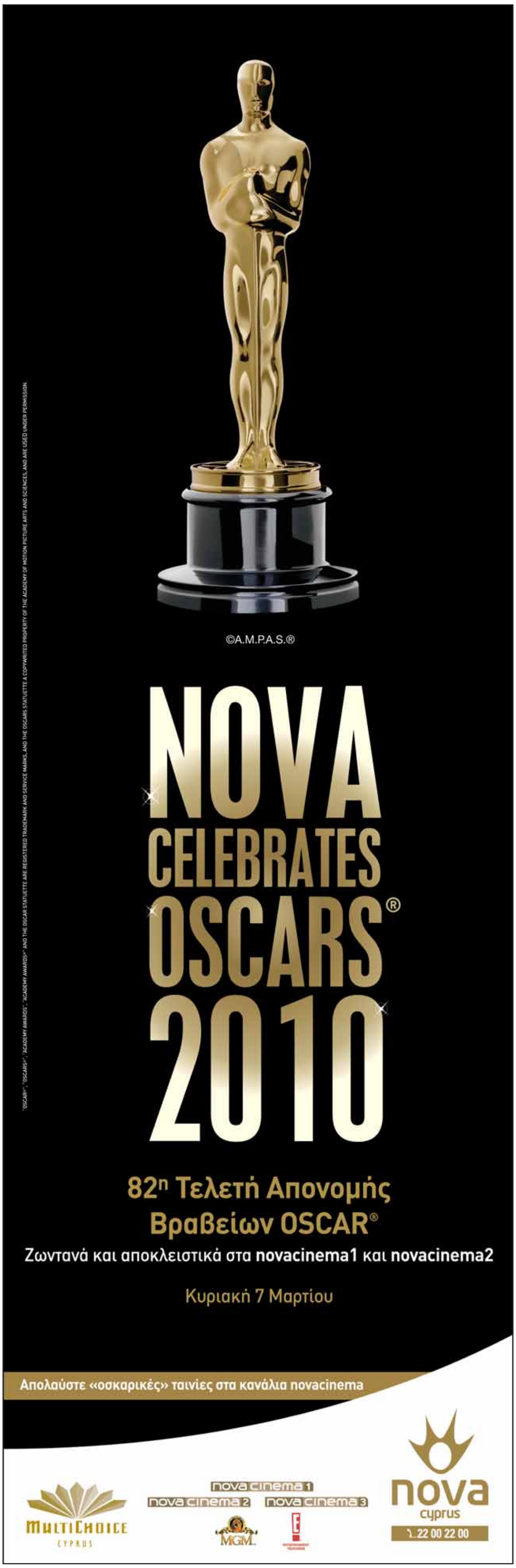

Ο ασύμμετρος πόλεμος του Διαδικτύου

Υπό συνθήκες μυστικότητας, ΗΠΑ, Ευρωπαϊκή Ενωση και Ιαπωνία οργανώνουν διεθνή εκστρατεία εναντίον των... κυβερνοπειρατών!

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

«Θα πίστευε κανείς ότι συζητούν για τα πυρηνικά τους οπλοστάσια ή κάτι ανάλογο, αλλά αυτό που βρίσκεται στο τραπέζι είναι τα... δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας»! Με αυτά τα λόγια ο Ενταν Κατζ, εκπρόσωπος του Ιδρύματος Ηλεκτρονικού Συνόρου, σχολίαζε στους «Νιου Γιορκ Τάιμς» τις μυστικές διαπραγματεύσεις μεταξύ ΗΠΑ, ΕΕ, Ιαπωνίας και άλλων κρατών, οι οποίες έλαβαν χώρα τον περασμένο μήνα στη Γκουανταλαχάρα του Μεξικού. «Το γεγονός ότι 30 ή 50 άνθρωποι κάθονται γύρω από ένα τραπέζι για να αποφασίσουν τους νόμους στους οποίους θα υπαχθούν όλα τα έθνη του κόσμου, όταν μάλιστα υπάρχουν τόσα πεδία διαφωνίας, μοιάζει με κατάφωρη παραβίαση της δημοκρατικής διαδικασίας», συμπλήρωσε ο πρώην λέκτορας στη Νομική Σχολή του Γέιλ και νυν ακτιβιστής για την ελεύθερη πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Πώς να προστατευθείς από την πειρατεία, όταν ένα προϊόν που κόστισε 100 εκατ. δολάρια, αποθηκεύεται σε ένα CD κόστους ενός δολαρίου;

Στόχος των μακρόσυρτων διαπραγματεύσεων, οι οποίες αναμένεται να συνεχισθούν τον Απρίλιο στο Ουέλινγκτον της Νέας Ζηλανδίας, είναι η θέσπιση της λεγόμενης Διεθνούς Συνθήκης κατά της Πλαστογραφίας (ACTA) μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Θα μπορούσε να μιλήσει κανείς για τη συγκρότηση Ιεράς Συμμαχίας στον κυβερνοχώρο, εναντίον μιας «πειρατείας» πολύ περισσότερο επικίνδυνης, για το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα, από εκείνη των Σομαλών επιγόνων του Μπαρμπαρόσα.

REUTERS/HANNIBAL HANSCHKE

Οσα τεχνολογικά ή νομοθετικά όπλα κι αν επιστρατεύουν οι ψηφιακές βιομηχανίες, οι πειρατές βρίσκονται πάντα ένα βήμα μπροστά.

Τεράστια συμφέροντα

Τα συμφέροντα που διακυβεύονται είναι τεράστια, καθώς αυτοί που απειλούνται είναι οι κολοσσοί της περίφημης «Νέας Οικονομίας της Γνώσης»: Μουσική και κινηματογραφική βιομηχανία, φαρμακευτικές εταιρείες, παραγωγοί λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών και πάει λέγοντας. Ενδεικτικά στην Αμερική, το 2001, οι εξαγωγές μόνο των εταιρειών παραγωγής μουσικής, κινηματογραφικών ταινιών και λογισμικού έφταναν τα 89 δισ., ενώ οι εξαγωγές της χημικής βιομηχανίας δεν ξεπέρασαν τα 75 δισ. και της αυτοκινητοβιομηχανίας τα 57 δισ.

Στις 15 Σεπτεμβρίου 2009, κυκλοφόρησε το νέο μυθιστόρημα του Νταν Μπράουν «Το χαμένο σύμβολο», σε μορφή ηλεκτρονικού βιβλίου. Κάθε αντίτυπο πουλιόταν στην τιμή των 6,69 ευρώ και προστατευόταν από την ηλεκτρονική πειρατεία χάρη σε ένα ειδικό λογισμικό. Ωστόσο, η πανοπλία αποδείχθηκε χάρτινη. Δύο ημέρες αργότερα, οι υπηρεσίες δίωξης του ηλεκτρονικού εγκλήματος διαπίστωσαν ότι πειρατές είχαν κατεβάσει παράνομα τουλάχιστον 40.000 αντίγραφα του βιβλίου.

Ο,τι τεχνολογικά ή νομοθετικά όπλα κι αν επιστρατεύουν οι ψηφιακές βιομηχανίες, οι πειρατές βρίσκονται πάντα ένα βήμα μπροστά. Η μεγάλη ιδιομορφία του προϊόντος της γνώσης, είτε πρόκειται για το καινούργιο φαρμακευτικό μόριο, είτε για το καινούργιο λειτουργικό σύστημα της Microsoft, είτε για την καινούργια υπερπαραγωγή του Χόλιγουντ, είναι ότι σχεδόν όλο το κόστος βρίσκεται στην παραγωγή της αρχικής «μήτρας». Από 'κει και πέρα, η αναπαραγωγή εκατομμυρίων αντιγράφων είναι σχεδόν δωρεάν. Πώς να προστατευθείς από την πειρατεία, όταν ένα προϊόν, η παραγωγή του οποίου κόστισε 100 εκατομμύρια δολάρια, αποθηκεύεται σε ένα ταπεινό CD κόστους ενός δολαρίου; Πώς να εμποδίσεις τη διάδοση μιας πληροφορίας, μιας ιδέας;

Πολιτικές αντιθέσεις

Πέραν των τεχνικών προβλημάτων, αναφύονται πολιτικές αντιθέσεις, οι οποίες δυσκολεύουν την επίτευξη συμφωνίας ακόμη και μεταξύ των μεγάλων, δυτικών δυνάμεων. Εκτός από την Αμερική, και η Γαλλία, η οποία διατηρεί πάντα μια πολύ δυναμική πολιτιστική βιομηχανία, εμφανίζεται πολύ αυστηρή στο σεβασμό του copyright. Μάλιστα, η κυβέρνηση Σαρκοζί, με τον νόμο HADOPI περί πνευματικής ιδιοκτησίας, δημιούργησε μια ειδική αστυνομία για τη δίωξη των κυβερνοπειρατών, η οποία θα μπορεί ακόμη και να διακόπτει τη σύνδεση με το Ιντερνετ σε όποιον παραβάτη έχει αγνοήσει δύο προειδοποιήσεις των αρχών. Σε παραπλήσιο μήκος κύματος κινείται η Βρετανία. Ωστόσο, η Γερμανία, η Σουηδία και άλλες χώρες αρνούνται να λάβουν δρακόντεια μέτρα. Την απροθυμία τους ενισχύει και η ευαισθητοποίηση μεγάλης μερίδας πολιτών υπέρ της ελεύθερης πρόσβασης στο Ιντερνετ, η οποία αρχίζει να παίρνει διαστάσεις πραγματικού κινήματος, μορφή του οποίου είναι και η εμφάνιση Κομμάτων... Πειρατών! Ενα φαινόμενο που συγκρίνεται με την ανάδυση των κομμάτων των Πρασίνων, τη δεκαετία του '80.

Ανάλογες πρωτοβουλίες αναπτύσσονται στον Νέο Κόσμο. Στο Σαν Φρανσίσκο συγκροτήθηκε η μη κερδοσκοπική οργάνωση Creative Commons (Δημιουργικές Κοινότητες), η οποία προωθεί ένα πιο ευέλικτο μοντέλο copyright: ο δημιουργός ενός πνευματικού προϊόντος διατηρεί ορισμένα δικαιώματα, επιτρέποντας ωστόσο τη διάδοση και τη χρήση του σε ευρύτατη κλίμακα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια Wikipedia. Υπολογίζεται ότι περίπου 130 εκατομμύρια άδειες έχουν εκδοθεί υπό αυτό το καθεστώς. Μεταξύ αυτών που προσχώρησαν στο εν λόγω κίνημα είναι και ο πολύ γνωστός Βραζιλιάνος τραγουδοποιός Ζιλμπέρτο Ζιλ, υπουργός Πολιτισμού του Λούλα.

Για την ώρα, η διεθνής «νομιμότητα» κινείται σε διαμετρικά αντίθετη κατεύθυνση. Οταν θεσπίστηκε, στην Αγγλία του 1710, ο πρώτος νόμος περί πνευματικής ιδιοκτησίας (Statute of Anne), στόχος ήταν να προστατευθούν οι συγγραφείς από τους εκδότες των έργων τους, ενώ η διάρκεια του copyright καθορίστηκε στα 14 χρόνια.

Ο αντίστοιχος νόμος του 1790 στις νεαρές ΗΠΑ καθόριζε το copyright στα 28 χρόνια. Ωστόσο, από το 1960, υπό την πίεση της Walt Disney η διάρκεια του copyright αυξήθηκε 11 φορές, για να φτάνει σήμερα τα... 95 χρόνια, ενώ στην ΕΕ είναι «μόνο» 70! Στην εποχή της υποτιθέμενης «οικονομίας της γνώσης», η πραγματική ελευθερία στη γνώση έχει να αντιμετωπίσει ολοένα και υψηλότερους φραγμούς.

Απείλησαν ακόμη και με διάσπαση του Ιντερνετ

Από τον πατριάρχη του νεοφιλελευθερισμού Μίλτον Φρίντμαν μέχρι τον γκουρού της ελευθεριακής Αριστεράς Τόνι Νέγκρι, πολλοί διανοητές έχουν εξυμνήσει τον «αναρχικό» χαρακτήρα του Ιντερνετ, κατ' εξοχήν συμβόλου μιας παγκοσμιοποίησης που διαλύει τις κάθετες, ιεραρχικές δομές και αποκαθιστά την ελεύθερη, οριζόντια επικοινωνία, πέρα από τον έλεγχο οποιουδήποτε κέντρου.

Οσοι πήραν τοις μετρητοίς αυτό τον ιδεολογικό μύθο, θα πρέπει να εξεπλάγησαν από δημοσιεύματα όπως εκείνο του βρετανικού Guardian, στις 30 Σεπτεμβρίου 2009, υπό τον (κάπως πρόωρο) τίτλο «Οι ΗΠΑ παραδίδουν τον έλεγχο του Ιντερνετ».

Στο σχετικό ρεπορτάζ από το Σαν Φρανσίσκο, αναφερόταν ότι ισχυρές χώρες της Ευρώπης και της Ασίας είχαν απειλήσει ακόμη και με διάσπαση του Ιντερνετ και με σχηματισμό αυτόνομων, περιφερειακών Διαδικτύων, αν οι Αμερικανοί δεν τερμάτιζαν τον μονοπωλιακό τους έλεγχο στο νευρικό δίκτυο των παγκόσμιων επικοινωνιών.

Στην αρχική, πρωτόγονη με τα σημερινά δεδομένα εκδοχή του, το Ιντερνετ δημιουργήθηκε από το αμερικανικό Πεντάγωνο στα χρόνια του Ψυχρού Πολέμου. Το γενικό επιτελείο ενόπλων δυνάμεων πάσχιζε να δημιουργήσει ένα δίκτυο επικοινωνιών, το οποίο θα μπορούσε να λειτουργήσει και σε συνθήκες πυρηνικής επίθεσης από την ΕΣΣΔ, δίνοντας στην αμερικανική ηγεσία τη δυνατότητα της ανασύνταξης και αντεπίθεσης. Ωστόσο, ο δρόμος για την πρόσβαση στο Ιντερνετ του απλού χρήστη, και όχι μόνο ολιγάριθμων κρατικών υπηρεσιών και πανεπιστημίων, άνοιξε το 1989, όταν δύο Ευρωπαίοι φυσικοί ανέπτυξαν, στο κέντρο πυρηνικών ερευνών CERN, στη Γενεύη, το λογισμικό που δημιούργησε το περίφημο Web.

Πίεση από ισχυρά κράτη στην Αμερική για συλλογικό έλεγχο

Οτιδήποτε άλλο παρά «αναρχικό» εκ γενετής, το Διαδίκτυο διευθύνεται από ένα «κέντρο» που εδρεύει στο Λος Αντζελες, το Icann (Διαδικτυακή Εταιρεία Ανάθεσης Ονομάτων και Αριθμών). Πρόκειται για ιδιωτική, μη κερδοσκοπική εταιρεία, η οποία υπακούει στη νομοθεσία της πολιτείας της Καλιφόρνιας και ελέγχεται από το αμερικανικό υπουργείο Εμπορίου. Βασική λειτουργία της είναι να «μεταφράζει» τον σειριακό αριθμό κάθε υπολογιστή συνδεδεμένου με το Ιντερνετ σε πιο εύχρηστες ηλεκτρονικές διευθύνσεις, που επιτρέπουν την επικοινωνία (π. χ. www. kathimerini. gr). Το Icann στηρίζεται σε 13 γιγαντιαίους υπερυπολογιστές, εκ των οποίων 10 βρίσκονται στις ΗΠΑ και από ένας σε Λονδίνο, Στοκχόλμη και Τόκιο.

Από το 2003 άρχισαν να πυκνώνουν οι ενστάσεις για τον μονοπωλιακό έλεγχο του Ιντερνετ από την Ουάσιγκτον. Ευρωπαίοι, Κινέζοι, Ρώσοι, Βραζιλιάνοι και Ιρανοί, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας, συναντήθηκαν στην απαίτηση για μια «παγκόσμια διακυβέρνηση» ενός μέσου τόσο κρίσιμης σημασίας για το οικονομικό και πολιτικό τους μέλλον. Η πίεση εντάθηκε εν όψει της διεθνούς διάσκεψης που προβλέπεται να οργανωθεί εντός του 2010 από τον ΟΗΕ για τη διαχείριση του Ιντερνετ.

Αντιμέτωπες με την απειλή διάσπασης του Ιντερνετ ή αντικατάστασης του Icann από ένα σώμα που θα υπάγεται απ' ευθείας στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, η κυβέρνηση Ομπάμα δέχθηκε ορισμένες αλλαγές στο καθεστώς του εν λόγω οργανισμού, το οποίο επιτρέπει μεγαλύτερο έλεγχο από την πλευρά των διεθνών εταίρων της.

Ωστόσο, το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα, καθώς το εμβληματικό σύμβολο της παγκοσμιοποίησης δέχεται την αυξανόμενη πίεση των εθνικών ανταγωνισμών, σε συνθήκες παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Νέοι μηχανισμοί για ψηφιακή καταστολή

Από τα μεγάλα συλλαλητήρια κατά της παγκοσμιοποίησης στο Σιάτλ και στη Γένοβα, μέχρι την παγκόσμια κινητοποίηση κατά του πολέμου στο Ιράκ, τον Φεβρουάριο του 2003, κι από τις «έγχρωμες επαναστάσεις» σε Γεωργία και Ουκρανία μέχρι το «πράσινο κύμα» εναντίον του Αχμεντινετζάντ στο Ιράν, το Ιντερνετ αναδείχθηκε ως νέα, ευέλικτη και άκρως αποτελεσματική μορφή συντονισμού ακτιβιστών και οργανώσεων. Οπως ήταν επόμενο, οι «επάνω» δεν έμειναν με σταυρωμένα χέρια. Ολοένα και περισσότερο εξελιγμένοι, οι μηχανισμοί παρακολούθησης και καταστολής μέσω Ιντερνετ έχουν φτάσει, σε πολλές περιπτώσεις, στο σημείο της συγκρότησης πραγματικών κυβερνοστρατών.

Στην Τεχεράνη

Εχοντας αποθεώσει την τεχνική πρόοδο, όπως καταδεικνύει και η εμμονή με την πυρηνική ενέργεια, το ισλαμικό καθεστώς στο Ιράν αποδεικνύεται ικανότατο στον πόλεμο του Διαδικτύου. Πρόκειται για ζήτημα ζωής η θανάτου για το ιερατείο, καθώς η Τεχεράνη έχει περισσότερα Ιντερνετ- καφέ από τις περισσότερες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες ενώ, σύμφωνα με έρευνα του πανεπιστημίου το Χάρβαρντ, ήδη το 2008 υπήρχαν 60.000 ιρανικά blogs. Η κυβέρνηση Αχμεντινετζάντ έχει συγκροτήσει ειδική αστυνομία του Διαδικτύου, εξοπλισμένη με άκρως εξελιγμένη τεχνολογία για την παρακολούθηση χρηστών, την οποία, όπως αποκάλυψε η Wall Street Journal, δεν δίστασαν να της πουλήσουν δυτικές πολυεθνικές, όπως οι Nokia και Siemens.

Συνενοχή δυτικών –κυρίως αμερικανικών, αυτή τη φορά– εταιρειών στην παρακολούθηση αντικαθεστωτικών, έχει καταγγελθεί και για την περίπτωση της Κίνας. Το ζήτημα ήρθε στην πρώτη γραμμή της διεθνούς δημοσιότητας ύστερα από τη σύλληψη και καταδίκη σε δεκαετή φυλάκιση του δημοσιογράφου Σι Τάο, χάρη στη βοήθεια που έδωσε στις κινεζικές αρχές η εταιρεία Yahoo, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο της οποίας χρησιμοποιούσε ο άτυχος αντικαθεστωτικός. Πρόσφατα, η εταιρεία Google ανακοίνωσε ότι θα διακόψει τη συνεργασία της με την Κίνα, επικαλούμενη τη λογοκρισία και τις επιθέσεις πειρατών εναντίον βάσεων δεδομένων της. Οι κακές γλώσσες υποστηρίζουν, όμως, ότι η Google δεν θα ήταν τόσο «ευαίσθητη» αν δεν είχε ήδη χάσει τη μάχη της κινεζικής αγοράς: Πάντως, η ηλεκτρονική παρακολούθηση δεν αποτελεί προνόμιο αυταρχικών καθεστώτων της Ανατολής. Με τον αντιτρομοκρατικό νόμο PATRIOT, η κυβέρνηση Μπους άναψε το «πράσινο φως» για ηλεκτρονικές παρακολουθήσεις χωρίς δικαστικό ένταλμα, μέσω του πανίσχυρου NSA. Εκτεταμένη ηλεκτρονική παρακολούθηση, αμφισβητούμενης νομιμότητας, ασκούν και πάμπολλες πολυεθνικές εταιρείες στο όνομα της προστασίας τους από δυνητικούς πειρατές.

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ

Του **ΡΙΚ ΦΑΛΚΒΙΝΓΚΕ**

Η Διεθνής των πειρατών

Τίποτε δεν προδίκαζε ότι κάποια μέρα θα γινόταν ένα από τα πιο μισητά πρόσωπα στα μάτια σημαντικής μερίδας του βιομηχανικού κόσμου. Στα φοιτητικά του χρόνια, οργανώθηκε στη νεολαία του Μετριοπαθούς Κόμματος, δηλαδή των κατ' εξοχήν νεοφιλελεύθερων στην κατ' εξοχήν σοσιαλδημοκρατική Σουηδία. Εγκατέλειψε τις μεταπτυχιακές σπουδές του στη Φυσική για να ανοίξει τη δική του επιχείρηση, έχοντας δουλέψει προηγουμένως, ως μηχανικός Πληροφορικής, στη Microsoft.

Κόκκινο πανί για τη βιομηχανία της ψυχαγωγίας, το Κόμμα των Πειρατών, το 2009, εξέλεξε ευρωβουλευτή

Ο αντικρατισμός του Ρικ Φάλκβινγκε πήρε πιο ριζοσπαστική τροπή τον Μάιο του 2006, όταν η σουηδική αστυνομία εισέβαλε στα γραφεία του διαδικτυακού τόπου Pirate Bay (Ορμος των Πειρατών), βασικής πλατφόρμας για το «κατέβασμα» μουσικών αρχείων μέσω Διαδικτύου, κατάσχεσε τους υπολογιστές της και την έθεσε για τρεις ημέρες εκτός λειτουργίας.

Στα 34 χρόνια του, ο Φάλκβινγκε εγκατέλειψε τον μάταιο κόσμο του Μαμμωνά για να ιδρύσει το Σουηδικό Κόμμα των Πειρατών. Με έμβλημα τη μαύρη, πειρατική σημαία, ο νεοπαγής πολιτικός σχηματισμός έθεσε στο κέντρο της προσοχής του την ελεύθερη πρόσβαση στο Ιντερνετ και τη χαλάρωση της νομοθεσίας για τα πνευματικά δικαιώματα.

REUTERS / BOB STRONG

Ο Ρικ Φάλκβινγκε, ιδρυτής του Σουηδικού Κόμματος των Πειρατών, με έμβλημα τη μαύρη, πειρατική σημαία.

Βρήκε φλέβα

Κόκκινο πανί για τη βιομηχανία της ψυχαγωγίας, το Κόμμα των Πειρατών φαίνεται ότι χτύπησε μια σημαντική κοινωνική φλέβα, με αποτέλεσμα να εκτοξευθεί στο 7% και να εκλέξει ευρωβουλευτή, το 2009. Γρήγορα, το παράδειγμα του Φάλκβινγκε βρήκε μιμητές σε αρκετές χώρες –Γερμανία, Βρετανία, ΗΠΑ κ.ά.– αν και όχι με την ίδια επιτυχία. Μάλιστα, τα «αδελφά κόμματα» έχουν συγκροτήσει τη λεγόμενη «Διεθνή των Πειρατών», ένας όρος που παραπέμπει ιερόσυλα σε άλλες, ιστορικές «Διεθνείς», οι οποίες σφράγισαν την πολιτική ιστορία της Ευρώπης. Η «Διεθνής των Πειρατών» λειτουργεί ως μη κυβερνητική οργάνωση με έδρα τις Βρυξέλλες και οργάνωσε «παγκόσμιο» συνέδριο στη Βιέννη. Τονωτική ένεση για τους εκ Σκανδιναβίας ορμώμενους πειρατές ήταν η επιτυχία των Γερμανών συναδέλφων τους, οι οποίοι έλαβαν στις βουλευτικές εκλογές του 2009 το ουδόλως ευκαταφρόνητο, για νέο κόμμα, ποσοστό 2%.

Info

- **Αρης Χατζηστεφάνου,** «Πειρατικό ρεσάλτο στην Ευρώπη», περιοδικό «Κ», Καθημερινή 27/9/2009
- **Eric Pfanner,** «In Secret, Nations Work Toward Crackdown on Piracy», 8/2/2010
- **Ignacio Ramonet,** «Controler Internet», Le Monde Diplomatique, novembre 2005
- **David Alandete,** «La Red espia tus movimientos», El Pais, 8/2/2010

AFP PHOTO

Το 2008 οι Κινέζοι έχτισαν ένα στάδιο χωρητικότητας 91.000 θέσεων, γνωστό στα πέρατα της γης για τη δαντελωτή αρχιτεκτονική του ως «Φωλιά του πουλιού». Ομως, μετά τους Ολυμπιακούς οι μόνοι που το επισκέπτονται είναι οι τουρίστες, οι οποίοι πληρώνουν 7 δολάρια για να πάνε στο κατάστημα αναμνηστικών ειδών.

«Στοκ» από άδεια ακίνητα στο μεταολυμπιακό Πεκίνο

Το στάδιο - κόσμημα, τον χειμώνα λειτουργεί σαν λούνα παρκ

Του **MICHAEL WINES**

«Αν το φτιάξεις, θα έρθει» λέει μια φωνή στον Ρέι Κινσέλα, τον αγρότη στην ταινία «Το χωράφι των ονείρων», καθώς εκείνος περπατάει ανάμεσα στα καλαμπόκια. Ετσι, ο Κινσέλα διακινδυνεύει την οικονομική καταστροφή προκειμένου να ξεριζώσει τις καλλιέργειες και να κατασκευάσει γήπεδο. Η ανταμοιβή του είναι μια ατέλειωτη ουρά ανθρώπων που περιμένουν να αγοράσουν εισιτήρια, ο ένας πίσω από τον άλλον, ώς τα πέρατα του ορίζοντα της Αϊόβα.

Το 2008 έχτισαν και οι Κινέζοι ένα γήπεδο -και τι γήπεδο- γνωστό στα πέρατα της γης για την δαντελωτή αρχιτεκτονική του ως «Φωλιά». Δυστυχώς όμως, μετά τους Ολυμπιακούς, κανείς δεν έκανε ουρά για να αγοράσει εισιτήρια. Αυτή τη στιγμή, η «Φωλιά» λειτουργεί ως χειμερινό λούνα παρκ. Τον Απρίλιο μπορεί να φιλοξενήσει μια συναυλία που, όπως λένε οι οργανωτές, «θα καθιερώσει την Κίνα ως παγκόσμιο πηγέτη στον τομέα της ειρήνης και της υγείας του πλανήτη». Αλλά μπορεί και όχι. Για τη συνέχεια, τα κυβερνητικά σχέδια περιλαμβάνουν, ενδεχομένως, την κατασκευή εμπορικού κέντρου.

Πρόπερσι το καλοκαίρι, η ολυμπιακή φιέστα της Κίνας είχε αναγνωριστεί ως απόδειξη της ανόδου της Κίνας. Δεκαοκτώ μήνες αργότερα, η Κίνα έχει μεγαλύτερη σημασία από αυτή που θα μπορούσαν να φανταστούν οι ηγέτες της. Τη χρονιά μετά τους Ολυμπιακούς η «Φωλιά», χωρητικότητας 91.000 θέσεων, φιλοξένησε μια συναυλία του Τζάκι Τσαν, έναν ιταλικό αγώνα ποδοσφαίρου, μια όπερα και μια παρουσίαση του κινεζικού τραγουδιού. Ομως, η τοπική ποδοσφαιρική ομάδα αρνήθηκε να μεταφέρει εκεί την έδρα της και οι μόνοι που επισκέπτονται τώρα το γήπεδο είναι οι τουρίστες, που πληρώνουν 7 δολάρια για να πάνε στο κατάστημα αναμνηστικών ειδών.

Οι δε πλανόδιοι που πωλούν μπιχλιμπίδια έξω από το στάδιο είναι μάλλον περισσότεροι από τους τουρίστες.

Για τον έξω κόσμο, αυτό μοιάζει με σπατάλη. Το ολυμπιακό στάδιο της Ατλάντα έγινε πάρκο του μπέιζμπολ, το Σάντλντοουμ του Κάλγκαρι έγινε ορόσημο της πόλης. Από την άλλη πλευρά, οι Ολυμπιακοί φαίνεται ότι οδηγούν και τις πιο συντηρητικές κυβερνήσεις να ξοδεύουν αφειδώς. Ας πάρουμε για παράδειγμα την Αθήνα, όπου πέρυσι τα 21 από τα 22 στάδια

AFP PHOTO/ LIU JIN

Το εθνικό στάδιο της Κίνας, γνωστό και ως «Φωλιά του πουλιού», μετατράπηκε σε χειμερινό θεματικό πάρκο.

Στην Κίνα, η υπερβολική δόμηση δεν προκαλεί ανησυχία. Αντίθετα, σύμφωνα με μερικές απόψεις, συνιστά οικονομική στρατηγική

που χτίστηκαν για τους Ολυμπιακούς Αγώνες ήταν κενά. Το κόστος του ολυμπιακού πάρτι του 2004, που έφθασε τα 14,4 δισ. δολάρια, θεωρείται ως μία από τις πηγές των δημοσιονομικών προβλημάτων της Ελλάδας. Αν η Κίνα διαφέρει -και πράγματι διαφέρει- είναι γιατί οι δημοσιονομικές ανησυχίες στη μικροσκοπική κλίμακα της Αθήνας μετά βίας καταγράφονται στα ραντάρ του Πεκίνου. Στην Κίνα, η υπερβολική δόμηση δεν αποτελεί ανησυχία, αντίθετα, σύμφωνα με μερικές απόψεις, συνιστά οικονομική στρατηγική.

Η Κίνα είναι μια χώρα με ολοκαίνουργια κτίρια γραφείων και ξενοδοχεία και πολυτελή συγκροτήματα διαμερισμάτων, πολλά από τα οποία έχουν χρηματοδοτηθεί από δάνεια που επιδοτεί το κράτος ή σε οικόπεδο που επιδοτεί το κράτος ή με φθηνό χάλυβα από χαλυβουργίες που επιδοτεί το κράτος. Πολλά είναι πιο πολύ άδεια παρά γεμάτα. Σύμφωνα με το κτηματομεσιτικό γραφείο Κόλιερς Ιντερνάσιοναλ, στο επιχειρηματικό κέντρο του Πεκίνου φέτος τα γραφεία θα είναι άδεια σε ποσοστό 38%. Το ποσοστό είναι 12 μονάδες υψηλότερο από αυτό του Σεν Μπερναρντίνο στην Καλιφόρνια, που είναι η χειρότερη αγορά κτιρίων γραφείων στις ΗΠΑ.

Αυτό που μοιάζει φρικτό στο Σεν Μπερναρντίνο είναι ο κανόνας στον αναβρασμό του Πεκίνου. Η κερδοσκοπία των ακινήτων καλπάζει, πολλοί ειδικοί συμφωνούν ότι η κτηματαγορά και το τραπεζικό σύστημα αναπτύσσονται με τη μορφή «φούσκας» και όλοι περιμένουν ότι κάποια στιγμή, σε ένα-δυο χρόνια, θα έρθει η ώρα της κρίσης. Ομως, στα δύο προηγούμενα «ξεφουσκώματα», το 1999 και το 2004 η κυβέρνηση διέσωσε τις κυβερνητικές τράπεζες και ο καλπασμός συνεχίστηκε.

Μόλις τον περασμένο Οκτώβριο, η κυβέρνηση απάλλαξε την Αγροτική Τράπεζα της Κίνας από μη εξυπηρετούμενα δάνεια ύψους 120 δισ. δολαρίων χωρίς να υπάρξει η παραμικρή δημόσια διαμαρτυρία.

Θέσεις εργασίας

Το αίσθημα στην Κίνα είναι ότι «αν το χτίσεις, θα έρθουν». Τελικά, σε μια τόσο μεγάλη χώρα, κάποιος θα χρησιμοποιήσει το συνεδριακό κέντρο και τις νεροτσουλήθρες. Και αν όχι, χτίστε το έτσι κι αλλιώς. Η οικοδομή δημιουργεί θέσεις εργασίας, τονίζει το κύρος και φουσκώνει το ΑΕΠ. Σε ένα κράτος που είναι υπερβολικά μεγάλο για να αποτύχει, όσο τα υγιή δάνεια είναι περισσότερα από τα θαλασσοδάνεια, η σπατάλη γίνεται ανεκτή.

«Αυτή κατά τη γνώμη μου είναι η ουσία της κινεζικής στρατηγικής» λέει ο Εσουάρ Πρασάντ, πρώην επικεφαλής του γραφείου του ΔΝΤ για την Κίνα. «Να συνεχίζει η μηχανή να λειτουργεί με ικανή ταχύτητα».

THE NEW YORK TIMES

Θρίλερ στο Μπουρτζ Χαλίφα

ΝΤΟΥΜΠΑΪ. Επί 45 λεπτά παρέμειναν εγκλωβισμένοι στον χαλασμένο ανελκυστήρα οι 15 επισκέπτες του υψηλότερου κτιρίου του κόσμου, του Μπουρτζ Χαλίφα στο Ντουμπάι, στις αρχές της εβδομάδας. Το «καμάρι» του οικονομικώς πολύπαθου εμιράτου, που θα του έδινε για μία ακόμα φορά τη θέση του «νούμερο 1» τουριστικού προορισμού, αναγκάστηκε να κλείσει άδοξα τις θύρες του για το κοινό λίγες ημέρες μετά τα εγκαίνιά του στις αρχές του έτους, υπό τα φώτα της διεθνούς δημοσιότητας. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες αυτών που έζησαν την περιπέτεια, ο ανελκυστήρας ξαφνικά καθηλώθηκε μεταξύ δύο ορόφων –και πολύ κοντά στο υψηλότερο σημείο του κτιρίου όπου βρίσκεται το παρατηρητήριο– τα φώτα έσβησαν και όλοι ένιωσαν να τους λούζει κρύος ιδρώτας. Το σωστικό συνεργείο που έφτασε αρκετή ώρα αργότερα απελευθέρωσε τους έντρομους επιβάτες τοποθετώντας σκάλα στο φρεάτιο και βοηθώντας τους να ανεβούν στον πιο κοντινό όροφο.

Ομως και στο «παρατηρητήριο» του Μπουρτζ Χαλίφα παρέμειναν εγκλωβισμένα επί αρκετή ώρα 60 άτομα, πολλά από τα οποία ένιωσαν να κυριεύονται από πανικό. Μάλιστα, όπως αναφέρουν, ξαφνικά άκουσαν έναν ισχυρό κρότο από το φρεάτιο του ανελκυστήρα και είδαν να βγαίνουν καπνοί από τις πόρτες του. Ετσι, πίστεψαν ότι ίσως να είχε γίνει κάποια έκρηξη. Τελικά, οι εγκλωβισμένοι στο παρατηρητήριο του τελευταίου ορόφου του Μπουρτζ Χαλίφα και του ανελκυστήρα πάτησαν ξανά στέρεο έδαφος έπειτα από ώρα κι ενώ μεταφέρθηκαν με βοηθητικό ανελκυστήρα εμπορευμάτων.

Μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει γνωστό τι προκάλεσε τη βλάβη ούτε πόσο σοβαρή ήταν και κατά πόσον κινδύνευσαν οι επισκέπτες. Απέδωσαν, όμως, το κλείσιμο των θυρών του αξιοθέατου στον «υπερβολικό αριθμό επισκεπτών που αναμένονταν εκείνη την ημέρα». Ανακοίνωση που εξέδωσε η εταιρεία αναφέρει ότι κρίθηκε αναγκαίο να γίνουν εργασίες συντήρησης και το «παρατηρητήριο» του Μπουρτζ Χαλίφα θα παραμείνει κλειστό τις επόμενες ημέρες. Το Μπουρτζ Χαλίφα είναι το ψηλότερο κτίριο του κόσμου, με ύψος 828 μέτρων.

AFP, A.P.

Προλάβετε τα προβλήματα στην ακοή σας

Ποια είναι τα συμπτώματα που πρέπει να προσέξετε και πότε πρέπει να καταφύγετε στον ειδικό γιατρό

THE JOHNS HOPKINS MEDICAL LETTER
ΥΓΕΙΑ ΜΕΤΑ ΤΑ 50

Εάν δυσκολεύεστε να ακούσετε τα λεγόμενα της συζύγου σας στο τραπέζι του δείπνου ή χρειάζεται να αυξήσετε την ένταση της τηλεόρασής σας, τότε ενδεχομένως να «χάνετε» την ακοή σας - και δεν είστε ο μόνος.

Οι ερευνητές εκτιμούν ότι μετά την ηλικία των 65 ετών περίπου 25 έως 40% των ατόμων έχουν απώλεια ακοής. Ευτυχώς όμως είναι διαθέσιμες πολλές υποβοηθητικές συσκευές.

Το αυτί σας χωρίζεται σε τρία μέρη: το έξω αυτί, το μεσαίο αυτί και το έσω αυτί. Οταν ο ήχος ταξιδεύει από το μεσαίο αυτί στο έσω αυτί υποχρεώνει το υγρό εντός του κοχλία -ενός μικρού οργάνου που έχει σχήμα σαλιγκαριού- να πάλλεται. Τότε τριχωτά κύτταρα στο εσωτερικό του κοχλία μετατρέπουν τις δονήσεις σε ηλεκτρικούς παλμούς -ώσεις- (ερεθίσματα) που στέλνονται στον εγκέφαλο και υφίστανται κατεργασία.

Ωστόσο, με την πάροδο των ετών μπορεί σταδιακά να εμφανίσουμε μια εξασθένηση της ακουστικής μας ικανότητας. Η συνηθέστερη, που έχει σχέση με την αύξηση της ηλικίας, είναι η πρεσβυακουσία. Αυτή συμβαίνει όταν τα τριχωτά κύτταρα υποστούν βλάβες είτε από τη φυσιολογική διεργασία της γήρανσης είτε εξαιτίας της μακροχρόνιας έκθεσης σε θορύβους. Με την πάροδο του χρόνου, έντονοι ήχοι από διάφορες πηγές -κονσέρτα, μουσικές συσκευές, μηχανήματα (π. χ. μηχάνημα κοπής των χόρτων), εργαλεία μεγάλης ισχύος, ραδιόφωνα ή το κυνήγι- μπορούν να βλάψουν τα τριχωτά κύτταρα και να προκαλέσουν μόνιμη βλάβη η οποία άπαξ και εμφανιστεί δεν αποκαθίσταται. Ορισμένα φάρμακα όπως η ασπιρίνη (σε υψηλές δόσεις) ή τα διουρητικά μπορούν επίσης να προκαλέσουν πρεσβυακουσία, καθώς επίσης και διάφορες χρόνιες παθήσεις οι οποίες μπορούν να επηρεάζουν την τροφοδοσία του οργανισμού με αίμα - όπως η υπέρταση, η στεφανιαία καρδιοπάθεια και ο διαβήτης.

Οι πρώτες ενδείξεις

Πολλά άτομα πιστεύουν ότι η απώλεια ακοής είναι η φυσιολογική εξέλιξη της γήρανσης. Σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα αρκετοί δεν συνειδητοποιούν καν ότι έχει εξασθενήσει η ακοή τους. Για να αναγνωρίσετε αν έχετε πρόβλημα, απαντήσετε στο ερωτηματολόγιο του Αμερικανικού Εθνικού Ινστιτούτου Κωφώσεως και άλλων Διαταραχών Επικοινωνίας (NIDCD).

Απλώς τσεκάρετε το κουτάκι που αντιστοιχεί στις φράσεις που περιγράφουν το πρόβλημά σας.

- ❑ **Δυσκολεύεστε** να ακούσετε στο τηλέφωνο;
- ❑ **Η ακοή σας δυσκολεύεται** όταν ακούγονται πολλοί ήχοι γύρω σας ;
- ❑ **Δυσκολεύεστε** να παρακολουθήσετε μια συζήτηση όταν συνομιλούν συγχρόνως δύο άτομα;
- ❑ **Πρέπει να ταλαιπωρηθείτε** για να κατανοήσετε μια συζήτηση;
- ❑ **Πολλά άτομα** στα οποία ομιλείτε νομίζετε ότι ψιθυρίζουν (ή δεν μιλούν καθαρά);
- ❑ **Παρερμηνεύετε** τα λεγόμενα των άλλων και εξαιτίας αυτού αντιδράτε εσφαλμένα;
- ❑ **Ζητάτε συχνά** από τους συνομιλητές σας να επαναλάβουν αυτό που είπαν;
- ❑ **Δυσκολεύεστε** ιδιαίτερα στην κατανόηση όταν σας μιλούν γυναίκες ή παιδιά;
- ❑ **Οι γύρω σας παραπονούνται** ότι «αυξάνετε» πολύ την ένταση της TV;
- ❑ **Ακούτε συχνά βουητά,** εμβοές, κουδουνίσματα και παρόμοιους ήχους;
- ❑ **Κάποιοι ήχοι** θεωρείτε ότι είναι πολύ δυνατοί;

! Εάν τσεκάρετε τρία ή περισσότερα κουτάκια τότε θα πρέπει να κλείσετε ραντεβού με τον ειδικό γιατρό

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Μετά την ηλικία των 65 ετών, περίπου ένα 25 - 40% των ατόμων έχουν απώλεια ακοής, σύμφωνα με έρευνες.

Τα σημάδια

Τα περισσότερα άτομα με πρεσβυακουσία πρώτα χάνουν την ικανότητα να διακρίνουν τους υψηλής συχνότητας ήχους όπως το «Σ» και «Φ» ή «Θ», λέει ο δρ. Ronie Dinkes, Au. D. C. C. C. A., διευθυντής Ωτολογίας στο Johns Hopkins Bayview Ιατρικό Κέντρο.

Αυτοί οι υψηλής συχνότητας ήχοι είναι κύρια συστατικά του λόγου και της γλώσσας, ώστε μια ενδεχόμενη δυσκολία στο να τους ακούσουμε μπορεί ενδεχομένως να μειώσει την ικανότητά μας να διακρίνουμε σωστά μεταξύ των διαφορετικών λέξεων. Μερικά συνήθη παραδείγματα τέτοιων σφαλμάτων σχετικά με την ακοή είναι ο διαχωρισμός των λέξεων: «Τζιμ» και «τζιν» κ. ά. Επίσης η πιθανή δυσκολία με τους υψηλής συχνότητας ήχους μπορεί να δυσκολεύει το άκουσμα ήχων υψηλής συχνότητας, όπως οι φωνές των γυναικών και των παιδιών.

Ενα άλλο σύνηθες σύμπτωμα είναι η δυσκολία να ακούσετε μια συνομιλία όταν παρεμβαίνουν θόρυβοι - π. χ. σε ένα εστιατόριο ή εμπορικό κέντρο. Πολλά άτομα επίσης νιώθουν κωδωνισμούς στα αυτιά τους που ονομάζονται βόμβοι ή εμβοές ή υπερακουσία, μια υπερευαισθησία στους έντονους ήχους.

Και τώρα τι γίνεται;

Εάν εμφανίζετε συμπτώματα απώλειας της ακοής σας επισκεφτείτε τον γιατρό σας, ο οποίος στη συνέχεια θα σας παραπέμψει σε ειδικό ωτολόγο. Εκείνος κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης θα πάρει ένα λεπτομερές ιστορικό και θα εξετάσει τα αυτιά. Θα ελέγξει πόσο καλά ακούτε τους διάφορους τόνους, λέξεις και ήχους. Εάν έχετε απώλεια ακοής, εσείς και ο ωτολόγος μπορείτε να εξετάσετε τη χρήση υποβοηθητικών συσκευών, όπως είναι τα ακουστικά.

Βοήθεια

Η έρευνα έχει αποδείξει ότι η απώλεια της ακοής δυσχεραίνει την καθημερινή ζωή, επηρεάζοντας την ικανότητα επικοινωνίας με φίλους και αγαπημένα πρόσωπα. Σε μερικές περιπτώσεις κάτι τέτοιο μπορεί να οδηγήσει σε κοινωνική απομόνωση και κατάθλιψη. Παρ' όλα αυτά, τα περισσότερα άτομα περνούν 7 έως 10 χρόνια από την έναρξη των προβλημάτων τους για να ελέγξουν την ακοή τους και να σκεφτούν σοβαρά να αγοράσουν ακουστικά, λέει ο Dr Dinkes. «Κατά κάποιο τρόπο θεωρούν ότι όσοι φορούν ακουστικά στιγματίζονται». Και όμως, για κάποιες περιπτώσεις τα ακουστικά είναι που κάνουν τη μεγάλη διαφορά λέει ο επιστήμονας. Για παράδειγμα, μπορείτε για άλλη μια φορά να ακούσετε «γέλιο, τη φωνή ενός παιδιού, της συζύγου σας που σας λέει σ' αγαπώ, τις ειδήσεις ή μια συζήτηση στην τηλεόραση».

Ενα ακουστικό λειτουργεί ενισχύοντας τους ήχους που υπάρχουν γύρω σας. Υπάρχουν δυο διαθέσιμοι τύποι: οι προγραμματιζόμενοι αναλογικοί και οι ψηφιακοί. Τα ψηφιακά ακουστικά χρησιμοποιούν τη νέα τεχνολογία για να «καταστήσουν ευδιάκριτους τους «μαλακούς» ήχους, φυσικούς τους μεσαίους ήχους και υψηλούς τους δυνατούς μεν ήχους, αλλά όχι και ενοχλητικούς», λέει ο δρ. Dinkes.

Τα ψηφιακά ακουστικά μπορούν επίσης να αγοραστούν μαζί με κατευθυνόμενα μικρόφωνα τα οποία μπορούν να σας βοηθήσουν να ακούτε ήχους που προέρχονται από εμπρός σας - π. χ. στον κινηματογράφο. Τα αναλογικά ακουστικά, και λιγότερο δαπανηρά από τους δύο τύπους ακουστικών, δεν είναι τόσο αποτελεσματικά στην ομαλοποίηση των ήχων. «Τα αναλογικά ακουστικά μετατρέπουν τους απαλούς ήχους σε δυνατούς, τους μέτριους σε δυνατότερους και τους δυνατούς σε πολύ δυνατούς».

Ωστόσο, ένα ακουστικό δεν θα λύσει όλα τα προβλήματα της ακοής σας και γι' αυτό είναι σημαντικό να έχετε ρεαλιστικές προσδοκίες από τη χρήση τους. «Τα ακουστικά βοηθούν να ακούσετε καλύτερα, εάν η ικανότητά σας να κατανοήσετε και να διακρίνετε τις λέξεις παραμένει αρκετά καλή σε γενικές γραμμές. Αν η ικανότητά σας στην κατανόηση των λέξεων είναι φτωχή, τότε τα ακουστικά δεν θα σας βοηθήσουν», προσθέτει ο επιστήμονας.

Τα ντεσιμπέλ

Οι ήχοι που είναι πάνω από 85 ντεσιμπέλ (μια κανονική συζήτηση είναι συνήθως 60 ντεσιμπέλ) μπορούν να βλάψουν τα αυτιά σας, σύμφωνα με το Αμερικανικό Εθνικό Ινστιτούτο Κωφώσεως και άλλων Διαταραχών Επικοινωνίας (NIDCD).
Και επειδή όταν υποστείτε βλάβη στο έσω ους θα είναι και μόνιμη, αυτό που μπορείτε να κάνετε είναι να προστατεύετε τα αυτιά σας από δυνατούς θορύβους.
Εάν είστε λάτρεις των συναυλιών και των κονσέρτων, εργάζεστε με εργαλεία μεγάλης ισχύος ή βρίσκεστε μέσα σε δυνατούς θορύβους, φορέστε ωτοασπίδες. Μπορείτε να τις αγοράσετε από ένα φαρμακείο ή να τις παραγγείλετε από έναν ωτολόγο ώστε να προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες ανάγκες σας. Επίσης, χρησιμοποιείτε με μέτρο τις συσκευές μουσικής που συνοδεύονται με ακουστικά και βεβαιωθείτε ότι η ένταση τους είναι χαμηλή.

Οδηγός για να αγοράσετε τα κατάλληλα ακουστικά

Πριν προβείτε στην αγορά τους, συζητήστε με τον ωτολόγο σας τα ακόλουθα:

• Ποιος τύπος ακουστικών είναι καταλληλότερος για τον τρόπο ζωής και τις ανάγκες σας; Για παράδειγμα, σας αρέσει να πηγαίνετε σε κοντσέρτα ή στον κινηματογράφο; Επιθυμείτε ακουστικά που δεν θα γίνονται εύκολα αντιληπτά από τους γύρω σας; Θέλετε το αυτί σας να είναι ανοιχτό ή καλυμμένο;

• Ποιο είναι το κατάλληλο μέγεθος ώστε να μπορείτε να το χειριστείτε με τα χέρια σας; Αν τα ακουστικά σας είναι πολύ μικρά ή δεν μπορείτε να δείτε την μπαταρία τους, τότε αυτό αποτελεί ένα σοβαρό ζήτημα, εξηγεί ο Dr Dinkes.

• Η τιμή: Τα ακουστικά κοστίζουν περισσότερα από 1.000 δολάρια κατά μέσον όρο, σύμφωνα με μια ανασκόπηση στοιχείων από ασφαλιστικές αμερικανικές εταιρείες.

Ωστόσο, δεν χρειάζεται να αγοράσετε κατ' ανάγκη το καλύτερο είδος ακουστικών. «Οι περισσότεροι πιστεύουν ότι αν ξοδέψουν περισσότερα χρήματα θα αγοράσουν καλύτερη ποιότητα», λέει ο Dr Dinkes. «Και όμως, θα πρέπει να ξοδέψουν ακριβώς το ποσό που διευκολύνονται. Υπάρχουν ακουστικά σε διάφορες τιμές».

• Πρόκειται πράγματι να χρησιμοποιήσετε τη συσκευή; Μην αγοράζετε ακουστικά απλά και μόνο για να ευχαριστήσετε κάποιο μέλος της οικογένειάς σας ή ένα αγαπημένο πρόσωπο. Εάν δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσετε τη συσκευή, είναι φυσικά σπατάλη χρόνου και των χρημάτων σας.

Από τη στιγμή που θα αγοράσετε ακουστικά, λάβετε υπόψη και την ωτολογική αποκατάσταση, η οποία μπορεί να γίνει σε ατομικές συνεδρίες ή σε ομάδες. Βοηθά να προσαρμοστείτε στην απώλεια της ακοής σας και σας διδάσκει πώς να χρησιμοποιείτε τα ακουστικά και να βελτιώσετε την ικανότητα επικοινωνίας.

Εκτός από τα ακουστικά υπάρχουν και άλλες υποβοηθητικές συσκευές. Αυτές συμπεριλαμβάνουν ενισχυτές τηλεόρασης και τηλεφώνου, συσκευές παλμών με φώτα και συναγερμό για φωτιά κ. ο. κ. Τα άτομα που επιθυμούν να παρακολουθούν τηλεόραση χωρίς να ενοχλούν άλλους στο δωμάτιο, ένα σύστημα υπέρυθρων που εκπέμπει κύματα σε ειδικό δέκτη στο αυτί σας μπορούν επίσης να βοηθήσουν.

Εάν επιθυμείτε να βελτιώσετε την ακοή σας όταν βρίσκεστε σε θέατρο, τάξη ή σε μεγάλο ακροατήριο, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε FM μεταδότη. Αυτές οι συσκευές λειτουργούν όπως το ραδιόφωνο και χρησιμοποιούν μικρόφωνο για να μεταδώσουν κύματα απευθείας στους χρήστες ακουστικών. Οπως και να έχει, συνεννοηθείτε με τον ωτολόγο σας για το ποια συσκευή ακοής είναι κατάλληλη για σάς. Για περισσότερες πληροφορίες:
www. betterhearing. org,
www. hopkinsmedicine. org/hearing/
www. sotheworldmayhear. org/hearnow

Εάν δεν έχετε αποφασίσει να χρησιμοποιήσετε τη συσκευή, πρέπει να σκεφθείτε πως είναι σπατάλη χρόνου αλλά και χρημάτων.

ΣΥΝΤΟΜΑ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Αγωγή ανοσοποιητικού για χρόνιους πόνους

Οι ασθενείς με χρόνιους πόνους που προήλθαν από κακώσεις άκρου ή έπειτα από ακρωτηριασμό μπορούν να ανακουφιστούν ακολουθώντας θεραπευτική αγωγή του ανοσοποιητικού συστήματος. Πρόκειται για διαπίστωση η οποία θα μπορούσε να αλλάξει θεαματικά τον τρόπο θεραπευτικής προσέγγισης των ατόμων αυτών. Ερευνητές ανακοίνωσαν ότι μια δόση ενός προϊόντος αίματος που ονομάζεται ενδοφλέβια ανοσοσφαιρίνη (IVIG) περιόρισε σημαντικά τους πόνους σε σχεδόν τους μισούς ασθενείς που υπέφεραν από πολύπλοκο τοπικό σύνδρομο πόνων (CPRS), μια ανεξήγητη χρόνια κατάσταση η οποία μπορεί να εμφανιστεί έπειτα από τραυματισμό ή απώλεια άκρου.

REUTERS HEALTH

THE ASSOCIATED PRESS

ΩΟΘΗΚΕΣ

Οι απλές κύστεις δεν έχουν σχέση με καρκίνο

Σε γυναίκες πάνω από 55 ετών είναι συνήθεις οι απλές κύστεις ωοθηκών οι οποίες είτε διαλύονται ή επιμένουν χωρίς να εξελίσσονται, σύμφωνα με στοιχεία από την κλινική μελέτη «Δοκιμασίας ελέγχου για καρκίνο προστάτη, πνευμόνων, παχέος εντέρου και ωοθηκών» (PLCO).
Η παρουσία απλών κύστεων που συχνά βρίσκονται τυχαία κατά τη διάρκεια διακολπικών εξετάσεων με υπερήχους (TVU) δεν επηρέασαν τον κίνδυνο καρκίνου των ωοθηκών, σύμφωνα με τον επικεφαλής συγγραφέα Dr Robert T. Greenlee και τους συνεργάτες του. Ως απλές κύστεις όρισαν αυτές που ήταν μικρότερες από 10 cm3 χωρίς στέρεες περιοχές ή εξογκώματα στο εσωτερικό τους.

REUTERS HEALTH

AFP

Σχεδόν οι μισές από τις γυναίκες που χρησιμοποιούν ένα δημοφιλές ενέσιμο αντισυλληπτικό χάνουν σημαντική ποσότητα οστικής μάζας μέσα σε δύο χρόνια. Σύμφωνα με τους ερευνητές, τον μεγαλύτερο κίνδυνο διατρέχουν οι καπνίστριες, όσες δεν καταναλώνουν επαρκές ασβέστιο και όσες δεν έχουν μείνει έγκυοι. Η μελέτη παρακολούθησε γυναίκες που χρησιμοποίησαν τη συγκεκριμένη μέθοδο αντισύλληψης - με ένεση medroxyprogesterone, γνωστή ως DMPA ή Depo-Provera. Διαπιστώθηκε ότι το 45% των χρηστριών υπέστησαν απώλειες οστικής πυκνότητας ανόργανων συστατικών της τάξεως του 5% ή παραπάνω στο ισχίο ή στο κάτω μέρος της σπονδυλικής στήλης.

THE NEW YORK TIMES

REUTERS

ΕΡΕΥΝΑ

Ουσίες μειώνουν τη γονιμότητα

Δυσκολεύεστε να μείνετε έγκυος; Ισως φταίει ο καναπές σας ή το στέρεο ή το χαλί σας ή τέλος πάντων οποιοδήποτε από τα αντικείμενα του σπιτιού σας που έχει αντιπυρικές χημικές ουσίες γνωστές ως PBDEs, οι οποίες σύμφωνα με νέα μελέτη μπορούν να συσχετίζονται με τη μειωμένη γονιμότητα. Οι PBDEs ή πολυβρωμιωμένοι διφαινυλαιθέρες είναι ρυπαντές που συσσωρεύονται στο αίμα και τους ιστούς και αποδιοργανώνουν τις ορμόνες. Σε μελέτη που δημοσιεύθηκε οι ερευνητές διαπίστωσαν ότι για κάθε 10πλάσια αύξηση των PBDEs στη συγκέντρωσή τους στο αίμα, οι γυναίκες υφίστανται 30% ελάττωση στις πιθανότητες που έχουν να μείνουν έγκυοι κάθε μήνα.

REUTERS HEALTH

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΕΧΝΕΣ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΑ
Κυριακή 14 Φεβρουαρίου 2010

ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Ολυμπία Δουκάκη, ηθοποιός

Αρνήθηκα να αλλάξω το όνομά μου

Θεωρεί τον εαυτό της αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του αμερικανικού ονείρου

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΚΑΤΣΟΥΝΑΚΗ**

Η δεύτερη συνάντησή μας με την Ολυμπία Δουκάκη ήταν πρωινή. Εφτασε γύρω στις 10.30 στη δραματική σχολή της Μιμής Ντενίση, όπου δίδαξε τις τελευταίες 15 ημέρες. Διασχίζοντας την είσοδο του εντυπωσιακού νεοκλασικού στη Μαυρομματαίων έμοιαζε εμβρόντητη. Πριν από την «καλημέρα», μας κοίταξε και σχολίασε: «It's amazing! All this parking!». Δεν μπορούσε να πάρει το βλέμμα της από τα διπλοπαρκαρισμένα αυτοκίνητα! Το θέαμα της φαινόταν εξωπραγματικό τόσο, που στάθηκε στην είσοδο και το σχολίαζε, αναφέροντας τα υπέρογκα πρόστιμα που πληρώνουν οι οδηγοί στη Ν. Υόρκη. «Και εδώ υπάρχουν», σχολίασε ο φωτογράφος Νίκος Πηλός, «αλλά μάλλον δεν έχουν αποτέλεσμα!..». Μέχρι να καθίσει αναπαυτικά στην πολυθρόνα, στον χώρο υποδοχής του κτιρίου, συνέχιζε να μουρμουρίζει για τους δρόμους, την οδήγηση στην πόλη, τις συνθήκες που επικρατούν. Υστερα συγκεντρώθηκε με μεγάλο επαγγελματισμό και πειθαρχία στη φωτογράφιση. Βρήκε διασκεδαστική την ιδέα να ανεβάσει τα πόδια της στα μπράτσα της πολυθρόνας, ανέβηκε στις σκάλες, στάθηκε όπου της ζήτησαν, χωρίς να διαμαρτυρηθεί παρά μόνο για την ώρα του μαθήματος που είχε πλησιάσει. «I do my glamorous!..», έλεγε καλημερίζοντας τους μαθητές της. Η πηγαία ενέργεια και ζωτικότητα, είναι το πρώτο πράγμα που αντιλαμβάνεται όποιος πλησιάσει την 79χρονη Ελληνοαμερικανίδα ηθοποιό, βραβευμένη με Οσκαρ για την ερμηνεία της στο «Κάτω από τη λάμψη του φεγγαριού» του Νόρμαν Τζούισον, ταγμένη στο θέατρο και στη διδασκαλία νέων ηθοποιών. Η πρώτη συνάντηση ήταν μεσημεριανή.

Οχι για φαγητό. Μετά το πρώτο τρίωρο μάθημα και πριν από το δεύτερο. Ούτως ή άλλως η καθημερινότητά της προσδιορίζεται από την τάξη. Ηρθε, κρατώντας τα κρακεράκια και τον καφέ της.

«Ο καλός δάσκαλος», λέει, «δίνει τη δυνατότητα στους μαθητές του να βρουν δύναμη και φαντασία, ανεξαρτησία και προοπτική. Αυτός είναι ο καλός δάσκαλος, εκείνος που μπορεί να δημιουργήσει τα θεμέλια». «…Προσφέροντας και τα εργαλεία της δουλειάς», συμπληρώνω. «Ασφαλώς. Τα πρακτικά εργαλεία. Οπως ένας χορευτής δουλεύει στην μπάρα έτσι και ο ηθοποιός χρειάζεται τη δική του "μπάρα" για καθημερινή εξάσκηση. Οποιες απαιτήσεις και αν έχει ο ρόλος, το σώμα πρέπει να είναι έτοιμο».

Ψηλή, ευθυτενής, κόβει τα κρακεράκια σε μικρά κομμάτια και μιλάει αγγλικά με χαρακτηριστική αμερικάνικη προφορά, ελαφρώς ένρινα με ευχάριστη μπάσα χροιά.

– ***Από πού αντλείτε την ενέργεια που έχετε;***

– Δυο πράγματα: έχω μεγάλη όρεξη για ζωή και δεν ησυχάζω. Τι θα έκανα αλλιώς; Τα παιδιά μου είναι 44, 40, 38 ετών και έχω τέσσερα εγγόνια!

– ***Πότε ήρθατε σε επαφή για πρώτη φορά με τις ελληνικές ρίζες σας;***

– Μα, μέσα σε αυτό το περιβάλλον γεννήθηκα. Οι γονείς μου, όλοι γύρω μας, μιλούσαν ελληνικά, μαγείρευαν ελληνικά, πήγαιναν στα ελληνικά γλέντια. Δεν υπήρξε κάποια συγκεκριμένη στιγμή που το αισθάνθηκα. Ημουν πάντα Ελληνίδα.

– ***Σας ζήτησαν ποτέ να αλλάξετε το όνομα σας για να κάνετε καριέρα;***

– Μου ζήτησε ο μάνατζέρ μου να αλλάξω το όνομα, αλλά δεν μπορούσα να το κάνω. Μεγαλώνοντας, τσακωνόμουν στους δρόμους με άλλες εθνικές μειονότητες για το όνομά μου, για την καταγωγή μου. Το πρόβλημα είναι ότι όταν σε λένε Δουκάκις οι επιλογές για ρόλους, έτσι νομίζουν οι άλλοι τουλάχιστον, είναι περιορισμένες. Σε καλούν για να παίξεις Εβραίες, Ισπανίδες, Μεξικάνες, Ιταλίδες. Μου συνέβαινε για καιρό αυτό. Είχα την τύχη όμως να έχω σκηνοθέτη τον Τζο Παπ, που μου έδωσε τη δυνατότητα να παίξω Σαίξπηρ, Ιψεν, την Ηλέκτρα του Σοφοκλή, και έτσι ο κόσμος άρχισε να με μαθαίνει. Μετά έφτιαξα δικό μου θέατρο γιατί με ενδιέφερε κυρίως η ελληνική τραγωδία. Ηταν το όνειρό μου. Και για ένα διάστημα τα κατάφερα. Είχα την ομάδα μου.

– ***Προέρχεστε από μια οικογένεια μεταναστών. Η Αμερική είναι σήμερα τόσο ανοικτή στους μετανάστες όσο στο παρελθόν;***

– Οχι τόσο πολύ. Η ανάγκη για εργατικό δυναμικό δεν είναι πια μεγάλη. Πολλές επιχειρήσεις βρίσκονται εκτός Αμερικής. Στο παρελθόν χρειάζονταν φτηνούς εργάτες. Οχι πλέον. Το ίδιο συμβαίνει και στην Ελλάδα. Συζητούσα τις προάλλες με κάποιον για τους Αλβανούς. «Αν αισθάνεστε έτσι γιατί τους δέχεστε;», τον ρώτησα. «Κάνουν δουλειές που οι Ελληνες δεν θέλουν να κάνουν», απάντησε με ειλικρίνεια. Το ίδιο συνέβη και στην Αμερική στο παρελθόν και σήμερα με τους Μεξικανούς. Λογικό. Οι νότιες πολιτείες της Αμερικής είναι γεμάτες από Μεξικανούς. Υπάρχουν πόλεις που δεν ακούς αγγλικά. Οσο για τη Ν. Υόρκη, στην Αστόρια, ολόκληρα τετράγωνα μιλούν μόνο ελληνικά και στο Μπρούκλιν υπάρχουν πολλοί μετανάστες από τη Δομινικανή Δημοκρατία. Αυτό δεν θα σταματήσει ποτέ να είναι το χαρακτηριστικό της Αμερικής.

– ***Εσείς, προσωπικά, έχετε ζήσει το «αμερικανικό όνειρο»;***

– Είμαι το αντιπροσωπευτικό παράδειγμα του αμερικανικού ονείρου!.. Πρώτη γενιά μεταναστών, ο ξάδελφός μου ήταν υποψήφιος για Πρόεδρος των ΗΠΑ. Το αμερικανικό όνειρο υπάρχει για όσους θέλουν να δουλέψουν σκληρά, να θυσιάσουν την άμεση ικανοποίηση και ευχαριστηση για έναν μακροπρόθεσμο στόχο. Αυτοί, μπορούν να πετύχουν. Ο,τι πρόσφερε παραπάνω η Αμερική από τις άλλες χώρες ήταν η δουλειά. Τώρα, όμως, υπάρχει τεράστια ανεργία. Δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι χάνουν τα σπίτια τους, μένουν στα αυτοκίνητά τους…

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΤΙΤΙΝΑ ΧΑΛΜΑΤΖΗ

Οι σταθμοί της

1931
Γεννήθηκε στο Λόουελ της Μασαχουσέτης, κόρη της Αλεξάνδρας και του Κωνσταντίνου Δουκάκη. Σπουδάζει για ένα διάστημα στο Πανεπιστήμιο της Βοστώνης φυσικοθεραπεύτρια. Παράλληλα παρακολουθεί και μαθήματα υποκριτικής.

1961
Κάνει το ντεμπούτο της στο Μπρόντγουεϊ

1962
Παντρεύεται τον Γιουγκοσλαβοαμερικανό ηθοποιό Louis Zorich. Αποκτούν μαζί τρία παιδιά.

1973 – 1988
Δημιουργούν μαζί το The Whole Theatre Company. Ηθοποιός, σκηνοθέτις, παραγωγός και δασκάλα υποκριτικής, μεγαλώνει παράλληλα τα τρία παιδιά της. Από το '60 έως και το '80 διδάσκει κατά διαστήματα στο New York University. Διακρίνεται για ερμηνείες της σε έργα ρεπερτορίου («Βυσσινόκηπος», «Μάνα κουράγιο», «Εξι πρόσωπα ζητούν συγγραφέα», «Ο Γλάρος», «Τριαντάφυλλο στο στήθος» κ.ά.).

1987
Οσκαρ Β' Γυνακείου Ρόλου για την ερμηνεία της στο «Κάτω από τη λάμψη του φεγγαριού» του Νόρμαν Τζούισον (ως Rose Castorini). Για τον ίδιο ρόλο απέσπασε και τα βραβεία BAFTA και Χρυσή Σφαίρα. Η κινηματογραφική της καριέρα ξεκίνησε το 1964 («Lilith» και «Twice a man») και έχει εμφανιστεί σε περισσότερες από 50 ταινίες (όπως «Ανθισμένες μανόλιες», «Ακαταμάχητη Αφροδίτη» κ.ά.).

2010 – 2011
Οπως ανακοίνωσε πρόσφατα (με αφορμή την επίσκεψή της στην Αθήνα που διοργανώθηκε από το Αμερικανικό Κολέγιο και τη Μιμή Ντενίση) θα συμμετάσχει στην ταινία της ελληνικής καταγωγής Αυστραλέζας σκηνοθέτιδος Νάντια Τας, που θα γυριστεί στην Ελλάδα. Η ιστορία του φιλμ αναφέρεται στην πορεία τριών γυναικών σε δύο διαφορετικές χρονικές περιόδους, τη δεκαετία του 1940 και σήμερα.

Ενα με τους μαθητές της

Αυτήν τη φορά, η Ολυμπία Δουκάκη πήγε στην Ελλάδα, προσκεκλημένη και πάλι της Μιμής Ντενίση όπως και το 2006, όχι για να παίξει στο θέατρο (είχε παρουσιάσει τη «Ρόουζ» του Μάρτιν Σέρμαν), αλλά για να διδάξει σε σεμινάρια υποκριτικής στη δραματική σχολή της Ελληνίδας ηθοποιού. Οταν μπαίνει στην τάξη μεταμορφώνεται. Για την ακρίβεια, «διαχέεται». Γίνεται ένα με τους μαθητές της. Κάθεται ανάμεσά τους και «προστάζει»: «Follow the text»! Μα, εκεί ακριβώς βρίσκεται όλη η τέχνη της υποκριτικής. Στο κείμενο, στην επεξεργασία του κειμένου.

Στο 12μελές τμήμα της συμμετέχει και μια πεπειραμένη ηθοποιός, μεταφράστρια και συνθιασάρχης. Η Ανίτα Δεκαβάλλα, που μαζί με τον Τάκη Βουτέρη έχουν το Θέατρο Εξαρχείων.

Η διδασκαλία στα αγγλικά, όπως και το απόσπασμα – μονόλογος που έχει επιλέξει μία από τις νεαρές μαθήτριες για να δουλέψουν. Στη μάμισι ώρα (που παρακολουθήσαμε), δεν έμεινε λέξη που να μην αναλυθεί, φράση που να μην έχει βρει τη θέση της. Οι ερωτήσεις της Δουκάκη συνεχείς: Τι σ' ενοχλεί; Πώς αισθάνεσαι; Ποιο είναι το τελευταίο πράγμα που συνέβη στην ηρωίδα; Τι σημαίνει παρανοϊκή σχιζοφρένεια… Η «κουβέντα» με το κοινό δεν είναι καθόλου απλή ή μηχανική διαδικασία. «Talk with them and not to them», η συμβουλή της.

– ***Ποια είναι η πλευρά της ζωής ενός σταρ που αγνοούμε;***

– Πρέπει να σηκώνεσαι κάθε πρωί και να κινείσαι γρήγορα και αποτελεσματικά. Να παίρνεις αποφάσεις για το επόμενο σχέδιο, να προχωράς στην παραγωγή του. Πρέπει να δημιουργείς το μέλλον σου με τα ίδια σου τα χέρια. Να το επινοείς καθημερινά.

– ***Η ρουτίνα σας, ποια είναι;***

–Σηκώνομαι και κάνω γιόγκα ή πιλάτες για τρία τέταρτα περίπου. Κάθε μέρα. Μετά έρχεται η βοηθός μου και ασχολούμαστε με τα emails, βάζουμε μπροστά κάποιο σχέδιο.

– ***Εχετε χρόνο για την οικογένειά σας;***

– Βλέπω τα εγγόνια μου κάθε δύο εβδομάδες τουλάχιστον. Οι γιοι μου τα φέρνουν τις Κυριακές και περνάμε τη μέρα μαζί, τρώμε παρέα. Νομίζω ότι είναι και πολύ ελληνικό αυτό…

Στην Κύπρο

Η Ολυμπία Δουκάκη βρίσκεται στην Κύπρο, προκειμένου να διδάξει στο σεμινάριο «How to work with actors», το οποίο θα πραγματοποιηθεί στο Ίδρυμα Άρτος στη Λευκωσία, από τις 16 μέχρι τις 21 Φεβρουαρίου. Το σεμινάριο διοργανώνεται από την εταιρεία καλλιτεχνικών παραγωγών Dead Famous Productions, με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Media Desk Cyprus.
Το σεμινάριο αναμένεται να αποτελέσει ένα από τα πιο σημαντικά καλλιτεχνικά γεγονότα της χρονιάς. Αποτελεί, δε, μια συνέχεια των προσπαθειών του Χάρη Μαυρομιχάλη να φέρνει κοντά στους Κύπριους καλλιτέχνες διεθνείς προσωπικότητες από τους αντίστοιχους χώρους τους.

Η 11η Σεπτεμβρίου έφερε τους Νεοϋορκέζους πιο κοντά

Η Ολυμπία Δουκάκη μπορεί να γεννήθηκε στο Λόουελ της Μασαχουσέτης, όμως η πόλη της είναι η Ν. Υόρκη. Ταξιδεύει πολύ, αντιλαμβάνεται τον κόσμο με βιωματικά εργαλεία. Παρατηρεί τους ανθρώπους, τους κοιτάζει στα μάτια όταν μιλάει, ζει ανάμεσά τους, οσφραίνεται με οξυμένο ένστικτο το «καλό» και το «κακό», τις αλλαγές, τις πολιτικές σκοπιμότητες. Αν και έχει ζήσει στις «γειτονιές» του Χόλιγουντ, είναι «γειωμένη», βαδίζει πάντα με γνώμονα την κυριολεξία. «Literally» είναι η αγαπημένη της λέξη, όχι μόνο για τη μελέτη των θεατρικών ρόλων.

– ***Μετά την 11η Σεπτεμβρίου πόσο άλλαξε η καθημερινότητά σας;***

– Πολύ. Οι Νεοϋορκέζοι δεν είναι ίδιοι μετά την 11η Σεπτεμβρίου. Παρατηρώ ότι είναι πιο αλληλέγγυοι ο ένας με τον άλλον, πρόθυμοι να βοηθήσουν ο ένας τον άλλον. Σταματούν για να ασχοληθούν μαζί σου. Θέλω να σας διηγηθώ ένα περιστατικό. Είμαστε βόλτα με τον άντρα μου. Ξαφνικά, παραπάτησε, γλίστρησε κι έπεσε. Είναι πολύ μεγαλόσωμος. Ψηλός, περίπου δύο μέτρα. Πετάχτηκαν δέκα άνθρωποι από το πουθενά για να τον βοηθήσουν. Ηταν τόσο συγκινητικό, που έβαλα τα κλάματα. Στο παρελθόν δεν ήταν το ίδιο στη Ν. Υόρκη. Οι άνθρωποι ήταν αδιάφοροι. Κοίταζαν τη δουλειά τους και τον εαυτούλη τους. Αυτή είναι μια πολύ σημαντική αλλαγή.

– ***Από τη μια πλευρά. Από την άλλη, άρχισε να καλλιεργείται μια παράνοια για τους Αραβες…***

– Δεν μοιάζει με παράνοια… Είναι ρεαλιστικό και καθόλου θεωρητικό. Υπάρχει ο φόβος διαρκώς για βόμβες. Δείτε αυτό που έγινε πρόσφατα στο Ντιτρόιτ. Ταξιδεύουμε πολύ στην Αμερική και κάθε φορά που περνάμε από τον έλεγχο και βγάζουμε τα παπούτσια μας αντιλαμβανόμαστε την απειλή. Υπάρχουν άνθρωποι εκεί έξω που θέλουν να σε βλάψουν. Δεν έχουν καλές προθέσεις, θέλουν να σε τιμωρήσουν και να σε βλάψουν. Ο κίνδυνος υπάρχει. Δεν ξέρω πόσο είναι για πολιτικούς ή θρησκευτικούς λόγους. Είμαι μπερδεμένη. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι στην Αμερική ζούμε με πολλές αντιθέσεις. Γύρω μας έχουμε μουσουλμάνους γείτονες που είναι εξαιρετικοί άνθρωποι, δεν θέλουν να κάνουν κακό σε κανέναν, θέλουν να ζήσουν, να δουν τα παιδιά τους να μεγαλώνουν, να μοιράζονται το αμερικάνικο όνειρο.

– ***Με κορυφαία αντίθεση τον Ομπάμα και την Πέιλιν…***

– Ποια; Αυτή τη γυναίκα; (σ.σ.: προφέρει με περισσή αποστροφή: «That woman!»). Και τώρα ο Μακέιν την υποστηρίζει. Και μόνο γι' αυτό δεν μπορώ να τον δω σοβαρά. Τη στηρίζει γιατί η βάση των Ρεπουμπλικανών είναι ενθουσιασμένη μαζί της. Ο Μακέιν κάνει τα γλυκά μάτια στη βάση. Αλλά αυτός είναι ο κόσμος!.. Εμείς συνεχίζουμε τη ζωή μας και οι πολιτικοί τη δική τους… Θέλετε ένα κρακεράκι; Δεν σας πρόσφερα… Είσοδος της Μιμής Ντενίση στον χώρο υποδοχής όπου έχουμε εγκατασταθεί για τη συνέντευξη. Αγκαλιάζονται…

«Είμαστε σχεδόν σαν ζευγάρι τώρα!», σχολιάζει η Ντενίση, γελώντας. «Θέλετε ένα τσάι;», με ρωτάει. «Μα ρώτησα ήδη και δεν θέλει», επεμβαίνει η Ολυμπία Δουκάκη, σε άπταιστα ελληνικά – για πρώτη φορά στην κουβέντα μας! Της το λέω. «Μπα, μπα, μιλάω χωριάτικα!», αντιδρά.

Με τη Μιμή Ντενίση παρούσα μπαίνει μια τάξη στο τραπέζι. Ερχεται το πράσινο τσάι, τα υπόλοιπα κράκερ τοποθετούνται σ' ένα μπολάκι. «Οχι άλλο τσαπα-τσού-λι-κα!», λέει η Δουκάκη. Η λέξη της φαίνεται πολύ διασκεδαστική.

Ξαναπιάνουμε το νήμα της συζήτησης. Θέμα μας, το σινεμά αυτή τη φορά και οι ελάχιστοι ρόλοι που υπάρχουν για μεγάλες σε ηλικία ηθοποιούς… «Οι ταινίες δράσης πλειοψηφούν γιατί το μεγαλύτερο μέρος του κοινού στην Αμερική είναι νέοι», σχολιάζει η Δουκάκη. «Και ενδιαφέρονται για action και όχι για τις ανησυχίες μιας εξηντάχρονης γυναίκας. Στη νεότητα και στη δράση έχουν επενδυθεί πολλά χρήματα. Αλλά υπάρχει και η άλλη όψη. Ο Τζορτζ Κλούνεϊ, ο Κλιντ Ιστγουντ, οι αδελφοί Κοέν. Μαζί με τον αμερικανικό ανεξάρτητο κινηματογράφο. Στο θέατρο, αντιθέτως, τα πράγματα είναι πολύ πιο σκληρά και δύσκολα. Οι ηθοποιοί δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα οικονομικά και αναγκάζονται να πάνε στο σινεμά. Πού αλλού; Η Νέα Υόρκη δεν προσφέρει πολλές επιλογές. Ετσι το αμερικανικό θέατρο χάνει δυνάμεις, πολύ ταλαντούχους καλλιτέχνες. Προσωπικά, αν δεν έπαιζα θέατρο δεν θα ήξερα ποια είμαι. Μην ξεχνάτε ότι πήρα το Οσκαρ στα πενήντα μου. Με τι ασχολιόμουν, λοιπόν, ώς τότε;».

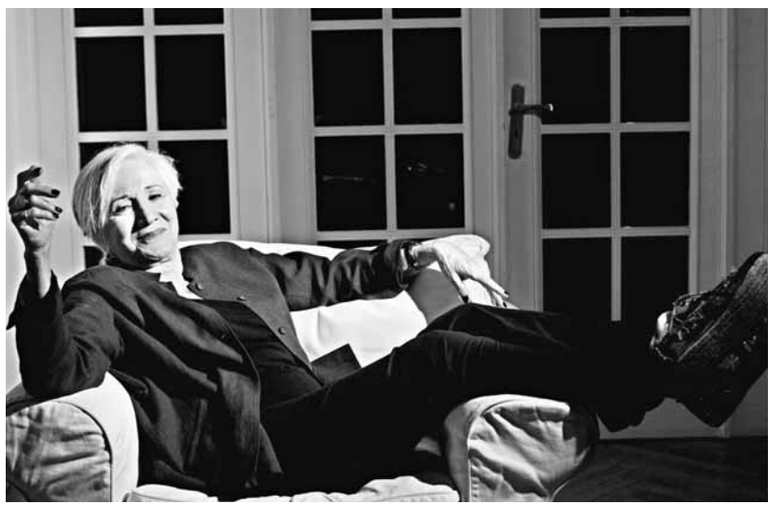

Αν δεν έπαιζα θέατρο δεν θα ήξερα ποια είμαι, λέει η Ολυμπία Δουκάκη.

Εκδηλώσεις - Κύπρος

Κυριακή 14.2
ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

Η μεγάλη παρέλαση

Με τη μεγάλη καρναβαλίστικη παρέλαση αρμάτων και ομάδων κορυφώνονται σήμερα οι αποκριάτικες εκδηλώσεις στη Λεμεσό. Η παρέλαση θα αρχίσει στη 1.30 το μεσημέρι από τον κυκλικό κόμβο Αγίου Νικολάου και θα καταλήξει στα φώτα τροχαίας Συμιλλίδη. Κατά τη διάρκεια της παρέλασης θα τιμηθούν από τον δήμο άτομα που προσέφεραν για πολλά χρόνια πολύτιμες υπηρεσίες στο καρναβάλι Λεμεσού. Στις 8.30 μ.μ. θα πραγματοποιηθεί ο υπαίθριος καρναβαλίστικος χορός στην Πλατεία του Μεσαιωνικού Κάστρου, με τον οποίον θα πέσει η αυλαία των φετινών καρναβαλίστικων εκδηλώσεων.

Δευτέρα 15.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Δύναμη και ενέργεια

Συνεχίζεται η έκθεση «Εν αρχή ην ο λόγος» της Έλενας Καλοτάρη. Στα έργα, συχνά φτιαγμένα σε τόνους του μπλε και του άσπρου χρώματος, παρουσιάζονται άνθρωποι σε καθημερινές, ανυποψίαστες στιγμές, τις οποίες ωστόσο η καλλιτέχνις καταφέρνει να μεταφέρει στο χαρτί και να τις αποδώσει με ποιητικό τρόπο. Μέχρι 27/2. Γκαλερί Αργώ, Λευκωσία. Πληρ. 22754009.

Τρίτη 16.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Για τους σεισμοπαθείς

Ο μουσικός κλάδος του Τμήματος Τεχνών του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου διοργανώνει φιλανθρωπική συναυλία για τους σεισμοπαθείς της Αϊτής, με τη σοπράνο Μαργαρίτα Ηλία. Όλα τα έσοδα της συναυλίας θα διατεθούν για τους πληγέντες. Στις 8.30 μ.μ. Πολιτιστικό Κέντρο του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου, Λευκωσία.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Φουρτουνιασμένη

Έκθεση φωτογραφίας του Θέο Γεωργιάδη παρουσιάζεται στη Λεμεσό. Στη συλλογή, η οποία τιτλοφορείται «Tides» (Παλίρροιες), ο καλλιτέχνης συλλαμβάνει εικόνες της φουρτουνιασμένης θάλασσας. Εγκαίνια στις 7 μ.μ. Μέχρι τις 28/2. Dino Art Café, Λεμεσός. Πληρ. 96543901.

Μαριάννα Τσάγγαρου

Τα χαρακτικά έργα της Μαριάννας Τσάγγαρου παρουσιάζονται στην έκθεση «Εφήμερα συναισθήματα». Ανάγλυφες φόρμες από ύφασμα και γάζα, με έντονα χρώματα εξυμνούν τη μαγεία της ψυχής. Εγκαίνια στις 7.30 μ.μ. Μέχρι τις 27/2. Γκαλερί Opus 39, Λευκωσία. Πληρ. 22424983.

Μη χάσετε

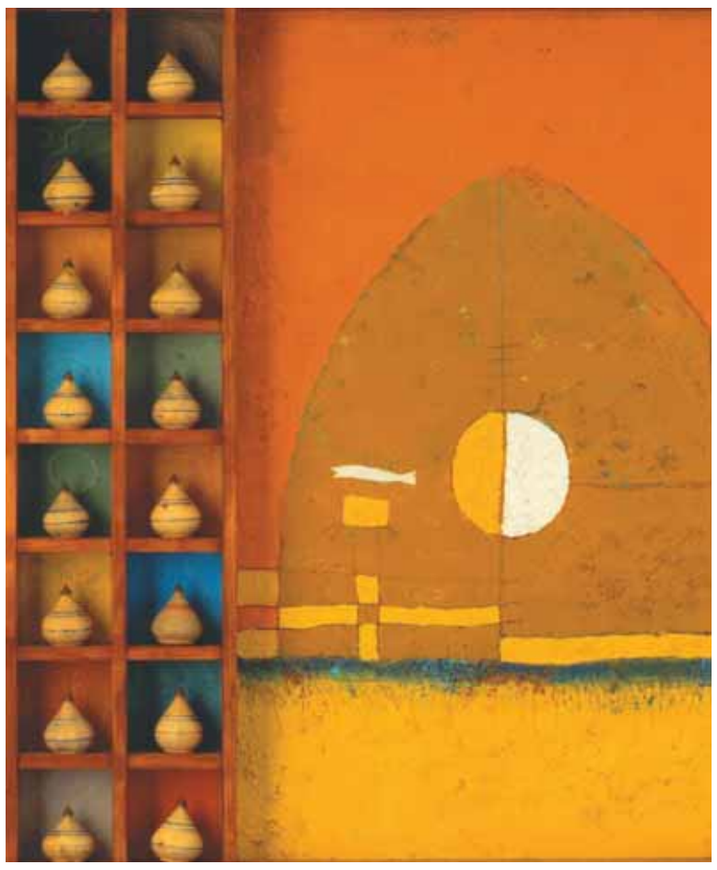

ΜΟΥΣΙΚΗ

Μουσικά Σάββατα

Ο Δήμος Λευκωσίας και ο ΚΟΤ συνεχίζουν την προσφορά τους στην πολιτιστική ζωή της Λευκωσίας και παρουσιάζουν για ακόμα μια χρονιά τη σειρά μουσικών γεγονότων με γενικό τίτλο «Μουσικά Σάββατα». Αυτή τη βδομάδα παρουσιάζεται έντεχνο ελληνικό τραγούδι και ροκ μουσική από το μουσικό σχήμα «Σχοινοβάτες». Στις 12 μ.μ. Πλατεία Ελευθερίας, Λευκωσία.

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Σώματα σε ύψος εξπρεσιονιστικό

Ένας ζωγράφος σημαντικής παιδείας και σπάνιας ευαισθησίας, ο Γιώργος Νικολαΐδης, επιλέγει με προσοχή το υλικό του και τα θέματά του. Ο ζωγράφος μορφοποιεί μέσα από τα χρώματά του επιφάνειες και όγκους, εγγύτητες και αποστάσεις, οικοδομώντας σταδιακά την εικόνα του. Το σώμα στα έργα του Γιώργου Νικολαΐδη άλλοτε αποκαλύπτεται και άλλοτε αναδιπλώνεται. Ο ρεαλισμός συνδυάζεται με γεωμετρικά και κυβιστικά στοιχεία, ενώ επισημαίνονται ακόμη εξπρεσιονιστικά στοιχεία. Εγκαίνια την Τετάρτη 17/2 στις 7.30 μ.μ. Μέχρι τις 6/3. Γκαλερί Αποκάλυψη, Λευκωσία. Πληρ. 22300150.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Γιώργος Μαυρογένης

Εκδήλωση προς τιμήν του κορυφαίου γελοιογράφου Γιώργο Μαυρογένη διοργανώνει η ΕΔΟΝ στις 7 μ.μ. στη Δημοσιογραφική Εστία. Θα παρουσιαστεί σύντομο φιλμ για τη ζωή και τη δράση του καλλιτέχνη και θα εκτεθεί μέρος της δουλειάς του. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Θα ακολουθήσει δεξίωση.

Τετάρτη 17.2
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Ο Αϊ-Βασίλης ξεφούσκωσε

Ο Μενέλαος Πήττας παρουσιάζει το φωτογραφικό του βιβλίο «Ο Αϊ-Βασίλης ξεφούσκωσε». Τα κείμενα έχει γράψει ο Νικόλας Σπαρσής. Εκδόσεις Ραβδοσκόπος. Στις 7.30 μ.μ. Αίθουσα εκδηλώσεων στα Γραφεία Διοίκησης Τραπέζης Κύπρου, Αγία Παρασκευή, Λευκωσία.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Συναυλία για την Αϊτή

Η πιανίστρια Polina Leschenko, η Leticia Munoz Moreno και ο τσελίστας Alexander Chaushian θα ενώσουν τις δυνάμεις τους για μια μοναδική βραδιά μουσικής δωματίου. Τη συναυλία στηρίζει η Πρεσβεία της Ισπανίας στην Κύπρο. Μέρος των εσόδων θα διατεθεί στους πληγέντες του σεισμού της Αϊτής. Αίθουσα συναυλιών του Ιδρύματος Τεχνών Φάρος, The Shoe Factory, στις 8.30 μ.μ. Πληρ. 22663871.

Πέμπτη 18.2
ΘΕΑΤΡΟ

Ενάντια στον ρατσισμό

Η νέα θεατρική ομάδα Φώτου Φωτιάδη παρουσιάζει την κωμωδία του Αντρέα Κουκκινίδη «Αλλοδαποί τζιαι Τόπακες», σε σκηνοθεσία Φώτου Φωτιάδη. Το έργο ανεβαίνει στα πλαίσια των εκδηλώσεων ενάντια στον ρατσισμό. Πρωταγωνιστούν οι Ε. Αβραμίδου, Α. Αγαθαγγέλου, Ν. Κυριακίδου, Κ. Κωνσταντίνου, Φ. Φωτιάδης και Χ. Χριστοφόρου. Πρεμιέρα στις 17/2. Παραστάσεις 18/2 και 19/2 στις 8.30 μ.μ. Θέατρο Παλλάς, Λευκωσία. Πληρ. 22775457 και 99425352.

Παρασκευή 19.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Μίκης Θεοδωράκης

Με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 50 χρόνων από την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Βουλής των Αντιπροσώπων, φιλοξενείται στην πρωτεύουσα η έκθεση του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων με τίτλο «Μίκης Θεοδωράκης, συνθέτης-πολιτικός-στοχαστής», όπου συμπεριλαμβάνεται ειδικό αφιέρωμα με τίτλο «Ο Μίκης Θεοδωράκης και η Κύπρος». Μέχρι τις 12/3. Πύλη Αμμοχώστου, Λευκωσία. Πληρ. 22430877.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Άριες και τραγούδια

Ο βαρύτονος Κωνσταντίνος Γιαννούδης επιστρέφει στη γενέτειρά του από τη Νέα Υόρκη για ένα μοναδικό ρεσιτάλ με άριες και τραγούδια των Mozart, Puccini, Verdi, Hoiby, Williams, Θεοδωράκη, Χατζιδάκι, Μαρκόπουλου, Ιακωβίδη κ.ά. Μαζί του στο πιάνο ο David Holkeboer. Στις 8.30 μ.μ. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός. Πληρ. 77774545.

Σάββατο 20.2
ΘΕΑΤΡΟ

«Αλήθειες και ψέματα»

Στο θεατρικό έργο «Αλήθειες και ψέματα», τρεις γυναίκες από τρεις διαφορετικές εποχές και ηλικίες συναντιούνται μέσα στα κείμενα, αναζητώντας το ψέμα και την αλήθεια. Η επεξεργασία κειμένου, η διασκευή και η σκηνοθεσία είναι της Μαρίας Μανναρίδου-Καρσερά. Με τους Μόνικα Μελέκη, Χριστιάνα Λάρκου και Εύα Μιλτιάδου. Μέχρι Σάββατο 27/2. Παραστάσεις κάθε Παρασκευή και Σάββατο. Παττίχειο Θέατρο Σκάλα, Λάρνακα. Πληρ. 24652800-01 και 99490102.

Επιμέλεια: **ΜΑΡΙΑ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**
art@kathimerini.com.cy

Εκδηλώσεις - Ελλάδα

Δευτέρα 15.2
ΘΕΑΤΡΟ

Η Όλια στη Χώρα των Θαυμάτων

«Woonderland» με την Ολια Λαζαρίδου να υποδύεται την Αλίκη σε μια ελεύθερη διασκευή των έργων του Λούις Κάρολ σε σκηνοθεσία Αντζελας Μπρούσκου. Στο Θέατρο Παλλάς μέχρι 18 Φεβρουαρίου. Στις 9 μ. μ. Βουκουρεστίου 5. Τηλ. 210-32.13.100.

Τρίτη 16.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Το απέραντο φρενοκομείο

Ο Αντώνης Κυριακούλης σατιρίζει με το καυστικό του χιούμορ και τη χαρακτηριστική εικαστική του γραφή «Το απέραντο φρενοκομείο» της τρέχουσας ελληνικής πραγματικότητας. Με αφορμή τα σχόλια των κοσμικών tabloids παρουσιάζει μια μικρή σειρά πορτρέτων από το μασκαρεμένο μας είδωλο στον καθρέφτη. Στην γκαλερί Ζουμπουλάκη. Κριεζώτου 6

ΡΕΣΙΤΑΛ

Ο Τσαμπρόπουλος στο Gazarte

«Piano in Passion». Ο διεθνώς καταξιωμένος πιανίστας Βασίλης Τσαμπρόπουλος παρουσιάζει στο Gazarte ένα απάνθισμα κομματιών της δισκογραφικής του δουλειάς στην ECM από το 2000 μέχρι σήμερα, αναμειγνύοντας στοιχεία κλασικής, τζαζ και έθνικ μουσικής. Στις 9 μ. μ. Βουτάδων 32, Γκάζι

Τετάρτη 17.2
ΕΚΘΕΣΗ

Η αρχιτεκτονική του Bauhaus

Ενα πανόραμα της αρχιτεκτονικής του Bauhaus παρουσιάζει η έκθεση «Bauhaus - αρχιτεκτονική. Πενήντα τέσσερις φωτογραφίες του Hans Engels» στο Ινστιτούτο Γκαίτε. Τα κτίρια σχεδιάστηκαν από τους τεχνίτες, τους καθηγητές και τους φοιτητές της σχολής Bauhaus και τους συνεργάτες του Walter Gropius. Διάρκεια ώς τις 29 Μαρτίου. Ομήρου 14-16

Πέμπτη 18.2
ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ

Οι κώδικες του Κων. Ξενάκη

Εκθεση του Constantin Xenakis εγκαινιάζεται στις 8 μ. μ. στην γκαλερί Kalfayan. Ο Constantin Xenakis δημιούργησε ένα καθαρά προσωπικό εικαστικό λεξιλόγιο δανειζόμενος σύμβολα και κώδικες τόσο από την καθημερινή ζωή, όπως για παράδειγμα τα σήματα οδικής κυκλοφορίας, όσο και από την αλχημεία, τον ζωδιακό κύκλο, τα μαθηματικά, τη χημεία και τα γράμματα της αλφαβήτου, συμπεριλαμβανομένων και των Ιερογλυφικών. Διάρκεια έκθεσης έως τις 20/3. Χάρητος 6, Κολωνάκι. Τηλ. 210-72.17.697

ΘΕΑΤΡΟ

«1984» στην αίθουσα Bios

Συνεχίζονται στο Bios οι παραστάσεις της ελεύθερης διασκευής του μυθιστορήματος του Τζορτζ Οργουελ «1984» σε σκηνοθεσία Αλ. Βούλγαρη, με τους Αργ. Θανάσουλα, Γ. Λασπιά, Αγγελική Καρυστινού. Στις 9.15 μ. μ. Παραστάσεις κάθε Πέμπτη και Κυριακή. Μέχρι 28/3. Πειραιώς 84

Παρασκευή 19.2
ΜΟΥΣΙΚΗ

Δεληβοριάς στο Μετρό

Ο Φοίβος Δεληβοριάς από σήμερα και για τέσσερα διήμερα παρουσιάζει στο Μετρό τη μουσική παράσταση «Big Band». Συμμετέχουν οι μουσικοί Σταμάτης Σταματάκης και Γιώργος Κατσάνος καθώς και η Ρένα Μόρφη στο τραγούδι. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την πρώτη παρουσίαση των καινούργιων τραγουδιών του Δεληβοριά. Γκύζη και Κάλβου, τηλ. 210-64.61.980

Επιμέλεια:
ΝΕΛΛΗ ΑΜΠΡΑΒΑΝΕΛ
abravanel@kathimerini.gr

Ματιές στον κόσμο

ΛΟΝΔΙΝΟ
ΕΚΘΕΣΗ
Tate Modern
www. tate. org. uk/modern
«Arshile Gorky: A Retrospective». Μαζί με τον Ρόθκο, τον Πόλοκ και τον Ντε Κούνινγκ, ο Αρσίλ Γκόρκι υπήρξε ένας από τους κορυφαίους Αμερικανούς ζωγράφους του 20ού αιώνα, κεντρική φυσιογνωμία στην ανάπτυξη του αφηρημένου εξπρεσιονισμού. Γεννημένος στην Αρμενία, έφτασε στις ΗΠΑ το 1920 μετά τον μεγάλο διωγμό, έχοντας χάσει τη μητέρα του στη διάρκεια του ταξιδιού. Οι μύθοι και η λαϊκή τέχνη της Αρμενίας, αλλά και οι προσωπικές εμπειρίες του, άσκησαν σημαντική επιρροή τη ζωγραφική του, ενώ οι οργανικές φόρμες των συνθέσεών του χρωστούν πολλά στο σουρεαλισμό και στην αφαιρετική γλώσσα του Μιρό και του Καντίνσκι. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του σημαδεύτηκαν και πάλι από την τραγωδία: μια πυρκαγιά κατέστρεψε το ατελιέ του, προσβλήθηκε από καρκίνο, τραυματίστηκε σοβαρά σε τροχαίο ατύχημα. Οταν αυτοκτόνησε, το 1948, ήταν 44 ετών. Η έκθεση ανατρέχει σε όλα τα στάδια της καλλιτεχνικής πορείας του, από τα πρώιμα ρεαλιστικά έργα μέχρι τις συνθέσεις που τον ανέδειξαν σε πρωτοπόρο του αφηρημένου εξπρεσιονισμού (εδώ ο πίνακας «One Year the Milkweed», 1944). Εως τις 3 Μαΐου.

ΜΑΔΡΙΤΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Museo Thyssen-Bornemisza
www. museothyssen. org

«La Sombra». Μια νεαρή κοπέλα στην αρχαία Κόρινθο, κόρη του αγγειοπλάστη Βουτάδη, σχεδίασε στον τοίχο το περίγραμμα της σκιάς του αγαπημένου της που θα έφευγε, με τη βοήθεια ενός κεριού. Αυτή ήταν, σύμφωνα με τον Πλίνιο τον Πρεσβύτερο, η απαρχή της ζωγραφικής. Η σκιά, ως καλλιτεχνικό θέμα, διατρέχει όλη την ιστορία της δυτικής ζωγραφικής από την εποχή της Αναγέννησης, όταν η φωτοσκίαση έγινε απαραίτητο στοιχείο για την αληθοφάνεια της αναπαράστασης. Κάθε εποχή έδωσε στη σκιά διαφορετικές συνεκδοχές – το μπαρόκ τη χρησιμοποίησε για να προσδώσει δραματική ένταση, οι συμβολιστές για τα διφορούμενα νοήματα στα έργα τους, οι ιμπρεσιονιστές την αποδόμησαν αναπαριστώντας τη με χρώματα. Η έκθεση ανατρέχει στην πολυδαίδαλη διαδρομή της σκιάς από την εποχή της Αναγέννησης ώς τις μέρες μας, παρουσιάζοντας 140 έργα μιας πλειάδας δημιουργών, ανάμεσά τους ο Καραβάτζο, με το περίφημο κιαροσκούρο του, ο Ζορζ ντε λα Τουρ, ο Ρέμπραντ, ο Γκόγια, ο Ντε Κίρικο (εδώ το «Αγωνιώδες πρωινό», 1928), ο Πικάσο, ο Γουόρχολ. Αναφέρεται επίσης στο ρόλο της σκιάς στην καλλιτεχνική φωτογραφία και στον κινηματογράφο, με αποσπάσματα έργων του Μουρνάου, του Αϊζενστάιν, του Χίτσκοκ και άλλων κινηματογραφιστών. Εως τις 17 Μαΐου.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ
The Morgan Library and Museum
www. themorgan. org
«Rome after Raphael». Η Ρώμη του 16ου αιώνα, σε πυρετό ανοικοδόμησης υπό παπική αιγίδα, είχε γίνει επίσης θερμοκήπιο ανάδειξης νέων καλλιτεχνικών ταλέντων. Παρουσιάζοντας 80 πίνακες και σχέδια από τη συλλογή της Βιβλιοθήκης Μόργκαν, η έκθεση ανατρέχει στην τόσο γόνιμη εκείνη περίοδο ανάμεσα στην όψιμη Αναγέννηση και το μπαρόκ. Το κομψό, καθαρό αφηγηματικό στυλ του Ραφαήλ «συνομιλεί» με τη δραματική ένταση των συνθέσεων του Μικελάντζελο και την τόλμη των γυμνών του, με τον δάσκαλο του μανιερισμού Παρμιτζανίνο και άλλους καλλιτέχνες της εποχής. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης σχέδια μεγάρων, εκκλησιών, επαύλεων και άλλων κτισμάτων. Εως τις 9 Μαΐου.

ΠΑΡΙΣΙ
ΘΕΑΤΡΟ
Odeon-Theatre de l' Europe
www. theatre-odeon. fr
«Un tramway». Το έργο είναι διασκευή του φημισμένου «Λεωφορείον ο πόθος» του Τενεσί Ουίλιαμς, του δόθηκε όμως ο τίτλος «Ενα λεωφορείο» γιατί εκείνοι που διαχειρίζονται τα πνευματικά δικαιώματα του Αμερικανού συγγραφέα επιμένουν να γίνεται σεβαστό το κείμενο κατά γράμμα. Ο Πολωνός σκηνοθέτης Κριστόφ Βαρλινόφσκι έχει κάνει μια τολμηρή διασκευή του έργου, με πολλά ανατρεπτικά στοιχεία, σε μια ακριβή παραγωγή που έγινε εφικτή χάρη στην υποστήριξη της Ιζαμπέλ Ιπέρ (φωτ.). Η κορυφαία Γαλλίδα ηθοποιός ερμηνεύει την Μπλανς Ντιμπουά, για πρώτη φορά στην καριέρα της. Οπως είπε, «ένας μεγάλος ρόλος είναι ζωντανό υλικό, που μεταβάλλεται ανάλογα με τις εποχές και τις ερμηνείες». Μαζί της ο Πολωνός ηθοποιός Αντρέι Κίρα στο ρόλο του Στάνλεϊ Κοβάλσκι, η Φλοράνς Τομασέν (Στέλα) και ο Γιαν Κολέτ (Μιτς). Οι παραστάσεις στο Οντεόν θα συνεχιστούν έως τις 3 Απριλίου και κατόπιν ο θίασος θα ξεκινήσει για μια ευρωπαϊκή περιοδεία.

Theatre Marigny
www. marignytheatre. org
«Face au Paradis». Εχοντας ολοκληρώσει τη θριαμβευτική ποδοσφαιρική καριέρα του, ο Ερίκ Καντονά κάνει τώρα το ντεμπούτο του στο θέατρο σε μια παράσταση που, κατά δραματική σύμπτωση, θυμίζει την τραγωδία της Αϊτής: ερμηνεύει έναν άνθρωπο που αργοπεθαίνει παγιδευμένος στα συντρίμμια ενός γκρεμισμένου κτιρίου. Το έργο είναι γραμμένο από τη νεαρή συγγραφέα Ναταλί Σοζόν και το έχει σκηνοθετήσει η ηθοποιός Ρασίντα Μπρακνί, σύζυγος του ποδοσφαιριστή. Ο 43χρονος Καντονά έχει ήδη δοκιμάσει τις υποκριτικές του ικανότητες ερμηνεύοντας ρόλους σε ταινίες και τηλεοπτικές σειρές, ενώ πρόσφατα υποδύθηκε τον εαυτό του στην επιτυχημένη ταινία του Κεν Λόουτς «Looking for Eric». Οπως είπε, το νέο θεατρικό εγχείρημα τον συναρπάζει: «Ο στόχος είναι πάντα ο ίδιος: να παίξεις και να νιώσεις ευχαρίστηση», είπε. «Για να το χαρείς, όμως, χρειάζεται αυτοπεποίθηση και αυτό έρχεται μετά από πολλή δουλειά». Οι παραστάσεις έχουν προγραμματιστεί να συνεχιστούν μέχρι τα τέλη Απριλίου.

Ανθολογία Ελ Γκρέκο

Η έκθεση «El Greco 1900», στο Palais des Beaux Arts των Βρυξελλών, παρουσιάζει έως τις 9 Μαΐου μια ανθολογία έργων του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, δίνοντας έμφαση στο ότι «επανανακαλύφθηκε» στις αρχές του 20ού αιώνα –τριακόσια χρόνια μετά τον θάνατό του, το 1614– αποκτώντας διαστάσεις θρύλου στην Ισπανία και σ' όλο τον κόσμο. Το έργο του Ελ Γκρέκο έμεινε στην αφάνεια μετά την επικράτηση του μπαρόκ και του νατουραλισμού· ωστόσο, οι δημιουργοί των νέων τάσεων, από τους εξπρεσιονιστές έως τον Πικάσο, είδαν σ' εκείνον έναν μεγάλο δάσκαλο. Η έκθεση, που έχει ήδη παρουσιαστεί στην Πόλη του Μεξικού, επιχειρεί επίσης να αναδείξει το φωτεινό στοιχείο στη ζωγραφική του (εδώ ο πίνακας «Τα δάκρυα του Αγίου Πέτρου»), αντικρούοντας την εντύπωση ότι στο έργο του κυριαρχούν οι σκιές και ο ερεβώδης μυστικισμός.

ΦΡΑΝΚΦΟΥΡΤΗ
ΕΚΘΕΣΗ
Schirn Kunsthalle
www. schirn-kunsthalle. de

«Georges Seurat». Αναδρομή στο έργο του Ζορζ Σερά (1859–1891), του Γάλλου ζωγράφου που συγκαταλέγεται στους θεμελιωτές της μοντέρνας τέχνης. Φίλος του Σεζάν και του Βαν Γκογκ, ο Σερά θέλησε να φέρει την επιστημονική ακρίβεια στη ζωγραφική, σε μια εποχή που είχε έρθει στο προσκήνιο ο ιμπρεσιονισμός, με τον οποίο ο ίδιος είχε στενούς δεσμούς. Ενώ όμως οι ιμπρεσιονιστές εστίαζαν στα παιχνίδια του φωτός και της ατμόσφαιρας, εκείνος εισήγε ορθολογικούς διαλόγους ανάμεσα στις φιγούρες και στο χώρο γύρω τους, χρησιμοποιώντας την τεχνική που έγινε γνωστή ως πουαντιλισμός (εδώ ο πίνακας «Μοντέλο καθιστό, προφίλ», του 1887). Η έκθεση θα διαρκέσει έως τις 9 Μαΐου.

Επιμέλεια: **ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΣΤΟΥΠΑΚΗ**

Ρομαντισμός άλλης εποχής

Με επίκεντρο το έργο του Toulouse-Lautrec, παρουσιάζεται στη Λεμεσό η Belle Époque

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ**

«Le Rire», 1894-96. Έγχρωμη λιθογραφία.

«Aristide Bruant dans son cabaret», 1893. Έγχρωμη λιθογραφία.

«La Revue Blanche», 1895. Έγχρωμη λιθογραφία.

Ο Henri de Toulouse-Lautrec έγινε γνωστός, κυρίως γιατί κατέγραψε με χαρακτηριστικό τρόπο την εποχή του: Την Belle Époque που στιγμάτισε την κοινωνική και πολιτιστική ζωή του Παρισιού στα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι και το πρώτο μισό του 20ού αιώνα. Η αύρα της «όμορφης εποχής» πέρασε τα σύνορα και η ατμόσφαιρα που χαρακτήριζε το κοσμοπολίτικο Παρίσι έφτασε και στην Αθήνα. Το αίσθημα του ρομαντισμού, της νοσταλγίας και του ερωτισμού ήταν τα κύρια χαρακτηριστικά που άφησε η εποχή στην κοινωνική ζωή των πόλεων που άγγιξε. Ακριβώς αυτή την αύρα επιχειρεί να εκθέσει στο κοινό το Ίδρυμα Ευαγόρα και Κάθλην Λανίτη στη Λεμεσό με την έκθεση «Ο Toulouse-Lautrec και η Belle Époque στο Παρίσι και την Αθήνα», την οποία φιλοξενεί από την Παρασκευή 19/2. Σκοπός των επιμελητών είναι να τοποθετήσουν την καλλιτεχνική παραγωγή του 1880-1901 σε ένα ιστορικό, κοινωνικό, καλλιτεχνικό, αλλά και αισθητικό πλαίσιο, σε μια έκθεση που έχει έναν μάλλον εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Αυτή η αναδρομή στην τέχνη του τέλους του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού αιώνα έχει ως επίκεντρο 130 έργα (σκίτσα και λιθογραφίες) του Henri de Toulouse-Lautrec, αλλά και μια συλλογή φωτογραφιών και λιθογραφιών Ελλήνων καλλιτεχνών από τα αρχεία του Μουσείου Μπενάκη και τις προσωπικές συλλογές του Πέτρου Βέργου και του Γιάννη Σπανδωνή. Έτσι, παρουσιάζονται οι επιδράσεις της γαλλικής Belle Époque στον αθηναϊκό κοινωνικό και καλλιτεχνικό βίο. Ακόμη, για τους σκοπούς της έκθεσης τα έργα του Γάλλου ιμπρεσιονιστή παρουσιάζονται μαζί με επιλεγμένα γαλλικά λογοτεχνικά κείμενα και φωτογραφίες.

Σταρ της εποχής του

Ενδιαφέρον δεν προκαλεί μόνο η αισθητική των έργων του Toulouse-Lautrec, αλλά και το βιογραφικό του, σε σχέση με το κοινωνικό του περιβάλλον και τις επικρατούσες τάσεις της εποχής του, τις οποίες και ανέτρεψε. Γόνος αριστοκρατικής οικογένειας, ο Lautrec δεν μπορούσε να περάσει τον χρόνο του κάνοντας ιππασία και πηγαίνοντας κυνήγι, όπως υπαγόρευε το πρωτόκολλο για την κάστα του. Έτσι, αναγκαστικά έγινε παρατηρητής σε αυτές τις ασχολίες της υψηλής τάξης και ξεκίνησε να ζωγραφίζει τα όσα παρατηρούσε.

Χρόνια μετά, έχοντας πλέον εγκατασταθεί στο Παρίσι, τον Toulouse-Lautrec συνεπαίρνει η νυχτερινή ζωή της πόλης. Δεν είναι παράξενο λοιπόν ότι αφιέρωσε τα περισσότερα έργα του στους ηθοποιούς των café concerts και των θεάτρων. «Κάθε βράδυ πηγαίνω στο μπαρ για να δουλέψω», είχε δηλώσει κάποτε. Εκεί ήταν που η υψηλή κοινωνία «παντρευόταν» με την κατώτερη τάξη. Είχε την ικανότητα να εστιάζει απευθείας στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ανθρώπων που τους καθιστούσαν ξεχωριστούς και δημιουργούσε μια αναγνωρίσιμη εικόνα που δεν ήταν πάντα κολακευτική. Αυτό μερικές φορές κατέληγε σε παράπονα από μερικούς ερμηνευτές-ηθοποιούς που αποθανάτισε κατά καιρούς. Ο ίδιος δικαιολογούσε τον εαυτό του, λέγοντας πως προσπάθησε να αποδώσει την αλήθεια και όχι το ιδανικό. Η Yvette Guilbert, της οποίας είχε φτιάξει το πορτρέτο σε αρκετές λιθογραφίες του, τον αποκαλούσε «ένα μικρό τέρας», αφού την παρίστανε στα έργα του με μια μεγάλη σουβλερή μύτη, με αποτέλεσμα η ίδια να μη συμφωνεί με αυτή την εικόνα του εαυτού της που προβαλλόταν. Παρ' όλα αυτά, οι εικόνες του Lautrec την κατέστησαν διάσημη. Τα σκίτσα του χαρακτηρίζονται από ένα πάθος για τη σύλληψη της στιγμής, αλλά και μια πλήρη αδιαφορία για τη λεπτομέρεια.

Ο Toulouse-Lautrec προσπάθησε να αποδώσει την αλήθεια και όχι το ιδανικό

Ο Lautrec έγινε διάσημος για τις αφίσες του που απεικονίζουν τη νυχτερινή ζωή του Παρισιού του 19ου και 20ού αιώνα, συμπεριλαμβανομένου και του καμπαρέ Moulin Rouge, αν και δημιούργησε μόνο 30. Αγαπημένο του θέμα ήταν οι γυναίκες. Δεν φαντάζει περίεργο λοιπόν το γεγονός ότι πέρασε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στα μπαρ, περιτριγυρισμένος από πόρνες, χορεύτριες και ηθοποιούς. Όσον αφορούσε την τέχνη, ποτέ δεν έκανε διακρίσεις μεταξύ των εμπορικών τεχνών και αυτών που ονομάζουμε Καλές Τέχνες. Ίσως αυτός να ήταν και ο λόγος που κατάφερε να επιφέρει μια επανάσταση στον κόσμο της τέχνης, προκαλώντας μια νέα θεώρηση του μοντερνισμού. Σήμερα, η δουλειά του Toulouse-Lautrec στο σύνολό της μπορεί να θεωρηθεί ως ένα κομμάτι της κοινής μας πολιτιστικής παιδείας και μόρφωσης, αφού αναμφισβήτητα αποτελείται από εικόνες, στις οποίες οι περισσότεροι από εμάς έχουμε αναφερθεί κατά καιρούς. Αυτές παραμένουν τόσο σαγηνευτικές όσο ήταν και πριν έναν αιώνα για τους συγχρόνους του, αποδεικνύοντας πως η τέχνη του είναι διαχρονική και πάντα επίκαιρη.

INFO

Εγκαίνια 19/2 στις 8 μ.μ. Ίδρυμα Ευαγόρα και Κάθλην Λανίτη, Λεμεσός. Η έκθεση πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Μουσείο Ηρακλειδών στην Αθήνα και τελεί υπό την αιγίδα της Γαλλικής Πρεσβείας. Πληρ. 25342123.

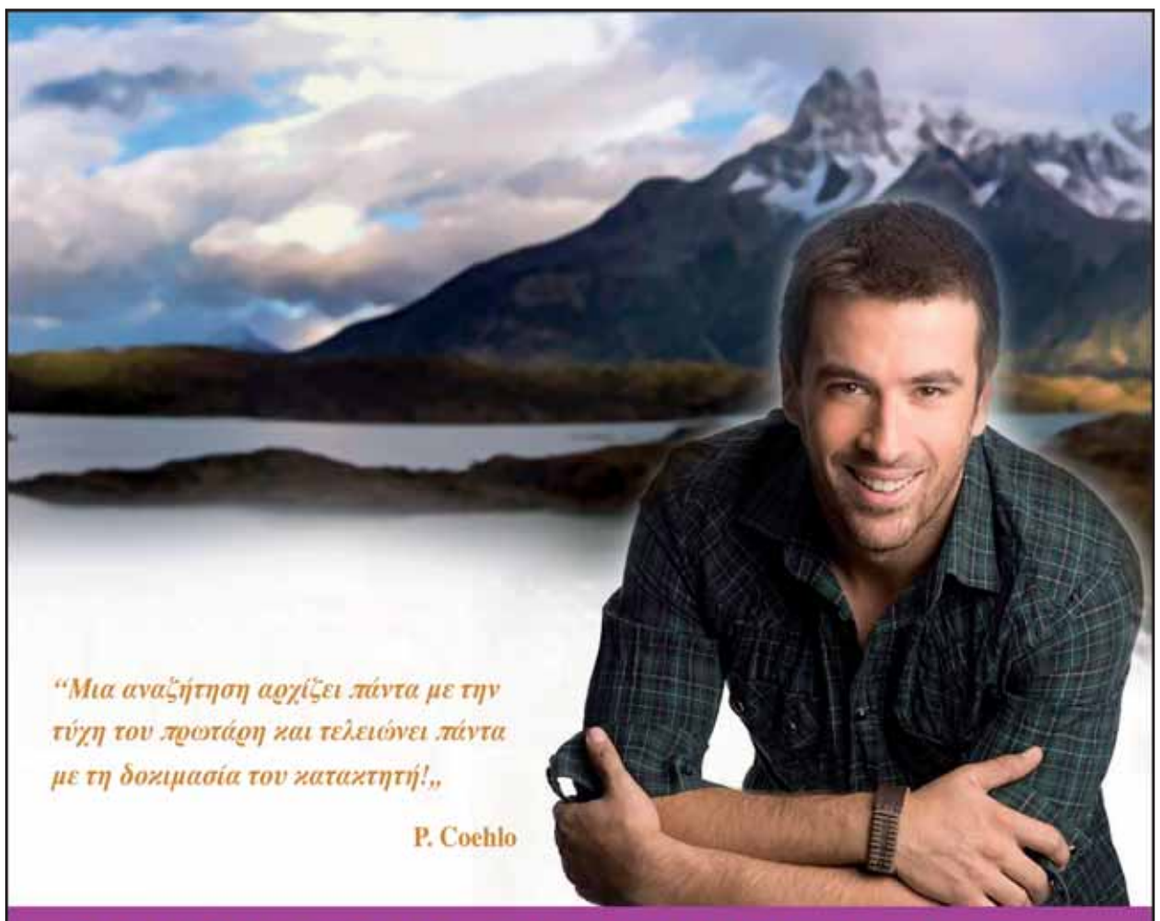

ΠΑΤΑΓΟΝΙΑ: Η ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Εκεί που τελειώνει ο κόσμος... αρχίζει η περιπέτεια!

Το Mega μας ταξιδεύει στην Παταγονία της Αργεντινής για να ζήσουμε, μαζί με 18 Έλληνες παίκτες, την απόλυτη περιπέτεια σε ένα από τα πιο όμορφα και παρθένα μέρη της γης! Τροπικά δάση, ποτάμια, λίμνες, ονειρικά τοπία, μέρη ακόμα απάτητα από το ανθρώπινο πόδι συνθέτουν το τέλειο σκηνικό για την πιο αξέχαστη και περιπετειώδη εμπειρία.

Πέντε εβδομάδες γεμάτες από εμπόδια, δοκιμασίες και προκλήσεις, στις οποίες οι παίκτες καλούνται να έρθουν αντιμέτωποι με τη φύση -αλλά και με τον ίδιο τους τον εαυτό στην πορεία για την ανάδειξη του νικητή, ο οποίος θα κερδίσει **100.000 ευρώ!**

Παρουσίαση: **Γιάννης Αϊβάζης**

ΠΑΤΑΓΟΝΙΑ Η ΑΚΡΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

MEGA

Πρεμιέρα **Πέμπτη 18 Φεβρουαρίου** στις **22:15**
και **Κάθε Κυριακή** στις **21:05**

εισαγωγικές εξετάσεις

gnomi

www.grammarschool.ac.cy

Το **Grammar School** Λευκωσίας, ανακοινώνει ότι οι Εισαγωγικές Εξετάσεις για τον ακαδημαϊκό χρόνο 2010-2011 θα γίνουν την Τετάρτη, 12 Μαΐου στις 4.00 μ.μ. στα κτίρια της Σχολής. Η Σχολή θα δεχτεί για εγγραφή 96 μαθητές σε τέσσερα τμήματα της Πρώτης Τάξης.

Οι εγγραφές για τις εξετάσεις γίνονται στα Γραφεία του **Grammar School** μέχρι και την Παρασκευή, 7 Μαΐου. Κατά την εγγραφή πρέπει να προσκομίζεται αντίγραφο του πιστοποιητικού γέννησης του υποψήφιου μαθητή και δύο πρόσφατες φωτογραφίες.

Την αίτηση για τις εισαγωγικές εξετάσεις μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της Σχολής **www.grammarschool.ac.cy**
Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να πάρουν δωρεάν Οδηγούς Εξετάσεων από τα Γραφεία της Σχολής.

Για περισσότερες πληροφορίες
Τηλ.: 22695695

The Grammar School Nicosia

Οι λέξεις-μνημεία

Επάνω στη σημασία και στην εκφορά των λέξεων έχουν καταγραφεί κομμάτια από την ιστορία της ανθρωπότητας

Του **ΧΡ. Γ. ΝΤΟΥΜΑ***

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ: ΜΑΝΩΛΗΣ ΖΑΧΑΡΙΟΥΔΑΚΗΣ

Η πιεστική ανάγκη του ανθρώπου να μεταδώσει πληροφορίες συνέβαλε στην ανάπτυξη των φωνητικών του οργάνων κατά τρόπο ώστε να μπορέσει να εκφράζεται με έναρθρο λόγο. Από τη μελέτη σκελετικών απολιθωμάτων προκύπτει ότι το απαραίτητο για την ομιλία υοειδές οστούν είχε διαμορφωθεί στον ανθρώπινο λάρυγγα τουλάχιστον από την εποχή του Νεάντερταλ. Η ανάπτυξη δε των δυνατοτήτων ομιλίας είχε ως επακόλουθο την ταχεία αύξηση τόσο του όγκου όσο και των πολύπλοκων δυνατοτήτων του ανθρώπινου μυαλού. Ετσι, ανάλογα με τις προκλήσεις που δεχόταν, ο άνθρωπος μπορούσε πλέον να κατασκευάζει λέξεις/ονόματα που συμβόλιζαν πραγματικά αντικείμενα. Αρκούσε, επομένως, η εκφορά ενός τέτοιου συμβόλου/ονόματος για να αναπλαστεί και να μεταδοθεί η εικόνα του αντίστοιχου αντικειμένου, εφ' όσον βεβαίως ο δέκτης του μηνύματος ήταν ή είναι μέλος της κοινότητας που χρησιμοποιεί τον ίδιο λεκτικό κώδικα επικοινωνίας, την ίδια γλώσσα. Για παράδειγμα, η εκφορά της λέξης «δέντρο» αρκεί για να κατανοήσει κάποιος που μιλάει την ελληνική γλώσσα ότι πρόκειται για πολυετές φυτό μεγάλων διαστάσεων. Κάθε λέξη/όνομα στην αρχική διαμόρφωσή της έχει κατά κανόνα σημασία περιγραφική, η οποία όμως μπορεί να μεταβληθεί με τη χρήση και ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες. Ετσι τα ονόματα αποκτούν μια σημασιολογική στρωματογραφία, από τη μελέτη της οποίας μπορεί κανείς να αναχθεί στην αρχή και να αναζητήσει τους λόγους δημιουργίας τους. Αυτό μάλιστα μπορεί να γίνει συσχετίζοντας το αρχικό όνομα με την πολιτισμική φάση κατά την οποία εντοπίζεται αρχαιολογικά η αρχική εμφάνιση ή χρήση του σημαινόμενου πράγματος.

Ενα επιφώνημα

Αν υποθέσουμε ότι η λέξη «αλς» ξεκίνησε από ένα επιφώνημα, με το οποίο αυτός που δοκίμασε να σβήσει τη δίψα του, με γάργαρο πεντακάθαρο νερό σε μιαν ακρογιαλιά στη θάλασσα, εκδήλωσε την απέχθειά του για την αλμυρή γεύση. Με τον καιρό το επιφώνημα αυτό έγινε το σύμβολο λεκτικής επικοινωνίας για να μεταδώσει ακριβώς αυτό το μήνυμα: ότι το νερό αυτό ήταν ακατάλληλο τόσο για πόση όσο και για άρδευση. Φαίνεται δε ότι το νόημα του απόμακρου και ταυτόχρονα επικίνδυνου κρύβεται στη σημασία που έχει η λέξη «αλς» στον Ομηρο: τη θάλασσα όταν τη βλέπει κανείς από την ξηρά. Η παρουσία της ρίζας στις πινακίδες της Γραμμικής Β γραφής ως συνθετικού σε άλλες λέξεις (π. χ. αμφίαλος) δείχνει μακρά χρήση, κατά τη διάρκεια της οποίας το επιφώνημα εξελίχθηκε σε εύπλαστο τριτόκλιτο όνομα που άνετα συντίθεται με άλλες ρίζες. Τη μακρά και συνεχή χρήση του ονόματος υποδηλώνουν επίσης τα πολλά παράγωγά του με ρίζες, όπως ἀλ-, ἁλι-, ἀλο-, ἁλμ-, ἁλυκ-, από τις οποίες έχουν προκύψει εκατοντάδες ονομάτων, επιθέτων, ρημάτων, επιρρημάτων κ. λπ. Το γεγονός δε ότι με την αρχική ρίζα καλύφθηκαν τόσο πολλές και τόσο ποικίλες ανάγκες της ελληνικής γλώσσας (π. χ. ἁλιος/ἥλιος, ἁλως/αλώνι, αλογόνο) δείχνει αφ' ενός τη στενή σχέση της αιγαιακής κοινωνίας με τη θάλασσα και αφ' ετέρου την ισχυρή επίδραση του υγρού αυτού στοιχείου στην ιστορία και τον πολιτισμό της περιοχής (βλ. «Κ» 7 Δεκεμβρίου 2008). Το όνομα στον πληθυντικό (ἁλες) χρησιμοποιήθηκε στην αρχαιότητα με τη σημασία του κοινού αλατιού, για το οποίο από τον Αριστοτέλη και μετά χρησιμοποιείται ο όρος «ἅλας».

Ο Ομηρος για τη θάλασσα χρησιμοποιεί επίσης τα ονόματα «πόρος» και «πόντος». Αν και νεότερα του αλς, τα ονόματα αυτά είναι επίσης πολύ παλιά, σύμφωνα με την ετυμολογία τους. Παράγωγο του ρήματος πείρω (= διαπερνώ, διασχίζω) το όνομα «πόρος» σημαίνει τον θαλάσσιο δρόμο (πρβλ. πέραμα, πορεία, πορθμός). Ομοίως η λέξη «πόντος» σημαίνει το στενό πέρασμα που συνδέει δύο θάλασσες (π. χ. Ελλήσποντος), κατ' επέκταση δε και την ανοιχτή θάλασσα (πρβλ. λατ. pons, -tis = γέφυρα). Από τις σημασίες αυτές προκύπτει ότι εκείνοι που επινόησαν τα αντίστοιχα ονόματα είχαν πάψει να φοβούνται τη θάλασσα, αφού στο μεταξύ την είχαν μετατρέψει σε δρόμο επικοινωνίας. Από τη διακίνηση και τη διάδοση του μηλιακού οψιανού γνωρίζουμε ότι αυτό είχε συμβεί ήδη από την 7η χιλιετία π. Χ. (βλ. «Κ» 19 Οκτωβρίου 2008), οπότε η αναγωγή της δημιουργίας των ονομάτων «πόρος» και «πόντος» σ' εκείνη την περίοδο δεν πρέπει να αφίσταται και πολύ της πραγματικότητας.

Γλωσσικά δάνεια

Στην πληθώρα των ονομάτων που χρησιμοποιούνται σε κάθε γλώσσα εντάσσονται και εκείνα που είτε είναι δάνεια από άλλες γλώσσες είτε έχουν δοθεί σε αγαθά εισηγμένα από άλλους τόπους. Συχνά δε τα τελευταία αυτά ονόματα είναι άσχετα από εκείνα που είχαν δοθεί στα αντίστοιχα αγαθά στον τόπο προέλευσής τους. Για παράδειγμα, στην ιαπωνική η λέξη «sayonara» σημαίνει «εις το επανιδείν, καλή αντάμωση». Ωστόσο, το όνομα αυτό μπήκε στο ελληνικό λεξιλόγιο συνοδεύοντας τα πλαστικά ανατολίτικα πρόχειρα σανδάλια, τις «σαγιονάρες», που κατακλύζουν τις ελληνικές ακρογιαλιές το καλοκαίρι. Το ίδιο είχε συμβεί μερικές δεκαετίες νωρίτερα με τον ιδιόρρυθμο σκούφο που οι Ελληνες τον υιοθέτησαν με το όνομα «τραγιάσκα», επειδή άκουσαν Ρουμάνους εκδρομείς στο λιμάνι του Πειραιά να κραυγάζουν «traïasca Grecia!» (ζήτω η Ελλάδα) πετώντας τις σκούφιες τους στον αέρα. Οτι κάτι παρόμοιο συνέβαινε και στην αρχαιότητα το πληροφορούμαστε ευθέως από τον περιηγητή Παυσανία (2ος αι. μ. Χ.), ο οποίος αναφέρει ότι τα υφάδια από τα οποία οι Κινέζοι (Σήρες) κατασκευάζουν τις εσθήτες τους παράγονται από κάποιο «ζωύφιον …, ον σήρα καλούσιν Ελληνες, υπό δε αυτών Σηρών άλλο που τι και ου σηρ ονομάζεται» (Ηλιακών Β XXVI: 6). Οι Ελληνες δηλαδή ονόμασαν τον μεταξοσκώληκα σήρα (δηλ. Κινέζο), ενώ οι ίδιοι οι Κινέζοι έχουν άλλο όνομα γι' αυτόν. Υστερα από αυτή την πληροφορία κατανοούμε πώς στην ελληνική γλώσσα η διαδικασία παραγωγής φυσικού μεταξιού έγινε «σηροτροφία» (κινεζοτροφία!).

Ο Παυσανίας επίσης μας πληροφορεί ότι από όλες τις περιοχές της Ελλάδας η Ηλεία ήταν η μόνη στην οποία καλλιεργούνταν η βύσσος και ότι από τη βύσσο παράγονταν κλωστές για πολύ λεπτά υφάσματα (Ηλιακών Α, V: 2. Β, XXVI: 6). Ακόμη παλιότερα (5ος αι. π. Χ.), ο Ηρόδοτος αναφέρει τελαμώνες «σινδόνος βυσσίνης» (λεπτούς επιδέσμους), με τους οποίους οι μεν Αιγύπτιοι περιτύλιγαν τις μούμιες μετά την ταρίχευση (ΙΙ: 86), οι δε Πέρσες έδεναν τα τραύματα (VII, 181). Από δε τον γεωγράφο Στράβωνα (δεύτερο μισό 1ου αι. π. Χ. – πρώτο τέταρτο 1ου αι. μ. Χ.) μαθαίνουμε ότι στην Ινδία το άνθος ορισμένων δέντρων είναι μαλλί, από το οποίο υφαίνονται λεπτά υφάσματα (15. Ι. 21). Προφανώς πρόκειται για το βαμβάκι, η καλλιέργεια του οποίου, λίγο μετά το 3000 π. Χ., έχει αρχαιολογικά τεκμηριωθεί στο νότιο τμήμα της κοιλάδας του Ινδού ποταμού, όπου ήκμασε μεγάλος πρωτοαστικός πολιτισμός. Ισως για τον λόγο αυτό νεότεροι συγγραφείς ερμηνεύουν το όνομα «βύσσος», του Ηροδότου και του Παυσανία, ως «ινδικό βαμβάκι».

Από την Ινδία

Εκείνο που δεν υποψιαζόμαστε είναι η μεγάλη παλαιότητα του ονόματος «σινδών» ή «σινδόνη» των αρχαίων ή του δικού μας «σεντόνι». Αν και, σύμφωνα με τα λεξικά, πρόκειται για σημιτικό δάνειο που σημαίνει λεπτό ύφασμα, η πραγματικότητα φαίνεται πως είναι κάπως διαφορετική. Η περιοχή όπου εντοπίστηκε η αρχαιότερη καλλιέργειά του είναι αυτή που, όπως προαναφέρθηκε, γνώρισε τον μεγάλο πρωτοαστικό πολιτισμό της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού και είναι ακριβώς αυτή που έδωσε το όνομα σε ολόκληρη τη χώρα (Ινδία): η περιοχή Sind. Κατάλοιπα από λεπτά βαμβακερά υφάσματα έχουν βρεθεί σε αρχαιολογικές συνάφειες της 3ης χιλιετίας π. Χ. στο Mohenjo Daro, αλλά και στο μεγάλο εμπορικό λιμάνι Lothal, από όπου ενδεχομένως γινόταν εξαγωγή τους. Πότε ακριβώς το βαμβακερό ύφασμα έφτασε στην Ελλάδα δεν το γνωρίζουμε. Είδαμε όμως ότι το ύφασμα αυτό ο Ηρόδοτος το αναφέρει με το όνομα «σινδών». Είναι, λοιπόν, προφανές ότι οι Ελληνες δέχτηκαν αυτό το εξωτικό αγαθό δίνοντάς του το όνομα της χώρας προελεύσεως «sindhu». Πιθανώς από την ελληνική «σινδόνη» προέκυψε το αραβικό «zaytuni», το οποίο με τη σειρά του έδωσε το όνομα στο ατλάζι (satin). Χτυπητό παράδειγμα που δείχνει πώς εξωτικά αγαθά έχουν ονομαστεί από τη χώρα προελεύσεώς τους αποτελεί και ο όρος «china» (Κίνα), ο οποίος στην αγγλική γλώσσα σημαίνει συλλήβδην τα πορσελάνινα σκεύη.

Αν και λίγα, τα παραδείγματα που αναφέρθηκαν είναι αρκετά για να δείξουν ότι και τα ονόματα αποτελούν μνημεία, στα οποία έχουν καταγραφεί κομμάτια από την ιστορία της ανθρωπότητας, και δεν πρέπει να αγνοούνται από την ιστορική έρευνα. Αλλωστε αυτό υποστήριζε και ο Αντισθένης, μαθητής του Σωκράτη και ιδρυτής της Σχολής των Κυνικών (444-370 π. Χ.), διακηρύσσοντας το περίφημο «αρχή παιδεύσεως η των ονομάτων επίσκεψις».

* Ο κ. Χρ. Γ. Ντούμας είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Πρώτα σε πωλήσεις

Αυτήν την εβδομάδα — Μελέτες, λευκώματα, βιογραφίες

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Γιατί το Βυζάντιο, της Ελένης Γλύκατζη-Αρβελέρ, (Ελληνικά Γράμματα).** Ενα απόσταγμα από τη διδασκαλία της, ένα βιβλίο που εξηγεί το «γιατί» της βυζαντινής πολιτικής εμβέλειας.	17
2.	**Το απόλυτο κραχ, του Ιγνάσιο Ραμονέ, μετ. Κάτια Σαμπαθιανάκη (Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου).** Ενα εμπεριστατωμένο βιβλίο για τα στοιχεία που ευνόησαν την έκρηξη της κρίσης.	4
3.	**Logicomix, των Απ. Δοξιάδη, Χρ. Παπαδημητρίου (Ικαρος).** Ενα μυθιστόρημα σε μορφή κόμικ για την ιστορία της λογικής.	39
4.	**Ετυμολογικό λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, του Γ. Μπαμπινιώτη (Κέντρο Λεξικολογίας).** Ποιες είναι οι ρίζες των λέξεων;	10
5.	**Η ψυχική ζωή της εξουσίας, της Τζούντιθ Μπάτλερ, μετ. Τάσος Μπέτζελος (Πλέθρον).** Πώς γεννιέται η ψυχική ζωή από τις κοινωνικές διεργασίες της εξουσίας.	3
6.	**Βρετανική πολιτική και αντιστασιακά κινήματα στην Ελλάδα, του David Wallacr, μετ. Πέτρος Μακρής Στάικος (Ωκεανίδα).** Η απόρρητη έκθεση του απεσταλμένου του Foreign Office στην Ελλάδα το 1943.	7
7.	**Ο Πέρσι Τζάκσον και η κλοπή της αστραπής, του Rick Riordan (εκδ. Πάπυρος).** Η νέα αγαπημένη σειρά για νέους με πρωταγωνιστή έναν 12χρονο που πάσχει από δυσλεξία.	2
8.	**Τα παιδιά δεν θέλουν ψυχολόγο, γονείς θέλουν, του Νίκου Σιδέρη (Μεταίχμιο).** Ενας επιστημονικός οδηγός για τις σχέσεις γονέων και παιδιών.	42
9.	**Η ιστορία των Ελλήνων Εβραίων, της Κ. Ε. Fleming, μετ. Νίκος Γάσπαρης (Οδυσσέας).** Δύο αιώνες συνεχούς παρουσίας εβραϊκών κοινοτήτων στην Ελλάδα. Τι ξέρουμε γι' αυτούς;	1
10.	**Συντηρητισμός και ριζοσπαστική δεξιά, του Τζον Βάις (Θύραθεν).** Ενα παραμελημένο θέμα: η ιστορία του συντηρητισμού στην Ευρώπη.	1

Οταν η εξιστόρηση προσωπικών βιωμάτων γίνεται με τον τρόπο της λογοτεχνίας.

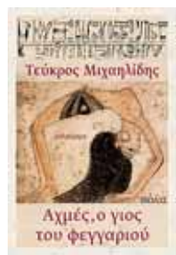

Ιστορικό, αστυνομικό και μαθηματικό μυθιστόρημα στην αρχαία Αίγυπτο.

Αυτήν την εβδομάδα — Λογοτεχνία

		Εβδομάδες στη λίστα
1.	**Να βλέπεις στον έρωτα, του Χόρχε Μπουκάι, μετ. Μαρία Μπεζεντάκου (opera).** Ενα περίεργο διαδικτυακό τρίο μεταξύ δύο ψυχολόγων κι ενός λαθραναγνώστη των e-mail.	8
2.	**Το χαμένο σύμβολο, του Νταν Μπράουν, μετ. Χρήστος Καψάλης (Λιβάνης).** Ενα μυστήριο πίσω από κώδικες και σύμβολα που καλείται πάλι να λύσει ο καθηγητής Ρόμπερτ Λάνγκτον.	17
3.	**Αχμές, ο γιος του φεγγαριού, του Τεύκρου Μιχαηλίδη (Πόλις).** Ενας πάπυρος θαμμένος στο Λούξορ της Αιγύπτου, το πρώτο μαθηματικό κείμενο στην ιστορία.	7
4.	**Ιμαρέτ, του Γιάννη Καλπούζου (Μεταίχμιο).** Τούρκοι και Ελληνες στην Αρτα στα μέσα του 19ου αιώνα. Βραβείο Αναγνωστών.	5
5.	**Συνομιλίες με τον καθηγητή Υ, του Λουί Φερντινάν Σελίν, μετ. Σεσίλ Ιγγλέση-Μαργέλλου (Εστία).** Ενα κείμενο θηριώδους σαρκασμού όπου ο Σελίν ξεκαθαρίζει τους λογαριασμούς του με τον χώρο του βιβλίου.	3
6.	**Το Μουσείο της Αθωότητας, του Ορχάν Παμούκ, μετ. Στέλλα Βρεττού (Ωκεανίδα).** Το πιο ογκώδες και πιο φιλόδοξο μυθιστόρημα του Τούρκου νομπελίστα.	7
7.	**Φωτιές του Ιούδα, στάχτες του Οιδίποδα, της Ρέας Γαλανάκη (Καστανιώτης).** Το «άβατον» των σύγχρονων κοινωνιών, με φόντο ένα ορεινό χωριό της Κρήτης το 2000 κι έναν παλιό μύθο.	12
8.	**Ο χρόνος πάλι, της Σώτης Τριανταφύλλου (Πατάκης).** Μια δημόσια ματιά προς τα πίσω. Στα παιδικά χρόνια και τις εκκρεμότητες.	14
9.	**Ο φύλακας στη σίκαλη, του Τζ. Ντ. Σάλιντζερ, μετ. Τζένη Μαστοράκη (Επίκουρος).** Το κλασικό πλέον βιβλίο που εξακολουθεί να έχει αναγνώστες.	2
10.	**Πατρίδα από βαμβάκι, της Ελενας Χουζούρη (Κέδρος).** Οι Ελληνες της Τασκένδης μετά τον Εμφύλιο.	6

Η εξουσία και η επίδρασή της στην ψυχική ζωή όσων εμπλέκονται με αυτήν.

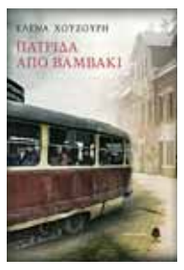

Οι Ελληνες της υπερορίας, μια διαφορετική προσέγγιση στη σύγχρονη ιστορία της Ελλάδας.

Η «Κ» προτείνει

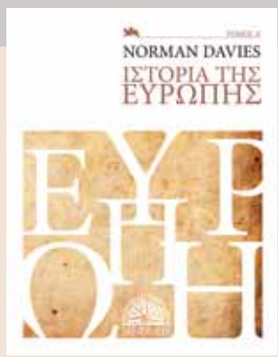

Για μια συνοπτική αλλά πλήρη ιστορία της Γηραιάς Ηπείρου.

Ιστορία της Ευρώπης, του Νόρμαν Ντέιβις (Νεφέλη). Μια μνημειώδης σύνθεση της ευρωπαϊκής ιστορίας, που ξεκινάει από την προϊστορική περίοδο και φτάνει μέχρι τη δεκαετία του 1990. Μια δίτομη έκδοση, χωρισμένη σε δώδεκα κεφάλαια, που φιλοδοξεί να εξοικειώσει τους αναγνώστες με το εύρος της ευρωπαϊκής ιστορικής εμπειρίας, εντάσσοντας στην αφήγησή της την ανατολική Ευρώπη και τις «περιφέρειες».

Τα στοιχεία αυτή την εβδομάδα έδωσαν τα βιβλιοπωλεία: **Αναγνώστης** (Πυρσινέλλα 11, Ιωάννινα), **Ελευθερουδάκης** (αλυσίδα), **Εστία** (Σόλωνος 60), **Ευριπίδης** (Ανδρέα Παπανδρέου 11, Χαλάνδρι), **Ιανός** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), **Μικρός Κοραής** (Παπάγου 7 και Αριστοφάνους, Χαλάνδρι), **Οιωνός** (Κολοκοτρώνη 11, Λαμία), **Παπασωτηρίου** (αλυσίδα), **Πάπυρος** (Απλωταριάς 42-44, Χίος), **Πολιτεία** (Ασκληπιού 1-3), **Πρωτοπορία** (Γεροκωστοπούλου 31-33, Πάτρα), **fnac** (καταστήματα Αμαρουσίου και Γλυφάδας).

• Τα συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεία δίνουν αριθμό των αντιτύπων που πουλήθηκαν, στη διάρκεια της περασμένης εβδομάδας.

Επιμέλεια: **ΟΛΓΑ ΣΕΛΛΑ**

Νέες εκδόσεις

ΚΛΑΣΙΚΟΙ

HENRY JAMES
Το αυθεντικό
μετ. Αντώνης Περής
εκδ. Κίχλη **σελ.** 128

Ενας ανερχόμενος, φιλόδοξος ζωγράφος· ένα ζευγάρι ευυπόληπτων μελών της υψηλής κοινωνίας, που ψάχνουν απελπισμένα για δουλειά έστω και ως μοντέλα· μια κοπέλα που προέρχεται από τα λαϊκά στρώματα και εργάζεται ήδη ως μοντέλο· και ένας Ιταλός που αναζητεί την τύχη του στην αδηφάγο μεγαλούπολη, το Λονδίνο του τέλους του 19ου αιώνα· και καταλήγει και αυτός να γίνει μοντέλο. Τέσσερα πρόσωπα που οι δρόμοι τους διασταυρώνονται στο ατελιέ ενός ζωγράφου-αφηγητή και ένα αμείλικτο ερώτημα: Τι σημαίνει «αυθεντικό» στον χώρο της τέχνης;

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ
Ζεμφύρα
ή Το μυστικό της Πασιφάης
επιμ. Γιώργης Γιατρομανωλάκης
εκδ. Αγρα **σελ.** 72

Το έργο αποτελεί το δεύτερο μέρος της τριλογίας του Ανδρέα Εμπειρίκου με τίτλο «Τα χαϊμαλιά του Ερωτα και των Αρμάτων» μαζί με την «Αργώ ή Πλους αεροστάτου» και τη «Βεατρίκη ή Ενας έρωτας του Buffalo Bill». Γράφτηκε το 1944-45. Στο πεζογράφημα αυτό θριαμβεύει ο έρωτας και μάλιστα ο «άνευ ορίων και άνευ όρων» έρωτας, η ακατανίκητη, «φυσική» σεξουαλικότητα των εμβίων όντων που οδηγεί κάποτε στην κατάργηση των διαφορών ανθρώπων και θηρίων, «ο έρωτας και η ηδονή, η δύναμις και η ενέργεια εν απολύτω αλληλεγγύη των ανθρώπων με τα μεγάλα ορμέμφυτα και τα αδελφά θηρία».

ΞΕΝΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΠΟΡΙΣ ΠΑΧΟΡ
Απαγορεύεται το ομιλείν
μετ. Τερέζα Βεκιαρέλη
εκδ. Μεταίχμιο **σελ.** 432

Αυτή είναι η ιστορία της Εμα, μια νεαρής Σλοβένας η οποία νιώθει ξένη μέσα στην ίδια της την πόλη, την Τεργέστη των αρχών του 20ού αιώνα. Η πόλη, η οποία έχει περάσει πρόσφατα στα χέρια των Ιταλών, ζει υπό τη σκιά του αναδυόμενου φασισμού. Πρώτα θύματα του καθεστώτος, το οποίο επιδεικνύει μηδενική ανοχή στους ξένους, οι Σλοβένοι, οι οποίοι θεωρούνται πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Η Εμα θα μυηθεί στην αντίσταση, θα μάθει να αγαπά τη γλώσσα και τον πολιτισμό του λαού της και θα ανακαλύψει τον έρωτα. Συμπρωταγωνίστριά της η Τεργέστη, η οποία παράλληλα με εκείνη, ως ζωντανός οργανισμός, νιώθει τις αλλαγές που της επιβάλλονται.

DAVID FOENKINOS
Αυτόνομες καρδιές
μετ. Μαρία Μουρκούση
εκδ. Κασταλία **σελ.** 144

Θα μπορούσαν να είναι κάτι σαν τους Μπόνι και Κλάιντ του σήμερα. Μόνο που η δική τους ιστορία ξεφεύγει από το τυπικό πλαίσιο δύο απλών κακοποιών του κοινού Ποινικού Δικαίου. Είναι δύο νεαροί ερασταί-φονιάδες που ζουν μια ιστορία αγάπης πέρα από τα συνηθισμένα. Τους ενώνει ένας αναρχοαυτόνομος δεσμός που ισορροπεί επικίνδυνα ανάμεσα στη λατρεία του ερωτικού αντικειμένου και την εξιδανίκευση μιας μπερδεμένης ιδεολογίας περί κοινωνικής δικαιοσύνης.

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΜ ΧΟΛΛΑΝΤ
Millennium
Ετος 1000: Η Ευρώπη στο κατώφλι των σύγχρονων καιρών
μετ. Ελισάβετ Παπαϊωάννου
εκδ. Ωκεανίδα

Κατά το έτος 900 μ. Χ. φαινόταν αδιανόητο ότι το μέλλον προοιωνιζόταν λαμπρό για τα χριστιανικά βασίλεια που προέκυψαν από τη διάλυση της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας. Οι χριστιανοί περικυκλωμένοι από ανελέητους εχθρούς, από στεριά και θάλασσα, δεν είχαν, φαινομενικά, καμιά διέξοδο. Υπό την απειλητική σκιά του έτους 1000 περίμεναν με δέος την έλευση του Αντίχριστου που θα έπνιγε τον κόσμο στο αίμα. Αλλά ο Αντίχριστος δεν ήρθε και η Χριστιανοσύνη δεν κατέρρευσε. Αντίθετα, από τους τριγμούς των φοβερών αυτών καιρών γεννήθηκε ένας νέος πολιτισμός.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

G. CECHIN, G. LANE, W. A. RAY
Ασέβεια
Μια στρατηγική επιβίωσης για θεραπευτές
μετ. Ελένη Σαμαρά
εκδ. University Studio Press **σελ.** 108

Η ασέβεια σηματοδοτεί μια ανατροπή ως προς τη θέση του θεραπευτή και τη φύση της αλλαγής στα ανθρώπινα συστήματα, που οδήγησε στην πορεία προς τον μεταμοντερνισμό. Αναδύεται στο πλαίσιο μιας μεγάλης μετατόπισης στο πεδίο της οικογενειακής θεραπείας, όπου ο θεραπευτής στρέφει το βλέμμα του στον ίδιο του τον εαυτό. Και αποκτά μια νέα επίγνωση που αφορά την ψευδαίσθηση της δύναμης και του ελέγχου που θεωρείται πως έχει ως θεραπευτής απέναντι στα άτομα που ζητούν βοήθεια.

ΜΕΛΕΤΗ

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΑΡΣΕΝΙΟΥ
Η ρητορική της ουτοπίας
Πέντε δοκίμια πάνω στο έργο του Ανδρέα Εμπειρίκου
εκδ. Υψιλον **σελ.** 136

Η μελετήτρια υποστηρίζει πως το έργο του υπερρεαλιστή Ανδρέα Εμπειρίκου βρίσκεται πολύ κοντά στην εποχή μας, μια εποχή κατά την οποία η αλήθεια της ψυχής είναι πιο συναρπαστική από τις συμβατικές απεικονίσεις της. Κι ακόμα θεωρεί πως οι αντιλήψεις του ποιητή γύρω από τον χρόνο και τον χώρο δημιουργούν μια ολοκληρωμένη πρόταση για το μέλλον των πρωτοποριών.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΩΤΗΡΗΣ Π. ΖΑΧΟΣ
Μάθε, παιδί μου, γράμματα!
Μέθοδος κατασκευής καλών μαθητών
εκδ. Ενάλιος **σελ.** 160

Ολοι θέλουν να έχουν στο σπίτι τους έναν καλό μαθητή. Το θέλουν πολύ... όσο ένα εξοχικό σε μέρος που συνδυάζει και το βουνό και τη θάλασσα. Το «Μάθε, παιδί μου, γράμματα» πραγματεύεται το μεγάλο όνειρο της ελληνικής οικογένειας προσεγγίζοντάς το με χιουμοριστική διάθεση και σαρκασμό. Εντοπίζει τα λάθη και τα προβλήματα της διαδικασίας της διαπαιδαγώγησης και προτείνει λύσεις και μεθόδους για την επίτευξη του στόχου.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ζ.Π.Χ.

Εκπλήξεις XXL στον δρόμο των Όσκαρ

Η Αμερική του πολέμου στο Ιράκ, της οικολογικής κρίσης και της μετα-ρατσιστικής εποχής Ομπάμα στον καθρέφτη των βραβείων

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΥΡΑ**

Πριν από μερικές ημέρες ανακοινώθηκαν οι υποψηφιότητες για τα βραβεία Οσκαρ, που φέτος συμπληρώνουν 82 χρόνια ζωής. Εχει αλλάξει ένας βασικός κανόνας του παιχνιδιού: έχει αυξηθεί ο αριθμός των υποψηφίων από πέντε σε δέκα στη σημαντικότερη κατηγορία, αυτήν της καλύτερης ταινίας, γεγονός που γυρίζει τον θεσμό στη δεκαετία του '40. Αυτή η αλλαγή εξυπηρετεί δύο σκοπούς: διπλάσιες ταινίες αποκτούν με την υποψηφιότητά τους πλεονέκτημα στο μάρκετινγκ, ενώ ευλόγως αυξάνεται και το σασπένς κατά την τηλεοπτική υπερπαραγωγή «Βραδιά των Οσκαρ». Οσο για τις ίδιες τις ταινίες που είναι υποψήφιες φέτος, αποτυπώνουν έντονα στις εικόνες τους ένα κλίμα επισφάλειας και μια ρευστή ατμόσφαιρα, ενδεικτική των παράξενων ημερών μας. Οι περισσότερες δεν καταφεύγουν πια σε παραδοσιακές αξίες για σιγουριά και δεν αφηγούνται αυτάρεσκα ιστορίες για επίγειους παραδείσους. Ακόμη και το animation «Ψηλά στον ουρανό», που συμπεριλαμβάνεται στη δεκάδα για το Οσκαρ της καλύτερης ταινίας, είναι ένα πικρό σχόλιο για το home sweet home και τη διάψευση του ονείρου.

Το ψηφιακό «Avatar» του Τζέιμς Κάμερον είναι ένα ψυχεδελικό μπλοκμπάστερ που έσπασε κάθε εισπρακτικό ρεκόρ.

Η Γκ. Σιμπάιμπ ενσαρκώνει την Πρέσιους και είναι υποψήφια για Οσκαρ ερμηνείας.

Σαν παραίσθηση σε σκηνικό πολέμου

Τα φαβορί του τελικού της 7ης Μαρτίου, το τρισδιάστατο «Avatar» και το πυρετώδες «The Hurt Locker» που συγκεντρώνουν από εννέα υποψηφιότητες, κυλούν σαν παραισθήσεις σε ένα σκηνικό πολέμου. Στην πρώτη, ο Τζέιμς Κάμερον πραγματοποίησε ένα πανάκριβο όνειρό του: μια πρωτόγνωρη κινηματογραφική εμπειρία σε έναν φανταστικό πλανήτη – ονειρικό είδωλο της Γης. Στη μακρινή Πανδώρα, το έτος 2154, ένας πεζοναύτης ξαναζεί έναν πόλεμο σαν κι αυτόν στο Βιετνάμ, ως μια εικονική εμπειρία καθηλωμένος σε μια αναπηρική πολυθρόνα. Η συνείδησή του μεταφέρεται στο υβρίδιο ενός ανδροειδούς –avatar– με το οποίο ταυτίζεται όπως ταυτίζεται και ο θεατής του κινηματογράφου με τους ήρωες της οθόνης.

Ο Κάμερον πειραματίζεται με επιτυχία γύρω από τις δυνατότητες της κινηματογραφικής βιομηχανίας να ξεπεράσει την κρίση της (που είναι δομική, όπως και στην εποχή του περάσματος στον ομιλούντα) και να παραμείνει κυρίαρχη και τις επόμενες δεκαετίες. Το ψηφιακό σύμπαν του «Avatar» στέλνει ένα μήνυμα αυτοπεποίθησης για το μέλλον. Η αυτοπεποίθηση όμως και η σιγουριά της κατασκευής δεν συνάδουν με το περιεχόμενο. Ο Κάμερον απέτυχε να φτιάξει έναν καινούργιο μεγάλο μύθο της επιστημονικής φαντασίας, όμως άνοιξε νέους ορίζοντες στην ποπ κουλτούρα. Η αναζήτηση μιας νέας ταυτότητας του ανθρώπου με φόντο την οικολογική καταστροφή και τους πολέμους για ζώνες επιρροής έχει ως άξονα το ψυχεδελικό πολεμικό τριπ ενός σακάτη πεζοναύτη, που τσακίζει έναν μιλιταριστή αποικιοκράτη του μέλλοντος δρομολογώντας την επιστροφή των φαντάρων στην πατρίδα.

Παραίσθηση είναι ο πόλεμος και στο χειροποίητο «The Hurt Locker» της Κάθριν Μπίγκελοου. Η ταινία της είναι μακράν ουσιωδέστερη και πιο συμπαγής αισθητικά από το «Avatar». Η Μπίγκελοου δοκιμάζει την αντοχή και την ικανότητα του αμερικανικού κινηματογράφου να απαλλαγεί από στερεότυπα και να δει διαφορετικά το τραύμα του Ιράκ. Το «The Hurt Locker» έχει τη μορφή ενός ρεαλιστικού πολεμικού ρεπορτάζ – θρίλερ γύρω από μια ομάδα πυροτεχνουργών του αμερικανικού στρατού που απασφαλίζουν αυτοσχέδιες βόμβες στη Βαγδάτη.

Το «The Hurt Locker» είναι ένα δράμα στα όρια του υπαρξιακού, με φόντο τη Βαγδάτη.

Ο πόλεμος, όμως, δεν είναι το θέμα της ταινίας. Είναι μια κατάσταση που λειτουργεί σαν ένας μηχανισμός του σασπένς κρατώντας σε διαρκή ένταση ένα δράμα στα όρια του υπαρξιακού. Είναι σαν τη μοίρα, που καταδιώκει έναν νεαρό λοχία. Στο «The Hurt Locker» ο πόλεμος για τον Αμερικανό στρατιώτη, αλλά και για τον μάρτυρα του Αλλάχ που ζώνεται εκρηκτικά, είναι σαν ναρκωτικό. Θέλεις να απεξαρτηθείς αλλά διαρκώς ξαναπέφτεις.

Το τραύμα του Ιράκ βιώνεται ως ψυχολογικό δράμα και στο «The Messenger» που είναι υποψήφιο στις κατηγορίες του πρωτότυπου σεναρίου και του Β΄ αντρικού ρόλου (Γούντι Χάρελσον). Δύο πεζοναύτες επισκέπτονται τα σπίτια νεκρών στρατιωτών μεταφέροντας τη δυσάρεστη είδηση στις οικογένειές τους.

Κρίση στον αέρα

Ο Τζορτζ Κλούνεϊ κέρδισε Οσκαρ Β΄ ανδρικού ρόλου στο πολιτικό θρίλερ «Syriana». Φέτος είναι υποψήφιος για το Οσκαρ Α΄ ρόλου στο «Ραντεβού στον αέρα», όπου ενσαρκώνει έναν ιπτάμενο «εκτελεστή», που βλέπει, όμως, τα θύματά του σαν ανθρώπους και όχι σαν αριθμούς. Ο ήρωάς του στην προσωπική του ζωή έχει επιλέξει τη μη δέσμευση. Στην επαγγελματική, ταξιδεύει διαρκώς με αεροπλάνο και όταν προσγειώνεται, ανακοινώνει απολύσεις σε εργαζομένους. Οι υπηρεσίες του μισθώνονται από εταιρείες που επιθυμούν απρόσωπες σχέσεις με τους υπαλλήλους τους.

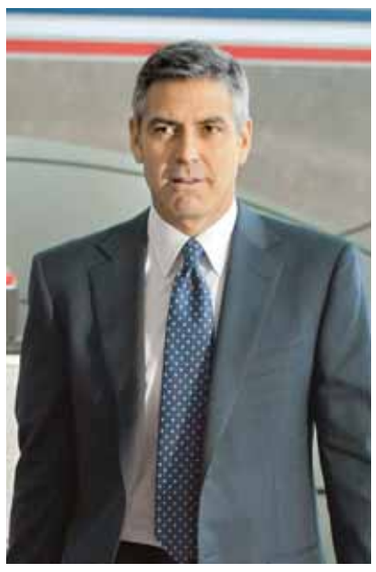

Ο Τζορτζ Κλούνεϊ είναι υποψήφιος για το Οσκαρ Α΄ ανδρικού ρόλου.

Μαύρο χρώμα σε σχήμα γκροτέσκ

Η μεγαλύτερη αμερικανική έκπληξη της χρονιάς, η «Μονάκριβη», έχει μαύρο χρώμα και υπολογίσιμο εκτόπισμα στους καταλόγους των υποψηφιοτήτων (συνολικά σε έξι κατηγορίες, ανάμεσά τους και αυτή της καλύτερης ταινίας). Στη «Μονάκριβη», όπου αναιρείται το πολιτικώς ορθόν, ο χαρακτήρας της κεντρικής ηρωίδας μοιάζει σαν μια γκροτέσκ και ελεύθερη παραλλαγή του Φόρεστ Γκαμπ. Στο «Φόρεστ Γκαμπ» ο Ζεμέκις διέτρεξε την Αμερική του Βιετνάμ και της αμφισβήτησης, παρακάμπτοντας το στερεότυπο καλός χίπις – κακός συντηρητικός. Για άξονα είχε τη νοσταλγία της παιδικής ηλικίας και για ήρωα έναν ηλίθιο – μια ακραία σύλληψη χαρακτήρα, για να φανεί η αθωότητα ενός παιδιού που είναι κρυμμένη στο σώμα ενός μεγάλου. Στη «Μονάκριβη» ο σκηνοθέτης Λι Ντάνιελς θάβει την αθωότητα σε ένα απωθητικό εφηβικό σώμα με μαύρη επιδερμίδα. Η σκηνοθεσία του μεγεθύνει εντυπωσιακά το μελόδραμα φέρνοντάς το στα μέτρα ενός μοντέρνου και κοινωνικά ανήσυχου σινεμά.

Η 16χρονη Κλαρίς Πρέσιους Τζόουνς μοιάζει σαν γελοιογραφική φιγούρα συνοψίζοντας ό,τι στερεότυπο σκέφτεται ένας λευκός για έναν μαύρο. Είναι παχύσαρκη, καταθλιπτική, αναλφάβητη και κάνει σεξ σαν αδέσποτο σκυλί: είναι μητέρα ενός εξώγαμου μωρού με σύνδρομο Ντάουν και ξανά έγκυος. Πίσω από τη γελοιογραφία η αληθινή Πρέσιους είναι διαφορετική. Είναι έξυπνη, ευαίσθητη και δεν είχε ποτέ φλερτ με αγόρια. Είναι ένα προικισμένο παιδί καταδικασμένο στο περιθώριο. Ο πατέρας της τη βιάζει κατ' εξακολούθηση και τη μολύνει με έιτζ, ενώ στο μαρτύριο του Ιώβ συμβάλλει και η μητέρα της, που τη θεωρεί ερωτική αντίζηλο και την αντιμετωπίζει σαν σάκο του μποξ.

Η Πρέσιους φαντάζει άλλοτε σαν μεγέθυνση μιας ζωντανής λεπτομέρειας από οικογενειακή τραγωδία κι άλλοτε σαν ηρωίδα ενός κοινωνικού δράματος όπου το σχολείο προβάλλει ως η μοναδική ελπίδα για άσπρη μέρα. Μπορούμε να την εκλάβουμε και ως σουρεαλιστική εκδοχή μιας μαύρης σταχτοπούτας, που βλέπει στον καθρέφτη της μια ξανθιά λευκή και ονειρεύεται, μάταια, το βασιλόπουλο που θα την ελευθερώσει από την κακιά μητριά.

Στον αντίποδα της «Μονάκριβης» βρίσκεται το μελοδραματικό «Blind Side», που είναι και αυτό υποψήφιο για Οσκαρ καλύτερης ταινίας και ερμηνείας για τη Σάντρα Μπούλοκ. Ενας μαύρος δυσλεκτικός γίγαντας από διαλυμένη οικογένεια, υιοθετείται από φιλεύσπλαχνους πλούσιους λευκούς, διαπρέπει στο ράγκμπι και κατακτά το αμερικανικό όνειρο. Η ιστορία είναι αληθινή και το μήνυμα σαφές: καλύψτε τα νώτα της κοινωνίας με την ελεημοσύνη.

Η χρονιά του Τζεφ Μπρίτζες

Από την ασπρόμαυρη «Τελευταία παράσταση» του 1971 μέχρι το σημερινό «Crazy Heart», ο Τζεφ Μπρίτζες προτάθηκε συνολικά πέντε φορές για Οσκαρ. (Η ερμηνεία της καριέρας του στον «Μεγάλο Λεμπόφσκι» αγνοήθηκε στις υποψηφιότητες το 1998.) Φέτος ίσως είναι η χρονιά του. Στο «Crazy Heart», που πιθανόν να μην προβληθεί σε ελληνική αίθουσα, ενσαρκώνει έναν αλκοολικό τραγουδιστή της κάντρι. Η ταινία ανασύρθηκε από τα πακέτα για την καλωδιακή τηλεόραση χάρη στην ερμηνεία του. Οι Αμερικανοί κριτικοί θεωρούν σίγουρη τη βράβευσή του.

Στο «Crazy Heart» ο Τζεφ Μπρίτζες ενσαρκώνει έναν τραγουδιστή της κάντρι.

kathimerini.com.cy

Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΑΝ ΝΟΜΙΖΕΤΕ ΠΩΣ ΕΧΕΤΕ ΔΕΙ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΜΕ ΖΩΑ... ΚΑΝΕΤΕ ΛΑΘΟΣ!

Την Κυριακή 21 Φεβρουαρίου μην χάσετε το 1ο επεισόδιο μαζί με την πολυτελή κασετίνα

ANIMAL:CAMERA

ΜΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ BBC

Οι κορυφαίοι δημιουργοί ντοκιμαντέρ Φυσικής ιστορίας στον κόσμο προχωρούν στο επόμενο επίπεδο κινηματογράφησης: δίνουν τις κάμερες στα ίδια τα ζώα και τα αφήνουν να «γράψουν» μόνα τους τις πιο συναρπαστικές στιγμές της καθημερινής τους ζωής. Ακτίνες Χ, υπέρυθρες και θερμικές κάμερες, ραντάρ, GPS και πολλά ακόμα τεχνολογικά θαύματα, μας βοηθούν να κατανοήσουμε καλύτερα τα θαύματα της Φύσης και μας προσφέρουν εικόνες πιο συναρπαστικές και από τις χολιγουντιανές σκηνές δράσης.

Αντικειμενικά Αξιόπιστη

kathimerini.com.cy

«Πράσινες» αξίες ανθίζουν τον χειμώνα

ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ, Ιταλία. Ένα δάσος με ψηλά δέντρα, το καθένα με διαφορετική υφή στον φλοιό του, δημιούργησε ένα εντυπωσιακό φόντο για απτό ανδρικό ντύσιμο. Καθώς τα μοντέλα, με πυκνά μάλλινα και κολλητά στο σώμα ρούχα, περπατούσαν μέσα στο «δάσος» -κορμοί δέντρων που θα ανακυκλωθούν για να γίνουν έπιπλα- το σόου Corneliani εξέφρασε το πνεύμα της μόδας των σύγχρονων ανδρών.

Οικολογικές, τεχνολογικές και κλασικές ήταν το τρίπτυχο των αξιών στις πρώτες επιδείξεις αυτής της νέας δεκαετίας.

Η ουσία του 2010 Pitti Immagine Uomo στη Φλωρεντία, μια εκδήλωση που παρουσιάζει σχέδια για τον επόμενο χειμώνα, ήταν στις αναπτυσσόμενες «πράσινες» αξίες, σαν τα οργανικά κότον και τα ανακυκλωμένα υλικά που είδαμε στην επωνυμία με βάση της την Ιταλία, AmazonLife. Οικολογικές ιδέες είχαν ταιριάξει με μια εμμονή με την τεχνολογία, σαν μια βιομηχανική αισθητική τέχνης του 1920.

Ενα πράσινο πάρκο στο οποίο σιλουέτες - γλυπτά που δημιούργησε ο Σάουρο Καβαλίνι το 1976 είχαν «ντυθεί» με τζιν κατόπιν παραγγελίας - αυτό ήταν το κόνσεπτ για το Notify, όπως το ονειρεύτηκε ο σύγχρονος σχεδιαστής Ρον Αραντ.

Η απόλυτη άσκηση ανακύκλωσης της Τζεντούκα Μπίνι την όρισε σταρ του Pitti W, των γυναικείων συλλογών. Η κ. Μπίνι απάλλαξε καταστήματα μόδας από κομμάτια σχεδιαστών που είχαν απορριφθεί από τους πελάτες, ακόμη και όταν είχαν τιμολογηθεί με έκπτωση. Επιλέγοντας αποκλειστικές επωνυμίες, από Balenciaga μέχρι Comme des Garcons και Dolce&Gabbana, η Ιταλίδα σχεδιάστρια τοποθέτησε ράφτρες στην παρουσίασή της για να δείξει πώς οι εμφανίσεις των διασήμων μπορούν να ξαναστυλιζαριστούν - και μετά να επιστραφούν στις μπουτίκ για να πουληθούν.

SUZY MENKES

GIOVANNI GIANNONI FOR PITTI IMMAGINE

Η φύση ήταν το κυρίαρχο θέμα στο σόου Corneliani.

Επίδειξη με εμπνεύσεις πελατών

AFP / PATRICK KOVARIK

Η Αν Βαλερί Χας ανακύκλωσε ρούχα που δεν αγοράστηκαν ποτέ, για την κουτύρ συλλογή της.

ΠΑΡΙΣΙ. Τι κοινό μπορεί να έχει ένα Τι-σερτ από την ηθοποιό Τίλντα Σουίντον, ένα σετ πιτζάμες από τον σχεδιαστή Αλμπέρ Ελμπάζ κι ένα μιλιτέρ σακάκι από τον μουσικό Πίτερ Ντόχερτι;

Ηταν όλα κομμάτια ρουχισμού που δόθηκαν στην Αν Βαλερί Χας για την ανοιξιάτικη - καλοκαιρινή συλλογή κουτύρ του 2010. Στα χέρια της αυτά τα κομμάτια μεταμορφώθηκαν σε τζάκετ από μαύρο σατέν, μια φόρμα ταξίντο με επεξεργασμένες ματ παγιέτες και ένα ανδρικό ροκ 'εν' ρολ Τι-σερτ με χρυσές λεπτομέρειες.

Η επίδειξη μπορεί να περιελάμβανε κι άλλα στοιχεία, αλλά η τελική συλλογή ήταν το απόλυτο έργο της σχεδιάστριας. Τα αιθέρια παντελόνια, οι ολόσωμες φόρμες και η χρήση της οργάντζας με ιριδίζουσες παγιέτες έχουν εξελιχθεί στο σήμα κατατεθέν της γαλλικής επωνυμίας.

Ισως η κ. Χας να ανακάλυψε ένα ορατό μέλλον για την υψηλή ραπτική. Οταν η συνεργασία του σχεδιαστή και του πελάτη ξεκινάει με την έμπνευση του πελάτη.

JESSICA MICHAULT

AFP/DAMIEN MEYER

Ο οίκος Gucci, έπειτα από καιρό, έριξε τους τόνους στην ανδρική μόδα.

AFP/ GIUSEPPE CACACE

Οι περισσότεροι σχεδιαστές, από τον Ρομπέρτο Καβάλι μέχρι τον Σαλβατόρε Φεραγκάμο, στράφηκαν σε κλασικές λύσεις.

Ηρεμία μετά την καταιγίδα

Πιο συνετές οι επιλογές των σχεδιαστών για τους άνδρες

Της **SUZY MENKES**

Ποιος θα σκεφτόταν ότι ο Gucci θα επέστρεφε στις ρίζες του, ακολουθώντας μια συνετή διαδρομή μακριά από τα φλας; Ενώ άλλοι ιταλικοί οίκοι έκαναν δυναμικές εμφανίσεις για την ανδρική σεζόν φθινόπωρο/χειμώνας 2010, οι πιο σκεπτικοί σχεδιαστές ακολούθησαν την ίδια στάση μετά την κρίση: ηρεμία μετά την καταιγίδα.

Από το πρώτο καμηλό παλτό που περπάτησε στην πασαρέλα Gucci, η αλλαγή στη διάθεση ήταν εμφανής. Οχι μόνο ωριμότεροι αλλά πιο σοφοί, καθώς τα υπερβολικά αξεσουάρ προηγούμενων σεζόν μειώθηκαν για να δούμε έναν πιο διακριτικό χρυσό σταυρό σε μια αλυσίδα στο λαιμό και μια επιστροφή στα μοκασίνια με το σήμα κατατεθέν του οίκου.

«Δεν νομίζω ότι είναι μια νοσταλγική συλλογή αλλά η κληρονομιά θεωρώ ότι είναι καλή για μένα - να επιστρέφεις πίσω στα αρχεία αλλά να κοιτάς μπροστά στο μέλλον», έλεγε η σχεδιάστρια Φρίντα Τζανίνι στα παρασκήνια.

Ηταν βιαστική όταν εξηγούσε ότι η διαχρονική τεχνοτροπία ενώθηκε με την καινοτομία, εννοώντας ότι αυτό που έμοιαζε σαν ένα μοχέρ πλεκτό τζάκετ ήταν ουσιαστικά τεχνολογικά επεξεργασμένο και ότι σοβαρά κοστούμια είχαν μεταξωτά τελειώματα, δανεικά από vintage Gucci μαντίλια. Ενα λεοπάρ σακάκι και τα βελούδινα ταξίντο στο χρώμα του κόκκινου κρασιού είχαν κάτι από το πνεύμα ροκ'εν'ρολ προηγούμενων σεζόν, όπως επίσης και τα φαρδιά παντελόνια.

Τα πιο τυπικά κομμάτια της συλλογής ήταν τα καμηλό παλτό και το ναυτικό κόψιμο, μιλιτέρ, αλλά χωρίς τίποτα από την επεξεργασία του σόου της κ. Τζανίνι πριν από έναν χρόνο, το οποίο ήταν εμπνευσμένο από το ρωσικό φολκλόρ. Και πολλά από τα μοντέλα δεν κρατούσαν τσάντες -το οποίο θα σήμαινε πρόσφατα σαν να τα έβγαζες μισόγυμνα- αλλά καλύτερα να δείξεις τις τεράστιες τσάντες με το ανανεωμένο κόκκινο/πράσινο μοτίβο του Gucci.

Αυτό δεν ήταν ένα σόου για να εντυπωσιάσει ή να αγγίξει τη θεϊκή τρέλα μιας μεγαλειώδους στιγμής της μόδας. Αλλά ήταν η καλύτερη μέχρι σήμερα απόπειρα της κ. Τζανίνι στην κληρονομιά του Gucci με τα άλογα και το χειροποίητο στοιχείο. Ο Ρομπέρτο Καβάλι επίσης έριξε τους τόνους -χωρίς κραυγαλέα ρούχα- ενώ την ίδια στιγμή επικεντρωνόταν δυναμικά στη ραφή. Ο κ. Καβάλι εμπνεύστηκε από το επαναστατικό στυλ που πρωτοεμφανίστηκε τον περασμένο αιώνα, αλλά αυτές οι ρίγες του δανδή, οι πανκ κοτσίδες και το χαρακτηριστικό λεοπάρ μοτίβο του σχεδιαστή ξαναδουλεύτηκαν με πιο εκλεπτυσμένο τρόπο. Συνδυασμένα με απλές αποχρώσεις, τα παρκά με τις κουκούλες, τα στενά τζάκετ και τα κοντά παλτό έμοιαζαν έτοιμα να βγουν στην αγορά.

Τελικά, τουλάχιστον η μισή κολεξιόν ήταν μαύρη, φωτισμένη με γυαλιστερές κερωμένες επιφάνειες ή με μικρά φλας από τα βασικά χρώματα. Ηταν μια ήσυχη συλλογή Καβάλι, αλλά παρ' όλα αυτά είχε φωνή.

Το μακρύ παλτό ξαναγεννήθηκε για τον επόμενο χειμώνα. Αλλά μπορεί στα αλήθεια να σημάνει την επιστροφή της μάτσο επιστροφής; Οπως όλα τα άλλα στην κολεξιόν του Τζιανφράνκο Φερέ, τα υπέροχα παλτό και τα υπόλοιπα μισά αδερφάκια τους της μόδας -γούνινα γιλέκα- έμοιαζαν με αντικείμενα μιας βασίλισσας του δράματος. Προσθέστε καρό (με κολάρο και γραβάτα) σε κλασικά κοστούμια ή παλτό - μπουρνούζια και η συλλογή έμοιαζε πιο πολύ σαν κατάθεση της μόδας.

Παρ' όλα αυτά, το σχεδιαστικό δίδυμο των Τομάζο Ακουιλάνο και Ρομπέρτο Ραϊμόντι εκτιμά ότι ο Τζιανφράνκο Φερέ, που έχει φύγει από τη ζωή, εκπροσωπούσε αρχιτεκτονικές κινήσεις που ήταν συχνά έντονες. Το κυρίαρχο θέμα ήταν το μιλιτέρ - ένα στυλ που εξελίσσεται στη νέα δεκαετία του 21ου αιώνα.

AFP / DAMIEN MEYER

Ο Ρομπέρτο Καβάλι άλλαξε για πρώτη φορά τη φιλοσοφία του παρελθόντος.

Σημείο καμπής στην εξέλιξη της τέχνης

Του **SOUREN MELIKIAN**

ΠΑΡΙΣΙ. Η διαδραστικότητα ανάμεσα στη φωτογραφία και στις άλλες εικαστικές τέχνες βρέθηκε στην κορυφή στον 20ό αιώνα. Και πουθενά δεν απέκτησε την εξέλιξη που πέτυχε η Ilse Bing.

Προς το τέλος της σεζόν δημοπρασιών του 2009, μια πλούσια συλλογή έργων της, χειρόγραφων σημειωμάτων και δακτυλογραφημένων κειμένων, εμφανίστηκε στο Drouot-Montaigne, την πολυτελή αίθουσα δημοπρασιών στο Παρίσι.

Γεννημένη το 1899 μέσα σε μια υψηλά εκλεπτυσμένη οικογένεια από την εβραϊκή αριστοκρατία της Φρανκφούρτης, η Μπινγκ σπούδασε μαθηματικά και φυσική στο Πανεπιστήμιο της Φρανκφούρτης πριν μεταπηδήσει στην ιστορία της τέχνης. Το 1929, αποφασίζοντας ότι χρειαζόταν περισσότερες εικόνες για τη διδακτορική διατριβή της, η νεαρή γυναίκα απέκτησε τη νέα Leica κάμερα που έβγαζε 36 λήψεις. Οπως τη δοκίμασε στη λίμνη Κονστάνς στη διάρκεια μιας εκδρομής του πανεπιστημίου στην Ελβετία, η φοιτήτρια εντυπωσιάστηκε από τις εικόνες που τη βοήθησε να φωτογραφήσει από αντισυμβατικές γωνίες. Μια επίσκεψη στο σπίτι ενός Ελβετού συλλέκτη, στο οποίο είδε το «Night Time Cafe» του Βαν Γκογκ, δημιούργησε ακόμη μία επανάσταση. Το έργο του αβάνγκαρντ ζωγράφου άλλαξε τη ματιά της απέναντι στην αισθητική και την καλλιτεχνική τεχνική.

Η Μπινγκ αποφάσισε εκείνη τη στιγμή ότι θα άφηνε το σημάδι της στην εξέλιξη της τέχνης, εγκατέλειψε την ιδέα για το ντοκτορά και επέστρεψε στη φωτογραφία full-time, απογοητεύοντας οικογένεια και φίλους.

Μέχρι το 1932, η φωτογράφος εργαζόταν πάνω σε πολλά διαφορετικά στυλ και σχολές. Ο γερμανικός εξπρεσιονισμός, ο γαλλικός σουρεαλισμός, ο γεωμετρικός αμπστραξιονισμός, όλα άφησαν το σημάδι τους στη δουλειά της. Η φυσική ικανότητα της απορρόφησης επιρροών από όλες τις καλλιτεχνικές περιόδους και η επανατοποθέτησή τους στη δική της φόρμα ήταν συναρπαστική.

Η κινηματογραφική φωτογραφία ήταν ένας άλλος παράγοντας που την έκανε να ξεχωρίζει. Το έργο της «The Odeon Arcade, Paris» του 1952 έχει την απόκοσμη ατμόσφαιρα του «The Third Man», ενώ το «Schoolboys» της ίδιας χρονιάς αποκαλύπτει το θαυμασμό της για τον Αλέν Ρενέ. Η επιρροή που είχε πάνω της η αισθητική του κινηματογράφου, ανάμεικτη με την κατά διαστήματα σουρεαλιστική δυναμική της, μπορεί να αναγνωριστεί στο «Shadow Self-Portrait» του 1953. Οι αγοραστές ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό στη δημοπρασία της 16ης Νοεμβρίου, ανεβάζοντας την τιμή των φωτογραφιών σε 7.403 ευρώ, 2.935 ευρώ και 2.808 ευρώ, αντίστοιχα.

Ενθουσιώδη ανταπόκριση είχε η δημοπρασία έργων και κειμένων της Γερμανίδας φωτογράφου Ilse Bing.

Η ευφυΐα της Μπινγκ συμπληρώνεται από την ασύγκριτη, οπτική αίσθησή της. Διαρκώς σε πειραματική διάθεση, συνέθεσε ακόμη και ελαφριάς μορφής ποιήματα σε σπαστά γαλλικά. Σε ένα, μάλιστα, διακωμωδεί ακόμη και τη δουλειά της, όπως επίσης και την κριτική τέχνης.

Η Ilse Bing πέθανε το 1998 στη Νέα Υόρκη. Μια φωτογραφία από τα τελευταία χρόνια της ζωής της δείχνει την ευπαθή γυναίκα να δίνει ένα αυτάρεσκο χαμόγελο σε στυλ Ρέμπραντ. Αντανακλά μια άγρια ζωντάνια και μια πυρετώδη ανάγκη για απαντήσεις από εκείνην που είχε δει και ήξερε πολλά.

SSV MILLON & ASSOCIES

SSV MILLON & ASSOCIES

Η φωτογράφος Ilse Bing απορρόφησε διαφορετικές επιρροές από τον κινηματογράφο και τα εικαστικά.

International Herald Tribune
THE GLOBAL EDITION OF THE NEW YORK TIMES

Ευκαιρίες
Πρόκληση
Ενθουσιασμός
Ομαδικότητα
Ανάπτυξη
Περηφάνια
Οικογένεια
Αξιοπιστία
Ασφάλεια
Ποιότητα
Δυναμική
Επιβράβευση

Αυτή είναι η Τράπεζα Κύπρου.
Και αυτές είναι οι αξίες που μας οδήγησαν στην κατάκτηση του "Investors in People".

Το Πρότυπο "Investors In People" είναι το μοναδικό, ολοκληρωμένο πρότυπο επιχειρηματικής αριστείας στον τομέα διαχείρισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού. Προσδιορίζει τις αρχές για εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών ανθρώπινου δυναμικού.

Η Τράπεζα Κύπρου είναι η μόνη τράπεζα στην Κύπρο που κατάφερε να πιστοποιηθεί, γεγονός που αντικατοπτρίζει τόσο την αποτελεσματικότητα των πρακτικών ανθρώπινου δυναμικού που εφαρμόζει, όσο και τη σημασία που δίδει στο ανθρώπινό της κεφάλαιο.

Είμαστε ιδιαίτερα περήφανοι που οι δικοί μας άνθρωποι μας βοήθησαν να διακριθούμε με το "Investors In People". Γιατί για μας, στην Τράπεζα Κύπρου, το μεγαλύτερο κεφάλαιο, είναι οι άνθρωποι μας.

Για περισσότερες πληροφορίες τηλεφωνήστε στο 80000800
ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας www.bankofcyprus.com

Σκέψου το. Γίνεται.
Τράπεζα Κύπρου

Pokka Coffee

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
www.kathimerini.com.cy/sport
Κυριακή 14 Φεβρουαρίου 2010

Pokka Coffee

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

Δύσκολη η συγκατοίκηση

Ο Σλάβο Μούσλιν έχασε το έρεισμα στα αποδυτήρια και στην εξέδρα, ενώ κύμα αμφισβήτησης υπάρχει και εντός του Δ.Σ. Προβληματίζονται οι παράγοντες για την αντίδρασή τους σε περίπτωση αποκλεισμού. **Σελ. 36**

ΑΠΟΕΛ

Η ατυχία των τραυματισμών

Ο Αντριάν Σικόρα είναι η όγδοη περίπτωση σοβαρού τραυματισμού την τελευταία δεκαετία. Ξαναθυμόμαστε τους Τσαούς, Αγαθοκλέους, Βακουφτσή, Ντι Πιέτι, Σατσιά, Καψή και Παουλίστα. **Σελ. 36**

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ

«Αυστριακά» πέδιλα για την Κύπρο

Η Σοφία και ο Χριστόφορος Παπαμιχαλόπουλος, εκπρόσωποι της Κύπρου στους αγώνες που άρχισαν προχθές, ζουν μόνιμα και προπονούνται στην Αυστρία τα τελευταία χρόνια, αφού απ' εκεί κατάγεται η μητέρα τους. **Σελ. 39**

«Αντέχω για ακόμα δυο χρόνια»

Ο 34χρονος γητευτής της μπάλας, Κλέιτον Κρουζ αρνείται να σκοτώσει το μικρόβιο του ποδοσφαίρου και δηλώνει ότι θα συνεχίσει να αγωνίζεται στα κυπριακά γήπεδα, περιμένοντας την ΑΕΛ να του ανανεώσει το συμβόλαιο

Συνέντευξη στον **ΧΡΙΣΤΟ ΖΑΒΟ**

Ο σαγηνευτικός τρόπος που χειρίζεται την μπάλα καμία σχέση δεν έχει με το πώς εκφράζεται. Η αυτοπεποίθηση που απέκτησε όλα αυτά τα χρόνια μέσα στα γήπεδα, σε συνδυασμό με το πάθος ενός Βραζιλιάνου, κάνουν τη συνομιλία με τον Κλέιτον Κρουζ εξαιρετικά ενδιαφέρουσα. Ο παίκτης που επί εποχής Ντούσαν Ούχριν πήρε την ΑΕΛ στις πλάτες του εξηγεί τους λόγους που ο ίδιος και η ομάδα μεταμορφώθηκαν, ενώ πρώτη φορά ξεκαθαρίζει ότι δεν έχει πρόθεση να σταματήσει την μπάλα, περιμένοντας την ΑΕΛ να του ανανεώσει το συμβόλαιο.

-Το 2010 μπήκε με τον καλύτερο τρόπο, νοουμένου πως την προηγούμενη χρονιά η απόδοσή σου δεν ήταν στα ίδια επίπεδα…

Το ποδόσφαιρο είναι απλό. Η πειθαρχία είναι πάνω απ' όλα. Όταν είσαι επαγγελματίας, ακολουθείς τους κανόνες. Νομίζω ότι με την έλευση του νέου προπονητή δεν είχα άλλη επιλογή.

-Δηλαδή πέρσι δεν υπήρχε η απαραίτητη πειθαρχία στην ομάδα;

«Όποιος μιλάει για την ηλικία μου, ας κοιτάξει τα χιλιόμετρα που διανύω στο γήπεδο»

Δεν θα μιλήσω για πρόσωπα και καταστάσεις. Δεν έχει σημασία. Μπορεί ο πρώην τεχνικός να ήταν καλός άνθρωπος, ωστόσο μερικές φορές στο ποδόσφαιρο χρειάζεται να είσαι δυνατός. Κάναμε όλοι λάθη και αυτό στοίχισε.

-Το γεγονός ότι το όνομά σου βρέθηκε τον Δεκέμβρη στη λίστα των «υπό παραχώρηση» παικτών έπαιξε ρόλο στην αγωνιστική σου αναγέννηση;

Δεν μπορώ να το πω με σιγουριά. Όταν ήρθα στην ΑΕΛ τον χειμώνα του 2009, δυστυχώς ταλαιπωρήθηκα από τραυματισμούς. Στην αρχή της φετινής χρονιάς ένιωθα ότι κάναμε καλή προετοιμασία. Στη συνέχεια όλη η ομάδα έχασε την καλή της φυσική κατάσταση, πράγμα που σημαίνει ότι το καλοκαίρι δεν κάναμε αυτό που έπρεπε. Θυμάμαι ότι γίνονταν μεγάλες σε διάρκεια προπονήσεις, κάτι που κατά την άποψή μου δεν χρειάζεται στο σύγχρονο ποδόσφαιρο. Πρέπει να τα πω αυτά, γιατί νιώθω ότι είναι αλήθεια. Δεν θέλω να θίξω κανέναν, αλλά νομίζω πως αυτή είναι η αλήθεια. Ο κόσμος πρέπει να γνωρίζει. Τώρα, όπως κι όλη η ομάδα έτσι κι εγώ παίζουμε όπως πρέπει. Όλη η ομάδα κινείται γρήγορα, δυνατά, έχουμε ταχύτητα και γνωρίζουμε τι πρέπει να κάνουμε. Το κυριότερο είναι ότι η ομάδα επιτίθεται. Και αυτό είναι το «Α και το Ω» στο μοντέρνο ποδόσφαιρο.

-Ο κ. Ούχριν είναι ο άνθρωπος που έφερε όλα αυτά τα στοιχεία;

Τα άλλαξε όλα! Το πρώτο πράγμα που μας είπε, όταν συναντηθήκαμε πρώτη φορά, ήταν πως «όταν έχουμε την μπάλα, πρέπει να κοιτάμε πώς θα επιτεθούμε». Όταν δεν έχεις άλλη επιλογή, πασάρεις στον πιο κοντινό σου συμπαίκτη. Πιστέψτε με, έχω πείρα και δούλεψα με σημαντικούς ανθρώπους του αθλήματος, όπως ο Μουρίνιο. Οι λεπτομέρειες κάνουν τη διαφορά και ο κ. Ούχριν ασχολείται με αυτές. Μαζί με τον κ. Δαμιανό παίρνουν απλές αποφάσεις που αλλάζουν τα δεδομένα στη διάρκεια του αγώνα, αλλά και των προπονήσεων.

-Άρα, το σημαντικότερο κομμάτι μιας ομάδας είναι ο προπονητής;

Ο προπονητής είναι σημαντικός, όχι γιατί επιλέγει το σύστημα (αυτά τα ξέρει και ο εντεκάχρονος γιος μου), αλλά επειδή πρέπει να ασχολείται και να φροντίζει την ψυχολογία της ομάδας. Πρέπει να ξέρει να διαχειρίζεται την προσωπικότητα κάθε παίκτη. Όλα αυτά πρέπει να γίνονται με βάση την πειθαρχία, αλλιώς δεν υπάρχει αποτέλεσμα. Ο κ. Ούχριν μού προσφέρει αυτά που είχα σε μεγάλες ομάδες, όπως η Πόρτο, η Σπόρτινγκ και η Ατλέτικο Μινέιρο. Η ΑΕΛ είναι μεγάλη ομάδα και δεν το λέω για να εντυπωσιάσω, αλλά επειδή το νιώθω. Έχει «τρελούς» φιλάθλους που μπορούν να γεμίσουν και το μεγαλύτερο γήπεδο της Κύπρου. Νομίζω πως τώρα η ΑΕΛ βρίσκεται στον σωστό δρόμο.

«Μη με περιμένετε»

-Δεν νομίζεις ότι πριν αποχωρήσεις θα πρέπει να πάρεις κι έναν τίτλο; Έχασες την ευκαιρία πέρσι.

Δύο μήνες πριν τον τελικό υπέφερα από σοβαρό τραυματισμό. Δυστυχώς δεν επέστρεψα δυνατός και δεν κατάφερα να βοηθήσω όσο ήθελα την ομάδα. Αυτή τη χρονιά κάνω ό,τι είναι δυνατόν, για να βγούμε στο Γιουρόπα Λιγκ. Νομίζω ότι έφτασε ο καιρός η ΑΕΛ να πάρει το κύπελλο. Βλέπω τις άλλες ομάδες και δεν φοβάμαι καθόλου! Έχουμε έναν νέο προπονητή που έχει όραμα, μας δίνει κίνητρο και βγάζει τον καλύτερό μας εαυτό. Έχουμε φανταστικό κόσμο και παίκτες που δύσκολα συναντάς σε άλλες ομάδες.

-Τι έχεις να πει σ' αυτούς που λένε ότι είσαι 34 χρονών και δεν μπορείς να αγωνιστείς σε υψηλό επίπεδο;

Στη ζωή δεν μετράει αυτό που λες, αλλά αυτό που κάνεις. Οι άνθρωποι που ισχυρίζονται κάτι τέτοιο μπορούν να κοιτάξουν πόσα χιλιόμετρα κάνω σε έναν αγώνα. Κι ο Ράιαν Γκιγκς (είναι απ' τους παίκτες που θαυμάζω) αντεπεξέρχεται των περιστάσεων, επειδή ποτέ δεν θα ακούσεις ότι κάνει κακή ζωή. Νομίζω ότι με τα δεδομένα της Κύπρου μπορώ να παίξω ακόμη δύο χρόνια σε υψηλό επίπεδο. Μην ανησυχείτε. Όταν καταλάβω ότι σέρνομαι, θα αποχωρήσω μόνος μου.

-Άρα του χρόνου δεν θα βρίσκεσαι σε μια φάρμα στο Σάο Ζάο Ντε Παραΐσο, αλλά μάλλον θα συνεχίσεις τη σχέση σου με την μπάλα.

Καμία σχέση. Ο αδελφός μου κι ο πατέρας μου μπορούν να φροντίσουν τη φάρμα και χωρίς έμενα. Τους έχω ήδη ειδοποιήσει να μη με περιμένουν για δουλειά.

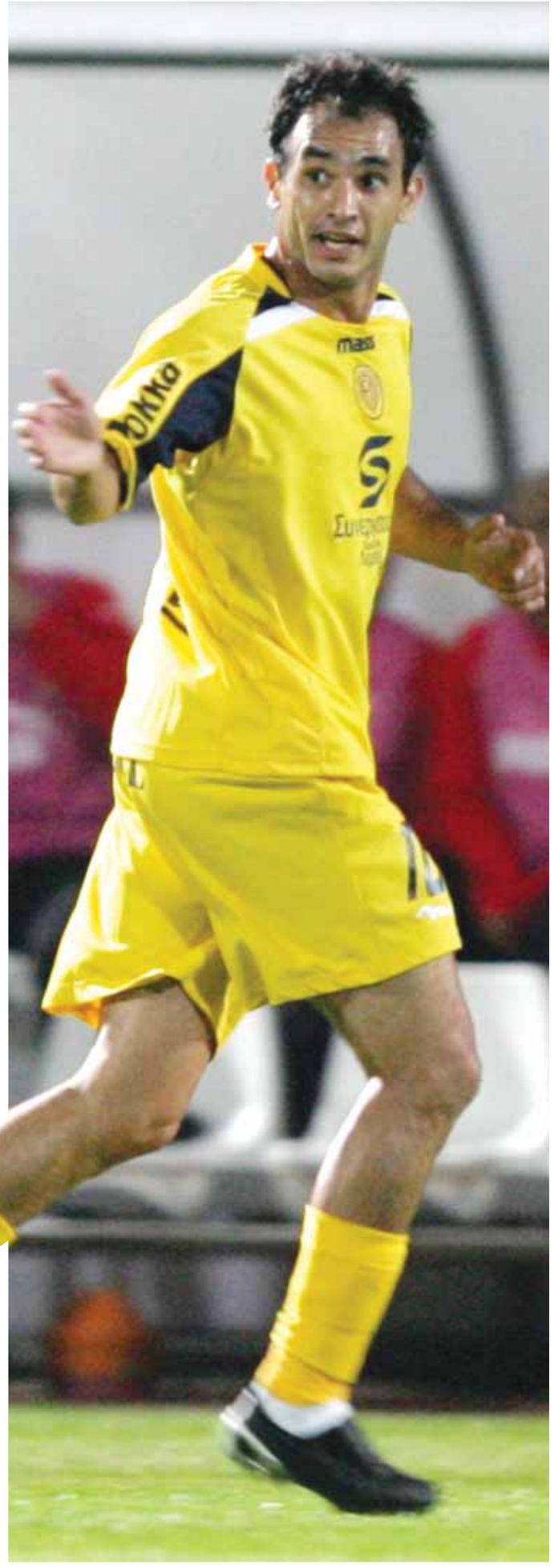

«Υπάρχει ενδιαφέρον από άλλες ομάδες, όμως περιμένω η ΑΕΛ να είναι η πρώτη μου επιλογή», εξηγεί στην «Κ» ο Κλέιτον.

Το δείπνο με τον Μουρίνιο

-Τι είναι αυτό που κράτησες απ' τον Μουρίνιο, με τον οποίον συνεργάστηκες δύο χρόνια στην Πόρτο;

Ο Μουρίνιο, με τον οποίον δείπνησα όταν ήρθε στην Κύπρο με την Ίντερ, σε κερδίζει πριν ακόμη ξεκινήσει να μιλάει. Η αυτοπεποίθηση που έχει ως άνθρωπος είναι κάτι σπάνιο. Αυτό ακριβώς το στοιχείο μεταφέρεται και στους παίκτες του. Όταν παίξαμε στον τελικό του ΟΥΕΦΑ με την Πόρτο, μας είπε πριν τη σέντρα ότι ο τελικός είναι ένα παιχνίδι που δεν έχεις άλλη επιλογή πέραν του να κερδίσεις. Όταν ένας παίκτης αποκτήσει έστω και κάτι απ' τη σιγουριά και αυτοπεποίθηση που έχει ο Μουρίνιο, τότε μόνο κερδίζει.

«Πήγα για να σκοράρω»

-Κάτι για το τέλος… Τελικά στο γκολ που πέτυχες με την Ένωση πήγες για σέντρα ή προσπάθησες να σκοράρεις;

Το είχα ξανακάνει στον τελικό του Κυπέλλου Πορτογαλίας, εναντίον της Σπόρτιγκ. Και στον αγώνα με την Ένωση είχα αυτοπεποίθηση και αποφάσισα να εκπλήξω δυσάρεστα τον αντίπαλο τερματοφύλακα που περίμενε να σεντράρω. Μπορούσε η μπάλα να πήγαινε έξω και ο κόσμος να με γιουχάιζε. Αυτά είναι που κάνουν έναν παίκτη να διαφέρει από τους άλλους.

«Στην Ομόνοια δεν έδειξα ποιος είμαι»

-Κάποιοι σε κατηγορούν ότι παρακρατάς την μπάλα.

Νομίζω δεν έχουν δίκαιο. Μερικές φορές χρειάζεται να κρατώ την μπάλα.

-Δεν νιώθεις ότι κάποτε κρατάς την μπάλα περισσότερο απ' όσο πρέπει;

Όχι, δεν το νιώθω. Κάποτε χρειάζεται να γίνει. Αυτό είναι το παιχνίδι μου και το έκανα κατά τη διάρκεια της καριέρας μου, χωρίς να μου βγει σε κακό.

-Αρνείσαι ότι έχεις «ερωτική σχέση» με τη «στρογγυλή θεά»;

Όχι, δεν το αρνούμαι αυτό. Μια μέρα μιλάγαμε με τον Φρέντι και καταλήξαμε πως κάποιοι παίκτες χάνουν την μπάλα, γιατί παίρνουν περισσότερες πρωτοβουλίες. Αν δεις ένα παιχνίδι, θα διαπιστώσεις ότι βγάζω το μίνιμουμ έξι με εφτά μπαλιές στην αντίπαλη περιοχή. Η τελική πάσα είναι πάντα η πιο δύσκολη. Το να αμύνεσαι, να καταστρέφεις το παιχνίδι είναι πιο εύκολο παρά να δημιουργείς.

-Οι περισσότεροι λένε πως αν ο Κλέιτον δεν ήταν 34 χρονών, δεν θα ήξερε καν τι είναι Κύπρος, αφού θα έπαιζε ακόμα σε ψηλότερο επίπεδο…

Όταν ήμουν 31, η γυναίκα μου ήθελε να φύγουμε απ' την Πορτογαλία και να γυρίσουμε στη Βραζιλία. Ένιωθα γεμάτος ποδοσφαιρικές εικόνες και σκέφτηκα να γυρίσω στη φάρμα της οικογένειάς μου. Μια μέρα ο Σάββας, που τώρα είναι μάνατζέρ μου, με κάλεσε εκατό φορές για να με πείσει. Μετά από είκοσι μέρες αποφάσισα να έρθω στην Κύπρο. Εδώ άρχισε μέσα μου και πάλι να λειτουργεί το μικρόβιο του ποδοσφαίρου. Έγινε η μεταγραφή στην Ομόνοια, όπου – για λόγους που δεν ευθύνομαι – δεν κατάφερα να αποδείξω ποιος είμαι. Στην ΑΕΛ τόσο εγώ όσο και η οικογένειά μου βρήκαμε αυτό που θέλαμε. Τώρα ακολουθώ όλα όσα κάνει ένας σωστός επαγγελματίας ποδοσφαιριστής.

-Αυτό σημαίνει ότι ο Κλέιτον θα κοσμεί τα κυπριακά γήπεδα και του χρόνου;

Σίγουρα! Θέλω να παίξω καλύτερα απ' ό,τι παίζω φέτος. Και είμαι σίγουρος ότι μπορώ. Ξέρω τι πρέπει να κάνω, για να είμαι σε καλή κατάσταση. Θέλω να παραμείνω στο νησί αρκετό καιρό. Η ζωή στην Κύπρο αρέσει και στην οικογένειά μου. Θέλω να παίξω και του χρόνου και γιατί όχι και τη μεθεπόμενη σεζόν.

-Έχεις μιλήσεις με τους ανθρώπους της ΑΕΛ;

Έγινε μια κουβέντα, απλά. Για να είμαι ειλικρινής, κάποιες ομάδες έχουν κτυπήσει την πόρτα μου, ωστόσο για μένα η ΑΕΛ είναι η πρώτη επιλογή. Αν μπορώ να μείνω, δεν πρόκειται να το κουνήσω απ' εδώ. Σε αντίθετη περίπτωση, θα συνεχίσω τη ζωή μου.

Μέσω της «Κ» αποκαλύπτει αλήθειες που ο κόσμος πρέπει να γνωρίζει για την ελλιπή προετοιμασία και την πειθαρχία που δεν υπήρχε επί Κλίνγκερ.

ΣΧΟΛΙΟ

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Χρειάζονται τομές στο ποδόσφαιρό μας

Τα όσα τραγελαφικά συμβαίνουν το τελευταίο διάστημα στο κυπριακό ποδόσφαιρο έχουν δημιουργήσει μία μαύρη εικόνα γύρω από το άθλημα. Το πρωτάθλημα έχει πιάσει πάτο, σε ό,τι αφορά την αξιοπιστία του στα μάτια της κοινής γνώμης. Η ΚΟΠ προσπαθεί να «μαζέψει» την κατάσταση με ξένους διαιτητές και συνεχείς συσκέψεις. Τα σωματεία πάνε στις συσκέψεις, συμφωνούν με την ΚΟΠ και με το πρώτο σφύριγμα που δεν τους αρέσει βγαίνουν και φωνάζουν, καταγγέλλουν τις συμφωνίες και καλούν τον κ. Κουτσοκούμνη να παραιτηθεί. Όλα αυτά μέχρι να τους καλέσει στην επόμενη σύσκεψη, όπου θα του δώσουν και πάλι ψήφο εμπιστοσύνης!

Θυμίζει κάτι από Εθνικό Συμβούλιο, όπου τα κόμματα συμφωνούν στη στρατηγική για το Κυπριακό και μόλις εξέλθουν του Προεδρικού και αρχίσουν τις δηλώσεις, διαπιστώνονται ένα σωρό διαφωνίες και διαφορετικές πολιτικές. Θέατρο του παραλόγου; Όχι, είναι η κυπριακή πραγματικότητα. Η τελική κατάληξη όμως είναι η απαξίωση. Του ποδοσφαίρου, της πολιτικής, των θεσμών και των αξιών. Για να μείνουμε όμως στα του ποδοσφαίρου, δύο γεγονότα αποδεικνύουν κατά την άποψή μου το μέγεθος της παρακμής την οποία βιώνουμε. Το πρώτο αφορά την απόφαση της ΑΠΕΠ να αποχωρήσει από το γήπεδο. Είναι πρωτόγνωρο και πρωτάκουστο, όσο και αν ένιωθαν αδικημένοι οι άνθρωποι της ομάδας. Ναι, τους έχουν αδικήσει αρκετές φορές φέτος. Ναι, έγιναν ο σάκος του μποξ των διαιτητών. Πλην όμως όσο δίκαιο είχαν, το έχασαν με την απόφασή τους να αποχωρήσουν. Η πρώτη που θα ζημιώσει, μάλιστα, είναι η ομάδα τους, η οποία με την αποχώρησή της έχει υπογράψει την καταδίκη της.

Το δεύτερο γεγονός αφορά την ένσταση της Πέγειας για τους ξένους διαιτητές, μετά την ήττα της στο κύπελλο από τον Άρη. Είναι μία ένσταση που προσβάλλει βάναυσα το ευ αγωνίζεσθαι. Ο αγώνας παίχθηκε και κρίθηκε στο γήπεδο καθαρά υπέρ του Άρη. Οι παράγοντες του ΑΠΟΠ/Κινύρα συμμετείχαν σε όλες τις συσκέψεις, όπου αποφασίστηκε να έρθουν ξένοι διαιτητές. Δέχθηκαν να παίξουν με Ελλαδίτες διαιτητές, όταν ένιωσαν ότι είναι το φαβορί και μόλις έχασαν θυμήθηκαν τους κανονισμούς;

Τα δύο αυτά παραδείγματα έχουν δυστυχώς αποδείξει ότι έχει χαθεί το μέτρο στο ποδόσφαιρό μας. Το πρόβλημα δεν υπάρχει μόνο στους θεσμικούς παράγοντες, που είναι η ΚΟΠ και η διαιτησία. Το πρόβλημα υπάρχει και στη βάση. Φαίνεται ότι κανείς δεν είναι διατεθειμένος να παίξει το παιχνίδι με άγραφους ηθικούς κανόνες. Ίσως πλέον τα λεφτά που διακινούνται στο ποδόσφαιρο να είναι τόσα πολλά, που να έχουν διαβρώσει τα πάντα.
Το ποδόσφαιρό μας χρειάζεται τομές. Χρειάζεται κάποιους ανθρώπους με όραμα, οι οποίοι θα το οδηγήσουν μπροστά. Το μοντέλο που έχουμε λανσάρει με επαγγελματικές ομάδες και ερασιτεχνική διοίκηση δεν υπάρχει πουθενά αλλού. Οι αλλαγές που πρέπει να γίνουν δεν αφορούν μόνο τη διαιτησία, αλλά ολόκληρο το σύστημα. Όλα πρέπει να μπουν κάτω από το μικροσκόπιο. Ίσως ήρθε ο καιρός να κάτσουν κάτω τα σωματεία που έχουν τον περισσότερο κόσμο και να συζητήσουν το ενδεχόμενο μίας λίγκας. Με σαφείς κανονισμούς για θέματα διαιτησίας, ασφάλειας, οικονομικής και εμπορικής διαχείρισης, απονομής δικαιοσύνης. Δεν χρειάζεται να εφεύρουμε το μοντέλο, απλά να το αντιγράψουμε.

Οι ομάδες που θα πληρούν τα κριτήρια θα μπορούν να συμμετέχουν. Οι υπόλοιπες θα προσπαθούν να φτάσουν σε αυτά τα επίπεδα. Αυτό πρέπει να είναι το επόμενο βήμα στο κυπριακό ποδόσφαιρο. Είτε θα δημιουργήσουμε επαγγελματικό περιβάλλον στις ομάδες που έχουν τη θέληση και τη δυνατότητα να δουλέψουν σε αυτά τα πρότυπα είτε θα μείνουμε στον ερασιτεχνισμό και να μην έχουμε πολλές απαιτήσεις για καλό επίπεδο πρωταθλήματος και επιτυχίες εκτός συνόρων. Δυστυχώς, όπως και σε πολλά άλλα πράγματα, έτσι και στο ποδόσφαιρο, η εξέλιξη μας βρήκε απροετοίμαστους. Ενώ λοιπόν οι ομάδες έχουν προχωρήσει στον επαγγελματισμό με προϋπολογισμούς εκατομμυρίων, οι δομές διοίκησης του ποδοσφαίρου μας απέχουν έτη φωτός από τη σημερινή πραγματικότητα. Χρειάζονται τολμηρές αποφάσεις – από τολμηρούς ανθρώπους – που δεν θα φοβηθούν να έρθουν σε σύγκρουση με κατεστημένα. Υπάρχουν τέτοιοι άνθρωποι;

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΚΑΤΣΕ ΚΑΛΑ

Με τον **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Θα κάνει ο Μίτας ό,τι ο Παντελή;

Τον Γιώργο Πολυβίου τον συνάντησα πρώτη φορά ως υπηρεσιακό, πριν δεκαπέντε μήνες (είχα πάει τότε στην Πέγεια για θέμα σχετικά με την υπόθεση ντόπινγκ). Μου έκανε εντύπωση η σοβαρότητα και η αυστηρότητά του. Ήταν ανέκφραστος, μάλλον μούργος, και μέσω τρίτου ζήτησε από εμάς – ήμουν μαζί με έναν μάνατζερ που πήγε δει κάποιον υπό δοκιμή παίκτη του – να ανέβουμε στην εξέδρα, για ν' αρχίσει η προπόνηση. Δεν μας άρεσε και πολύ.

Περιμέναμε έναν κόουτς που αλλού θα πάταγε κι αλλού θα βρισκόταν, που δεν είχε το κουμάντο, καθώς επί Ερανοσιάν ήταν σχεδόν χωρίς καθήκοντα. Μερικούς μήνες μετά επιβεβαίωσε πως διαθέτει τις προπονητικές ικανότητες να υποστηρίξει το αυστηρό του προφίλ.

Ο Πολυβίου ανέλαβε την ομάδα στη δυσκολότερη καμπή της ιστορίας της και όχι μόνο την έσωσε, αλλά ήταν κύριος συντελεστής ίσως της μεγαλύτερης έκπληξης στην ιστορία του ποδοσφαίρου μας. Θυμάμαι, όταν είχα πάει τότε στην Πέγεια, ανησυχούσαν μήπως πιαστούν θετικοί κι άλλοι παίκτες και υποβιβαστούν, αφού μόνο τέσσερεις δικαιούνταν να πάρουν τον Γενάρη. Στο τέλος πήραν και το κύπελλο.

Τον Παφίτη τεχνικό τον έριξαν στη φουρτούνα χωρίς σωσίβιο, αλλά ήξερε καλύτερο κολύμπι απ' όσο υπολόγιζαν. Ολοκληρωμένος προπονητής, γνώριζε πως δεν ήταν γι' αυτό και δυο-τρεις μέρες μετά τον κερδισμένο τελικό πηγαινοερχόταν στη Λευκωσία, παρακολουθώντας μαθήματα προπονητικής. Διανύοντας τα πρώτα βήματα στη δουλειά, θα έκανε και λάθη, ήταν αναμενόμενο. Έγιναν φέτος και πιθανώς να κόστισαν τον αποκλεισμό και την απομάκρυνση από την τετράδα.

Η περίπτωσή του θυμίζει αυτήν του Κετσπάγια. Ως παίκτης-προπονητής έσωσε την Ανόρθωση (ήταν στο χείλος του γκρεμού) με το πρωτάθλημα του 2005 και κατόπιν απέκλεισε την Τραπεζούντα, στη μεγαλύτερη επιτυχία του συλλόγου. Την αμέσως επόμενη χρονιά, η ομάδα ήρθε τέταρτη και δεν βγήκε Ευρώπη. Τέθηκε θέμα απομάκρυνσής του και συζητήθηκαν τα λάθη του. «Πρέπει να τον δούμε με επιείκεια. Ήταν παίκτης και τον χρησιμοποιήσαμε ως προπονητή, για να μας βοηθήσει. Δεν είναι δίκαιο να κρίνουμε αυστηρά τις ικανότητές του ως προπονητή». Με αυτό το σκεπτικό ο Ανδρέας Παντελή έβαλε τις πλάτες του μπροστά στον Τιμούρ και δυο χρόνια αργότερα η Ανόρθωση ήταν στους ομίλους.

Στην Πέγεια ο Πολυβίου ήταν βοηθός, τον χρειάστηκαν και τον χρησιμοποίησαν ως προπονητή, δεν έχουν όμως το δικαίωμα να τον κρίνουν αυστηρά, διότι δεν ήταν προπονητής. Αντιθέτως, του οφείλουν (από το κύπελλο που τους πήρε πέρσι) μια πίστωση χρόνου, ώστε να μάθει από τα λάθη του. Ακόμα κι αν έρθουν μεγαλύτερες αποτυχίες, ο Μιχάλης Μίτας έχει καθήκον να φερθεί όπως ο Ανδρέας Παντελή πριν τέσσερα χρόνια.

Όπως ο Κετσπάγια για την Ανόρθωση, έτσι και ο Πολυβίου για την Πέγεια είναι το ακριβότερο περιουσιακό στοιχείο, βάσει επιτυχιών και προοπτικής. Αν τον χάσουν, ούτε οι επιτροπές που φέρνουν λεφτά ούτε οι άλλες που εντοπίζουν παίκτες (καρπώθηκαν όλοι τους μέρος του θριάμβου) θα μπορούν να εγγυηθούν επιστροφή στην επιτυχία. Αντίθετα, το μόνο σίγουρο είναι πως ακόμα κι αυτοί που σήμερα κριτικάρουν τον Πολυβίου, τον διάδοχό του θα τον συγκρίνουν με αυτόν κάθε βδομάδα. Πόσο εύκολα (και με μπάτζετ κάτω από 2 εκατ. ευρώ) μπορεί κάποιος προπονητής (Κύπριος ή ξένος) να πετύχει ένα δεύτερο «θαύμα της Πέγειας»;

papadakism@kathimerini.com.cy

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΜΕΡΕΣ

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

Ο Ιβάν «έψησε» τον Σάββα

«Αν θες να δείξεις τις ικανότητές σου, έλα στην Κύπρο», είπε ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς στον Σάββα Κωφίδη και τον έψησε να κατέβει στο νησί και ν' αναλάβει την Πάφο. Εκτός από συμπαίκτες και συνεργάτες στον πάγκο του Ηρακλή, οι δυο τους είναι και πολύ καλοί φίλοι, τα λένε τηλεφωνικώς και έχουν συναντηθεί κιόλας στη Λευκωσία. Ο κόουτς του ΑΠΟΕΛ εξήγησε στον Κωφίδη πως εδώ η πίεση είναι μικρότερη, έτσι θα μπορεί να δουλέψει ανεπηρέαστος και σε καλύτερες συνθήκες. **Μίκα**

Έμειναν εφτά διαιτητές

Μια πληροφορία λέει πως από τους δεκαεννιά διαιτητές α΄ κατηγορίας (ήταν είκοσι μαζί με τον Καπιτανή), μόνο οι έξι που θα σφυρίξουν τους αγώνες αυτής της αγωνιστικής και άλλος ένας ήταν διαθέσιμοι αυτή τη βδομάδα. Όλοι οι άλλοι εκτίουν ποινή λόγω κακής απόδοσης, κάτι που πιστοποιεί τις αδυναμίες που έχουν οι Κύπριοι διαιτητές. **Μίκα**

Ας φέρει εφτά ξένους

Πήρε πάνω του το θέμα της διαιτησίας ο πρόεδρος της ΚΟΠ και ανέλαβε μεγάλο βάρος. Τώρα είναι υποχρεωμένος να ακούει τον κάθε πικραμένο ο οποίος είναι ή νιώθει αδικημένος. Και αναγκάζεται κάθε εβδομάδα να συγκαλεί συσκέψεις προέδρων για να κατευνάσει τα πνεύματα. Ας φέρνει εφτά ξένους διαιτητές κάθε αγωνιστική μέχρι το τέλος του πρωταθλήματος για να ησυχάσει κι αυτός και οι ομάδες. **Ν.Φ.**

Η ευθύνη στον αρχιδιαιτητή

Μπήκε μπροστά τους ως κυματοθραύστης ο Κώστας Κουτσοκούμνης, ωστόσο η ευθύνη που πέφτει στους ώμους του αρχιδιαιτητή είναι τεράστια. Πλέον δεν υπάρχει Επιτροπή Διαιτησίας αρμόδια για την α΄ και τη β΄ κατηγορία. Ο Κ. Κωνσταντίνου είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τους ορισμούς, άρα και για την απόδοση των διαιτητών. Ρισκάρει και είτε θα βγει ενισχυμένος είτε θα χρεωθεί την αποτυχία και θα αναγκαστεί να αποχωρήσει, μετά από τρία χρόνια υπηρεσίας.

Αξιόπιστη λύση ο «Μίρο»

Σε κατά συρροή σκόρερ εξελίσσεται ο Νέναντ Μιροσάβλεβιτς. Ο Σέρβος διανύει περίοδο φόρμας και αποτελεί την πιο αξιόπιστη λύση στο σκοράρισμα για τον ΑΠΟΕΛ, αν και οι γαλαζοκίτρινοι έχουν βρει λύσεις από σχεδόν ολόκληρο το ρόστερ. Όμως, όταν ο «Μίρο» είναι καλά, βοηθάει την ομάδα και στο κτίσιμο των επιθετικών ενεργειών, όχι μόνο στο σκοράρισμα. **Ν.Φ.**

Τι κι αν είναι μικροί;

Μπορεί το Μαυροβούνιο να είναι νέο κράτος και με πληθυσμό καμιά 100αριά χιλιάδες λιγότερους από την Κύπρο, όμως δεν θα μας είναι έκπληξη αν πάνε Λονδίνο το 2012 και μαζέψουν αρκετά ολυμπιακά μετάλλια. Στο αθλητικό κέντρο «Μοράτσα», την ώρα που έπαιζαν Μπουντούτσνοστ-ΑΠΟΕΛ, παιδιά προπονούνταν σε ταε-κβον-ντο, τζούντο, ρυθμική γυμναστική, ενώ πιο δίπλα έπαιζαν επιτραπέζια αντισφαίριση. Η αθλητική παιδεία στη χώρα της πρώην Γιουγκοσλαβίας ήταν εμφανέστατη. **Ηρο**

SAVVIDES PHOTO

Σε αγώνα Νέων (Κύπρος-Γερμανία) «τραβολογούσαν» τον Άγγελο Αναστασιάδη την περασμένη Πέμπτη. Όσα ματς δεν είδε τέσσερα χρόνια, θα τα δει τώρα, αφού ο όρος της ΚΟΠ για ανανέωση της συνεργασίας τέθηκε ως απαράβατος: Πρέπει να είσαι Κύπρο και να βλέπεις τους παίκτες μας. Αν ήθελε συμφωνούσε...

Σωφρόνης, ο 7ος Κύπριος

Συνολικά είκοσι παίκτες έχει φέρει στον Αρχάγγελο ο Γιοβάνοβιτς, στις τέσσερεις μεταγραφικές περιόδους, περιλαμβανομένου του Χαραλαμπίδη που ήταν η πρώτη του κίνηση τον Γενάρη του '08. Επτά απ' αυτούς που επέλεξε ο Γιοβάνοβιτς ήταν Κύπριοι (μαζί με τον μικρό Αιμίλιο Παναγιώτου), τέσσερεις πορτογαλόφωνοι (δύο Πορτογάλοι και ισάριθμοι Βραζιλιάνοι), τρεις Ελλαδίτες, άλλοι τόσοι Πολωνοί, δύο σλαβόφωνοι (ένας Σκοπιανός και ένας Σλοβάκος) και ένας Νιγηριανός (Ονουάτσι), ενώ δεν επέλεξε κανέναν συμπατριώτη του. Δηλαδή τέσσερεις αγορές εμπιστεύεται ο Σερβοέλληνας, που μέσο όρο παίρνει πέντε παίκτες σε κάθε μεταγραφική περίοδο. **Μίκα**

Δεν φαίνονται επιτυχίες

Η Ανόρθωση έδειξε κτυπητές αδυναμίες σε άλλο ένα ντέρμπι. Στην άμυνα τα κενά ήταν πολλά και κόστισαν τα τρία γκολ που δέχθηκε η ομάδα, ενώ και στην επίθεση η ανάπτυξη ήταν ανύπαρκτη και περιορίστηκε σε ψηλές σέντρες για το κεφάλι του Μάντζιου. Ο Μούσλιν ψάχνει ακόμη την ιδανική χημεία για να χωρέσουν στην ομάδα οι καλοί παίκτες. Με τέτοιες εμφανίσεις, όμως, δεν φαίνονται επιτυχίες στον ορίζοντα. **Ν.Φ.**

Τους ξελάσπωσε ο χορηγός

Σύμφωνα με όσα μαθαίνουμε, η Primetel έδωσε τη λύση στην τελευταία οικονομική δυσκολία των ανθρώπων του ΑΠΟΠ/Κινύρα, καθώς ο Δήμος δεν ήταν έτοιμος να καταβάλει τη χορηγία από την οποία θα πληρώνονταν οι παίκτες. Τελικά την πίστωση έδωσε η εν λόγω εταιρεία, την οποία ευχαριστούν όχι μόνο οι παράγοντες αλλά και οι ποδοσφαιριστές στην Πέγεια, κι ας μην το ξεπλήρωσαν στο γήπεδο. **Μίκα**

Τα βρήκαν ΑΕΛ και Πέγεια

Μπορεί ο κόσμος της ΑΕΛ να θεωρεί τον ΑΠΟΠ/Κινύρα πιο μισητή ομάδα κι από τον Απόλλωνα, μετά τον περσινό τελικό κυπέλλου, όμως οι σχέσεις σε επίπεδο διοικήσεων έχουν αποκατασταθεί. Στο πρώτο ματς με τον Άρη, οι διοικούντες την ΑΕΛ άνοιξαν τα VIP Boxes του Τσιρείου που τους αναλογούν και φιλοξένησαν κάπου διακόσια άτομα από την Πέγεια. **Μίκα**

Ακλς, Στυλιανίδης και Μπάτλερ

Εποχές 1996-97 στην κυπριακή καλαθόσφαιρα θυμήθηκε ο βετεράνος Λιούις Σιμς, όταν μιλούσαμε για την παρουσία του τότε στην ΕΝΑΔ, μετά τη συνέντευξη που έδωσε στην «Κ». «Φίλε, ήταν άλλες εποχές τότε, καμία σχέση με σήμερα. Θυμάμαι ο Κεραυνός είχε τον κόουτς Στυλιανίδη και τον Ακλς, στον Αχιλλέα έπαιζε ο Μπάτλερ. Σπουδαίοι παίκτες». **Ηρο**

Έπιασαν τόπο οι φωνές

Φώναξε (δικαιολογημένα τις πιο πολλές φορές) φέτος ο Άρης, όμως την πρόκριση στους «4» του Κυπέλλου Coca Cola την οφείλει σε μεγάλο βαθμό στο «πέτσινο» πέναλτι που του έδωσε ο διαιτητής Καΐλης, στο 89΄ του πρώτου ματς. Ποιο θα ήταν το αποτέλεσμα αν είχαν σφυρίξει και στο Τσίρειο Ελλαδίτες διαιτητές; Κανείς δεν ξέρει, γιατί μπορεί να έδινε και το αμφισβητούμενο που ζήτησε ο Άρης στο 0-0. Πάντως για τη διαιτησία δεν τον παίρνει να ξαναφωνάξει φέτος τον κ. Χατζηκυριάκο.

Πήρε ντέρμπι μετά από έναν χρόνο

Πολύ σημαντικό είναι το προβάδισμα για τον Απόλλωνα μετά το 3-1 του πρώτου αγώνα απέναντι στην Ανόρθωση. Η ομάδα της Λεμεσού έδειξε το καλό της πρόσωπο μετά από καιρό και κέρδισε ντέρμπι μετά από ένα χρόνο. Πέρσι τέτοια εποχή είχαν αποκλείσει πάλι την Ανόρθωση, στους «16» του Κυπέλλου Coca Cola. **Ν.Φ.**

Δεν τα παρατάει ο Φόουκς

Γεννημένος το 1967, ο 43χρονος σήμερα Ντάριν Φόουκς λατρεύει το μπάσκετ και δεν το αποκλείει να συνεχίσει άλλο ένα χρόνο. «Έχει πέντε χρόνια που σκέφτομαι πως είναι το τέλος, αλλά συνεχίζω», μας είπε ο φιλικός Αμερικανο-κύπριος καλαθοσφαιριστής. Αν και μυθική πλέον μορφή για το άθλημα στο νησί μας – έπαιξε σε όλες σχεδόν τις ομάδες και στην Εθνική – ο ίδιος είναι απίστευτα προσιτός και προσγειωμένος. «Δεν νομίζω να φτάσω τον Κέβιν Φλόρεντ», μας είπε με χαμόγελο όταν του είπαμε πως ο τελευταίος αγωνίζεται σε ηλικία... 46 χρονών στην πρωτοπόρο της β΄ κατηγορίας, ΑΠΟΠ Πάφου. **Ηρο**

«Δεν παίζω»

Πώς το κάναμε όταν ήμασταν μικρά παιδιά και παίζαμε ποδόσφαιρο στις αλάνες; Μόλις τσαντιζόμασταν για κάτι... «ξιπαίζαμε» και φεύγαμε από το «γήπεδο». Για να είμαστε δίκαιοι, η ΑΠΕΠ έχει φέτος κάθε λόγο να της φταίει η διαιτησία. Σε αρκετούς αγώνες έγιναν «εγκλήματα» εις βάρος της. Όμως, με την αποχώρηση, όχι μόνο έχασε το δίκαιό της, αλλά ουσιαστικά πέταξε λευκή πετσέτα. Η τιμωρία αναμένεται μεγάλη και ίσως βάλει ταφόπλακα στην προσπάθεια για παραμονή στην κατηγορία. **Ν.Φ.**

Αγόρασε και τα φουστάνια

Ελεγχόμενη η εγκυρότητα της πληροφορίας που μας ήρθε τελευταία στιγμή, έτσι τη μεταφέρουμε με κάθε επιφύλαξη. Όπως είχε υποσχεθεί την περασμένη Δευτέρα, ο πρόεδρος της ΑΠΕΠ έστειλε και του αγόρασαν δέκα φουστάνια από γνωστή αλυσίδα φτηνών ρούχων. Θα τα έστελνε, λέει, στα γραφεία της ΚΟΠ στη Λευκωσία, ώστε να τους ντύσει καταλλήλως, αφού δεν έχουν τα... κότσια να πάρουν γενναίες αποφάσεις. **Ζαχ.**

ΤΙ ΛΕΣ ΤΩΡΑ

Με τον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Τον γύρο του κόσμου!

Η ώρα είναι λίγο πριν τις επτά το πρωί και το λεωφορείο του Madisons ΑΠΟΕΛ ετοιμάζεται να αναχωρήσει για το αεροδρόμιο της Ποντγκόριτσα με τελικό προορισμό την Κύπρο. Ένα ταξίδι από τα Βαλκάνια στη Μέση Ανατολή, όχι ιδιαίτερα χρονοβόρο, σωστά; Λάθος!

Έντεκα ώρες μετά και η αποστολή των γαλαζοκιτρίνων βρίσκεται ακόμη στο Βελιγράδι. Κάποιοι γυρίζουν μηχανικά στα duty free, άλλοι πίνουν σέρβικη μπίρα στο μονότονο μπαρ του αεροδρομίου, μερικοί κάθονται στις καρέκλες (αλήθεια, γιατί στα αεροδρόμια είναι όλες τόσο άβολες;), όλοι περιμένουν το καταραμένο αεροπλάνο να ανεφοδιαστεί και να ετοιμαστεί για το ταξίδι προς τη Λάρνακα.

Ανάμεσά τους και ο Ντάριν Φόουκς. Ο γεννημένος στις ΗΠΑ αλλά Κύπριος – πλέον – βετεράνος μπορεί να έφτασε τα 43 χρόνια, αλλά συνεχίζει. «Λατρεύω το μπάσκετ, δεν θέλω να σκέφτομαι το τέλος. Το μόνο που με χαλά είναι αυτά τα ταξίδια, είναι γελοίο πόση ώρα θέλουμε για μια τόσο μικρή απόσταση», μας είπε με παράπονο ένα άτομο που εδώ και 25 χρόνια ταξιδεύει σε όλη την Ευρώπη για να παίξει μπάσκετ.

Σεβίλλη-Μαδρίτη-Μιλάνο-Ρώμη-Λάρνακα έκανε πέρσι στην επιστροφή η Proteas ΕΚΑ ΑΕΛ

«This is ridiculous, man» (σ.σ. «Αυτό είναι γελοίο, φίλε») μας είπε λίγο νωρίτερα ο Λιούις Σιμς για τις πολλές ώρες στις αίθουσες αναμονής. «Για να πάει μπροστά το κυπριακό μπάσκετ, πρέπει να έχουμε περισσότερη σοβαρότητα», συμπλήρωσε αργότερα ο Αμερικανός του ΑΠΟΕΛ στη συνέντευξή του που δημοσιεύεται στη σελίδα 40.

Τη στιγμή που οι κυπριακές ποδοσφαιρικές ομάδες ναυλώνουν αεροπλάνα για να πηγαίνουν κατευθείαν στον προορισμό τους, έτσι ώστε να μην είναι «ψόφιοι» οι παίκτες την επομένη στο ματς, οι καλαθοσφαιριστές περνάνε από απίστευτες ταλαιπωρίες για να γλυτώσουν οι διοικήσεις μερικές εκατοντάδες ευρώ από τα ναύλα. Καταλαβαίνουμε την προσπάθειά τους να φυλάξουν λεφτά, οι καιροί είναι δύσκολοι, αλλά η άποψή μας είναι πως προέχει η ομάδα και όχι η τσέπη. Λογικό είναι να μη νοικιάζουν αεροπλάνα οι μπασκετικοί, αλλά όχι και να αλλάζουν αχρείαστα 2-3 πτήσεις με τεράστιες αναμονές ενδιάμεσα!

Αν οι διοικούντες έχουν το κρίμα των 2000 ευρώ επιπλέον, καλύτερα να μη στείλουν την ομάδα στο εξωτερικό, αλλά να περιοριστούν στο εγχώριο πρωτάθλημα, εκεί όπου το λεωφορείο κοστίζει 90 ευρώ για να σε πάει και να σε φέρει Λεμεσό ή Λευκωσία. Όμως, από τη στιγμή που η ΑΕΛ, ο ΑΠΟΕΛ, ο Κεραυνός ή οποιαδήποτε άλλη ομάδα βγαίνει εκτός συνόρων, το θεωρούμε άδικο για τους ίδιους να ταλαιπωρούν τους παίκτες βάζοντάς τους σε 2-3 πτήσεις την ίδια μέρα.

Ο γράφων ακολούθησε πέρσι την ΑΕΛ σε Σεβίλλη και Άμστερνταμ. Στη δεύτερη περίπτωση, με απευθείας πτήση Κύπρο-Ολλανδία οι παίκτες πήγαν φρέσκοι και ξεκούραστοι στο ματς, κέρδισαν εύκολα και προκρίθηκαν στο Final-4. Στην Ισπανία όμως ζήσαμε μια πολύ τραγική περίπτωση. Λάρνακα-Ρώμη-Μαδρίτη-Σεβίλλη στο πήγαινε. Σεβίλλη-Μαδρίτη-Μιλάνο-Ρώμη-Λάρνακα στην επιστροφή! Ακόμη προσπαθώ να καταλάβω πώς στον διάολο κατάφερε και κέρδισε εκείνο το ματς η λεμεσιανή ομάδα...

miltiadouse@kathimerini.com.cy

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Καθημερινό αθλητικό παρασκήνιο στο www.kathimerini.com.cy

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 14.02
16:00 .....ΕΘΝΙΚΟΣ – ΑΝΟΡΘΩΣΗ .....LTV
18:00 .....ΟΜΟΝΟΙΑ – ΕΝΩΣΗ .....LTV
15.02
18:00 .....ΑΠΕΠ – ΑΠΟΕΛ .....LTV Sports1
17.02
18:00 .....ΕΡΜΗΣ – ΕΝΩΣΗ .....ALFA

ΚΥΠΡΟΣ – ΚΥΠΕΛΛΟ ΠΡΟΗΜΙΤΕΛΙΚΑ / 17.02
15:00 .....ΑΝΟΡΘΩΣΗ – ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ .....LTV Sports1
18.02
19:00 .....ΑΕΛ – ΑΠΕΠ .....ALFA

ΕΛΛΑΔΑ – ΣΟΥΠΕΡ ΛΙΓΚΑ / 14.02
14:30 .....ΛΕΒΑΔΕΙΑΚΟΣ – ΑΤΡΟΜΗΤΟΣ
14:30 .....ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ – ΗΡΑΚΛΗΣ
16:45 .....ΑΡΗΣ – ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ.....novasports2
16:45 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΚΑΒΑΛΑ novasports1
19:00 .....ΑΣΤΕΡΑΣ – ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ.....novasports1

ΑΓΓΛΙΑ – FA CUP / 14.02
15:30 .....ΜΠΟΛΤΟΝ – ΤΟΤΕΝΑΜ.....ALFA
17:45 .....ΚΡΙΣΤΑΛ ΠΑΛΑΣ – ΑΣΤΟΝ ΒΙΛΑ .....ALFA

ΑΓΓΛΙΑ – ΠΡΕΜΙΕΡ ΛΙΓΚ / 16.02
21:45 .....ΣΤΟΟΥΚ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Σ. .....LTV Sports1

ΙΤΑΛΙΑ – ΣΕΡΙΕ Α / 14.02
16:00 .....ΚΑΛΙΑΡΙ – ΜΠΑΡΙ
16:00 .....ΚΑΤΑΝΙΑ – ΑΤΑΛΑΝΤΑ
16:00 .....ΚΙΕΒΟ – ΣΙΕΝΑ
16:00 .....ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ – ΤΖΕΝΟΑ novasports3
16:00 .....ΛΙΒΟΡΝΟ – ΜΠΟΛΟΝΙΑ
16:00 .....ΠΑΡΜΑ – ΛΑΤΣΙΟ
21:45 .....ΝΑΠΟΛΙ – ΙΝΤΕΡ.....LTV Sports2

ΓΕΡΜΑΝΙΑ – ΜΠΟΥΝΤΕΣΛΙΓΚΑ / 14.02
16:30 .....ΣΑΛΚΕ – ΚΟΛΟΝΙΑ
18:30 .....ΑΪΝΤΡΑΧΤ – ΦΡΑΪΜΠΟΥΡΓΚ .....LTV Sports2

ΙΣΠΑΝΙΑ – ΠΡΙΜΕΡΑ ΝΤΙΒΙΖΙΟΝ / 14.02
18:00 .....ΕΣΠΑΝΙΟΛ – ΛΑ ΚΟΡΟΥΝΙΑ
18:00 .....ΧΕΤΑΦΕ – ΑΛΜΕΡΙΑ
18:00 .....ΣΑΝΤΑΝΤΕΡ – ΜΑΛΑΓΑ
18:00 .....ΒΑΓΙΑΔΟΛΙΔ – ΣΑΡΑΓΟΣΑ
20:00 .....ΣΕΒΙΛΛΗ – ΟΣΑΣΟΥΝΑ LTV Sports1
22:00 .....ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΜΠΑΡΤΣΕΛΟΝΑ.....ALFA
15.02
22:00 .....ΤΕΝΕΡΙΦΗ – ΜΑΓΙΟΡΚΑ .....LTV Sports1

ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ – ΦΑΣΗ ΤΩΝ «32» / 16.02
19:45 .....ΕΒΕΡΤΟΝ – ΣΠΟΡΤΙΝΓΚ CytaVision2
18.02
20:00 .....ΑΓΙΑΞ – ΓΙΟΥΒΕΝΤΟΥΣ CytaVision1
20:00 .....ΒΙΓΙΑΡΕΑΛ – ΒΟΛΦΣΜΠΟΥΡΓΚ CytaVision2
20:00 .....ΚΛΑΜΠ ΜΠΡΙΖ – ΒΑΛΕΝΘΙΑ CytaVision3
20:00 .....ΛΙΛ – ΦΕΝΕΡΜΠΑΧΤΣΕ
20:00 .....ΡΟΥΜΠΙΝ – ΧΑΠΟΕΛ ΤΕΛ ΑΒΙΒ
20:00 .....ΣΤΑΝΤΑΡ – ΣΑΛΤΣΜΠΟΥΡΓΚ
20:00 .....ΤΒΕΝΤΕ – ΒΕΡΝΤΕΡ
22:05 .....ΛΙΒΕΡΠΟΥΛ – ΟΥΝΙΡΕΑ.....CytaVision1
22:05 .....ΦΟΥΛΑΜ – ΣΑΧΤΑΡ CytaVision2
22:05 .....ΧΕΡΤΑ – ΜΠΕΝΦΙΚΑ CytaVision3
22:05 .....ΜΠΙΛΜΠΑΟ – ΑΝΤΕΡΛΕΧΤ
22:05 .....ΑΤΛΕΤΙΚΟ – ΓΑΛΑΤΑΣΑΡΑΪ
22:05 .....ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ – ΜΑΡΣΕΪΓ
22:05 .....ΑΜΒΟΥΡΓΟ – ΑΪΝΤΧΟΦΕΝ
22:05 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΡΟΜΑ PIK2

ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ – ΦΑΣΗ ΤΩΝ «16» / 16.02
21:45 .....ΜΙΛΑΝ – ΜΑΝΤΣΕΣΤΕΡ Γ. SigmaSports1
21:45 .....ΛΙΟΝ – ΡΕΑΛ ΜΑΔΡΙΤΗΣ.....CytaVision1
17.02
21:45 .....ΜΠΑΓΕΡΝ – ΦΙΟΡΕΝΤΙΝΑ.....CytaVision1
21:45 .....ΠΟΡΤΟ – ΑΡΣΕΝΑΛ .....Sigma

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

ΕΛΛΑΔΑ – Α1 / 14.02
18:00 .....ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ – ΑΕΚ
19:00 .....ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ – ΑΡΗΣ.....CytaVision2
19:00 .....ΠΑΟΚ – ΜΑΡΟΥΣΙ.....novasports3
17.02
16:00 .....ΟΛΥΜΠΙΑ – ΠΑΝΙΩΝΙΟΣ
17:00 .....ΑΡΗΣ – ΗΛΥΣΙΑΚΟΣ novasports1
17:00 .....ΚΟΛΟΣΣΟΣ – ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
18:45 .....ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ – ΠΑΟΚ
19:00 .....ΜΑΡΟΥΣΙ – ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ novasports1
19:00 .....ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ – ΤΡΙΚΑΛΑ
18.02
17:00 .....ΚΑΒΑΛΑ – ΑΕΚ

ΚΥΠΡΟΣ – Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ / 16.02
19:30 .....ΕΝΑΔ – ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ .....ALFA
17.02
19:00 .....ΑΕΛ – ΚΕΡΑΥΝΟΣ
19:00 .....ΑΧΙΛΛΕΑΣ – ΑΕΚ
19:00 .....ΕΘΑ – ΟΜΟΝΟΙΑ

EUROCUP ΓΥΝΑΙΚΩΝ / 18.02
20:30 .....ΑΕΛ – ΝΑΝΤΕΖΝΤΑ CytaVision4

Το παρελθόν συνιστά μεγάλη προσοχή

Αν και προέρχεται από τέσσερεις συνεχόμενες νίκες κόντρα στην ΕΝΠ, η Ομόνοια παραδοσιακά δυσκολεύεται με τους βυσσινί

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Από τις αρχές Δεκεμβρίου του 2007 και στα τελευταία τέσσερα παιχνίδια η Ομόνοια μετρά μόνο νίκες κόντρα στην Ένωση. Παρ' όλα αυτά, η προϊστορία ανάμεσα στις δύο ομάδες στα τελευταία δέκα ματς είναι μοιρασμένη, από πέντε νίκες για πράσινους και βυσσινί.

Από τις 04/02/2006 μέχρι την 01/12/2007 οι Παραλιμνίτες κέρδισαν τέσσερεις φορές τους πράσινους, ενώ η μεγαλύτερή τους επιτυχία κόντρα στον σημερινό τους αντίπαλο ήρθε στις 03/04/2005, όταν επικράτησαν με 3-0 στο «Τάσος Μάρκου». Πέντε νίκες πέτυχε συνολικά από το 1996 κόντρα στην Ομόνοια η Ένωση, όλες στο πιο πάνω διάστημα.

Από το 1996 και μέχρι τον Απρίλιο του 2005 η Ομόνοια ήταν αήττητη κόντρα στους Παραλιμνίτες, δηλαδή για

Στα τελευταία δέκα ματς, Ομόνοια και ΕΝΠ πέτυχαν από πέντε νίκες

17 ματς και εννιά χρόνια. Σε εκείνο το διάστημα η ομάδα της Λευκωσίας σημείωσε 11 νίκες και έφερε έξι ισοπαλίες. Η τελευταία ισοπαλία (1-1) ανάμεσα σε ΕΝΠ και Ομόνοια σημειώθηκε στις 03/04/2004. Από τότε μεσολάβησαν 11 παιχνίδια.

Μόλις ένα παιχνίδι στα τελευταία 27 τελείωσε ισόπαλο χωρίς τέρματα, στις 22/10/2000 στη Λευκωσία. Παρ' όλα αυτά, παρουσιάζεται ισοδυναμία στα τελικά αποτελέσματα για τα more και under. Σε 14 παιχνίδια είχαμε τρία τέρματα και πάνω, ενώ σε άλλα 13 σημειώθηκαν δύο ή λιγότερα. Σε δύο περιπτώσεις είχαμε οκτώ τέρματα σε ένα παιχνίδι. Τον Δεκέμβριο του 2008 η Ομόνοια συνέτριψε 7-1 την Ένωση, ενώ τον Απρίλιο του 2000 οι πράσινοι επιβλήθηκαν με 6-2 – και οι δύο αναμετρήσεις στη Λευκωσία. Αξιοσημείωτο και ένα 5-0 που πέτυχε η Ομόνοια τον Μάρτιο του 1999.

Απώλειες στο 41%

Αν και η Ένωση δεν έχει να επιδείξει κάποια σημαντική επιτυχία σε πρωτάθλημα και κύπελλο τα τελευταία χρόνια, εντούτοις η Ομόνοια φαίνεται να δυσκολεύεται αρκετά κόντρα στην ομάδα από το Παραλίμνι, αφού κέρδισε μόλις το 59% των αναμετρήσεων ανάμεσα στις δύο ομάδες από το 1996 μέχρι σήμερα. Μάλιστα το ποσοστό βελτιώθηκε σημαντικά υπέρ των πρασίνων μετά τις τελευταίες τέσσερεις αναμετρήσεις και τις ισάριθμες νίκες. Ενδιαφέρον είναι πως η Ομόνοια δέχτηκε περισσότερες ήττες από την Ένωση στη Λευκωσία (3) απ' όσες στο Παραλίμνι (2).

Στη γενική βαθμολογία ανάμεσα στις δύο ομάδες, στα τελευταία 27 παιχνίδια η Ομόνοια έχει 16 νίκες, έξι ισοπαλίες και πέντε ήττες, με 32 γκολ υπέρ και συνολικά 54 βαθμούς. Η Ένωση, από την πλευρά της, στην άτυπη βαθμολογία έχει 21 βαθμούς στα τελευταία 27 ματς.

SAVVIDES PHOTO

Στο παιχνίδι του α' γύρου η Ομόνοια πέτυχε τέσσερα γκολ στο πρώτο σαρανταπεντάλεπτο και έφυγε σαν σίφουνας από το Παραλίμνι (0-4). Ο Τάκης Λεμονής ζήτησε από τους παίκτες του να μην εφησυχαστούν ενόψει του σημερινού ματς με την ΕΝΠ.

Ομάδα	Αγ.	Ν	Ι	Η	Υπέρ	Κατά	Γκολ	Βαθ.
1. Ομόνοια	27	16	6	5	58	26	+32	54
2. Ένωση	27	5	6	16	26	58	-32	21

Ελάχιστες αλλαγές

Διπλά και τριπλά προσεκτικοί ζητά ο Τάκης Λεμονής να είναι οι ποδοσφαιριστές του στο σημερινό παιχνίδι (6:00 μ.μ., LTV) με την Ένωση στο ΓΣΠ για την 21η αγωνιστική. Σε σύγκριση με την ενδεκάδα στην Πέγεια, επιστρέφει ο Νόελ Κασέκε αντί του Δημήτρη Γραμμόζη. Μάλλον παραμένει εκτός ο Μιχάλης Κωνσταντίνου, ο οποίος δεν κατάφερε να ακολουθήσει τον κανονικό ρυθμό των προπονήσεων στο μεγαλύτερο μέρος της εβδομάδας που πέρασε. Κάτι που σημαίνει πως ξεκινά και πάλι ο Ερνάν Ρενχίφο. Απών θα είναι οι Αγουιάρ και Καρυπίδης που βρίσκονται στη Γαλλία και στο Camp8. Ο πρώτος έχει να παίξει από τις 13 Δεκεμβρίου και το ντέρμπι με τον ΑΠΟΕΛ, ενώ ο Ελλαδίτης αγωνίστηκε τελευταία φορά στις 4 Ιανουαρίου κόντρα στη Δόξα.

Το «εργαλείο» Κασέκε

Το γκολ του Καφού στο 20΄ έστειλε την Ανόρθωση με προβάδισμα 1-0 στα αποδυτήρια στο ημίχρονο του ματς της 5ης αγωνιστικής με την Ομόνοια. Ήταν φανερό πως κάτι έπρεπε να γίνει άμεσα από τον Τάκη Λεμονή, για να αλλάξει η αρνητική εικόνα των πρασίνων. Με το ξεκίνημα του β΄ μέρους, ο Ελλαδίτης προπονητής έριξε στο παιχνίδι τον Νόελ Κασέκε. Ο μέσος από τη Ζιμπάμπουε έκανε ένα εξαιρετικό 45λεπτο, κράτησε το κέντρο, δεν επέτρεψε στην αμυνόμενη Ανόρθωση να βγει από το καβούκι της και γενικά συνέβαλε τα μέγιστα στην ισοφάριση του αγώνα. Από εκείνη την ημέρα, η ενδεκάδα της Ομόνοιας πλέον ξεκινά με τον 29χρονο (24/12/1980) Αφρικανό.

Η αλήθεια είναι πως μέχρι τις αρχές Οκτωβρίου και το ματς με την «Κυρία» ο Κασέκε δεν αποτελούσε αναντικατάστατο μέλος της ενδεκάδας, κυρίως λόγω της παρουσίας του Πατσατζόγλου στην ενδεκάδα. Ο Κασέκε έβγαλε 76 λεπτά στο – τραγικό για την ομάδα – παιχνίδι στη Ρουμανία με τη Βασλούι, δεν έπαιξε στο β΄ ματς της Λευκωσίας και είδε από τον πάγκο την αναμέτρηση με την ΑΕΠ για την 1η αγωνιστική. Στη 2η αγωνιστική «θυσιάστηκε» μόλις στο 29΄, για να περάσει στο παιχνίδι ο νεοαποκτηθείς Μακρίδης, όταν η Ομόνοια βρέθηκε πίσω στο σκορ με 2-0 από τη Δόξα. Δεν έπαιξε ούτε στην 4η αγωνιστική στο Τσίρειο, σε ένα παιχνίδι όπου οι μεσοεπιθετικοί της ΑΠΕΠ έκαναν ό,τι ήθελαν την άμυνα του «τριφυλλιού». Κάπου εκεί άρχισε και φαινόταν η σημαντικότητα της παρουσίας του σκληροτράχηλου Κασέκε στα χαφ, μια αντίληψη που «τσιμεντώθηκε» μετά την 5η αγωνιστική και το παιχνίδι με την Ανόρθωση.

Ο Νόελ Κασέκε αγωνίζεται ως αναστελτικός μέσος και αναλαμβάνει την ευθύνη να «σκοτώνει» τις επιθετικές προσπάθειες του αντιπάλου. Έτσι πέφτει όλο το βάρος πάνω του, με αποτέλεσμα να δέχεται ευκολότερα κίτρινες – μέχρι στιγμής μετρά έξι κάρτες και δύο παιχνίδια τιμωρημένος. Το πρώτο παιχνίδι που έχασε

SAVVIDES PHOTO

Ο Νόελ Κασέκε αρχικά δεν ήταν αναντικατάστατο μέλος της εντεκάδας, στην πορεία έγινε ο πολυτιμότερος.

λόγω καρτών ήταν στη 14η αγωνιστική κόντρα στην ΑΕΠ, όπου η Ομόνοια έδειξε αδυναμίες στην άμυνα και χρειάστηκε πολύ προσπάθεια να γυρίσει το ματς και να επικρατήσει με 3-1 στο Παφιακό. Το δεύτερο, δε, παιχνίδι ήταν στην 20ή αγωνιστική με ΑΠΟΠ/Κινύρα στην Πέγεια (3-1 κέρδισαν οι πράσινοι), όπου είδαμε κάποια λαθάκια στο κέντρο, όμως η εξαιρετική απόδοση μεσοεπιθετικά της ομάδας κάλυψε τις όποιες αδυναμίες.

Σελνιάζεται με την «Κυρία»

Η απόδοση του Νόελ Κασέκε στο «Αντώνης Παπαδόπουλος» τη 18η αγωνιστική ήταν αναμφίβολα η κορυφαία φέτος για τον ποδοσφαιριστή από τη Ζιμπάμπουε. Πέρα από το φανταστικό γκολ που πέτυχε με σουτ από τα 35 μέτρα στο 14΄ (με το οποίο ισοφάρισε το γρήγορο γκολ της Ανόρθωσης), ο 29χρονος δεν άφηνε τίποτα να περάσει από τον χώρο που κάλυπτε, βοηθούσε και επιθετικά και ήταν χωρίς υπερβολή πανταχού παρών.

Ψώνισαν στην Ευρώπη, έδιωξαν Κύπριους

Στη μεταγραφική περίοδο του Γενάρη χάθηκαν έντεκα θέσεις εργασίας Κυπρίων παικτών, σε ομάδες α΄ κατηγορίας

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Καμιά ομάδα α΄ κατηγορίας δεν αύξησε τους Κυπρίους του ρόστερ στις μεταγραφές του Γενάρη. Αντιθέτως, σε επτά συλλόγους οι συμπατριώτες μας μειώθηκαν, ενώ σε άλλους τόσους ο αριθμός τους έμεινε αμετάβλητος. Έντεκα θέσεις Κυπρίων παικτών χάθηκαν τον περασμένο μήνα, σε μια μεταγραφική περίοδο που επιβεβαιώθηκε η στροφή των ομάδων στην ξένη αγορά. Οι πιο πολλές θέσεις (τρεις) χάθηκαν στον Ερμή, ενώ με δυο λιγότερους Κυπρίους συνεχίζουν ΑΕΛ και ΑΠΕΠ. Οι πλείστοι Κύπριοι που μέχρι πρότινος ανήκαν σε ομάδες της «μεγάλης» κατηγορίας παίζουν πλέον στη β΄, ο Γιαννακού στη γ΄ (Αναγέννηση) και ο Μάριος Λουκά στη δ΄ (Καρμιώτισσα), ενώ ο Στέλιος Πάρπας μεταγράφηκε στη Στεάουα Βουκουρεστίου. Προαγωγή από τη β΄ κατηγορία (Αλκή) πήρε ο Πιττάκας που παίζει στην ΑΠΕΠ, ενώ για χάρη της Ανόρθωσης επαναπατρίστηκε ο Μάρκος Μιχαήλ της Μπόλτον. Οι ομάδες μας προτίμησαν την ελληνική και την ευρωπαϊκή αγορά, ωστόσο, εκτός από τέσσερεις Ελλαδίτες και δεκαεννιά Ευρωπαίους, ψώνισαν δέκα Λατινοαμερικανούς και Αφρικανούς – ορισμένοι εκ των οποίων είναι κάτοχοι κοινοτικού διαβατηρίου – και έναν Ισραηλινό. Παίκτες ήρθαν από τη Βραζιλία, την Αργεντινή, αλλά και την Κορέα (Γκεοργκιέφσκι), ενώ επέστρεψαν οι παλιοί γνώριμοι Πάουλο Κόστα και Βλάτκο Γκροζντανόσκι. Τριάντα επτά παίκτες παίζουν για πρώτη φορά στο πρωτάθλημά μας, ενώ δεκατρείς Κύπριοι και ξένοι μετακινήθηκαν εντός συνόρων. Στην τελευταία κατηγορία εμπίπτει ο Ρικάρντο Φερνάντες που φοράει τη φανέλα της ΑΕΛ και οι Μάσεκ και Σφακιανάκης που ανήκουν τώρα στην Πέγεια. Ο Απόλλωνας δάνεισε τον Ισραηλινό Μισάελοβ στην Πάφο και τον Σκοπιανό Μρντάκοβιτς στον Εθνικό. Εντός μετακινήθηκαν οι Γαρπόζης (ΑΕΛ), Ασπρογένης (Άρης) και Αυγουστή (ΑΠΟΕΛ), ενώ η Νέα Σαλαμίνα πούλησε τον Ρούι Λίμα στο Ισραήλ.

Πενήντα συνολικά προσθήκες έγιναν τον Γενάρη, από τις οποίες μόνο οι πέντε αφορούσαν Κύπριους

Από τις εισαγωγές ξεχώρισε ο δανεισμός του Βαγγέλη Μάντζιου στην Ανόρθωση από τον Παναθηναϊκό. Ο Ελλαδίτης θα κοστίσει περίπου μισό εκατ. ευρώ για έξι μήνες, ενώ συμβόλαιο με συνολικές απολαβές 750.000 ευρώ, διάρκειας ενάμισι χρόνου, υπέγραψε με την «Κυρία» ο Μπρούνο Σεϊρού, με θητεία στη Λίβερπουλ. Ο ΑΠΟΕΛ πλήρωσε τη Μαρίτιμο για τον Βραζιλιάνο Μαρσίνιο, η Ομόνοια έφερε τον Βραζιλιάνο (δέκα φορές διεθνή με την Ουγγαρία) Λεάντρο, όπως και τον συμπατριώτη του Κακά, με τέσσερεις συμμετοχές φέτος στη Χέρτα. Το εθνόσημο 34 φορές φόρεσε ο Καμίλ Τσοντοφάλσκι που ήρθε στην ΑΕΛ από τη Ζενίτ Αγ. Πετρούπολης, ενώ δεκατρείς φορές διεθνής με την Κόστα Ρίκα είναι ο Γκονζάλο Σεγκάρες του Απόλλωνα.

ΑΠΟΕΛ

ΠΗΡΕ

Αυγουστή (33,Τ - Άρης), Κουτσόπουλος (30, Α - Ατρόμητος), Μαρσίνιο (29,Μ - Μαρίτιμο)

ΕΔΩΣΕ

Κυριάκου (23,Μ - Ολυμπιακός)

ΟΜΟΝΟΙΑ

ΠΗΡΕ

Λεάντρο (28, Μ - Ντέμπρετσεν), Ρεχνίφο (27, Ε - Λεχ Πόζναν), Κακά (29, Α - Χέρτα)

ΕΔΩΣΕ

Κυργιάκος (31, Μ - ελεύθερος), Ασπρογένης (24, Τ - Άρης), Αγκίρε (32, Ε - Άρης), Κάσερες (25, Α - Ντανούμπιο), Πάντιτς (31, Α - ελεύθερος)

ΑΝΟΡΘΩΣΗ

ΠΗΡΕ

Σεϊρού (32, Μ - Ρεν), Μάντζιος (27, Ε - Παναθηναϊκός), Φόδερινγχαμ (26, -Μ - Ντάντι Γ.), Μιγκέλ Αντόνιο Πέδρο (26, Μ - Ακαντέμικα), Μιχαήλ (18, Ε - Μπόλτον)

ΕΔΩΣΕ

Φερνάντες (32, Μ - ΑΕΛ), Γαρπόζης (29, Μ - ΑΕΛ), Φρούσσος (35, Ε - σταμάτησε), Σόσιν (33, Ε - Καβάλα)

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

ΠΗΡΕ

Σεγκάρες (27, Α - Σικάγο Φάιαρ), Λάι (26, Μ - Βελέ)

ΕΔΩΣΕ

Σφακιανάκης (34, Α - ΑΠΟΠ/ Κινύρας), Μισάελοβ (26, Μ - Πάφος), Μρντάκοβιτς (28, Ε - Εθνικός)

ΑΠΟΠ/ ΚΙΝΥΡΑΣ

ΠΗΡΕ

Σφακιανάκης (34, Α - Απόλλωνας), Μάσεκ (31, Ε - Νέα Σαλαμίνα), Πάουλο Κόστα (30, Μ - Λεβαδειακός), Γιουρεβίτσιους (21, Τ - Σιαουλιάι)

ΕΔΩΣΕ

Νεοφύτου (33, Ε - Ακρίτας), Γουόλς (24, ελεύθερος), Μπούις (35, Μ - ελεύθερος)

Τ - τερματοφύλακας, Α - αμυντικός, Μ - μέσος, Ε - επιθετικός

Το μεταγραφικό πάρεδώσε του Ιανουαρίου

ΑΕΛ

ΠΗΡΕ

Φερνάντες (32, Μ - Ανόρθωση), Γαρπόζης (29, Μ - Ανόρθωση), Τσοντοφάλσκι (31, Τ - Ζενίτ Αγ. Πετρούπολης), Γκροζντανόσκι (27, Ε - Βοϊβόντινα), Μπορμπέλι (30, Μ - Τιμισοάρα).

ΕΔΩΣΕ

Καλντέιρα (30, Μ – Χάποελ Ραμάτ Γκαν), Π. Κωνσταντίνου (25, Τ-ελεύθερος), Κρασσάς (27, Μ - Αλκή), Πάρπας (24, Α - Στεάουα)

ΕΝΩΣΗ

ΕΔΩΣΕ

Ούγκο Σιμόες (24, Α – Αγ. Νάπα)

ΔΟΞΑ

ΠΗΡΕ

Νουόκο (Μ, 25 - Πανθρακικός), Λίμα (31, Ε - Πάφος), Σερένο (26, Ε - Μονσάντο)

ΕΔΩΣΕ

Κωστής (36, Μ - Ομόνοια Αρ.), Μίλτον (29, Ε - ΑΕΚ), Μαλά (30, Μ - ελεύθερος), Βούρκου (24, Ε – ΠΑΕΕΚ)

ΠΑΦΟΣ

ΠΗΡΕ

Μπεθάρες (29, Μ - Εστεπόνα), Μισάελοβ (26, Μ - Απόλλωνας), Ντιαλό (24, Ε - Πανθρακικός), Εντ. Μάρκες (33, Μ - Άρης)

ΕΔΩΣΕ

Χατζιάτριαν (31, Ε - ελεύθερος), Μπραχαμί (31, Ε - ελεύθερος), Λίμα (31, Ε - Δόξα), Γκεμπερίτζε (23, Ε - ελεύθερος), Γκαλάδο (36, Μ – ελεύθερος)

ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΧΝΑΣ

ΠΗΡΕ

Μρντάκοβιτς (28, Ε - Απόλλωνας), Βιγιανουέβα (24, Μ - Πουερτογιάνο), Γκεοργκιέφσκι (30, Μ - Ουλσάν)

ΕΔΩΣΕ

Έντσον (30, Μ - ελεύθερος), Νισουάζ (25, Ε - ελεύθερος), Γιαννακού (26, Α - Αναγέννηση)

ΕΡΜΗΣ

ΠΗΡΕ

Γόγολος (32, Α – Ηλιούπολη), Ρονκάτο (24, Ε – Πάσος Φερέιρα), Ζάιλσον (28, Ε –Γκοϊανιένσε), Σεμπαστιάο (21, Μ – Ν. Σαλαμίνα), Τσάνοβιτς (27, Τ – Ντ. Μινσκ)

ΕΔΩΣΕ

Λουκά (27, Μ – Καρμιώτισσα), Κιντανίγια (27, Μ – ελεύθερος), Ραϊμόλντι (25, Ε – ελεύθερος), Σουμά (23, Μ – Κοτσαέλισπορ), Παπαζαχαρίου (25, Μ – Οθέλλος)

ΑΡΗΣ

ΠΗΡΕ

Ασπρογένης (24, Τ - Ομόνοια), Αγκίρε (32, Ε - Ομόνοια), Γούμπεϊ (26, Ε - Κραϊόβα), Βουρεξάκης (33, Α - Πλατανιάς), Σάλομον (31, Μ - Γκοντόι Κρουζ), Ρεσίτσκις (23, Μ - Μπλάζμα)

ΕΔΩΣΕ

Αυγουστή (33, Τ – ΑΠΟΕΛ) Μπαλάν (30, Α - ελεύθερος), Εσέλουκα (24, Ε - Διγενής), Μακένζι (24, Α - ελεύθερος), Παουλίνιο (32, Μ - Διγενής), Λέκιτς (28, Μ – ελεύθερος), Μάρκες (33, Μ - Πάφος), Νούνιες (23, Α – Ολυμπιακός),

ΑΠΕΠ

ΠΗΡΕ

Πιττάκας (28, Ε - Αλκή), Χάμιλτον (21, Μ - Ντόβερ)

ΕΔΩΣΕ

Νεγκελάιν (28, Α - ελεύθερος), Χέιντζε (30, Μ - ελεύθερος), Ξ. Κυριάκου (30, Μ - ελεύθερος), Κανεττής (23, Μ - ελεύθερος), Χατζησπύρου (23, Μ - ελεύθερος), Πάντος (20, Ε – Απόλλωνας)

ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ

ΠΗΡΕ

Φοντζιά (26, Α – Ροτ Βάις Έρφουρτ), Ντέγκο (29, Μ – Άσντοντ), Πόνζο (31, Τ - Θέουτα), Ζόρζε Σίλβα (30, Ε – Ντουράντος)

ΕΔΩΣΕ

Μάσεκ (31, Ε - ΑΠΟΠ/ Κινύρας), Σαμ (28, Α - ελεύθερος), Γιούσνικ (25, Τ - Βίσλα), Ρούι Λίμα (32, Μ - Χάποελ Χάιφα), Σεμπαστιάο (21, Μ - Ερμής)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

SAVVIDES PHOTO

Η οψιόν στο συμβόλαιο του Σεμέδο έχει ήδη ενεργοποιηθεί.

Χτίζουν στα φετινά θεμέλια

Την πεποίθηση πως η ομάδα της νέας χρονιάς μπορεί να χτιστεί πάνω στον φετινό σκελετό εκφράζουν στον ΑΠΟΠ/Κινύρα, μερικά 24ωρα μετά τον αποκλεισμό-σοκ από το κύπελλο που, σε συνδυασμό με την ήττα από την Ομόνοια το προπερασμένο Σάββατο, έθεσε την ομάδα εκτός στόχων από τον Φλεβάρη. Στην Πέγεια δεν θεωρούν πως η ομάδα έκλεισε τον κύκλο της. Αντιθέτως, πιστεύουν πως αυτό έγινε πέρσι, όταν ουσιαστικά η ομάδα στήθηκε σχεδόν απ' την αρχή. Έκτοτε έγιναν 14 μεταγραφές, άλλαξε το μισό ρόστερ δηλαδή, έτσι το καλοκαίρι αυτό δεν αναμένονται ριζικές αλλαγές. Προσθέτοντας τον Κάρλος Μάρκες που επέστρεψε από τιμωρία, αλλά και τους Σεμέδο, Ντα Σίλβα και Ρέτσα, μιλάμε για 15 μεταγραφές τους τελευταίους 13 μήνες.

Ανανεώσεις

Ο Μαρσελίνιο υπέγραψε, η οψιόν στο συμβόλαιο του Σεμέδο έχει ήδη ενεργοποιηθεί, συμφωνία υπάρχει με τον Λιρί, ενώ εκφράζεται αισιοδοξία πως η ανανέωση με τον Γαλάνη θα «κλείσει» σε ένα ραντεβού, αν υπάρξει θετική εισήγηση. Οψιόν υπάρχει στα συμβόλαια των Πάουλο Κόστα και Γίρι Μάσεκ, ενώ ελεύθερος μένει το καλοκαίρι ο Σεμπαστιάν Γκονζάλες, σύμφωνα με όσα ο ίδιος είπε σε συνέντευξη στην «Κ». Είναι ο καλύτερος παίκτης αυτή την εποχή και μάλλον σύντομα θα κληθεί από τη διοίκηση.

Ακλόνητος ο Πολυβίου

Αποφασισμένοι να στηρίξουν μέχρις εσχάτων τον προπονητή που συνετέλεσε το «θαύμα της Πέγειας» εμφανίζονται οι παράγοντες της ομάδας. Ο Πολυβίου ήταν ο πρώτος που μίλησε δημόσια την επομένη του αποκλεισμού, σε μια κίνηση που υπογράμμισε την ισχύ του χαρακτήρα του, αλλά και την εμπιστοσύνη που απολαμβάνει.

Δύσκολη η συμβίωση στην «Κυρία»

Ο Σλάβο Μούσλιν έχασε το έρεισμα στα αποδυτήρια, προβληματίζεται και το Δ.Σ.

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Το ξέσπασμα και οι φωνές προς τους παίκτες την επομένη της ήττας από τον Απόλλωνα ήταν η επιβεβαίωση πως ο Σλάβολιουμπ Μούσλιν χάνει το «στοίχημα των αποδυτηρίων». Οι σχέσεις του Σέρβου προπονητή με αριθμό παικτών έχουν πλέον πιάσει πάτο και η συμβίωση στ' αποδυτήρια δυσκολεύει. Ο ίδιος νιώθει εκτεθειμένος από τους ποδοσφαιριστές, γι' αυτό και δεν τους παρείχε την παραμικρή κάλυψη ούτε μετά τις ήττες (στα ματς με Ομόνοια και Απόλλωνα μίλησε για «ατομικά λάθη», τα οποία χαρακτήρισε «πλίθια») ούτε και στη συνάντηση με τον πρόεδρο, την Πέμπτη. Εκεί συμφώνησε στην επιβολή προστίμου, με αναστολή σε περίπτωση πρόκρισης επί του Απόλλωνα, ενώ έπεισε τον κ. Δημητρίου πως για την εικόνα της ομάδας φταίει το ότι κάποιοι παίκτες δεν αποδίδουν σύμφωνα με τις δυνατότητές τους. Αυτά είπε ο πρόεδρος δημοσίως, λίγο πριν τρίξει τα δόντια στ' αποδυτήρια, στην προπόνηση της Παρασκευής.

Οι σχέσεις με ορισμένους παίκτες έχουν πιάσει πάτο, καθιστώντας το μέλλον δυσοίωνο

Το πρόβλημα στ' αποδυτήρια χρονολογείται από τον Δεκέμβριο. Σύμφωνα με τις ενδείξεις, αυτός ήταν και ο λόγος που απομακρύνθηκε ο Αλέξης Γαρπόζης, ενώ στον Ανδρέα Κωνσταντίνου δόθηκε συγχωροχάρτι. Μάλλον δεν ήταν οι μοναδικές εστίες και το πιστοποιεί η ανυπομονησία του Μούσλιν να χρησιμοποιήσει ταυτόχρονα τρεις ή και τέσσερεις νεοαποκτηθέντες, στερώντας τους το διάστημα προσαρμογής. Στο Τσίρειο έβαλε νερό στο κρασί του, κράτησε στον πάγκο Σεϊρού, Φόδερινγκχαμ και Πέδρο, εμπιστεύθηκε την παλιά φρουρά, όμως δεν τον δικαίωσαν. Γι' αυτό ήταν εκνευρισμένος στη συνέντευξη Τύπου.

Ευθύνες παικτών-προπονητή

Από πλευράς παικτών δεν εξωτερικεύθηκε το αιτιολογικό των κακών σχέσεων με τον προπονητή, αν και υπάρχει το ενδεχόμενο να μην τους έχει κερδίσει ως χαρακτήρας, κάτι που φαίνεται στο γήπεδο, όπου παίκτες και προπονητές δεν μοιάζουν να είναι ιδιαίτερα δεμένοι. Τρίτοι έχουν να λένε πως ο Σέρβος είναι πραγματικός τζέντλεμαν και γι' αυτό ίσως κάποιοι να του έχουν πάρει τον αέρα. Υπαινίχθηκε, επίσης, πως παίκτες όχι μόνο κάνουν ό,τι θέλουν, αλλά απειθαρχούν στο γήπεδο, για να πλήξουν τον προπονητή. Πάντως η αγωνιστική απειθαρχία είναι εμφανέστατη, στις ήττες αλλά και σε ματς όπως αυτό με τη Δόξα, όπου ο Μαργκάσα βγαίνει πίσω από την άμυνα, τετ-α-τετ με τον Νάγκι, που κρατάει το 0-0. Στο τρίτο γκολ του Απόλλωνα, αλλά και στα δυο της Ομόνοιας, ο Δέλλας αφήνεται μόνος του να τα βάλει με τις «σφαίρες» του αντιπάλου (και) εξ' υπαιτιότητας των ανασταλτικών χαφ, που στο βίντεο φαίνονται να περπατάνε.

Ευθύνη έχει κι ο Μούσλιν, αφού δεν είναι τυχαίο που σε όλα τα ματς η άμυνα μένει εκτεθειμένη, όταν η ομάδα βγαίνει μπροστά. Έτσι προήλθαν η πλειοψηφία των γκολ στα ντέρμπι με ΑΠΟΕΛ, Ομόνοια, στα ματς με τον Απόλλωνα, αλλά και οι ευκαιρίες της ΑΕΛ. Ο Σέρβος αισθάνεται το βάρος των κακών εμφανίσεων να πέφτει πάνω του, ίσως γι' αυτό δεν νιώθει τόσο ισχυρός να αναλάβει την ευθύνη στις ήττες. Έτσι, τα φορτώνει στους παίκτες, κάνοντας τις μεταξύ τους σχέσεις ψυχρότερες.

«Θα φερθούμε με ωριμότητα»

Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το θέμα προπονητή τέθηκε ενώπιον του Διοικητικού Συμβουλίου πριν την ήττα από τον Απόλλωνα. Αν και σημειώθηκε ένα κύμα αμφισβήτησης, η επικρατούσα άποψη (την οποία υποστήριξε και ο Αντώνης Δημητρίου) έλεγε πως οι κινήσεις έπρεπε να σφραγίζονται από ωριμότητα, ώστε να αποφευχθούν λάθη του παρελθόντος. Η ίδια άποψη επαναδιατυπώθηκε προχθές. Τέθηκε ο προβληματισμός πως μια σοβαρή ομάδα δεν μπορεί να αλλάζει τρεις προπονητές σε μια χρονιά, ότι δύσκολα θα βρεθεί αξιόλογος διαθέσιμος προπονητής να αναλάβει για τρεις μήνες, αλλά εκφράστηκε και ο φόβος μήπως «καεί» ο νέος κόουτς σε μια ενδεχόμενη αποτυχία.

Αντιθέτως, προτάθηκε το επιχείρημα που έλεγε να αφεθεί ο Μούσλιν να ολοκληρώσει το έργο του και αν η ομάδα μείνει πρόωρα εκτός στόχων, τότε να ξεκινήσει με καινούργιο προπονητή, ενόψει της νέας χρονιάς (δηλ. να μη χρεωθεί τη φετινή αποτυχία). Αλλιώς, να κάνουν ταμείο στο τέλος της σεζόν και να δουν αν προχωράνε με τον Μούσλιν στην άκρη του πάγκου. Δεδομένο θεωρείται πως ακόμα και ο θερμότερος υποστηρικτής του προπονητή, που δεν ήταν άλλος από τον Αντώνη Δημητρίου, πλέον δεν εμφανίζεται τόσο σίγουρος πως ο Σέρβος είναι ο καλύτερος τεχνικός που είχε η «Κυρία», όσο ήταν στην αρχή της σεζόν.

Παρότι η λογική – με βάση το σκεπτικό που αναλύσαμε – θέλει τον Μούσλιν να συνεχίζει και σε περίπτωση αποκλεισμού την Τετάρτη, εντούτοις κανείς δεν μπορεί να αποκλείσει μια αντικατάσταση-ηλεκτροσόκ, ώστε να σωθεί ό,τι σώζεται φέτος. Αυτό το σενάριο θα κερδίσει πόντους στην περίπτωση ανέλπιστων απωλειών το απόγευμα στο Δασάκι, κόντρα στον Εθνικό.

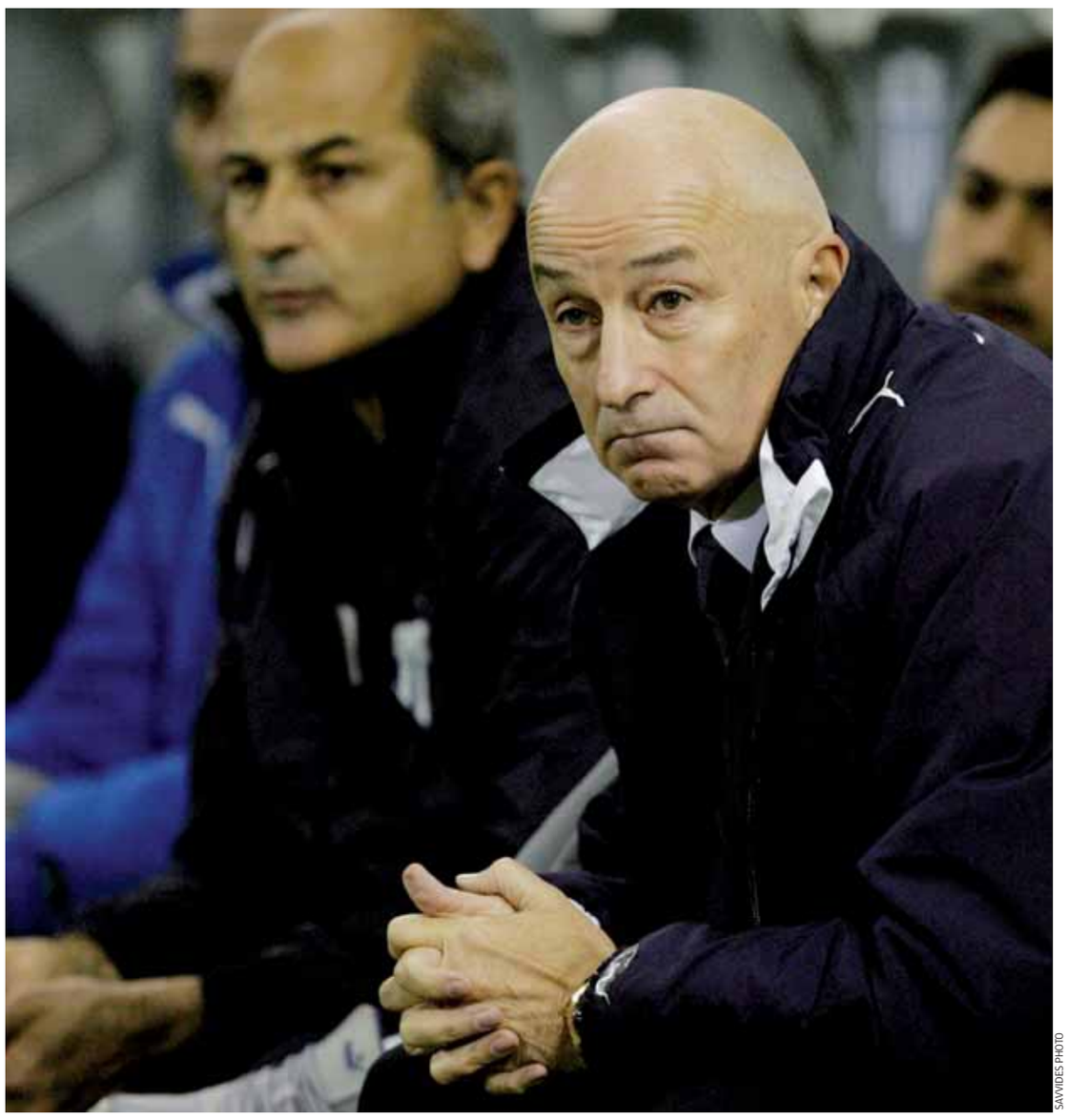

SAVVIDES PHOTO

Η λογική των παραγόντων λέει πως ο Μούσλιν πρέπει να ολοκληρώσει τη χρονιά, όμως δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο μιας αντικατάστασης-ηλεκτροσόκ, ειδικά αν κάτι στραβώσει το απόγευμα στο Δασάκι.

Μεταμόρφωση σε 90 λεπτά

Το ντεμπούτο του Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς στον πάγκο του Απόλλωνα δεν ήταν και το ιδανικότερο, με τη λευκή ισοπαλία κόντρα στην Α.Ε. Πάφος. Άλλωστε, ίσα που πρόλαβε να μάθει τα ονόματα των παικτών του, αφού τους προπόνησε μόνο δύο φορές πριν από εκείνο το ματς.

Η οδυνηρή ισοπαλία με την παφιακή ομάδα δημιούργησε αρκετά ερωτήματα για τις ευθύνες της κακής εμφάνισης, λίγες μέρες πριν το κρίσιμο παιχνίδι κυπέλλου με την Ανόρθωση. Κόντρα στην «Κυρία», ο Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς παρουσιάστηκε εξαιρετικά διαβασμένος, κατεβάζοντας μια εντελώς διαφορετική ομάδα στον αγωνιστικό χώρο του Τσιρείου. Ο Σέρβος προπονητής έδειξε στα δύο πρώτα του παιχνίδια ότι δεν έχει καμία διάθεση να κολλήσει σε πρόσωπα και σχήματα. Κόντρα στην ΑΕΠ χρησιμοποίησε σύστημα 4-4-2 – που δεν απέδωσε – και φάνηκε πως δεν είχε ξεκάθαρη εικόνα της ομάδας του.

Σαρωτικές αλλαγές έκανε ο Κρισμάρεβιτς κόντρα στην Ανόρθωση

Λίγες μέρες αργότερα, με την Ανόρθωση, το 4-4-2 μετατράπηκε σε 4-3-3, με ταυτόχρονα πολλές αλλαγές στα πρόσωπα. Ο Οσενί από στόπερ μετακινήθηκε στα χαφ, ενώ και τα άκρα της άμυνας διαφοροποιήθηκαν εντελώς. Οι Θεοφίλου και Φερέιρα έδωσαν τη θέση τους στους Λόπες και Σεγκάρες, ενώ ο Νεβά επέστρεψε στο κέντρο της άμυνας. Λόγω της κρισιμότητας του αγώνα ο κ. Κρισμάρεβιτς τοποθέτησε τρεις στα χαφ, μια κίνηση ματ στον αντίπαλο προπονητή, αφού οι Λάι, Κιντέρος και Οσενί κέρδισαν κατά κράτος τη μάχη του κέντρου. Επέστρεψε στα φτερά ο Αβραάμ, ενώ ο Σανγκόι κινήθηκε δεξιά, με τους Αντόρνο και Νούνιες να μένουν εκτός.

Το δεύτερο δείγμα του Μπόμπαν Κρισμάρεβιτς ήταν άκρως θετικό, δίνοντας στον κόσμο της ομάδας την ελπίδα ότι ο Απόλλωνας θα βρει την αγωνιστική του ταυτότητα και θα πρωταγωνιστήσει μέχρι τέλους στη φετινή χρονιά.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΖΑΒΟΣ

Η ατυχία των τραυματισμών

Ο σοβαρός τραυματισμός του Σικόρα είναι ο όγδοος για τον ΑΠΟΕΛ την τελευταία δεκαετία

Του **ΝΤΙΝΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑΡΙΔΗ**

Οι διάφοροι τραυματισμοί είναι ασφαλώς μέσα στην καθημερινότητα κάθε ποδοσφαιριστή. Το χειρότερο είδος όμως είναι οι σοβαρής μορφής, οι οποίοι βάζουν σε κίνδυνο την καριέρα του παίκτη που τους βιώνει. Στον ΑΠΟΕΛ έχουν μάθει τα τελευταία χρόνια αρκετά από τέτοιους τραυματισμούς, με την περίπτωση του Αντριάν Σικόρα να είναι η όγδοη την τελευταία δεκαετία!

Είχαν προηγηθεί οι Αμέτ Τσαούς, Μάριος Αγαθοκλέους, Γιώργος Βακουφτσής, Μικέλε Ντι Πιέτι, Μαρίνος Σατσιάς, Μιχάλης Καψής και Ζαν Παουλίστα. Ας δούμε την κάθε περίπτωση ξεχωριστά:

1 **Αμέτ Τσαούς:** Ο Μαροκινός διεθνής ήρθε στον ΑΠΟΕΛ ως το μεγάλο όνομα την περίοδο 1999-2000 με προπονητή τον Ανδρέα Μιχαηλίδη. Αγωνίστηκε μόλις είκοσι λεπτά σε έναν αγώνα με την ΑΕΛ στη Λεμεσό. Έπαθε θλάση, την οποία διαδέχθηκαν αρκετές υποτροπές και τελικά δεν κατάφερε να βοηθήσει καθόλου. Η μεγάλη του αποχή προτού έρθει στον ΑΠΟΕΛ σίγουρα έπαιξε ρόλο.

2 **Μάριος Αγαθοκλέους:** Την περίοδο 2001-02 ο ΑΠΟΕΛ επανέφερε στην Κύπρο από τον Άρη Θεσσαλονίκης τον Μάριο Αγαθοκλέους. Ο Κύπριος διεθνής επιθετικός με προπονητή τον Ευγένιο Γκέραντ αγωνίστηκε στις πρώτες επτά αγωνιστικές, προτού τραυματιστεί στο γόνατο κόντρα στον Απόλλωνα. Έλειψε για πέντε μήνες και επανήλθε λίγο πριν τη λήξη του πρωταθλήματος.

3 **Γιώργος Βακουφτσής:** Την επόμενη χρονιά (2002-03) οι γαλαζοκίτρινοι έφεραν στην Κύπρο τον Γιώργο Βακουφτσή, ο οποίος έμεινε ελεύθερος από τη – διαλυμένη λόγω οικονομικών προβλημάτων – Φιορεντίνα. Ο Γκέραντ έδωσε φανέλα βασικού στον παίκτη στο ματς με την ΕΝΠ στην 4η αγωνιστική. Ο ΑΠΟΕΛ νίκησε με 5-2, ο Βακουφτσής πέτυχε τέσσερα γκολ στο ντεμπούτο του, αλλά σε μία σύγκρουση με τον τερματοφύλακα υπέστη ρήξη χιαστών συνδέσμων. Έχασε σχεδόν όλη τη χρονιά, αφού ξαναμπήκε στο γήπεδο στην προτελευταία αγωνιστική του πρωταθλήματος.

SAVVIDES PHOTO

Ο Σικόρα τραυματίστηκε την 4η αγωνιστική κόντρα στη Δόξα στις 26 Σεπτεμβρίου και τη στιγμή που ετοιμαζόταν να επανέλθει υπέστη πριν λίγες μέρες ρήξη έξω μηνίσκου. Η χρονιά για τον Πολωνό παίρνει άδοξα τέλος...

Μόλις είκοσι λεπτά πρόλαβε να παίξει ο Αμέτ Τσαούς πριν τραυματιστεί, σε έναν αγώνα με την ΑΕΛ στη Λεμεσό

4 **Μικέλε Ντι Πιέτι:** Ο Ιταλός επιθετικός πρόλαβε να δείξει πολύ καλά στοιχεία και ευχέρεια στο σκοράρισμα στο ξεκίνημα της σεζόν 2004-05 με προπονητή τον Ιβάν Γιοβάνοβιτς. Πλην, όμως, μόλις στην 6η αγωνιστική, σε έναν αγώνα με τον Διγενή στο Μακάρειο, υπέστη επίσης ρήξη χιαστών και δεν ξανάπαιξε με τη γαλαζοκίτρινη φανέλα.

5 **Μαρίνος Σατσιάς:** Ο αρχηγός είχε δύο σοβαρούς τραυματισμούς στη μέχρι τώρα καριέρα του. Στην προετοιμασία πριν την έναρξη της περιόδου 2007-08 με προπονητή τον Ουζουνίδη, ο Σατσιάς υπέστη ρήξη χιαστών, η οποία τον κράτησε εκτός για τέσσερεις μήνες. Επανήλθε δείχνοντας θαυμαστό τρόπο αποθεραπείας και ενώ στο μεταξύ ο Γιοβάνοβιτς διαδέχθηκε τον Ελλαδίτη. Όμως στον ημιτελικό κυπέλλου με την Ομόνοια έσπασε το πόδι του σε μία σύγκρουση με τον Μγκούνι. Χρειάστηκαν άλλοι τέσσερεις μήνες, για να ξαναπατήσει στο γήπεδο.

6 **Μιχάλης Καψής:** Ο πρωταθλητής Ευρώπης, Μιχάλης Καψής, μεταγράφηκε στον ΑΠΟΕΛ από τον Ολυμπιακό Πειραιώς τον Ιανουάριο του 2007. Βοήθησε την ομάδα της Λευκωσίας να κατακτήσει το πρωτάθλημα με προπονητή τον Μαρίνο Ουζουνίδη. Την επόμενη σεζόν τραυματίστηκε στις πρώτες αγωνιστικές και δεν επανήλθε μέχρι το τέλος της περιόδου. Τότε είχε μάλιστα κατηγορήσει το ιατρικό τιμ του ΑΠΟΕΛ για λανθασμένη διάγνωση.

7 **Ζαν Παουλίστα:** Ο Ιβάν Γιοβάνοβιτς έφερε τον Βραζιλιάνο για αντικαταστάτη του Μακρίδη, όμως ο σοβαρός τραυματισμός του στο Βελιγράδι στο ματς με τον Ερυθρό Αστέρα τον άφησε εκτός για έναν ολόκληρο χρόνο. Επέστρεψε φέτος και κάνει μεγάλη προσπάθεια, για να επανέλθει στο επίπεδο που βρισκόταν.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

ΑΠΕΠ

«Διφορούμενο αν υπήρξε αποχώρηση»

Την κατακύρωση του αγώνα με τον Εθνικό υπέρ τους θα ζητήσουν οι διοικούντες την ΑΠΕΠ, αφού, όπως ισχυρίζονται, είναι διφορούμενο κατά πόσον υπήρξε αποχώρηση από το παιχνίδι της περασμένης Δευτέρας. Θεωρούν πως αδικήθηκαν από τα επιπλέον λεπτά που άφησε ο διαιτητής Αντώνης Χριστοδούλου και έτσι θα διεκδικήσουν τους βαθμούς της νίκης στα δικαστήρια.
Η προκήρυξη της ΚΟΠ λέει ξεκάθαρα πως, όταν μια ομάδα αποχωρήσει πριν την ολοκλήρωση του αγώνα, τιμωρείται με ελάχιστο πρόστιμο 20 χιλιάδων ευρώ, κατακυρώνεται με 3-0 σε βάρος της το παιχνίδι, ενώ της αφαιρούνται έξι βαθμοί. Παρ' όλα αυτά, στην ΑΠΕΠ δεν θεωρούν ότι θα μπουν σε εφαρμογή οι πρόνοιες της προκήρυξης, αλλά εν τέλει θα δικαιωθούν.
Για διεφθαρμένο σύστημα και καμία εμπιστοσύνη σε ΚΟΠ και Επιτροπή Διαιτησίας μίλησαν οι διοικούντες της ΑΠΕΠ – μετά το ματς με τον Εθνικό – όμως δεν πρόκειται να τα παρατήσουν. Όπως δήλωσε στην «Κ» ο πρόεδρος, Παναγιώτης Νεοκλέους, «η ΑΠΕΠ συνεχίζει, αφού έχουμε υποχρέωση να δείξουμε πόσο καλά και τίμια παίζουμε μέχρι τέλους». Αύριο η ομάδα της Πιτσιλιάς αντιμετωπίζει στο Τσίρειο τον ΑΠΟΕΛ στο τελευταίο παιχνίδι της 21ης αγωνιστικής.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΧΝΑΣ

Κίκης: «Δεν γνωρίζουν τους κανονισμούς;»

Γελοία θεωρούν στον Εθνικό την προσπάθεια της ΑΠΕΠ να διεκδικήσει τους τρεις βαθμούς της νίκης. Οι Αχνιώτες τονίζουν πως από τη στιγμή που αποχώρησε ο αντίπαλος πριν ολοκληρωθεί το ματς, τότε θα πάρουν τη νίκη με 3-0, όπως προνοείται στην προκήρυξη. Ο πρόεδρος του Εθνικού, Κίκης Φιλίππου, είπε στην «Κ»: «Τι μπορώ να πω; Είναι απίστευτοι. Δεν γνωρίζουν πως ο διαιτητής μπορεί να προσθέσει και άλλη καθυστέρηση στις καθυστερήσεις;».
Για το σημερινό δύσκολο παιχνίδι με την Ανόρθωση στο Δασάκι (4:00 μ.μ., LTV) ο Τόζα Σάμπουριτς δεν υπολογίζει στον μόνιμα παροπλισμένο Ντα Κόστα, ενώ καλές πιθανότητες να προλάβει το ματς έχει ο Λαρς Σλίχτινγκ.

ΕΝΩΣΗ

Καλή πορεία με αιχμή την άμυνα

Πολύ καλή κρίνεται η φετινή παρουσία της Ένωσης στο πρωτάθλημα, ειδικά στον αμυντικό τομέα, κάτι που πιστοποιείται και από μια ματιά στα αποτελέσματα της ομάδας. Μετά από 20 παιχνίδια, οι βυσσινί δέχτηκαν πάνω από δύο γκολ σε μόλις τρεις περιπτώσεις. Την 1η αγωνιστική κόντρα στον Απόλλωνα στο «Τάσος Μάρκου» (0-3), την 8η αγωνιστική και πάλι στο Παραλίμνι από την Ομόνοια (0-4) και στο ματς της 16ης αγωνιστικής στο ΓΣΠ κόντρα στον ΑΠΟΕΛ (1-3), σε ένα παιχνίδι όπου απουσίαζαν βασικά στελέχη της άμυνας. Με αυτό στο μυαλό, η Ένωση πάει σήμερα στη Λευκωσία, για να κοντραριστεί με την Ομόνοια (6:00 μ.μ., LTV), με αρκετή αισιοδοξία για καλό αποτέλεσμα. Ο Τσέντομιρ Γιανέσκι υπολογίζει στον Ρόκι Πίτερς, του οποίου ο τραυματισμός στο γόνατο, στο παιχνίδι κόντρα στην ΑΕΛ, αποδείχτηκε πως δεν ήταν κάτι σοβαρό.
Δεν υπολογίζεται ο εγχειρισμένος στο γόνατο Εντμάρ (ο Βραζιλιάνος προπονείται ατομικά και στην ενδυνάμωση και υπολογίζεται να επανέλθει σε δυοτρεις εβδομάδες), δεν προλαβαίνει ούτε ο Λοράν Φασότ που έκανε εγχείρηση στους κοιλιακούς πριν τρεις εβδομάδες. Στην κερκίδα θα μείνουν οι τιμωρημένοι με έξι κίτρινες κάρτες Μιλένκοβιτς και Τόρναουτ.

Α.Ε. ΠΑΦΟΣ

Ψάχνει ταλέντα ο Σάββας Κωφίδης

Τις ώρες που κάνουν προπονήσεις και δίνουν αγώνες οι εφηβικές ομάδες της ΑΕΠ ζήτησε από την πρώτη βδομάδα παρουσίας του στην Πάφο ο Σάββας Κωφίδης. Ο 49χρονος κόουτς έχει αρχίσει να παρακολουθεί στενά τη δουλειά που γίνεται στα τμήματα υποδομής της ομάδας, με άμεσο στόχο να μπολιάσει την ανδρική ομάδα με νέο αίμα. Είναι γνωστό πως ο Ελλαδίτης κόουτς και στις δυο θητείες του στον Ηρακλή εμπιστεύθηκε νεαρά ταλέντα, δούλεψε μαζί τους και τα άφησε ως παρακαταθήκη στον σύλλογο. Την ίδια στιγμή κάνει διπλές προπονήσεις στους άνδρες, προσπαθώντας πρωτίστως να αλλάξει αγωνιστικό προσανατολισμό, αφού θέλει η ομάδα να παίζει επιθετικά, με δυο προωθημένους.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΗΡΟΔΟΤΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ
miltiadouse@kathimerini.com.cy

Η επιστροφή της σχολής των Σέρβων

Κουβαλώντας την κληρονομιά, αλλά και το ιδιόρρυθμο ταλέντο των Γιουγκοσλάβων

Του **ΣΤΑΘΗ ΔΗΜΟΛΑ**

Ποδοσφαιρική σχολή που πάντα ζούσε στη σκιά των λοιπών μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων. Ενα από τα μεγαλύτερα «φυτώρια» παικτών στον κόσμο, αλλά και μία χώρα που ταλαιπωρήθηκε από πολέμους και πολιτικές αναταράξεις. Η Γιουγκοσλαβία έως το 1992, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας από το 1992 έως το 2003, Σερβία και Μαυροβούνιο από το 2003 έως το 2006 και Σερβία από εκεί κι έπειτα, αποτελεί ένα ιδιαίτερο κομμάτι όχι μόνο στο ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο, αλλά και στον παγκόσμιο αθλητισμό.

Η μεγάλη των πλάβι σχολή, όπως πάντα αποκαλούσαν τους Γιουγκοσλάβους στο ποδόσφαιρο, βρίσκει συνέχεια στο πρόσωπο των Σέρβων, οι οποίοι άλλωστε έχουν «κληρονομήσει» και την ποδοσφαιρική ιστορία της Ενωμένης Γιουγκοσλαβίας. Στα χαρτιά ο πρώτος αγώνας της Σερβίας χρονολογείται μόλις το 2006, όταν στις 16 Αυγούστου είχε επικρατήσει εκτός έδρας της Τσεχίας με 3-1 σε φιλικό παιχνίδι στο Ουχέρσκε Χράντιστε. Η «κληρονομιά» που έχει στις πλάτες της η Σερβία είναι ιδιαιτέρως βαριά. Με συμμετοχή στα 10 από τα 18 (χωρίς να υπολογίζεται αυτό της Ν. Αφρικής) Παγκόσμια Κύπελλα, οι «πλάβι» είχαν και έχουν ιδιαίτερα ταλαντούχο DNA στο ποδόσφαιρο (και όχι μόνο). Αν μάλιστα η χώρα στα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του '90 δεν είχε εγκλωβιστεί σε βαθιά πολιτική κρίση και σε έναν πόλεμο που τη «διαμέλισε», η Γιουγκοσλαβία θα είχε την ευκαιρία να κάνει ακόμη πιο αισθητή την παρουσία της στο ποδοσφαιρικό στερέωμα. Ηταν η εποχή του Πρέντραγκ Μιγιάτοβιτς, του Ντέγιαν Σαβίτσεβιτς, του Ντράγκαν Στοΐκοβιτς, του Σάβο Μιλόσεβιτς και των υπόλοιπων σπουδαίων «πλάβι».

Οι «πλάβι», πάντα απρόβλεπτοι, έχουν τις ικανότητες να αποτελέσουν την έκπληξη του Παγκοσμίου Κυπέλλου της Νοτίου Αφρικής

Το 1930 στην Ουρουγουάη και το 1962 στη Χιλή, η Γιουγκοσλαβία (την πρώτη φορά με την ονομασία Βασίλειο της Γιουγκοσλαβίας) είχε καταλάβει την τέταρτη θέση, ενώ στο περασμένο Μουντιάλ της Γερμανίας, ως Σερβία / Μαυροβούνιο, οι «πλάβι» γνώρισαν τρεις ήττες, η μία μάλιστα από την Αργεντινή με το ταπεινωτικό 6-0. Αρχηγός εκείνης της ομάδας ήταν ο Πρέντραγκ Τζόρτζεβιτς.

Στη Νότιο Αφρική η Σερβία προκρίθηκε αναγκάζοντας τη Γαλλία να δώσει αγώνες μπαράζ με την Ιρλανδία (και τελικά να προκριθεί με την περίφημη... ασίστ του Ανρί στον Γκαλάς), δείχνοντας πως αυτή η «φουρνιά» των Σέρβων παικτών δεν αντέχει και στα δύσκολα. Αλλωστε, πάντα το πρόβλημα για τους Γιουγκοσλάβους ήταν να πειθαρχήσουν το ταλέντο τους και να προσαρμοστούν στις ανάγκες κάθε διοργάνωσης, βάζοντας το κοινό καλό της ομάδας πάνω από την προσωπικότητά τους.

ΣΕΡΒΙΑ

Οι περισσότεροι παίκτες της Σερβίας αγωνίζονται σε πρωταθλήματα εκτός συνόρων, αποκτώντας πείρα και παραστάσεις από αναμετρήσεις υψηλού επιπέδου.

EPA

Με οδηγό τον πολύπειρο «Ισπανό» Ράντομιρ Άντιτς

Ο τεχνικός της εθνικής Σερβίας, Ράντομιρ Αντιτς.

Η δυναμικότητα του σερβικού πρωταθλήματος είναι ιδιαιτέρως χαμηλή και δεν μπορεί να κρατήσει τους σπουδαίους ποδοσφαιριστές του. Η εθνική ομάδα της χώρας αποτελείται στην πλειοψηφία της από παίκτες που αγωνίζονται στα κορυφαία πρωταθλήματα εκτός συνόρων.

Ο Νεμάνια Βίντιτς της Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ και ο Μπράνισλαβ Ιβάνοβιτς κυριαρχούν στην αμυντική γραμμή, ο Ντέγιαν Στάνκοβιτς της Ιντερ δεσπόζει στο κέντρο, ενώ στην επίθεση τα ονόματα των Νίκολα Ζιγκιτς (Βαλένθια), Μίλαν Γιοβάνοβιτς (Σταντάρ Λιέγης) και Μάρκο Πάντελιτς (Αγιαξ) αποτελούν εγγύηση στο σκοράρισμα. Ανέκαθεν οι Σέρβοι είχαν παράδοση και στην εξαγωγή ικανών προπονητών. Η ομάδα που θα αγωνιστεί στα γήπεδα της Νοτίου Αφρικής έχει αφεθεί στα χέρια του 61χρονου Ράντομιρ Αντιτς, ενός τεχνικού που έχει καταθέσει τα διαπιστευτήριά του σε σπουδαίες ευρωπαϊκές ομάδες στα ισπανικά γήπεδα.Ξεκινώντας την προπονητική του καριέρα από τη Ρεάλ Σοσιεδάδ, ομάδα της οποίας τη φανέλα είχε φορέσει κατά το παρελθόν, πέρασε στη συνέχεια από τη Ρεάλ Μαδρίτης, την Οβιέδο, τρεις φορές από την Ατλέτικο Μαδρίτης, ξανά από την Οβιέδο, μετά στην Μπαρτσελόνα και τέλος, στη Θέλτα το 2004.

Οι μεγάλες στιγμές του Αντιτς ήρθαν στην πρώτη του θητεία στην Ατλέτικο Μαδρίτης, το 1995. Με ηγέτη τον Μιλένκο Πάντιτς, που μόλις είχε μεταγραφεί από τον Πανιώνιο, οι «ροχιμπλάνκος» έφθασαν στο νταμπλ, αποδίδοντας εξαιρετικό ποδόσφαιρο.

Στο τιμόνι της εθνικής Σερβίας ο Αντιτς κάθεται από τις 19 Αυγούστου 2008 και φιλοδοξεί να επαναφέρει τους «πλάβι» στα υψηλά στρώματα του παγκοσμίου ποδοσφαίρου.

Η προϊστορία μεταξύ Σερβίας (ή Γιουγκοσλαβίας) και Ελλάδας είναι αρκετά πλούσια, λόγω της γειτονικής γεωγραφικής θέσης των δύο χωρών, που τους έδινε το δικαίωμα να διοργανώνουν συχνά φιλικούς αγώνες ή να συναντιούνται στο Βαλκανικό Κύπελλο.

Σε σύνολο 22 αγώνων, το αντιπροσωπευτικό μας συγκρότημα μετράει μόλις δύο νίκες. Η μία με 2-1 στο μακρινό 1934 και η άλλη επίσης με 2-1, λίγο πιο μακριά, το 1930. Οι υπόλοιπες 17 ήττες και τρεις ισοπαλίες καταδεικνύουν την καθολική υπεροχή των Σέρβων.

Ελπίζει και ο Αγκόγκο του Απόλλωνα

SAVVIDES PHOTO

Ο Αγκόγκο μετράει 27 αγώνες και 12 γκολ με την Εθνική Γκάνας, αλλά έχει να κληθεί από τον περασμένο Αύγουστο.

Η προοπτική συμμετοχής σε Μουντιάλ για πρώτη φορά στην καριέρα του κάνει τον Τζούνιορ Αγκόγκο να μοιάζει σεληνιασμένος. Τους τελευταίους δυο μήνες ο 30χρονος Γκανέζος επιθετικός του Απόλλωνα έχει σκοράρει έξι φορές, ελπίζοντας πως θα φορέσει και πάλι τη φανέλα με το εθνόσημο, την οποία έχει να βάλει από τον περασμένο Αύγουστο. Ο Αγκόγκο μετράει 27 αγώνες και 12 γκολ με την Εθνική Γκάνας, σε διάστημα μικρότερο των τριών χρόνων. Ο ομοσπονδιακός προπονητής έχει διαμηνύσει στον Αγκόκο πως τον υπολογίζει, παρότι δεν τον πήρε στο πρόσφατο Κόπα Άφρικα, καθώς τον θεωρούσε ανέτοιμο να προσφέρει εκείνη την περίοδο.

Κρυφά όνειρα και ελπίδες για τα «Μαύρα Αστέρια»

Η Γκάνα, μία από τις πιο φτωχές χώρες της Αφρικής, η οποία μέχρι το 1957 ονομαζόταν Χρυσή Ακτή και ήταν βρετανική αποικία, παρουσιάζεται πλέον ως μία από τις κορυφαίες ποδοσφαιρικές δυνάμεις στη «Μαύρη Ηπειρο».

Με τις μικρές εθνικές της χώρας να διαπρέπουν τα τελευταία χρόνια, τα «Μαύρα Αστέρια» φιλοδοξούν να φθάσουν στην επιτυχία και ως άνδρες. Η ομάδα κάτω των 17 έχει κερδίσει δύο φορές (1991, 1995) το Παγκόσμιο Κύπελλο (και άλλες δύο φορές ήταν φιναλίστ), η ομάδα κάτω των 20 το κατέκτησε πέρυσι απέναντι στη Βραζιλία, με 4-3 στα πέναλτι (επίσης άλλες δύο φορές ήταν φιναλίστ), ενώ το 1992 στη Βαρκελώνη, η ολυμπιακή ομάδα της χώρας πήρε το χάλκινο μετάλλιο! Σίγουρα σπουδαίες επιτυχίες, οι οποίες όμως μέχρι στιγμής δεν είχαν αντίκρισμα στην ανδρική ομάδα.

Στη δεύτερη συνεχόμενη παρουσία τους σε τελική φάση Παγκοσμίου Κυπέλλου, οι παίκτες της Γκάνας φιλοδοξούν να προκριθούν ξανά στην επόμενη φάση της διοργάνωσης.

EPA

Οι διακρίσεις

Η πρόκριση της Γκάνας στο Μουντιάλ του 2006 στη Γερμανία ήταν μία επιτυχία, η οποία έγινε ακόμη μεγαλύτερη με την είσοδο στη φάση των «16». Στον Ε΄ όμιλο τα «Μαύρα Αστέρια» είχαν ως αντιπάλους την Ιταλία, την Τσεχία και τις ΗΠΑ. Η ήττα από τους Ιταλούς (2-0) και οι νίκες με Τσεχία (2-0) και ΗΠΑ (2-1) έφεραν την πρόκριση στην επόμενη φάση, αλλά η Βραζιλία αποδείχθηκε ανυπέρβλητο εμπόδιο (ήττα με 3-0). Μάλιστα, η Γκάνα στα γήπεδα της Γερμανίας ήταν η ομάδα με τον χαμηλότερο μέσο όρο ηλικίας (κάτι λιγότερο από 24 χρόνια), ενώ ο Ασαμόα Γκιάν σημείωσε το γρηγορότερο γκολ του τουρνουά έπειτα από 68 δευτερόλεπτα, στο 2-0 επί της Τσεχίας. Στις διακρίσεις ασφαλώς συγκαταλέγονται και οι τέσσερις κατακτήσεις του Κυπέλλου Εθνών Αφρικής (1963, 1965, 1978, 1982), αλλά ο μεγάλος στόχος παραμένει η καλή πορεία σε ένα Παγκόσμιο Κύπελλο.

ΓΚΑΝΑ

Το ρόστερ της διαθέτει ορισμένα από τα μεγαλύτερα αστέρια του ευρωπαϊκού ποδοσφαίρου. Ο Μίκαελ Εσιέν της Τσέλσι, ο Σάλεϊ Μουντάρι της Ιντερ και ο Στέφεν Απια της Μπολόνια συνθέτουν μία ποιοτικότατη τριάδα στον χώρο της μεσαίας γραμμής, που θα ζήλευαν πολλές παραδοσιακές δυνάμεις του χώρου.

Πάντως, η Γκάνα προσπαθεί να δυναμώσει ακόμη περισσότερο εν όψει του Παγκοσμίου Κυπέλλου και ο στόχος της είναι ο επιθετικός της Ιντερ Μάριο Μπαλοτέλι. Ο παίκτης γεννήθηκε μεν στην Ιταλία και έχει και ιταλικό διαβατήριο, αλλά η καταγωγή του είναι από την Γκάνα. Ο 20χρονος στράικερ έχει χρισθεί διεθνής με τις Ελπίδες της «Σκουάντρα Ατζούρα», όμως σύμφωνα με τους κανονισμούς της FIFA έχει το δικαίωμα να εκπροσωπήσει άλλη εθνική ομάδα, από τη στιγμή που δεν έχει συμμετοχή με την ομάδα των αντρών.

Εκεί, ποντάρει και η ποδοσφαιρική ομοσπονδία της Γκάνας, η οποία προσπαθεί να πείσει τον Μπαλοτέλι να χρισθεί διεθνής με την αφρικανική ομάδα, αφού ο παίκτης δεν είναι στα άμεσα πλάνα του Μαρτσέλο Λίπι.

Μάλιστα, η Ομοσπονδία της Γκάνας για να... προλάβει τον παίκτη προτίθεται να καταβάλει ένα αξιοσέβαστο ποσό στην αντίστοιχη της Ιταλίας! Μέχρι στιγμής, πάντως, οι όποιες προσπάθειες έχουν πέσει στο κενό, αφού ο νεαρός επιθετικός εμφανίζεται αρνητικός στο ενδεχόμενο να γίνει διεθνής με την Γκάνα και να κλείσει την πόρτα της Ιταλίας. Μάλιστα, πρόσφατα ο προπονητής της εθνικής ομάδας της αφρικανικής χώρας, Μίλοβαν Ράγιεβατς, ταξίδεψε στην Ιταλία για να συναντήσει τον επιθετικό των «νερατζούρι», ο οποίος όμως δεν εμφανίστηκε ποτέ στο ραντεβού.

Ο Ράγιεβατς

Ο 56χρονος Σέρβος Μίλοβαν Ράγιεβατς, πάντως, τα έχει καταφέρει αρκετά καλά μέχρι στιγμής στο τιμόνι της Γκάνας. Η πρόκριση στα γήπεδα της Ν. Αφρικής ήρθε σχετικά εύκολα, αφού στον όμιλο των προκριματικών με το Μπενίν, το Μάλι και το Σουδάν, δεν είχε πρόβλημα να εξασφαλίσει αρκετά νωρίς την πρώτη θέση.

Ο Σέρβος, παρ' ότι δεν έχει «βαριά» ιστορία στον χώρο, καθώς είχε περιοριστεί σε συλλόγους της Σερβίας (Σλόμποντα Ούζιτσε, Ερυθρός Αστέρας, Βοϊβοντίνα, Μπόρατς Τσάτσακ), έχει καταφέρει να πειθαρχήσει τους συνήθως... ατίθασους Γκανέζους, όπως φάνηκε και στο πρόσφατο Κύπελλο Εθνών Αφρικής, όπου τα «Μαύρα Αστέρια», χωρίς τους Εσιέν, Μουντάρι και Απια, έφθασαν ώς τον τελικό, όπου και ηττήθηκαν από την Αίγυπτο με 1-0.

kathimerini.com.cy/sport
Κάθε μέρα, κάθε λεπτό
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ONLINE ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - SHOWBIZ - GOOD LIFE - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΕΡΑ

Τύψεις Καθόρλα για Βαλβέρδε

Ο Σάντι Καθόρλα, ο μέσος της Βιγιαρεάλ, δήλωσε ότι λόγω των τραυματισμών του περνάει μια πολύ κακή χρονιά, αλλά και ότι είναι στενοχωρημένος με την αποπομπή του τεχνικού της ομάδας, Ερνέστο Βαλβέρδε, για την οποία νιώθει και ο ίδιος εν μέρει υπεύθυνος μέσω της απουσίας του. Ο παίκτης υποβλήθηκε σε χειρουργική επέμβαση την περασμένη εβδομάδα και ήδη μετράει αρκετές εβδομάδες εκτός γηπέδων, καθώς είχε αρχίσει με συντηρητική θεραπεία μήπως και απέφευγε το νυστέρι, κάτι που δεν έγινε τελικά. Ερωτηθείς για τις εξελίξεις στον σύλλογό του, ο Καθόρλα επιβεβαίωσε ότι είναι η πρώτη φορά στην καριέρα του που βιώνει την απομάκρυνση ενός τεχνικού: «Σε κανέναν δεν αρέσει η κατάσταση και νιώθω κι εγώ λίγο υπεύθυνος για ό, τι έγινε με τον κ. Βαλβέρδε. Μακάρι να μην είχε γίνει τίποτε», είπε.

ΕΡΑ

Η Άρσεναλ κοντά σε Σαμάχ

Ο Μαρουάν Σαμάχ, ο 25χρονος επιθετικός της Μπορντό, κατέληξε σε προσύμφωνο συνεργασίας με την Αρσεναλ, που του προσφέρει πενταετές συμβόλαιο αξίας 50.000 λιρών την εβδομάδα. Ο Σαμάχ θα έρθει στο Λονδίνο την επόμενη σεζόν, έχοντας απορρίψει πρόταση με περισσότερα χρήματα από τη Λίβερπουλ, διότι ήθελε να συνεργαστεί με τον Αρσέν Βενγκέρ. Ο Αλσατός τεχνικός προσπαθεί να αποκτήσει τον Μαροκινό επιθετικό από το περασμένο καλοκαίρι. Θα αποτελεί σπουδαία τονωτική ένεση για την Αρσεναλ να αποκτήσει τον Σαμάχ ύστερα από τους αλλεπάλληλους τραυματισμούς των επιθετικών της τη φετινή χρονιά, ενώ μια συμφωνία θα καθησυχάσει μετόχους και οπαδούς ύστερα από τη σιωπηρή μεταγραφική περίοδο του Ιανουαρίου.

ΕΡΑ

Καλύτερα στο εξωτερικό

Ο Φάμπιο Καπέλο δεν μασάει τα λόγια του: Είναι καλύτερα να δουλεύει κανείς εκτός Ιταλίας, είπε ο τεχνικός της Εθνικής Αγγλίας, εξηγώντας ότι σε Αγγλία και Ισπανία υπάρχουν σημαντικές διαφορές από την Ιταλία σε τομείς όπως η ασφάλεια στα γήπεδα, η ιδιοκτησία των σταδίων, η συμπεριφορά των φιλάθλων, αλλά και το προφίλ του ποδοσφαίρου κάθε χώρας. «Στην Αγγλία και την Ισπανία τα στάδια ανήκουν στους συλλόγους, υπάρχει υπέρτατη ασφάλεια στην Αγγλία και οι νόμοι τηρούνται. Ποδοσφαιρικά επίσης υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές: στην Ιταλία μετράει το αποτέλεσμα, στην Ισπανία παίζουν λατινοαμερικάνικα, ενώ στην Αγγλία υπάρχει έμφαση στη δύναμη», είπε.

Η ευκαιρία των Καναδών

Κανένας Καναδός δεν έχει κερδίσει ποτέ χρυσό ολυμπιακό μετάλλιο εντός των συνόρων της χώρας, ούτε καν σε Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες, όπου θα περίμενε κανείς ότι οι Καναδοί θα είχαν πλεονέκτημα. Αυτά όμως είναι πολύ πιθανόν να αλλάξουν τώρα αν οι διοργανωτές των αγώνων στο Βανκούβερ τα καταφέρουν όπως θέλουν. Θέλουν να αλλάξουν την εθνική τους νοοτροπία και να τελειώσουν τους αγώνες όχι με κάνα δυο χρυσά, αλλά με την καλύτερη συγκομιδή από όλες τις χώρες που συμμετέχουν. Εχουν αφιερώσει περί τα 118 εκατομμύρια δολάρια για τη βέλτιστη δυνατή προετοιμασία των Καναδών αθλητών, με τη συμμετοχή και κορυφαίων επιστημόνων που μελετούν τα διάφορα χειμερινά αθλήματα ώστε να προσφέρουν στους Καναδούς κάθε πλεονέκτημα που μπορούν.

Κληρώνει για το συμβόλαιο του Ρεχάγκελ

Από τον Μάρτιο αρχίζουν οι συζητήσεις ανάμεσα στην ΕΠΟ και στον Γερμανό

Του **ΘΑΝΟΥ ΜΠΛΟΥΝΑ**

Η κλήρωση για την προκριματική φάση του Euro 2008, η οποία διενεργήθηκε την περασμένη Κυριακή στη Βαρσοβία, έχει μόλις τελειώσει. Ο Θόδωρος Θεοδωρίδης, ο οποίος πριν από δύο εβδομάδες προήχθη σε αναπληρωτή γενικό γραμματέα της ΟΥΕΦΑ –χωρίς η ΕΠΟ να εκδώσει μια συγχαρητήρια ανακοίνωση– πλησιάζει τα μέλη της ελληνικής αποστολής και τους μεταφέρει το μήνυμα του προέδρου Μισέλ Πλατινί: «Είστε πολύ τυχεροί».

Πράγματι, η Εθνική, που αυτήν τη φορά λόγω μικρής διαφοράς με τη Ρωσία βρέθηκε στο δεύτερο γκρουπ δυναμικότητας, «κατάφερε» να αποφύγει όλες τις μεγάλες δυνάμεις του ευρωπαϊκού

Το θέμα θα έχει κλείσει, πιθανότατα θετικά, πριν από τις 22 Μαΐου, όταν η Εθνική Ελλάδας θα αναχωρήσει για την προετοιμασία της στην Ελβετία

ποδοσφαίρου (Ισπανία, Γερμανία, Ολλανδία, Ιταλία, Αγγλία, Πορτογαλία, Γαλλία) και να κληρωθεί με τη θεωρητικά πιο αδύναμη Κροατία, που μαζί με τη Ρωσία είναι οι μόνες από το γκρουπ των ισχυρών που δεν θα δώσουν το «παρών» στο Μουντιάλ της Νότιας Αφρικής.

Το πρόγραμμα

Η τύχη από την αρχή της κλήρωσης χαμογελούσε στον Οτο Ρεχάγκελ, στέλνοντας σε άλλους ομίλους ομάδες που ήταν στη λίστα του των ανεπιθύμητων όπως η FYROM κατά κύριο λόγο, αλλά και η Αλβανία.

Οταν η διαδικασία τελείωσε, τα μέλη της ελληνικής αποστολής (αποτελούνταν από τον πρόεδρο της ΕΠΟ Σ. Πιλάβιο, τον αναπληρωτή πρόεδρο Β. Χατζηαποστόλου, τον εκτελεστικό γραμματέα Γ. Οικονομίδη, τον τιμ μάνατζερ Τ. Φύσσα και τον βοηθό προπονητή Γ. Τοπαλίδη) δεν μπορούσαν να κρύψουν την ικανοποίησή τους για το αποτέλεσμα.

Το συμπέρασμα ήταν κοινό: η πρώτη θέση που οδηγεί απευθείας στην τελική φάση θα κριθεί στους δύο αγώνες με τους Κροάτες.

Στη συνέχεια, οι ομάδες του «Group F» (Κροατία, Ελλάδα, Ισραήλ, Λεττονία, Γεωργία, Μάλτα) συγκεντρώθηκαν και συμφώνησαν στον καταρτισμό του προγράμματος των αγώνων ώστε να αποφευχθεί η κλήρωση. Το Ισραήλ πρότεινε να φιλοξενήσει τη συνάντηση, αλλά η ΕΠΟ αντίτεινε να γίνει στην Αθήνα αφού την προηγούμενη φορά για την προκριματική φάση του Μουντιάλ έγινε στο Ισραήλ και δεν επήλθε συμφωνία.

Το ραντεβού κλείστηκε για τις 7 Μαρτίου. Εκεί η ΕΠΟ θα προσπαθήσει να περάσει δύο πράγματα: το πρώτο, να μην παίξει εναντίον του Ισραήλ και της Κροατίας Σεπτέμβριο ή Ιούνιο καθώς οι παίκτες θα είναι είτε ανέτοιμοι είτε θα βρίσκονται στο τέλος της σεζόν. Το δεύτερο, να αρχίσουν οι αγώνες με ένα εύκολο εντός έδρας ματς.

Τέσσερις ημέρες νωρίτερα, στο Πανθεσσαλικό, η Εθνική θα δώσει το τελευταίο εν Ελλάδι φιλικό πριν από τη Νότια Αφρική, με αντίπαλο τη Σενεγάλη. Εκεί αναμένεται να γίνει και η πρώτη συζήτηση Πιλάβιου – Ρεχάγκελ για το θέμα της παραμονής του στην Εθνική μετά το Μουντιάλ.

Η απόφαση πρέπει να ληφθεί σχετικά νωρίς, ώστε σε περίπτωση που προκύψει διαζύγιο η ομοσπονδία να έχει το χρόνο να βρει τον αντικαταστάτη που θα οδηγήσει την ομάδα στους προκριματικούς του Euro 2012, που αρχίζουν τον προσεχή Σεπτέμβριο.

Η προθεσμία

Η ΕΠΟ έχει βάλει «dead line» την 22α Μαΐου, οπότε η ομάδα θα αναχωρήσει για το Μπαντ Ραγκάζ της Ελβετίας για το βασικό στάδιο της προετοιμασίας της.

Κατά τη διάρκεια της παραμονής στην Πολωνία το θέμα δεν άνοιξε παρότι υπήρξε διαθέσιμος χρόνος. Οπως το βράδυ πριν από την κλήρωση, όπου τα μέλη της ελληνικής αποστολής απολάμβαναν με χαλαρή διάθεση το ποτό τους…

Ωστόσο, ο Ρεχάγκελ, που κατά τη διάρκεια της κλήρωσης είχε θερμές χειραψίες με τον Φάμπιο Καπέλο (προπονητή της Εθνικής Αγγλίας) και τους υπόλοιπους που ανήκουν στην ελίτ των τεχνικών, πέταξε το γάντι προς τους παράγοντες της ομοσπονδίας.

«Οι εφημερίδες έγραφαν ότι αν δεν προκρινόμασταν θα με διώχνατε», τους είπε. Η απάντηση που έλαβε έπειτα από κάποια δευτερόλεπτα αμηχανίας ήταν η εξής: «Οι εφημερίδες τα έγραφαν, δεν ήταν δικά μας λόγια». Το θέμα έληξε εκεί…

Αποτελεί κοινό μυστικό πως, αν η Εθνική δεν κέρδιζε τον περασμένο Νοέμβριο στην Ουκρανία την πρόκριση στο Μουντιάλ, ο Ρεχάγκελ θα αποτελούσε παρελθόν. Ομως, τώρα τα δεδομένα είναι διαφορετικά.

Η πρόκριση επιβεβαίωσε ότι το άστρο του δεν έχει σβήσει και η κλήρωση για το Euro 2012 με αντιπάλους που έχει αντιμετωπίσει και έχει κερδίσει δημιουργεί μεγάλες προσδοκίες πρόκρισης. Οι πιθανότητες παραμονής έχουν πλέον αυξηθεί, αν και το ύψος του συμβολαίου (1 εκατ. ευρώ ετησίως) ίσως αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης (περίοδος κρίσης, γαρ).

Το θέμα της έδρας

Ενα άλλο θέμα για το οποίο θα πρέπει να αποφασίσει η ομοσπονδία είναι η έδρα της Εθνικής στους αγώνες της προκριματικής φάσης του Euro.

Το ΟΑΚΑ είναι φαβορί για πρώτη φορά από το 2001. Και αυτό παρότι οι αντίπαλοι είναι αντιεμπορικοί, που σημαίνει ότι τις περισσότερες φορές θα δείχνει άδειο.

Στο Καραϊσκάκη οι παίκτες του Παναθηναϊκού (κυρίως) έχουν πάρει αφορμές ώστε να μη νιώθουν βολικά (αποδοκιμασίες για οπαδικούς λόγους), ενώ η επαρχία (π. χ. Παγκρήτιο) δεν είναι λύση που προκρίνεται από την κεφαλή της ομοσπονδίας.

Οσο για τα τηλεοπτικά δικαιώματα, που ελλείψει μεγάλου ονόματος δεν θα προσείλκυαν υψηλές προσφορές, έχουν πουληθεί πριν από τη διενέργεια της κλήρωσης.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημερομηνίες-σταθμοί του Ρεχάγκελ στην Ελλάδα

Μέσα σε εννιά χρόνια η εθνική ομάδα έχει «ζήσει» όσα δεν είχε καταφέρει κατά τις προηγούμενες δεκαετίες. Η ΕΠΟ και ο Γερμανός τεχνικός θα ανοίξουν σύντομα κύκλο συζητήσεων για την ανανέωση της συνεργασίας τους με στόχο να μπουν τα θεμέλια για την επόμενη μέρα της ομάδας.

Νοέμβριος 2009
Παρά την πολυμέτωπη αμφισβήτηση στο πρόσωπό του, η Εθνική καταφέρνει σε αγώνες μπαράζ να αποκλείσει την Ουκρανία και να προκριθεί στο Μουντιάλ του 2010.

Οκτώβριος 2007
Η μεγάλη ρεβάνς.
Η Εθνική έπειτα από 50 χρόνια κερδίζει σε τουρκικό έδαφος, πανηγυρίζοντας
την πρόκρισή της στην τελική φάση του Euro 2008 για δεύτερη συνεχόμενη φορά.

Μάρτιος 2007
Μεγάλη σε έκταση ήττα από την Τουρκία
στο Καραϊσκάκη (4-1).
Του ασκείται έντονη κριτική.

Ιούνιος 2005
Η Εθνική γνωρίζει
την ήττα στο Καραϊσκάκη
από την Ουκρανία και
επί της ουσίας
αποκλείεται από το Μουντιάλ
του 2006.

Ιούλιος 2004
Ο κόσμος παραμιλά:
Η Εθνική κερδίζει στον τελικό
την Πορτογαλία
και κατακτά το Ευρωπαϊκό
Πρωτάθλημα!

Ιούνιος 2003
Η Εθνική κερδίζει εκτός έδρας
την Ισπανία με 1-0 και ανοίγει
τον δρόμο για την πρόκριση
στο Euro 2004, η οποία
επισφραγίστηκε λίγους μήνες
αργότερα.

Αύγουστος 2001
Το Δ.Σ. της ΕΠΟ αποφασίζει
ότι θα είναι ο νέος
προπονητής της Εθνικής.
Εκτοτε η συνεργασία
των δύο πλευρών ανανεώθηκε
άλλες τρεις φορές.

Η Αγγλία στα δύο, για τα μάτια του Τζον Τέρι

Στη δίνη σεξουαλικού σκανδάλου έχει βρεθεί τις τελευταίες εβδομάδες ο αρχηγός της Τσέλσι και μέχρι πρότινος της εθνικής Αγγλίας, Τζον Τέρι, καθιστάμενος έτσι η πλέον αμφισβητούμενη προσωπικότητα στην ποδοσφαιρική Αγγλία σε μια χρονιά με Παγκόσμιο Κύπελλο.

Ο 29χρονος κεντρικός αμυντικός κατηγορείται ότι αν και παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών είχε εξωσυζυγική σχέση με τη σύντροφο του συμπαίκτη του στη εθνική και πρώην συμπαίκτη του στην Τσέλσι, Γουέιν Μπριτζ. Ο αδηφάγος σκανδαλοθηρικός Τύπος της Αγγλίας ανακάλυψε στα τέλη Ιανουαρίου ότι ο Τέρι είχε αφήσει έγκυο τη Βανέσα Περονσέλ, μητέρα ενός παιδιού με τον Μπριτζ και κανόνισε για έκτρωση. Ακολούθησε καταιγίδα αποκαλύψεων τόσο για τη Γαλλίδα κ. Περονσέλ, που εργάζεται ως μοντέλο για εσώρουχα, όσο και για τον ίδιο τον Τέρι, με ουκ ολίγες γυναίκες να αποφαίνονται ότι κι εκείνες είχαν σχέση μαζί του.

Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν οι οπαδοί των αντιπάλων ομάδων να προβούν σε σκληρότατες αποδοκιμασίες κατά του Τέρι (οι οπαδοί σε όλο τον κόσμο είναι ίδιοι) και τη θέση του άσου της Τσέλσι στην αρχηγία της εθνικής ομάδας να τίθεται υπό την κρίση του ομοσπονδιακού προπονητή, Φάμπιο Καπέλο. Ο Ιταλός τελικά αποφάσισε να του αφαιρέσει το περιβραχιόνιο του αρχηγού της Αγγλίας, που έχει εξαιρετική σημασία για τους φιλάθλους στη χώρα, και να το παραδώσει στον αναπληρωματικό αρχηγό, τον Ρίο Φέρντιναντ, με τον Στίβεν Τζέραρντ να προάγεται στη θέση του Φέρντιναντ. Το πλέον εντυπωσιακό όμως της όλης ιστορίας ήταν η απίστευτη στάση των οπαδών της Τσέλσι. Κατά τον νικηφόρο αγώνα της ομάδας τους με την Αρσεναλ στο Στάμφορντ Μπριτζ, τον πρώτο όπου συμμετείχε ο Τέρι μετά το ξέσπασμα του σκανδάλου, η εξέδρα των «Μπλε» τον επευφημούσε σε όλο το παιχνίδι. Οταν μάλιστα έληξε ο αγώνας και ο παίκτης - σημαία του συλλόγου, που άντεξε στην ομάδα ακόμη κι όταν αυτή ήταν γεμάτη αλλοδαπούς, κατευθυνόταν προς τα αποδυτήρια οι οπαδοί της Τσέλσι σηκώθηκαν και του αφιέρωσαν ένα παρατεταμένο χειροκρότημα, τόσο ζεστό που ξάφνιασε ακόμα και τους αντιπάλους.

Στον πρώτο αγώνα του Τέρι μετά το σκάνδαλο, η εξέδρα της Τσέλσι τον αποθέωσε, ενώ υπήρχαν αναρτημένα και αρκετά πανό.

Ο ίδιος ο Τέρι ένιωσε την υποχρέωση να προβεί σε δημόσιες ευχαριστίες προς την εξέδρα της Τσέλσι για τις στιγμές αυτές: «Πρόκειται για μια πολύ συγκινητική μέρα για μένα. Ο τρόπος που οι φίλοι της ομάδας με έχουν στηρίξει είναι απίστευτος, δεν το περίμενα αυτό σήμερα», δήλωσε.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗ ΣΕΝΤΡΑ / *Του* **ΑΝΤΩΝΗ ΚΑΡΠΕΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Η σωτηρία και η αγωνία

Ο Παναθηναϊκός έχει αποσπαστεί 6 βαθμούς από τον Ολυμπιακό και 8 από τον ΠΑΟΚ. Για να γίνει μάχη για την πρώτη θέση πρέπει οι Πράσινοι κάπου να στραβοπατήσουν και οι διώκτες τους να δείξουν μια σταθερότητα στην απόδοση που μέχρι τώρα στο πρωτάθλημα δεν είχαν. Η μάχη για την κορυφή δεν έχει μεγάλες συγκινήσεις, αντίθετα πιο πολύ από κάθε άλλη προηγούμενη φορά έχει μεγάλο σασπένς ο αγώνας για την παραμονή στην κατηγορία. Με τον Πανθρακικό να έχει ήδη υποβιβαστεί, παλεύουν να αποφύγουν την πτώση ο Λεβαδειακός, τα Γιάννινα, η Λάρισα, ο Ηρακλής, η Ξάνθη και ο Πανιώνιος που έχοντας οκτώ ολόκληρες αγωνιστικές να κερδίσει έμπλεξε κι αυτός. Τα τελευταία χρόνια τέτοια εποχή οι δύο που είχαν εγκαταλείψει την κατηγορία ήταν γνωστοί και απλά έμενε να μάθουμε τον τρίτο. Πέρυσι είχαν ήδη απελπιστεί ο Θρασύβουλος και ο Πανσερραϊκός που είχε κάποιες ελάχιστες μαθηματικές ελπίδες, ο τρίτος ΟΦΗ κυνήγησε ένα θαύμα μέχρι την 27η αγωνιστική. Πρόπερσι η Βέροια τέτοιο καιρό ονειρευόταν θαύματα που ποτέ δεν έγιναν και ο Απόλλωνας Καλαμαριάς έβλεπε τον υποβιβασμό να έρχεται μετά την απόφαση για το Βάλνερ που όλοι θυμούνται ότι έκρινε ένα πρωτάθλημα και κανείς ότι προκάλεσε και τη διάλυση μιας ομάδας. Πριν από τρία χρόνια ο Ιωνικός είχε παραδώσει τα όπλα και το Αιγάλεω ψυχορραγούσε: μόνο η Κέρκυρα έμεινε να κυνηγά μέχρι το τέλος

Η μάχη για την κορυφή δεν έχει μεγάλες συγκινήσεις, ενώ έχει μεγάλο σασπένς η «ουρά» στην κατηγορία

τη σωτηρία της δίνοντας μεγάλη μάχη με τον Ηρακλή, την Καλαμαριά και τη Λάρισα. Φέτος προβλέπεται ότι για να μείνει κάποιος στην κατηγορία πρέπει να κάνει τουλάχιστον 33 με 34 βαθμούς: ο πήχυς της παραμονής αγγίζει όρια ρεκόρ!

Το χειρότερο για όποιον υποβιβαστεί είναι ότι, όπως η ιστορία αποδεικνύει, όποιος βρεθεί στη Β΄ Εθνική δύσκολα ξανασηκώνει κεφάλι. Η Βέροια, το Αιγάλεω, η Καλαμαριά, ο Ακράτητος, έπεσαν και από τη Β΄ Εθνική μετά τον υποβιβασμό τους από τη Σούπερ Λίγκα. Ο Ιωνικός και ο Πανσερραϊκός παλεύουν στο πρωτάθλημα της Β΄ Εθνικής για τη σωτηρία τους. Στην Κέρκυρα για να επιστρέψει στη Σούπερ Λίγκα χρειάστηκαν τρία χρόνια. Ο ΟΦΗ, που έπεσε πέρυσι, παλεύει στη Β΄ Εθνική για να μπει στα μπαράζ.

Η περίπτωση του Ατρομήτου που επέστρεψε στη μεγάλη Λίγκα μια χρονιά μετά τον υποβιβασμό του είναι η εξαίρεση που δικαιολογεί τον κανόνα: όποιος υποβιβάζεται δεν κινδυνεύει απλά να χάσει μια χρονιά, κινδυνεύει να χάσει τα πάντα!

Γιατί; Ενας βασικός λόγος είναι η διαφορά των εσόδων που υπάρχουν μεταξύ της Σούπερ λίγκα και της Β΄ Εθνικής: όποιος υποβιβάζεται πρέπει να φτιάξει μια ομάδα ανταγωνιστική για να κάνει πρωταθλητισμό και συγχρόνως φθηνότερη από αυτή που είχε στη μεγάλη κατηγορία. Ελάχιστη ξέρουν το πώς και πολλοί είναι αυτοί που τα παρατάνε!

Ο Λεβαδειακός, ο ΠΑΣ, η ΑΕΛ, ο Ηρακλής, η Ξάνθη, ο Πανιώνιος δεν κινδυνεύουν απλά με υποβιβασμό. Κινδυνεύουν να μείνουν χωρίς μέλλον…

Ξεκίνησε η μεγάλη γιορτή του χειμώνα

Άρχισαν προχθές στο Βανκούβερ οι 21οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί – Η ιστορία, οι σημαντικές στιγμές και οι αριθμοί των Αγώνων

Του **Ν. Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ**

Σαμονί (Γαλλία), 1924. Εντεκα γυναίκες και 247 άνδρες σύμφωνα με τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή (κατ' άλλους, 13 γυναίκες και 281 άνδρες) από 16 χώρες αγωνίζονται από τις 25 Ιανουαρίου ώς τις 5 Φεβρουαρίου σε 16 αγωνίσματα χειμερινών αθλημάτων στη Διεθνή «Εβδομάδα Χειμερινών Αθλημάτων». Το 1921 η ΔΟΕ είχε αποφασίσει να διοργανωθούν αγώνες γι' αυτά τ' αθλήματα και λόγω του ενδιαφέροντος το οποίο υπήρχε για το καλλιτεχνικό πατινάζ και το χόκεϊ σε πάγο, που είχαν διεξαχθεί νωρίτερα (το 1908 και το 1920 το πατινάζ, το 1920 το χόκεϊ) σε... θερινούς Ολυμπιακούς.

Αρχικά, είχαν αντιταχθεί οι σκανδιναβικές χώρες, γιατί θεώρησαν ότι θα μειωνόταν το ενδιαφέρον των «Βόρειων Αγώνων», που τελούσαν εκείνες. Τελικά πήραν μέρος κανονικά στην «Εβδομάδα» (των... 12 ημερών) και κυριάρχησαν. Η Νορβηγία με 4-7-6 μετάλλια αναδείχθηκε 1η και η Φινλανδία με 4-4-3, 2η. Η Σουηδία κατέκτησε ένα χρυσό.

Το 1926 η διοργάνωση του Σαμονί αναγνωρίσθηκε ως 1οι Χειμερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες. Οι αγώνες στέφθηκαν με επιτυχία, αφού κόπηκαν 10.004 εισιτήρια, αριθμός σημαντικός για την εποχή. Το πρώτο χρυσό μετάλλιο απονεμήθηκε στον Αμερικανό, Τσαρλς Τζούτρο για τη νίκη του στα 500μ. πατινάζ ταχύτητας. Πρωταγωνιστής ήταν ο Φινλανδός πατινέρ ταχύτητας, Κλας Τούνμπεργκ, που κατέκτησε τρία χρυσά και από ένα ασημένιο και χάλκινο μετάλλια. Στην τελετή έναρξης παρήλασαν 17 αντιπροσωπείες, αλλά η Εσθονία δεν είχε αθλητή.

Ετσι άρχισαν όλα, τα οποία συνεχίσθηκαν και συνεχίζονται φέτος στο Βανκούβερ (Καναδάς) από τις 12 ώς τις 28 του μηνός. Για την Ελλάδα, όμως, η αρχή έγινε το 1936, στους αγώνες που διεξήχθησαν στις γερμανικές πόλεις, Γκάρμις και Πάρτενκιρχεν. Η Ελλάς ήταν μία από τις 28 χώρες που μετείχαν στους 4ους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες και ο σκιέρ, Δημήτρης Νεγρεπόντης ένας από τους 646 αθλητές (οι 80 ήταν γυναίκες), που, σύμφωνα με τη ΔΟΕ (κατ' άλλους 755, από τους οποίους 80 γυναίκες) πήραν μέρος. Την έναρξη των αγώνων του 1936 κήρυξε ο Αδόλφος Χίτλερ. Ο Νεγρεπόντης αγωνίσθηκε στο μοναδικό αγώνισμα του αλπικού σκι, που διεξήχθη το 1936 και ήταν σύνθετο: κατάβαση και σλάλομ. Είχαν δηλωθεί 70 σκιέρ, αλλά, τελικά, εκκίνησαν οι 66. Ο Νεγρεπόντης στο πρώτο σκέλος, την κατάβαση, ήταν 43ος, ενώ στο πρώτο σλάλομ είχε πάρει την 46η θέση. Στη δεύτερη διαδρομή ακυρώθηκε και δεν κατετάγη. Πήρε μέρος και στα 18 χλμ. αντοχής, αλλά δεν τερμάτισε.

Ολυμπιακές εγκαταστάσεις

Το Βανκούβερ ελπίζει σε ισοσκελισμένο προϋπολογισμό.
Η προετοιμασία για τους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες εν μέσω κρίσεως ήταν δύσκολο καθήκον για τους διοργανωτές στο Βανκούβερ, που ελπίζουν ότι με διεθνείς χορηγίες και ικανοποιητικές πωλήσεις εισιτηρίων θα έχουν οικονομικά ισοσκελισμένους Αγώνες

Χορηγίες	1,76
Συνολικά Εσοδα	756
Συνεισφορά ΔΟΕ	447
Πνευματικά δικαιώματα	197
Πώληση προϊόντων	54
Εσοδα Παραολυμπιακών	40
Αλλα έσοδα	199
Υπηρεσίες και διεξαγωγή αγώνων	616
Τεχνολογία	392
Αθλητική οργάνωση	247
Μάρκετινγκ και επικοινωνία	170
Εργατικό δυναμικό	140
Χρηματοδότηση	127
Αλλα έξοδα	64

Πηγή: Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων Βανκούβερ

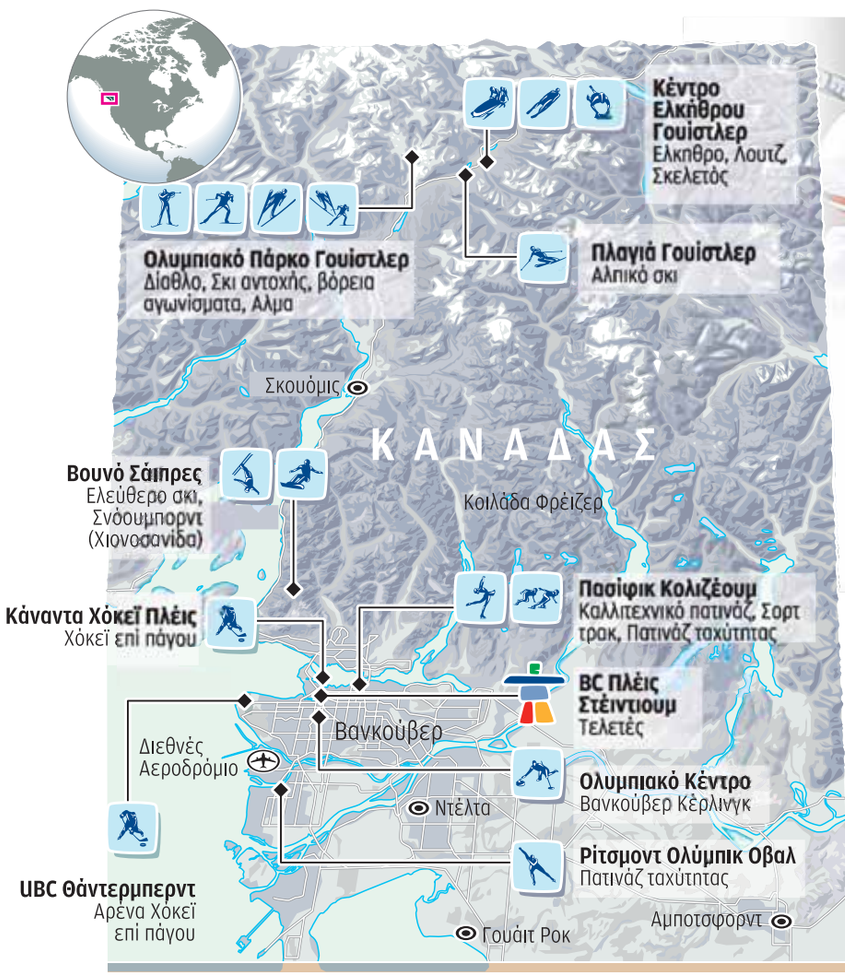

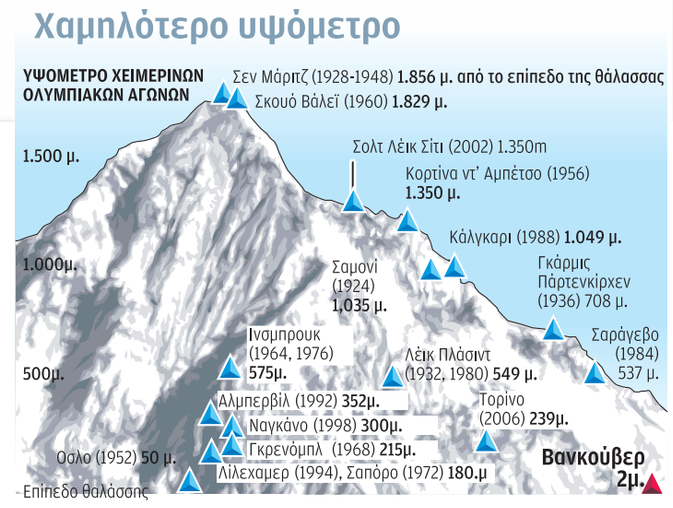

Η μοναδική ιστορία του Στίβεν Μπράντμπερι

Ολοι οι Ολυμπιακοί Αγώνες έχουν τους ήρωές τους. Αυτούς που νίκησαν αρρώστιες κι έφτασαν στην κορυφή του κόσμου. Που ανέτρεψαν προγνωστικά χάρη στην πίστη στον εαυτό τους και στην τεράστια προσπάθεια που κατέβαλαν. Που κατέκτησαν τεράστιο αριθμό μεταλλίων. Που, τέλος πάντων, πέτυχαν πολλά και διάφορα απίστευτα και θαυμαστά. Αυτό, όμως, που κατόρθωσε το 2002 ο Αυστραλός παγοδρόμος, Στίβεν Μπράντμπερι, ίσως είναι μοναδικό. Οπως και η έλλειψη αυτογνωσίας εκ μέρους του.

Αντί να ευχαριστεί τη Θεά Τύχη που τον οδήγησε στο ψηλότερο σκαλί του βάθρου των νικητών στα 1.000 μ. πατινάζ ταχύτητας σε μικρή πίστα στους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 2002, ο Μπράντμπερι δήλωσε ότι άξιζε να κατακτήσει το χρυσό μετάλλιο. Μάλιστα, για να μας... τρελάνει περισσότερο, υποστήριξε ότι όλοι οι άνθρωποι με τους οποίους μίλησε, του είπαν πως 100% άξιζε τη νίκη. Και αν αναρωτιέστε γιατί γράφουμε όλα αυτά, θα σας διηγηθούμε πώς νίκησε.

Ο Μπράντμπερι, λοιπόν, προκρίθηκε στον ημιτελικό και αυτό θεωρήθηκε επιτυχία του. Στον ημιτελικό, από τον οποίον προκρίνονταν στον τελικό δύο, ξεκίνησε τελευταίος. Είχε μείνει πολύ πίσω, έως ότου λίγες δεκάδες μέτρα προ του τερματισμού έπεσε ένας πατινέρ. Αλλά αυτό δεν του αρκούσε. Επρεπε να ξεπεράσει άλλους δύο. Και, ω του θαύματος, στην τελική ευθεία έπεσαν δύο... Στον τελικό ουδείς του έδινε τύχη. Πράγματι, από την αρχή... ξεχώρισε. Είχε μείνει πολύ πίσω. Στο μέσον του τελευταίου γύρου πέφτει ο πρώτος. Λίγο μετά και άλλος και στην τελική ευθεία άλλοι δύο. Ολοι δηλαδή. Μάλιστα ένας, που προλάβαινε να τερματίσει πρώτος, σηκώθηκε αλλά... ξανάπεσε, πριν να τερματίσει 2ος και... κατάπληκτος από όσα είδε.

Πάντως, οι αθλητές δεν ανησυχούν πλέον. Ο Μπράντμπερι μετά τον θρίαμβό του, αποχώρησε από την αθλητική δράση.

Αυστριακά πέδιλα για την Κύπρο

Τα αδέλφια Παπαμιχαλοπούλου, εκπρόσωποί μας στους Αγώνες, ζουν μόνιμα στην Αυστρία

Του **ΜΙΚΑΕΛΟ ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Από το Σάλτσμπουργκ στο Βανκούβερ μέσω Λονδίνου – αφού έκαναν μια στάση στη Λευκωσία για να συστηθούν στα ΜΜΕ – βρέθηκαν αυτή τη βδομάδα οι δυο αθλητές που θα εκπροσωπήσουν την Κύπρο στους 21ους Χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες, που ξεκίνησαν προχθές στον Καναδά. Τα τρία τελευταία χρόνια, ο Χριστόφορος Παπαμιχαλόπουλος ζει μόνιμα στην Αυστρία, όπου σπουδάζει αθλητικές επιστήμες και προπονείται. Από φέτος έχει παρέα την αδελφή του, Σοφία, κάτοχο ολυμπιακής υποτροφίας, που αναμένει την έναρξη του ακαδημαϊκού της προγράμματος.

Η επιλογή των Άλπεων για μόνιμη εγκατάσταση έχει να κάνει με την Αυστριακή μητέρα τους (ο πατέρας είναι από την Αμμόχωστο), που κατάγεται από το χωριό Λεχ κοντά στα σύνορα με την Ελβετία, το οποίο φημίζεται για τις πίστες σκι. Μπορεί τα παιδιά να γεννήθηκαν στην Ελλάδα και να μεγάλωσαν στην Κύπρο, φοιτώντας στην Αμερικανική Ακαδημία της Λάρνακας, όμως όλες τις γιορτές του χρόνου τις πέρναγαν στην Αυστρία, κάνοντας σκι. Αυστριακός είναι και ο προπονητής που θα τους οδηγήσει στους Αγώνες. Την ερχόμενη Κυριακή επιχειρεί ο Χριστόφορος και τρεις μέρες αργότερα η Σοφία, αμφότεροι στη γιγαντιαία κατάβαση (λίγες πόρτες – μεγάλη ταχύτητα), ενώ στις 26 και 27 Φεβρουαρίου θα γίνουν οι αγώνες της τεχνικής κατάβασης (πολλές πόρτες – μικρότερη ταχύτητα) για άνδρες και γυναίκες, αντίστοιχα.

Την άλλη Κυριακή ξεκινάνε με τη γιγαντιαία κατάβαση, ενώ 26-27 του μήνα θα γίνουν τα περάσματα στην τεχνική

Στις καταβάσεις διεξάγονται δύο περάσματα, με τους χρόνους να συμψηφίζονται για την ανάδειξη των νικητών. Λόγω της σχετικά χαμηλής βαθμολογίας τους, οι Κύπριοι αθλητές θα ξεκινήσουν αφότου περάσουν περίπου 100 (εκ των 150) αθλητές από την πίστα, οπότε αυτό συνεπάγεται πως θα τη βρουν «σκαμμένη» από το πέρασμα των πρώτων και θα προσπαθούν να αποφύγουν τις λακκούβες. Επιδίωξη στο πρώτο πέρασμα είναι να τερματίσουν και να τα δώσουν όλα στο δεύτερο, στοχεύοντας μια θέση στους πρώτους 50 (πολλοί δεν τερματίζουν λόγω πτώσης).

Τα βιογραφικά τους

Σοφία: Γεννήθηκε στις 5 Απριλίου του 1990. Εντάχθηκε στην Κυπριακή Ομοσπονδία Χιονοδρόμων το 1998 και έκτοτε είναι μέλος της εθνικής ομάδας. Ήταν πάντα πρώτη στην κατηγορία της. Το 2006, σε ηλικία 16 χρόνων, ήταν η καλύτερη Κύπρια σκιέρ, ενώ την ίδια χρονιά κατετάγη 25η στους Πανευρωπαϊκούς Αγώνες Νέων της Ισπανίας. Τα τρία τελευταία χρόνια είναι ενταγμένη στο πρόγραμμα στήριξης ταλέντων του ΚΟΑ.

Χριστόφορος: Γεννημένος στις 5 Απριλίου του 1988, είναι σκιέρ από τα 8 του χρόνια, όταν ενεγράφη στην Ομοσπονδία. Είναι μέλος της εθνικής ομάδας από το 2000, κερδίζοντας αρχικά τις κατηγορίες «παίδων Ι & ΙΙ» και αργότερα την «τζούνιορ». Από το 2006 είναι στο πρόγραμμα στήριξης ταλέντων του ΚΟΑ. Το 2007 εκπροσώπησε την Κύπρο στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Σουηδίας, ενώ έτρεξε στον Λίβανο, με πολύ καλά αποτελέσματα.

Τα προβλήματα

Οι καιρικές συνθήκες, που επιτρέπουν στις δύο πίστες του Τροόδους να λειτουργούν μόνο για περίπου ένα μήνα τον χρόνο, είναι το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι Κύπριοι σκιέρ. Η γεωγραφική θέση του νησιού μας δεν επιτρέπει στους αθλητές μας να προπονούνται αλλά και να αγωνίζονται σε χώρες της βόρειας και της κεντρικής Ευρώπης, όπου υπάρχουν οι καλύτερες εγκαταστάσεις. Λόγω κόστους είναι περιορισμένες ακόμα και οι εξορμήσεις στις γειτονικές πίστες του Λιβάνου, της Ελλάδας, της Βουλγαρίας και της Σερβίας. Βρισκόμενοι στην Αυστρία, ο Χριστόφορος και η Σοφία Παπαμιχαλοπούλου κατάφεραν να βελτιώσουν τη βαθμολογία τους, αγωνιζόμενοι σε πολλές διοργανώσεις, αφού εκεί οι μετακινήσεις από χώρα σε χώρα είναι εφικτές με πούλμαν. Στην Κύπρο δεν υπάρχει παγοδρόμιο ολυμπιακών προδιαγραφών, γι' αυτό και οι εκπρόσωποί μας είναι μόνο σκιέρ.

Στην Κύπρο υπάρχουν μόνο δύο πίστες σκι και αυτές λειτουργούν ένα μήνα τον χρόνο, έτσι οι σκιέρ αναγκάζονται να φεύγουν σε γειτονικές χώρες για προετοιμασία. Το κόστος, όμως, είναι μεγάλο.

Κύπρος και Χειμερινή Ολυμπιάδα

Η καλύτερη επίδοση της Κύπρου σε Χειμερινούς Ολυμπιακούς χάνεται πίσω στο 1988 και στους αγώνες του Κάλγκαρι, πάλι στον Καναδά. Τότε η Καρολίνα Φωτιάδου είχε τερματίσει 28η στην τεχνική κατάβαση. Στο Τορίνο, πριν τέσσερα χρόνια, ο Θεόδωρος Χριστοδούλου ήταν 41ος στη γιγαντιαία κατάβαση. Η Κύπρος λαμβάνει ανελλιπώς μέρος στους Αγώνες από το 1980, όταν τρεις αθλητές πήγαν την κυπριακή σημαία μέχρι το Λέικ Πλάσιντ των ΗΠΑ.

Οι Αγώνες μέσα από αριθμούς

23, 21
Οι Ολυμπιακοί Αγώνες του Βανκούβερ θα ήταν οι 23οι Χειμερινοί, όμως, είναι οι 21οι, λόγω πολέμου. Οι Αγώνες του 1940 και του 1944 ματαιώθηκαν εξαιτίας του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

7
Οι Ελληνες και οι Ελληνίδες που θα αγωνισθούν στο Βανκούβερ: Θανάσης Τσακίρης (σημαιοφόρος), Βασίλης Δημητριάδης, Λευτέρης Φάφαλης, Παναγιώτα Τσακίρη, Στέφανος Τσιμικάλης, Σοφία Ράλλη και Μαρία Ντάνου.

15
Τα αθλήματα των χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων στο Βανκούβερ: Αλπικό σκι (καταβάσεις), σκι αντοχής (κρος κάντρι), δίαθλο (σκοποβολή και σκι αντοχής), βορινό σύνθετο (άλμα και σκι αντοχής), άλμα, χιονοσανίδα (σνόουμπορντ), ελεύθερο σκι (φιγούρες), πατινάζ ταχύτητας, πατινάζ ταχύτητας σε μικρή πίστα, καλλιτεχνικό πατινάζ, μπόμπσλεϊ, λουτζ, σκέλετον (όλα είδη οχημάτων, που γλιστρούν στον πάγο), χόκεϊ σε πάγο και κέρλινγκ (ομαδικά αθλήματα).

101
Προβλέπεται ότι στους Αγώνες του Βανκούβερ θα μετάσχουν με αθλητές ή αξιωματούχους (κριτές κ.λπ.) 101 χώρες. Στο Τορίνο, πριν από τέσσερα χρόνια, είχαν πάρει μέρος 97, από τις οποίες οι 80 είχαν αθλητές.

11
Τόσες ήταν οι χώρες που το 2006, στο Τορίνο, συνέλεξαν διψήφιο αριθμό μεταλλίων: Γερμανία 11-12-6, ΗΠΑ 9-9-7, Αυστρία 9-7-7, Καναδάς 7-10-7, Ρωσία 8-6-8, Σουηδία 7-2-5, Νορβηγία 2-8-9, Ελβετία 5-4-5, Ν. Κορέα 6-3-2, Ιταλία 5-0-6, Κίνα 2-4-5.

26
Κράτη κατέκτησαν έστω ένα μετάλλιο το 2006. Εκτός από τις προαναφερόμενες χώρες, μετάλλια πήραν και οι Ολλανδία, Γαλλία, Φινλανδία από 9, Τσεχία 4, Εσθονία 3 αλλά όλα χρυσά, Κροατία 3, Αυστραλία, Ουκρανία, Πολωνία από 2, Ιαπωνία, Σλοβακία, Λεττονία, Μ. Βρετανία, Βουλγαρία, Λευκορωσία από 1.

«Δεν παίρνετε το μπάσκετ στα σοβαρά»

Ο Λιούις Σιμς έχει άποψη, 13 χρόνια από τότε που ήρθε για πρώτη φορά στην Κύπρο

SAVVIDES PHOTO

Ο Λιούις Σιμς σε μια προσπάθειά του στο ματς με την Τεράμο, μια ομάδα για την οποία έπαιξε το 2005. Ο ίδιος τονίζει πως ήρθε στον ΑΠΟΕΛ για να αγωνιστεί στο Eurocup, μια διοργάνωση με κύρος, ένα βήμα πριν την Ευρωλίγκα.

Συνέντευξη στον **ΗΡΟΔΟΤΟ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Ο Λιούις Σιμς γνώρισε το κυπριακό μπάσκετ σε ερασιτεχνικές εποχές, ερχόμενος στην ΕΝΑΔ τη σεζόν 1996-97. Φέτος έχει 15,75 πόντους και 4,4 ριμπάουντ μέσο όρο στον Madisons ΑΠΟΕΛ, πέρσι ήταν πρώτος σκόρερ με 19,5 πόντους στον Απόλλωνα και 6,6 ριμπάουντ. Ο Αμερικανός φόργουορντ – σε συνέντευξή του στην «Καθημερινή» – μεταξύ άλλων τονίζει πως στο κυπριακό μπάσκετ δεν υπάρχει η απαιτούμενη σοβαρότητα που χρειάζεται για να πάει μπροστά το άθλημα, πως χρειάζεται να τιμωρούνται σκληρά οι διαιτητές για να βελτιωθούν, ενώ μιλά για ΑΠΟΕΛ και τις πρώην του ομάδες, Απόλλωνα και ΕΝΑΔ.

-Ποιο είναι το κλειδί της φετινής καλής πορείας του ΑΠΟΕΛ;

Είχαν πλάνο, όταν στελέχωναν την ομάδα. Οι παίκτες έχουν παρόμοια συμπεριφορά με τον προπονητή, πιστεύουμε και εμπιστευόμαστε το σύστημά του. Στην αρχή δεν ήταν έτσι, αλλά μετά συνειδητοποιήσαμε πως ξέρει τι λέει, αφού ήταν και ο ίδιος παίκτης. Νιώθουμε πως, αν κάνουμε αυτά που μας ζητά, θα πετύχουμε. Αν όχι, θα είναι δική του ευθύνη, αλλά τουλάχιστον θα το έχουμε προσπαθήσει.

Οι Κύπριοι διαιτητές απλά κάνουν λάθη και όσο μαλώνεις μαζί τους, τόσο χειρότεροι γίνονται

-Τι εννοείς ότι δεν συμφωνούσατε στην αρχή;

Απλά ένιωθα πως ο σύλλογος δεν έδωσε πολύ βάρος στο Eurocup, αλλά πως ήταν ευχαριστημένοι και με το EuroChallenge. Εγώ ήρθα για να παίξω στο Eurocup. Παίζαμε κόντρα σε μια πρώην μου ομάδα (σ.σ. Τεράμο), ένα επιπλέον κίνητρο για μένα, ενώ είναι ένα βήμα πριν την Ευρωλίγκα, μια διοργάνωση με κύρος. Θα ήταν σημαντικό για έναν παίκτη της ηλικίας μου να παίξει εκεί.

-Πόσο δύσκολος ήταν ο αποκλεισμός για ένα πόντο;

Ήταν πολύ άσχημο. Αν είχαμε τον σημερινό μας ρυθμό, θα περνούσαμε. Επίσης δεν μας βγήκε η επιλογή του πόιντ γκαρντ. Δεν θα τα ρίξω όλα στον πλέι μέικερ, αλλά, αν είχαμε έναν φυσικό άσο, θα προκρινόμασταν. Όταν το παιχνίδι είναι κρίσιμο και παίζουμε στον δρόμο (όπως με την Μπουντούτσνοστ), δεν έχουμε την ηρεμία στο παιχνίδι μας, κάτι που είναι δουλειά του πόιντ γκαρντ να κάνει.

-Γιατί νομίζεις ο Απόλλωνας δυσκολεύεται να κατακτήσει τίτλο;

Πέρσι κανονικά θα ήταν η χρονιά μας. Ένιωθα πως έπρεπε να κερδίζαμε τον τίτλο. Όμως παραγνωρίσαμε τον Κεραυνό, αφού πιστεύαμε πως θα βρίσκαμε μπροστά μας την ΑΕΛ. Ανησυχούσαμε για το με ποιον θα παίζαμε, αντί να βλέπουμε το κάθε ματς των πλέι οφ ξεχωριστά, όπως πρέπει.

-Τι πήγε λάθος πέρσι στον Απόλλωνα;

Κάναμε αλλαγές που δεν έπρεπε, χάσαμε τη χημεία μας και πανικοβληθήκαμε. Δεν έπρεπε να αλλάξουμε τους παίκτες.

-Οι αλλαγές που κάνει τώρα ο ΑΠΟΕΛ νομίζεις θα επηρεάσουν αρνητικά;

Όχι, αφού γίνονται την κατάλληλη στιγμή. Έχουμε χρόνο μπροστά μας, αν και έχουμε σημαντικά παιχνίδια τώρα σε Κύπρο και EuroChallenge. Χρειαζόμαστε αλλαγές και γρήγορα, ειδικά στον πόιντ γκαρντ. Μετά αν θα κάνουμε αλλαγές, να είναι μόνο λόγω τραυματισμών.

-Πώς βλέπεις την παρουσία της ΕΝΑΔ τα τελευταία χρόνια;

Ξέρεις τι; Μου αρέσει αυτή η ομάδα. Εκεί ξεκίνησα την καριέρα μου. Δεν θέλουν να είναι καλύτεροι, απλά να έχουν μια ομάδα σεβαστή και να παίζουν στο πρωτάθλημα. Δεν έχουν φιλοδοξίες να τερματίσουν σε κάποια καλύτερη θέση, απλά να λένε ότι έχουν ομάδα. Και οι ίδιοι είναι εντάξει με αυτό.

-Σου αρέσει η Κύπρος;

Ναι, το απολαμβάνω. Είναι ήσυχα και ήρεμα. Επίσης, στην καλαθόσφαιρα τα τελευταία χρόνια τα πράγματα έγιναν πολύ καλύτερα.

-Αυτή θα ήταν η επόμενή μου ερώτηση. Τι βελτιώθηκε;

Πρώτα απ' όλα το σκάουτινγκ. Πριν 13 χρόνια δεν υπήρχε, απλά έριχναν την μπάλα στο παρκέ και παίζαμε το σύστημα και την άμυνά μας. Τότε υπήρχαν μόνο δύο Αμερικανοί. Αν σου έβγαιναν και είχες και έναν-δυο καλούς Κυπρίους, ήσουν διεκδικητής. Τώρα πρέπει να έχεις περισσότερα, καλύτερους παίκτες, αλλά και παίκτες που να μπορούν να αποδίδουν καλά μαζί.

-Ποιο είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα στο κυπριακό μπάσκετ;

Δεν το παίρνουν τόσο σοβαρά. Όλοι, από τις διοικήσεις μέχρι τους διαιτητές. Επίσης, οι διαιτητές είναι το ίδιο κακοί όπως ήταν και πριν 13 χρόνια.

-Ένιωσες ποτέ την ανάγκη να κτυπήσεις κάποιον διαιτητή;

Όχι, δεν κάνω τέτοια. Απλά κάνουν λάθη και όσο μαλώνεις μαζί τους, τόσο χειρότεροι γίνονται. Ασ' τους, δεν πρόκειται να αλλάξουν για σένα και δεν υπάρχει λόγος να τσακώνεσαι μαζί τους.

-Τι μπορούμε να κάνουμε, για να γίνουμε πιο επαγγελματίες;

Πρώτα πρέπει να δει η λίγκα τα λάθη των διαιτητών. Να τους βάζει πρόστιμο ή να τους αντικαθιστά. Όσο κρατάς τους ίδιους διαιτητές, θα συνεχίσουν τα ίδια λάθη. Με σκληρές τιμωρίες θα λάβουν κίνητρα, για να κάνουν καλύτερη δουλειά. Πρέπει επίσης να έχουμε περισσότερη σοβαρότητα, να δίνουν περισσότερα στην προπόνηση και στο βίντεο.

-Πώς βλέπεις τα επεισόδια στα γήπεδα;

Πρέπει να αλλάξουν πολλά. Χρειάζεται να τιμωρηθούν πρώτα οι ομάδες που δεν κάνουν τίποτα. Με το να τους στέλνεις να παίζουν σε ουδέτερη έδρα, δεν βοηθά. Χρειάζονται σκληρές χρηματικές ποινές. Οι αλλαγές πρέπει να αρχίσουν από ψηλά. Δεν ξέρω ποιος είναι ο πρόεδρος, πόσο καιρό είναι εκεί, αλλά προφανώς δεν κάνει αρκετά, για να λάβει τη σοβαρότητα που πρέπει η λίγκα.

-Σκέφτεσαι τι θα κάνεις μετά το τέλος της καριέρας σου;

Και ναι και όχι. Έχω φυλάξει αρκετά λεφτά και έπαιξα αρκετά, έτσι έχω χρόνο να αποφασίσω τι θα κάνω. Αν σκέφτηκα να γίνω προπονητής; Ναι. Αυτά που είδα και η γνώση που απέκτησα με κάνουν να νιώθω ότι μπορώ να γίνω κόουτς. Ξέρω πόσο δύσκολο είναι να κοντρολάρεις δέκα παίκτες με ισάριθμες προσωπικότητες, αλλά νιώθω ότι μπορώ να τα καταφέρω.

Το βιογραφικό του Λιούις Σιμς

Γεννημένος στις 9 Απριλίου του 1973 στο Κλίβλαντ του Οχάιο, ο 36χρονος σήμερα Λιούις Σιμς δηλώνει ως σπίτι του το Μαϊάμι. «Μου θυμίζει πολύ την Κύπρο, δεν αντέχω το κρύο», μας λέει ο ίδιος. Με ύψος 2,03 μ., αγωνίζεται ως φόργουορντ. Είναι κοινοτικός, με ισπανικό διαβατήριο που απέκτησε μετά από πολλά χρόνια στην ιβηρική χώρα. Ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα στην Κύπρο και την ΕΝΑΔ τη σεζόν 1996-97. Πέρσι ήταν στον Απόλλωνα και πριν απ' αυτό σε Αιγάλεω και Πανελλήνιο στην Α1, αλλά και μεταξύ άλλων στην Ταού.

«Ανατίναξαν τα αναχώματα»

-Τι σπούδασες;

Έχω πτυχίο στις επικοινωνίες και στα ΜΜΕ από το Πανεπιστήμιο της Νέας Ορλεάνης. Θα ήθελα να κάνω κάτι σε ΜΜΕ και στην τηλεόραση. Σκέφτομαι να επιστρέψω στο σχολείο και να ακολουθήσω ένα πρόγραμμα έξι εβδομάδων με πρακτική ως τηλεπαρουσιαστής.

-Πώς έζησες την καταστροφή της Νέας Ορλεάνης από τον τυφώνα Κατρίνα;

Ήταν πολύ δύσκολο. Επειδή η Νέα Ορλεάνη είναι κάτω από τη στάθμη της θάλασσας, όποτε έβρεχε, γέμιζε νερά και σκεφτόμουν ότι κάποια στιγμή θα είχαμε μια καταστροφή. Έβλεπες πλοία να εξοκέλλουν, να γεμίζει νερά η περιοχή, αλλά τα αναχώματα δεν έσπαζαν. Πάντα ήμασταν τυχεροί, αφού αποφεύγαμε τους τυφώνες για λίγο. Ξέρεις κάτι; Δεν είναι μύθος, μου είπαν φίλοι μου που ήταν εκεί πως άκουσαν να ανατινάζονται τα αναχώματα επίτηδες, για να σωθεί το κέντρο και να μη χαθούν λεφτά. Αν δεν ανατίναζαν τα αναχώματα, θα γέμιζε νερό το οικονομικό κέντρο και δεν θα μπορούσαν μετά να το ανοικοδομήσουν. Ξέρεις, είναι τραγικό. Πόσα χρήματα μάζεψαν οι Αμερικανοί για την Αϊτή; Όμως για τη Νέα Ορλεάνη δεν μάζεψαν τα ίδια, αν και είναι πόλη στις ΗΠΑ.

SAVVIDES PHOTO

Πέρα από τον ΑΠΟΕΛ, ο Σιμς έπαιξε σε Απόλλωνα ('08-'09) και ΕΝΑΔ ('96-'97).

-Φαντάζομαι χάρηκες τη νίκη στο Super Bowl.

Ήταν κάτι σπουδαίο για την πόλη. Έχω πολλούς φίλους που ήταν εκεί και είμαι χαρούμενος γι' αυτούς τους ανθρώπους.

-Τραγούδησες το «Who dat»; (σύνθημα των φιλάθλων των Σεντς της Νέας Ορλεάνης)

(γέλια) Δεν το πήγα τόσο μακριά, αλλά ήμουν χαρούμενος για τους Σεντς. Αυτή η νίκη βοήθησε πολύ την πόλη.

ΚΥΠΕ

Ο Παγδατής έχει να υπερασπιστεί στη Μασσαλία αυτή την εβδομάδα 45 βαθμούς, σε ένα τουρνουά όπου το 2007 έφτασε μέχρι τον τελικό, χάνοντας από τον Σιμόν.

Με όπλο του την προϊστορία

Ο Μάρκος Παγδατής ξεκινά αύριο την προσπάθειά του στο τουρνουά 250 βαθμών της Μασσαλίας, μια διοργάνωση όπου παραδοσιακά τα πηγαίνει περίφημα

Του **ΗΡΟΔΟΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΟΥΣ**

Η δεύτερη πρόκληση του Φεβρουαρίου για τον Μάρκο Παγδατή τον φέρνει αυτή την εβδομάδα στη γαλλική πόλη της Μασσαλίας και στο τουρνουά Open 13, αξίας 250 βαθμών (15-21/02). Στο κλειστό Παλέ ντε Σπορ, χωρητικότητας 5.800 θεατών, ο 24χρονος Κύπριος τενίστας θα επιχειρήσει να επαναλάβει τα κατορθώματα του 2008 και του 2007, σε ένα τουρνουά όπου παραδοσιακά τα πηγαίνει περίφημα.

Το 2007 ο πρωταθλητής μας, τότε No17 στον κόσμο, έφτασε μέχρι τον τελικό, όπου ηττήθηκε από τον ντόπιο Ζιλ Σιμόν με 2-0 σετ. Την επόμενη χρονιά πέρασε στα ημιτελικά, όπου ο Κροάτης Μάριο Άνσιτς του «έκοψε» τον δρόμο. Δύο χρόνια νωρίτερα ο Παγδατής έκανε το ντεμπούτο του στην Κυανή Ακτή, χάνοντας όμως στον α΄ γύρο με θύτη και τότε τον Άνσιτς.

Μάρεϊ, Ντελ Πότρο, Τσονγκά, Σόντερλινγκ, Μονφίλς και Γιούζνι ξεχωρίζουν στο entry list του τουρνουά 250 βαθμών της Μασσαλίας

Την περσινή σεζόν – στην αντίστοιχη χρονική περίοδο – ο Μάρκος Παγδατής προτίμησε να αγωνιστεί μακριά από την Ευρώπη, λαμβάνοντας μέρος στο 500άρι τουρνουά του Μέμφις των ΗΠΑ, όπου αποκλείστηκε στον β΄ γύρο από τον Σαμ Κέρι. Οι δύο αγώνες στην αμερικανική πόλη πέρσι τέτοια εποχή του έδωσαν 45 βαθμούς στην παγκόσμια κατάταξη, τους οποίους καλείται αυτή την εβδομάδα να υπερασπιστεί. Για να τα καταφέρει, χρειάζεται να φτάσει μέχρι τα προημιτελικά στη Μασσαλία, ενώ, για να αποκομίσει κέρδος στην κατάταξη της ATP, πρέπει να προκριθεί τουλάχιστον μέχρι τα ημιτελικά.

Μια προσπάθεια όχι και ιδιαίτερα εύκολη, αφού στο τουρνουά της Μασσαλίας δήλωσαν συμμετοχή αρκετοί τενίστες της πρώτης 20άδας. Ανάμεσά τους ο φιναλίστ φέτος στο Αυστραλιανό Όπεν Άντι Μάρεϊ, ο νικητής του περσινού US Open Χουάν Μάρτιν Ντελ Πότρο, οι αξιόλογοι Ρόμπιν Σόντερλινγκ, Τόμι Ρομπρέδο και Μίκαελ Γιούζνι, αλλά και η αφρόκρεμα των Γάλλων τενιστών Τζο-Γουίλφριντ Τσονγκά, Γκαέλ Μονφίλς, Ζιλ Σιμόν, Ζουλιάν Μπενετό, Αρνό Κλάιμον, Φλοράν Σερά και Μίκαλ Λόντρα.

Η Μασσαλία

Ελληνική αποικία από τον 7ο αιώνα π.Χ., η Μασσαλία – ή Μαρσέιγ όπως αποκαλείται στα Γαλλικά – είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Γαλλίας, πίσω από το Παρίσι, με 1,6 εκατ. κατοίκους. Βρίσκεται στα νότια της χώρας και βρέχεται από τη Μεσόγειο θάλασσα. Τέτοια εποχή οι θερμοκρασίες κυμαίνονται γύρω στους επτά βαθμούς Κελσίου, όμως αυτό δεν έχει σημασία, αφού το τουρνουά Open 13 διεξάγεται στην κλειστή αίθουσα της πόλης. Η παρουσία των κορυφαίων τενιστών της χώρας αναμένεται να προσελκύσει σημαντικό αριθμό φιλάθλων, σε μια πόλη όπου οι ντόπιοι δείχνουν πάντως ιδιαίτερη προτίμηση σε ποδόσφαιρο και ράγκμπι, τα δύο αγαπημένα αθλήματα των Γάλλων.

Γαλλική προϊστορία

Προς τέρψιν των φιλάθλων, ο περσινός τελικός αποτέλεσε υπόθεση της Γαλλίας, με τον Τζο-Γουιλφρίντ Τσονγκά να κερδίζει 2-0 σετ (7-5, 7-6) τον Μίκαλ Λόντρα. Το 2008 θριάμβευσε ο Άντι Μάρεϊ (2-0 σετ τον Μάριο Άνσιτς), ενώ τα τρόπαια του 2007 και 2006 κατέληξαν και πάλι σε Γάλλους, στην πρώτη περίπτωση στον Ζιλ Σιμόν (κέρδισε 2-0 τον Παγδατή, όπως αναφέραμε) και στη δεύτερη στον Αρνό Κλάιμον που επικράτησε 2-0 του Μάριο Άνσιτς.

- Την ερχόμενη εβδομάδα (21-27/02) ο Μάρκος Παγδατής θα βρεθεί στο Ντουμπάι, όπου θα αγωνιστεί στο τουρνουά 500 βαθμών. Η διοργάνωση στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα θυμίζει Γκραν Σλαμ, αφού σε αυτό θα συμμετάσχουν από την πρώτη δεκάδα οι Ρότζερ Φέντερερ, Νόβακ Τζόκοβιτς, Άντι Μάρεϊ, Χουάν Μάρτιν Ντελ Πότρο, Νικολάι Νταβιντένκο, Άντι Ρόντικ, Μάριν Τσίλιτς, αλλά και οι Τόμι Ρομπρέδο, Ζιλ Σιμόν, Μίκαελ Γιούζνι και Ιβάν Λιούμπισιτς.

Ο ΜΑΡΚΟΣ ΠΑΓΔΑΤΗΣ ΣΤΗ ΜΑΣΣΑΛΙΑ

Γύρος	Αντίπαλος	Θέση	Αποτέλεσμα
2008			
32	**Αρνό Κλάιμον** (Γαλλία)	67	**Ν** 2-0 (6-3, 6-4)
16	**Ίβο Κάρλοβιτς** (Κροατία)	23	**Ν** 2-0 (6-4, 6-4)
Q	**Μίκαελ Γιούζνι** (Ρωσία)	8	**Ν** 2-0 (7-6, 6-3)
S	**Μάριο Άνσιτς** (Κροατία)	135	**Η** 0-2 (4-6, 2-6)
Θέση που ξεκίνησε: **17** Κερδισμένοι πόντοι: **180** Κέρδη: **25.700** ευρώ			
2007			
32	**Γιάνκο Τιπσάρεβιτς** (Σερβία)	75	**Ν** 2-0 (6-3, 6-4)
16	**Σιρίλ Σολνιέρ** (Γαλλία)	259	**Ν** 2-0 (6-4, 6-3)
Q	**Μίκαελ Γιούζνι** (Ρωσία)	22	**Ν** 2-1 (2-6, 7-6, 7-5)
S	**Γιάρκο Νιέμινεν** (Φινλανδία)	20	**Ν** 2-1 (3-6, 6-3, 6-2)
F	**Ζιλ Σιμόν** (Γαλλία)	58	**Η** 0-2 (4-6, 6-7)
Θέση που ξεκίνησε: **17** Κερδισμένοι πόντοι: **140** Κέρδη: **49.300** ευρώ			
2006			
32	**Μάριο Άνσιτς** (Κροατία)	21	**Η** 1-2 (2-6, 7-6, 4-6)
Θέση που ξεκίνησε: **27** Κερδισμένοι πόντοι: **5** Κέρδη: **5.900** ευρώ			

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΕΣ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ **MAN** ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΤΟΥ BBC ΜΕ 6 DVD

BBC

ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΤΡΑΤΗΛΑΤΕΣ

Σπάρτακος • Αττίλας • Ριγάρδος, ο Λεοντόκαρδος • Ναπολέων • Σογκούν • Κορτές

ΤΙΜΗ ΜΕ ΔΩΡΟ €8.95

ΔΩΡΟ 6 ΜΟΝΑΔΙΚΑ DVD ΚΑΙ ΠΟΛΥΤΕΛΗΣ ΚΑΣΕΤΙΝΑ

Αφθονη ενέργεια από ηλιακούς δίσκους

Φιλόδοξο πρόγραμμα στην Καλιφόρνια για την ηλεκτροδότηση πάνω από 1.000.000 κατοικιών

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Υποτίθεται ότι ο Αρχιμήδης ήταν ο πρώτος άνθρωπος στην ιστορία που σκέφτηκε ότι θα μπορούσε να πυρπολήσει τα εχθρικά πλοία χρησιμοποιώντας δεκάδες χάλκινες ασπίδες, οι οποίες θα εστίαζαν τις ακτίνες του Ήλιου πάνω τους. Ομως, περίπου 2.500 χρόνια αργότερα, Αμερικανοί επιστήμονες υποστηρίζουν πως κατάφεραν να αξιοποιήσουν την ίδια επινόηση για πιο ειρηνικούς σκοπούς: αντικαθιστώντας τις... ασπίδες του Αρχιμήδη με ένα τεράστιο μεταλλικό δίσκο που εστιάζει τις ηλιακές δέσμες σε μία πυρίμαχη συσκευή λίγα μέτρα μπροστά του, η τεράστια θερμοκρασία που αναπτύσσεται στο εσωτερικό της συσκευής χρησιμοποιείται για να θερμάνει αέριο υδρογόνο το οποίο, στη συνέχεια, θέτει σε κίνηση μία γεννήτρια για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Ετσι λειτουργούν οι «ηλιακοί δίσκοι SunCatcher», όπως ονόμασαν τις εν λόγω συσκευές οι Tessera Solar και Stirling Energy Systems, οι δύο εταιρείες οι οποίες τελειοποίησαν στις ΗΠΑ τη συγκεκριμένη τεχνολογία με σκοπό την παραγωγή ρεύματος από την

Τα κάτοπτρα μετατρέπουν περισσότερη ενέργεια από τα φωτοβολταϊκά

ηλιακή ενέργεια. Κάθε SunCatcher θυμίζει ουσιαστικά ένα τεράστιο δορυφορικό «πιάτο», με διάμετρο 12 και ύψος 13 μέτρα αντίστοιχα, το οποίο περιστρέφεται καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας ώστε να παρακολουθεί την κίνηση του Ηλιου. Και με αυτό τον τρόπο καταφέρνει να εξασφαλίζει άφθονη ενέργεια για το ηλεκτρικό δίκτυο, χωρίς την παραμικρή εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου.

Κάθε SunCatcher θυμίζει ένα τεράστιο δορυφορικό «πιάτο», με διάμετρο 12 και ύψος 13 μέτρα αντίστοιχα, το οποίο περιστρέφεται όλη την ημέρα ώστε να παρακολουθεί την κίνηση του Ηλιου.

Συνολική ισχύς 1.600 MW

Η μόνη προϋπόθεση είναι ότι οι εν λόγω συσκευές θα πρέπει να λειτουργούν σε περιοχές με έντονη ηλιοφάνεια, γι' αυτό και τα δύο μεγάλα ηλιακά πάρκα που σχεδιάζουν οι εταιρείες, τα Solar 1 και 2, θα βρίσκονται στην έρημο Μοχάβε και την Κοιλάδα Imperial στη Νότια Καλιφόρνια.

Τα προγράμματα αυτά έχουν ήδη πάρει την προκαταρκτική έγκριση από τις αρμόδιες αρχές, ενώ εκτιμάται πως θα ξεκινήσουν να κατασκευάζονται μέσα στο 2010, μόλις ολοκληρωθεί η αδειοδοτική διαδικασία. Στην πλήρη μορφή τους, οι δύο εγκαταστάσεις θα έχουν συνολική ισχύ 1.600 MW και θα καταλαμβάνουν έκταση 56 τετρ. χιλιομέτρων, αποτελούμενες συνολικά ούτε λίγο ούτε πολύ από 64.000 μονάδες. Αριθμός που θα εξασφαλίσει ότι τα Solar 1 και 2 θα μπορούν να καλύψουν τις ενεργειακές ανάγκες περισσότερων από 1.000.000 νοικοκυριών, απαλλάσσοντας με αυτό τον τρόπο την ατμόσφαιρα από χιλιάδες τόνους διοξειδίου του άνθρακα. Παρόλο που οι SunCatcher αποτελούν τους πρώτους «ηλιακούς δίσκους» στον κόσμο που θα χρησιμοποιηθούν εμπορικά, οι Tessera Solar και Stirling Energy Systems δεν είναι οι μόνες εταιρείες οι οποίες ασχολούνται με την ανάπτυξη αντίστοιχων μονάδων· η επίσης αμερικανική Infinia, για παράδειγμα, μέσα σε λίγους μήνες αναμένεται να ολοκληρώσει το δικό της πρωτότυπο μοντέλο, ισχύος 3 kW. Αλλωστε, καθώς η μέθοδος με την οποία αξιοποιείται το υπέρθερμο υδρογόνο για να λειτουργήσει η ηλεκτρογεννήτρια έχει εφευρεθεί εδώ και δύο περίπου αιώνες -και είναι γνωστή ως «τεχνολογία Stirling»- πολλοί επιστήμονες είχαν σκεφτεί ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του '70 να χρησιμοποιήσουν τις ακτίνες του ήλιου για την παραγωγή ρεύματος.

Ωστόσο, η κατασκευή των δίσκων που θα συγκέντρωναν τις ηλιακές δέσμες αποδείχθηκε στην πράξη πιο δύσκολη απ' ό,τι αναμενόταν αρχικά. Τη στιγμή που κάθε τέτοιο «πιάτο» αποτελούνταν από δεκάδες επιμέρους κάτοπτρα, ήταν δύσκολο να βρεθεί ένας τρόπος ώστε αυτά να παραμένουν ευθυγραμμισμένα καθώς περιστρεφόταν ολόκληρη η μονάδα για να ακολουθήσει την κίνηση του ήλιου - ή όταν στην περιοχή έπνεαν δυνατοί άνεμοι. Επίσης, ο μηχανισμός στήριξης και κίνησης της μονάδας ανέβαζε κατά πολύ το κόστος κατασκευής της, ειδικά σε μία εποχή όπου η παροχή ηλεκτρισμού από ορυκτά καύσιμα ήταν πολύ φθηνή.

Ρεκόρ απόδοσης

Σήμερα, όμως, τα δεδομένα έχουν αλλάξει ακόμη και για τις ΗΠΑ. Ετσι κι αλλιώς, οι ιδιωτικές εταιρείες ηλεκτροδότησης που θα αγοράζουν ρεύμα από τα Solar 1 και 2 υποχρεώνονται από την πολιτεία της Καλιφόρνιας να καλύπτουν από το 2010 το 20% της παραγωγής τους από ΑΠΕ. Επίσης, οι SunCatcher λειτουργούν πιο αξιόπιστα από τα προγενέστερα μοντέλα: ο δίσκος τους αποτελείται από 40 μόλις κάτοπτρα ώστε να είναι πιο σταθερός, ενώ ειδικό λογισμικό ελέγχει ανά δέκα λεπτά τη θέση τους, με σκοπό να διορθώνει οποιαδήποτε παραμόρφωση. Αυτό σημαίνει πως, εκτός από πιο αξιόπιστοι, οι «ηλιακοί δίσκοι» που θα εγκατασταθούν στα Solar 1 και 2 μπορούν να εστιάζουν τις ηλιακές δέσμες σε πρωτόγνωρο βαθμό· σε κάθε SunCatcher, η «συμπυκνωμένη» ηλιακή ακτινοβολία που χρησιμοποιείται για τη θέρμανση του υδρογόνου είναι 1.300 φορές ισχυρότερη από τη μέση ακτινοβολία που δέχεται κάθε άλλη επιφάνεια στον πλανήτη. Γεγονός στο οποίο οι συγκεκριμένες μονάδες χρωστούν το ότι εδώ και ένα χρόνο κατέχουν το ρεκόρ πιο αποδοτικής μετατροπής της ηλιακής ενέργειας σε ηλεκτρισμό, με ποσοστό 31,25% - τη στιγμή που τα καλύτερα φωτοβολταϊκά συστήματα δεν ξεπερνούν το 15-20%.

Παραβολικό κάτοπτρο

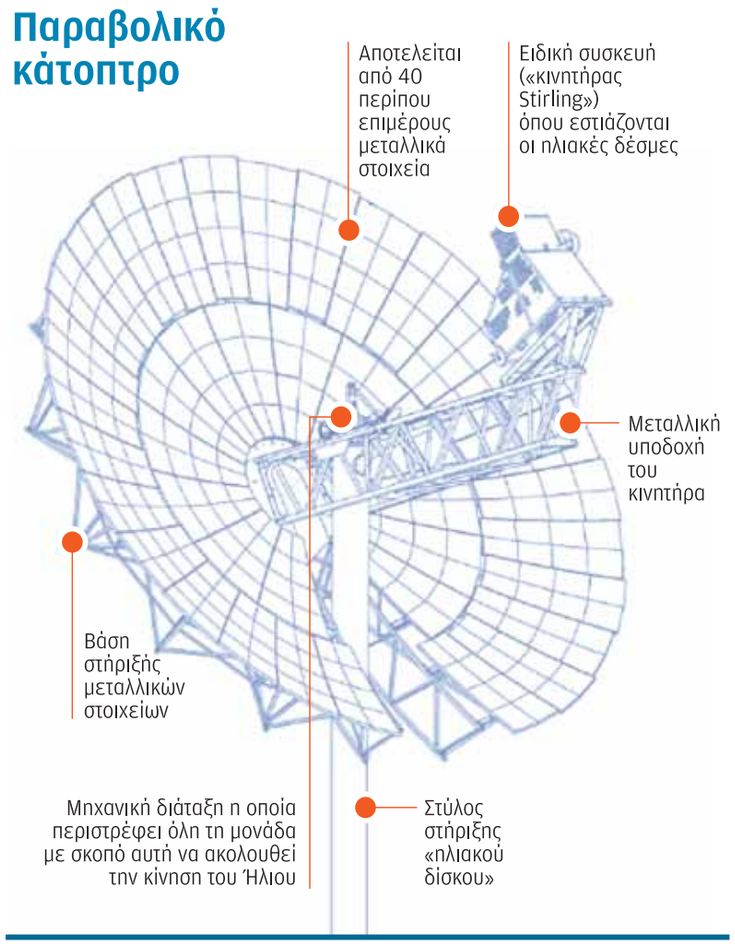

Νέες θέσεις εργασίας εν μέσω κρίσης

Πριν ακόμη ξεκινήσουν να εγκαθίστανται οι πρώτοι «ηλιακοί δίσκοι» SunCatcher στα Solar 1 και 2, ήδη στις 22 Ιανουαρίου εγκαινιάστηκε ένα ανάλογο πάρκο από 60 μονάδες στο Φοίνιξ, ισχύος 1,5 MW - το πρώτο πάρκο στον κόσμο που βασίζεται στη συγκεκριμένη τεχνολογία.
Επίσης, κι άλλες πολιτείες, όπως το Τέξας, δρομολογούν τη δημιουργία ανάλογων συστημάτων από εκατοντάδες «ηλιακούς δίσκους». Αλλωστε, πέρα από το προφανές περιβαλλοντικό όφελος από τη μαζική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από μία ανανεώσιμη πηγή όπως ο Ηλιος, οι εγκαταστάσεις αυτές έχουν το επιπλέον πλεονέκτημα ότι δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας, μέσα σε μία εποχή έντονης οικονομικής κρίσης. Ετσι, μόνο στην κατασκευή των 64.000 SunCatcher που θα χρειαστούν για τα Solar 1 και 2, υπολογίζεται πως θα απασχοληθούν περισσότεροι από 600 εξειδικευμένοι εργάτες, ενώ για τη λειτουργία και τη συντήρηση των δύο εγκαταστάσεων θα χρειαστούν περίπου 250 υπάλληλοι ως μόνιμο προσωπικό. Στοιχεία που κάνουν τις δύο εταιρείες να ελπίζουν πως ανάλογοι «ηλιακοί δίσκοι» θα εγκατασταθούν στο μέλλον όχι μόνο στις ΗΠΑ, αλλά και σε άλλες χώρες όπου οι καιρικές συνθήκες είναι παρόμοιες με αυτές στην έρημο Μοχάβε. Προς το παρόν, πάντως, δίνουν προτεραιότητα στη Νότια Καλιφόρνια, γνωρίζοντας πως η επιτυχημένη λειτουργία των πάρκων θα αποτελέσει την καλύτερη διαφήμιση για την τεχνολογία.

Χαμηλό το κόστος

Χάρις στη σχεδίασή τους τα κάτοπτρα θα κατασκευάζονται κατά χιλιάδες, στις ίδιες βιομηχανίες όπου παράγονται τα καπό των αυτοκινήτων, ενώ κάθε μονάδα στο σύνολό της θα αποτελείται από ελάχιστα εξαρτήματα. Προδιαγραφές που όχι μόνο μειώνουν το κόστος, αλλά περιορίζουν την επιβάρυνση του περιβάλλοντος κατά την εγκατάστασή τους, αφού δεν θα χρειαστούν μεγάλες εκσκαφές ώστε να στηριχθούν στο έδαφος. Ούτε όμως θα απαιτηθούν και εκτεταμένες χωματουργικές εργασίες, έτσι ώστε όλες οι μονάδες να τοποθετηθούν στο ίδιο ύψος, αφού κάθε επιμέρους δίσκος λειτουργεί ανεξάρτητα από τους υπόλοιπους. Τα πάρκα δεν θα επιβαρύνουν σημαντικά τα τοπικά οικοσυστήματα, αφού το μόνο που θα χρειάζονται κατά τη λειτουργία τους είναι νερό για να καθαρίζονται τα κάτοπτρα από τη σκόνη...

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

AP

ΣΚΩΤΙΑ: Ένα νέο πρόγραμμα με τίτλο «Κάνε κάτι δημιουργικό» έφερε τους μαθητές στον ζωολογικό κήπο του Εδιμβούργου για το μάθημα των επιστημών, όπου είχαν την ευκαιρία να δουν από κοντά τη σπάνια τίγρη της Σουμάτρα (Panthera tigris sumatrae).

EPA

ΒΕΛΓΙΟ: Η Ευρωπαία επίτροπος για τη Γεωργία και την Αγροτική Ανάπτυξη, Mariann Fischer Boel, με φόντο το λογότυπο των βιολογικών προϊόντων, το οποίο φιλοτέχνησε ο Γερμανός φοιτητής Dusan Milenkovic. Από την 1η Ιουλίου 2010 και μετά, η χρήση του βιολογικού λογοτύπου της Ε.Ε. θα είναι υποχρεωτική για όλα τα προσυσκευασμένα βιολογικά προϊόντα.

«Ψηφιακοί ντετέκτιβ» στην ΕΛ.ΑΣ.

Ειδικά προγράμματα στην υπηρεσία των διωκτικών αρχών για δύσκολες υποθέσεις

AP PHOTO/SPANISH POLICE

Αξιοποίηση δεδομένων

Παρά τις δυνατότητες που έχουν, οι «ψηφιακοί ντετέκτιβ» δεν είναι παρά ένα εργαλείο επεξεργασίας πληροφοριών, του οποίου η αποτελεσματικότητα εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί. Ακόμη και ο τρόπος με τον οποίο θα εισαχθούν τα δεδομένα, χρειάζεται συχνά ειδική μέριμνα -γράφει στο blog του ο ειδικός σε θέματα ασφάλειας Andrew Marane- ώστε από την ηλεκτρονική τους ανάλυση να μην προκύψουν λανθασμένες συσχετίσεις. Εξάλλου, παρόλο που η εκπαίδευση των χρηστών μειώνει μία τέτοια πιθανότητα, έτσι κι αλλιώς η ερμηνεία των αποτελεσμάτων έγκειται στους αστυνομικούς που θα τα αξιοποιήσουν, αφού αυτοί θα πρέπει να αξιολογήσουν αν ο αριθμός και το είδος των στοιχείων που αφορούν κάποιο άτομο συνιστούν ενδείξεις πιθανής συμμετοχής σε παράνομες δραστηριότητες ή, αντίθετα, αν πρόκειται για συγκυρίες που «κατασκευάζουν» μια τέτοια ενοχή.
Από την άλλη πλευρά, όπως παραδέχεται ο διευθυντής της I2 στη συνέντευξή του στο BBC, το λογισμικό είναι τόσο ακριβές όσο και τα στοιχεία που εισάγονται στις βάσεις δεδομένων του: «Παρόλο που το πρόγραμμά μας είναι πολύ αξιόπιστο, θα μπορούσαν όντως να υπάρξουν λάθη στις πληροφορίες που επεξεργάζεται», λέει χαρακτηριστικά. Και συμβουλεύει τις αρμόδιες υπηρεσίες να έχουν πάντα κατά νου πως κάποιες από τις πηγές τους ενδέχεται να έχουν αμφίβολη προέλευση, με συνέπεια να πρέπει πάντα να διασταυρώνουν την εγκυρότητά τους.

Του **ΚΩΣΤΑ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ**

Δεκάδες ονόματα υπόπτων, με συμπληρωματικά στοιχεία για τα οχήματα που χρησιμοποιούν, αλλά και τις διευθύνσεις τους. Δεδομένα από καταθέσεις αυτοπτών μαρτύρων σχετικά με τα χαρακτηριστικά των δραστών, τα μοντέλα των αυτοκινήτων που οδηγούσαν ή τον τρόπο διαφυγής τους. Μέχρι πριν από λίγα χρόνια, οι διωκτικές αρχές χρειαζόταν να διαθέσουν αρκετές εργατοώρες και προσωπικό για να μελετήσουν τέτοια ευρήματα, με σκοπό να τα συνταιριάξουν. Σήμερα όμως το ρόλο αυτόν αναλαμβάνει μία κατηγορία ειδικών προγραμμάτων που χαρακτηρίζονται «ψηφιακοί ντετέκτιβ» –προγράμματα όπως τα Analysts' Notebook, Sentinel Visualizer και ArcGIS–, τα οποία μπορούν πολύ γρήγορα να επεξεργαστούν τις σχετικές πληροφορίες, ξεχωρίζοντας ποιες από αυτές σχετίζονται με την υπόθεση που ερευνάται και ποιες όχι.

Γι' αυτό και, σύμφωνα με όσα διέρρευσαν στον Τύπο, η ελληνική αντιτρομοκρατική υπηρεσία υποστηρίζει ότι ήταν καταλυτική η συνεισφορά του λογισμικού που απέκτησε τους πρώτους μήνες του 2009 –της πιο πρόσφατης έκδοσης του Analysts' Notebook, της βρετανικής εταιρείας I2 inc. από το Cambridge– στο να φτάσει στον εντοπισμό της γιάφκας στο Χαλάνδρι την οποία αποδίδει στην τρομοκρατική οργάνωση «Συνωμοσία των πυρήνων της φωτιάς». Και δεν είναι η μόνη που χρησιμοποιεί ένα τέτοιο «ηλεκτρονικό λαγωνικό» για να ξετυλίξει το κουβάρι δύσκολα εξιχνιάσιμων υποθέσεων: όπως αναφέρει η I2 στο site της, το ίδιο λογισμικό χρησιμοποιούν οι αστυνομικές αρχές των περισσότερων κρατών της Ευρωπαϊκής Ενωσης, της Βρετανίας και της Αυστραλίας, δεκάδες τελωνειακές υπηρεσίες, αλλά και το FBI.

Αλλωστε, σκοπός προγραμμάτων σαν το Analysts' Notebook είναι να παρουσιάσουν περίπλοκες πληροφορίες σε όσο το δυνατόν πιο κατανοητή μορφή. Μάλιστα, στις περιπτώσεις όπου αναζητείται το δίκτυο των δραστών που βρίσκονται πίσω από μια εγκληματική οργάνωση, αυτό σημαίνει πως οι πληροφορίες θα πρέπει να εισαχθούν ακολουθώντας μια παράξενη αρχιτεκτονική για την οργάνωσή τους. «Ο χειριστής δημιουργεί μια βάση δεδομένων όπου θα εισαγάγει όλες τις "οντότητες" (άτομα, τοποθεσίες και συμβάντα) που αφορούν την εν λόγω υπόθεση, μαζί με τα στοιχεία που είναι γνωστά για κάθε μία από αυτές», αναφέρει το περιοδικό New Scientist, σε άρθρο του για την τεχνολογία. Τότε, έπειτα από την ανάλυσή τους, συνεχίζει το περιοδικό, το λογισμικό θα οπτικοποιήσει τις συγκεκριμένες «οντότητες» σε μια σειρά από διαγράμματα, στα οποία θα φαίνεται ποιες από αυτές συνδέονται μεταξύ τους και στη βάση ποιων στοιχείων. Το αποτέλεσμα είναι πως οι «ψηφιακοί ντετέκτιβ» είναι σε θέση να συσχετίσουν ακόμη και ευρήματα που εκ πρώτης όψεως φαίνονται ασύνδετα, αλλά και να υποδείξουν προς ποια κατεύθυνση θα πρέπει να κατευθυνθούν οι επόμενες έρευνες. Ακόμη πιο σημαντικό, «επιλύουν το βασικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι διωκτικές αρχές αφού, στην προσπάθειά τους να συλλέξουν όσο το δυνατόν περισσότερα πειστήρια, συχνά ο όγκος των πληροφοριών είναι τόσο μεγάλος που δεν βγάζει κανένα νόημα», σημειώνει ο Mike Hunter, εκτελεστικός διευθυντής της I2, σε συνέντευξή του στο BBC. Πειστήρια που με τη διάδοση τεχνολογιών όπως τα κινητά τηλέφωνα και το Ιντερνετ γίνονται ολοένα και πιο δαιδαλώδη, όταν συμπεριλαμβάνουν ατέλειωτες λίστες από τηλεφωνικές κλήσεις, τραπεζικές συναλλαγές ή e-mail.

Ετσι, τα προγράμματα αυτά θεωρούνται επίσης «κομμένα και ραμμένα» για τη μελέτη υποθέσεων ξεπλύματος βρώμικου χρήματος –συσχετίζοντας αμέτρητα δεδομένα για εμβάσματα και μεταφορές μεγάλων ποσών ανάμεσα σε εταιρείες «βιτρίνες» – αλλά και την αποκάλυψη των κυκλωμάτων που διακινούν στο Διαδίκτυο παιδοφιλικό υλικό. Σε μία τέτοια περίπτωση το 2001, όταν η βρετανική αστυνομία εντόπισε έναν σκληρό δίσκο με τέτοιο υλικό στο Sussex, με τα διαγράμματα του Analysts' Notebook μπόρεσε, ανάμεσα σε χιλιάδες ηλεκτρονικές διευθύνσεις που βρίσκονταν αποθηκευμένες στο PC, να απομονώσει τους υπολογιστές άλλων 180 χρηστών σε 13 χώρες που ήταν μέλη του κυκλώματος. Επίσης, συνδυάζοντας άλλες διαθέσιμες πληροφορίες, κατάφερε με το ίδιο πρόγραμμα να προσδιορίσει το ρόλο που έπαιζε κάθε χρήστης στο δίκτυο διακίνησης.

REUTER/MICHEL EULER/POOL

Οι «ψηφιακοί ντετέκτιβ» είναι ιδανικοί στην εξιχνίαση κυκλωμάτων που διακινούν στο Διαδίκτυο παιδοφιλικό υλικό και για υποθέσεις ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.

Μπορούν να συσχετίσουν ευρήματα που φαίνονται ασύνδετα και να υποδείξουν προς τα πού θα πρέπει να στραφούν οι έρευνες.

Τεχνολογική επανάσταση από το «ηλεκτρονικό δέρμα»

Ενα διαφανές φύλλο από πολυμερές υλικό μετατρέπει κάθε επιφάνεια σε διαδραστική συσκευή

Η τεχνολογία πολλαπλής αφής αλλάζει τα δεδομένα στις διαδραστικές συσκευές.

Φανταστείτε πως κάθε αντικείμενο, σχεδόν οποιουδήποτε μεγέθους, έχει τη δυνατότητα να υποκαταστήσει την οθόνη ενός υπολογιστή, η οποία θα υποστηρίζει την τεχνολογία πολλαπλής αφής.

Αυτή είναι η προοπτική που ανοίγει το «ηλεκτρονικό δέρμα», το οποίο θα κυκλοφορήσει στην αγορά τον Ιούλιο η πορτογαλική εταιρεία Displax. Το «δέρμα» αυτό είναι ουσιαστικά ένα διαφανές φύλλο από πολυμερές υλικό, το οποίο μπορεί να κολληθεί πάνω σε πλαστικές, ξύλινες και γυάλινες επιφάνειες, είτε επίπεδες είτε καμπύλες, ώστε να τις μετατρέψει σε διαδραστικές συσκευές που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά με τις κινήσεις των δακτύλων.

Η εταιρεία υποστηρίζει επίσης πως το συγκεκριμένο προϊόν είναι εξαιρετικά ελαφρύ και λεπτό –με πάχος που δεν ξεπερνά τη διάμετρο μιας ανθρώπινης τρίχας– με συνέπεια να μπορεί να παραχθεί σε ποικίλες διαστάσεις, ξεκινώντας από τις 7 και φθάνοντας μέχρι και τις 50 ίντσες.

Μικροσκοπικά καλώδια

Το μυστικό της τεχνολογίας κρύβεται στο πλέγμα από μικροσκοπικά καλώδια που διατρέχουν το φύλλο και τα οποία «αντιλαμβάνονται» την αφή από τα δάκτυλα του χρήστη, μετατρέποντας την πίεση που αυτή προκαλεί σε ηλεκτρικό σήμα· στη συνέχεια, ένας μικροεπεξεργαστής αναλαμβάνει να αναλύσει αυτά τα σήματα, μεταφράζοντάς τα σε εντολές για τον υπολογιστή.

Ετσι, όπως υποστηρίζει η Displax, το κάλυμμα έχει τη δυνατότητα να ανιχνεύει το άγγιγμα έως και 16 δακτύλων πάνω στην οθόνη, γεγονός που το καθιστά ιδανικό σε εφαρμογές όπου η οθόνη θα χρησιμοποιείται ταυτόχρονα από πολλά άτομα – όπως για παράδειγμα σε ηλεκτρονικούς πίνακες πληροφοριών για μουσεία, όπου περισσότεροι από ένας επισκέπτες θα μπορούν την ίδια στιγμή να αναζητούν διαφορετικές πληροφορίες.

Η πορτογαλική εταιρεία έχει ήδη αναπτύξει εφαρμογές οι οποίες θα συνοδεύουν το προϊόν, δίνοντας τη δυνατότητα στους πελάτες της να το χρησιμοποιήσουν για να προβάλουν βίντεο και φωτογραφίες ή για να πλοηγηθούν στους χάρτες της Google.

Επίσης, επειδή το «ηλεκτρονικό δέρμα» είναι συμβατό με όλα τα λειτουργικά συστήματα (Windows, Linux, Mac OS), η Displax υποστηρίζει πως μία από τις πιο δημοφιλείς του χρήσεις θα είναι σαν κάλυμμα για τις συμβατικές οθόνες φορητών και επιτραπέζιων υπολογιστών ώστε, όταν κολληθεί πάνω τους, να μπορεί να τις μετατρέψει σε μόνιτορ πολλαπλής αφής.

Κ. Δ.

ΣΥΝΤΟΜΑ

ΠΙΕΖΟΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ

Οταν τα ρούχα μετατρέπονται σε φορτιστές συσκευών

AP PHOTO/SHARP CORP.

Ανακαλύπτοντας έναν τρόπο για να μετατρέπουν λεπτά φύλλα σιλικόνης σε μικροσκοπικές ηλεκτρικές γεννήτριες, ερευνητές από το Πανεπιστήμιο του Princeton υποστηρίζουν πως ήρθαν ένα ακόμη βήμα πιο κοντά στην εποχή που ανάλογα εξαρτήματα απειροελάχιστου μεγέθους θα ενσωματώνονται στα ρούχα μας, για να φορτίζουν όλες τις ηλεκτρονικές συσκευές καθώς θα αναπνέουμε ή θα περπατάμε. Οι γεννήτριες αυτές αξιοποιούν το «πιεζοηλεκτρικό φαινόμενο» -την ιδιότητα που έχουν ορισμένα υλικά να παράγουν ρεύμα όταν συμπιέζονται- και μάλιστα είναι εξαιρετικά αποδοτικές, καθώς καταφέρνουν να μετατρέπουν το 80% της μηχανικής ενέργειας σε ηλεκτρική. Βέβαια, σπεύδουν να προσθέσουν οι ερευνητές, η τεχνολογία βρίσκεται προς το παρόν σε πειραματικό στάδιο και θα χρειαστεί ακόμη αρκετές βελτιώσεις πριν βρει εφαρμογή σε εμπορικά προϊόντα.

AP PHOTO / CHRIS PIZZELLO

ΑΠΟ ΤΗΝ GOOGLE

Αυτόματος μεταφραστής

Οπως ανακοίνωσε η Google, στο προσεχές μέλλον θα μπορούμε να συνεννοηθούμε τηλεφωνικά με οποιονδήποτε άλλο άνθρωπο στον πλανήτη, χωρίς να χρειάζεται ούτε εμείς αλλά ούτε κι αυτός να γνωρίζουμε καμία άλλη γλώσσα πέρα από τη μητρική μας. Σύμφωνα με όσα αποκάλυψε ο διαδικτυακός κολοσσός, εδώ και λίγο καιρό τελειοποιεί μια τεχνολογία αυτόματης μετάφρασης, η οποία θα αναγνωρίζει τις φράσεις κάθε χρήστη, θα τις μεταφράζει αυτόματα και θα τις αναπαράγει φωνητικά στο ακουστικό του συνομιλητή του. Βέβαια, ο στόχος αυτός ενέχει αρκετές τεχνικές δυσκολίες, όπως για παράδειγμα το γεγονός ότι ένα τέτοιο πρόγραμμα χρειάζεται να αντιλαμβάνεται επακριβώς το νόημα των λέξεων που εκφωνούνται και μάλιστα πως θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη δομή της γλώσσας-στόχου για να το μεταφράσει. Η εταιρεία, ωστόσο, εκτιμά πως σε δύο μόλις χρόνια η υπηρεσία θα είναι έτοιμη να χρησιμοποιηθεί σε «έξυπνα κινητά».

ΣΗΜΕΡΑ GADGETS

CANON

Φωτογραφική με βίντεο Full HD

Ακολουθώντας την τάση για την κατασκευή φωτογραφικών μηχανών που μπορούν να καταγράψουν βίντεο υψηλής ευκρίνειας, η Canon κυκλοφόρησε πρόσφατα τη Rebel T2i, ένα μοντέλο το οποίο έχει τη δυνατότητα εγγραφής βίντεο Full HD, ανάλυσης 1080p. Επίσης, το συγκεκριμένο μοντέλο διαθέτει αισθητήρα CMOS 18 megapixel, αναδιπλούμενο φλας και οθόνη 3 ιντσών.

ΠΑΧΟΣ 15 ΧΙΛΙΟΣΤΑ

Η πιο λεπτή οθόνη

Οι οθόνες V Series της LG είναι τα λεπτότερα μόνιτορ που κυκλοφορούν αυτή τη στιγμή στην αγορά, αφού για παράδειγμα το πάχος του μοντέλου των 21,5 ιντσών δεν ξεπερνά τα 15 χιλιοστά. Από την άλλη πλευρά, οι οθόνες αυτές έχουν αξιόλογες επιδόσεις, πετυχαίνοντας ανάλυση 1920x1080, χρόνο απόκρισης 5 χιλιοστά του δευτερολέπτου και λόγο κοντράστ 1.000:1.

ΧΩΡΑΕΙ ΣΤΗΝ ΤΣΕΠΗ

Μίνι προτζέκτορας

Παρόλο που χωράει στην τσέπη και το βάρος του δεν ξεπερνά τα 170 γραμμάρια μαζί με την μπαταρία, ο μικροσκοπικός προτζέκτορας λέιζερ L1 της AAXA αναπαράγει βίντεο σε μέγεθος έως και 50 ίντσες, με ανάλυση 800x600. Αλλα πλεονεκτήματα είναι το ενσωματωμένο media player που διαθέτει, αλλά και το γεγονός ότι μία φόρτιση εξασφαλίζει έως και 90 λεπτά συνεχούς λειτουργίας.

SONY ERICSSON ASPEN

Το «πράσινο» κινητό

Με το Aspen, η Sony Ericsson θέλει να μειώσει την περιβαλλοντική επιβάρυνση που προκαλεί ένα κινητό τηλέφωνο: η συσκευή είναι φτιαγμένη από ανακυκλωμένο πλαστικό, ο φορτιστής της έχει χαμηλή ενεργειακή κατανάλωση, ενώ τα υλικά συσκευασίας του είναι τα ελάχιστα δυνατά. Πλεονεκτήματα που συνδυάζονται με το γεγονός ότι το Aspen «τρέχει» την τελευταία έκδοση λειτουργικού της Microsoft για κινητά, το Windows Mobile 6.5.3, ενώ παράλληλα διαθέτει μια οθόνη αφής 2,4 ιντσών και πληκτρολόγιο Qwerty.

ΟΛΗ Η ΜΠΑΛΑ

Ζωντανά στην LTV!

Πρωτάθλημα Marfin Laiki

ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΧΝΑΣ - ΑΝΟΡΘΩΣΗ*

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 16:00 LTV Sports1

Πρωτάθλημα Marfin Laiki

ΟΜΟΝΟΙΑ - ΕΝΠ*

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 18:00 LTV

Primera Division

ATLETICO MADRID - BARCELONA

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 22:00 ΑΛΦΑ

Επίσης:

F.A. CUP

BOLTON WANDERERS - TOTTENHAM HOTSPUR*
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 15:30 ΑΛΦΑ

CRYSTAL PALACE - ASTON VILLA
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 17:45 ΑΛΦΑ

BUNDESLIGA

EINTRACHT FRANKFURT - SC FREIBURG
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 18:30 LTV Sports2

PRIMERA DIVISION

SEVILLA - OSASUNA
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 20:00 LTV Sports1

CAMPIONATO

NAPOLI - INTER
ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 21:45 LTV Sports2

*Ζωντανά και στο διαδίκτυο στο **www.ltvliveweb.com**

Eurobank EFG

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Eurobank EFG Private Banking

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2010

Μεταβολές εβδομάδας

Χ.Α.Κ.	Χ.Α.	Dow Jones	Nasdaq	Nikkei	Dax	FTSE 100	Πετρέλαιο	€ / $
-3,17%	5,16%	1,32%*	1,69%*	0,35%	0,48%	1,17%	2,94%	-0,55%

ΣΗΜΕΡΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Νέος δείκτης σε συνεργασία με την ΕΚΤ

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε συνεργασία με τις Κεντρικές Τράπεζες των κρατών-μελών της Ευρωζώνης, διεξάγει έρευνα, τα αποτελέσματα της οποίας καταδεικνύουν την ευκολία, αλλά και τη διάθεση με την οποία οι τράπεζες χορηγούν δάνεια. Μέρος στην έρευνα λαμβάνουν οργανισμοί που κατέχουν συνολικά το 85% της αγοράς δανείων. **Σελ. 6**

ΔΑΝΕΙΑ

Σημαντική ανάκαμψη στο τέλος του 2009

Παρά τη γενικότερη κακή εικόνα στην κυπριακή αγορά του 2009, κατά τον τελευταίο μήνα του περασμένου έτους παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση στα οικιστικά δάνεια, γεγονός που αφήνει ελπιδοφόρα μηνύματα για το 2010. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης, Λάκης Τοφαρίδης, τονίζει πως αυτή τη στιγμή προσφέρονται οι καλύτερες τιμές ακινήτων. **Σελ. 4**

UBS

Επιστροφή στην κερδοφορία

Ύστερα από μια δύσκολη χρονιά, η τράπεζα UBS επέστρεψε στην κερδοφορία το τέταρτο τρίμηνο του 2009, την ίδια ώρα που ο διευθύνων σύμβουλος του ελβετικού τραπεζικού κολοσσού, Όσβαλντ Γκρούμπελ, αποφάσισε να αυξήσει κατά 50% τους μισθούς των υψηλόβαθμων στελεχών, ενώ σχεδιάζει την παροχή σε μορφή μπόνους 2,9 εκατ. ελβετικών φράγκων. Με αυτό τον τρόπο η UBS άφησε πίσω την κάκιστη χρονιά του 2008, κατά την οποία κατέγραψε ζημιές της τάξης των 21,3 ελβετικών φράγκων, ποσό ρεκόρ στα επιχειρηματικά ιστορικά της Ελβετίας. Ωστόσο, οι βρετανικές τράπεζες RBS και Lloyd's δεν βρίσκονται στην ίδια θέση με την UBS, αφού δέχονται έντονες πιέσεις από το κράτος για χορήγηση δανείων συνολικού ύψους 39 δισ. στερλινών. **Σελ. 12**

Ο διευθύνων σύμβουλος της UBS Όσβαλντ Γκρούμπελ.

ΜΠΕΝ ΜΠΕΡΝΑΝΚΙ

Άρση των μέτρων στήριξης των τραπεζών

Ο επικεφαλής της αμερικανικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας (Fed), Μπεν Μπερνάνκι, προανήγγειλε στο Κογκρέσο τη σταδιακή απόσυρση των μέτρων αναζωογόνησης της ρευστότητας, με πρώτο βήμα την αύξηση των τραπεζικών επιτοκίων. **Σελ. 8**

EPA

APPLE

Πώληση επεισοδίων προς ένα δολάριο

Η αμερικανική εταιρεία τεχνολογίας ανακοίνωσε πως έχει εξασφαλίσει τα δικαιώματα γνωστών αμερικάνικων τηλεοπτικών σειρών και θα τα πωλεί μέσω του iTunes προς ένα δολάριο μόνο. Η υπηρεσία πολύ πιθανόν να ξεκινήσει τον Απρίλιο, όταν θα κυκλοφορήσει και το iPad. **Σελ. 12**

«Πτήση» συγχώνευσης Aegean - Olympic Air

EPA

Παρά τα όποια «πάθη και μίση» του παρελθόντος, οι δυο μεγάλοι μονομάχοι των ελληνικών αιθέρων, οι οποίοι μάλιστα κατέχουν και το 50% των πτήσεων Κύπρου-Ελλάδας, Aegean και Olympic Air, συζητούν το ενδεχόμενο να έρθουν «εις σάρκα μίαν». Οι συζητήσεις που έχουν ξεκινήσει μεταξύ των δυο πλευρών υπαγορεύθηκαν από το έντονο ανταγωνιστικό περιβάλλον και την οικονομική κρίση. Οι δυο πλευρές κάνουν λόγο για συνεργασίες, όμως πηγές προσκείμενες στις εταιρείες μιλούν για συγχώνευση. Ωστόσο, η κυβέρνηση ΠΑΣΟΚ φαίνεται να βλέπει με αρνητικό μάτι το ενδεχόμενο συγχώνευσης των δυο εταιρειών, με τον υπουργό Μεταφορών, Δημήτρη Ρέππα, να αναφέρει: «Αναλόγως των εξελίξεων, θα πούμε τον δικό μας υπεύθυνο λόγο». **Σελ. 12**

Τα μάτια όλων στραμμένα στην Ελλάδα

Κρίσιμες αποφάσεις το επόμενο διήμερο από τους Ευρωπαίους εταίρους

Σε νέα μέτρα προτίθεται να προχωρήσει η ελληνική κυβέρνηση, προκειμένου να εξασφαλίσει τα μέγιστα δυνατά έσοδα ελέω της βαθιάς δημοσιονομικής κρίσης που ταλανίζει τη χώρα. Πρώτιστος στόχος είναι η εναρμόνιση με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, αλλά και η προετοιμασία αυτών που θα ζητήσει ο υπουργός Οικονομικών της Ελλάδας, Γιώργος Παπακωνσταντίνου, στις συνεδριάσεις του Eurogroup και του Ecofin, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν αύριο και μεθαύριο. Σε αυτές, άλλωστε, αναμένεται οι συζητήσεις να επικεντρωθούν στο δημοσιονομικό πρόβλημα της Ελλάδας και στις λύσεις που μπορούν να βρεθούν στην προκειμένη στιγμή.

Κούρσα με τον χρόνο σε Αθήνα-Βρυξέλλες, συναγερμός και στην Κύπρο

Επιπλέον, στόχος του κ. Παπακωνσταντίνου είναι η προώθηση άμεσων μέτρων έως τα μέσα Μαρτίου, ενώ τον Απρίλιο θα παρουσιάσει τα πρώτα αποτελέσματα στην Κομισιόν. Τα διεθνή μέσα ενημέρωσης, πάντως, υποδέχτηκαν με αρνητική διάθεση την πρόθεση χωρών-μελών της Ε.Ε., όπως η Γερμανία και η Γαλλία, να χορηγήσουν δάνεια στην Ελλάδα.

Η κατάσταση που έχει δημιουργηθεί στην Ελλάδα προκαλεί προβληματισμό και στην Κύπρο, με τα επιτελεία του Υπουργείου Οικονομικών, της Κεντρικής Τράπεζας και των εμπορικών τραπεζών να βρίσκονται σε κατάσταση ετοιμότητας, παρακολουθώντας τυχόν κραδασμούς στην κυπριακή οικονομία.

Ο υπουργός Οικονομικών, Χαρίλαος Σταυράκης, έσπευσε στην Αθήνα, όπου είχε σειρά επαφών με τον Έλληνα ομόλογό του, τον διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιώργο Προβόπουλο, αλλά και με τον διευθύνοντα σύμβουλο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, Απόστολο Ταμβακάκη, με στόχο τη συνεννόηση, προκειμένου η κακή οικονομική κατάσταση της Ελλάδας να μην επιφέρει σοβαρές επιπτώσεις και στην κυπριακή οικονομία.

Ο Χαρίλαος Σταυράκης τόνισε πως το κλειδί για να μη βρεθεί η Κύπρος στη δεινή θέση της Ελλάδας είναι να εγκριθούν τα κυβερνητικά μέτρα για εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών, μέτρα τα οποία αναμένεται να οριστικοποιηθούν τις επόμενες μέρες. **Σελ. 7**

Η σωτηρία της Eurocypria

Η Βουλή θα αποδεσμεύσει τα 35 εκατ. ευρώ παρά τις επιφυλάξεις

Οι πιέσεις από πολλές πλευρές, καθώς και οι σοβαρές επιπτώσεις που θα έχει το κράτος σε περίπτωση χρεωκοπίας της Eurocypria, οικονομικές και άλλες, είναι τα σημαντικότερα στοιχεία που οδηγούν τη Βουλή σε έγκριση του κονδυλίου των 35 εκατ. ευρώ. Μετά την παραίτηση του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου της Eurocypria, Ελευθέριου Ιωάννου, την οποία ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν έκανε αποδεκτή, καθώς και μετά τις διαβεβαιώσεις που πήρε ο κ. Ιωάννου μετά την εν λόγω εξέλιξη, φάνηκε ξεκάθαρα πως η πολιτεία θα κινηθεί προς την κατεύθυνση της διάσωσης της εταιρείας. Πολλοί επιχειρηματικοί αλλά και πολιτικοί κύκλοι θεωρούν πως ιδανικότερο σενάριο είναι η πώληση της εταιρείας, ενώ Υπουργείο Οικονομικών, ξενοδόχοι και η διοίκηση της Eurocypria πιστεύουν πως η εταιρεία μπορεί να μπει στον δρόμο της εξυγίανσης και να επανέλθει σε κερδοφόρο πορεία. **Σελ. 6**

Η Eurocypria σώζεται και πλέον μπαίνει σε αυστηρή εποπτεία.

«Το ΧΑΚ μπορεί να καταστεί περιφερειακό κέντρο επιχειρήσεων»

Ο πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), Γιώργος Κουφάρης, αναφέρει πως αυτό μπορεί να καταστεί περιφερειακό κέντρο επενδύσεων και να προσελκύσει σημαντικές εταιρείες από το εξωτερικό. Εξάλλου, ο πρόεδρος του ΧΑΚ μιλά για την πορεία της κυπριακής οικονομίας εντός του 2009 και τις προοπτικές που έχει εντός του τρέχοντος έτους. Οι κακές μέρες των ετών 1999 και 2000 έχουν περάσει ανεπιστρεπτί, όπως τονίζει ο κ. Κουφάρης, ο οποίος συμπληρώνει ότι πλέον η κυπριακή κεφαλαιαγορά κινείται εντός επαγγελματικών πλαισίων και εποπτικών αρχών. Εξάλλου, ο πρόεδρος του ΧΑΚ αναφέρει πως η παγκόσμια οικονομική κρίση δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει και την Κύπρο (και μάλιστα σοβαρά), ωστόσο θεωρεί πως τα οποιαδήποτε προβλήματα θα ξεπεραστούν σύντομα και η οικονομία θα ανακάμψει, μαζί και το ΧΑΚ. **Σελ. 6**

«Το 1999 έχει περάσει ανεπιστρεπτί»

ΑΝΑΛΥΣΗ *από τον* **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Champs-Élysées, Γαρύλλης και Πιαλέ-Πασά

Μετά από ένα έτος κατά το οποίο επαναστάσεις ξέσπασαν, άνθησαν και μετά απέτυχαν σε ολόκληρη σχεδόν την Ευρώπη, η βασιλομήτωρ των επαναστάσεων, η Γαλλία, εξέλεξε για πρόεδρό της τον Ναπολέοντα Γ΄. Ο νέος πρόεδρος, ο οποίος τέσσερα χρόνια αργότερα θα γινόταν (ανεπιτυχώς) αυτοκράτορας, αποφάσισε πως επιθυμούσε να αναδιαμορφώσει το Παρίσι. Τα κίνητρα του Ναπολέοντα ήταν διττά: Πρώτο, επιθυμούσε να ξεπεράσει το Λονδίνο, το οποίο, με τα πολλά πάρκα και το σύστημα αποχέτευσης, προσέφερε μια καλύτερη ζωή στους Λονδρέζους. Δεύτερο, όμως, επιθυμούσε, μέσα από τις μακρές και εξαιρετικά πλατιές λεωφόρους, να καταστήσει αδύνατη την ανέγερση επαναστατικών οδοφραγμάτων όπως εκείνα που προηγήθηκαν της εκλογής του. Ταυτόχρονα, με τις πλατιές λεωφόρους, μπορούσε να μεταφέρει, τάχιστα και εύκολα, στρατεύματα της Εθνικής Φρουράς από τα προάστια των Παρισίων στο κέντρο, σε περίπτωση που οι Παριζιάνοι επιθυμούσαν να ασκήσουν ξανά την παλιά τους τέχνη, την επανάσταση.

Μετά από μερικά χρόνια, ο αυτοκράτορας Φραγκίσκος Ιωσήφ Α΄ αποφάσισε να κατεδαφίσει τα ιστορικά αλλά παρωχημένα τείχη της Βιέννης και να τα αντικαταστήσει με το διάσημο Ringstraße (Ρίνγκστρασσε) που σήμερα αποτελεί κεντρικό χαρακτηριστικό της πανέμορφης Βιέννης. Οι στόχοι του Αψβούργου αυτοκράτορα ήταν πανομοιότυποι με εκείνους του Ναπολέοντα Γ΄: χρησιμότητα, ομορφιά, εκμοντερνισμός και ασφάλεια.

Και οι δύο αυτοκράτορες προκάλεσαν αντιδράσεις με τις συγκεκριμένες αποφάσεις τους. Μετακίνησαν κατοίκους και ανέτρεψαν τις υφιστάμενες συνήθειες των πολιτών. Ωστόσο, ο στόχος τους επιτεύχθηκε. Η κίνηση ήταν αποτέλεσμα ενός μοναδικού συνδυασμού: Το όραμα του πολιτικού άρχοντα, η διάθεσή του να ανεχτεί τις δαπάνες που χρειάζονταν, και σπουδαίοι τεχνοκράτες, λειτούργησαν μαζί για να επιτύχουν ένα μοναδικό αποτέλεσμα. Μάλιστα, η σχέση μεταξύ του Ναπολέοντα Γ΄ και του αρχιτέκτονα Χάουσμαν είναι εξίσου γνωστή όσο και εκείνη του Τζορτζ Ουάσινγκτον με τον Λ'Ανφάντ, ο οποίος σχεδίασε, στα ίδια πρότυπα, την αμερικανική πρωτεύουσα.

Παρόμοιας έκτασης έργα σήμερα δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν σε ήδη ανεπτυγμένα κράτη με υπάρχουσα ρυμοτομία. Ωστόσο, οι σύγχρονες πόλεις στηρίζονται ακόμα στο όραμα των πολιτικών προϊσταμένων τους και στη διάθεσή τους για πραγματοποίηση σημαντικών έργων μικρότερης έκτασης, τα οποία έχουν όμως πολλαπλασιαστικές επιδράσεις στην ποιότητα ζωής στις πόλεις. Οι τοπικές αρχές έχουν αντικαταστήσει τους αυτοκράτορες και, αντί για μεγάλες λεωφόρους κατά των επαναστατών, κτίζουν μικρές πλατείες και πεζόδρομους υπέρ των καφέ, των καταστηματαρχών και των δημόσιων εκδηλώσεων.

Γι' αυτό και η ανάπλαση που έχει ήδη αρχίσει σε Λεμεσό και Λάρνακα αποτελεί μία νότα φρεσκάδας για τις δύο παράλιες πόλεις που ήταν μάλλον παραμελημένες μέχρι πρότινος. Οι νέες μαρίνες και λιμάνια είναι ήδη γνωστά έργα, αλλά υπάρχουν ακόμα πολλά άλλα. Ήδη, η Λεμεσός έχει αναγεννηθεί με τον παραλιακό δρόμο, ο οποίος γέμισε αμέσως από ζωή και ανασχημάτισε την εικόνα της πόλης. Ταυτόχρονα, έχουν ήδη υλοποιηθεί σημαντικά έργα υποδομής για τα όμβρια ύδατα και για άλλα ζητήματα ανάγκης. Σήμερα, ο δήμαρχος της πόλης σχεδιάζει νέα μέτρα που θα επεκτείνουν την εικόνα του σύγχρονου παραλιακού δρόμου και μετά το κάστρο. Οι παλαιές βιομηχανίες που βρίσκονται κοντά στον χώρο της νέας μαρίνας, μετακινούνται εκτός του κέντρου της πόλης, με την περιοχή να προωθείται ως ένας νέος χώρος με πεζόδρομους, χώρους αναψυχής και, ενδεχομένως, ακόμα και με μουσείο που θα σχετίζεται με την ιστορία των ζυθοποιιών που σήμερα βρίσκονται στην περιοχή. Ακόμα, η ανάπλαση του κέντρου της πόλης και το γραμμικό πάρκο στον ποταμό Γαρύλλη θα ολοκληρώσουν την εικόνα μιας πόλης αναγεννημένης που θα μπορεί να αποτελέσει πόλο έλξης για επιχειρήσεις, νεαρούς και ξένους επενδυτές.

Αντίστοιχα και η Λάρνακα αναπλάθεται. Μετά την ολοκλήρωση της ταλαιπωρημένης λεωφόρου Στρατηγού Τιμάγια, τα έργα προχωρούν επιτέλους και προς τη Δεκέλεια. Με ένα πρόγραμμα ανάπλασης πλατειών και έναν «νέο» Άγιο Λάζαρο, όπου ήδη λειτουργούν επιτυχώς καφετέριες και τουριστικά καταστήματα, αλλά και με τα γενικότερα έργα που συνδέουν τις «τρεις πλατείες» με το μεσαιωνικό κάστρο που βρίσκεται στο τέρμα των αναγεννημένων, εδώ και μερικά χρόνια, Φοινικούδων, η εικόνα της εγκατάλειψης επίσης ανατρέπεται. Σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει και η ανάπλαση της οδού Πιαλέ-Πασά, που θα «μπει» στη θάλασσα και θα δώσει για πρώτη φορά αίγλη στον παλιό τουρκομαχαλά της πόλης.

Υπάρχουν, φυσικά, έργα που θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο και για το μέλλον, όπως η ενίσχυση των δωρεάν ασύρματων συνδέσεων με το διαδίκτυο και στις δύο περιπτώσεις. Αυτός ο σχεδιασμός παραμένει ακόμα ιδιωτική υπόθεση. Ωστόσο, εξαιρετικά σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι δύο πόλεις – χωρίς να αποτελεί εξαίρεση και η Πάφος – έχουν επιδείξει όραμα αλλά και διάθεση για να προχωρήσουν με έργα τα οποία θα τις απεγκλωβίσουν από την παρακμή που αποτέλεσε τα τελευταία χρόνια κεντρικό γνώρισμα των δρόμων τους. Ακόμα, στην περίπτωση της Λάρνακας, που είναι περίκλειστη από το αεροδρόμιο, τη βιομηχανική ζώνη και τις πετρελαιοδεξαμενές, οι σχεδιασμοί για ανάπτυξη έχουν πολύμορφο χαρακτήρα.

Οι τοπικές αρχές μετατρέπονται πλέον, εκτός από πολιτιστικό παράγοντα, και σε κεντρικής σημασίας παράγοντα της ανάπτυξης και της προόδου. Ενώ η κεντρική κυβέρνηση αδυνατεί εμφανώς να προωθήσει σημαντικά έργα που να βελτιώνουν τη ζωή των πολιτών και να τονώνουν την οικονομία, την απασχόληση και τις προοπτικές των πόλεών μας, οι Δήμοι αναλαμβάνουν να γεμίσουν το κενό. Παρά το γεγονός ότι το οικονομικό εύρος των τοπικών αρχών είναι πολύ μικρότερο από εκείνο των κεντρικών αρχών, είναι πασιφανές πλέον, ιδίως σε Λάρνακα και Λεμεσό, πως η αποτυχία της κυβέρνησης μετριάζεται μόνο χάρη στο όραμα των Δήμων.

www.fortheisland.wordpress.com

Σχολιάστε στο www.kathimerini.com.cy

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ**

Μια επένδυση προσοδοφόρα

Σε μια περίοδο που ο κλάδος των αερομεταφορών αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις και τα παγκόσμια μεγαθήρια συνενώνονται προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες, στη μικρή Κύπρο λειτουργούν υπό κρατικό έλεγχο δύο αεροπορικές εταιρείες. Για τους πολλούς, η συγκεκριμένη κατάσταση συνιστά άλλη μια προσπάθεια ενίσχυσης της τουριστικής βιομηχανίας. Για τους γνωρίζοντες, όμως, η ύπαρξη δύο κρατικών αερογραμμών απαντά στη διαχρονική προσπάθεια όλων των κυβερνήσεων να μεγεθύνουν τον δημόσιο τομέα προκειμένου να εξυπηρετήσουν μια ολοένα αυξανόμενη κομματική πελατεία.

Ο καβγάς αυτή την περίοδο αφορά την κρατική εταιρεία ναυλωμένων πτήσεων Eurocypria, η οποία βρίσκεται σε αναζήτηση επιπλέον κεφαλαίων ύψους 35 εκατ. ευρώ προκειμένου να καταστεί βιώσιμη. Ή μήπως όχι; Εδώ λοιπόν βρίσκεται και το ζουμί της υπόθεσης.

Η δημόσια συζήτηση που αναπτύχθηκε επί του θέματος δεν απαντά, κατά τη γνώμη μας, στο βασικό ερώτημα: Η κεφαλαιουχική ενίσχυση, που τόσο επιτακτικά έως και εκβιαστικά ζητά η κυβέρνηση, θα είναι το τέλος του δρόμου ή η αρχή μιας νέας δυσάρεστης πραγματικότητας; Από τα συμφραζόμενα των δημόσιων δηλώσεων προκύπτει ότι τα κεφάλαια χρειάζονται προκειμένου να ανανεωθεί το υφιστάμενο δάνειο ύψους 28 εκατ. ευρώ προς την εταιρεία, το οποίο εξασφαλίστηκε όπως προκύπτει με ψεύτικα παραστατικά προς τις τράπεζες, και ενδεχομένως να της παραχωρηθεί ένα νέο, ύψους 13 εκατ. ευρώ, περί τα μέσα Απριλίου – σύνολο νέων δανείων, δηλαδή, 41 εκατ. ευρώ.

Δεν θεωρεί σκόπιμο να εξηγήσει στον Κύπριο φορολογούμενο τι σημαίνει η χρηματοδότηση

Σύμφωνα με τον επικεφαλής της Eurocypria, η ζητούμενη αύξηση κεφαλαίου θα επιτρέψει στην εταιρεία να λειτουργήσει «όπως πρέπει». Προφανώς δεν θεωρεί σκόπιμο να εξηγήσει στον Κύπριο φορολογούμενο που θα πληρώσει αυτά τα χρήματα τι σημαίνει αυτό το «όπως πρέπει» για την εταιρεία, λες και θα μπορούσε ποτέ – αν απευθυνόταν σε πραγματικούς επενδυτές και όχι σε κορόιδα όπως εμάς – να εξασφαλίσει 35 εκατ. ευρώ προβαίνοντας σε αυτές τις δηλώσεις. Μας καθησύχασε όμως λέγοντας ότι όλα τα στοιχεία που αφορούν την περαιτέρω πορεία της εταιρείας βρίσκονται ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, η οποία λειτουργώντας εκ μέρους μας θα πάρει τις σωστές αποφάσεις. Έλα όμως που ο πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών της Βουλής δηλώνει ότι δεν έχει λάβει τις απαραίτητες «επιβεβαιώσεις ότι δεν ρίχνουμε τα χρήματα σε μια μαύρη τρύπα άδικα».

Οι «επιβεβαιώσεις», όμως, ήρθαν δύο μέρες αργότερα από το κυβερνών ΑΚΕΛ, το οποίο, ακροβατώντας μεταξύ συγκεχυμένων αριθμών, μας ενημέρωσε ότι η εταιρεία συνεισφέρει στον τόπο 205 εκατ. ευρώ, 30 από τα οποία μπαίνουν στο ταμείο του κράτους ως φορολογία και αποτελούν μάλιστα επαναλαμβανόμενα έσοδα. Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και η ανακοίνωση της εταιρείας, λίγες ώρες μετά τις δηλώσεις του ΑΚΕΛ, η οποία μας ενημερώνει ότι η συγκεκριμένη επένδυση θα προσφέρει στο κράτος «απόδοση πέραν του 8%, όταν η διεθνής μέση απόδοση κυμαίνεται στο 4%». Χρησιμοποιώντας λοιπόν αυτά τα δύο νούμερα, ένας δευτεροετής φοιτητής χρηματοοικονομικής μπορεί να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο που κατέχει το κράτος, και που ακούει στο όνομα Eurocypria, αποτιμάται περίπου στα 375 εκατ. ευρώ (30 εκατ. ευρώ/8%)! Συνεπώς, αν πιστέψουμε ό,τι μας λένε, το κράτος θα δαπανήσει 35 εκατ. ευρώ για να διασώσει ένα περιουσιακό στοιχείο που αποτιμάται στο δεκαπλάσιο. Και επειδή, όπως μας ενημέρωσε η εταιρεία, η πολύ καλή της πορεία έχει προσελκύσει προσφάτως το ενδιαφέρον κάποιου ξένου επενδυτή, η συγκεκριμένη αποτίμηση δεν θα παραμείνει ένας ψυχρός υπολογισμός, αλλά θα μεταφραστεί σύντομα σε ζεστά ευρώ για τα δημόσια ταμεία.

Τη στιγμή που γράφεται αυτή εδώ η στήλη, η Βουλή δεν έχει συζητήσει ακόμα το επίμαχο νομοσχέδιο. Επειδή όμως οι βουλευτές θα προσέλθουν στην ολομέλεια σιδηροδέσμιοι λόγω των αδέξιων χειρισμών της κυβέρνησης, εμείς τους λέμε να μην ανησυχούν για την επιλογή τους. Εξάλλου, η «διάσωση» της Eurocypria θα κρατήσει τα αεροσκάφη της σε λειτουργία, επιτρέποντας στο ΑΚΕΛ αλλά και στη διοίκηση της εταιρείας να «καβαλήσουν» ένα από αυτά και, αφού παρουσιάσουν τα νούμερά τους σε μια σειρά από roadshows που θα πραγματοποιήσουν σε ευρωπαϊκές πρωτεύουσες (λέμε τώρα), να αποδείξουν σε όλους εμάς την εγκυρότητα των εκτιμήσεών τους…

ystavrinides@gmail.com

ΔΗΚΤΗΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ

Οικονομικοί αναλυτές, επιχειρηματίες και διευθυντικά στελέχη που πήγαν τα παιδιά τους για αγορές αποκριάτικων ειδών είδαν στα καταστήματα μάσκες τύπου «Δημήτρη Χριστόφια». Μάλιστα, πολλοί από αυτούς ζήτησαν και τη μάσκα τύπου «Σταυράκη», αλλά ενημερώθηκαν πως δεν κυκλοφόρησε στην αγορά – προς απογοήτευση αυτών, αλλά και του υπουργού, ο οποίος, με έναν άλλο τρόπο, θα ήταν σίγουρα το πρόσωπο των ημερών!

Θα το έχουμε υπόψη…

Πρέπει να δυσκολεύονται οι τράπεζες τον τελευταίο καιρό, γιατί κάποιες άρχισαν να ανακαλούν δάνεια και να πιέζουν τους δανειολήπτες. Η στήλη έμαθε για συγκεκριμένο πελάτη τράπεζας, ο οποίος μετά από τρία χρόνια έγκαιρης και πλήρους πληρωμής των δόσεών του άργησε να καταβάλει τη δόση του για μερικές μέρες. Η συγκεκριμένη τράπεζα – δεν λέμε ονόματα – έσπευσε να κάνει ανάληψη χρημάτων από τον συγκεκριμένο πελάτη της για την καθυστερημένη δόση κι ακόμα μία επιπλέον δόση, αφήνοντάς τον χωρίς χρήματα για έναν μήνα. Η απάντηση της τράπεζας ήταν: «Έχουμε το δικαίωμα, είναι στο συμβόλαιο». Έτσι η τράπεζα πέτυχε τρία πράγματα: Πρώτον, έχασε έναν πελάτη που δεν θα ξαναλάβει δάνειο από αυτήν. Δεύτερον, έδειξε αγένεια και ασέβεια στους πελάτες της, ενώ, τρίτον, έστειλε μήνυμα πως αντιμετωπίζει προβλήματα και το κοινό θα τα έχει υπόψη του.

Διεργασίες

Η στήλη μαθαίνει ότι οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης βρίσκονται σε επαφή και συνομιλούν με τον υπουργό Οικονομικών, Χαρίλαο Σταυράκη, προκειμένου να τον μεταπείσουν να μετακινηθεί από τη θέση του για αναθεώρηση της φορολογίας στην ακίνητη περιουσία. Μετά τις έντονες αντιδράσεις και το γεγονός ότι η κυβέρνηση έχει μείνει εκτεθειμένη από τη βιασύνη με την οποία ανακοίνωσε το μέτρο, σήμερα μαθαίνουμε και από συγκεκριμένη πηγή πως ο υπουργός φαίνεται να κάνει δεύτερες σκέψεις και πιθανόν η εν λόγω σκέψη στο τέλος της ημέρας να μείνει μόνο… σκέψη.

Euro… problemia

Πηγή του Δήκτη αναφέρει ότι βλέπει πολλά περισσότερα πίσω από το θέμα της Eurocypria, παρά το απλό ζήτημα βιωσιμότητας που προτάσσει η κυβέρνηση. Το συμπέρασμα ένα είναι: Ότι άλλη μια φορά ο Κύπριος φορολογούμενος καλείται να πληρώσει τα παρασκηνιακά μαγειρέματα που αποσκοπούν στο «καλώς νοούμενο συμφέρον» των οργανισμών του τόπου. Καλό θα ήταν επιτέλους να δουν οι διοικούντες πως με στοχευμένα μέτρα θα δώσουν λύσεις για τον τουρισμό, για την ανεργία και για τους ρυθμούς ανάπτυξης της χώρας και να σταματήσουν να κρατούν «λάβαρα σωτηρίας», εκμεταλλευόμενοι τις καταστάσεις.

Να η ευκαιρία

Πολλοί κύκλοι θεωρούν ως την ιδανικότερη λύση σωτηρίας της Eurocypria την πώλησή της σε κάποιο επενδυτή, ο οποίος αφενός θα λειτουργήσει προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης της εταιρείας, θα διατηρήσει το προσωπικό στην εταιρεία, θα αγοράσει μαζί και τα χρέη της Eurocypria, ενώ αφετέρου, με σωστές κινήσεις, θα φέρει πραγματικά θετικά αποτελέσματα για τον τουρισμό, ο οποίος υποφέρει – και μάλιστα πολύ. Πηγές της στήλης αναφέρουν ότι υπάρχουν τρεις υποψήφιοι αγοραστές για τη Eurocypria, ωστόσο δεν προχωρά τίποτα, από τη στιγμή που δεν υπάρχει απόφαση πώλησής της.

Φτάνει πια

Φίλος της στήλης πήγε στη Λευκωσία για ψώνια και στάθμευσε το αυτοκίνητό του σε χώρο στάθμευσης, σε πάροδο της λεωφόρου Μακαρίου. Κατέβηκε από το όχημά του και έδωσε στον υπάλληλο που κόβει αποδείξεις στον χώρο ένα χαρτονόμισμα των δέκα ευρώ. Τα ρέστα που πήρε πίσω ήταν μόνο έξι ευρώ, δηλαδή το αντίτιμο για τον χώρο στάθμευσης, χωρίς προδιαγραφές και χωρίς καμία απολύτως προστασία για το αυτοκίνητο, ήταν τέσσερα ευρώ και αυτό το ποσό για μια-δυο ώρες που θα τις χρειαζόταν για τα ψώνια του. Ο κύριος πήρε πίσω τα λεφτά του και έφυγε. Όλοι οι άλλοι απλώς χρυσώνουν τους επιτήδειους ιδιοκτήτες χώρων στάθμευσης στα κέντρα των πόλεων της Κύπρου.

Το μένος

Πάντως, η στήλη μαθαίνει πως η αίτηση προς τράπεζες για δάνεια στην Eurocypria προκάλεσε οργή και μένος σε μία, τουλάχιστον, τράπεζα. Το letter of comfort και οι υποσχέσεις πως «θα τα κανονίσουμε» δεν έπιασαν τόπο και δεν δόθηκε το δάνειο σε μια εταιρεία που δεν σώζεται παρά μόνο με τσεκούρι. Η σοβαρή τράπεζα φάνηκε ποια είναι, κύριοι…

Παρεμπιπτόντως

Οικονομικοί κύκλοι της Ελλάδας, μιλώντας στον Δήκτη, ανέφεραν πως η τραγική δημοσιονομική κατάσταση της ελληνικής οικονομίας επηρεάζει μεν την κυπριακή οικονομία, αλλά δεν είναι ικανή να φέρει την καταστροφή στην Κύπρο. Αντίθετα, θεωρούν πως οι επιχειρηματίες της Κύπρου θα σώσουν την κατάσταση με σωστές κινήσεις επενδύσεων, οι οποίες θα προωθήσουν την ανάπτυξη στη χώρα. Παρεμπιπτόντως, καιρός δεν είναι να αρχίσει η ανακατασκευή και ανακαίνιση του Hilton, αλλά και του Συνεδριακού Κέντρου;

Επιτέλους βάλε κάρτα

Ύστερα από πολλά χρόνια που η Cyta ήταν πίσω από πλευράς εξυπηρέτησης των αναγκών της αγοράς και των πελατών της, προχώρησε επιτέλους στην τοποθέτηση μηχανημάτων για πληρωμές των λογαριασμών με πιστωτική κάρτα. Κάλλιο αργά παρά ποτέ, δεν λένε; Ο Δήκτης εύχεται να τοποθετηθούν σύντομα και σε άλλα μέρη μηχανήματα πιστωτικών καρτών, όπως σε κάποια θέατρα σατιρικά που λειτουργούν μόνο τοις μετρητοίς…

diktis@kathimerini.com.cy

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

199,74 εκατ. ευρώ απέστειλαν στην Κύπρο πολίτες της Δημοκρατίας που κατοικούν και εργάζονται στο εξωτερικό το 2008. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, που προέρχονται από την Παγκόσμια Τράπεζα, το 2005 το ίδιο ποσό ήταν 136 εκατ. ευρώ (σε τρέχουσες τιμές).

4.000% ήταν η αύξηση των παράκτιων «νεκρών ζωνών» παγκοσμίως, από το 1960 μέχρι το 2008. Σύμφωνα με ανάλυση του World Resources Institute, οι εκτενείς περιοχές που είναι αφιλόξενες για τη θαλάσσια ζωή αυξήθηκαν από 10 το 1960 σε 405 το 2008.

44% των μελών του Αμερικανικού Κογκρέσου είναι εκατομμυριούχοι, όπως ανακοινώνει το Center for Responsible Politics. Συγκεκριμένα, 237 από τους 535 κατατάσσονται ως «εκατομμυριούχοι».

80% των δαπανών για την τόνωση της οικονομίας στη Νότιο Κορέα έχουν δεσμευτεί για την προώθηση της «πράσινης ανάπτυξης», όπως αναφέρει σε άρθρο του ο David King, διευθυντής στο Smith School of Enterprise and the Environment, στο περιοδικό Prospect.

175% ήταν η αύξηση του ετήσιου τζίρου των videogames μεταξύ του 2001 και του 2008, σύμφωνα με το περιοδικό Prospect. Το περιοδικό αναμένει πως η τάση θα συνεχιστεί.

ΑΡΘΡΟ του **ΕΥΕΛΘΟΝΤΑ Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΗ**

Χρειαζόμαστε περισσότερους «Μικρούς Γίγαντες» για να επιβιώσουμε

Στο προηγούμενό μου άρθρο διατύπωσα το συμπέρασμα ότι η κυπριακή οικονομία δεν θα μπορέσει να εξέλθει από την τρέχουσα οικονομική κρίση, λειτουργώντας στη βάση ιδεολογημάτων και ρυθμών περασμένων δεκαετιών και νοοτροπιών καθεστώτων που εξέπνευσαν.

Η οικονομική κρίση που πλήττει την Κύπρο θα επιδεινωθεί μέσα στο 2010 και μόνο με καινοτόμες ιδέες και πρακτικές είναι δυνατόν οι κυπριακές Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜμΕ) να επιβιώσουν στην τρέχουσα συγκυρία και να μπορέσουν να διαπρέψουν στο εγγύς μέλλον. Όπως προαναγγείλαμε, αρχίζουμε σήμερα την παρουσίαση καινοτόμων ιδεών και πρακτικών με τη σκιαγράφηση της αντίληψης των «Μικρών Γιγάντων», δηλαδή εταιρειών που επέλεξαν να γίνουν οι κορυφαίες σε ποιότητα στον κλάδο τους, παραμένοντας στην κατηγορία των ΜμΕ, αντί να ακολουθήσουν την πρακτική της συνεχούς μεγέθυνσης (δηλαδή της αύξησης των πωλήσεων και του αριθμού των εργαζομένων). Ειλικρινά πιστεύω ότι η φιλοσοφία και η πρακτική των «Μικρών Γιγάντων» είναι η πλέον ενδεδειγμένη για τις καινοτόμες και εξωστρεφείς κυπριακές ΜμΕ.

Ο όρος «Μικροί Γίγαντες» επινοήθηκε από τον διακεκριμένο Αμερικανό δημοσιογράφο Βο Burlingham, συγγραφέα του βιβλίου «Small Giants» (Portofolio, 2005). Καταγράφω στη συνέχεια τα κύρια χαρακτηριστικά των «Μικρών Γιγάντων», όπως αυτά περιγράφονται στο βιβλίο του Burlingham (το οποίο συνιστώ σε όλους τους αναγνώστες να διαβάσουν, ακόμα και αν δεν είναι επιχειρηματίες). Το βιβλίο είναι εξαιρετικά καλογραμμένο και παρουσιάζει αναλυτικά 14 «Μικρούς Γίγαντες» (δηλαδή εταιρείες που επέλεξαν ενσυνείδητα να γίνουν κορυφαίες και όχι μεγάλες).

Παρά το γεγονός ότι κάθε «Μικρός Γίγαντας» ακολουθεί τη δική του επιχειρηματική στρατηγική, υπάρχουν τρία χαρακτηριστικά, τα οποία απαντώνται σε όλες τις 14 εταιρείες που μελετώνται από τον Burlingham:

α) Οι «Μικροί Γίγαντες» κατορθώνουν να εμπνεύσουν στους υπαλλήλους τους το αίσθημα ότι εξυπηρετούν κάποιον υψηλό και κοινωφελή σκοπό με το να εξυπηρετούν άψογα τους πελάτες τους και (ευρύτερα) να αγωνίζονται να αριστεύσουν στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

β) Οι «Μικροί Γίγαντες» δεν ζητούν μονάχα υψηλή απόδοση από τους συνεργάτες τους, αλλά και προσφέρουν πάρα πολλά στους εργαζομένους (δηλαδή ψηλούς μισθούς, γενναιόδωρα παρεμφερή ωφελήματα, τα οποία οι ίδιοι οι εργαζόμενοι επιλέγουν, ευέλικτα ωράρια απασχόλησης, επιδόματα παραγωγικότητας κ.ο.κ).

γ) Οι «Μικροί Γίγαντες» καλλιεργούν κλίμα ειλικρινούς συναδελφικότητας και συλλογικής ευθύνης ανάμεσα στους εργαζομένους (δηλαδή, προωθούν και διασφαλίζουν την αμοιβαία εμπιστοσύνη και τον σεβασμό του καθενός εργαζομένου προς όλους τους υπόλοιπους). Με τον τρόπο αυτό, οι «Μικροί Γίγαντες» παρουσιάζουν εικόνα και χαρακτηριστικά μιας αρμονικής πολυμελούς οικογένειας (αντί μιας ομάδας ατόμων που τυγχάνει να εργάζονται στην ίδια εταιρεία και προσπαθούν να επιβληθούν ο ένας στον άλλον με θεμιτά και/ή αθέμιτα μέσα).

Η υψηλή αποτελεσματικότητα και παραγωγικότητα προκύπτει όταν οι εργαζόμενοι αισθάνονται υπεύθυνοι να δημιουργήσουν καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες (αλλά και να αποτύχουν σε κάποια στάδια της πορείας αυτής, χωρίς να κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους ή να καταστούν αποδιοπομπαίοι τράγοι). Οι εργαζόμενοι παρακινούνται να υπερβάλουν εαυτούς στις επιχειρήσεις που περιγράφουμε, διότι και οι ιδιοκτήτες (που είναι κατά κανόνα και οι ιδρυτές των επιχειρήσεων αυτών) διαπνέονται από πάθος και ενθουσιασμό για τη δουλειά που κάνουν και για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παράγουν.

Ένα άλλο θεμελιώδες χαρακτηριστικό των «Μικρών Γιγάντων» είναι ότι αισθάνονται και φρονούν πως αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των κοινοτήτων (των πόλεων και των χωριών) στις οποίες είναι εγκαταστημένοι. Οι εν λόγω επιχειρήσεις θεωρούν εαυτές ως ενεργούς πολίτες στις κοινότητες που λειτουργούν, αλλά και οι κοινότητες (βλέποντας ότι οι «Μικροί Γίγαντες» παραμένουν διαχρονικά πιστοί και καλοί εργοδότες και φορολογούμενοι) στηρίζουν με κάθε τρόπο τη λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών (κυρίως προσφέροντας αξιόπιστες δημόσιες υπηρεσίες και άριστο ανθρώπινο δυναμικό).

Τα βαθιά ριζωμένα αισθήματα αλληλεγγύης που περιγράφηκαν πιο πάνω (μεταξύ των «Μικρών Γιγάντων» και των εργαζομένων τους, αλλά και ανάμεσα στους «Μικρούς Γίγαντες» και στις κοινότητες στις οποίες λειτουργούν) εδράζονται στο γεγονός ότι οι εν λόγω εταιρείες είναι προσηλωμένες στις ακόλουθες αρχές:

1. Την αρχή της Ακεραιότητας (δηλαδή, ο «Μικρός Γίγαντας» είναι όντως η εταιρεία που εμφανίζεται δημόσια και διαλαλεί ότι είναι),

2. Την αρχή του Επαγγελματισμού (δηλαδή, ο «Μικρός Γίγαντας» πράττει ακριβώς ό,τι υπόσχεται να πράξει) και

3. Την αρχή της Αμοιβαίας Ειλικρίνειας (δηλαδή, ο «Μικρός Γίγαντας» νοιάζεται ειλικρινά για τους συνεργάτες και την κοινότητά του και το ίδιο πράττουν οι εργαζόμενοι και η κοινότητα για τον «Μικρό Γίγαντα»).

Ως κατακλείδα, θα ήθελα να τονίσω (όπως πράττει και ο Βο Burlingham στο βιβλίο του «Small Giants») ότι υπάρχουν πολλές εταιρείες σ' όλες τις χώρες του κόσμου που λειτουργούν ως «Μικροί Γίγαντες» (οι 14 εταιρείες που αναλύονται στο βιβλίο είναι απλώς επίλεκτα παραδείγματα). Είμαι βέβαιος ότι αξίζει τον κόπο να εντοπίσουμε τους «Μικρούς Γίγαντες» που βρίσκονται γύρω μας και να προσπαθήσουμε να τους μιμηθούμε.

Ο Ευέλθων Γ. Ιακωβίδης είναι ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας συμβούλων οικονομολόγων και μηχανικών Epsilon Consulting Ltd (evelthon@epsilon.com.cy).

Deloitte.

www.deloitte.com/cy

Audit • Tax • Consulting • Financial Advisory •

Φορολογικές Πληροφορίες 2010

Η DELOITTE ενημερώνει τους φορολογούμενους για όλες τις αλλαγές

Η φορολογική νομοθεσία της Κύπρου γίνεται όλο και περισσότερο περίπλοκη και πάρα πολύ σημαντική.
Ο σωστός φορολογικός σχεδιασμός απαιτεί την έγκυρη και συστηματική παρακολούθηση όλων των σχετικών νομοθεσιών με συνέπεια και επαγγελματισμό.
Η Deloitte αναγνωρίζοντας τις ανάγκες τόσο του επιχειρηματικού κόσμου όσο και του κάθε ιδιώτη, διαθέτει μια εξειδικευμένη ομάδα συμβούλων σε φορολογικά θέματα που αποτελείται από κατάλληλο, καταρτισμένο και προσοντούχο προσωπικό.
Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος η Deloitte μέσα στα πλαίσια της έγκυρης και έγκαιρης ενημέρωσης των πελατών και συνεργατών της, και ευρύτερα του κάθε φορολογούμενου, έχει εκδώσει το φορολογικό εγχειρίδιο, στο οποίο παρέχονται φορολογικές πληροφορίες για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και άλλες σημαντικές πληροφορίες που αφορούν το έτος 2010.

- **Για περισσότερες πληροφορίες ή επαγγελματικές συμβουλές σε σχέση με οποιαδήποτε φορολογικά θέματα μπορείτε να επικοινωνήσετε με τους σύμβουλους σας στη Deloitte.**

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2010

Τέλος κάθε μήνα	• Πληρωμή φόρου που αποκόπηκε από τους μισθούς των υπαλλήλων τον προηγούμενο μήνα • Πληρωμή εισφοράς για την άμυνα που παρακρατήθηκε από μερίσματα και τόκους που πληρώθηκαν τον προηγούμενο μήνα
31 Ιανουαρίου	• Υποβολή δήλωσης λογιζόμενης διαμονής μερίσματος για το φορολογικό έτος 2007
30 Απριλίου	• Υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2009 από μισθωτούς, όταν το μεικτό τους εισόδημα υπερβαίνει τα €19.500 • Υποβολή δήλωσης εργοδότη και στοιχεία εργοδοτουμένων για το 2009 • Πληρωμή προσωρινού φόρου ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το πρώτο τετράμηνο του 2010
30 Ιουνίου	• Υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2009 από φυσικά πρόσωπα που δεν ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς, όταν το μεικτό τους εισόδημα υπερβαίνει τα €19.500 • Πληρωμή τελικού φόρου του 2009 με αυτοφορολογία, από φυσικά πρόσωπα που δεν ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς • Πληρωμή εισφοράς για την άμυνα για το πρώτο εξάμηνο του 2010
1 Αυγούστου	• Υποβολή δήλωσης και πληρωμή πρώτης δόσης προσωρινού φόρου για το 2010 • Πληρωμή τελικού φόρου του 2009 με αυτοφορολογία, από φυσικά πρόσωπα και εταιρείες που ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς
31 Αυγούστου	• Πληρωμή προσωρινού φόρου ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το δεύτερο τετράμηνο του 2010
30 Σεπτεμβρίου	• Πληρωμή δεύτερης δόσης προσωρινού φόρου για το 2010 • Πληρωμή φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας για το 2010
31 Δεκεμβρίου	• Υποβολή δήλωσης εισοδήματος για το 2009 από φυσικά πρόσωπα και εταιρείες που ετοιμάζουν εξελεγμένους λογαριασμούς • Πληρωμή τρίτης δόσης προσωρινού φόρου για το 2010 • Πληρωμή εισφοράς για την άμυνα για το δεύτερο εξάμηνο του 2010 • Πληρωμή προσωρινού φόρου ασφαλιστικών εταιρειών ζωής για το τρίτο τετράμηνο του 20010

Η μη τήρηση των πιο πάνω προθεσμιών επισύρει επιπρόσθετη επιβάρυνση και τόκο ανάλογα με το ποια προθεσμία δεν τηρήθηκε.

Σημείωση:
Το ύψος του επιτοκίου καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών με διάταγμα και θα ισχύει για ολόκληρο το έτος. Το ύψος του επιτοκίου για το έτος 2010 καθορίστηκε στο 5.35%.

Είναι ο Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών το πρόβλημα;

Με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία του περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών νόμου, η πώληση μετοχών ιδιωτικής εταιρείας, η οποία κατέχει ακίνητη περιουσία στη Δημοκρατία, υπόκειται σε φόρο κεφαλαιουχικών κερδών, σε αντίθεση με την περίπτωση όπου πωλούνται μετοχές ιθύνουσας εταιρείας που κατέχει μετοχές σε εταιρεία, η οποία κατέχει την ακίνητη ιδιοκτησία (υπόθεση Ανδρέα Γεωργίου (721/92)).

Πιερής Μάρκου
Συνέταιρος και Επικεφαλής Φορολογικών Υπηρεσιών της Deloitte

Κατά τις πρόσφατες εξαγγελίες του Υπουργείου Οικονομικών για τη πάταξη της φοροδιαφυγής, γίνεται αναφορά στη συγκεκριμένη πρόνοια της νομοθεσίας και στην ανάγκη τροποποίησης της, έτσι ώστε να καταβάλλεται Φόρος Κεφαλαιουχικών Κερδών και στις περιπτώσεις, όπου αντί να πωλούνται οι μετοχές της εταιρείας που κατέχει ακίνητη ιδιοκτησία, πωλούνται οι μετοχές ιθύνουσας εταιρείας που έχει παρεμβληθεί πάνω από την εταιρεία που κατέχει την ακίνητη περιουσία ή άλλης ανώτερου επιπέδου ιθύνουσας εταιρείας.

Παρ' όλο που εκ πρώτης όψεως είναι εύλογο το πιο πάνω εγχείρημα και υπάρχει πλήρης κατανόηση για τις ανησυχίες του Κράτους για τις περιπτώσεις όπου η υφιστάμενη νομοθεσία τυχάνει εκμετάλλευσης μέσω της οποίας αποφεύγεται η πληρωμή φόρων, δεν θα πρέπει όμως να αγνοηθεί η δυσκολία στην πρακτική εφαρμογή τέτοιας πρόνοιας στη νομοθεσία. Ειδικά στις περιπτώσεις συγκροτημάτων εταιρειών με διασταυρωμένες σε διάφορα επίπεδα συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο των εμπλεκόμενων εταιρειών και την εξεύρεση των απαραίτητων πληροφοριών με σκοπό τον ορθό υπολογισμό του απαιτούμενου φόρου.

Να σημειωθεί ότι, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, ο Διευθυντής του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (ΤΕΠ) έχει τη δυνατότητα να θεωρήσει συγκεκριμένες πράξεις εικονικές και να επιβάλει φόρο όπου η συναλλαγή θεωρείται ότι δεν είναι γνήσια (βλέπε, α. 33 του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεων Φόρων Νόμου και την υπόθεση Βάσος Εστεΐτς ΛΤΔ & Άλλοι (189/90, 190/90)). Κατ' επέκταση εάν το Κράτος ανησυχεί ότι η υφιστάμενη νομοθεσία για τη φορολόγηση των κεφαλαιουχικών κερδών τυχάνει εκμετάλλευσης, θα μπορούσε με τις σημερινές εξουσίες που παρέχονται στο Διευθυντή του ΤΕΠ να πατάξει τέτοιες περιπτώσεις.

Κάτι αντίστοιχο μπορεί να λεχθεί και για πολλά από τα άλλα μέτρα που έχουν εξαγγελθεί. Έχουν περιέλθει σχεδόν πέντε μήνες από τις αρχικές εξαγγελίες του Υπουργείου για διάφορα μέτρα βελτίωσης της είσπραξης των φόρων, μέτρα όμως που απαιτούν χρονοβόρα νομοθετική ρύθμιση, η οποία όταν και εφόσον ψηφιστεί θα χρειαστεί άλλο τόσο χρόνο για εφαρμογή.

Άμεση πάταξη της φοροδιαφυγής και αποτελεσματικότητα στην είσπραξη των φόρων μπορεί να επιτευχθεί αν το Κράτος επικεντρωθεί σε αλλαγές στη νομοθεσία ή/και των συλλογικών συμβάσεων που να επιτρέπουν μεταξύ άλλων, την εναλλαξιμότητα προσωπικού στο Δημόσιο τομέα. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσε να επιτευχθεί η άμεση μετακίνηση ανθρώπινου δυναμικού από τμήματα της κυβερνητικής μηχανής που υπολειτουργούν σε τμήματα όπου υπάρχει άμεση ανάγκη. Το ΤΕΠ είναι ένα τμήμα της Κυβέρνησης που αν στελεχωνόταν σωστά θα μπορούσε να εφαρμόσει πιο αποτελεσματικά την υφιστάμενη νομοθεσία και κανονισμούς, με απώτερο σκοπό την έγκαιρη είσπραξη των οφειλόμενων φόρων και τη βελτίωση του κρατικού προϋπολογισμού.

Όσο για τις προτεινόμενες αλλαγές στον περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών νόμο, θα ήταν φρόνιμο αν το Υπουργείο προβληματιστεί το συντομότερο δυνατό για την πλήρη αναδιάρθρωση της όλης νομοθεσίας περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών, αφού με την υφιστάμενη νομοθεσία μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις φορολόγησης με συνδυαζόμενη φορολογία που να φτάνει μέχρι και το 35%, σε αντίθεση με το 20%, που είναι ο συντελεστής φορολόγησης των κεφαλαιουχικών κερδών. Θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο να καταργηθεί ο φόρος αυτός και να εισαχθούν τα κέρδη κάτω από τον εταιρικό φόρο στην περίπτωση των νομικών προσώπων και του φόρου εισοδήματος στην περίπτωση των φυσικών προσώπων, με κάποιες πιστώσεις ανάλογα με την περίοδο ιδιοκτησίας. Αυτό εξάλλου γίνεται και στις πλείστες Ευρωπαϊκές χώρες.

Δύο νέα σημαντικά βραβεία για τη Deloitte

Η Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κα Σωτηρούλα Χαραλάμπους και ο Πρόεδρος της ΟΕΒ κ. Ανδρέας Πίττας (αριστερά) παραδίδουν στον Ανώτερο Εκτελεστικό Σύμβουλο της Deloitte κ. Χρίστη Χριστοφόρου το Βραβείο Οικονομικής και Επιχειρηματικής Αριστείας της ΟΕΒ που κέρδισε η Deloitte στον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών

Οι επιτυχίες αυτές συμβάλλουν στην επίτευξη του οράματος να καταστούμε το πρότυπο της Επαγγελματικής Αριστείας

Η Deloitte εξασφάλισε πρόσφατα δύο νέα βραβεία, τα οποία επιβεβαιώνουν την υψηλή ποιότητα των υπηρεσιών που προσφέρει στις επιχειρήσεις και την ποιότητα των στελεχών της.
Συγκεκριμένα, η Deloitte εξασφάλισε το Βραβείο Οικονομικής και Επιχειρηματικής Αριστείας 2009 της Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων (ΟΕΒ) στον τομέα των επαγγελματικών υπηρεσιών.
Επίσης, πρόσφατα απονεμήθηκε στη Deloitte το Βραβείο για την Καλύτερη Φορολογική Ομάδα στην Κύπρο για το 2010, που ψηφίστηκε από το περιοδικό World Finance.
Σε δήλωση του μετά την απονομή του βραβείου της ΟΕΒ, ο Ανώτερος Εκτελεστικός Σύμβουλος της Deloitte κ. Χρίστης Χριστοφόρου είπε: «Οι δύο νέες αυτές σημαντικές επιτυχίες αποτελούν τιμή για τη Deloitte και επαναβεβαιώνουν την προσήλωση μας στο να καταστούμε το πρότυπο της Επαγγελματικής Αριστείας».

Η φορολογική ομάδα της Deloitte

Η εξειδικευμένη ομάδα συμβούλων σε φορολογικά θέματα της Deloitte, αποτελείται από τους ακόλουθους συνέταιρους και διευθυντικό προσωπικό:

Συνέταιροι και Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου
Πιερής Μ. Μάρκου
e-mail:pmarkou@deloitte.com
Αντώνης Ταλιώτης
e-mail:ataliotis@deloitte.com
Παύλος Μαλλής
e-mail:pmallis@deloitte.com
Χρίστος Παπαμαρκίδης
e-mail:cpapamarkides@deloitte.com
Αλέκος Παπαλεξάνδρου
e-mail:apapalexandrou@deloitte.com

Επίτιμος Πρόεδρος
Μιχαλάκης Χριστοφόρου
(Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου)

Διευθυντές και Ανώτερο Προσωπικό
Γιώργος Α. Τζιάμπος
Κώστας Χαραλάμπους
Παναγιώτα Βαγιανού
Άντρη Πιτσιλλή
Χάρης Κλεάνθους
Άγης Αγαθοκλέους
Χριστάκης Οικονόμου
Μιλτώ Φάντη
Μελίνα Δημητρίου
Αλεξία Κονναρή
Κυριάκος Ιωάννου
Μάριος Φωκίδης
Μάριος Στούππας
Νικόλας Παπαπαναγιώτου
Στέλλα Κουσταή

Γραφεία
Λευκωσία
Μέγαρο Σ.ΤΑ.Δ.Υ.Λ.
Γωνία Θ. Δέρβη – Φλωρίνης
CY-1065 Λευκωσία, Κύπρος
Ταχ. Δ/νση: Τ.Θ. 21675
CY-1512 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλέφωνο: +357 22 360300
Τέλεφαξ: +357 22 360400
e-mail: infonicosia@deloitte.com

Λεμεσός
Μάξιμος Πλάζα, Μπλοκ 1,
3ος όροφος, Λεωφ. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III, 213
CY-3030 Λεμεσός, Κύπρος
Ταχ. Δ/νση: 58466
CY-3734 Λεμεσός, Κύπρος
Τηλέφωνο: +357 25 868686
Τέλεφαξ: +357 25 868600
e-mail: infolimassol@deloitte.com

Λάρνακα
Μέγαρο Πάτροκλος, 4ος όροφος
Λεωφ. Σπύρου Κυπριανού 41-43
CY-6051 Λάρνακα, Κύπρος
Ταχ. Δ/νση: Τ.Θ. 40772
CY-6307 Λάρνακα, Κύπρος
Τηλέφωνο: +357 24 819494
Τέλεφαξ: +357 24 661222
e-mail: infolarnaca@deloitte.com

http://www.deloitte.com/cy

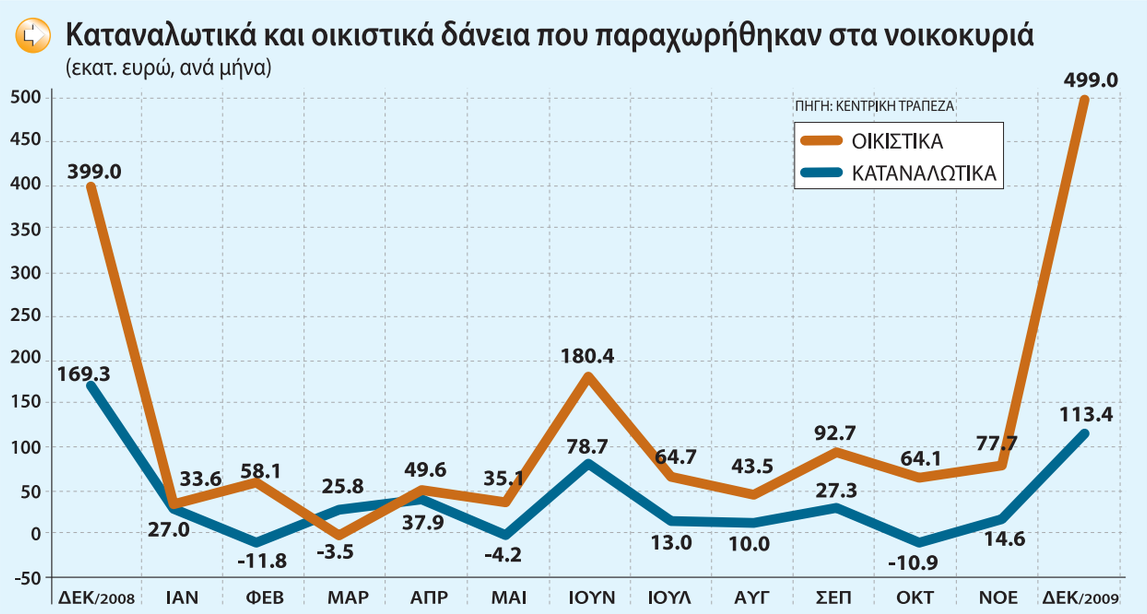

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Τα οικιστικά δάνεια προς τα νοικοκυριά δείχνουν πως υπάρχει σημαντική τόνωση στην εγχώρια αγορά.

Τέλος αναμονής από τα νοικοκυριά

Συνάπτουν δάνεια για πραγματικές ανάγκες και μειώνουν τις πιο ελαστικές δαπάνες

Του **ΜΙΧΑΛΗ ΠΕΡΣΙΑΝΗ**

Ενώ η κάμψη της οικονομίας συνεχίζεται και ενώ τα νοικοκυριά αρχίζουν να αισθάνονται με απτό τρόπο την κρίση, η Κεντρική Τράπεζα καταγράφει αυξημένες χορηγήσεις δανείων, ιδίως οικιστικών. Τα νοικοκυριά φαίνεται πως αντιστρέφουν πλέον τη στάση αναμονής που διατήρησαν μέσα στο 2009 σε σχέση με τα οικιστικά δάνεια και προχωρούν στις αγορές που είχαν αναβάλει μέσα στο περασμένο έτος. Τα στοιχεία δείχνουν πως οι καταναλωτές άρχισαν γύρω στα τέλη του 2009 να αλλάζουν τρόπο αντιμετώπισης της κρίσης. Ενώ μέσα στο έτος τα νοικοκυριά είχαν αναβάλει τα μεγάλα έξοδα και τις δαπάνες για οικιστικούς σκοπούς και για διαρκή αγαθά, προς το τέλος του έτους φαίνεται πως έχουν εντείνει τη ζήτηση για οικιστικά δάνεια.

Έτσι, μετά από μια στάση αναμονής, για να δουν πώς θα εξελιχθεί η πορεία της οικονομίας, σήμερα τα νοικοκυριά δείχνουν διατεθειμένα να ζήσουν με την κάμψη και να προχωρήσουν σε δάνεια που αφορούν ουσιαστικές τους ανάγκες, όπως η στέγαση. Την ίδια στιγμή, όμως, σφίγγουν σημαντικά τα λουριά, όσον αφορά την κατανάλωση και άλλες «προαιρετικές» δαπάνες, εξοικονομώντας έτσι κάποια ποσά στον προϋπολογισμό των νοικοκυριών.

Το αρνητικό συμπέρασμα που προκύπτει είναι πως τα νοικοκυριά έχουν πια δεχτεί πως η σημερινή κατάσταση θα είναι παρατεταμένη, τουλάχιστον μερικούς ακόμα μήνες. Το θετικό, όμως, είναι πως δείχνουν τη διάθεση να προχωρήσουν σε αγορές και να τονώσουν την οικονομία, σε μία στιγμή που η οικονομία πρέπει να καταφέρει να ακολουθήσει την ανάκαμψη της Ευρωζώνης.

Οικιστικά

Τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας δείχνουν πως τον περασμένο Δεκέμβριο, τελευταίο μήνα για τον οποίον υπάρχουν στοιχεία, χορηγήθηκαν 25,1% περισσότερα δάνεια σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2008. Τα οικιστικά δάνεια προς τα νοικοκυριά δείχνουν πως υπάρχει σημαντική τόνωση στην εγχώρια αγορά, παρόλο που αυτό δεν μεταφράζεται απαραίτητα σε τόνωση του κατασκευαστικού κλάδου συγκεκριμένα. Το βασικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο κλάδος, η απότομη μείωση στη ζήτηση στις τουριστικές αναπτύξεις, όπου η προσφορά ήταν υπερβολική ακόμα και υπό συνθήκες ανάπτυξης, δεν ανατρέπεται από την εικόνα των νέων δανείων, τα οποία εξάλλου αφορούν τους μόνιμους κατοίκους της Κύπρου. Ωστόσο, στις αστικές περιοχές, όπου η ζήτηση είχε σημειώσει κάμψη, αλλά όχι και καθίζηση, τα νέα οικιστικά δάνεια δείχνουν πως τα νοικοκυριά θα προχωρήσουν σε τόνωση της συγκεκριμένης αγοράς. Στη νέα ζήτηση έχει συμβάλει σημαντικά και η άμεση μείωση των τιμών, η οποία παρατηρείται σε πολλές αναπτύξεις ακινήτων, αλλά και η έμμεση μείωση στις τιμές μέσα από ειδικές προσφορές.

Πάντως, μετά από ένα ολόκληρο έτος σημαντικών μειώσεων στις χορηγήσεις δανείων (και ιδίως οικιστικών), φαίνεται πως «ανακάμπτει» η διάθεση των νοικοκυριών, αφού η στάση αναμονής δεν μπορούσε να συνεχιστεί εσαεί. Ενώ, δηλαδή, οι στεγαστικές ανάγκες των πολιτών και κατοίκων της Κύπρου συνεχίζουν να αυξάνονται, δεν μπορούσαν οι αιτήσεις για χορήγηση δανείων να αναβληθούν για μεγαλύτερο διάστημα.

Αξίζει να σημειωθεί, σε κάθε περίπτωση, πως οι κυκλικές εποχιακές διακυμάνσεις συνεχίστηκαν και κατά το 2009, με συμμετρική μείωση σε όλα τα είδη δανείων (across the board).

Αντίθετα με τα οικιστικά δάνεια, όπου οι ανάγκες των νοικοκυριών δεν μπορούσαν να διαφοροποιηθούν από την οικονομική συγκυρία, περισσότερο ελαστική είναι η ζήτηση για τα καταναλωτικά δάνεια. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, η χορήγηση καταναλωτικών δανείων σημείωσε σημαντική μείωση τον περασμένο Δεκέμβριο, της τάξης του 33%, σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2008. Φαίνεται πλέον πως οι καταναλωτές προτιμούν να συγκρατήσουν «προαιρετικές» δαπάνες και ιδίως σε αγαθά πολυτελείας και μη απαραίτητες αγορές, ούτως ώστε να συγκρατήσουν τις δαπάνες τους και να προχωρήσουν σε μεγαλύτερες αγορές που είχαν αναβάλει μέσα στο έτος. Η μεγάλη μείωση στα καταναλωτικά δάνεια μπορεί, πάντως, να θεωρηθεί θετικό στοιχείο για την οικονομία.

Η δραματική επέκταση των πιστώσεων που καταγράφηκε μεταξύ 2007 και 2008 δημιούργησε σοβαρές ανισορροπίες στην οικονομία, αφού τα χρέη των νοικοκυριών γίνονταν όλο και πιο δυσβάστακτα. Υπολογισμοί της «Καθημερινής» θέτουν τα συνολικά υφιστάμενα δάνεια των νοικοκυριών στο 130% περίπου του ΑΕΠ.

Αξίζει να σημειωθεί, επιπλέον, πως η επέκταση των καταναλωτικών δανείων συνεχίστηκε και μέσα στο 2009. Στα μέσα του έτους τα υφιστάμενα καταναλωτικά δάνεια σημείωναν ετήσια αύξηση κατά 10%-12%, σε αντίθεση με το τέλος του έτους, όταν σημειώθηκε απότομη μείωση. Ωστόσο, οι νέες χορηγήσεις δανείων της συγκεκριμένης κατηγορίας άρχισαν να υποχωρούν μέσα στο 2009 και μέχρι το τέλος του έτους η συνολική επέκταση των καταναλωτικών δανείων κατέγραψε μείωση.

Έτσι, η συγκράτηση των τραπεζών, όσον αφορά τη χορήγηση νέων δανείων για καταναλωτικούς σκοπούς, αλλά και η ανάλογη μείωση της ζήτησης μπορούν να θεωρηθούν και ως βήμα προς εξισορρόπηση ενός αρκετά ανησυχητικού χαρακτηριστικού της οικονομίας. Η κατανάλωση τονώνει κυρίως τις εισαγωγές και όχι την εγχώρια παραγωγή, ενώ η συμβολή της στην απασχόληση είναι αρκετά χαμηλή. Με τα νοικοκυριά να καταναλώνουν περισσότερα από όσα παράγουν και να αφιερώνουν αυτές τις δαπάνες τους σε αγαθά και υπηρεσίες που δεν τονώνουν ουσιαστικά την οικονομία, η Κύπρος είχε ξεφύγει μεταξύ 2007 και 2008 από την πορεία της βιωσιμότητας. Σήμερα η εξοικονόμηση που καταγράφεται στην κατανάλωση και η στροφή στην ικανοποίηση πραγματικών αναγκών, όπως η στέγαση, αποτελεί θετική εξέλιξη για την οικονομία.

Πάντως, σύγχυση επικρατεί σε σχέση με την κατηγορία «λοιπά δάνεια», η οποία, σύμφωνα με πληροφόρηση, αφορά κυρίως νέα ειδικά προϊόντα πιστώσεων, όπως προγράμματα δανειοληψίας, τα οποία δεν μπορούν να θεωρηθούν αμιγώς «καταναλωτικά» ή αμιγώς «οικιστικά». Αυτά τα δάνεια, όμως, τα οποία σημειωτέον ότι έχουν υποχωρήσει σημαντικά στο τέλος του 2009, χρηματοδοτούν κυρίως καταναλωτικές ανάγκες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, σημαντικό ποσοστό – αλλά χωρίς να στοιχειοθετείται – αποτελούν τα ειδικά δάνεια, όπως τα «finance», για αγορά αυτοκινήτων, τα εορτοδάνεια και άλλα προϊόντα παρόμοιας φύσης.

Επιχειρήσεις

Ερωτηματικό παραμένει το κατά πόσον τα δάνεια των νοικοκυριών χρησιμοποιούνται από τους ιδιώτες για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεών τους. Πάντως, τα καθαρά επιχειρηματικά δάνεια καταγράφουν μεγάλες διακυμάνσεις, οι οποίες εκ πρώτης όψεως δεν ακολουθούν καν κυκλική διακύμανση. Κατά τον τελευταίο μήνα που καταγράφεται, τον Δεκέμβριο του 2009, σημειώθηκε σημαντική μείωση σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2008. Το δεδομένο αυτό θεωρείται εξαιρετικά σημαντικό, αφού στην Κύπρο τα μέσα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων δεν είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένα. Σε συνδυασμό και με το γεγονός ότι οι πλείστες επιχειρήσεις είναι οικογενειακές και χρησιμοποιούν πολύ συχνά τα προσωπικά δάνεια για τις ανάγκες τους, η μείωση στα συνολικά δάνεια των νοικοκυριών καταδεικνύει ένα κούμπωμα στις επενδύσεις των μικρών επιχειρήσεων. Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι τα «λοιπά» δάνεια είναι μειωμένα. Ωστόσο, αυτό το δεδομένο δεν αναιρεί τη γενικότερη εικόνα του δανεισμού των νοικοκυριών, που καταδεικνύει πως οι Κύπριοι δεν αναστέλλουν άλλο τις μεγάλες αγορές που έχουν ανάγκη και πως είναι πλέον διατεθειμένοι να μειώσουν τις καταναλωτικές τους δαπάνες, με στόχο να ικανοποιήσουν πιο ουσιαστικές, αλλά μακροπρόθεσμες, ανάγκες.

Ξεκάθαρα θα διαφανεί κατά πόσον αυτή η στροφή είναι προσωρινή ή εάν αποτελεί εμμέσως αλλαγή «στρατηγικής» από πλευράς των νοικοκυριών, όταν θα μπορούν τα στοιχεία του δανεισμού να συσχετιστούν και με άλλα δεδομένα, όπως η κίνηση στις αγορές σε διαρκή αγαθά.

Σημαντική κίνηση των τραπεζών

Πέρα από την αυξημένη ζήτηση για οικιστικά δάνεια και αντίστοιχα μειωμένη ζήτηση για καταναλωτικά δάνεια από πλευράς των πελατών, οι τράπεζες έχουν αρχίσει να διαφοροποιούν την προσφορά πιστώσεων. Από όλες τις ενδείξεις, συμπεριλαμβανομένων και των εκτιμήσεων από τραπεζικά στελέχη, οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί έχουν μειωμένη διάθεση να τροφοδοτήσουν την αγορά με νέα καταναλωτικά δάνεια. Με δεδομένη την υψηλή συνολική χρέωση των νοικοκυριών και τη γενικότερη οικονομική συγκυρία, διαφαίνεται πως τα καταναλωτικά δάνεια είναι πιο επισφαλή από τα οικιστικά. Παρομοίως, τα «λοιπά» δάνεια, τα οποία σημειώνουν μείωση, δεν θεωρούνται το ίδιο «ποιοτικά» με πιο μακροπρόθεσμα δάνεια. Έτσι, προϊόντα όπως τα πασχαλινά δάνεια, τα εορτοδάνεια και άλλα παρόμοια, τα οποία εκ φύσεως απευθύνονται σε επισφαλείς πελάτες, έχουν μειωθεί και δεν παρέχονται πλέον με την ίδια ευκολία. Αντίθετα, τα οικιστικά δάνεια – στα οποία παρατηρείται και σημαντική μείωση των επιτοκίων, καθώς και δημιουργία νέων προϊόντων από τις τράπεζες – είναι πιο μακροπρόθεσμα και συνεπάγονται χαμηλότερο ρίσκο. Επιπλέον, τα οικιστικά δάνεια παραχωρούνται έναντι εξασφαλίσεων, σε αντίθεση με άλλα (και κυρίως τα καταναλωτικά), γεγονός που τα καθιστά ως τα πιο ποιοτικά, όσον αφορά τα στοιχεία ενεργητικού των τραπεζών. Έτσι, στην κατηγορία των δανείων προς τα νοικοκυριά τα οικιστικά δάνεια καταγράφουν, πέρα από την αυξημένη ζήτηση, σταθερά αυξανόμενη προσφορά από πλευράς των ΧΠΙ.

ΜΑΡΙΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

«Οι σημερινές τιμές των ακινήτων είναι οι καλύτερες»

Ο Λάκης Τοφαρίδης τονίζει πως οι Κύπριοι διαχρονικά έκαναν απερίσκεπτα αγορές ακινήτων

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης, Λάκης Τοφαρίδης, τονίζει πως είναι κατά της νέας φορολογίας των ακινήτων. Ωστόσο, την ίδια ώρα απέφυγε να τοποθετηθεί περαιτέρω, αφού, όπως ανέφερε, έχει ενδείξεις πως στο Υπουργείο Οικονομικών κάνουν δεύτερες σκέψεις για το εν λόγω θέμα. Εξάλλου, ο κ. Τοφαρίδης δήλωσε πως σκέψεις γίνονται και για την κατάργηση των μεταβιβαστικών τελών, ύστερα από συζητήσεις που έχουν γίνει μεταξύ φορέων που εμπλέκονται με την οικοδομική βιομηχανία και το Υπουργείο Οικονομικών.

Αναφερόμενος στην πορεία που διέγραψαν οι πωλήσεις ακινήτων κατά το 2009, ο Λάκης Τοφαρίδης σημείωσε πως δεν ήταν τόσο κακή η περασμένη χρονιά και πως η εγχώρια αγορά έχει αντιμετωπίσει πολύ χειρότερες συγκυρίες. Ακόμη, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης ανέφερε πως από την οικονομική κρίση επηρεάστηκαν σημαντικά οι παράλιες περιοχές, οι οποίες διαχρονικά προσέλκυαν ξένους επενδυτές, κυρίως από το Ηνωμένο Βασίλειο. Ο κ. Τοφαρίδης τονίζει ότι η αγορά σε αστικές περιοχές, ιδίως της Λευκωσίας, δεν έχει επηρεαστεί, λόγω της συνάρτησης που προκύπτει από την ανάγκη του κοινού για αγορά κατοικίας, της αγοραστικής ικανότητάς του, αλλά και τις ευκαιρίες που δημιούργησε η σημερινή οικονομική συγκυρία.

Όσον αφορά το 2010, ο Λάκης Τοφαρίδης θεωρεί πως οι κακές οικονομικές συνθήκες θα συνεχιστούν, χωρίς όμως να έχουν τραγικές επιπτώσεις για την οικονομία και την αγορά. Χαρακτηριστικά ο κ. Τοφαρίδης δήλωσε: «Ως επιχειρηματίες ανάπτυξης γης θα παλέψουμε να προσφέρουμε καλές τιμές, αλλά και να δώσουμε την απαραίτητη κερδοφορία στις εταιρείες μας, ούτως ώστε να ξεπεραστεί το συντομότερο δυνατόν η οικονομική κρίση που επηρέασε σημαντικά την οικοδομική βιομηχανία».

Κληθείς να σχολιάσει τοποθετήσεις από καταναλωτές και κύκλους της αγοράς, οι οποίες αναφέρουν πως παρά την οικονομική κρίση οι τιμές των ακινήτων δεν έχουν υποχωρήσει σημαντικά, ο Λάκης Τοφαρίδης απαντά πως οι τιμές έχουν παρουσιάσει σχετική πτώση. Εξάλλου, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης δήλωσε πως οι τιμές αυτή τη στιγμή είναι στα πιο χαμηλά επίπεδα, οπότε τώρα είναι η ευκαιρία για αγορά προς επένδυση ή ανέγερση πρώτης κατοικίας. Επίσης, ο κ. Τοφαρίδης τονίζει ότι με την εικόνα που παρουσιάζουν σήμερα οι τιμές διαψεύδονται αυτοί που έκαναν λόγο για φούσκα στην οικοδομική βιομηχανία, αφού οι τιμές στην εν λόγω αγορά δεν καθορίζονται με χρηματιστηριακές πράξεις, αλλά με τον νόμο της αγοράς και της ζήτησης. Συμπληρώνει ακόμη πως οι εν δυνάμει Κύπριοι αγοραστές έχουν σήμερα πολλές ευκαιρίες για επένδυση, ωστόσο έφτασε επιτέλους η στιγμή να κάνουν έξυπνες και συμφέρουσες αγορές, χωρίς όμως αυτές να υπερβαίνουν το μέτρο

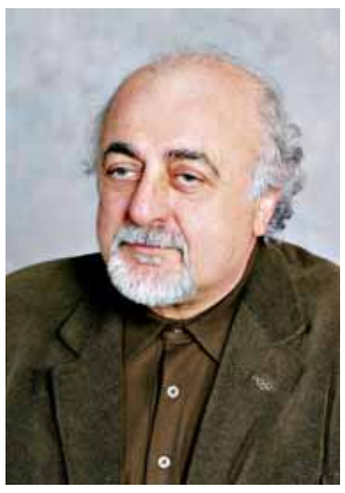

Ο πρόεδρος των Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης αναφέρει ότι ως σύνδεσμος βρίσκονται σε συνομιλίες με το Υπουργείο Οικονομικών.

ΣΥΝΤΟΜΑ

Διάκριση Τρ. Κύπρου Ελλάδας για εταιρική κοινωνική ευθύνη

Η Τράπεζα Κύπρου εξασφάλισε αριστείο στην πέμπτη διοργάνωση των Ελληνικών Αριστείων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης 2009, καθώς ήταν μία από τις εννέα μεγάλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα που απέσπασαν αριστείο. Η Τράπεζα Κύπρου Ελλάδας διακρίθηκε στην ενότητα «Περιβάλλον-Κλιματική Αλλαγή & Περιορισμός Αναλισκόμενης Ενέργειας» και ήταν η μόνη τράπεζα που απέσπασε βραβείο στην εν λόγω διοργάνωση. Η δράση της τράπεζας «Πλανήτης Γη-Το κοινό μας σπίτι» διακρίθηκε ανάμεσα σε 68 συμμετοχές εταιρειών.

Νέες προοπτικές συνεργασίας μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας

Νέες προοπτικές επιχειρηματικής συνεργασίας διανοίγονται μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας, κάτι που διαπιστώθηκε σε εκδήλωση προς τιμήν των επιχειρηματιών του Βιομηχανικού, Βιοτεχνικού, Εμπορικού και Επαγγελματικού Επιμελητηρίου της Εύβοιας, την οποία διοργάνωσε ο Επιχειρηματικός Σύνδεσμος Κύπρου-Ελλάδας, στα πλαίσια επαφών για μελλοντικές επαφές και συνεργασίες. Πιο συγκεκριμένα, τα μέλη του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου της Εύβοιας ήρθαν στην Κύπρο τις τελευταίες δύο εβδομάδες, μέσω ειδικού ευρωπαϊκού προγράμματος, με σκοπό να πραγματοποιήσουν επαφές με ενδιαφερόμενους εμπορευόμενους για τη σύναψη συνεργασιών.

Φρενίτιδα για το νέο παιχνίδι των Κυπριακών Αερογραμμών

Οι Κυπριακές Αερογραμμές με το νέο διαδικτυακό παιχνίδι που προσφέρουν στον ιστοχώρο τους (www.cyprusair.com) έχουν κερδίσει το ενδιαφέρον του κυπριακού κοινού που επισκέπτεται με κάθε ευκαιρία την ιστοσελίδα, προκειμένου να παίξει. Χρησιμοποιώντας ένα σύγχρονο εργαλείο του μάρκετινγκ, το microsite, οι Κυπριακές Αερογραμμές προσφέρουν τη δυνατότητα στο κοινό να κερδίσει εισιτήρια για Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ρώμη, Παρίσι και Λονδίνο. Το microsite των Κυπριακών Αερογραμμών, ιδέα και σχεδιασμός του Digital Unit της DeLeMa/McCann Erickson, έχει καθημερινά ολοένα και περισσότερους επισκέπτες.
Διαγωνισμός από την Κεντρική Τράπεζα
Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου προκηρύσσει καλλιτεχνικό διαγωνισμό για τη φιλοτέχνηση σχεδίων για συλλεκτικό κέρμα που θα εκδοθεί με την ευκαιρία πενήντα χρόνων από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τελευταία ημέρα συμμετοχής και υποβολής των σχεδίων είναι η Δευτέρα 8 Μαρτίου του 2010. Τα σχέδια πρέπει να σχεδιασθούν και να υποβληθούν σύμφωνα με τους όρους του διαγωνισμού που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Το Louis Majesty για πρώτη φορά στην Κύπρο

Το εντυπωσιακό κρουαζιερόπλοιο Louis Majesty, η νέα ναυαρχίδα του στόλου της Louis Cruises, έφθασε στις 8 Φεβρουαρίου για πρώτη φορά στην Κύπρο. Το Louis Majesty έκανε την είσοδό του στο νέο λιμάνι της Λεμεσού, όπου το υποδέχτηκαν ρυμουλκά σκάφη με πίδακες νερού, ως είθισται κατά την παρθενική είσοδο πλοίων σε λιμάνι. Με αυτή την ευκαιρία, η Louis Cruises δεξιώθηκε τις Αρχές της Λεμεσού, τους ταξιδιωτικούς πράκτορες και εκπρόσωπους των ΜΜΕ στο κρουαζιερόπλοιο, όπου ακολούθησε και ξενάγηση στους σύγχρονους, άνετους και επιβλητικούς χώρους του Louis Majesty.

Σεμινάριο διαχείρισης Ταμείων Συντάξεων από την KPMG

Η KPMG διοργανώνει, σε συνεργασία με τη Hewitt Associates, σεμινάριο με θέμα «Ταμεία Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών: πρακτικές συμβουλές για τη συμμόρφωση με τις πρόσφατες οδηγίες του νόμου». Στόχος του σεμιναρίου είναι η ενημέρωση των μελών των διαχειριστικών επιτροπών για τις απαιτήσεις του νόμου σχετικά με τα προσόντα των μελών των εταιρειών, αλλά και σε σχέση με τα επαγγελματικά προσόντα των συμβούλων των ταμείων. Το σεμινάριο θα καλύψει επίσης το περιεχόμενο της Δήλωσης Αρχών Επενδυτικής Πολιτικής, τις βασικές αρχές που διέπουν μία επενδυτική στρατηγική για ένα ταμείο προνοίας ή ταμείο συντάξεων, καθώς και τις αρχές διαχείρισης κινδύνων για ένα τέτοιο ταμείο.

Προληπτικοί και μόνον οι έλεγχοι της Toyota

Με αφορμή την πρόσφατη ανακοίνωση για ανάκληση έξι μοντέλων Toyota στην κυπριακή αγορά, η Toyota διαβεβαιώνει τους πελάτες της ότι η ενέργειά της αυτή αποτελεί καθαρά και μόνο προληπτικό έλεγχο. Στόχος της εταιρείας είναι να διασφαλίσει και να εγγυηθεί στους πελάτες της τα υψηλά πρότυπα ασφάλειας και ποιότητας της Toyota. Για αυτό τον λόγο η εταιρεία προχώρησε στις ανακλήσεις οχημάτων που πιθανώς να επηρεάζονται από το πιθανό πρόβλημα. Η εταιρεία έχει προβεί σε όλες τις απαιτούμενες ενέργειες για την άμεση εξυπηρέτηση όλων των επηρεαζόμενων πελατών της εντός 30 ημερών (εκπαίδευση προσωπικού, παραλαβή εξαρτημάτων, παρατεταμένο ωράριο και επιπλέον μέρες εργασίας, όπως Σάββατο).

Αλλαγές αξίας 2 εκατ. ευρώ για την Αγορά Αγίου Αντωνίου

Η Δημοτική Αγορά Αγίου Αντωνίου θα αλλάξει όψη, αφού τα έργα για ανακαίνισή της ξεκινούν άμεσα, ύστερα από την υπογραφή των σχετικών συμβολαίων μεταξύ Δήμου Λευκωσίας και της κατασκευάστριας εταιρείας, Lois Builders Ltd. Η δαπάνη για το έργο αναμένεται να ανέλθει σε 1.8 εκατ. ευρώ, χωρίς να υπολογίζεται ο ΦΠΑ. Τα έργα θα γίνουν σε τρεις φάσεις, έτσι ώστε η δημοτική αγορά να εργάζεται κανονικά.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΡΗΣ
costourisa@kathimerini.com.cy

JOHNNIE WALKER®™

OF THE YEAR

Οι υποψηφιότητες

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΜΕ
Παναγιώτης Δημόπουλος
Σωτήρης Παρούτης
Γιώργος Παυλίδης
Πάμπος Κασκάνης, Νικόλας Καρύδης, Αντρέας Χατζήκυριακος
Παύλος Καδής

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ ΕΝΤΥΠΩΝ
Λευτέρης Αδειλίνης
Μιχάλης Ιγνατίου
Πανίκος Κωνσταντίνου
Μανώλης Καλατζής

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ / MANAGER
Μίλτος Καμπουρίδης
Φοίβος Ερωτοκρίτου
Παντελής Κωνσταντίνου
Χαράλαμπος Πηλακούτας
Δρ. Ανδρέας Πίττας

ΗΘΟΠΟΙΟΣ
Χρήστος Γρηγοριάδης
Μανώλης Μιχαηλίδης
Ευτύχιος Πουλαΐδης
Λώρης Λοϊζίδης
Νεοκλής Νεοκλέους

ΑΘΛΗΤΗΣ
Κυριάκος Ιωάννου
Μάρκος Παγδατής
Χρύσης Μιχαήλ
Νίκος Θωμά
Κωνσταντίνος Μακρίδης

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
Κώστας Σίσαμος
Σωκράτης Σωκράτους
Κλείτος Κλείτου
Ρόμαν Καρυόλου
Μιχάλης Πιερής

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ
Κυριάκος Νικολάου
Μάριος Δρουσιώτης
Λεόντιος Κωστρίκης
Κώστας Μαρκίδης

MAN MAGAZINE

JOHNNIE WALKER

Συνοδοιπόρος:
MONT BLANC

Υποστηρίζουν:
MOORE STEPHENS ACCOUNTANTS AND CONSULTANTS
MADISONS
XENOS TRAVEL

Προβάλλει:
ANT1

Η διοργάνωση και το λογότυπο «Man of the Year» είναι πνευματική ιδιοκτησία του περιοδικού MAN

«Ποτέ ξανά όπως το 1999»

Ο πρόεδρος του ΧΑΚ, Γιώργος Κουφάρης, μιλάει για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον της κυπριακής κεφαλαιαγοράς εν μέσω οικονομικής κρίσης

Συνέντευξη στον **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Ο Γιώργος Κουφάρης, πρόεδρος του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, αναλύει τον τρόπο με τον οποίον έχει εξελιχθεί το ΧΑΚ από το 1996 που δημιουργήθηκε μέχρι σήμερα, σημειώνοντας τις προκλήσεις και τις προοπτικές που έχει μπροστά της η εγχώρια οικονομία.

-Αρχικά πείτε μας πώς έχει επηρεαστεί εντός του 2009 το ΧΑΚ από την οικονομική κρίση που άγγιξε τόσο την αγορά όσο και την οικονομία της Κύπρου;

Όπως όλοι οι οικονομικοί δείκτες, έτσι και οι δείκτες του ΧΑΚ επηρεάζονται από κάθε οικονομική κρίση. Ωστόσο, επειδή τα χρηματιστήρια (συνήθως) προεξοφλούν από πριν μια καλή ή κακή συγκυρία, στην προκειμένη περίπτωση οι αρνητικές επιπτώσεις στον γενικό δείκτη του ΧΑΚ εκδηλώθηκαν κυρίως το 2008 (η κρίση διεθνώς άρχισε από το 2007). Κατά το 2009 ο γενικός δείκτης του ΧΑΚ παρουσίασε άνοδο κατά 45% σε σχέση με το 2008 και αυτό αποδίδεται στην προσδοκία που δημιουργήθηκε μεταξύ του επενδυτικού κοινού για ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας. Ως γενική αρχή, οφείλουμε να πούμε ότι οι αγορές δρουν σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον και ως εκ τούτου επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από οικονομικά φαινόμενα της εμβέλειας μιας διεθνούς κρίσης.

-Ποιες είναι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει εντός του 2010 το ΧΑΚ;

Το ΧΑΚ, όπως όλα τα χρηματιστήρια, έχει απέναντι του την οικονομική κρίση, η οποία εν πολλοίς συνεχίζεται σε πολλές χώρες του πλανήτη. Το πόσο γρήγορα και ανώδυνα θα διανύσουμε την εναπομείνασα κρίση θα επηρεάσει σίγουρα και το ΧΑΚ. Ακόμα, ως ΧΑΚ έχουμε και το επιπρόσθετο πρόβλημα ότι η δική μας οικονομία δέχθηκε ετεροχρονισμένα τις επιπτώσεις της κρίσης, οπότε ο χρόνος ανάκαμψης της κυπριακής οικονομίας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην εξέλιξη του ΧΑΚ. Επιπλέον, θα έλεγα ότι το ΧΑΚ επηρεάζεται άμεσα και από τις δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα, οι οποίες αφορούν τα δημόσια οικονομικά της.

Πέραν των πιο πάνω, που αφορούν την πορεία των δεικτών, το ΧΑΚ βρίσκεται σε συνεχή εγρήγορση για εμπλουτισμό των προϊόντων και των υπηρεσιών του. Στα πλαίσια αυτά, έχουμε δημιουργήσει πρόσφατα τη Νέα Αγορά, ώστε να ελκύσουμε επιχειρήσεις και επενδυτές. Η Νέα Αγορά μας εστιάζεται σ' ένα σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο που διευκολύνει, μεταξύ άλλων, μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εγγραφούν στο ΧΑΚ. Ήδη, από παρουσιάσεις που έχουμε κάνει σε Κύπρο και Αθήνα έχουμε προκαλέσει το ενδιαφέρον. Επίσης, προωθείται και ο θεσμός των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, κάτι που εμπλουτίζει σημαντικά τα προσφερόμενα χρηματοοικονομικά προϊόντα της Κύπρου. Παράλληλα, προωθούμε κι όλα τα άλλα αναπτυξιακά προγράμματά μας που περιλαμβάνουν:

- Περαιτέρω εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ΧΑΚ.
- Περισσότερη ενημέρωση των συντελεστών της αγοράς μας για το ΧΑΚ και τη δράση του.
- Προώθηση περιφερειακών συνεργασιών με άλλα χρηματιστήρια της περιοχής μας.

«Αναμένουμε το πακέτο μέτρων στήριξης της οικονομίας από την κυβέρνηση»

- Ενίσχυση της αξιοπιστίας του ΧΑΚ.
- Ενδυνάμωση του αναπτυξιακού ρόλου του ΧΑΚ.

Όλα αυτά αποτελούν τις άμεσες προκλήσεις που έχουμε ενώπιόν μας και τις οποίες προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε. Το συμβούλιο και η διευθυντική ομάδα του ΧΑΚ είμαστε αισιόδοξοι ότι θα καταφέρουμε να δημιουργήσουμε ένα χρηματιστήριο με περιφερειακό ρόλο, που θα ενισχύει την ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας.

-Θεωρείτε πως η χρονιά που διανύουμε θα είναι πιο δύσκολη από την περσινή;

Σίγουρα το 2010 δεν είναι μια εύκολη χρονιά, με δεδομένο ότι η κρίση συνεχίζεται και οι οικονομίες είναι επιφορτισμένες με τα προβλήματα του 2009. Ωστόσο, πολλά θα εξαρτηθούν από την απόδοση των μέτρων που λήφθηκαν παγκοσμίως, καθώς και από το πόσο γρήγορα θα μπορέσουν τα κράτη να αντιμετωπίσουν τα μεγάλα προβλήματα που δημιουργήθηκαν, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τη δημοσιονομική κρίση.

Στην περίπτωση της Κύπρου υπάρχουν πολλές παράμετροι που θα κρίνουν τον βαθμό οικονομικής δυσκολίας του 2010. Αν οι κυριότεροι εταίροι μας, που είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βγουν σύντομα από την κρίση, τότε τομείς της Κύπρου όπως ο τουρισμός, η κτηματαγορά και οι εξαγωγές θα ενισχυθούν. Επίσης, αν το βρετανικό νόμισμα, η στερλίνα, συνεχίσει να ενισχύεται, όπως έδειξαν οι τάσεις με την έσοδο της νέας χρονιάς, τότε θα υπάρξει επιπλέον θετική αντανάκλαση στην κυπριακή οικονομία. Τέλος, αναμένουμε ότι οι υπηρεσίες θα συνεχίσουν να συνεισφέρουν στα ίδια επίπεδα στο ΑΕΠ.

Από την άλλη, στο εσωτερικό αναμένουμε το πακέτο μέτρων στήριξης της οικονομίας από την κυβέρνηση. Αν τα μέτρα έχουν ψηλό βαθμό αποδοτικότητας και βοηθήσουν στη γρήγορη ανάκαμψη της οικονομίας, τότε το τοπίο θα διαφοροποιηθεί προς το καλύτερο.

-Ποια είναι αυτά που μπορούν να καταστήσουν το ΧΑΚ ανεξάρτητο από τις διεθνείς τάσεις στα μεγάλα χρηματιστήρια;

Όπως είπα και προηγουμένως, το ΧΑΚ, όπως και όλα τα χρηματιστήρια, δρουν σε ένα παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Αυτό σημαίνει ότι έχουμε τη δυνατότητα να αξιοποιούμε τα θετικά, αλλά και να επηρεαζόμαστε από τα αρνητικά που συμβαίνουν διεθνώς. Με αυτή την έννοια δεν μπορεί να αποξενωθεί το ΧΑΚ από τις διεθνείς αγορές. Καλώς ή κακώς αυτός είναι ο νόμος της παγκοσμιοποίησης των αγορών, όπου εταιρείες μπορούν να είναι εγγεγραμμένες σε πολλά χρηματιστήρια, επενδυτές να εμπορεύονται τίτλους σε διάφορα χρηματιστήρια, κεφάλαια να διακινούνται από και προς διάφορες αγορές και γενικά να υπάρχει οικονομική δράση σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το ΧΑΚ, ως μικρό και περιφερειακό χρηματιστήριο μιας χώρας-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προσπαθεί να καταστεί Περιφερειακό Κέντρο Ξένων Επενδύσεων, επωφελείται από αυτή την πρακτική, γι' αυτό δεν θα πρέπει να βλέπουμε μόνο τη σημερινή αρνητική συγκυρία.

-Υπάρχει ενδεχόμενο να δούμε κάποια στιγμή το χρηματιστήριό μας να ενισχύεται με κυπριακές αλλά και ξένες εταιρείες, ούτως ώστε να γίνει μια σύγχρονη αγορά κεφαλαίων;

Στόχος μας είναι η συνεχής άνθηση και διεύρυνση του χρηματιστηρίου μας. Γι' αυτό, λοιπόν, αναλαμβάνουμε τόσες πολλές πρωτοβουλίες στην Κύπρο και στο εξωτερικό, ώστε να ενισχύσουμε τον χρηματιστηριακό θεσμό της Κύπρου.

Εμείς πιστεύουμε ότι το ΧΑΚ μπορεί να διαδραματίσει έναν περιφερειακό ρόλο σε στενή συνεργασία με άλλα χρηματιστήρια της περιοχής μας. Πέραν της Κοινής Πλατφόρμας με το Χρηματιστήριο Αθηνών, το ΧΑΚ έχει σήμερα συνεργασία με άλλα χρηματιστήρια της περιοχής. Οι συνεργασίες αυτές είναι πολύ επωφελείς τόσο για το ΧΑΚ όσο και για την οικονομία μας. Μέσα από αυτή τη διαδικασία και σε συνδυασμό με την προώθηση των άλλων αναπτυξιακών προγραμμάτων μας, είμαστε πεπεισμένοι ότι θα καταστήσουμε το ΧΑΚ μια αξιόλογη περιφερειακή αγορά, με περισσότερες εταιρείες, περισσότερους επενδυτές και ρευστότητα για το καλό της κυπριακής οικονομίας.

-Παρατηρούμε τις ΕΠΕΥ από το εξωτερικό να αυξάνονται χρόνο με τον χρόνο, με πιο πρόσφατο παράδειγμα αυτό της Gazprombank. Ποια είναι η σημασία εγγραφής αυτών των εταιρειών για το ΧΑΚ;

Η εγγραφή ξένων ΕΠΕΥ είναι καλοδεχούμενη και επωφελής για την κεφαλαιαγορά της Κύπρου. Ως ΧΑΚ θέλουμε τις ξένες ΕΠΕΥ, γιατί διευρύνουν τις επιλογές των επενδυτών, ενισχύουν τον ανταγωνισμό και γενικά προωθούν το ΧΑΚ στις χώρες όπου έχουν πελατεία. Το ζητούμενο σήμερα για όλες τις αγορές είναι η προσέλκυση επενδυτών. Για να επιτευχθεί αυτό, χρειάζεται και η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη εμπλοκή ξένων ΕΠΕΥ. Άρα το ΧΑΚ ορθώς επιδιώκει και συμβάλλει στην προσέλκυση ξένων ΕΠΕΥ που θα περιλάβουν και την αγορά μας στα χαρτοφυλάκιά τους.

-Το ΧΑΚ, υποστηρίζουν αναλυτές, έχει ωριμάσει σημαντικά την τελευταία δεκαετία. Πώς έχει εξελιχθεί αυτά τα χρόνια το ΧΑΚ;

Η ιστορία του ΧΑΚ είναι γνωστή σε όλους. Τον Μάρτιο του 1996 έγινε επίσημος θεσμός και από τότε λειτουργεί και εργάζεται βάσει της νομοθεσίας και εποπτείας. Με εξαίρεση τις ακρότητες της περιόδου 1999-2000, θεωρούμε ότι το ΧΑΚ πέτυχε στον ρόλο και στην αποστολή του. Έδωσε την ευκαιρία σε πολλές κυπριακές επιχειρήσεις να εξασφαλίσουν χαμηλού κόστους κεφάλαια από την αγορά, πρόσφερε επενδυτικές ευκαιρίες σε ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές και δημιούργησε αναπτυξιακούς προσανατολισμούς για την κυπριακή οικονομία (νέες θέσεις εργασίας, επιχειρηματικές συμφωνίες, ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικού ανταγωνισμού κ.λπ.). Μπορούμε να πούμε ότι έχουμε μια αγορά που σταδιακά και σταθερά φεύγει από το νηπιακό στάδιο που ήταν στο τέλος της δεκαετίας του 1990.

«Πιστεύουμε ότι η εργασία και η πρόοδος που έγινε μετά τα γεγονότα του 1999-2000 είναι τεράστια. Αυτή τη στιγμή υπάρχει πλήρως θεσμοθετημένο πλαίσιο λειτουργίας του ΧΑΚ, υπάρχουν σαφείς εποπτικοί κανονισμοί που είναι εναρμονισμένοι με τις οδηγίες της Ε.Ε.

Από την αβεβαιότητα του 1999 στο 2010

-Υπάρχει περίπτωση να δούμε ξανά τις καταστάσεις του 1999 και 2000 στο ΧΑΚ, όταν τα ταμπλό μετατράπηκαν σε πεδία τζόγου;

Δική μας ευθύνη είναι η διαφύλαξη της εμπιστοσύνης του χρηματιστηριακού θεσμού. Γι' αυτό, εναρμονιζόμενοι με όλους τους κανονισμούς και τις ρυθμίσεις των ανεπτυγμένων αγορών, εφαρμόζουμε και στο ΧΑΚ το απαιτούμενο πλαίσιο κανόνων. Πιστεύουμε ότι η εργασία και η πρόοδος που έγινε μετά τα γεγονότα του 1999-2000 είναι τεράστια. Αυτή τη στιγμή υπάρχει πλήρως θεσμοθετημένο πλαίσιο λειτουργίας του ΧΑΚ, υπάρχουν σαφείς εποπτικοί κανονισμοί που είναι πλήρως εναρμονισμένοι με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπάρχει πλήρης διαφάνεια στις πράξεις, σφαιρική και σε βάθος ενημέρωση των συντελεστών της αγοράς και υπάρχουν γενικά όλα τα προαπαιτούμενα, για να διασφαλίσει τους θεσμούς.

-Ποιες είναι οι αγορές ή οι κλάδοι στους οποίους βλέπετε να στρέφεται το επενδυτικό ενδιαφέρον τα επόμενα χρόνια;

Όπως αντιλαμβάνεστε, λόγω θέσεως δεν μου επιτρέπεται να μιλώ ως αναλυτής. Αλλά σίγουρα ο κλάδος των τραπεζών ελκύει περισσότερο τους επενδυτές, ίσως γιατί γνωρίζουν τις τράπεζες και την ευρωστία τους. Όμως και άλλοι κλάδοι του ΧΑΚ, όπως, μεταξύ άλλων, οι επενδυτικοί οργανισμοί, οι εμπορικές εταιρείες και ο τουριστικός τομέας, έχουν αξιόλογη παρουσία στο ταμπλό του ΧΑΚ. Στόχος μας είναι να εμπλουτίσουμε τις κατηγορίες και τα προϊόντα του ΧΑΚ (Νέα Αγορά, Αμοιβαία Κεφάλαια), για να δώσουμε περισσότερες επιλογές στο επενδυτικό κοινό.

-Πότε αναμένετε ανάκαμψη στην κυπριακή οικονομία, επομένως και στο ΧΑΚ;

Η ανάκαμψη της οικονομίας είναι ένα μεγάλο κεφάλαιο που εξαρτάται από πολλούς εσωγενείς και εξωγενείς παράγοντες. Εμείς ελπίζουμε όλα να εξελιχθούν ομαλά και από το τέλος του 2010 με αρχές του 2011 η οικονομία να επανακάμψει και ν' αρχίσει να παρουσιάζει θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Εξάλλου, ο ίδιος ο υπουργός Οικονομικών έκανε αναφορά για το δεύτερο εξάμηνο του 2010. Στόχος της κυβέρνησης είναι το 2010 να κλείσει με αύξηση κατά 0,5% στο ΑΕΠ, ποσοστό που το θεωρούμε ως εφικτό και ρεαλιστικό. Ενδεχόμενη ανάκαμψη της οικονομίας μέσα στο 2010 θα επενεργήσει σίγουρα θετικά και στο ΧΑΚ.

Η Eurocypria έχει προγραμματισμένες πτήσεις για το ερχόμενο καλοκαίρι, με τις οποίες θα μεταφερθούν 11 και πλέον χιλιάδες τουρίστες στην Κύπρο, ενώ ετησίως μεταφέρει πέραν των 250 χιλιάδων τουριστών στη χώρα.

Στηρίζει τη Eurocypria η πολιτεία

Πιθανότερο σενάριο η έγκριση του κονδυλίου των 35 εκατ. ευρώ

Στη σωτηρία της Eurocypria θα προχωρήσει, αυτήν την εβδομάδα η Βουλή η οποία, όπως όλα δείχνουν, θα εγκρίνει το κονδύλι των 35 εκατ. ευρώ για την εταιρεία. Έντονες θέσεις εκφράστηκαν και από τους δύο πόλους της δημόσιας συζήτησης που διεξάγεται: από τη μια βρίσκονται αυτοί που είναι έντονα υπέρ της πώλησης της εταιρείας ή των ριζικών αλλαγών για εξυγίανση, ενώ από την άλλη αυτοί που τάσσονται υπέρ της στήριξης της Eurocypria. Το ερώτημα που τίθεται σήμερα είναι κατά πόσον μπορεί η εταιρεία να προχωρήσει μπροστά χωρίς μόνιμα οικονομικά προβλήματα και φυσικά πώς μπορεί να αναπτυχθεί.

Κλείσιμο ή πώληση

Ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΣΥ, Αβέρωφ Νεοφύτου ήταν εξ αυτών που τάχθηκαν κατά της έγκρισης του κονδυλίου των 35 εκατ. ευρώ από τη Βουλή στη Eurocypria άνευ όρων, θεωρώντας ότι δεν υπάρχει λόγος να δοθεί το κεφάλαιο προκειμένου απλώς και μόνον να εξοφληθούν οφειλές σε δάνεια που έχει κάνει η εταιρεία. Εξάλλου, ο κ. Νεοφύτου θεωρεί πως πηγή του κακού για τη σημερινή τραγική εικόνα της εταιρείας είναι ο άστοχος προγραμματισμός που έγινε το 2007 και τονίζει πως από τότε ο ίδιος ήταν πεπεισμένος ότι δεν θα ήταν βιώσιμη η Eurocypria. Ακόμη, ο κ. Νεοφύτου αναφέρει ότι οι διοικούντες την εταιρεία προέβησαν στην εξασφάλιση δανείου 28 περίπου εκατ. ευρώ χωρίς να πάρουν την άδεια από κανέναν και σήμερα ζητούν βοήθεια από την πολιτεία. Παράλληλα, ο αναπληρωτής πρόεδρος του ΔΗΣΥ τονίζει πως σήμερα το δίλημμα δεν είναι τόσο μεγάλο, ωστόσο, σε περίπτωση που τελικά εγκριθεί η αποδέσμευση κεφαλαίου για τη Eurocypria, θα δημιουργηθεί η αίσθηση ότι την κακοδιαχείριση μπορεί το κράτος να την καλύπτει.

Πηγή των σημερινών προβλημάτων ο κακός προγραμματισμός περασμένων χρόνων

Εργαζόμενοι και τουρισμός

Η πλευρά που υποστηρίζει πως η Eurocypria πρέπει να στηριχθεί από την πολιτεία, τονίζει πως αυτό πρέπει να γίνει για τρεις βασικούς λόγους: για τον τουρισμό που μεταφέρει ετησίως στην Κύπρο, για το προσωπικό της εταιρείας που θα μείνει στον δρόμο, σε περίπτωση κλεισίματος, αλλά και για το τεράστιο κόστος που θα προκύψει για το κράτος, το οποίο θα κληθεί να αποζημιώσει τόσο τους εργαζόμενους όσο και τους δανειοδότες. Υπέρ τάχθηκαν φυσικά οι διοικούντες την εταιρεία αλλά και ο υπουργός Οικονομικών, Χαρίλαος Σταυράκης. Έντονη θέση υπέρ της στήριξης της Eurocypria από το κράτος έλαβαν και οι ξενοδόχοι, αφού ΣΤΕΚ και ΠΑΣΥΞΕ εξέδωσαν κοινή ανακοίνωση με την οποία ζητούσαν από το κράτος να στηρίξει την εταιρεία, αφού, όπως τονίστηκε, οι επιπτώσεις για τον τουρισμό, σε περίπτωση κλεισίματος της εταιρείας, θα είναι τραγικές. Στη σκιά των συζητήσεων, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Eurocypria, Ελευθέριος Ιωάννου, υπέβαλε την παραίτησή του στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Δημήτρη Χριστόφια, ο οποίος την απέρριψε.

Εντός της εβδομάδας, η Βουλή θα συνεδριάσει προκειμένου να εγκρίνει ή όχι την οικονομική στήριξη στη Eurocypria, ενώ στη συνεδρίαση θα διαφανεί και το μέλλον της εταιρείας. Πάντως, πιθανότερο σενάριο είναι η παραχώρηση τελικά του εν λόγω κονδυλίου από τη Βουλή, ωστόσο αναμένεται να υπάρξει πιο έντονη εποπτεία από πλευράς κράτους προς τα οικονομικά της εταιρείας. Ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Eurocypria τόνισε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας πως η εταιρεία, εάν δεν εξασφαλίσει το κονδύλι των 35 εκατ. ευρώ μέχρι την ερχόμενη Πέμπτη, θα κλείσει, ενώ σε αντίθετη περίπτωση μπορεί να υλοποιηθεί συγκεκριμένο πρόγραμμα ανάπτυξης, μέσα από το οποίο η εταιρεία θα επιβιώσει και εντός των επόμενων τριών χρόνων δύναται να επιστρέψει σε κερδοφορία.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΩΣΤΟΥΡΗΣ

Νέος δείκτης από την ΕΚΤ και την Κεντρική Τράπεζα

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΩΣΤΟΥΡΗ**

Η Κεντρική Τράπεζα παρουσίασε έρευνα που γίνεται σε όλες τις χώρες της Ευρωζώνης, μέσω συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και των τοπικών Κεντρικών Τραπεζών, η οποία δείχνει πόσο εύκολα ή όχι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της κάθε χώρας προχωρούν σε χορηγήσεις δανείων.

Η εν λόγω έρευνα διεξάγεται κάθε τρίμηνο και πραγματοποιείται από τις κατά τόπους Κεντρικές Τράπεζες των κρατών-μελών της Ευρωζώνης, μέσα από συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο, το οποίο είναι ίδιο σε όλες τις χώρες, αφού υλοποιείται από την ΕΚΤ και αποστέλλεται σε τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της κάθε χώρας. Μέσα από τις απαντήσεις των οργανισμών διαφαίνεται η τάση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στη διάθεσή τους για χορήγηση δανείων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Εξάλλου, μέσα από τη συγκεκριμένη έρευνα παρουσιάζονται και οι προβλέψεις των τραπεζών για το κατά πόσον θεωρούν πως θα υπάρξει ζήτηση αλλά και χορήγηση δανείων το επόμενο τρίμηνο. Σημειώνεται πως τα αποτελέσματα του εκάστοτε τριμήνου θα ανακοινώνονται στο τέλος του μήνα που έπεται της εν λόγω τριμηνίας. Στο τέλος Ιανουαρίου η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου είχε στη διάθεσή της τα αποτελέσματα της έρευνας για το τρίμηνο Οκτώβριος-Δεκέμβριος.

Από εκπρόσωπο της Κεντρικής Τράπεζας αναφέρθηκε ότι οι ερωτήσεις απευθύνονται σε ανώτατα στελέχη του εκάστοτε χρηματοπιστωτικού ιδρύματος ούτως ώστε να διαφαίνονται η τάση, οι προθέσεις αλλά και οι προβλέψεις της τράπεζας ή του οργανισμού και η έρευνα να είναι όσο το δυνατόν πιο ακριβής. Τα αποτελέσματα της έρευνας δημοσιοποιούνται ύστερα από στάθμιση που γίνεται στα στοιχεία που προκύπτουν και καταγράφονται σε ποσοστιαία κλίμακα, ενώ η ταυτότητα της τράπεζας που έλαβε μέρος στην έρευνα δεν δημοσιοποιείται. Κάθε φορά καλύπτεται ποσοστό της τάξης του 85% της αγοράς δανείων σε κάθε χώρα. Στόχος της ΕΚΤ είναι να εντοπίζει πώς κινείται η αγορά, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν την προκειμένη στιγμή. Τονίζεται, ωστόσο, πως οι ερωτήσεις δεν αποσκοπούν σε εποπτικού χαρακτήρα διαδικασίες και αυτό είναι κάτι που διαφυλάσσεται, ούτως ώστε οι οργανισμοί που συμμετέχουν να απαντούν με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ειλικρίνεια στις ερωτήσεις. Οι απαντήσεις σε όλο το ερωτηματολόγιο, το οποίο αποτελείται από 17 ερωτήσεις και αφορούν τα δάνεια προς επιχειρήσεις και προς νοικοκυριά, καταγράφονται σε κλίμακα από το ένα μέχρι το πέντε. Η χορήγηση δανείων μετράται με βάση τον μεσαίο αριθμό της κλίμακας (3) και από αυτό διαφαίνεται το πόσο εύκολα ή δύσκολα χορηγούνται δάνεια. Ο συγκεκριμένος αριθμός που προκύπτει από τα αποτελέσματα της έρευνας ονομάζεται δείκτης διάχυσης και όσο πιο πάνω ή πιο κάτω από τη βάση βρίσκεται, τόσο πιο εύκολα ή δύσκολα αντίστοιχα παραχωρούνται δάνεια. Συγκεκριμένα, όταν ο δείκτης αντιστοιχεί στον αριθμό 5, αυτό συνεπάγεται αυστηρά μέτρα για χορήγηση δανείων. Αντίθετα, όταν ο αριθμός είναι -5 τότε υπάρχουν χαλαρά μέτρα χορήγησης δανείων.

EPA

Τα αποτελέσματα

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που παρουσίασε η Κεντρική Τράπεζα, κατά το τέταρτο τρίμηνο του έτους οι τράπεζες της χώρας αύξησαν την αυστηρότητα στα κριτήρια χορήγησης δανείων προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά σε σύγκριση με το προηγούμενο, τρίτο τρίμηνο του έτους. Καθ' όλη τη διάρκεια του έτους η συγκεκριμένη καμπύλη κατέγραψε πτωτική πορεία από το πρώτο μέχρι το τρίτο τρίμηνο, ενώ κατά το τέταρτο τρίμηνο πήρε ανοδική πορεία. Απόρροια αυτού είναι τα αυστηρά κριτήρια χορήγησης δανείων για όλο το έτος, αφού στα δύο τρίμηνα καταγράφεται αυστηρή στάση των τραπεζών, σε ένα μόνο χαλαρή, ενώ στο τελευταίο βρίσκεται στο επίπεδο κατά το οποίο έμειναν αμετάβλητα. Όσον αφορά τη ζήτηση αυτή, ήταν αυξημένα κατά τα δύο πρώτα τρίμηνα, πτώση παρουσίασε το τρίτο τρίμηνο, ενώ στο τελευταίο τρίμηνο του έτους η ζήτηση αυξήθηκε ξανά. Παρόλο που δεν διευκρινίζεται μέσα από τα διαθέσιμα στοιχεία εάν υπάρχει κάποια συνάρτηση μεταξύ ζήτησης για δάνεια από το κοινό και των κριτηρίων από τις τράπεζες, από τα διαθέσιμα στοιχεία εξάγεται το συμπέρασμα πως ο κόσμος προβαίνει σε αιτήσεις για δάνειο όταν οι τράπεζες χαλαρώνουν τα κριτήρια χορήγησης.

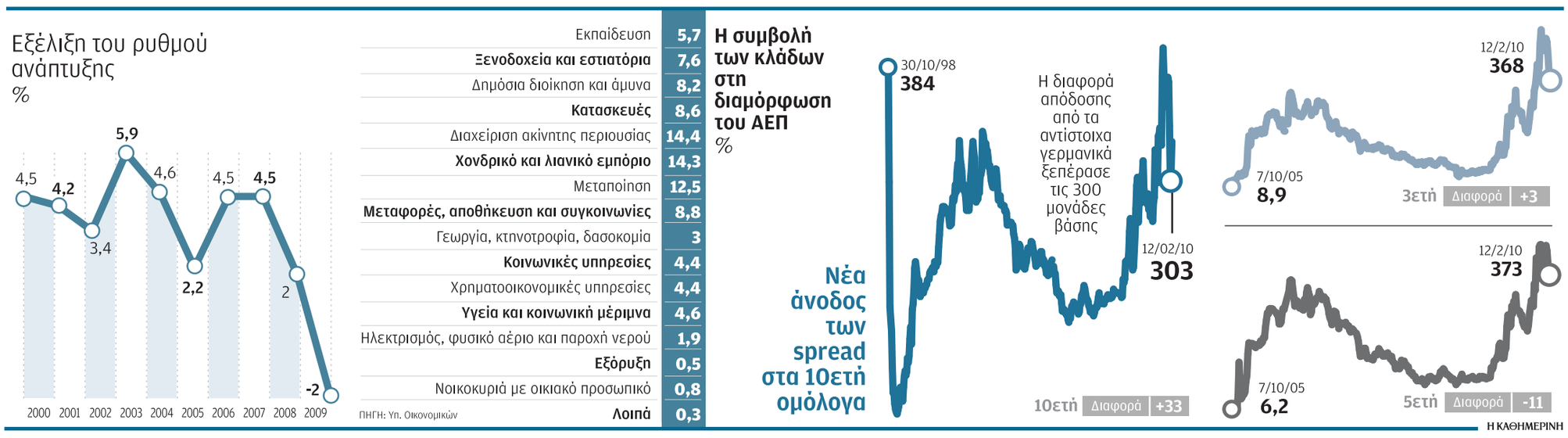

Νέα μέτρα για το έλλειμμα ζητεί από την Ελλάδα η ΕΚΤ

Βαθύτερη απ' όσο είχε εκτιμηθεί η ύφεση του 2009 – Κατά 2% συρρικνώθηκε το ΑΕΠ

Του **ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ**

Προ των πυλών βρίσκονται τα νέα μέτρα που θα πρέπει να λάβει η Ελλάδα στο πλαίσιο τόσο της επίτευξης του φετινού στόχου για το έλλειμμα, όσο και αυτών των επόμενων δύο χρόνων (2011 και 2012). Η αβεβαιότητα όμως που επικρατεί ως προς το ποια θα είναι αυτά τα μέτρα, αλλά και τι περιλαμβάνει το σχέδιο διάσωσης της χώρας, σε συνδυασμό με την ανακοίνωση για μεγαλύτερη της αναμενόμενης ύφεση για το 2009, οδήγησαν τη διαφορά απόδοσης (spread) του ελληνικού 10ετούς ομολόγου έναντι του αντίστοιχου γερμανικού σε άνοδο, καθώς έφτασε μέχρι και τις 303 μονάδες βάσης, από 270 μονάδες που έκλεισε την περασμένη Πέμπτη.

Ο νέος επίτροπος για τις νομισματικές υποθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κ. Ολι Ρεν, κάλεσε την ελληνική κυβέρνηση να «πράξει ό,τι είναι αναγκαίο, συμπεριλαμβανομένης και της υιοθέτησης πρόσθετων μέτρων» προκειμένου να διασφαλίσει ότι «αυτοί οι φιλόδοξοι στόχοι που ορίζονται στο επικαιροποιημένο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης θα επιτευχθούν και ειδικότερα η μείωση κατά 4% του ΑΕΠ του ελλείμματος του 2010». Με τη δήλωση αυτή έδωσε και το στίγμα για το τι πρέπει να περιμένει η Ελλάδα την ερχόμενη Τρίτη κατά τη συνεδρίαση του EcoFin που θα εξετάσει το ελληνικό Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ).

Παράλληλα, ο κ. Ρεν σημείωσε ότι «χρειαζόμαστε επειγόντως βαθύτερη και καλύτερη εποπτεία των οικονομικών πολιτικών», με την Κομισιόν πλέον να δηλώνει ότι οτιδήποτε μπορεί να επηρεάσει τις δημόσιες δαπάνες της Ελλάδας θα υπόκειται σε έλεγχο πρώτα.

Νέα μεγάλη αναθεώρηση του ρυθμού ανάπτυξης για το 2009 %

Ούτε η Κομισιόν που προέβλεπε μείωση του ΑΕΠ 0,9% το 2009, ούτε το υπ. Οικονομικών, το οποίο περίμενε συρρίκνωση 1,2%, «έπεσαν» μέσα. Η κάμψη του ΑΕΠ το 2009 τελικά ήταν μεγαλύτερη (-2%).

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΑΕΠ

2009, ετήσιες μεταβολές ΑΕΠ	Α	Β	Γ	Δ	Μ.Ο.
Νέα εκτίμηση	**-1,0**	**-1,9**	**-2,5**	**-2,6**	**-2,0**
Προηγούμενη εκτίμηση	-0,5	-1,2	-1,7		-1,2

● ΤΡΙΜΗΝΟ

Ο νέος επίτροπος για τις νομισματικές υποθέσεις της Ε.Ε., κ. Ολι Ρεν, κάλεσε την ελληνική κυβέρνηση να «πράξει ό, τι είναι αναγκαίο, συμπεριλαμβανομένης και της υιοθέτησης πρόσθετων μέτρων». ΕΡΑ

Από την πλευρά του, ο πρόεδρος τη Ευρωπαϊκή Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) κ. Ζαν - Κλοντ Τρισέ διαβεβαίωσε ότι η τράπεζα θα συνεργαστεί με την Κομισιόν στο σκέλος των προτάσεων «για τα απαραίτητα επιπλέον μέτρα» που πρέπει να ληφθούν από την Ελλάδα.

Πέραν των τεράστιων δημοσιονομικών προβλημάτων που έχει η Ελλάδα, προέκυψε ένα ακόμα. Πρόκειται για την επί τα χείρω αναθεώρηση του ΑΕΠ του 2009, το οποίο εκτιμάται πλέον ότι συρρικνώθηκε κατά 2% και όχι κατά 1,2% που προβλεπόταν στο ΠΣΑ. Η εξέλιξη αυτή δίνει ένα ακόμα «πάτημα» στην Κομισιόν να ζητήσει επιπλέον μέτρα από την Ελλάδα, καθώς διαφαίνεται ότι η ελληνική οικονομία θα βιώσει φέτος μεγαλύτερη ύφεση από την αναμενόμενη (0,3%). Κάτι τέτοιο θα είχε άμεση και αρνητική συνέπεια για τα έσοδα του 2010, ενώ προοιωνίζεται ακόμα δυσκολότερες μέρες στην οικονομία γενικότερα.

ΕΣΠΑ

Δεν είναι τυχαίο, άλλωστε, ότι η πρώτη κίνηση του πρωθυπουργού κ. Γ. Παπανδρέου μετά την επιστροφή του από τη σύνοδο κορυφής, ήταν να συγκαλέσει υπουργικό συμβούλιο για το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ). Η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί για τη διοχέτευση 10 δισ. ευρώ φέτος στην αγορά από το ΕΣΠΑ και προς το παρόν αναμορφώνει το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του. Στο υπουργικό συμβούλιο συζητήθηκε το νέο νομοσχέδιο για το ΕΣΠΑ, ενώ την επόμενη εβδομάδα αναμένεται να παρουσιαστεί από την υπουργό Οικονομίας κυρία Λούκα Κατσέλη.

Επειτα από αυτές τις εξελίξεις, το spread των 10ετών ομολόγων κατέγραψε άνοδο περίπου 30 μονάδων μέσα σε μία μέρα και ενδοσυνεδριακά ξεπέρασε και τις 300 μονάδες. Επίσης, το 5ετές ασφάλιστρο κινδύνου (CDS) έναντι χρεοκοπίας της Ελλάδας αυξήθηκε στις 359 μονάδες από 353 μονάδες που ήταν την περασμένη Πέμπτη. Δηλαδή, για την ασφάλιση 10 εκατ. ευρώ ελληνικού χρέους απαιτούνταν 359.000 ευρώ. Εν τω μεταξύ και ο Γενικός Δείκτης του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Χ.Α.) κατέγραφε απώλειες της τάξης του 2,63% το μεσημέρι, ενώ η ισοτιμία ευρώ/δολαρίου υποχωρούσε στα 1,3565 δολάρια από 1,3634 δολάρια που ήταν την περασμένη Πέμπτη.

Οι πιέσεις αυτές οφείλονται σε μεγάλο βαθμό και στο γεγονός ότι δεν ξεκαθάρισε το τοπίο σε ό,τι αφορά το πώς θα διασωθεί η Ελλάδα, εφόσον αυτό χρειαστεί. Μάλιστα, οι αγορές έχουν στρέψει την προσοχή τους στις συνεδριάσεις του Eurogroup και του EcoFin της ερχόμενης Δευτέρας και Τρίτης αντίστοιχα, με την ελπίδα ότι σε αυτά θα υπάρξει κάποια εξειδίκευση του σχεδίου διάσωσης της Ελλάδας.

Πακέτο στήριξης

Ωστόσο, τηλεγράφημα του Reuters, επικαλούμενο κοινοτική πηγή, ανέφερε ότι το συμβούλιο υπουργών την ερχόμενη εβδομάδα δύσκολα θα προβεί σε συγκεκριμένες αποφάσεις επί του θέματος, αν και το πιο πιθανό είναι να συζητηθεί. Η ίδια πηγή εκτίμησε πάντως ότι «εάν η αγορά αντιδράσει επιθετικά και καταστεί τεράστια η πίεση στα ελληνικά ομόλογα, οι αποφάσεις μπορεί να επισπευσθούν. Το κλειδί για την πιθανή βοήθεια είναι η αντίδραση της αγοράς και εάν αυξάνεται το ρίσκο η Ελλάδα να χρεοκοπήσει».

Επίσης, υπήρξαν δημοσιεύματα στον βρετανικό Τύπο, που ήθελαν τη Γερμανίδα καγκελάριο Αγκελα Μέρκελ να αντιτάσσεται σ' ένα πακέτο στήριξης προς την Ελλάδα κατά τη διάρκεια των συνομιλιών που έγιναν κεκλεισμένων των θυρών. Πάντως, ο εκπρόσωπος του υπουργείου Οικονομικών της Γερμανίας, με δηλώσεις του, υποστήριξε ότι η Γερμανία «στηρίζει την Ελλάδα» στην προσπάθειά της για δημοσιονομική εξυγίανση.

Να σημειωθεί ότι μέσα σε αυτό το αρνητικό κλίμα, το υπουργείο Οικονομικών θα πρέπει να δανειστεί άλλα περίπου 40 δισεκατομμύρια ευρώ για φέτος, εκ των οποίων τα 30 δισ. ευρώ θα πρέπει να αντληθούν έως τον Μάιο.

Υφεση

Πολύ πιο βαθιά από την αναμενόμενη ήταν τελικά η ύφεση το 2009, γεγονός το οποίο συμπαρασύρει αυτόματα προς τα πάνω το έλλειμμα και το χρέος, ενώ ταυτόχρονα καθιστά ακόμα δυσκολότερη την προσπάθεια για ανάκαμψη και δημοσιονομική προσαρμογή φέτος.

Από τα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος (ΕΣΥΕ), προκύπτει ότι για ολόκληρο το 2009 η συρρίκνωση του ΑΕΠ έφτασε στο 2% αντί για 1,2% που προέβλεπε το οικονομικό επιτελείο έως και πριν από λίγες μέρες στο Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ).

Ο λόγος του εκτροχιασμού της ελληνικής οικονομίας είναι η αναθεώρηση των στοιχείων του ΑΕΠ στα τρία πρώτα τρίμηνα του 2009, η οποία συντελέστηκε εξαιτίας των νέων και χειρότερων δεδομένων που προέκυψαν για τον τουρισμό και ειδικά για τον κλάδο των εστιατορίων και των ξενοδοχείων. Αρχικά ο τζίρος εστιατορίων και ξενοδοχείων υπολογιζόταν ότι μειώθηκε κατά 4% στο πρώτο τρίμηνο του 2009 και τελικά αποδείχθηκε ότι υποχώρησε κατά 20%.

Για το δεύτερο τρίμηνο τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν +15,7% και -4,6%, ενώ για το τρίτο τρίμηνο ήταν τελικά -2,3% αντί για οριακή αύξηση. Ετσι, το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 1% το πρώτο τρίμηνο του 2009 έναντι του ίδιου διαστήματος του 2008, κατά 1,9% το δεύτερο τρίμηνο, κατά 2,5% το τρίτο τρίμηνο και κατά 2,6% το τελευταίο τρίμηνο.

Με βάση τις νέες εκτιμήσεις της ΕΣΥΕ για το ΑΕΠ, το έλλειμμα του 2009 διαμορφώνεται πλέον στο 12,8% του ΑΕΠ αντί του 12,7% του ΑΕΠ και το δημόσιο χρέος ανέρχεται στο 114,6% του ΑΕΠ από 113,4% του ΑΕΠ που υπολογιζόταν έως τώρα. Οι εξελίξεις αυτές καθιστούν ακόμα πιο δύσκολο το έργο του οικονομικού επιτελείου που προβλέπει για φέτος ύφεση μεν, αλλά της τάξης του 0,3%. Μάλιστα, αναλυτές χαρακτηρίζουν αισιόδοξη την εκτίμηση αυτή και θεωρούν ότι και το 2010 η Ελλάδα θα δει το ΑΕΠ της να συρρικνώνεται κατά περίπου 1%.

Αντιδράσεις και συνέπειες από την εμπλοκή του ΔΝΤ

Η εμπλοκή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (ΔΝΤ) στο «πακέτο» της παρακολούθησης και του σχεδίου διάσωσης της Ελλάδας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκάλεσε ποικίλες αντιδράσεις. Η επίσημη εκδοχή είναι ότι το ΔΝΤ κατέχει την απαραίτητη τεχνογνωσία για την παρακολούθηση της πορείας και της εφαρμογής του Προγράμματος Σταθερότητας της Ελλάδας.

Ορισμένοι ερμήνευσαν αυτό ως αποδοχή της Ε.Ε. και της Eurostat να ελέγξει αποτελεσματικά την Ελλάδα. Αλλοι, πιστεύουν ότι με την εμπλοκή του ΔΝΤ, η Ε.Ε. «μοιράζεται» το πολιτικό κόστος, μετατοπίζοντας τη δυσαρέσκεια στο Ταμείο που έτσι κι αλλιώς συνδέεται με την επιβολή σκληρών μέτρων. Εχει συνδεθεί με αυστηρά προγράμματα λιτότητας, που τις περισσότερες φορές περιλαμβάνουν αύξηση της φορολογίας, ακόμα και όταν έχουν να κάνουν με ιδιαίτερα εξασθενημένες οικονομίες (π.χ. Ρουμανία, Λεττονία προσφάτως). Το ΔΝΤ ιδρύθηκε το 1945 στην Ουάσιγκτον, με μέλη από 182 χώρες. Αποτελεί έναν διεθνή οργανισμό που επιβλέπει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα και παρεμβαίνει για τη μακροοικονομική σταθερότητα, χρηματοδοτώντας οικονομίες όταν χρειάζεται. Αυτό άλλωστε έγινε και πρόσφατα, όταν η πιστωτική κρίση οδήγησε οικονομίες όπως σε Ισλανδία, Ουκρανία, Ρουμανία, Λεττονία και Ουγγαρία να ζητούν δάνειο από το ΔΝΤ. Σε αυτό έχουν προσφύγει επίσης η Τουρκία και η Αργεντινή. Από τον Νοέμβριο του 2007 και έπειτα, χρέη διευθυντή του ΔΝΤ εκτελεί ο Γάλλος Ντομινίκ Στρος-Καν. Τα επιπλέον κεφάλαια, αλλά και η αξιοπιστία που προσδίδει το ΔΝΤ στην ομάδα στήριξης της Ελλάδας θα πρέπει να σταθμιστούν προσεκτικά έναντι του αρνητικού μηνύματος που θα στείλει, καθώς και της δυνατότητας που θα δώσει στους Αμερικανούς να εμπλακούν στην ευρωπαϊκή οικονομική πολιτική, σύμφωνα με σειρά δημοσιευμάτων του διεθνούς Τύπου. Οπως αναφέρουν οι Financial Times «κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, το ΔΝΤ βγήκε από το περιθώριο για να αναλάβει κεντρικό ρόλο στην προσπάθεια διάσωσης χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Ωστόσο, πιο συχνά βρισκόταν πίσω από το τιμόνι παρά στο κουπί, χωρίς απαραιτήτως να αναλάμβανε το ίδιο τη χρηματοδότηση».

Επισπεύδεται η υλοποίηση του Προγράμματος Σταθερότητας

Μετά την εισοδηματική πολιτική του 2010, τις αλλαγές στο φορολογικό και στο ασφαλιστικό, η κυβέρνηση ετοιμάζει μια σειρά νομοσχεδίων και παρεμβάσεων τους επόμενους μήνες. Με τα βλέμματα όλων στραμμένα πλέον στη συνεδρίαση του Eurogroup και του EcoFin, της Δευτέρα και της Τρίτης αντίστοιχα, που ενδεχομένως να εξειδικεύσουν το σχέδιο διάσωσης της Ελλάδας, το οικονομικό επιτελείο θέλει να επιταχύνει τους ρυθμούς υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων.

Στόχος είναι να έχει προωθήσει έως τα μέσα Μαρτίου όσο το δυνατόν περισσότερες αλλαγές γίνεται. Στις 16 του επόμενου μήνα η Ελλάδα θα υποβάλει την πρώτη έκθεση για την υλοποίηση των αλλαγών στην Κομισιόν και θεωρείται δεδομένο ότι θα ζητηθεί από την κυβέρνηση η λήψη νέων μέτρων. Ωστόσο, στο υπουργείο Οικονομικών θεωρούν ότι αν έχουν δώσει δείγματα γραφής για τις προθέσεις τους, ίσως οι απαιτήσεις της Κομισιόν να μετριαστούν κατά τι.

Από τώρα ώς και τον Ιούνιο, αναμένεται να υπάρξει μια σειρά νομοσχεδίων. Πρώτο στη λίστα των προς κατάθεση νομοσχεδίων είναι αυτό με το οποίο η Εθνική Στατιστική Υπηρεσίας της Ελλάδος (ΕΣΥΕ) θα μετατραπεί στην ανεξάρτητη Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑ). Το σχετικό σχέδιο νόμου έχει ήδη κατατεθεί στην Κεντρική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή και μεταξύ άλλων προβλέπει και τη θεσμοθέτηση ενός συμβουλευτικού προς την Αρχή οργάνου, στο οποίο θα συμμετέχει και ένας εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) ή ένας εκπρόσωπος στατιστικής αρχής κάποιας άλλης χώρας της Ε.Ε. Ωστόσο, σύμφωνα με πληροφορίες, η Eurostat δεν προτίθεται να στείλει κάποιον εκπρόσωπό της, με αποτέλεσμα στη θέση αυτή να τοποθετηθεί κάποιος πρώην υπάλληλος της Eurostat ή κάποιος στατιστικολόγος διεθνούς κύρους. Στις επόμενες μέρες, το οικονομικό επιτελείο θα εντείνει τις ενέργειές του για την εφαρμογή του ηλεκτρονικού τιμολογίου. Επίσης, θα κληθούν οι εκπρόσωποι των τραπεζών και ο ΣΕΒ, έτσι ώστε να συζητηθεί ο καλύτερος τρόπος εφαρμογής του μέτρου που προωθείται και προβλέπει όλες οι συναλλαγές να πραγματοποιούνται μέσω επαγγελματικών λογαριασμών.

Στο προσεχές διάστημα θα κατατεθεί στη Βουλή και το νομοσχέδιο για την απελευθέρωση των υπηρεσιών, το οποίο ενσωματώνει τη σχετική κοινοτική οδηγία. Η καταληκτική ημερομηνία ψήφισής του ήταν στις 28 Δεκεμβρίου 2009, ωστόσο η κοινοτική οδηγία δεν έχει ενσωματωθεί από την πλειονότητα των 27 χωρών-μελών της Ε.Ε. Μάλιστα, από την πλευρά της ετοιμότητας για την εφαρμογή της Οδηγίας, η Ελλάδα βρίσκεται στην 5η θέση μεταξύ των 27 κρατών, παρά το γεγονός ότι δεν έχει ψηφίσει τον σχετικό νόμο.

Στους επόμενους μήνες, το οικονομικό επιτελείο θα προωθήσει και νομοσχέδιο το οποίο θα περιέχει ρυθμίσεις για την ασφαλιστική αγορά και θα αυστηροποιεί τον έλεγχο που ασκεί η ΕΠΕΙΑ στην αγορά. Αν και ακόμα το υπουργείο Οικονομικών δεν έχει καταλήξει στις τελικές αποφάσεις, στο ίδιο νομοσχέδιο θα υπάρχουν και νέες ρυθμίσεις για το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

«Κορυφαίο» χαρακτηρίζουν στο υπουργείο Οικονομικών το νομοσχέδιο βάσει του οποίου θα αλλάξει ο τρόπος κατάρτισης και παρακολούθησης του προϋπολογισμού. Οπως αναφέρουν στελέχη του υπουργείου, με το νομοσχέδιο αυτό θα προωθηθούν «δομικές αλλαγές» στο πώς σχεδιάζεται ο προϋπολογισμός και στο τι περιλαμβάνει.Κρίσιμο πάντως παραμένει το θέμα της λειτουργίας της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής των δημοσίων υπαλλήλων, από την οποία στο υπουργείο θεωρούν ότι θα προκύψουν σημαντικές εξοικονομήσεις. Αν και στόχος είναι να είναι έτοιμη η Αρχή έως το πρώτο εξάμηνο του 2010, φαίνεται πως θα αργήσει να τεθεί σε πλήρη λειτουργία. Τα στάδια λειτουργίας της είναι τρία.

Στο πρώτο στάδιο, θα δέχεται τις εντολές πληρωμών από τα άλλα υπουργεία και θα καταβάλλει τα ποσά. Στο δεύτερο, θα δέχεται πάλι τα στοιχεία αλλά θα πραγματοποιεί έλεγχο για την ορθότητα των πληρωμών πριν τις καταβάλει, ενώ στο τρίτο θα έχει πλέον όλα τα απαραίτητα στοιχεία στη διάθεσή της και θα προχωρεί στις πληρωμές χωρίς να ενημερώνεται σχετικά από τα υπόλοιπα υπουργεία. Για φέτος εκτιμάται ότι η Αρχή θα λειτουργήσει μόνον στο πρώτο στάδιο. Να σημειωθεί ότι έχει ήδη πιλοτικά ενταχθεί στην Αρχή Πληρωμών το υπουργείο Οικονομικών και το υπουργείο Μεταφορών, ενώ το υπουργείο με τα περισσότερα προβλήματα είναι αυτό της Παιδείας.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΝΙΚΑΣ

«Να αποχωριστούν οι Ελληνες τις κακές τους συνήθειες»

«Η ελληνική κυβέρνηση σχεδιάζει υπό την πίεση της Ε.Ε. ένα εξαιρετικά φιλόδοξο σχέδιο περικοπής δαπανών, για το οποίο όλοι γνωρίζουν ότι δεν πρόκειται να λειτουργήσει. Η Γερμανία πρέπει να βάλει πλάτη για τα χρέη μιας άλλης χώρας. Ουδείς τολμάει να ανακοινώσει τα δυσάρεστα νέα στους Γερμανούς φορολογουμένους». Αυτό είναι το πρώτο σχόλιο του Χένρικ Μίλερ, συντάκτη της ηλεκτρονικής έκδοσης του περιοδικού Der Spiegel. «Είναι δυνατόν να πετύχει το σχέδιο;», αναρωτιέται ο Μίλερ για να απαντήσει αμέσως ότι «αυτό θα ήταν εφικτό αν η ελληνική κοινωνία αποφάσιζε σε μια έξαρση πατριωτισμού να επιφέρει μια νέα ισορροπία μεταξύ κρατικών δαπανών και εσόδων».

Με δεδομένο ότι το μεγαλύτερο μέρος του κρατικού δανεισμού προέρχεται από ξένες τράπεζες, «γιατί να αποταμιεύσει κανείς μόνο και μόνο για να ανακτήσει τα χρήματά του κάποιος κάπου στο εξωτερικό;». Αυτή είναι η λογική την οποία επικαλούνται λαϊκιστές πολιτικοί και συνδικάτα, σύμφωνα με τον Μίλερ. «Σε λίγο θα κληθούν και οι Ελληνες να πληρώσουν φόρους», είναι ο ειρωνικός τίτλος ρεπορτάζ της γερμανικής έκδοσης των Financial Times.

Για να γεμίσει η μαύρη τρύπα του προϋπολογισμού και να εκπληρωθούν οι απαιτήσεις των Βρυξελλών, θα πρέπει η κυβέρνηση της Αθήνας να υποχρεώσει τους πολίτες να αποχωριστούν κάποιες κακές συνήθειες, όπως τις φοροαπαλλαγές, επισημαίνει η εφημερίδα στην ιστοσελίδα της. Ιδιαίτερα απαισιόδοξη η εφημερίδα Zeit, διαπιστώνει ότι η Ευρώπη εισέρχεται στην επόμενη φάση της οικονομικής κρίσης, που μπορεί να αποδειχθεί η πλέον επικίνδυνη.

Πρώτα οι τράπεζες, μετά το πακέτο στήριξης, τώρα τα κράτη. «Τι θα συμβεί όταν ο ίδιος ο διασώστης αρχίσει να αντιμετωπίζει δυσκολίες;», είναι η αναπάντητη απορία της γερμανικής εφημερίδας.

Αντιδρούν στη Γερμανία

«Η υποστήριξη προς την Ελλάδα πυροδοτεί ισχυρή αντιπολίτευση στη Γερμανία», τιτλοφορείται ένα από τα άρθρα της Monde, ενώ ένα δεύτερο υπογραμμίζει ότι «οι χώρες της Ευρωζώνης παραμένουν διαφοροποιημένες σε ό,τι αφορά τα στοιχεία ενός σχεδίου βοηθείας της Αθήνας».

«Η Ευρώπη θα στηρίξει την Ελλάδα και ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ», έγραψε η Figaro. «Τα μέτρα δεν έχουν ακόμη καθοριστεί με λεπτομέρεια, αλλά ένα είναι βέβαιο: δεν θα υπάρξει οικονομική βοήθεια καθώς η Ελλάδα δεν το ζήτησε». Οι χώρες του ευρώ, σημείωσε η εφημερίδα, προέβησαν σε μια «διακήρυξη υποστήριξης, με λέξεις που αποσκοπούν αφ' ενός στον τερματισμό της αναστάτωσης στην αγορά και αφ' ετέρου στην αποτροπή ενδεχόμενης μετάδοσης στην υπόλοιπη Ευρωζώνη». «Η Ελλάδα πρέπει πρωτίστως να τηρήσει τις δεσμεύσεις της», είναι ο τίτλος της Liberation. Η Wall Street Journal χαρακτηρίζει «σταθμό» την αναγνώριση από τα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης ότι τα δημοσιονομικά προβλήματα ενός αποτελούν πρόβλημα για όλα. «Εως σήμερα, είχα υπεραστιστεί με σθένος την κυριαρχία τους σε θέματα φορολογίας και δαπανών, παρόλο που μοιράζονται το ευρώ και την ίδια κεντρική τράπεζα», αναφέρει η εφημερίδα.

Ο αρθρογράφος της βρετανικής Guardian, Ντέιβιντ Γκόου, επισημαίνει ότι «ενώ στους Γερμανούς και τους Γάλλους επιτρεπόταν παραδοσιακά να παραβιάζουν ατιμωρητί τους κανόνες της Ε.Ε. για τα ελλείμματα του προϋπολογισμού, στην Ελλάδα αυτό δεν θα επιτραπεί και η οικονομία της θα επιτηρείται από τη μεγαλύτερη χώρα και μεγαλύτερη οικονομία της Ε.Ε., με λίγη βοήθεια από το ΔΝΤ και την Ουάσιγκτον».

Ο πρόεδρος της Fed προετοιμάζει το έδαφος για αύξηση επιτοκίων

Ο κ. Μπεν Μπερνάνκι προανήγγειλε στο Κογκρέσο σταδιακή απόσυρση των μέτρων στήριξης της ρευστότητας

Απρόσμενη ήταν η διεύρυνση του εμπορικού ελλείμματος των ΗΠΑ κατά τη διάρκεια του Δεκεμβρίου, πέρυσι, με την αύξηση των εισαγωγών να υπερισχύει των εξαγωγών, ένδειξη που εκλήφθηκε ως θετική όσον αφορά την πορεία ανάκαμψης της οικονομίας. Την ίδια στιγμή, στη γραπτή κατάθεση που παρέδωσε ο διοικητής της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ, Μπεν Μπερνάνκι, στο Κογκρέσο δήλωσε ότι διερευνάται το ενδεχόμενο αύξησης του επιμέρους επιτοκίου έκτακτου δανεισμού των τραπεζών από τα αποθεματικά κεφάλαια της Fed στο πλαίσιο της σταδιακής απομάκρυνσης των μέτρων ρευστότητας. Το 2009, η Fed όπως και άλλες κεντρικές τράπεζες εφάρμοσαν έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των κεφαλαίων στο διατραπεζικό σύστημα, καθώς η παγκόσμια οικονομία ήταν αντιμέτωπη με τη βαθύτερη ύφεση στη μεταπολεμική περίοδο. Υψηλοί αξιωματούχοι και οικονομολόγοι, όμως, τονίζουν ότι οι κίνδυνοι δεν έχουν απομακρυνθεί πλήρως.

Το έλλειμμα διαμορφώθηκε στα 40,2 δισ. δολάρια, αντανακλώντας το υψηλότερο επίπεδο του τελευταίου δωδεκαμήνου, από τα 36,4 δισ. δολάρια που καταγράφηκαν τον Νοέμβριο και οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 4,8% συγκριτικά με το αντίστοιχο 3,3% των εισαγωγών, σύμφωνα με στοιχεία του υπουργείου Εμπορίου. Οικονομικοί αναλυτές που είχαν προβλέψει την αύξηση του εμπορικού ελλείμματος τονίζουν ότι οι ΗΠΑ βρίσκονται σε πορεία ανάκαμψης και έτσι δικαιολογείται η αύξηση της εσωτερικής ζήτησης για ξένα προϊόντα.

Καθ' όλη τη διάρκεια του 2009, το εμπορικό έλλειμμα στη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου συρρικνώθηκε στα 380,7 δισ. δολάρια από τα 695,9 δισ. δολάρια ένα χρόνο πριν, δηλαδή μειώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο που έχει σημειωθεί από το 2001. Τον Δεκέμβριο, οι εισαγωγές στις ΗΠΑ διαμορφώθηκαν στα 182,9 δισ. δολάρια, δηλαδή στο υψηλότερο 13μήνου, από τα 174,5 δισ. δολάρια ένα μήνα πριν. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εισαγωγές πετρελαίου ανήλθαν στα 28,1 δισ. δολάρια, αντανακλώντας την άνοδο των τιμών, αλλά και την αύξηση του όγκου των παραγγελιών. Εάν εξαιρεθούν τα στοιχεία για το πετρέλαιο, το εμπορικό έλλειμμα παρέμεινε λίγο έως πολύ αμετάβλητο στα 16,7 δισ. δολάρια από τα 16,5 δισ. δολάρια τον Νοέμβριο.

Διεύρυνση του εμπορικού ελλείμματος των ΗΠΑ στα 40,2 δισ. δολάρια - Σε ετήσια βάση το 2009 συρρικνώθηκε στα 380,7 δισ. δολάρια από τα 695,9 δισ. δολάρια το 2008.

Η αύξηση του εμπορικού ελλείμματος θεωρείται αισιόδοξη εξέλιξη για την αμερικανική οικονομία, όπου η ανεργία συνεχίζει να βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων δύο δεκαετιών και το δημοσιονομικό έλλειμμα κυμαίνεται σε ιστορικά υψηλά επίπεδα. Στις αγορές, ωστόσο, επικράτησε κλίμα σκεπτικισμού όταν ο κ. Μπερνάνκι δήλωσε, επί της ουσίας, ότι οι συνθήκες δανεισμού στη διατραπεζική αγορά οδεύουν σε φάση εξομάλυνσης, υπενθυμίζοντας ότι ο τραπεζικός κλάδος θα σταματήσει κάποια στιγμή να απολαμβάνει τις ευνοϊκές συνθήκες δανεισμού που δημιουργήθηκαν για την αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης. Ωστόσο, ο κεντρικός τραπεζίτης των ΗΠΑ επανέλαβε τη δέσμευση της Fed ότι το βασικό επιτόκιο θα παραμείνει σταθερό στα τρέχοντα μηδενικά επίπεδα για μια παρατεταμένη περίοδο, καθώς η ανάκαμψη της οικονομίας παραμένει εύθραυστη.

BLOOMBERG

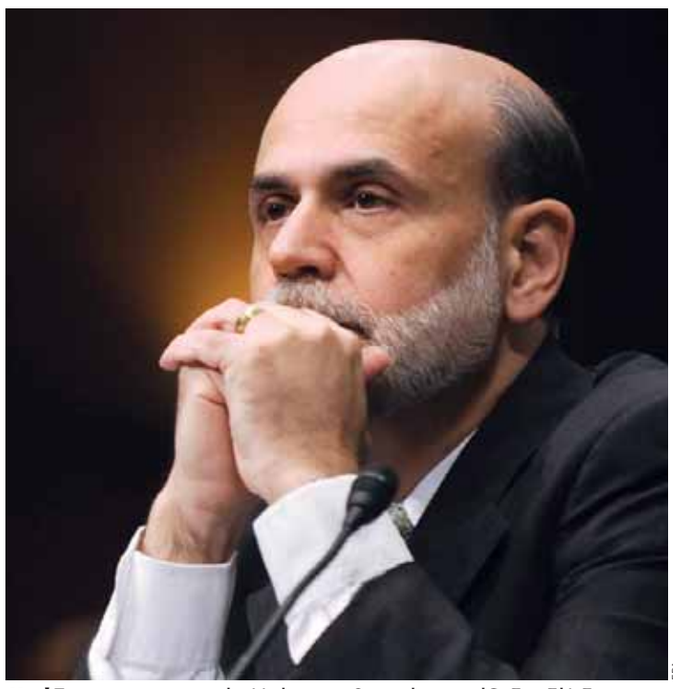

EPA

Η αύξηση του εμπορικού ελλείμματος θεωρείται αισιόδοξη εξέλιξη για την αμερικανική οικονομία. Στις αγορές, ωστόσο, επικράτησε προβληματισμός, όταν ο κ. Μπερνάνκι δήλωσε ότι οι συνθήκες δανεισμού στη διατραπεζική αγορά οδεύουν σε φάση εξομάλυνσης, υπενθυμίζοντας ότι οι τράπεζες θα σταματήσουν κάποια στιγμή να απολαμβάνουν τις ευνοϊκές συνθήκες δανεισμού που δημιουργήθηκαν για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Εκπληκτος για το ύψος των μπόνους ο Ομπάμα

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, δεν δυσανασχετεί συγκεκριμένα με τα 17 εκατ. δολάρια που έλαβε σε μπόνους ο Τζέιμι Ντίμον, διευθύνων σύμβουλος της JPMorgan Chase, ή τα αντίστοιχα 9 εκατ. δολάρια που καταβλήθηκαν στον Λόιντ Μπλάνκφεϊν από την Goldman Sachs. Σε συνέντευξη που έδωσε την περασμένη Παρασκευή στο τηλεοπτικό δίκτυο του Bloomberg, ο Αμερικανός πρόεδρος δήλωσε μόνον έκπληκτος με τις υψηλές αμοιβές που λαμβάνουν παίκτες του μπέιζμπολ, ακόμη και ορισμένοι που δεν φθάνουν μέχρι το πρωτάθλημα. «Τους γνωρίζω αυτούς τους τύπους, είναι δαιμόνιοι επιχειρηματίες», σχολίασε ο κ. Ομπάμα από το Οβάλ Γραφείο του Λευκού Οίκου, προσθέτοντας ότι δεν τρέφει καμία εχθρότητα ή αντιπάθεια για τους επιτυχημένους ή τους ευκατάστατους. Ο ίδιος απέρριψε κάθε ισχυρισμό ότι η κυβέρνηση των Δημοκρατικών ακολουθεί μια πολιτική κατά των επιχειρήσεων της χώρας, αλλά τόνισε ότι 17 εκατ. δολάρια εξακολουθούν να είναι ένα αστρονομικό ποσό στην αντίληψη του μέσου Αμερικανού.

Ομπάμα: Ανάκαμψη μέσω μείωσης χρέους και ανεργίας

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Μπαράκ Ομπάμα, προειδοποίησε με την Οικονομική Εκθεση που κατέθεσε στο Κογκρέσο, πως η ανάκαμψη θα έχει ολοκληρωθεί μόνον όταν επιστρέψουν οι άνεργοι στην αγορά εργασίας και μειωθεί ο δανεισμός της χώρας. Καθώς δεν είναι ιδιαίτερα παρήγορες οι προβλέψεις για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, η έκτασης 462 σελίδων έκθεση των οικονομικών συμβούλων του Λευκού Οίκου κάλεσε το Κογκρέσο να ψηφίσει νέα μέτρα που θα ενθαρρύνουν τις προσλήψεις, όπως φοροαπαλλαγές σε μικρές επιχειρήσεις. Συνδέοντας, άλλωστε, το καίριο αυτό πρόβλημα της αμερικανικής οικονομίας με εκείνο του χρέους και του δημοσιονομικού ελλείμματος, ζήτησε αλλαγή μοντέλου στις ΗΠΑ και στροφή σε λιγότερο δανεισμό και περισσότερη αποταμίευση.

Σκιαγραφώντας για μια ακόμη φορά μια ανάκαμψη που δεν έχει απαλύνει τη μάστιγα της ανεργίας, η έκθεση προεξοφλεί πως η αμερικανική οικονομία θα αρχίσει να δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας μέσα στο τρέχον έτος με ρυθμό της τάξης των 95.000 θέσεων τον μήνα. Τονίζει, ωστόσο, πως η ανεργία θα παραμείνει στο υφιστάμενο επίπεδο του 9,7% και ίσως αυξηθεί περαιτέρω, καθώς διευρύνεται ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός και ορισμένοι άνεργοι προσπαθούν να επανέλθουν στην αγορά εργασίας. Ευελπιστεί, ωστόσο, πως η βελτίωση θα είναι μεγαλύτερη το 2011 με πιθανό ρυθμό δημιουργίας θέσεων εργασίας τις 190.000 θέσεις ανά μήνα και μείωση της ανεργίας στο 9,2%.

Σε ό,τι αφορά τους ρυθμούς ανάπτυξης, προβλέπει αύξηση του αμερικανικού ΑΕΠ περί το 3,0% για το τρέχον έτος και εγκωμιάζει τις δέσμες μέτρων τόνωσης της οικονομίας που εφαρμόσθηκαν τον περασμένο χρόνο, καθώς έσωσαν περί τα δύο εκατ. θέσεις εργασίας και «εξαιτίας αυτών, μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα πως έχουμε αποφύγει την ύφεση». Τονίζει πως η αμερικανική οικονομία σημειώνει ανάπτυξη ξανά με ρυθμό που το τελευταίο τρίμηνο ήταν ο ισχυρότερος των τελευταίων έξι ετών. Υπογραμμίζει, ωστόσο, πως για να αντιμετωπίσει η αμερικανική οικονομία τα δημοσιονομικά της προβλήματα, να περιορίσει την ανεργία και να βελτιώσει μεσοπρόθεσμα το εισόδημα της μεσαίας τάξης, «πρέπει να εξάγει περισσότερο και να δανείζεται λιγότερα από όλον τον κόσμο, να αποταμιεύει περισσότερο και να δανείζεται λιγότερα και στο εσωτερικό της χώρας». Προβλέπει, πάντως, πως ο ρυθμός αποταμίευσης θα σταθεροποιηθεί σε ένα ποσοστό από 4% ώς 7% του εισοδήματος.

REUTERS, AFP, AP

EPA

Η πιστωτική επέκταση προκαλεί πληθωριστικές πιέσεις. Η παραγωγός αλουμινίου της χώρας Chinalco αύξησε στις αρχές Ιανουαρίου τις τιμές για τρίτη φορά σε πέντε μήνες.

Εκτίναξη της πιστωτικής επέκτασης στην Κίνα

Με ταχείς ρυθμούς συνεχίζει να αυξάνεται ο δανεισμός στην Κίνα, διαμορφούμενος μόνο τον Ιανουάριο σε υψηλότερα επίπεδα από εκείνα των τριών προηγούμενων μηνών συνολικά. Με τα πιστωτικά ιδρύματα να προεξοφλούν κυβερνητικά μέτρα περιορισμού για τη συγκράτηση των πληθωριστικών πιέσεων, οικονομολόγοι του Bloomberg εκτιμούν ότι ο νέος τραπεζικός δανεισμός έφθασε το 1,38 τρισ. γουάν (201 δισ. δολάρια) τον περασμένο μήνα. Επίσημα στοιχεία θα ανακοινωθούν εντός της εβδομάδας, ενώ την ίδια ώρα άλλα στοιχεία αναμένεται να καταδείξουν το μεγαλύτερο άλμα των τιμών καταναλωτή από το 2008 και ακόμα μεγαλύτερη αύξηση των εξαγωγών – της τάξης του 28%, έναντι εισαγωγών αυξημένων πιθανόν κατά 85%, κάτι που διαμορφώνει το εμπορικό πλεόνασμα στα 20 δισ. δολάρια.

Στα 201 δισ. δολάρια εκτιμώνται τα νέα δάνεια που χορηγήθηκαν από τις τράπεζες τον Ιανουάριο

Τα στοιχεία προφανώς θα ενισχύσουν τις προσδοκίες για επικείμενη –μέσα στους ερχόμενους μήνες– έναρξη ενός κύκλου αύξησης των επιτοκίων από την Κεντρική Τράπεζα, καθώς και για χαλάρωση του ελέγχου επί του γουάν. Οι τιμές καταναλωτή εικάζεται ότι αυξήθηκαν τον Ιανουάριο κατά 2,1% έναντι της αντίστοιχης περυσινής περιόδου, καταγράφοντας άνοδο για τρίτο συναπτό μήνα. Αντίστοιχα, οι τιμές παραγωγού εκτιμάται ότι αυξήθηκαν κατά 3,5%, ενώ η αύξηση του δείκτη M2 προσφοράς χρήματος πιθανόν επιβραδύνθηκε για δεύτερο μήνα, στο 25,9%.

Βάσει των τάσεων που διαμορφώνονται, οι πιέσεις επί των τιμών κλιμακώνονται σε όλο το φάσμα της οικονομίας που προορίζεται φέτος να γίνει η δεύτερη μεγαλύτερη στον κόσμο, μετά τις ΗΠΑ. Η κορυφαία παραγωγός αλουμινίου της χώρας, Aluminum Corp. of China (Chinalco), αύξησε στις αρχές Ιανουαρίου τις τιμές για τρίτη φορά σε διάστημα πενταμήνου. Και η Beijing Yanjing Brewery Co αύξησε στα μέσα του μήνα τις τιμές για ορισμένες από τις μπίρες της περίπου κατά 10%, επικαλούμενη το αυξημένο κόστος καυσίμων και ρυζιού. Αναλυτές παραδέχονται ότι «οι φόβοι για τον πληθωρισμό αρχίζουν να διαβρώνουν την αναπτυξιακή ευφορία της Κίνας». Καλούν την Κεντρική Τράπεζα να προχωρήσει σε πιο επιθετικές κινήσεις προς αυτή την κατεύθυνση.

Μια τέτοια εξέλιξη αναμένεται επίσης να πυροδοτήσει αντίστοιχες κινήσεις ευρύτερα. Αναλυτές τονίζουν ότι «οι Κεντρικές Τράπεζες παρακολουθούν τις κινήσεις πολιτικής της Κίνας: μια επιθετικότερη στάση, που θα περιλαμβάνει αυξήσεις επιτοκίων και ανατίμηση του γουάν, θα διευκολύνει παρόμοια μέτρα στην υπόλοιπη περιφέρεια.

BLOOMBERG

Στριμωγμένος από αγορές και συνδικάτα ο Θαπατέρο

Οι μισθοί στον ιδιωτικό τομέα της Ισπανίας θα αυξηθούν 1% φέτος, 1% - 2% το 2011 και 1,5% με 2,5% το 2011, ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός Χοσέ Λουίς Θαπατέρο. Παρ' όλα αυτά, κανείς δεν θα ήθελε αυτήν τη στιγμή να βρίσκεται στη θέση του Ισπανού πρωθυπουργού. Ο κ. Θαπατέρο έχει να περάσει από συμπληγάδες: θα πρέπει από τη μία να πείσει τις αγορές ομολόγων ότι η χώρα μπορεί να εξέλθει της ύφεσης και, από την άλλη, να πείσει τα συνδικάτα για την αναγκαιότητα των μέτρων που προωθεί. Η κυβέρνηση της Ισπανίας είχε παρουσιάσει την Παρασκευή 29 Ιανουαρίου ένα σχέδιο λιτότητας για την εξοικονόμηση 50 δισ. ευρώ έως το 2013, το οποίο προβλέπει επώδυνες περικοπές και μεταρρυθμίσεις για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος από το 11,4% του ΑΕΠ το 2009 με το όριο του 3% έως το 2013

Ωστόσο, ιδιαίτερα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι δεν έχει επιτύχει τίποτε από τα δύο. Οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις του, που πολλοί χαρακτηρίζουν ημίμετρα, έχουν μέχρι στιγμής εξαγριώσει τα εργατικά συνδικάτα χωρίς να καταφέρουν να πείσουν τους επενδυτές ότι μπορούν να επιτύχουν τις επίπονες περικοπές των δημόσιων δαπανών την ίδια ώρα που η ανεργία πλησιάζει στο 20%.

Τα συνδικάτα σχεδιάζουν απεργιακές κινητοποιήσεις για την τελευταία εβδομάδα Φεβρουαρίου, αντιδρώντας έτσι στα σχέδια της κυβέρνησης για αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης από τα 65 στα 67. Μάλιστα, σε ένα ακόμα δυσοίωνο σημάδι για τον κ. Θαπατέρο, δημοσκόπηση της εφημερίδας Publico, που δημοσιεύτηκε τη Δευτέρα, έδειξε ότι το 49% των Ισπανών θα στηρίξουν μια γενική απεργία ενάντια στην αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης. Εκτός αυτού, τα συνδικάτα φέρονται διατεθειμένα να αντισταθούν σε οποιαδήποτε περικοπή των κοινωνικών δαπανών και μισθών.

Οι οικονομολόγοι αμφιβάλλουν ότι η κυβέρνηση θα επιτύχει τη μείωση του ελλείμματος κατά 50 δισ. μόνο με τα συγκεκριμένα μέτρα. «Οι προβλέψεις ανάπτυξης που συνοδεύουν το σχέδιο λιτότητας δεν είναι αξιόπιστες και παρέχουν ενδείξεις ότι απαιτείται περαιτέρω δημοσιονομική σύσφιγξη εάν επιθυμούν να μειώσουν το δημοσιονομικό έλλειμμα κάτω από το 3% του ΑΕΠ μέχρι το 2013», υπογραμμίζει ο Ραζ Μπαντιάνι της IHS Global Insight. Οι μεταρρυθμίσεις του σχεδίου λιτότητας, που θα τεθούν σε ισχύ από τον Ιούλιο, για περικοπές εξόδων των δημόσιων μισθών κατά 4% και για αύξηση του ΦΠΑ κατά 2 ποσοστιαίες μονάδες, δεν κρίνονται επαρκείς από τους οικονομολόγους για τη μείωση του ελλείμματος στα επιθυμητά επίπεδα.

Οι τελευταίες μάλιστα δημοσκοπήσεις δείχνουν το σοσιαλιστικό κόμμα του κ. Θαπατέρο να υπολείπεται περίπου 6% από το συντηρητικό κόμμα της αντιπολίτευσης, ωστόσο οι εκλογές του 2012 απέχουν πολύ.

Το αρνητικό κλίμα προς τον κ. Θαπατέρο και το σχέδιο λιτότητας αρχίζουν σιγά σιγά να υιοθετούνται και από τους επενδυτές. Το spread του δεκαετούς ισπανικού ομολόγου –η πρόσθετη απόδοση που επιδιώκουν οι επενδυτές από τοποθετήσεις σε ισπανικά ομόλογα αντί των γερμανικών– έφτασε τις 99 μονάδες βάσης την περασμένη Δευτέρα, έχοντας καταγράψει άνοδο 40 μονάδων από την αρχή του έτους. Εκπρόσωποι της κυβέρνησης, που ξεκίνησαν την περασμένη Δευτέρα ένα roadshow για να προετοιμάσουν τους επενδυτές για μια μεγάλη έκδοση ομολόγων, υποστηρίζουν ότι η αναλογία του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ είναι στο 60% για το 2010, σε σχέση με το 120% της Ελλάδας και το 80% χωρών όπως η Γερμανία και Γαλλία.

Σε μια προσπάθεια αναστροφής του αρνητικού κλίματος, η κυβέρνηση Θαπατέρο κατηγόρησε τη Δευτέρα τα διεθνή ΜΜΕ και τους κερδοσκόπους για την αντίθεση τους στα σχέδια της κυβέρνησης. «Τίποτε από αυτά που συμβαίνει, συμπεριλαμβανομένων και των αποκαλυπτικών άρθρων από τα ξένα ΜΜΕ, δεν είναι τυχαίο. Συμβαίνουν επειδή είναι προς το συμφέρον ορισμένων ανθρώπων», τόνισε με νόημα ο υπουργός Δημοσίων Εργων της Ισπανίας, Χοσέ Μπλάνκο.

EPA

Ο πρωθυπουργός της Ισπανίας, Χοσέ Λουίς Θαπατέρο, έχει να περάσει από συμπληγάδες: θα πρέπει από τη μία να πείσει τις αγορές ομολόγων ότι η χώρα μπορεί να εξέλθει της ύφεσης και, από την άλλη, να πείσει τα συνδικάτα για την αναγκαιότητα των μέτρων που προωθεί. Τα συνδικάτα, πάντως, σχεδιάζουν απεργιακές κινητοποιήσεις για την τελευταία εβδομάδα Φεβρουαρίου, αντιδρώντας έτσι στα σχέδια της κυβέρνησης για αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης από τα 65 στα 67.

Επιτυχής έκδοση 10ετών ομολόγων από την Πορτογαλία

Σε επιτυχή έκδοση 10ετών ομολόγων προχώρησε η Πορτογαλία, αξιοποιώντας τη θετική αναστροφή του κλίματος. Συγκεντρώθηκαν 7 δισ. ευρώ, ενώ το πορτογαλικό Δημόσιο ζητούσε 1 δισ. Η Πορτογαλία, που καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για να περιορίσει το δημοσιονομικό έλλειμμά της από το 9,3% του ΑΕΠ που ήταν πέρυσι, αποτιμά την απόδοση του νέου δεκαετούς ομολόγου στις 140 μονάδες βάσης, ή 1,4%, πάνω από το γερμανικό ομόλογο. Ετσι, ουσιαστικά προσφέρουν ένα premium 20 μονάδων βάσης από το επίπεδο διαπραγμάτευσης των αντίστοιχων ομολόγων με λήξη το 2019. Τα προϊόντα ασφάλισης (credit default swaps) των δεκαετών ομολόγων υποχώρησαν κατά 35 μονάδες βάσης. Ανάδοχοι της έκδοσης είναι οι Barclays Capital, Banco Espirito Santo S. A., Credit Agricole CIB, Goldman Sachs Group Inc. και Societe Generale S. A. Ο πρόεδρος της υπηρεσίας ομολόγων της χώρας, Αλμπέρτο Σοάρες, χαρακτήρισε την τιμολόγηση των νέων ομολόγων «εξαιρετική» σε σχέση με το αρχικό spread της έκδοσης του προηγούμενου έτους, ενώ τόνισε ότι η χθεσινή συμφωνία ήταν «επιτυχής». «Οι συνθήκες της αγοράς διαφέρουν από στιγμή σε στιγμή», συμπλήρωσε ο κ. Σοάρες.

Μικρή άνοδος 0,5% για τη βιομηχανική παραγωγή της Βρετανίας

Ταχύτερα από το αναμενόμενο ενισχύθηκε η βιομηχανική παραγωγή στη Βρετανία το μήνα Δεκέμβριο, υποδηλώνοντας ενδεχομένως ότι η οικονομία αναδύθηκε από την ύφεση το τέταρτο τρίμηνο του 2009, καθώς το ΑΕΠ εμφάνισε κατά τι μεγαλύτερη αύξηση από την αρχική εκτίμηση. Η παραγωγή εργοστασίων, ορυχείων και δραστηριοτήτων εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου αυξήθηκε κατά 0,4% το τελευταίο τρίμηνο του παρελθόντος έτους εν συγκρίσει με την αρχική εκτίμησης της Στατιστικής Υπηρεσίας για 0,1%. Ειδικότερα, το Δεκέμβριο η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε 0,5% και αναθεωρήθηκε προς τα άνω εκείνη του Νοεμβρίου. Κατά τους οικονομολόγους, η παραγωγή του τελευταίου μήνα του 2009 θα ενισχυόταν 0,2%.

Η βιομηχανική παραγωγή ισοδυναμεί μόλις με το 17% του ΑΕΠ της Βρετανίας, αλλά εκτιμάται πως θα ενδυναμωθεί εξαιτίας του θετικού αντίκτυπου στην ανταγωνιστικότητα από την εξασθένηση της στερλίνας. Κατά την Τράπεζα της Αγγλίας, πάντως, η βρετανική οικονομία απαιτεί μεγαλύτερο διάστημα ανάκαμψης, ενώ ο πληθωρισμός θα φθάσει προσωρινά το 3,5% το 2010. Ωστόσο, ο διοικητής του ιδρύματος, Μέρβιν Κινγκ, εξέφρασε την ελπίδα για σταδιακή ανάκαμψη στην παραγωγή, όπως αναφέρουν οι Times. Η έξοδος της χώρας από την οικονομική κάμψη, τόνισε ο κ. Κινγκ, αποδεικνύεται πιο αδύναμη από το αναμενόμενο. Τον Ιανουάριο, το ΑΕΠ αυξήθηκε οριακά μόλις κατά 0,1%. Η προσδοκία της προσωρινής ανόδου του πληθωρισμού σε συνδυασμό με τη βραδύτερη διεύρυνση του ΑΕΠ υποδηλώνει ότι τα επιτόκια θα παραμείνουν σε χαμηλά επίπεδα πέραν του προβλεπομένου.

BLOOMBERG, REUTERS

EPA

Η έξοδος της χώρας από την οικονομική ύφεση, τόνισε ο διοικητής της Τράπεζας της Αγγλίας, Μέρβιν Κινγκ, αποδεικνύεται πιο αδύναμη από το αναμενόμενο.

Η Ελλάδα στην πρώτη γραμμή της διεθνούς πολιτικής και οικονομικής τρικυμίας

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**

Αν δούμε την Ευρωπαϊκή Ενωση ως ένωση πολιτικώς ανεξαρτήτων κρατών, η απόφαση του έκτακτου συμβουλίου κορυφής ικανοποιεί πλήρως. Δεν ικανοποιεί όμως αν την εξετάσουμε υπό το πρίσμα των αρχών της Οικονομικής και Νομισματικής Ενωσης. Η Ευρωζώνη, το σπουδαιότερο κατασκεύασμα της Ενωμένης Ευρώπης στη μακρά πορεία της, κινδυνεύει μετά τη συνάντηση όσο κινδύνευε και πριν από αυτήν.

Η Ελλάδα αποτέλεσε και αποτελεί την καλύτερη αφορμή και ταυτόχρονα ένα ατύχημα που (όλοι) περίμεναν να συμβεί. Ποιος θα ελέγχει αν τελικά ο Γιώργος Παπανδρέου θα κάνει όσα έχει καταγράψει στο Πρόγραμμα Σταθερότητας; Αν αυτή είναι η Επιτροπή, γιατί θα επιτύχει εκεί που απέτυχε με τον πλέον απαράδεκτο τρόπο;

Είναι προφανές ότι το Σύμφωνο Σταθερότητας, ο μηχανισμός διαφύλαξης της διεθνούς αξίας του ευρώ που στηρίζεται στον κανόνα των μικρών ελλειμμάτων, δεν επαρκεί. Το παραδέχεται, στην πρώτη φράση του, το κοινό ανακοινωθέν: «Ολα τα κράτη-μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν εθνικές πολιτικές ευθυγραμμισμένες με τους συμφωνημένους κανόνες». Η Ελλάδα δεν το έκανε. Εσφαλλε. Αντί να λάβει διορθωτικά μέτρα, είπε ψέματα.

Παρά ταύτα, μια Ευρώπη άξια των αρχών της, δεν μπορεί να αφήσει τα «κακομαθημένα παιδιά» της να υποστούν την παιδαγωγική τιμωρία των «αλητών της αγοράς». Ενα μέλος της Ε. Ε. «δεν πρόκειται να έχει τη μοίρα της Λίμαν Μπράδερς», είπε ο πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί. Το πρόβλημα πρέπει να λυθεί μέσα στην οικογένεια. Ακόμη κι αν χρησιμοποιηθεί η «πολύτιμη εμπειρία» του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Βεβαίως, οι πλάτες μιας «Γερμανικής Ενωσης» δεν είναι μικρό πράγμα. Χωρίς αυτό να σημαίνει υποχρεωτικώς περισσότερα από όσα προσπαθεί να ξεχάσει η Βρετανία, που υποχρεώθηκε σε άτακτη (και δαπανηρή) φυγή από τον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών, το ισοδύναμο της Ευρωζώνης, στις αρχές της δεκαετίας του '90. Εξάλλου, πέραν των εσωτερικών εμποδίων που έχει να αντιμετωπίσει η Αγκελα Μέρκελ για να αποσπάσει τη βουλευτική έγκριση στο σχέδιο διάσωσης της Ελλάδας, το πρόβλημα θα παραμείνει, σε πρακτικό επίπεδο, ταμειακής φύσης. Η ελληνική κυβέρνηση δεν μπορεί να δανειστεί κεφάλαια, το κόστος των οποίων θα αποτελεί εθνικό σκάνδαλο.

Η αλήθεια αυτή καθιστά προσωρινή την τελευταία φράση του ανακοινωθέντος: «Η ελληνική κυβέρνηση δεν ζήτησε κάποια κεφαλαιακή στήριξη». Πώς όμως είναι δυνατόν να λύσουμε ένα ταμειακό πρόβλημα, χωρίς ταμειακές εισροές;

Οι παίκτες της πάντοτε ασταθούς διεθνούς οικονομίας εύκολα αναγνωρίζουν, στο σημείο αυτό, την αχίλλειο πτέρνα της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας «ψυχολογικού κατευνασμού». Η οριστική έγκριση από το συμβούλιο των υπουργών Οικονομίας του ελληνικού προγράμματος θα συνοδευθεί τώρα από ένα πολύ αυστηρότερο ανακοινωθέν σε σύγκριση με εκείνο που είχε αρχικώς προβλεφθεί.

Ο Ελληνας υπουργός Οικονομικών έχει ελάχιστο χρόνο να καταστήσει εξαιρετικά συγκεκριμένα τα μέτρα που έχει εντάξει στο πρόγραμμά του. Με αριθμούς και ημερομηνίες. Η έκθεσή μας στην πρώτη γραμμή της διεθνούς πολιτικής και οικονομικής τρικυμίας δεν αφήνει περιθώρια προχειροτήτων και ιδεολογικών περιπλανήσεων!

EPA

Ποιος θα ελέγχει αν τελικά ο Γιώργος Παπακωνσταντίνου θα κάνει όσα έχει καταγράψει στο Πρόγραμμα Σταθερότητας;

Ο Ελληνας υπουργός Οικονομικών έχει ελάχιστο χρόνο να καταστήσει εξαιρετικά συγκεκριμένα τα μέτρα που έχει εντάξει στο πρόγραμμά του. Με αριθμούς και ημερομηνίες

Η αύξηση της φορολογίας είναι, δυστυχώς, αναγκαία

Του **ROBERT J. SAMUELSON**

Παρά τον εκτενή δημόσιο διάλογο για τον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό στις ΗΠΑ, ουδείς έχει θέσει τις εξής σημαντικές ερωτήσεις: Τι πρέπει να πράξει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και γιατί; Ποιος πρέπει να πληρώσει;

Ουσιαστικά πρέπει να σκύψουμε και πάλι πάνω από τις βασικές αρχές του επιθυμητού ρόλου του κράτους και να σταματήσουμε να θεωρούμε δεδομένα τα κεκτημένα. Η κυβέρνηση προϋπολογίζει δαπάνες της τάξεως των 45,8 τρισ. δολαρίων για την περίοδο 2011-2020, ενώ προσβλέπει σε φορολογικά έσοδα ύψους 37,3 τρισ. Το έλλειμμα των 8,5 τρισ. δολαρίων αντιστοιχεί περίπου στο ένα πέμπτο των κονδυλίων. Τον τελευταίο χρόνο, το 2020, το έλλειμμα προϋπολογίζεται στο 1 τρισ. δολάρια. Ειδικότερα, οι δαπάνες προσδιορίζονται στα 5,7 τρισ. και τα έσοδα στα 4,7 τρισ. δολάρια. Προϋπόθεση για την ισχύ αυτών των αριθμών αποτελεί η πλήρης ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας, πρόκειται λοιπόν για εκτιμήσεις που μόνον αισιόδοξες μπορεί να χαρακτηριστούν. Δεύτερον, σχεδόν τα 20 από τα 45,8 τρισ. δολάρια της επόμενης δεκαετίας αφορούν σε τρία προγράμματα: τις συντάξεις του Δημοσίου (Social Security), την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για άτομα άνω των 65 ετών μέσω του προγράμματος Medicare και το Εθνικό Σύστημα Υγείας, Medicaid, το οποίο καλύπτει τα άτομα με χαμηλό εισόδημα και τους έχοντες αναπηρία. Γίνεται αντιληπτό λοιπόν ότι ο προϋπολογισμός αποτελεί όχημα μεταφοράς εισοδήματος, από τους εργαζομένους -οι οποίοι θα κληθούν να καταβάλουν υψηλότερους φόρους- στους συνταξιούχους. Με την πρώτη, πολυπληθέστατη, μεταπολεμική γενιά να συνταξιοδοτείται μετά το 2020, τα ελλείμματα θα αυξηθούν.

Τρίτο συμπέρασμα είναι λοιπόν ότι θα είναι αδύνατον να μειωθούν τα ελλείμματα εάν δεν μειωθούν δραστικά τα κονδύλια για την κοινωνική ασφάλιση ή εάν δεν αυξηθούν δραστικά οι φόροι. Μετά την ηλικία των 65 ετών, ο μέσος Αμερικανός έχει προσδόκιμο ζωής άλλων 18 ετών. Σήμερα το κράτος επιδοτεί κάθε πολίτη άνω των 65 ετών με το ποσόν των 25.000 δολαρίων ετησίως, εκ των οποίων τα 14.000 για τις συντάξεις και τα 11.000 για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Λογικά, δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να χρηματοδοτούμε αυτές τις επιδοτήσεις εάν δεν προχωρήσουμε σε δυσβάστακτες φορολογικές αυξήσεις, μεγάλες περικοπές των κονδυλίων για την άμυνα και άλλων ή εάν δεν υποστούμε τα αστρονομικά ελλείμματα που κάποια μέρα θα οδηγήσουν σε νέα χρηματοοικονομική κρίση. Το όριο συνταξιοδότησης πρέπει να αυξηθεί σταδιακά στα 70 χρόνια συνδυαζόμενο ωστόσο με την παροχή δυνατότητας στους άνω των 65 να αυτασφαλίζονται για τη δημόσια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Οι πιο ισχυροί οικονομικά συνταξιούχοι θα πρέπει να λαμβάνουν χαμηλότερες συντάξεις και να πληρώνουν περισσότερα για την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη.

Ακόμη και αν ισχύσουν όλες αυτές οι περικοπές, η φορολογία θα πρέπει να αυξηθεί στο μέλλον. Εάν δεν αντιμετωπίζεις αυτά τα θέματα –και ο Ομπάμα δεν το κάνει– παραβλέπεις τα ουσιαστικά προβλήματα του προϋπολογισμού του κράτους. Ασφαλώς, η περίοδος αυτή δεν προσφέρεται. Η προσπάθεια για την άμεση μείωση των δημοσίων ελλειμμάτων μπορεί να υπονομεύσει την οικονομική ανάκαμψη. Αυτό το οποίο απαιτείται είναι αξιόπιστα, σταδιακά μέτρα για τον έλεγχο των μελλοντικών ελλειμμάτων. Αλήθεια αποτελεί επίσης το γεγονός ότι και Ρεπουμπλικανοί πρόεδροι των ΗΠΑ όπως και στελέχη του συντηρητικού κόμματος στο Κογκρέσο απέφυγαν στο παρελθόν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα επί της ουσίας. Επιτέλους, σήμερα ο Ομπάμα τάσσεται υπέρ μιας διακομματικής επιτροπής που θα ασχοληθεί με αυτό. Οι στόχοι της είναι περιορισμένοι, ήτοι η μείωση των ελλειμμάτων και όχι η εξάλειψή τους, ενώ ούτε οι αρμοδιότητές της είναι ξεκάθαρες. Ας κρατήσουμε όμως κατά νου ένα πράγμα: εάν χάσουν οι επενδυτές την εμπιστοσύνη στα ομόλογα του αμερικανικού Δημοσίου, θα αρχίσουν να απαιτούν πολύ υψηλότερα επιτόκια. Η κρίση που θα ακολουθήσει θα εξαναγκάσει σε δραστικές περικοπές δαπανών αλλά και σε αυξήσεις φόρων, τέτοιες ώστε οι σημερινές να μοιάζουν αέρινες!

Η προσπάθεια για την άμεση μείωση των ελλειμμάτων μπορεί να υπονομεύσει την ανάκαμψη. Απαιτούνται αξιόπιστα και σταδιακά μέτρα για τον έλεγχο των μελλοντικών ελλειμμάτων

EPA

Εάν δεν αντιμετωπίζεις αυτά τα θέματα -και ο Ομπάμα δεν το κάνει- παραβλέπεις τα ουσιαστικά προβλήματα του προϋπολογισμού του κράτους.

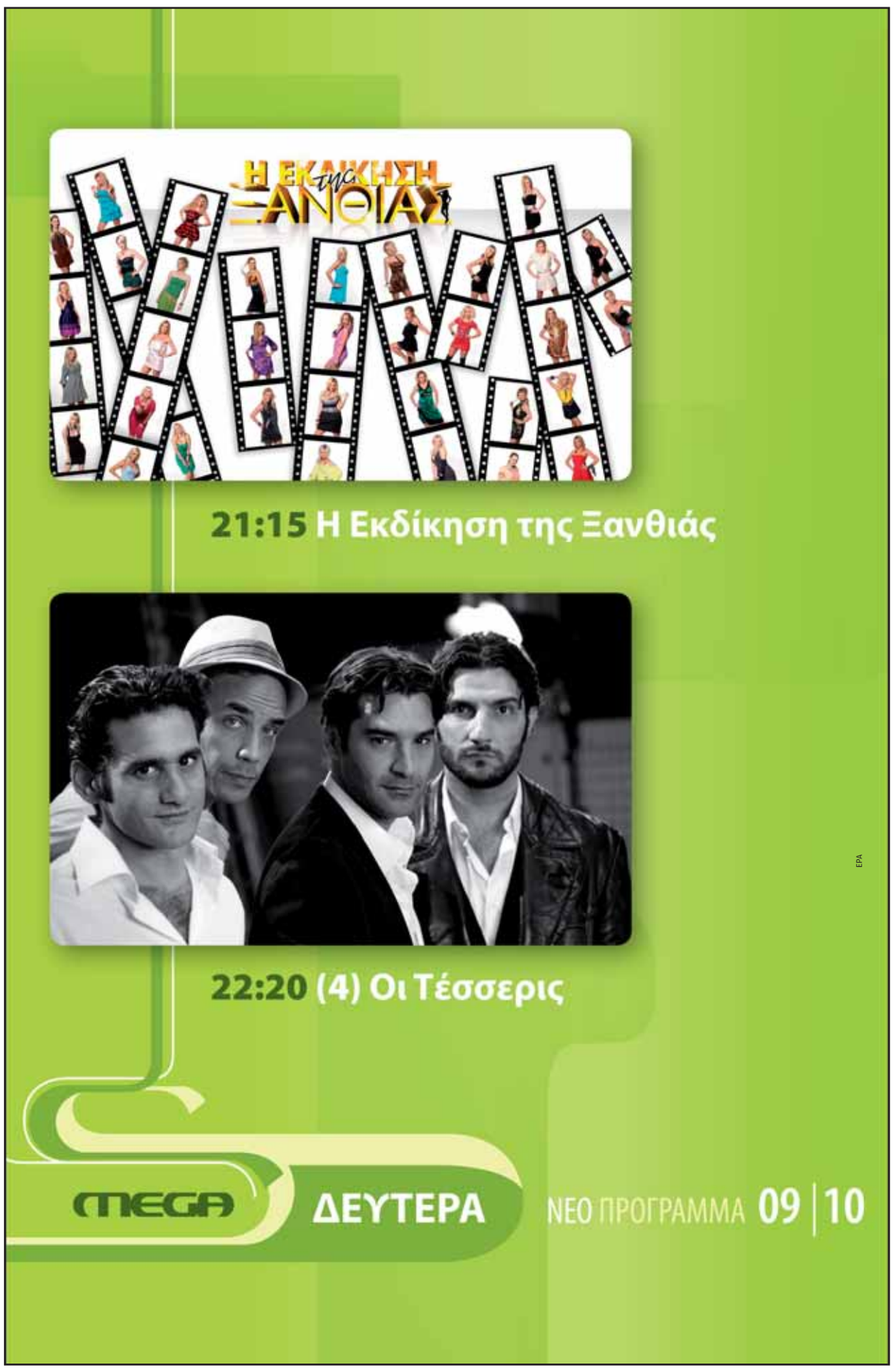

ΚΥΠΡΟΣ (ΧΑΚ) - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 12/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.14	0.15	-0.01	-6.67%	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	25.58
0.24	0.24	0.00	0.00%	A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD	8.78
0.11	0.11	0.00	0.00%	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	27.63
1.42	1.39	0.03	2.16%	A. ZORBAS & SONS PUBLIC LTD	21.72
0.04	0.04	0.00	0.00%	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD	6.35
0.19	0.19	0.00	0.00%	A.S.G. (ANDY SPYROU) GROUP PUBLIC LTD	3.99
0.04	0.04	0.00	0.00%	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD	2.34
0.33	0.33	0.00	0.00%	AD Shopping Galleries Plc	8.69
2.39	2.65	-0.26	-9.81%	"AGROS DEVELOPMENT COMPANY ""PROODOS"" PUBLIC LTD"	8.58
0.04	0.04	0.00	0.00%	AIAS INVESTMENT PUBLIC LTD	3.25
0.16	0.17	-0.01	-5.88%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	15.82
0.03	0.03	0.00	0.00%	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU) PUBLIC LTD (WAR. 2001/2015)	0.74
0.09	0.10	-0.01	-10.00%	AMATHUS PUBLIC LTD	7.92
0.23	0.22	0.01	4.55%	APOLLO INVESTMENT FUND PLC	13.01
0.10	0.10	0.00	0.00%	AQUA SOL HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	25.80
0.16	0.14	0.02	14.29%	ASPIS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	12.51
0.09	0.08	0.01	12.50%	ASPIS LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	8.17
0.13	0.13	0.00	0.00%	ASTARTI DEVELOPMENT PLC	12.99
0.49	0.49	0.00	0.00%	ATHINA CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	53.34
1.23	1.20	0.03	2.50%	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	48.10
0.01	0.01	0.00	0.00%	AVACOM NET PUBLIC COMPANY LTD	1.50
0.11	0.13	-0.02	-15.38%	AVACOM PUBLIC COMPANY LTD	1.41
3.94	4.04	-0.10	-2.48%	BANK OF CYPRUS PUBLIC COMPANY LTD	2,339.35
88.00	88.00	0.00	0.00%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Bonds 2013/2018	40.71
100.75	101.01	-0.26	-0.26%	Bank Of Cyprus Public Company Ltd – Convertible Capital Securities	650.17
0.25	0.25	0.00	0.00%	BLUE ISLAND PLC	3.86
100.00	100.00	0.00	0.00%	"BONDS 2004-2011 A. PANAYIDES CONTRACTING PUBLIC LTD"	248.00
0.12	0.08	0.04	50.00%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	17.00
0.12	0.12	0.00	0.00%	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD	25.04
0.34	0.36	-0.02	-5.56%	CCC HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	14.96
0.02	0.02	0.00	0.00%	CEILFLOOR PUBLIC COMPANY LTD	0.10
0.08	0.08	0.00	0.00%	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD	4.00
0.06	0.06	0.00	0.00%	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD	0.60
0.06	0.05	0.01	20.00%	CLARIDGE PUBLIC LTD	6.49
0.04	0.04	0.00	0.00%	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD	11.53
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	17.68
0.23	0.23	0.00	0.00%	COSMOS INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD	4.14
0.29	0.30	-0.01	-3.33%	CYPRINT PLC	1.49
0.08	0.07	0.01	14.29%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD	31.29
0.21	0.21	0.00	0.00%	CYPRUS AIRWAYS PUBLIC LTD (Nil Paid Rights)	23.32
3.00	3.17	-0.17	-5.36%	CYPRUS FOREST INDUSTRIES PUBLIC LTD	9.18
0.65	0.70	-0.05	-7.14%	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC	60.61
0.50	0.51	-0.01	-1.96%	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	14.16
0.18	0.18	0.00	0.00%	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD	2.45
0.03	0.05	-0.02	-40.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD	0.23
0.03	0.03	0.00	0.00%	D.H. CYPROTELS PLC	4.90
0.28	0.28	0.00	0.00%	DEMETRA INVESTMENT PUBLIC LTD	56.00
0.19	0.19	0.00	0.00%	Dimco Plc	15.39
0.07	0.09	-0.02	-22.22%	DISPLAY ART PLC	0.95
0.04	0.03	0.01	33.33%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	11.30
0.70	0.70	0.00	0.00%	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	17.50
0.03	0.03	0.00	0.00%	EFREMICO HOLDINGS PUBLIC LTD	0.34
0.34	0.34	0.00	0.00%	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD	5.44
0.05	0.05	0.00	0.00%	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	14.25

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 12/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.66	0.66	0.00	0.00%	EMPIRE CAPITAL INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.94
0.23	0.24	-0.01	-4.17%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	40.25
0.04	0.05	-0.01	-20.00%	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (WARRANT)	1.40
0.07	0.07	0.00	0.00%	EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD	1.25
0.32	0.32	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC	4.65
0.03	0.03	0.00	0.00%	FINIKAS AMMOCHOSTOU PLC (WARRANTS 2009-2010)	0.04
0.14	0.14	0.00	0.00%	G & K EXCLUSIVE FASHIONS PUBLIC COMPANY LTD	0.94
0.22	0.22	0.00	0.00%	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD	8.53
0.01	0.01	0.00	0.00%	Globalvalue Plc	4.08
0.18	0.18	0.00	0.00%	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD	2.52
1.12	1.15	-0.03	-2.61%	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	342.37
0.36	0.34	0.02	5.88%	INTERFUND INVESTMENTS PLC	20.61
0.04	0.06	-0.02	-33.33%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD	0.44
0.14	0.14	0.00	0.00%	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	8.74
0.12	0.13	-0.01	-7.69%	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD	12.00
0.69	0.63	0.06	9.52%	K. ATHIENITIS CONTRACTORS DEVELOPERS PUBLIC LTD	9.26
0.14	0.17	-0.03	-17.65%	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD	5.94
0.12	0.13	-0.01	-7.69%	KANIKA HOTELS PUBLIC COMPANY LTD	7.23
0.11	0.09	0.02	22.22%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	2.46
0.24	0.24	0.00	0.00%	KARKOTIS MANUFACTURING & TRADING PUBLIC LTD	2.10
0.42	0.42	0.00	0.00%	KARYES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.84
1.79	1.87	-0.08	-4.28%	KEO PLC	55.45
0.02	0.02	0.00	0.00%	KNOSSOS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.44
0.71	0.65	0.06	9.23%	KRONOS PRESS DISTRIBUTION AGENCY PUBLIC COMPANY LTD	14.48
0.30	0.30	0.00	0.00%	L.P. TRANSBETON PUBLIC LTD	2.57
0.17	0.18	-0.01	-5.56%	LASER INVESTMENTS GROUP PLC	8.80
0.36	0.36	0.00	0.00%	LEDA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	50.28
0.09	0.09	0.00	0.00%	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	9.15
0.02	0.02	0.00	0.00%	LIBRA HOLIDAYS GROUP PLC	3.74
0.47	0.47	0.00	0.00%	LOGICOM PUBLIC LTD	33.67
0.01	0.01	0.00	0.00%	Logicom Public Warrants 2008/2010)	0.02
0.17	0.18	-0.01	-5.56%	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	5.95
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	5.28
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	LOUIS PLC	46.50
0.23	0.25	-0.02	-8.00%	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	9.94
0.11	0.11	0.00	0.00%	MARFIN CLR PUBLIC CO LTD	31.43
1.87	1.97	-0.10	-5.08%	MARFIN POPULAR BANK PUBLIC CO LTD	1,575.23
0.10	0.10	0.00	0.00%	MINERVA INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	7.84
0.62	0.62	0.00	0.00%	MITSIDES PUBLIC COMPANY LTD	5.08
0.02	0.03	-0.01	-33.33%	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD	0.30
0.06	0.07	-0.01	-14.29%	MULTICHOICE (CYPRUS) PUBLIC COMPANY LTD	4.08
0.62	0.58	0.04	6.90%	MUSKITA ALUMINIUM INDUSTRIES PLC	51.15
0.36	0.34	0.02	5.88%	NEMESIS CONSTRUCTIONS PUBLIC COMPANY LTD	16.57
0.01	0.01	0.00	0.00%	NEW MARATHON TOURS PUBLIC CO LTD	0.50
0.13	0.14	-0.01	-7.14%	OCEAN TANKERS HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD	25.37
0.10	0.10	0.00	0.00%	OPTIONS CASSOULIDES PLC	4.64
0.29	0.31	-0.02	-6.45%	ORFANIDES PUBLIC COMPANY LTD	23.48
0.20	0.19	0.01	5.26%	PANDORA INVESTMENTS PUBLIC LTD	84.89
0.53	0.55	-0.02	-3.64%	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	46.38
0.34	0.34	0.00	0.00%	PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD	6.05
0.10	0.10	0.00	0.00%	PHIL. ANDREOU PUBLIC LTD	4.50
0.90	0.93	-0.03	-3.23%	PHILOKTIMATIKI PUBLIC LTD	4.32
0.13	0.13	0.00	0.00%	PIERIDES HOLDINGS PLC	2.87
0.15	0.15	0.00	0.00%	PIPIS BROS FARMS PUBLIC COMPANY LTD	1.45

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 12/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
0.01	0.01	0.00	0.00%	PLYNTEX PUBLIC LTD	0.10
0.11	0.12	-0.01	-8.33%	Primetel Plc	21.03
0.01	0.02	-0.01	-50.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)	0.32
0.03	0.06	-0.03	-50.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD	0.34
0.04	0.02	0.02	100.00%	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.81
0.01	0.01	0.00	0.00%	RENOS HATZIOANNOU FARM PUBLIC COMPANY LTD	0.83
0.07	0.07	0.00	0.00%	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD	3.79
0.07	0.07	0.00	0.00%	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD	2.31
0.01	0.01	0.00	0.00%	SAFS HOLDINGS PUBLIC LTD	0.70
0.14	0.14	0.00	0.00%	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	5.11
0.07	0.08	-0.01	-12.50%	SEA STAR CAPITAL PLC	44.08
0.33	0.34	-0.01	-2.94%	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD	21.95
0.45	0.49	-0.04	-8.16%	STADEMOS HOTELS PLC	14.63
0.19	0.19	0.00	0.00%	STARIO PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	10.97
0.02	0.02	0.00	0.00%	SUPHIRE HOLDINGS PUBLIC LTD	2.48
0.24	0.25	-0.01	-4.00%	TELIA AQUA MARINE PUBLIC LTD	5.45
0.36	0.36	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	42.74
0.01	0.01	0.00	0.00%	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (WARRANTS 2009)	0.11
0.22	0.22	0.00	0.00%	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	2.69
0.04	0.05	-0.01	-20.00%	TOXOTIS INVESTMENTS PUBLIC LTD	0.83
1.87	1.87	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - CAPITAL	5.10
0.85	0.85	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INCOME	2.32
0.60	0.60	0.00	0.00%	TRIENA INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD - INTERNATIONAL	0.82
0.03	0.03	0.00	0.00%	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD	0.30
0.28	0.28	0.00	0.00%	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD	3.15
0.72	0.72	0.00	0.00%	USB Bank Plc	32.68
1.17	1.17	0.00	0.00%	VASSILICO CEMENT WORKS PUBLIC COMPANY LTD	84.17
1.00	1.00	0.00	0.00%	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD	75.00
0.02	0.02	0.00	0.00%	"WARRANTS 2005/2012 EUROPROFIT CAPITAL INVESTORS PUBLIC LTD"	0.02
6.40	6.40	0.00	0.00%	Woodland Designs PLC	83.20
0.63	0.63	0.00	0.00%	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC	72.21
0.05	0.05	0.00	0.00%	XENOS TRAVEL PUBLIC LTD	1.79

Οι μεγαλύτερες μεταβολές της εβδομάδας

Άνοδος		Πτώση	
100.0%	REGALLIA HOL. & INVEST. PUBLIC LTD	-50.00%	Primetel Plc (WARRANT 2008/2011)
50.0%	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES LTD	-50.00%	R.A.I. CONSULTANTS PUBLIC LTD
33.3%	DODONI PORTFOLIO INVESTMENTS LTD	-40.00%	D & M TELEMARKETING PUBLIC LTD
22.2%	KARAOLIS GROUP PUBLIC LTD	-33.33%	ISXIS INVESTMENT PUBLIC LTD
20.0%	CLARIDGE PUBLIC LTD	-33.33%	MODESTOU SOUND & VISION LTD

GLOBAL CAPITAL
Global Capital Securities and Financial Services Limited
Regulated by the Cyprus Securities & Exchange Commission and Member of the Cyprus Stock Exchange
Λεωφ.Αρχ. Μακαρίου Γ', αρ. 50, Κτήριο Άλφα, 1ος όροφος, 1065 Λευκωσία
Τηλ.: 22 710710 Fax: 22339322, www.globalcapital.com.cy

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ - ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 12/2	ΤΙΜΗ ΠΡΟΗΓ. ΕΒΔ.	ΔΙΑΦ. ΕΒΔ.	ΜΕΤΑ-ΒΟΛΗ %	ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ-ΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,62	1,61	0,01	0,62%	ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.466,82
0,52	0,52	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΚΟ)	81,83
2,99	2,99	0,00	0,00%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `90)	1,12
1,42	1,45	-0,03	-2,07%	ΑΝΕΚ (ΠΟ `96)	5,06
3,45	3,01	0,44	14,62%	ΒΙΟΧΑΛΚΟ (ΚΑ)	688,19
3,76	3,84	-0,08	-2,08%	ΒΩΒΟΣ ΜΠΑΜΠΗΣ (ΚΟ)	127,58
5,10	4,66	0,44	9,44%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	438,00
0,64	0,63	0,01	1,59%	ΓΕΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	227,20
12,00	11,33	0,67	5,91%	ΔΕΗ (ΚΟ)	2.784,00
1,68	1,61	0,07	4,35%	ΔΟΛ (ΚΟ)	139,44
13,55	14,10	-0,55	-3,90%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	8.225,41
1,39	1,15	0,24	20,87%	ΕΛΒΑΛ (ΚΑ)	172,50
4,70	4,25	0,45	10,59%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	831,91
8,59	8,44	0,15	1,78%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	2.625,41
6,64	6,75	-0,11	-1,63%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ (ΚΟ)	434,05
4,00	3,95	0,05	1,27%	ΕΥΑΘ (ΚΟ)	145,20
5,75	5,50	0,25	4,55%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	612,38
3,22	3,30	-0,08	-2,42%	ΙΑΣΩ (ΚΟ)	171,16
1,27	1,22	0,05	4,10%	ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	110,15
3,58	3,28	0,30	9,15%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	569,08
6,15	6,25	-0,10	-1,60%	ΚΑΕ (ΚΟ)	323,95
3,92	4,03	-0,11	-2,73%	ΚΥΠΡΟΥ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.344,93
10,10	9,61	0,49	5,10%	ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	524,70
0,89	0,86	0,03	3,49%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΚΟ)	59,57
0,71	0,73	-0,02	-2,74%	ΜΗΧΑΝΙΚΗ (ΠΟ)	18,44
9,29	9,35	-0,06	-0,64%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1.029,17
4,18	3,97	0,21	5,29%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	488,99
12,00	12,86	-0,86	-6,69%	ΟΛΘ (ΚΟ)	120,96
11,81	12,51	-0,70	-5,60%	ΟΛΠ (ΚΟ)	295,25
15,13	14,50	0,63	4,34%	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.826,47
8,63	9,30	-0,67	-7,20%	ΟΤΕ (ΚΟ)	4.230,00
5,77	5,55	0,22	3,96%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.940,29
5,00	4,95	0,05	1,01%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ) *	110,40
3,90	4,00	-0,10	-2,50%	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	149,57
3,30	3,38	-0,08	-2,37%	ΣΙΔΕΝΟΡ (ΚΟ)	317,60
1,11	1,00	0,11	11,00%	ΣΟΛ/ΓΕΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (ΚΟ)	137,83
3,92	4,03	-0,11	-2,73%	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ (ΚΟ)	1.115,11
5,16	5,15	0,01	0,19%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	564,16
18,90	19,47	-0,57	-2,93%	TITAN (ΚΟ)	1.455,44
12,20	12,66	-0,46	-3,63%	TITAN (ΠΟ)	92,34
1,47	1,42	0,05	3,52%	ΥΓΕΙΑ (ΚΟ)	240,08
1,16	1,04	0,12	11,54%	ΧΑΛΚΟΡ (ΚΑ)	117,48
4,28	3,80	0,48	12,63%	AEGEAN AIRLINES (ΚΟ)	305,67
0,45	0,46	-0,01	-2,17%	ALAPIS (ΚΟ)	882,54
6,60	6,30	0,30	4,76%	ALPHA BANK (ΚΟ)	3.526,18
16,97	16,25	0,72	4,43%	COCA - COLA (ΚΟ)	6.203,20
5,50	5,55	-0,05	-0,90%	EUROBANK EFG (ΚΟ)	2.962,27
7,40	7,20	0,20	2,78%	EUROBANK PROPERTIES (ΚΟ) *	451,40
14,60	13,20	1,40	10,61%	FOLLI - FOLLIE (ΚΟ)	481,02
1,08	1,08	0,00	0,00%	FORTHNET (ΚΟ)	167,87
8,30	8,10	0,20	2,47%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	422,91
7,15	7,10	0,05	0,70%	FRIGOGLASS (ΚΟ)	287,43
0,97	0,93	0,04	4,30%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	129,04
1,96	1,75	0,21	12,00%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	152,20
7,40	7,59	-0,19	-2,50%	JUMBO (ΚΟ)	960,58
7,09	6,10	0,99	16,23%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	312,17
1,84	1,83	0,01	0,55%	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	1.398,61
1,86	1,94	-0,08	-4,12%	MARFIN POPULAR BANK (ΚΟ)	1.566,81
4,70	4,24	0,46	10,85%	S & B ΟΡΥΚΤΑ (ΚΟ)	194,70
0,74	0,78	-0,04	-5,13%	SPRIDER STORES (ΚΟ)	58,30
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒΑΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ					
9,36	9,37	-0,01	-0,11%	ALPHA ETF FTSE Athex 20	55,75
19,11	18,96	0,15	0,79%	NBGAM ETF ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ Χ.Α.	5,34
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΣΑΙΑΣ & ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ					
1,78	1,80	-0,02	-1,11%	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	19,90
0,60	0,66	-0,06	-9,09%	ΑΚΡΙΤΑΣ (ΚΟ)	7,80
0,39	0,37	0,02	5,41%	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	16,77
0,99	0,91	0,08	8,79%	ΑΛΟΥΜΥΛ (ΚΟ)	21,80
1,17	1,12	0,05	4,46%	ΑΛΦΑ ΓΚΡΙΣΙΝ (ΚΟ)	13,07
1,28	1,22	0,06	4,92%	ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ ΑΕΕΧ (ΚΟ) *	35,20
0,82	0,71	0,11	15,49%	ASPIS BANK (ΚΟ)	52,53
1,28	1,18	0,10	8,47%	ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	34,97
0,65	0,65	0,00	0,00%	ΑΤΛΑΝΤΙΚ (ΚΟ)	18,50
1,68	1,67	0,01	0,60%	ΑΤΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ (ΚΟ)	25,70
0,81	0,82	-0,01	-1,22%	ΒΑΡΑΓΚΗΣ (ΚΟ)	5,23
0,53	0,49	0,04	8,16%	ΒΑΡΒΕΡΗΣ Ν. - MODA BAGNO (ΚΟ)	9,97
0,51	0,58	-0,07	-12,07%	ΒΑΡΔΑΣ (ΚΟ)	6,06
0,81	0,76	0,05	6,58%	ΒΙΟΚΑΡΠΕΤ (ΚΟ)	19,43
1,13	1,12	0,01	0,89%	ΒΙΣ (ΚΟ)	5,61
1,42	1,49	-0,07	-4,70%	ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ SYSTEMS (ΚΟ)	8,98
0,39	0,38	0,01	2,63%	ΓΑΛΑΞΙΔΙ (ΚΟ)	5,49
0,34	0,34	0,00	0,00%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	8,18
1,57	1,51	0,06	3,97%	ΓΙΟΥΡΟΜΠΡΟΚΕΡΣ (ΚΟ)	9,42
6,55	6,43	0,12	1,87%	ΔΑΙΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΑ (ΚΟ)	98,25
0,57	0,56	0,01	1,79%	ΔΙΑΣ ΑΕΕΧ (ΚΟ)	60,06
1,40	1,40	0,00	0,00%	ΔΙΑΣ ΙΧΘ/ΓΕΙΕΣ (ΚΟ)	34,06
1,00	1,00	0,00	0,00%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	16,03
1,25	1,30	-0,05	-3,85%	ΔΟΥΡΟΣ (ΚΟ)	4,95
0,47	0,49	-0,02	-4,08%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	16,32
0,62	0,62	0,00	0,00%	ΕΒΡΟΦΑΡΜΑ (ΚΟ)	8,48
0,57	0,60	-0,03	-5,00%	ΕΙΔΗΣΕΟΦΩΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	15,87
0,76	0,84	-0,08	-9,52%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	8,55
0,88	0,93	-0,05	-5,38%	ΕΛ. ΒΙΟΜ. ΖΑΧΑΡΗΣ (ΚΑ)	32,34
0,46	0,48	-0,02	-4,17%	ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	17,16
0,79	0,81	-0,02	-2,47%	ΕΛΒΕ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ (ΚΟ)	10,45
0,72	0,69	0,03	4,35%	ΕΛΓΕΚΑ (ΚΟ)	22,99
1,68	1,74	-0,06	-3,45%	ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΚΟ)	13,44
2,08	2,14	-0,06	-2,80%	ΕΛΙΝΟΙΛ (ΚΟ)	49,56
41,38	41,43	-0,05	-0,12%	ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	822,01
1,18	1,12	0,06	5,36%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΑΛΩΔΙΑ (ΚΟ)	32,13
0,35	0,36	-0,01	-2,78%	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ (ΚΟ)	4,79
0,57	0,56	0,01	1,79%	ΕΛΤΟΝ (ΚΟ)	15,24
2,60	2,74	-0,14	-5,11%	ΕΛΤΡΑΚ (ΚΟ)	38,18
0,88	0,82	0,06	7

Παραμένει σε ύφεση η ισπανική οικονομία

Το ΑΕΠ μειώθηκε 0,1%, ενώ οι προβλέψεις για επάνοδο στην ανάπτυξη δείχνουν το β΄ εξάμηνο

Η Ισπανία, η τελευταία από τις μεγάλες οικονομίες της Ευρωζώνης που δεν έχει κατορθώσει ακόμα να παρουσιάσει θετικό πρόσημο στην ανάπτυξή της, παραμένει σε ύφεση. Σύμφωνα με στοιχεία της εθνικής στατιστικής υπηρεσίας (ΙΝΕ), η ισπανική οικονομία συρρικνώθηκε κατά 0,1% το τελευταίο τρίμηνο του 2009 έναντι του προηγούμενου. Σε ετήσια βάση η μείωση του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 3,1%, ενώ για το σύνολο του 2009 στο 3,6%.

Η συρρίκνωση του ΑΕΠ το τέταρτο τρίμηνο ήταν μικρότερη από το 0,3% του τρίτου. Μια ημέρα πριν από την ανακοίνωση των στοιχείων, ο Ισπανός πρωθυπουργός, Χοσέ Λουίς Ροδρίγεθ Θαπατέρο, δήλωνε ότι η χώρα –πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης– ακολουθεί με μικρή απόσταση τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές στην έξοδο από την ύφεση. Βάσει των επίσημων προβλέψεων, η επάνοδος στην ανάπτυξη θα επιτευχθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2010. Ωστόσο, σύμφωνα με αναλυτές της Commerzbank, «τα στοιχεία δείχνουν ότι η Ισπανία αγωνίζεται να μηδενίσει την απόσταση με την Ευρωζώνη. Παρότι υπάρχουν πιθανότητες να δούμε φέτος θετικές κινήσεις του ΑΕΠ σε τριμηνιαία βάση, θα μένει πίσω σε σχέση με τις γειτονικές της χώρες».

Με την ανεργία στο 19,5% τον Δεκέμβριο (τα υψηλότερα επίπεδα στην Ευρωζώνη) να παραμένει το υπ' αριθμόν 1 πρόβλημα της ισπανικής οικονομίας, η κυβέρνηση ανακοίνωσε στα τέλη Ιανουαρίου μέτρα λιτότητας 50 δισ. ευρώ με στόχο τη μείωση του ελλείμματος στο 3% του ΑΕΠ το 2013. Στο πακέτο, εκτός από την επέκταση των επιδομάτων ανεργίας, περιλαμβάνεται το πάγωμα των μισθών στο Δημόσιο.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα της Ισπανίας ανήλθε πέρυσι στο 11,4%, τρίτο μεγαλύτερο στην Ευρωζώνη, ενώ το δημόσιο χρέος της εκτιμάται πως θα αυξηθεί από 55,2% του ΑΕΠ το 2009 στο 74,3% το 2012 – πολύ χαμηλότερο από της Ελλάδας. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο εκτιμά ότι η ισπανική οικονομία θα συρρικνωθεί φέτος κατά 0,6%, έναντι προβλεπόμενης για την Ευρωζώνη ανάπτυξης 1%. Παρ' όλα αυτά, η υπουργός Οικονομικών, Ελένα Σαλγάδο, διαχώρισε τη θέση της χώρας από την Ελλάδα. Οπως τόνισε χαρακτηριστικά σε συνέντευξη στο ισπανικό ραδιόφωνο, προτεραιότητα για την κυβέρνησή της είναι η πρόνοια, ενώ η μείωση του ελλείμματος έρχεται «με πολύ μικρή απόσταση» δεύτερη. Η κ. Σαλγάδο προέβλεψε ότι η χώρα θα κατορθώσει φέτος να παρουσιάσει θετική ανάπτυξη στο πρώτο τρίμηνο. «Ολόκληρη η οικονομία βρίσκεται σε αδύναμη θέση, μπορούμε όμως να αποκλείσουμε τον κίνδυνο περαιτέρω πτώσης».

BLOOMBERG, REUTERS

ΕΡΑ

Μια ημέρα πριν από την ανακοίνωση των στοιχείων, ο Ισπανός πρωθυπουργός, Χοσέ Λουίς Ροδρίγεθ Θαπατέρο, δήλωνε ότι η χώρα -πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης- ακολουθεί με μικρή απόσταση τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές στην έξοδο από την ύφεση.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Πρ/νο
3M COMPANY	79,96	78,62
ALCOA INC	13,58	13,16
ALLEGHENY TECH	41,83	40,48
ALTRIA GROUP	19,68	19,38
AMAZON COM	119,42	117,36
AMER ELEC PWR	33,10	33,02
AMER EXPRESS CO	38,41	37,75
AMER INTL GROUP	27,10	26,92
AMGEN	56,77	56,84
APPLE INC	199,20	195,12
AVON PRODUCTS	29,78	29,32
BAKER HUGHES INC	46,31	45,26
BANK OF AMERICA	14,69	14,67
BAXTER INTL INC	56,09	56,13
BLACK & DECKER	68,36	68,08
BOEING CO	60,47	59,54
BRISTOL MYERS SQ	23,82	23,92
BURL NTHN SANTA	100,25	99,96
CAMPBELL SOUP CO	33,41	33,32
CATERPILLAR INC	55,60	53,15
CAPITAL PRDS UT	8,41	8,43
CIGNA CORP	32,97	33,06
CISCO SYSTEMS	23,91	23,76
CITIGROUP	3,19	3,20
CERVECERIAS	38,17	37,42
COCA-COLA CO	54,13	53,79
COLGATE PALMOLIV	80,02	79,82
COMPUTER SCIENCE	52,25	52,13
DANAOS CORP	4,16	4,05
DIANA SHIPPING	13,74	13,42
DOW CHEMICAL CO	27,72	27,51
DRYSHIPS	5,45	5,34
DU PONT CO	32,49	32,38
EASTMAN KODAK	5,88	5,94
EMC CORP	17,11	16,76
ENTERGY CP	77,50	76,67
EXCEL MARITIME	5,26	5,13
EXELON CORP	43,64	44,30
EXXON MOBIL	65,38	64,85
FEDEX CORP	79,65	78,29
FORD MOTOR CO	11,09	10,94
FREESEAS	1,20	1,20
GENERAL DYNAMICS	67,45	67,64
GENERAL ELEC CO	15,74	15,69
GENL MARITIME CP	7,13	6,97
H J HEINZ CO	43,77	43,70
HALLIBURTON CO	29,89	29,23
HARTFORD FINL	23,02	23,07
HEWLETT-PACKARD	48,78	48,02
HOME DEPOT INC	28,92	28,65
HONEYWELL INTL	38,16	37,72
INTEL CORP	20,17	19,69
INTL BUS MACHINE	123,99	122,81
INTL PAPER CO	22,45	22,41
JOHNSON&JOHNSON	63,06	62,73
JPMORGAN CHASE	39,20	38,87
LAZARD	36,62	36,10
LIMITED BRANDS	20,30	20,09
MCDONALD'S CORP	63,82	63,25
MERCK & CO	36,70	36,20
MICROSOFT CP	28,24	27,99
MORGAN STANLEY	27,17	27,51
NATL SEMICONDUCT	14,19	13,95
NORFOLK SOUTHERN	48,70	46,99
ORACLE CORP	23,47	23,11
PEPSICO INC	60,90	60,38
PFIZER INC	17,84	17,74
PROCTER & GAMBLE	62,05	61,67
RADIOSHACK	19,91	19,42
RAYTHEON CO	53,54	53,51
ROCKWELL AUTOMAT	50,63	49,71
SARA LEE CORP	12,91	12,93
SCHLUMBERGER LTD	64,44	63,65
SOUTHERN	31,24	31,28
STEALTHGAS	4,64	4,66
TEXAS INSTRUMENT	23,95	23,44
THE AES CORP	11,95	11,94
TSAKOS ENERGY	15,55	15,26
TYCO INTL	34,76	34,58
UNISYS CORP	34,77	34,26
UNITED TECH CP	66,53	66,64
US BANCORP	23,58	23,61
VERIZON COMMS	29,06	28,87
VIACOM CL B	28,84	28,55
WAL-MART STORES	53,39	53,24
WALT DISNEY CO	30,29	30,03
WELLS FARGO & CO	27,17	27,18

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

3I GROUP	252,80	259,20
ANGLO AMERICAN	2382,76	2328,00
ANTOFAGASTA	871,00	846,50
ARM HOLDINGS	198,26	197,30
ASSOC.BR.FOODS	900,00	890,00
ASTRAZENECA	2845,99	2827,00
AVIVA	363,50	361,60
B SKY B	528,00	528,50
BAE SYSTEMS	344,68	343,40
BARCLAYS	277,75	277,85
BG GROUP	1135,04	1115,00
BHP BILLITON	1911,06	1856,50
BP	575,94	569,70
BR LAND CO	447,00	447,00
BRIT AM TOBACCO	2110,59	2095,00
BRITISH AIRWAYS	211,10	211,10
BT GROUP	121,14	131,40
CABLE & WIRELESS	136,30	139,50
CADBURY	844,43	847,00
CAIRN ENERGY	337,20	328,60
CAPITA GROUP	712,50	704,50
CARNIVAL	2223,00	2245,00
CENTRICA	270,30	272,60
COMPASS GROUP	451,20	451,40
DAILY MAIL TST A	432,40	439,10
DIAGEO	992,21	1025,00
DOLPHIN CAP INV	51,11	51,50
DSG INTERNTL	29,11	29,08
ENTERPRISE INNS	111,15	111,00
GLAXOSMITHKLINE	1213,18	1196,00
HAMMERSON	382,70	393,60
HAYS	107,26	107,20
HSBC HOLDINGS	659,93	658,20
IMPERIAL TOBACCO	2019,89	2019,00
INTERCONT HOTEL	907,50	910,50
INTL POWER	324,60	326,00
ITV	49,79	50,55
JOHNSON MATTHEY	1555,00	1526,00
KINGFISHER	210,00	207,40
LAND SECS GROUP	640,50	640,50
LEGAL & GENERAL	71,70	72,20
LIBERTY INTL	451,60	454,50
LLOYDS BNK GRP	48,61	50,00
MAN GROUP	217,00	217,00
MARKS & SP.	337,10	337,10
MORRISON SUPMKT	297,80	295,20
NATIONAL GRID	632,00	632,00
NEXT	1923,35	1908,00
OLD MUTUAL	101,80	101,30
PARTYGAMING	279,50	284,90
PEARSON	865,00	863,50
PORVAIR	60,50	60,50
PRUDENTIAL	580,00	581,50
RECKIT BNCSR GRP	3270,00	3187,00
REED ELSEVIER	484,80	483,10
RENTOKIL INITIAL	115,50	115,10
REXAM PLC	286,60	286,60
RIO TINTO	3192,00	3139,50
ROLLS ROYCE GP	520,50	488,80
RSA INSRANCE GRP	126,90	127,80
ROYAL BANK SCOT	32,60	32,60
ROYAL DTCH SHL A	1748,50	1720,00
ROYAL DTCH SHL B	1685,50	1652,00
SABMILLER	1678,00	1673,00
SAGE GROUP	222,10	223,80
SAINSBURY(J)	324,44	318,80
SCHRODERS	1135,00	1147,00
SCHRODERS NV	939,91	941,50
SCOT & STH ENRGY	1156,00	1156,00
SEVERN TRENT	1123,00	1128,00
SHIRE	1255,00	1238,00
SMITH&NEPHEW	648,97	633,00
SMITHS GROUP	1004,00	1004,00
STANDRD CHART BK	1435,50	1440,50
TATE & LYLE	408,13	401,40
TESCO	421,25	417,80
UNILEVER	1854,00	1856,00
UNITED UTIL GRP	531,00	531,00
UTD BUSINESS MED	412,80	413,00
VODAFONE GROUP	137,95	138,60
WHITBREAD	1376,00	1373,00
WILLIAM HILL	192,11	194,00
WOLSELEY	1371,00	1360,00
WPP PLC	591,85	583,50
XSTRATA	1030,50	1013,00
YELL GROUP	39,50	39,19

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

ABB LTD N	19,30	18,82
ADECCO N	55,95	55,25
BALOISE HLD N	86,80	86,25
CLARIANT N	11,43	11,35
CS GROUP AG	45,78	46,11
GIVAUDAN N	875,50	877,50
HOLCIM N	70,05	70,45
INTERSHOP I	302,00	303,00
JULIUS BAER N	31,88	32,77
KUDELSKI	26,24	26,44
LONZA GRP AG N	75,85	75,75
NESTLE SA	49,69	49,04
NOVARTIS N	57,60	56,75
RICHEMONT I	35,81	35,66
ROCHE HOLDING AG	178,50	175,00
SGS N	1348,00	1332,00
SWATCH GROUP I	293,30	287,90
SWISS LIFE HLDG	130,60	130,70
SWISS REINSUR N	44,25	44,07
SWISSCOM N	384,00	384,30
SYNGENTA N	274,00	271,50
SYNTHES	136,10	132,40
UBS AG N	13,60	13,67
ZURICH FINN	242,90	241,70

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

ADIDAS AG	36,20	35,78
ALLIANZ SE	79,00	79,44
ALTANA	16,71	16,57
BASF SE	40,40	40,46
BAY MOT WERKE	29,60	29,79
COMMERZBANK	5,67	5,68
CONTINENTAL AG	35,12	36,85
DAIMLER AG N	32,77	33,63
DEUTSCHE BANK N	45,07	45,85
DEUTSCHE POST NA	12,05	12,26
DT LUFTHANSA AG	11,06	11,28
DT TELEKOM N	9,39	9,45
FRESENIUS MEDI	36,83	36,58
HENKEL AG&CO	31,47	31,43
INFINEON TECH N	4,08	4,01
LINDE	81,49	80,87
MAN SE	51,25	50,73
METRO AG	39,73	39,51
MLP	7,24	7,22
MUENCH. RUECK N	108,40	108,15
RWE AG	63,76	64,17
SAP AG	31,37	31,80
SIEMENS N	63,31	62,83
THYSSEN KRUPP	22,56	22,50
TUI N	6,72	6,80
VOLKSWAGEN AG	62,85	64,72

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

AEGON	4,34	4,39
AHOLD KON	9,02	9,00
AKZO NOBEL	42,60	42,47
ASML HOLDING	22,91	22,84
HEINEKEN	34,80	34,37
ING GROEP	6,35	6,53
KONINKLIJKE DSM	33,28	33,22
KPN KON	11,53	11,64
KPNQWEST	0,02	0,02
PHILIPS KON	21,33	21,16
R.DUTCH SHELL A	20,09	19,64
REED ELSEVIER	8,43	8,38
SBM OFFSHORE	13,64	13,39
TNT	19,65	19,86
UNILEVER CERT	21,60	21,36
WOLTERS KLUWER	14,96	14,96

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

BMPS	1,11	1,13
BULGARI	5,43	5,43
ENEL	3,79	3,80
ENI	16,52	16,33
FIAT	8,08	8,18
FINMECCANICA	9,34	9,28
GENERALI ASS	16,41	16,47
LUXOTTICA	18,32	18,05
MEDIASET	5,52	5,45
MEDIOBANCA	7,64	7,64
MEDIOLANUM	3,87	3,87
PIRELLI & C	0,38	0,39
RCS MEDIAGROUP	1,16	1,08
SNAM RETE GAS	3,42	3,41
STMICROELEC.N.V	6,05	5,93
TELECOM ITALIA	1,10	1,10
TENARIS	16,25	15,79
TERNA	2,89	2,87
UNICREDIT	1,96	1,99

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

AJINOMOTO	900	895
ASAHI BREWERIES	1690	1681
ASAHI KASEI	456	455
ASTELLAS PHARMA	3245	3255
BANK OF YOKOHAMA	436	443
BRIDGESTONE CORP	1473	1443
CANON INC	3540	3515
CASIO COMPUTER	649	638
CITIZEN HOLDINGS	567	550
CLARION	137	142
CREDIT SAISON	1123	1141
DAIWA SEC GROUP	431	431
FUJI HEAVY INDS	408	407
FUJIFILM HOLDING	2868	2776
FUJITSU LTD	562	558
HINO MOTORS	337	332
HITACHI	306	307
HONDA MOTOR	3010	3060
IHI	144	146
ISUZU MOTORS	203	203
JPN STEEL WORKS	1020	1036
KAWASAKI HVY IND	239	237
KEIO	573	573
KOBE STEEL	158	158
KONICA MINOLTA H	922	919
JTEKT	988	963
MITSUB UFJ FG	453	456
MITSUBISHI CORP	2155	2136
MITSUBISHI ELEC	723	724
MITSUBISHI MOTOR	122	122
NEC CORPORATION	234	232
NIKON CORP	1863	1764
NIPPON EXPRESS	366	367
NISSAN MOTOR CO	743	731
NOMURA HOLDINGS	634	641
NTT	3900	3940
OBAYASHI CORP	342	321
ODAKYU ELEC RAIL	725	727
OSAKA GAS	316	317
PIONEER	338	349
RICOH CO LTD	1252	1266
SANYO ELECTRIC	140	143
SECOM	4050	4055
SEVEN & I HLDG	1937	1926
SHARP CORP	1087	1067
SHIMIZU CORP	343	332
SHISEIDO	1841	1825
SONY CORP	3020	2985
SUMITOMO CORP	989	994
SUZUKI MOTOR	1982	2008
TAISEI CORP	183	176
TDK CORPORATION	5260	5320
TOBU RAILWAY	474	478
TOKYO DOME CORP	245	246
TOKYO ELEC PWR	2430	2397
TOKYO ELECTRON	5550	5340
TOKYO GAS	378	378
TOPY INDS LTD	153	153
TORAY INDUSTRIES	489	493
TOSHIBA CORP	420	419
TOYOBO	132	133
TOYOTA MOTOR CO	3390	3375
YAMAHA CORP	1029	1030
YAMATO HOLDINGS	1174	1183

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

ACCOR	34,90	35,13
AIR LIQUIDE	78,20	78,11
ALSTOM	45,89	46,19
AXA	14,47	14,85
BNP PARIBAS	48,50	49,82
BOUYGUES	34,48	35,36
CAP GEMINI	30,80	30,83
CARREFOUR	34,74	34,39
CASINO GUICHARD	57,36	57,61
CREDIT AGRICOLE	10,40	10,81
DANONE	41,35	40,97
DASSAULT SYSTEM	39,22	39,74
EADS	13,73	13,80
EDF	38,64	38,35
ESSILOR INTERNAT	42,44	41,50
FRANCE TELECOM	16,45	16,55
L OREAL	75,90	75,66
L.V.M.H.	77,58	77,82
LAFARGE	50,01	51,00
LAGARDERE S.C.A.	27,06	27,44
MICHELIN	52,01	54,01
PERNOD RICARD	55,37	56,22
PEUGEOT	20,40	21,21
PPR	84,59	85,06
PUBLICIS GROUPE	28,85	28,74
RENAULT	31,00	32,78
SAINT-GOBAIN	32,53	33,19
SANOFI-AVENTIS	52,52	52,20
SCHNEIDER ELECTR	73,90	74,19
SOCIETE GENERALE	40,26	41,25
SODEXO	40,05	39,70
STMICROELECTRONI	6,00	5,95
SUEZ (fraction.)	27,67	27,67
TF1	11,99	11,97
THALES	33,33	33,09
TOTAL	41,55	40,92
VEOLIA ENVIRON	23,52	23,45

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

ABERTIS	13,38	13,75
ACCIONA SA	81,55	82,45
ACERINOX	12,34	12,49
ADOLFO DOMINGUEZ	9,50	9,58
AGUAS BARNA A	19,87	19,89
AMPER	5,10	5,36
ANTENA 3 DE TV	7,13	7,34
AVANZIT	0,69	0,70
BANESTO	7,90	7,85
BBVA	9,99	10,16
BCO DE SABADELL	3,51	3,57
BEFESA	18,51	19,25
BK PASTOR	4,45	4,41
BK POPULAR	4,99	5,10
BODEGAS RIOJANAS	7,21	7,21
CAMPOFRIO FOOD	6,35	6,40
CAT OCCIDENTE	14,90	15,05
CIE AUTOMOTIVE	3,10	3,21
CONS AUX FERR	400,85	400,05
DINAMIA CAP PRIV	9,25	9,65
DURO FELGUERA	6,48	6,68
EADS	13,75	13,93
ELECNOR	10,60	10,90
ENAGAS	15,13	15,23
ENDESA	21,32	21,62
ERCROS	1,34	1,35
FUNESPANA	7,60	7,10
GAMESA	9,61	9,48
GAS NATURAL	13,07	13,35
IBERIA LIN AER	2,16	2,23
IBERPAPEL	9,70	10,14
INDO INTL	1,36	1,37
INMOB COLONIAL	0,17	0,17
JAZZTEL	2,47	2,39
MAPFRE	2,63	2,69
METROVACESA	16,08	16,06
MIQUEL Y COSTAS	14,48	14,30
NATRA	2,28	2,27
NH HOTELES	3,34	3,29
PAP Y CART EURO	3,76	3,75
PESCANOVA	21,05	20,77
PRISA	3,28	3,42
PULEVA BIOTECH	1,21	1,21
RED ELECTR CORP	34,88	34,97
SACYR-VALLE	6,75	6,93
BANCO SANTANDER	9,71	9,98
SEDA BARCELONA	0,34	0,34
SOL MELIA	5,28	5,33
SOS CORP ALIMENT	2,18	2,21
SOTOGRANDE	4,32	4,00
TELEFONICA	16,70	16,99
TUBACEX	2,61	2,65
TUBOS REUNIDOS	2,04	2,07
UNIPAPEL	11,71	12,14
URBAS	0,14	0,14
VIDRALA	19,25	19,20
VINICOLA DEL NOR	14,02	14,02
ZARDOYA OTIS	13,09	13,00
ZELTIA	3,87	3,88

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης Εμπορευμάτων Reuters

Ωρα: 21.00

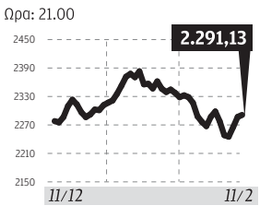

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι

Ωρα: 21.00

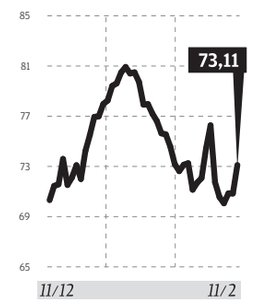

Χρυσός (Λονδίνο)

Τιμή spot

Ωρα: 21.00

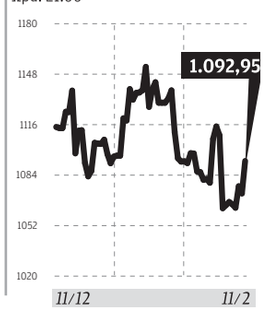

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 11/2/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	740,90	744,50
Μάιος '10	727,70	730,30

Νέα Υόρκη 11/2/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	26,81	26,64
Μάιος '10	26,20	25,93

Καφές/Coffee

Ρομπούστα Λονδ. 11/2/10 (σε δολ./τόν.)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	1.303	1.295
Μάιος '10	1.333	1.325

Νέα Υόρκη 11/2/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	131,85	132,20
Μάιος '10	133,30	133,80

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 11/2/10 (σε σεντς/μπούσελ) (70 kl)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	491	497
Μάιος '10	506	512

Λονδίνο 11/2/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το Κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	96,50	97,15
Μάιος '10	99,00	99,90

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 11/2/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	362	362
Μάιος '10	374	373

Βρώμη/Oats

Σικάγο 11/2/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	234	232
Μάιος '10	242	241

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 11/2/10 (σε σεντς ανά μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	506	506
Ιούνιος '10	503	503

Χυμός πορτοκαλιού (Orange Juice)

Νέα Υόρκη 11/2/10 (σεντς/lb)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	133,80	136,95
Μάιος '10	137,05	140,40

Οι αναγραφόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Δείκτης Λίβερπουλ 11/2/10 Α΄: 73,34

Νέα Υόρκη 11/2/10 (σε σεντς η λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	72,60	72,82
Μάιος '10	73,34	73,63

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 11/2/10 (σε στερλ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	2.275	2.246
Μάιος '10	2.247	2.222

Νέα Υόρκη 11/2/10 (σε δολ. ο τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	3.070	3.011
Μάιος '10	3.094	3.034

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 11/2/10 (σε σεντς το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	–	–
Μελβούρνη	–	–

Bradford Αγγλ. 11/2/10 (σε πένες το kg)

Μερινός		Crossbred	
70s Super	468	58s Super	308
66s Super	490	58s Blended	264
64s Super	390	56s Super	274
64s Blended	372	54s Carded	257

Μετάξι/Silk

Τόκιο 11/2/10 (σε γιεν το kg)

	Κλείσ.	Προηγ.
Φεβρουάριος '10	23,06	23,06
Μάρτιος '10	23,06	23,06

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 11/2/10 (σε δολ. / βαρέλι, FOB)

15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT (DTD)	73,11	70,84
Μάρτιος '10	72,72	72,54

Νέα Υόρκη 11/2/10 (σε δολ. το βαρέλι, FOB) 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '10	74,59	74,52
Απρίλιος '10	74,90	74,89
Μάιος '10	75,43	75,34
Ιούνιος '10	75,63	75,83
Ιούλιος '10	76,04	76,31
Αύγουστος '10	76,64	76,74

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)		**Πλατίνα/Platinum** (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.088,55	SPOT	1.508,50
Προηγούμενο	1.071,55	Προηγούμενο	1.507,00
Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)		**Παλλάδιο/Palladium** (σε δολάρια ανά ουγγιά)	
SPOT	1.541,00	SPOT	415,50
Προηγούμενο	1.518,00	Προηγούμενο	411,50

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON METAL EXCHANGE

(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper		**Αλουμίνιο/Aluminium**	
Μετρητοίς	6.672,00	Μετρητοίς	2.012,00
3 μηνών	6.702,00	3 μηνών	2.043,00
Μόλυβδος/Lead		**Νικέλιο/Nikel**	
Μετρητοίς	2.060,00	Μετρητοίς	17.940,00
3 μηνών	2.065,00	3 μηνών	18.000,00
Ψευδάργυρος/Zinc		**Κασσίτερος/Tin**	
Μετρητοίς	2.151,00	Μετρητοίς	15.975,00
3 μηνών	2.142,00	3 μηνών	15.975,00

STRATEGIC METALS

(Τιμή BID σε δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99,6%) a tonne

Κέρδη 1,1 δισ. δολαρίων για τη UBS, αλλά εκροή καταθέσεων 42,3 δισ. δολ.

Αυξημένα έσοδα από όλες τις δραστηριότητες – Φυγή κεφαλαίων από εύπορους πελάτες την τελευταία 2ετία

Επανήλθε στην κερδοφορία η UBS το τέταρτο τρίμηνο του 2009, ένα χρόνο αφού ο Οσβαλντ Γκρούμπελ ανέλαβε τα ηνία του τραπεζικού ομίλου. Ομως, αποσύρθηκαν σχεδόν τα διπλάσια κεφάλαια από εύπορους πελάτες σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, γεγονός που εγείρει ερωτήματα για την πορεία των μονάδων διαχείρισης πλούτου. Για πρώτη φορά από το τρίτο τρίμηνο του 2008, η UBS παρουσίασε κέρδη της τάξεως των 1,21 δισ. ελβετικών φράγκων ή 1,1 δισ. δολαρίων, λόγω αυξημένων εσόδων από όλες τις μονάδες και ειδικότερα από τις δραστηριότητες επενδυτικής τραπεζικής, την υποχώρηση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους του ομίλου, αλλά και από φοροαπαλλαγές. Από τις μονάδες διαχείρισης πλούτου, ωστόσο, απομακρύνθηκαν 45,2 δισ. ελβετικά φράγκα ή 42,3 δισ. δολάρια το τέταρτο τρίμηνο από τα 26,6 δισ. ελβετικά φράγκα που είχαν καταγραφεί το προηγούμενο.

Ο κ. Γκρούμπελ, διευθύνων σύμβουλος της UBS, εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι επιδόσεις αυτές θα βελτιώσουν το προφίλ του ομίλου, αν και ο ίδιος προβλέπει περαιτέρω εκροές κεφαλαίων από εύπορους πελάτες στο βραχυπρόθεσμο μέλλον. Τους τελευταίους 21 μήνες μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου, έχουν πραγματοποιηθεί καθαρές εκροές 228,1 δισ. ελβετικά φράγκα από εύπορους πελάτες, καθώς ο όμιλος έχει υποστεί τις συνέπειες κυβερνητικών πολιτικών που αποβλέπουν στην πάταξη της φοροδιαφυγής. Εκτός των πιέσεων που δέχτηκε η UBS από το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ για να παραδώσει τραπεζικά στοιχεία Αμερικανών που κρύβουν περιουσιακά στοιχεία από την εφορία, υπέστη στη συνέχεια συνέπειες από τα κίνητρα που προσέφερε η ιταλική κυβέρνηση σε πολίτες για τον επαναπατρισμό κεφαλαίων.

Το 2009, ο επικεφαλής της UBS, Οσβ. Γκρούμπελ, αύξησε τον βασικό μισθό υψηλόβαθμων στελεχών κατά 50% και σχεδιάζει να δώσει μπόνους 2,9 δισ. ελβετικών φράγκων

Αναλυτές της αγοράς συμφωνούν ότι η κατάσταση UBS, ένα από τα μεγαλύτερα θύματα της χρηματοπιστωτικής κρίσης, βελτιώνεται, αλλά σταδιακά. Τα προ φόρων κέρδη από την επενδυτική τραπεζική διαμορφώθηκαν στα 297 εκατ. ελβετικά φράγκα, όταν κατέγραφε ζημιές από το δεύτερο τρίμηνο του 2007 μέχρι το τρίτο τρίμηνο του 2009. Το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους του ομίλου υποχώρησε στα 24 εκατ. ελβετικά φράγκα από τα 1,62 δισ. ένα χρόνο πριν. Εκτιμάται, μάλιστα, ότι η UBS θα ανακοινώσει κέρδη το 2010 για πρώτη φορά από το 2006, μετά την απόσχιση προβληματικών επενδύσεων (38,7 δισ. δολαρίων) σε ειδικό «ταμείο» της κεντρικής τράπεζας και την περικοπή 18.500 θέσεων εργασίας. Το 2008, οι ζημιές της UBS είχαν φθάσει τα 21,3 δισ. ελβετικά φράγκα, ένα ρεκόρ στην επιχειρηματική ιστορία της Ελβετίας, με την κυβέρνηση να της παρέχει ένεση κεφαλαίων 6 δισ. ελβετικών φράγκων για τη μεταφορά ζημιογόνων περιουσιακών στοιχείων στο προαναφερόμενο ταμείο. Τότε μειώθηκαν και τα μπόνους στον όμιλο κατά 78%. Το 2009, ο κ. Γκρούμπελ αύξησε τον βασικό μισθό υψηλόβαθμων στελεχών στα τμήματα διαπραγμάτευσης τίτλων κατά 50% και σχεδιάζει να παραχωρήσει μπόνους 2,9 δισ. ελβετικών φράγκων. Ο ίδιος, ωστόσο, δεν πρόκειται να λάβει κανένα μπόνους. Το 2008, οι πρόσθετες αμοιβές είχαν περιοριστεί στα 2,16 δισ., μη συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ.

BLOOMBERG, REUTERS

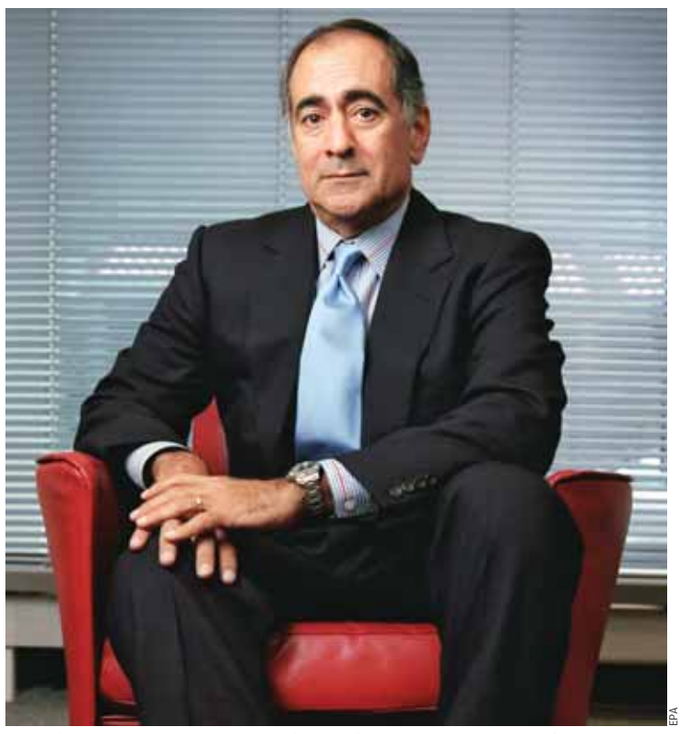

Ο Οσβαλντ Γκρούμπελ, διευθύνων σύμβουλος της UBS, εξέφρασε την πεποίθηση ότι οι επιδόσεις της τράπεζας θα βελτιώσουν το προφίλ του ομίλου, αν και ο ίδιος προβλέπει περαιτέρω εκροές κεφαλαίων από εύπορους πελάτες στο βραχυπρόθεσμο μέλλον.

EPA

Πιέσεις σε RBS - Lloyds για χορηγήσεις δανείων

Ασυνεπής με τη δέσμευσή τους να παρέχουν συνολικά δάνεια 39 δισ. στερλινών μέχρι τα τέλη Φεβρουαρίου του 2010 είναι οι βρετανικές τράπεζες Royal Bank of Scotland (RBS) και Lloyds, που διεσώθησαν εν μέσω της κρίσης από το κράτος. Επιτροπή του κοινοβουλίου παρότρυνε την κυβέρνηση να αυξήσει τις πιέσεις στη RBS και τη Lloyds, όπου το κράτος διατηρεί μερίδιο 84% και 43% αντίστοιχα. Μιλώντας στο ραδιοφωνικό δίκτυο BBC ο Στέφεν Πετζ, εκπρόσωπος της Llyods, δήλωσε πως δεν δύναται να επιτευχθεί ο στόχος χορήγησης δανείων 14 δισ. στερλινών από την τράπεζα εφ' όσον η ζήτηση είναι «περιορισμένη» από επιχειρήσεις. «Απαντάμε θετικά στο 80% των επιχειρήσεων που υποβάλλουν αιτήσεις», δήλωσε χαρακτηριστικά. Ο Στέφεν Αλαμπρίτης, επικεφαλής της ομοσπονδίας μικρών επιχειρήσεων υποστηρίζει, αντίθετα, ότι οι τράπεζες δεν διευκολύνουν τον δανεισμό των τραπεζών. Η RBS είχε δεσμευθεί να χορηγήσει δάνεια κατά 25 δισ. στερλίνες.

Για βιομηχανική κατασκοπεία κατηγορούνται στελέχη της Rio Tinto

Η Κίνα κατηγορεί τέσσερα στελέχη της αυστραλιανής Rio Tinto για δωροδοκία και βιομηχανική κατασκοπεία. Η υπόθεση των εργαζομένων της μεταλλευτικής, συμπεριλαμβανομένου και του επικεφαλής πωλήσεων και μάρκετινγκ της Rio Tinto στην Κίνα, Στερν Χου, έγινε αποδεκτή από το δικαστήριο της Σαγκάης, χωρίς ωστόσο να ανακοινωθεί συγκεκριμένη ημερομηνία. Σύμφωνα με την πλευρά της Κίνας, η κατασκοπεία στις χαλυβουργίες της χώρας διήρκεσε έξι χρόνια και κόστισε στον κλάδο επιπλέον δαπάνες 700 δισ. γουάν (74 δισ. ευρώ). Οι τέσσερις υπάλληλοι συνελήφθησαν στις 5 Ιουλίου στη Σαγκάη, κατά τη διάρκεια συνομιλιών, όπου η Rio Tinto εκτελούσε χρέη επικεφαλής διαπραγματεύσεων για τους παγκόσμιους προμηθευτές μεταλλευμάτων. Εκτοτε, τελούνται υπό κράτηση.

EPA

Στα 199 εκατ. ευρώ οι ζημίες για την Peugeot Citroen

Μεγαλύτερο του αναμενομένου ήταν το επίπεδο ζημιών που κατέγραψε κατά τη διάρκεια του β΄ εξαμήνου του 2009 η δεύτερη μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία της Ευρώπης, Peugeot Citroen, καθώς η μείωση των τιμών αντιστάθμισε την ανάκαμψη των παραδόσεων.

Οι καθαρές ζημίες της εταιρείας, παρόλο που κατέγραψαν καθοδική πορεία από τα 1,08 δισ. του β΄ τριμήνου 2008 στα 199 εκατ., δεν κατάφεραν να ξεπεράσουν τις εκτιμήσεις των αναλυτών για ζημίες 145 εκατ. Για το σύνολο του προηγούμενου έτους, οι καθαρές ζημίες ανήλθαν στα 1,16 δισ. από ζημίες 363 εκατ. του 2008, λόγω της πτώση 11% των πωλήσεων.

Ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Φιλίπ Βαρίν, τόνισε ότι η λήξη των κυβερνητικών προγραμμάτων εκπτώσεων και αντικατάστασης οχημάτων μπορεί να οδηγήσει σε συρρίκνωση 9% της αγοράς αυτοκινήτων στο 2010 και σε «αβεβαιότητες» για το β΄ τρίμηνο στην Peugeot.

Ενίσχυση κερδοφορίας 10% για Sanofi - Aventis το δ΄ τρίμηνο

Ο φαρμακευτικός όμιλος Sanofi - Aventis ενίσχυσε τα κέρδη του 10% το δ΄ τρίμηνο, με τις πωλήσεις των εμβολίων νέας γρίπης να αγγίζουν τα 100 εκατ. Τα κέρδη τριμήνου ανήλθαν στα 1,8 δισ. δολάρια σε σχέση με τα 1,63 δισ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου. Για το σύνολο του έτους, τα καθαρά κέρδη της γαλλικής φαρμακοβιομηχανίας σημείωσαν αύξηση 18% στα 8,5 δισ. δολάρια, με τις πωλήσεις τις να ανέρχονται στα 29,3 δισ. Για το 2010, η Sanofi - Aventis αναμένει αύξηση κερδοφορίας που θα κυμαίνεται μεταξύ 2% και 5%.

Προς συγχώνευση Olympic Air και Aegean

Οι δύο πλευρές επιβεβαιώνουν τις επαφές, αλλά προς το παρόν κάνουν λόγο για συνεργασία

Πιθανή συγχώνευση μεταξύ Aegean Airlines και Olympic Air αναμένεται να αλλάξει άρδην το τοπίο στην ελληνική αεροπορική αγορά, με τις δύο πλευρές να επιβεβαιώνουν τη διεξαγωγή σχετικών συνομιλιών. Και οι δύο πλευρές υποστηρίζουν ότι οι συνομιλίες δεν έχουν ολοκληρωθεί, ωστόσο πιθανή συγχώνευση των δύο εταιρειών φαίνεται ότι έχει προ πολλού δρομολογηθεί. Συγκεκριμένα, με ανακοινώσεις τους στο Χρηματιστήριο και οι δύο πλευρές επιβεβαιώνουν τη διεξαγωγή συνομιλιών, ενώ κύκλοι των δύο μεγαλύτερων αεροπορικών εταιρειών της Ελλάδας κάνουν λόγο για κίνηση που υπαγορεύεται από την κοινή λογική. Ο έντονος ανταγωνισμός από τη μια, η παγκόσμια οικονομική συγκυρία από την άλλη και η δεινή οικονομική κατάσταση της χώρας φαίνεται ότι οδήγησαν τους δύο ισχυρούς άνδρες (κ. Βασιλάκη, Βγενόπουλο) στη συνεργασία παρά τα βέλη που είχαν εκτοξευθεί στο παρελθόν μεταξύ τους. Οι ανακοινώσεις και των δύο πλευρών μιλούν για συνεργασία, ωστόσο οι πληροφορίες κάνουν σαφή λόγο για συγχώνευση των δύο εταιρειών και δημιουργία μιας νέας εταιρείας. Η πλευρά MIG διαρρέει ότι το όνομα της νέας εταιρείας και το λογότυπο που θα επιλεγεί θα είναι αυτό με τη μεγαλύτερη αναγνωρισιμότητα, ωστόσο άγνωστο παραμένει εάν συμφωνεί σε κάτι τέτοιο η Aegean. Η συγχώνευση εκτιμάται ότι θα γίνει στη βάση του 50%-50%, με δεδομένο μάλιστα ότι αφορά δύο εταιρείες αντίστοιχου μεγέθους. Ωστόσο βάσει της συμφωνίας με το ελληνικό Δημόσιο, η Olympic Air δεν πρέπει να «αλλάξει χέρια» ώς τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η δύναμη των δύο εταιρειών μαζί μετρά περίπου 12 εκατ. επιβάτες ετησίως και 1,2 δισ. ευρώ τζίρο.

Ενδεχόμενη συμφωνία των δύο πλευρών θα σημαίνει ενοποίηση στόλου, προορισμών και προσωπικού. Σε επίπεδο προσωπικού, οι πηγές των εταιρειών σημειώνουν ότι θα υπάρξει δέσμευση για τις λιγότερες δυνατές περικοπές θέσεων εργασίας, οι οποίες θα αφορούν κατά κύριο λόγο τη διοίκηση.

Η απάντηση των εταιρειών στο ενδεχόμενο δημιουργίας μονοπωλιακού καθεστώτος στο εσωτερικό της Ελλάδας (που ήταν και ο επίσημος λόγος που αποκλείστηκε η Aegean από τη διαδικασία αποκρατικοποίησης της Ολυμπιακής στις αρχές του 2009) είναι ότι σε άλλες χώρες της Ευρώπης, όπως η Πορτογαλία, δραστηριοποιείται μόνο μία εταιρεία στο εσωτερικό της χώρας. Πηγές των εταιρειών σημειώνουν ότι το μερίδιο των ελληνικών εταιρειών στην Ευρώπη είναι τόσο μικρό εξαιτίας των πτήσεων και από ξένες εταιρείες ώστε να μη δημιουργεί ζητήματα μονοπωλίου. Το ζήτημα αναμένεται, μετά τη σύναψη της συμφωνίας, να κληθεί να διαχειριστεί η ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού στην οποία δεν έχει ακόμη γνωστοποιηθεί οτιδήποτε. Ωστόσο η υπόθεση κρίνεται εξαιρετικά δύσκολη σε ό, τι αφορά την εξέταση της για το αν δημιουργούνται ανταγωνιστικές συνθήκες, κυρίως στο εσωτερικό της χώρας.

Το προφίλ των δύο αεροπορικών εταιρειών

AEGEAN AIRLINES		OLYMPIC AIR
33 (17 Airbus 320, 4 Airbus 321, 4 Boeing 737, 6 Avro 100 και 2 ATR-72)	ΣΤΟΛΟΣ	32 (16 Airbus 319 και 320, 10 Bombardier Q400, 5 Bombardier Dash 100 και 1 ATR - 42)
17	ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	33
19	ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	17
2.500	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	5.000
2008: 5,97 / 2009: 6,5	ΕΠΙΒΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ (εκατ. επιβάτες)	2008: 5,22 (Παλαιά εταιρεία Ολυμπιακών Αερογραμμών)
18 (Συνεργασία με τις εταιρείες Lufthansa, TAP Portugal, Brussels Airlines και BMI)	ΠΤΗΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΥ ΚΩΔΙΚΟΥ	Νέα Υόρκη, Ατλάντα (Delta Airlines), Τορόντο, Μόντρεαλ (Air France - KLM), Αυστραλία, Γιοχάνεσμπουργκ, Abu Dhabi (Etihad Airways).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κριτική στον Ντάρλινγκ για τις εγγυήσεις σε RBS - HBOS

EPA

Ο Βρετανός υπουργός Οικονομικών, Αλιστερ Ντάρλινγκ (φωτογραφία) δέχεται έντονες κριτικές για την απόφασή του να μην ενημερώσει το Κοινοβούλιο για το σχέδιο παροχής εγγυήσεων αξίας 18 δισ. στερλινών στις τράπεζες RBS και HBOS, λόγω του φόβου του ότι θα αποδυνάμωνε ακόμα περισσότερο το τραπεζικό σύστημα, σύμφωνα με ανακοίνωση της Επιτροπής Λογαριασμών Δημοσίου. Η έκθεση της επιτροπής για τους χειρισμούς του υπουργείου κατά την τραπεζική κρίση υπογραμμίζει όσον αφορά τον κ. Ντάρλινγκ ότι «δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για την παράκαμψη της κοινοβουλευτικής διαδικασίας», ενώ καταδικάζει και την έλλειψη λογοδοσίας από την πλευρά των τραπεζών.

Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ Alitalia και Etihad Airways

Μνημόνιο συνεργασίας υπέγραψαν η Alitalia και η Etihad Airways, το οποίο υπόκειται σε κυβερνητικές εγκρίσεις, που επιβεβαιώνει τις προθέσεις των εταιρειών να πραγματοποιήσουν πτήσεις κοινού κωδικού με την έναρξη της θερινής περιόδου τον Απρίλιο του 2010. Αυτή η συμφωνία σημαίνει ότι όλοι οι πελάτες της Etihad ανά τον κόσμο θα έχουν τη δυνατότητα να πετάξουν προς δύο νέους προορισμούς στην Ιταλία, προς τη Ρώμη και τη Νάπολη. Αντίστοιχα, οι πελάτες της Alitalia θα έχουν τη δυνατότητα να πετάξουν απ' ευθείας από την Ιταλία προς το Αμπού Ντάμπι και επίσης θα έχουν μεγαλύτερη και ευκολότερη πρόσβαση στο αναπτυσσόμενο δίκτυο της αεροπορικής εταιρείας, σε περισσότερους από 55 προορισμούς.

Αύξηση κερδοφορίας 55% για την Coca Cola, το δ΄ τρίμηνο

Αύξηση 55% κερδών στα 1,54 δισ. δολάρια το δ΄ τρίμηνο του 2009, σε σχέση με κέρδη 995 εκατ. δολ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου, ανακοίνωσε η Coca-Cola, λόγω της αύξησης κατά 5% των πωλήσεων αναψυκτικών. Σημαντική ήταν η συνεισφορά των αναδυόμενων αγορών των Κίνας και Ινδίας, σε αντίθεση με αυτή της Β. Αμερικής στην οποία σημειώθηκε πτώση πωλήσεων. Τα έσοδα της εταιρείας ανήλθαν στα 7,51 δισ. δολάρια, ξεπερνώντας έτσι τις εκτιμήσεις των αναλυτών της τάξεως των 7,21 δισ. δολαρίων.

Τηλεοπτικά επεισόδια έναντι 1 δολαρίου

Η Apple θα ξεκινήσει το πρόγραμμα μαζί με την κυκλοφορία της νέας συσκευής της, το iPad

Η Apple σχεδιάζει την πώληση επεισοδίων αμερικανικών τηλεοπτικών σειρών έναντι ενός μόλις δολαρίου, όπως αναφέρει δημοσίευμα των Financial Times. Η συγκεκριμένη κίνηση, που αναμένεται να συμπέσει με την κυκλοφορία της νέας συσκευής της Apple, το iPad, τον Απρίλιο, αποτελεί ένα είδος δοκιμής σχετικά με το κατά πόσο η μείωση των τιμών των επεισοδίων θα οδηγήσει σε αύξηση των πωλήσεων. Τα επεισόδια των τηλεοπτικών σειρών των ΗΠΑ κοστολογούνται αυτήν τη στιγμή στα 1,99 δολάρια και στα 2,99 δολάρια για ποιότητα υψηλής ευκρίνειας μέσω του iTunes. Οι συζητήσεις της Apple για μείωση κατά το ήμισυ της χρέωσης για το download («κατέβασμα») ενός επεισοδίου αποτελούν μέρος της ευρύτερης στρατηγικής της για την αναθεώρηση και ενίσχυση της υπηρεσίας iTunes. Το Δεκέμβριο, είχε προχωρήσει στην εξαγορά της μουσικής διαδικτυακής υπηρεσίας LaLa έναντι 85 εκατομμυρίων δολαρίων με σκοπό την προσφορά στους χρήστες περισσότερων τρόπων πρόσβασης στις μουσικές αγορές τους.

Τα επεισόδια των τηλεοπτικών σειρών των ΗΠΑ κοστολογούνται σήμερα στα 1,99 δολ. και στα 2,99 για ποιότητα υψηλής ευκρίνειας

Οσον αφορά το τηλεοπτικό μέτωπο, η Apple βρίσκεται από το περασμένο φθινόπωρο σε διαπραγματεύσεις με ορισμένα τηλεοπτικά δίκτυα, που ενώ είχαν αρχικά απορρίψει την ιδέα της, αποφάσισαν, όπως φαίνεται, να πουλήσουν τελικά τα επεισόδια των τηλεοπτικών σειρών τους σε χαμηλότερες τιμές. Τα στελέχη των τηλεοπτικών δικτύων δέχονται έντονες πιέσεις λόγω της καθοδικής πορείας των πωλήσεων DVD και των αναπτυσσόμενων υπηρεσιών ενοικίασης DVD, όπως το Redbox που με τιμή ενοικίασης το 1 δολάριο έχει καταφέρει να πλήξει τη βιομηχανία του Χόλιγουντ.

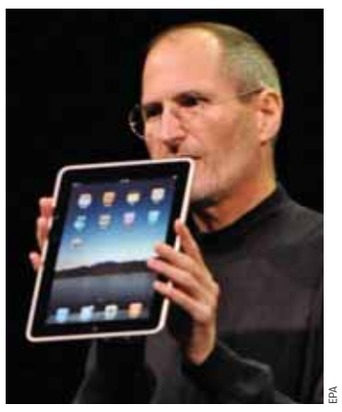

EPA

Ο επικεφαλής της Apple, Στιβ Τζομπς, με το νέο προϊόν της εταιρείας iPad, το οποίο αναμένεται να κυκλοφορήσει μέχρι τον επόμενο Απρίλιο και πολύ πιθανό να συμπέσει με την κυκλοφορία του άλλου νέου gadget της Apple, του iTunes.

Η μείωση των τιμών από την Apple, που για πολλούς αποτελεί μια απάντηση στην αρνητική κριτική που έχει λάβει το iPad από τον Ιανουάριο, όταν και παρουσιάστηκε, μπορεί να δει την πλατφόρμα πώλησης ψηφιακής μουσικής iTunes να κάνει στη βιομηχανία τηλεόρασης ό, τι έκανε και στον κλάδο της ψηφιακής μουσικής. Ο συνδυασμός του άριστου σχεδιασμού της Apple, με το σύστημα πληρωμών του iTunes, βοήθησε μεν τις δισκογραφικές να πουλήσουν τη μουσική τους ευκολότερα, αλλά από την άλλη έδωσε το δικαίωμα στην Apple να ορίσει τις τιμές των τραγουδιών στο iTunes μεταξύ 0,99 και 1,29 δολαρίων, μειώνοντας έτσι την κερδοφορία των δισκογραφικών.

Το γεγονός ότι το iTunes διατηρεί περίπου 120 εκατομμύρια ενεργούς λογαριασμούς πελατών, με το σύνολο των συναλλαγών να διεξάγεται μέσω πιστωτικών καρτών, παρέχει πρόσφορο έδαφος για πειραματισμούς στα οικονομικά των ψηφιακών μέσων.

Οπως αναφέρει η εφημερίδα Wall Street Journal, οι αρχικές συνομιλίες της Apple με τα τηλεοπτικά δίκτυα επικεντρώνονταν στην καθιέρωση μιας μηνιαίας συνδρομής για μία επιλογή τηλεοπτικών σόου. Σύμφωνα με προσκείμενες στο θέμα πηγές, παρόλο που η ιδέα φάνηκε αρχικά να μην προχωράει, οι τελευταίες ανταποκρίσεις από το στρατόπεδο της Apple αφήνουν ανοικτό το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας συνδρομητικής τηλεοπτικής υπηρεσίας, όπου με ένα μηνιαίο αντίτιμο της τάξεως των 30 δολαρίων θα παρέχει ένα «best of» («τα καλύτερα») τηλεοπτικό πακέτο. Ωστόσο, η συγκεκριμένη πρόταση, παρόλο που θα μπορούσε να είχε θετική ανταπόκριση, φαντάζει αρκετά δύσκολο να υλοποιηθεί σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα, λόγω των μεγάλων οικονομικών ζημιών που θα προκαλούσε στα τηλεοπτικά δίκτυα, στις διαφημιστικές και στους παροχείς καλωδιακών υπηρεσιών.

Οπως υπολογίζει η εταιρεία δεδομένων SNL KAGAN, οι υπηρεσίες αγοράς τηλεοπτικών προγραμμάτων των καλωδιακών και δορυφορικών εταιρειών στις ΗΠΑ απέφεραν πέρυσι 25,3 δισεκατομμύρια. Από την πλευρά της, η Apple αρνήθηκε να σχολιάσει τις εξελίξεις.